

मुद्रकः प्रकाशकश्च- व० श्री० सातवळेकर, B. A.

स्वाध्याय-मण्डलं, भारतमुद्रणालयं, औंधनगरम्, (सातारा-प्रदेशे, मुम्बई-प्रान्ते)

मन्द्र-अतिस्वरायाः ॥ ” एते खलु यमा नाम । इति ॥ [ते० प्रा० २३।११।१२] तथा च साम्नि कृष्टाद्य एव सप्तस्वराः भवन्तीति सिद्धम् ॥ तत्र प्रायः पञ्चस्वरैरेव गीतानि सामानि बहूनि ॥ तदपेक्षया षड्भिः स्वरैः गीतानि, अल्पानि । सप्तस्वरैस्तु अल्पानि ॥ [विशेषस्तु विस्तृतभूमिकायां ऊहगानसुदृणावसरे भविष्यति ।]

ऋक्षु उदात्तादयः चत्वारः स्वराः वेदान्तरवत् समानाः ॥

कुटादिस्वरविन्यासक्रमः ॥

“ अंगुष्ठस्योत्तमे कृष्टः अंगुष्ठे प्रथमस्वरः ।
प्रदेशिन्यां तु गान्धारः ऋषभस्तदनन्तरम् ॥
अनामिकायां षड्जस्तु कनिष्ठायान्तु धैवतः ।
तस्याधस्ताच्च योऽन्यस्तु निपादं तत्र निर्दिशेत् ॥”

[नारदीया शिक्षा १।६।३]

इत्येवं संप्रदायसिद्धः स्वरविन्यासः । एवं विन्यासे, अंगुष्ठप्रेणे अंगुलीषु विद्यमानत्रिरेखायां स्वराारोपणं कर्तव्यम् । नांगुलयद्वयविरलाः कर्तव्याः । हस्तश्च गोकर्णवद्द्वयः । तदुक्तं शिक्षायां—

“ प्रसार्य चांगुलीः सर्वाः रोपयेत्स्वरमण्डलम् ।
न चांगुलीभिरंगुष्ठं, अंगुष्ठेनांगुलीः स्पृशेत् ॥
विरलाः नांगुलीः कुर्यात् मूले चैना न संस्पृशेत् ।
अंगुष्ठप्रेणे ता नित्यं मध्यमे पर्वणि स्पृशेत् ॥
त्रिरेखा यत्र दृश्येत सन्धिं तत्र विनिर्दिशेत् ।
स पर्व इति विज्ञेयः शेषमन्तरमन्तरम् ॥”

[नार० शिक्षा १-६।५।६।८]

तत्र ऋचां हस्तविन्यासे अंगुष्ठतर्जन्योर्मध्ये, तिलान्तरं साम्नां यवान्तरं इति विशेषः ॥ “ यवान्तरं सामसु ऋक्षु कुर्यात्तिलान्तरम् ॥ स्वरान् मध्यमपर्वसु सुनिविष्टान्निवेशयेत् ॥” इति शिक्षावचनात् ॥ [ना० शि० १-६ ९]

वेदोच्चारणकाले च गात्राणां कंपनमपि न कार्यम् ॥ प्रशान्तमनाः, निर्भातः, वर्णानुच्चारयेत् ॥ मुखोच्चारणसमकालमेव स्वरविन्यासाणां अंगुलीषु अंगुष्ठयोजनं कार्यम् । एवं वर्णानामुच्चारणे, नातिसंरम्भेण, नापि स्थानपीडानिर्हरणेन न वाऽप्युच्चैः, अत्यधस्तात् वा कर्तव्यम् । एवं दोषवर्जनेन गाने समत्वं सिद्धयति । नारदीयशिक्षायां द्रष्टव्यः । एवं प्रधानभूताः स्वराः ॥

अवान्तरस्वरनिरूपणम् ॥

अवान्तरभूताः— प्रत्युत्कम-अतिकम-कर्पण-स्वाराः, विनत-

प्रणत-उत्स्वरित-अभिगीताश्च । तत्र प्रत्युत्कमातिकमकर्पणस्वाराणां अंगुष्ठेन अंगुल्यादिषु योजनं भवति ।

विनतादीनां स्वरूपमेवं मात्रालक्षणे उक्तम्—

विनतम् = प्रथमादिर्द्वितीयान्तम् ।

तर्जन्या अप्रभागमारभ्य तस्या मध्यमपर्वणि समाप्तिः ।

प्रणतम् = द्वितीयादिस्मृतीयान्तम् ।

तर्जन्या आरभ्य मध्यमायां समाप्तिः ।

उत्स्वरितम् = चतुर्थादिमन्द्रान्तम् ।

अनामिकायां आरभ्य कनिष्ठिकायां समाप्तिः ।

अभिगीतम् = द्वितीयादिः प्रथमान्तम् ॥

तर्जन्या अप्रभागे आरंभः । आकाशाऽपरपर्याये अंगुष्ठे समाप्तिः ॥

[एतेषां प्रत्युत्कमादीनां उदाहरणप्रपंचः विस्तृतभूमिकायां ऊहगानसुदृणावसरे भविष्यति ।]

अभिगीतविषये हस्तविन्यासः ॥

प्राचीनतालपत्रेषु अभिगीतस्य [७] एवं सप्तमांकनं कृतम् । तथा सति, अभिगीतस्य कृष्टादिप्रधानभूतसप्तस्वरान्तर्भावः स्यात् । तथास्त्विति चेत् अभिगीतस्य, अभिगीतत्वेनैव, साम्नादिषु प्रसिद्धेः । [सामतन्त्रं— १।१०।१२]

↑ तद्विज्ञानां कृष्टादिसप्तस्वराणां शिक्षादिषु प्रसिद्ध्या च तद्विरोधः स्यात् । सप्तस्वराणां विन्यासक्रमस्य च, “अंगुष्ठस्योत्तमे कृष्टः” इत्यादिना पूर्वमेव प्रदर्शितत्वात् । तेषु अभिगीतस्याऽनन्तर्भावात् इत्यतः अभिगीतपदाद्याक्षर “अ” इत्यनेनैव चिह्नं कृतम् । एवं चेत् तर्जन्या अप्रभागे सप्तस्वरविन्यासपाठस्तु, कथम् ? इति चेत् कथंचित् जैमिनीयगानानुसारेण योज्यः । तेषामेव कृष्टस्य तत्र विन्यासदर्शनात् । तथा च सभापतिकृतधारणलक्षणम्—

“ कृष्टोऽप्यंगुष्ठतर्जन्योरग्रे संश्लेषमेव च ।” इति ॥

अस्माकं कौथुमीयानां अभिगीतस्य अवान्तरस्वरत्वेन प्रधानस्वरैः प्यनन्तर्भावात् । अवान्तरस्वरत्वं च तस्य प्रदर्शितमेव ।

श्रुतयः ॥

स्वरगताः पञ्च श्रुतयश्च सन्ति । तासां नामानि च—मृदुः, मध्या, आयता, दीप्ता, कण्ठा च इति । तत्र मृदुमध्ययोः चिह्नं न कुत्रापि लिखितग्रन्थेषु कृतम् । केवलं संप्रदायसिद्धमेव तस्योच्चारणम् ।

‘A’ आयता ॥

द्वितीये आयता भवति, तृतीये परतः [ना० शि० १-७।१२।१५] इयं च ह्रस्वे दीर्घे चाक्षरे न श्रूयते । तथापि, केपु—

विताल्पत्रेण कुत्रचिदर्शनात् अत्रापि चिह्नं कृतम् ।

अत्र शिक्षान्तरवचनम्—

ऊता प्रहृयसा चैव त्तिबा वारा मही तथा ।

नित्यायनाः प्रयोक्तव्याः निर्दिशन्ति विचक्षणाः ॥ इति—

[लोमशिनी क्षिक्षा ६।३]

अस्यार्थः—ऊतापर्वणि, प्रहृयसापर्वणि, त्तिबा = [त्साऽऽ २१ ह बा] पर्वणि वारापर्वणि, माहित्राणापर्वणि च, नित्यं आयता ध्रुतिः प्रयोक्तव्या इति—

‘१’ दीप्ता ॥

कल्प्यात् परीभूते द्वितीये, द्वितीयस्वरे परे दीप्ता भवति ॥

[ना० शि० १।७।१३]

मुद्रणावसरे कियन्पृष्टपर्वन्तं दीप्ताचिह्नसदृशायसाक्षरस्याभावात्
‘२’ एवं चिह्नकरणनापतितम् । शुद्धाऽशुद्धपत्रिकायां दीप्ताचिह्नं
निर्दिष्टम् । अत्रापि स्वार्थं दीप्ताश्रुतियुक्तानि पर्वणि प्रदर्शयन्ते—

साम सं. पृ.

१ तुंपावाऽऽ १याऽऽ ३	-- अभि त्वा वृषभ	१	७०
२ वाऽऽ ३ ह	य इन्द्र चमसेषु	२	”
३ वाऽऽ ३ वौ	कया नश्चिन्नः	३	७४
४ वाऽऽ ३ इहि [४]	वा त्वा सहस्रम्	४	१०१
५ वाऽऽ ३ इहि [४]	शन्धेषु	५	१०५
६ ऊऽऽ ३	नो पु त्वा वाषतः	६	१२१
७ ऊऽऽ ३	नाके सुपर्णम्	७	१३८
८ वाऽऽ ३ वाऽऽ ३ वाऽऽ ३]	वा त्वा सखायः	८	१४९
९ वाऽऽ ३ ह	गायन्ति त्वा गायत्रिणाः	९	१५०
१० वाऽऽ ३	प्र व इन्द्राय वृद्धहन्वमाय”	१०	२०४
११ वाऽऽ ३ :	अग्निं होतारम्	११	२१२
१२ उवाऽऽ ३ ह सुजाऽऽ ३ व]	इन्दुः पविष्टचेतनः	१२	२२८
१३ वाऽऽ ३	प्र सोम देववीतये	१३	२४९
१४ वाऽऽ ३ वाऽऽ ३ दीऽऽ ३]	पुरोजिती वो अन्धसः	१४	२७२
१५ ऊऽऽ ३ ऊऽऽ ३]	पुरोजिती० ”	१५	२७२
१६ शऽऽ ३ :	प्राणा मिमुः	१६	२९४

१७ महाऽऽ ३ इ

”

३ २९४

एवं सप्तदश दीप्तानुक्तानि प्रामेगेये ॥

[आरभ्यगानस्य तद्भूमिकायां भविष्यति]

एवं द्वितीयस्वरे दीप्ताश्रुतीनां चिह्नं कृतम् ॥ यद्यपि एवमेव मन्द्र-
चतुर्थे—अतिस्वार—तृतीयेषु दीप्ता श्रुतिः भूयते इति शिक्षायां
उक्तम् [ना० शि० १।७।१०]

↑ तथापि प्राचीनलिखितपुस्तकेषु, मुद्रितपुस्तकेषु च, तच्चिह्नस्य,
उक्तेषु स्वरेष्वकरणात् अत्रापि चिह्नं न कृतम् । आयतादिश्रुतित्रयं
च त्रिमात्रेष्वक्षरेष्वेव भवति इति शिक्षासमयः ।

कुरुणा

इयं ध्रुतिः कुरुस्वरे भूयते । “ कुष्टे तु कुरुणा ध्रुतिः [ना०
शि. १।७।१०] इत्युक्तत्वात् । इयं ध्रुतिः प्रामेगेयगाने स्थलत्रये
भवति ॥

१ ऊ
२ ऊऽऽ
३ हौ

मो पु त्वा वाषतः २ साम्नि पृ. १२१

इन्द्र सुतेषु १ साम्नि १७१

अनुस्वारस्वरूपम् ।

अनुस्वारस्वरूपनिर्हणणे मतभेदः अस्ति । अत्र “ ५ ” एवं
अनुस्वारस्वरूपं शृतम् । अत्र शिक्षावचनमेव प्रमाणम् ।
तथाहि—

‘ अनुस्वारपदे पूर्वे विकारसुपगच्छति ।

वेष्टितं विन्दुमात्रं च तल्लिखित्वा प्रकीर्तितम् ॥

रेफोप्यसु प्रत्ययेषु निदर्शनमपोच्यते ।

चित्रं २राधोऽ२शुर्मदाय हवीं २पितो थियं २ सचे ॥

त्वं २होतिते च पद्मानान्निदर्शनमितौरितम् ।

ऊम्पागस्तु यदान्येन व्यंजनेन समन्विताः ॥

स्थिताश्च प्रत्यये तेषां वैकृतं तुल्यमुच्यते ।

सोमं २धीणान्ति नृ २ष्णाहि । स २स्थे त्वं २श्वद्देति च” इति ।

अत्र यद्यपि—

“ मात्राद्विमात्रोऽनुस्वारः द्विमात्रान्मात्र उच्यते । मात्रिज्ञा-
दपि संयोगे मात्रिकस्तु द्विरुपवन् ॥ ” इति लोमशिनीयां शिक्षायां
हत्वात्परस्य, संयोगपरकस्य च अनुस्वारस्य द्वित्वं उच्यते । तथापि,
बहुषु पुस्तकेषु द्वित्वचिह्नस्याऽकृतत्वात् अत्रापि द्वित्वं न कृतम् ।
यथा, हत्वात्परस्य असंयोगपरकस्य च अनुस्वारस्य मात्राद्वयो-
च्चारणं केवलं अन्वयापकमप्रदायसिद्धं एवं द्वित्वोच्चारणमपि द्वि
मनाथानुच्यम् ॥

ग्रामे-गेयगाने शुद्धाशुद्धपत्रम् ।

पृष्ठं	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं	पृष्ठं	पंक्तिः	अशुद्धं	शुद्धं
२	२२	न्यनम्	न्यनम् ।	२०	१५	वेदः ^२	वेदः
११	११	ज्ञान०	ज्ञान		१६	वा ।	वा ॥
		'चरो	धरा		२०	हाइ ।	हाइ ॥
१२	१६	इ	डे		९	भम् गौ	भंगौ
	१७	ना०६	ना०७	२१			
	२४	धे ।	धे ॥	२२	१७	ओऽइहा ^२	ओऽइ हा ^२
११	२७		२८ घृ. सू. न.		१८	"	"
१२	३१	२८-३४ तान्मोः	३४ तान्मः			"	"
	३२	हौ	हो		१९	"	"
		भेप	भेप			एइअ	एऽइअ ॥
		भित्ति र	भित्ति	२२	२९	द्वाद्यानि	द्वादिनि
१३	११	भिननी ।	भिनी नौ ॥	२३	२१	नाः ॥	नाः ॥
		होवा ।	होवा ॥			वाइ ।	वाइ ॥
१३	२३	व ।	व ॥		२७	मागादि	मागादिः
१४	१५	जरोदा	जरोदा		२८	योऽइ	योऽइ
१५	२२	हव्या ॥	हव्या ।	२४	२६	अग्निः	अग्निः
		कमीऽरत् ।	मीऽरत् ॥		२२	होवा ।	होवा ॥
		धाऽरत् ।	धाऽरत् ॥		२६	वृह	वृह
१६	११	मिन्	मिन्		१२	वाः ॥	वाः ।
	१८	सानीदिवोः	सानीदिवोः	२५	१३	(ज्वा	(ज्व
	२६	ओहो	ओहो	२६	१४	उडा	ऊडा
	२७	ओहो	ओहो		२३	नाऽइहा	नाऽइहा
१७	१६	अन्	अन्	२७	१५	वाऽस्ताऽर	वाऽस्ताऽर
	२१	रसाम्	रसाम्		२१	नाऽइहा	नाऽइहा
१८	१७	धवा ।	धवा ॥	२८	१६	वाऽस्ताऽर	वाऽस्ताऽर
	२०	वा वा ।	वा वा ॥	३१	१७	नाऽइहा	नाऽइहा
	२१	वसी ।	वसी ॥		२२	अहो	अहो
१९	२४	दिव	दिव	२७	२७	कम्	कम्
२०	१२	हुव	हुव	३२	१७	त्वन् ॥ ओहाइ ।	त्वन् । ओहाइ ॥
	१४	नम् । ना	नम्			वाः ।	वाः ॥

११२	१५	२न गाइ	२ गाइ	१३६	"	"
११३	१५	१२ उ एतग्वा	३१ २ एतग्वा	९	"	"
११४	१०	३२ सत्रा	३१ सत्रा	१०	"	"
	२५	१ऊ	१ उ		"	"
११५	२७	त्रह	त्रहु	१९	विर	विर
	२०	कुड३	कुड३		वाड२	वोड२
	२३	पिणि	पाणि		नाड२म् । वि	नाड२म् ॥
	२५	राड२ ।	राड२ ॥	२०	नाड२म् । अ	नाड२म् ॥
११६	१६	कर्पा	कर्पो	१३७	५५ औ	५५ औ
११७	२३	५२ स्यो	५२ स्यो	१०	होवा ।	होवा ॥
११८	१६	तीड२ ।	तीड२ ॥	१३९	"	"
११९	१६	तोअ	तोअ	२२	ताड५	ताड५
	२०	होवा ।	होवा ॥	१४०	७	प्साः ॥
१२०	२०	११ ऊ	११* ऊ	१४२	१४	हलो
	२१	११ णि ऊड२	*११ णि ऊड२	१४३	१५	३४ ॥ स्युः ।
१२१	११	३हा ।	३ हा ॥	१४५	१२ हव	३४ । स्युः ।
१२२	१२	न्नावरणाः	न्वो वरणः	१४७	१०	१२ हव
	१६	न	न	१५०	९	६
	१०	२२ १ इयोऽइह	२२ १ इयो ह	१५२	२१	१ ताँ
१२५	१२	गड३ट	गाड३ट	१५३	७	१ ताँ
१२६	१३	भ्या या	भ्या या	७	२३ः ॥	२३ः ।
१२८	११	२२ इन्नु	२२ इन्नु	१०	वाः ।	वाः ॥
	१५	यम् ॥ वचाः ।	यम् । वचाः ॥	१७	दिवः ॥	दिवः ।
१२९	१२	३५ इन्मु	३५ इन्मु	१५४	१३	४३ ॥
	२०	ओड२	ओड२	१५	३४ ॥	४३ ।
१३०	२१	नाड३ ॥	नाड३ ।	१९	ही ॥	ही ।
	२४	यंवांम ॥	यंवांम ।	१५५	२०	वा ॥ अ
१३३	१२	२२ त्व सो	२२ त्व सो	१५६	१२	वा । अ
१३४	२०	३ १११ ओड२ ३११	३ ओड२ ३११	१६	साम् ।	साम् ॥
	१३	३ ३ तुवि	३ तुवि	१६	म्नाड२ ॥	म्नाड२ ।
	८	ओड३	ओड३	१७	मत्तुं	मत्तु
				१५८	२१	२ र विर
				१५९	२०	२ दारा
				१६१	२३	२ नरा
				१६२	१५	२ नरो
				१६३	१९	२ राड३ः ॥
					१९	२ ताः ॥

१६४	२०	न स्त्रि	स्त्रि		२१	पम्	पम्
	२४	वाइ ।	वाइ ॥	१९४	१२	महइहाऽइ	महइहाऽइ
१६५	१२	श्राताइ	श्राताइ		१८	सामसत्व	सत्व
१६६	३	४। मि	४। मि		२१	आऽइ ॥	आऽइ ॥
	१२	नू। व	नू। व	१९५	१०	मिन्द्र	मिन्द्रा
	१३	त्पृ	त्पृ		१६	वृषणम्	वृषणम्
१६८	१२	रःसघत्	रःसघत्	१९७	६	इन्द्रा	इन्द्रा
	१६	नाऽइम्	नाऽइम्		१२	पू	पू
	२४	सुव	सुव	१९९	१३	ष्टाः ।	ष्टा ।
१७०	१३	ताऽइइ	ताऽइइ		१८	रु ॥	रुः ।
	१५	सुवि	सुवि	२०१	२१	४इ वा	४इ । वा
१७१	२१	हो	हो	२०२	१२	वान् ।	वान् ॥
	२८	हुम	हुम	२०४	१३	तीः	ती
१७२	१८	द्वयोः ओको निश्चनम्	ओको निश्च- नं वा द्वयोः			उना	उना
१७३	२०	वा ।	वा ॥	२०६	१९	"	"
१७६	१२	हाउ ॥	हाउ ॥		२१	पीः	पी
	१६	हाइः ॥	हाइ ॥		२२	भा	भा
		ताः ।	ताः ॥			इको	इवा
		विर	र			प्रः	प्र
१७७	१४	वोऽइ	वोऽइ	२०७	११	रे	रे
१७८	१५	चीष ॥	चीर ॥	२११	१३	पभा	पभा
	१९	नाउ	नाउ		१७	भीऽइः ।	भीऽइः ॥
१७९	७	मन्दाइ	मवाइ	+ प्रथमद्वितीयोऽस्मान्मोः धारा धुष्टयोः गानं नान्ति ॥ [१४-१५]			
	१४	नवाइ ।	नवाइ ॥	२१३	३	वाऽइः ।	वाऽइः ॥
	१७	हाथा	हाथी		१७	रः ॥	रः ।
१८२	१८	हाउ ।	हाउ ॥	२१५	१४	उमा	उमा
१८४	१८	ओ	ओ		२०	"	"
१८६	१५	हाइ ॥	हाइ ।	२१६	१७	इ	इ
१८८	१५	भीऽइः	भीऽइः			ओऽइवा ।	ओऽइवा ।
	१६	ति	ति			ओऽइवा । वरः	वरा
१९१	१८	भा ओ	भा ओ	२१७	७	वा ।	वा ॥
१९३	१७	मन्दाइ	मन्दाइ	२१८	८	वा	वा
	१८	मन्दाइ	मन्दाइ	२१९	१६	इ	इ

२२२	२२	मरु	मरु	२४७	१६	”	”
२२३	१८	कं	कं	२४८	१७	”	”
२२४	८	मं	अं	२४९	७	२३।	२३॥
२२६	११	होइ	हो	२४९	१४	च्छा	च्छा
२२७	१०	ती ।	ती ॥	२५०	१२	हो ।	हो ॥
२२८	९	उऽर ।	उऽर ।	२५१	१०	रया	रया
	२०	वाऽर३ । ओ	वाऽर३ ॥ ओ		१८	इ	इ
२३२	१६	रेः ।	रेः ॥	२५३	१६	बहु	बहु
२३३	१४	”	”		२२	लाम् ॥	लाम् ।
		विर	विर	२५४	१८	हाम् ।	हाम् ॥
२३४	१६	म दे	म दे	२५५	८	हो ॥	हो ।
२३५	२५	न्ली	ल्नी		१३	वः ॥	वः ॥
२३७	२४	र	र			वा । प	वा ॥ प
२३९	११	पाऽर३वा	पाऽर३वा			मत्सा	मत्सा
	१७	चा ।	चा ॥	२५८	१२	वा	वा
		नाः ।	नाः ॥		२३	शनिपीदा	शनिपीदा
२४३	१३	या ।	या ॥	२५९	१३	इ	इ
२४४	१७	ऽरे	ऽरे	२६२	८	ते	ते
		मह	मह		१२	नि	नि
		वीः ।	वीः ॥	२६३	१३	स्या ।	स्या ॥
२४५	१३	आ	आ		९	यन्त्र	यन्त्र
	१६	न्तगउ	न्तगउ	२६५	१०	मद्रा	भद्रा
२४६	१	म०	म		२२	ऽर३	ऽर३
		यन्त्र	यन्त्र		२४	ऽर३४५	ऽर३४५
	९	वाऽर३ ॥	वाऽर३ ।	२६६	८	धाम	धाम
	११	उवा	उवा	२६६	११	व्यजे	व्यजे
	२३	गऽर ॥	गऽर ।	२६८	१७	स्य ।	स्य ॥
		गऽर ।	गऽर ॥			ऽर३	ऽर३
२६३	८	इः	इः		२०	शाः ।	शाः ॥
	१२	मद्रि	मद्रि		२१	शुवद	शुवद
		दा	दा ॥		७	त	ते
	१४	कः	कः	२६९	७	र	रे
	१५	कः	कः		८	या	या

अथ प्रकृतिगानम् ।

(वेयगानं, ग्रामगेयगानं वा ।)

तत्र प्रथममाग्नेयं पर्व ।

॥ विश्वामित्रो, गायत्री, सविता ॥

ओं भूर्भुवः स्वः । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ।

(ऋ० ३।६२।१०; वा० य० ३६।३)

ॐ भूर्भुवः स्वः । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्र चोदयात् ॥

॥ श्री सामवेदाय नमः ॥

गानम् ।

॥ गायत्रम् ॥ (परमेष्ठी प्रजापतिः, गायत्री, सविता ।)^१

औऽश्म् । तत्सवितुर्वरेणियोम् ॥ भर्गो देवस्य धीमाहीऽरे ।

धियो यो नः प्रचोऽश्श्श्श् ॥ हिम् स्थि आऽरे ॥ दायो ॥ आऽश्श्श्श् ॥ ×

(दीर्घः ६ । पर्वणि ६ । मात्राः २ ॥ क्वा)

(इति प्रकृतिमगानन्तर्भूतं गायत्राख्यं प्रथमं गानं सम्पूर्णम् ॥)

^१ गायत्रस्य पुष्करलो (पुष्कलो वा) गायत्री सविता । × ' हुं ' इति वा ' हि ' इत्यस्य स्थाने पठः ।

^२ एतस्य साम्न ऋग्वेदार्थानि, स्वरो मांसादि, स्तोत्राः लोमानि । स० वि० ब्रा० १।३।६

॥ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः ऋषिः । गायत्री छन्दः । अग्निर्वेदता ॥

अग्र आ याहि वीतये गृणानो हव्यदातये । नि होता सत्सि बर्हिषि ॥ १ ॥ (ऋ० १।१।१०)

अग्र आ याहि वीतये गृणानो हव्यदातये । नि होता सत्सि बर्हिषि ॥१॥ (१)

(१) पर्यः ॥ (गोतमो, गायत्री, अग्निः ।)

(१।१) ओं । ओऽग्राह् ॥ आयाहिऽइवोहतोयाऽरह् । तोयाऽरह् । गृणानोह् ।

व्यदातोयाऽरह् । तोयाऽरह् ॥ नाहोतासाऽरह् ॥

त्साऽरह्वाऽरह् औहोवा ॥ हीऽरह् षी ॥

(त्रो।१)

(द्रो० १।१०९।मा० ९)

(२)× बर्हिष्यम् । (कश्यपो, गायत्री, अग्निः ।)

(१।२) अग्रआयाहिवीऽ ॥ तयाह् । गृणानोहव्यदाताऽरह्याह् ॥

निहोतासत्सिबर्हीऽरह् षी ॥ बर्हीऽरह्वाऽरह् औहोवा ॥

(त्रू।२)

बर्हीऽरह् षीऽरह् षी ॥+

(द्रो० ९।१०६।मा० ६)

(३) पर्यः ॥ (गोतमो, गायत्री, अग्निः ।)

(१।३) अग्रआयाहि । वाऽपहतयाह् ॥ गृणानोहव्यदाऽऽताऽरह्ये ॥

निहोताऽरह्वाऽरह् ॥ त्साऽरह्वाऽरह् ॥ हाऽरह् षीऽरह्वाह् ॥

(त्रू।३)

(द्रो० ४।१०६।मा० ६)

पाठभेदाः—(१) “ ओग्रायि । ...वोयितोयारयि । तोयारयि ” (एवं सर्वत्र सामगानेषु ‘इ’ कारस्थाने ‘यि’ इति केषुचिद्ग्रन्थेषु पाठो दृश्यते) ।

× गोतमस्य पर्यायभितः कश्यपस्य बर्हिष्यम् । आ० ब्रा० २।१

* ‘ऽ’ एतत्तानचिन्हं केषुचित्पुस्तकेषु नास्ति ।

+ निधने प्रणतं भवति सर्वत्र भगायेत्यादि निदर्शनमतो दीर्घ एव भवति “ बर्हीऽरह् षीऽरह्वाह् ” इत्येवम् ।

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१] तयु प्रथमि रे १.१०.१३; असतिनः ७.१.८; वृद्धाटुषु १०.१.७; सन्ध्यम् १०.७.९; मि तुडाथेषु १२.२.६; णियु नृचम् २.२.१; वचु विधाचिन् २.६.४; उदुह्ये ४.४.३; औरे प्रथमः ४.९.८; दोरादे विव्याम् १२.२.७; तयु १२.२.८; मि प्रथमिनः ५.५.६; [२] त्रे गिनः १.९.५; ऋक्स्वरवत् १.११.१; आदिरवैधस्य ३.७.४; त प्रथमोरोहः १२.९.८; गेस्त्रिः १०.८.९; [३] विधायाः किडिलि ३.९.५; सत्येऽसावावति १०.१.६;

॥ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः । अग्निः । गायत्री ॥

अग्निर्वृत्राणि जङ्घनद् द्रविणस्युर्विपन्यया । समिद्धः शुक्र आहुतः ॥ ४ ॥ (क्र० ६।१६।३४)

अग्निर्वृत्राणि जङ्घनद् द्रविणस्युर्विपन्यया । समिद्धः शुक्र आहुतः ॥४॥

॥ (श्रौतर्पाणि त्रीणि) श्रौतर्पम् ॥ त्रयाणां श्रुतर्पिः, गायत्री, अग्निः ॥

* (४१.) अग्निर्वृत्रा ॥ णाऽरइजाऽरइओहोवा । घाऽरइऽनात् ।

द्रविणस्युर्विपन्ययाऽर ॥ ओइसमिद्धाऽरइश्शू ॥ क्रायाहुतः ।

इडाऽरइभाऽरइ ॥ ओऽरइ४५ इ ॥ डा ॥

(धू।६)

(दी० ४। प० ९। मा० ६)

(४२) अग्निरौहोवाहाइ । वृत्राणी ॥ जाङ्घाऽरनात् । ओहोऽरवाऽर ॥

द्रविणाऽरइस्यूः । ओइवोइपन्ययाऽर ॥ समायैऽर ॥

घाऽरइश्शूऽरइ ओहो वा ॥ क्रायाहुताऽरइ४५ः ॥

(धे।७)

(दी० ४। प० ९। मा० ७)

(४३) ओशीः ॥ वृत्राणिजङ्घनात् । ओहोहोऽरइ वा ।

द्रविणस्युर्विपन्यया । ओहोहोऽरइवा ॥ समिद्धश्शुक्रया ।

ओहोहोऽरइवा ॥ होऽपतोऽहोहाइ ॥

(दि।८)

(दी० ४। प० ८। मा० ३)

(३) अन्त्यस्य प्रजापतिदेवता । “ सर्वाणि स्वाराणि प्राजापत्यानि ” इति श्रुतेः (दै. अ. ब्रा. १-४)

∴ ‘ इडा ’ ‘ ओई ’ इत्यादिषु ‘ यिडा, ’ ‘ ओयि ’ इति पाठः । ‘ इ ’ कारस्य स्थाने ‘ यि ’ कारः । अत्रापि बोध्य-
मेवमेव ।

केयुचिःपुस्तकेषु [तालपत्रान्मकेषु] इडाऽरइभा, एवं क्वचिन् आत्यताश्रुतिचिह्नं “ ^ ” वर्तते, क्वचिन्, यथा, — “अग्निन्दृताम्”
गाम्नि, [३ पृ.] ‘ इडा भा ’ एवं, चिह्नयुक्तं अस्ति. “ अग्निवृत्रा. ” इत्यत्र [४ पृ.] “ भा ” एवं चिह्नरहितं पुनश्च
“ आतेवत्सोमनोयमत् ” इत्यत्र. [७ पृ.] “ भा ” एवं चिह्नयुक्तं वर्तते, केयुचिन् तालपत्रेषु सर्वत्रापि ‘ इडाऽरइभा ’
इत्येव वर्तते, पद्यनदक्षेत्रे मुद्रिते ग्रन्थाक्षरमध्ये पुस्तके ‘ इडा भा ’ इत्यत्र “ भा ” इति सर्वत्रापि “ ^ ” एतच्चिह्नरहितमेव वर्तते,

[साम-तन्त्र-मूत्राणि] [६] दीर्घम् ३.२.५; क्रः १२.९.७; उदात्तान् १.११.५;

[७] मन्त्रेभ्यः १.११.७;

लघ्वङ्गितानि २.६.१; औ विम्बेष्टि ५.१.१०; क्थे यमिन्याम् ६.९.९; न गमानात्प्रथमि ११.४.९;]

[८] एभिः

२.२.२; आन्त्यदि २.९.८; हन्ते १२.२.५; व्युत् १२.३.३;

॥ उशनाः । गायत्री । अग्निः ॥

प्रेष्ठं वो अतिथिं स्तुपे मित्रमिव प्रियम् । अग्निं रथं न वेद्यम् ॥ ५ ॥ (ऋ० ८।८४।१)

प्रेष्ठं वो अतिथिं स्तुपे मित्रमिव प्रियम् । अग्ने रथं न वेद्यम् ॥ ५ ॥

औशनसानि त्रीणि ।^१

॥ औशनम् ॥ (उशना, विराङ्गायत्री, अग्निः ।)

(५।१) प्रेष्ठवाः ॥ अताऽरइधीम् । स्तोपमित्रम् । इवप्राऽरइयाम् ।

अग्राइराऽरधाऽरम् ॥ नावाऽरइहाऽरइ ॥ दाऽरइययोऽरहाइ ॥ (छे।९)

(दी० २।५० ७।मा० ९)

॥ शैरीपम् ॥ शिरीपो (उशना, गायत्री, अग्निः ।)

(५।२) प्रेष्ठवाः । ओहाइ ॥ अताऽरइधीम् । स्तुपाइमित्राऽरम् ।

इवाऽरप्राऽरइ याम् ॥ ओहोऽरइ । अग्रेराधाऽरम् ॥

नाऽरइवेऽरम् । दाऽरइययोऽरहाइ ॥

(दौ।१०)

(दी० ३।५० ९।मा० १०)

॥ औशनम् ॥ (उशना, विराङ्गायत्री, अग्निः ।)

(५।३) प्रेष्ठवाहाउ ॥ अतिथाइम् । स्तुपमित्रमिवप्राऽरइयाम् ॥

अग्रायेऽरम् ॥ राऽरधाऽरइओहावा ॥ नवेदियाऽरइयम् ।

(कृ।११)

(दी० ६।५० ६।मा० ६)

१ स्वारयोरायवोः प्रजापतिर्देवता । तृतीयस्य पदनिघनस्य अभिर्देवता ।

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [९] उपान्यस्य १.१.३ः प्रजा १.६.४ः सन्नेहि ४.६.२ः देवेने ५.५.१. हि १०.५.७

[१०] लघोः स्तुपे ७.३.२ः गिर्नेत्रिः ११.१.५ः

[११] भान्निधेः, ५.१.१ः उरु ११.४.७ः ए न्यम् १२.६.६ः

उरु १२.६.१०ः गि १२.६.८

॥ सुदीतिपुरमीहो । अग्निः । गायत्री ।

त्वं नो अग्ने महोभिः पाहि विश्वस्या अरातेः । उत द्विपो मर्त्यस्य ॥ ६ ॥ (क)

त्वं नो अग्ने महोभिः पाहि विश्वस्या अरातेः । उत द्विपो मर्त्यस्य

॥ सांवर्गम् । (संवर्गः) साकमश्वः, गायत्री, अग्निः ॥

(६।१) त्वन्नोया ॥ अमहोभिः । पाहोइवीऽश्वा । स्याअरातेः ॥

उताद्वाऽइपाऽरः ॥ मर्त्यस्य । इडाऽरऽभाऽइध्रः ।

ओऽरऽध्र इ ॥ डा ॥

(दी० ७।१०९।)

॥ वार्चगघम् । साकमश्वः, गायत्री, अग्निः ॥

(६।२) त्वात्वनोअग्नेम । होऽदभाइः ॥ पाहि विश्वाओऽइ हो । स्याओऽइ हो

आरातेः ॥ उताद्वाऽइपाऽरः ॥ मर्ताऽरयाऽरऽध्र ओहोवा ॥ स्याऽरऽध्र

(दी० ६।१०८।म)

विह्य आङ्गिरसः । अमिः । गायत्री । (ऋ० ८ । ७५ । १०)

नमस्ते अम् ओजसे गुणान्ति देव कृष्टयः । अमैरामित्रमर्दय ॥११॥

वामदेवो गौतमः । अमिः । गायत्री । (ऋ० ४ । ८ । १)

दूतं वो विश्ववेदसं हव्यवाहममर्त्यम् । यजिष्ठमृञ्जसे गिरा ॥१२॥

प्रयोगो भार्गवः, पावकोऽभिर्बाह्रस्पत्यो वा, गृहपति-चविष्टौ सहसः पुत्रावन्यतरो वा । अमिः । गायत्री । (ऋ० ८ । १०२ । १३)

उप त्वा जामयो गिरौ देदिशतीर्हविष्कृतः । वायोरनीके अस्थिरन् ॥१३॥

नमस्ते अम् ओजसे गुणान्ति देव कृष्टयः । अमैरामित्रमर्दय ॥११॥

दूतं वो विश्ववेदसं हव्यवाहममर्त्यम् । यजिष्ठमृञ्जसे गिरा ॥१२॥

उप त्वा जामयो गिरौ देदिशतीर्हविष्कृतः । वायोरनीके अस्थिरन् ॥१३॥

॥ (सांवर्गम्) सांवर्गः । अग्निर्गायत्र्यग्निः ॥

(११) नमस्तौ । होग्नाइ ॥ ओजसाऽरे इ । गुणाऽरेन्ताऽर३४ इदे ।

वाकृष्टयाऽरः ॥ अमायेऽरेः ॥ आऽर माऽर३४ औहोवा ॥ त्रमर्दयाऽर३४५ ॥ (डू। २०)
(दी० ३। ५० ८ । मा० ६) १

॥ वैश्वमनसम् । विश्वमना गायत्र्यग्निः ॥

(१२) दूताऽरे०वोऽरे विश्ववेदसाम् ॥ हव्यवाहाम् । अमाऽरेर्ताऽर३४याम् ॥

याजिष्ठम् । ऋ । जसेऽरेहाइ ॥ गिरा । औऽरेहोवा । होऽपइ ॥ डा ॥ (णू। २१)
(दी० ३ । ५० १० । मा० ६) २

॥ आभम् । आभो गायत्र्यग्निः (इन्द्रः) ॥

(१३।१) उपत्वाजा ॥ भयोऽरिगि । र्आइययूऽरः । दाइदिशतीर्हविष्कृ । तओइययूऽरः ॥

वायाराऽर३नी ॥ कयाऽरेस्थाऽइराऽर५६न् ॥ अश्वाऽरेगावाऽर३४५ः ॥ (गौ। २२)
(दी० ६ । ५० ८ । मा० १०) ३

॥ शौष्टीयम् । (शौष्टम्) श्रुष्टो गायत्र्यग्निः ॥

(१३।२) उपत्वाजामाऽर्यागिराः ॥ दाइदिश । ताइः । हवीऽरेक्ताऽर३४र्ताः ॥

वायोरनाहाइकाया ॥ स्थाइरा । औहोऽर३४वा ॥ इडा ॥ (डं। २३)
(दी० ८ । ५० ८ । मा० ११) ४

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२०] १ उक्ति २.८.१०; तु सन्ति २.९.८; विवृत् २.१०.९; मि ९.९.१; मि जगयाम् १२.८.४.

[२१] २ द्वितीयपूर्वा १.३.४; न जगयाम् १०.६.९;

[२२] ३ द्विरे २.४.६; मि वि स्वयमन्वयवृत् ३.४.३;

वो सिदि ११.८.५;

[२३] ४ मे दिनु दन्तिनि १०.४.२; उक्ति [तन्] प्रथम ११.५.२;

一、本會定於本月廿三日(星期日)下午二時在會館舉行週年大會

二、本會定於本月廿四日(星期一)下午二時在會館舉行週年大會

三、本會定於本月廿五日(星期二)下午二時在會館舉行週年大會

四、本會定於本月廿六日(星期三)下午二時在會館舉行週年大會

五、本會定於本月廿七日(星期四)下午二時在會館舉行週年大會

六、本會定於本月廿八日(星期五)下午二時在會館舉行週年大會

中華民國十年一月廿三日

中華民國十年一月廿四日

中華民國十年一月廿五日

中華民國十年一月廿六日

中華民國十年一月廿七日

中華民國十年一月廿八日

भरुणो वाईस्पत्यः । अग्निः । गायत्री (ऋ० ६।१६।२८)

अग्निस्तिग्मेन शोचिषा यासद्विश्वं न्यत्रिणम् । अग्निर्नो वनते रयिम् ॥२२॥

वामदेवो गौतमः । अग्निः । गायत्री (ऋ० ४।१।१६)

अग्ने मृळ महौ असि य ईमा देवयुं जनम् । इयेथ वहिरासदम् ॥२३॥

अग्निस्तिग्मेन शोचिषा यसाद्विश्वं न्यत्रिणम् । अग्निर्नो वसते रयिम् ॥२२॥

अग्ने मृळ महौ अस्यय आ देवयुं जनम् । इयेथ वहिरासदम् ॥२३॥

॥ हरस्ती द्वे । द्वयोरग्निर्गायत्री अग्निः ॥

(२२।१) आशाओऽर३४वा ॥ तिग्मेनऽशौ । चाइपाओऽर३४वा ॥ यासाओऽर३४वा ॥

वाइश्वात्रिया । त्राइणाओऽर३४वा ॥ अग्निर्नोऽरवसतेरयोऽम् ॥ (ऋ । ३८)
(दी० ३ । प० ७ । मा० ८) ४

(२२।२) आहा । आग्नीः ॥ ताऽर३४इग्मे । नाशोचाऽर३४इपा । यसाऽरद्वाऽर३४इश्वाम् ॥

नियत्राऽर३४इणाम् ॥ अग्निर्नोऽर । वसाऽस्ताऽर३४ओहावा । राऽर३४वाम् ॥ (ऋ० ३९)
(दी० ३ । प० ९ । मा० ९) ५

॥ इहवद्वामदेव्यम् । वामदेवो गायत्र्यग्निः ॥

(२२।३) अग्निस्तिग्मेनशोचिषा । इहा ॥ यसाद्विश्वंन्यत्रिणाऽम् । इहा ॥

अग्निर्नोवसताऽम् । इहाऽम् ॥ राऽर३४योऽदेहाइ ॥ (धि । ४०)
(दी० ४ । प० ७ । मा० ३) ६

॥ यामम् । यमो गायत्र्यग्निः ॥

(२३।१) अग्नाइमृढाऽम् । महासाऽर३४ती ॥ अयजादाऽम् । वयुज्जाऽर३४नाम् ॥

इयेथवाऽम् ॥ हिराऽसाऽदाऽम् ॥ (चू । ४१)
(दी० २ । प० ६ । मा० ६) ७

॥ उत्तरयामम् । यमो गायत्र्यग्निः ॥

(२३।२) अग्नेमृढमहाऽम् । आहाऽम् । अयजादेवयुंजनम् ।

आहाऽम् । इयेथाऽम् । हिराऽसाऽदाऽम् ॥ (चू । ४२)
(दी० ३ । प० ६ । मा० ६) ८

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३८] ४ नै वे- २.६.६: उदत्तम् २.९.१०: मन्वे ३.०.४.६: दत्तु ऊर्ध्वे १.३.४.३: [३९] ५ नै वे १.९.९.९: [४१] ७ नै वे ३.९.९: (६.८. मन्वे: पृथक् सूत्राणि न भवन्ति)

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः । अग्निः । गायत्री (ऋ० ७।१५।१३)

अग्ने रक्षा णो अंहसः प्रति षम देव रिषतः । तपिष्ठैरजरो दह ॥२४॥

भरद्वाजो वार्हस्पत्यः । अग्निः । गायत्री । (ऋ० ६।१६।४३)

अग्ने युक्ष्वा हि ये तवाश्वासो देव साधवः । अरं वहन्ति मन्यवे ॥२५॥

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः । अग्निः । गायत्री (ऋ० ७।१५।७)

नि त्वा नक्ष्य विशपते द्यमन्तं देव धीमहि । सुवीरमग्न आहुत ॥२६॥

विरूप आङ्गिरसः । अग्निः । गायत्री (ऋ० ८।४४।१६)

अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपां रेतांसि जिन्वति ॥२७॥

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्ने रक्षा णो अंहसः प्रति षम देव रिषतः । तपिष्ठैरजरो दह ॥२४॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्ने युक्ष्वा हि ये तवाश्वासो देव साधवः । अरं वहन्त्याशवः ॥२५॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} नित्वा नक्ष्य विशपते द्यमन्तं धीमहे वयम् । सुवीरमग्न आहुत ॥२६॥

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपां रेतांसि जिन्वति ॥२७॥

॥ राक्षोघ्नम् । अग्निर्गायत्र्यग्निः ॥

(२४।१) अग्नेराऽऽक्षाणां अंहसाः ॥ प्रतिष्मदेवरिपाऽऽस्ताः ॥ तपाइष्टाऽऽइरा ॥

जरोदाऽऽऽहाऽऽइ ॥ ओऽऽऽइ ॥ डा ॥

(पू । ४)

(दी० ५ । प० ६ । मा० ६)

॥ राक्षोघ्नम् । अग्निर्गायत्र्यग्निः ॥

(२५।१) अग्नेयुऽऽक्ष्वाहिये तवा ॥ अश्वासो देवसाधाऽऽऽवाः ॥ अरं वाऽऽऽहा ॥

तियाशाऽऽऽवाऽऽइ ॥ ओऽऽऽइ ॥ डा ॥ (दी० ८ । प० ६ । मा० ३) १० (टि । ४)

॥ वैश्वमनसम् । विश्वमना गायत्र्यग्निः ॥

(२६।१) नित्वा । होऽऽइ । न । क्षिया ॥ वाइस्पताइ । द्युमन्तम् । धाइ ।

माहंवाऽऽऽयाम् ॥ सुवाहाइ ॥ रामग्नाओऽऽऽवा ॥ होऽऽतोऽऽहाइ ॥ (टो।४)

(दी० ३ । प० ११ । मा० ९)

॥ आप्तैयम् । अग्निर्गायत्री अग्निः ॥

(२७।१) अग्निर्मूर्धा दीऽऽदेवः ककुत् ॥ पातीऽऽऽपार्थीऽऽऽऽ । वियाअयाम् ॥ आपाऽऽऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥

सिजिन्वाऽऽऽस्ताऽऽइ ॥ ओऽऽऽइ ॥ डा ॥

(टू । ४)

(दी० ३ । प० ७ । मा० ६)

[मराम-नन्व-मृत्राणि] [४३] ६ २ ५.४.१;

[४५] ११ ऊष्मादिभ्यः १.८.८; म्यचु सुरी ५.५.

२३ ८.३.२० अग्ने ८.३.३:

[४३] १२ अन्त्यायाम् ८.२.८;

(४४।१० दशमस्य पृथक्मृत्राणि न सन्ति

सुमन्त्रेण आजीगर्तिः । अग्निः । गायत्री (ऋ० १।२५।४)

इममु षु त्वमस्माकं सनि गायत्रं नव्यांसम् । अग्ने देवेषु प्र वाचः ॥२८॥

गोपवनअत्रेणः । अग्निः । अतुष्टुमुत्तः प्रगाथः = (अतुष्टुत्+गायत्र्यै) (ऋ० ८।५४।११)

यं त्वा गोपवनो गिरा चनिष्ठदग्ने अङ्गिरः । स पावक श्रुधी हवम् ॥२९॥

वामदेवो गौतमः । अग्निः । गायत्री (ऋ० ४।१५।३)

परि वाजपतिः कविरग्निर्हव्यान्यक्रमीत् । दधद्रत्नानि दाशुषे ॥३०॥

प्रकृत्तः कवचः । सूर्यः । गायत्री (ऋ० १।५०।११)

उदु त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वायु सूर्यम् ॥३१॥

इममु षु त्वमस्माकं सनिङ् गायत्रं नव्यांसम् । अग्ने देवेषु प्र वाचः ॥२८॥

तं त्वा गोपवनो गिरा चनिष्ठदग्ने अङ्गिरः । स पावक श्रुधी हवम् ॥२९॥

परि वाजपतिः कविरग्निर्हव्यान्यक्रमीत् । दधद्रत्नानि दाशुषे ॥३०॥

उदु त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वायु सूर्यम् ॥३१॥

॥ सोमस्ताम । सोमो गायत्र्यग्निः ॥

(२८।१) इममुषु ॥ त्वमास्माऽऽर३४काम् । सानीऽऽर३हाइ ॥ गायाऽऽर३हो । व्रन्नव्याऽऽर३साम् ॥

आग्नेऽऽर३होइ । दाइवाऽऽर३हो ॥ पुम्रावोऽऽर३चाऽऽर३४ः । औऽऽर३४इ ॥डा॥ (डो४७)

(ऋ० १।५०।१०।मन्त्र ७) १३

॥ गोपवनम् । गोपवनो गायत्र्यग्निः ॥

(२९।१) त्वागोपा ॥ वानोऽऽर३गाऽऽर३४इरा । जनाइष्ठदा । ग्नयाऽऽर३गाऽऽर३४इराः ॥

सपौवाओऽऽर३४वा । कौवाओऽऽर३४वा ॥ श्रुधीऽऽर३हवाम् । होऽऽर३इ ॥ डा ॥ (डै । ४८)

(ऋ० २।५०।१।मन्त्र ८) १४

॥ सौर्यम् । सूर्यवर्चा वा वसुरोचिर्वा गायत्र्यग्निः ॥

(३०।१) पर्यो । होइवाजा ॥ पताइःकाऽऽर३वीऽऽर३ः । आग्निर्हव्या ॥ नायक्रमीऽऽर३न् ।

दधाऽऽर३र३त् । राऽऽर३त्नाऽऽर३४ओहावा ॥ निदाशुषेऽऽर३४इ ॥ (वू । ४०)

(ऋ० ५।५०।८।मन्त्र ६) १५

॥ सौर्यम् । सूर्यो गायत्री सूर्यः ॥

(३१।१) उदुत्यम् । ओहाइ ॥ जा । त्वेऽऽर३दाऽऽर३४साम् । देववहा । तीकताऽऽर३४वाः ॥

दाऽऽर३४शहाइ ॥ वाइश्वायव् । याम् । औऽऽर३होवा ॥ होऽऽर३इ ॥डा॥ (धौ५०)

(ऋ० ४।५०।१२।मन्त्र ८) १६

[साम-तन्त्र-सुवाणि] [४७] १३ अष्टमपत्ते ५.६.९; सप्तमिन्वत् ६.११.१; द्वाह ६.११.२; नन्वे ६.११.६; द्वाह ५.४.४; [४८] १४ प्रकृति १.१०.२; का ५.३.८; कृत्तमन्त्रे ५.५.२; नि ५.३.६; वौ ११.१.४; वा अष्टमपत्ते १२.४.१०; [४९] १५ ह सन्ने ५.१०.५; व्यत्ये १२.८.८; [५०] १६ कर १.२.५; उच्ये वेत्तयात् १.१.८; उच्ये ४.१.९; त्थित्ति ९.२.८; लन्ति ११.१.१;

भर्गः प्रागथः । अग्निः । बृहती । (ऋ० ८।६०।१९)

पाहि नो अग्न एकया पाह्युत द्वितीयया । पाहि गीर्भिस्तिस्मृभिर्रुजां पते पाहि चतसृभिर्वसो ॥३६॥

शंयुर्वाहस्पत्यः । अग्निः । बृहती । (ऋ० ६।४८।७)

बृहद्भिरग्ने अर्चिभिः शुक्रेण देव शोचिषा ।

भरद्वाजे समिधानो यविष्ठय रेवन्तः शुक्र दीदिहि द्युमत् पावक दीदिहि ॥३७॥

पाहि नो अग्न एकया पाह्युत द्वितीयया ।

पाहि गीर्भिस्तिस्मृभिर्रुजां पते पाहि चतसृभिर्वसो ॥३६॥

बृहद्भिरग्ने अर्चिभिः शुक्रेण देव शोचिषा ।

भरद्वाजे समिधानो यविष्ठय रेवत् पावक दीदिहि ॥३७॥

॥ कार्तयशम् । कृतयशा बृहत्यग्निः ॥

(३६।१) पाहि नो अग्न एकया ॥ पाहियुत । द्वितायाऽश्याऽर ॥ पाहिगीर्भिस्तिस्मृभिः ।

ऊर्जाम्पाऽश्याऽर ॥ पाहिचतोऽर । होऽरवा ॥ स्मृभिर्वाऽरसाऽर ४२उ औऽर ४५इ ॥ डा ॥

(दी० ४। प० १०। मा० ६) २६ (नू । ६०)

॥ नामधम् । नृमेधा, (भरद्वाजः) बृहत्यग्निः ॥

(३६।२) पाहि नो अग्न एकया देह ॥ पा । होइ । उ । ता । द्वितायाऽश्या । पाहोऽरइमाऽर ४५इमी ॥

ताइस्मृभिः ॥ ऊर्जाम्पाता । औहोहोऽर ४५वा । पाऽर ४५हिहाइ ॥ चतास्मृभा ।

औहोहोऽर ४५वा । वाऽर ४५साउ । एहियाऽदेहा । होऽरइ ॥ डा ॥ (खा । ६१)

(दी० ११। प० १७। मा० १२) २७

॥ कार्तवेशम् । कृतवेशो, (भरद्वाजः) बृहत्यग्निः ॥

(३६।३) पाहि नो अग्न एकयाऽर । कयाऽर । पाऽर ४५ । हियुतद्विती । याया । पाहिगीर्भिस्तिस्मृभिर्रुजां

पाऽरताइ ॥ पाहोइचाऽरताऽर ४५ । हाओवा ॥ स्मृभिर्वसो । उपाऽर ४५ ॥ (कू । ६२)

(दी० ११। प० ११। मा० ६) २८

॥ पृश्नि । भरद्वाजो बृहत्यग्निः ॥

(३७।१) बृहद्भिरग्ने अर्चिभिर्होउ ॥ शुक्राङ्गदेवशोचिषा । भरद्वाजेऽर ४५ ।

होवाऽरहाइ । समिधानः । याविष्ठियाऽर ४५ । होवाऽरहाइ । रेवात्पाऽरवाऽर ४५ ।

होवाऽरहाइ ॥ कादीदिहि । इडाऽर ४५माऽर ४५ । औऽर ४५इ ॥ डा ॥ (जै । ६३)

(दी० ७। प० १३। मा० ८) २९

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [६०] २६ वा न्ये ९.५.५; [६१] २७ पाठ १२.२.५; [६२] २८ नर्वि-

नर्वि ३.५.३; नवादिजात ९.५.८; [६३] २९ दे सूरे वाचद्वादिः १.७.१; सि मासे २.३.१; घम् २.७.५;

२.४.७; नर्वि ११.९.३;

वृत्तिप्रो मेत्रावरुणिः । अग्निः । वृहती । (ऋ० ७।१६।७)

त्वे अग्ने स्वाहुत प्रियासः सन्तु सूरयः । यन्तारो ये मघवानो जनानामूर्वान्दयन्तु गोनाम् ॥३८॥

भर्गः प्रागाथः । अग्निः । वृहती । (ऋ० ८।६०।१९)

अग्ने जरितविश्वपतिस्तेपानो देव रक्षसः । अप्रोषिवान् गृहपतिर्महां असि दिवस्पायुर्दुरोणयुः ॥३९॥

त्वे अग्ने स्वाहुत प्रियासः सन्तु सूरयः ।

यन्तारो ये मघवानो जनानामूर्व दयन्तु गोनाम् ॥ ३८ ॥

अग्ने जरितविश्वपतिस्तपानो देव रक्षसः ।

अप्रोषिवान् गृहपते महं असि दिवस्पायुर्दुरोणयुः ॥३९॥

॥ पृश्नि । भरद्वाजो वृहत्यग्निः ॥

(३७२) वृहद्भिरग्ने अर्चिभीऽदरे ॥ शुक्राङ्गणदेवशाचिषा । भराद्वाऽऽजेऽर३ । ओऽरेवा ।

समिधानः । याविष्टियाऽर३ । ओऽरेवा ॥ रेवात्पाऽऽवाऽर३ । ओऽरेवा ॥ कादीदिहि ।

इडाऽर३ भाऽरे४३ । ओऽर३४५इ ॥ डा ॥ (वी० ७।५०।१३। मा० ४) ३० (जी । ६४)

॥ उरोराङ्गिरस्य साम । उरुवृहत्यग्निः ॥

(३८१) त्वे आऽर३ग्ने स्वाहुतहाउ ॥ प्रियासस्तन्तुसूरयः । यन्तारोऽऽयाऽर३४इ ।

मघवानोजना । नाऽरेम् ॥ ऊर्वदयाऽर३हा ॥ तर्गानाऽरम् । इडाऽर३ भाऽरे४३ ।

ओऽर३४५इ ॥ डा ॥

(मे । ६५)

(वी० १०।५०।१०। मा० ५) ३२

॥ पौरुमद्रे द्वे । द्वयोः गोतमो वृहत्यग्निः ॥ (द्वे)

(३९।१) अग्ने जरितविश्वपतिः । आहोवा । एहिया । हाउ ॥ तपानादेऽरवरक्षसः ।

अप्रोपाऽऽवाऽन् । गाहपताऽरेइ । माहाश्वाऽर३४सी ॥ दिवाः । पार्यावाओऽर३४वा ॥

हाऽरेहाइ । दुरोऽपणयुः । होऽपइ ॥ डा ॥

(घा । ६३)

(वी० ६।५०।१४। मा० १२) ३२

(३९।२) अग्ने जरितर्वि । श्वतीऽर३ । ताऽर३४ । पानादेवर । क्षसाः ॥ तापानादेवरक्षसो ।

अप्रोपीऽरेवान् । गृहपताइ । माहाश्वाऽर३४सी ॥ ओऽरहा ॥ हहाइ । दिवस्पायुर्दुरोणयुः ॥

ओऽरहा । हहाइ । दुरोणयुऽर३४५ः । ओऽरहा । हहाऽर३४इ । ओऽर३४५इ ॥ डा ॥

(वी० ९।५०।११। मा० ११) ३३ (ध । ६७)

[साम-तन्त्र-स्वाग्नि] [३४] ३० अग्ने वि ४.६.७.

[३५] ३१ त्वे ८.७.८. १५५ १०.१.५.

[३६] ३२ अग्ने

नवद्वयोर्भि ३.९.९.

[३७] ३३ विनि रूपति ३.९.०.८. ४ ५.५. ५. विनि रूपति ५.९.९.

भर्गः प्रागाथः । अग्निः । बृहती । (ऋ ८।६।५)

त्वमित्सप्रथा अस्यग्ने त्रातऋतस्कविः । त्वां विप्रासः समिधान दीदिव आ विवासन्ति वेधसः ॥ ४२ ॥

भर्गः प्रागाथः । अग्निः । बृहती । (ऋ ८।६।११)

आ नो अग्ने वयोवृधं रयिं पावकं शंस्यम् । रास्वा च न उपमाते पुरुस्पृहं सुनीती सुर्यशस्तरम् ॥ ४३ ॥

त्वमित् सप्रथा अस्यग्ने त्रातऋतः कविः ।

त्वां विप्रासः समिधान दीदिव आ विवासन्ति वेधसः ॥ ४२ ॥

आ नो अग्ने वयोवृधं रयिं पावकं शंस्यम् ।

रास्वा च न उपमाते पुरुस्पृहं सुनीती सुर्यशस्तरम् ॥ ४३ ॥

॥ उभयत स्तोभम् गौतमम् । गोतमो बृहत्यग्निः ॥

(४२।१) हाउत्वमित्सप्रथा असिहाउ ॥ आग्नेत्रातः । ऋतः क्वाऽर३४इः । हाहोइ ।

त्वाविप्रासःसमिधा । नादीदिवाऽइः४ । हाहोइ ॥ आविवासाऽइः४ । हाहोइ ॥

तिवोऽर३४वा । धाऽपसोऽवेहाइ ॥

(कौ । ७१)

(दी० ११ । ५० ११ । मा० १०) १

॥ गौतमम् । गोतमो बृहत्यग्निः ॥

(४२।२) त्वंत्वाऽइमे ॥ इत्सप्राऽइथायासाइ । आऽर३४सो । आग्नेत्रातः । ऋतः क्वाऽर३इः ।

काऽर३४वीः । त्वाविप्रासःसमिधा । नादीदिवा । दाऽर३४वा ॥ आविवासाऽर३हा ॥

तिवेधाऽर३साऽइः३ । औऽर३४इ ॥ डा ॥

(डो । ७२)

(दी० ८ । ५० ५३ । मा० ९) २

॥ आयुः साम । अग्निर्बृहत्यग्निः ॥

(४३।१) आनो अग्ने वयोवृधम् । एऽर३४ । रयाऽइ४पइम् ॥ पावाऽइकाशंसाऽर३याम् ।

रास्वाचन उपमाते । पुरुस्पृहाऽर३म् ॥ सुनाइताइइऽर३हाइ ॥ यशस्तराम् ।

औऽर३हावा । हाऽपइ ॥ डा ॥

(ता । ७३)

(दी० ९ । ५० ३३ । मा० १२) ३

मनुर्वैस्वतः । निधेदेवाः । वृहती । (मन् ८।२।११)
 अग्निरुक्थे पुरोहितो ग्रावाणो वह्निर्ध्वरे । ऋचा यामि मरुतो ब्रह्मणस्पतिं देवाँ अतो वरेण्यम् ॥

सुदीति-पुरमीच्छावादिर्गो । अग्निः । वृहती । (८।७।११)

अग्निमीलिष्वावसे गाथाभिः शीरशोचिपम् । अग्निं राये पुरुमीढा श्रुतं नरोऽग्निं सुदीतये छदिः ॥

प्ररक्तः काणः । अग्निः । वृहती (मन् १।४।१३)

श्रुधि श्रुत्कर्ण वह्निभिर्देवैरग्ने सयावभिः । आसीदन्तु वह्निपि मित्रो अयमा प्रातर्यावाणो अध्वरम् ॥

अग्निरुक्थे पुरोहितो ग्रावाणो वह्निर्ध्वरे ।

ऋचा यामि मरुतो ब्रह्मणस्पते देवा अतो वरेण्यम् ॥४८॥

अग्निमीलिष्वावसे गाथाभिः शीरशोचिपम् ।

अग्निं राये पुरुमीढ श्रुतं नरोऽग्निः सुदीतये छदिः ॥४९॥

श्रुधि श्रुत्कर्ण वह्निभिर्देवैरग्ने सयावभिः ।

आ सीदन्तु वह्निपि मित्रो अयमा प्रातर्यावाभिरध्वरे ॥५०॥

॥ चार्हदुक्थे द्वे । द्वयोर्वृहदुक्थो बृहत्यग्निः ॥

(४८।१) अग्निरुक्थाइ ॥ पुरोऽरेहाइताः । ग्रावाणाव । हिराऽरेध्वाराइ ।

ऋचायामिमरुतोब्रह्माणस्पाताऽरेइ ॥ दाइवाऽरेआवाऽरेः ॥ वरोऽरेऽधवा ॥
 णाऽपयोऽरेहाइ ॥ (दी० ६ । प० ८ । मा० ९) १४ (गो । ८)

(४८।२) अग्निरुक्थाओहोहोहाइ ॥ पुरोवाओऽरेऽधवा । हिताः । ग्रावाणाव । हिरोवाओऽरेऽधवाइ । ऋचोऽरेहो । यामिमरुतोब्रह्माणस्पाताऽरेइ ॥ दाइवाऽरेआवाऽरेः ॥

वरोऽरेऽधवा । णाऽपयोऽरेहाइ । (दी० ७ । प० ११ । मा० ११) १५ (च । ८)

॥ पौरुमीढम् । पुरुमीढो बृहत्यग्निः ॥

(४९।१) अग्निमी । लिष्वाऽरेऽधवाओहोवा ॥ आवसे । गाथाभिःशी । रशोचाऽरेऽधवाम् ।

अग्निं रायाइ । पुरुमाऽरेऽइढा । श्रुतन्नरो ॥ अग्निःसुऽरेऽदी ॥ तयाइच्छाऽरेऽधवा
 दीऽरेऽधवाः ॥ दक्षाऽरेयाऽरेऽधवा ॥ (दी० ९ । प० ११ । मा० ७) १६ (ते । ८)

॥ कार्णश्रवसम् प्रास्कण्वं वा । कर्णश्रवा बृहत्यग्निः ॥

(५०।१) श्रुधोऽरे । श्रुऽरेऽधवा । धिश्रुत्कर्णव । हिभाइः ॥ देवैरग्नेसयावाऽरेऽधवाः ।

आसीदन्तुवह्निपिमित्रोअयमाऽरेऽधवा ॥ प्रातर्यावाऽरेऽधवाऽरे ॥ भाऽरेऽधवाऽरेऽधवाओहोवा ।
 एऽरे । ध्वरआ ॥ (दी० १० । प० १० । मा० ७) १७ (मे । ८)

कचो नौदः । अग्निः । मन्वी । (न- १।३।११२)

नि त्वामग्ने मनुर्दधे ज्योतिर्जनाय शश्वते । दीदिय कण्वं प्रतजात उक्षितो यं नमस्यन्ति कृष्या

नग्निमे गेजानरणिः । अग्निः । मन्वी । (न- १।३।१११)

देवो वीं द्रविणोदाः पूर्णा विवष्ट्यासिचम् । उद्धा सिञ्चध्वमुप वा पृणध्वमादिद्वा देव ओह्वे ॥५॥

नि त्वामग्ने मनुर्दधे ज्योतिर्जनाय शश्वते ।

दीदिय कण्वं प्रतजात उक्षितो यं नमस्यन्ति कृष्यः ॥५॥

देवो वीं द्रविणोदाः पूर्णा विवष्ट्यासिचम् ।

उद्धा सिञ्चध्वमुप वा पृणध्वमादिद्वा देव ओह्वे ॥५॥

(५३२) एकाया ॥ मानो । वनातूऽर३४वाम् । ओह । तूऽर३४वाम् । उहुवाहाइ । औऽर३होऽ

यन्मातुरा । जागन्नाऽर३४पाः । आऽर३४पाः । उहुवाहाइ । औऽर३होऽ३१इ ॥

नतत्तआ । भाऽर३इप्रगृपाऽर३इ । निवाऽरतोऽर३४नाम् । ताऽर३४नाम् ।

उहुवाहाइ । औऽर३होऽ३१इ ॥ यदूरेसान् । इहाभूऽर३४वाः । भूऽर३४वाः ॥

उहुवाहाइ । औऽर३होऽ३१२ । याऽर३४ओहोवा ॥ ऊऽर३४पा ॥ (ज्वा । १)

(दी० ७। प० २५। मा० २१)

॥ मानवाद्ये द्वे । द्वयोर्मनुर्वृहत्यग्निः ॥

(५४१) नित्वामग्नाइ ॥ मनुद्वाऽर३४धाइ । ज्योतिर्जना । याशश्वाताऽरइ । दी ।

दाइ । थक । प्वाऽर३इतजाऽर३ । तऊऽर३क्षाऽर३४इताः ॥ यन्नमस्याऽर३ ॥

ताऽर३इकूऽर३४ओहोवा ॥ टाऽर३४याः ॥ (फ । १)

(दी० ५। प० १२। मा० ११)

(५४२) होवाइ । नित्वामग्नेमनुर्दधे । होवाइ ॥ ज्योतिर्जनायशश्वते । दाइदेऽथक ।

प्वाऽर३इतजाऽर३१ । तऊऽर३क्षाऽर३४इताः ॥ यन्नामाऽर३स्याऽर३ ॥ ताऽर३इकूऽर३४ओहो

टाऽर३४याः ॥ (णी । १)

(दी० ८। प० १०। मा० १०)

पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [९१] २१ दधा. ४.५.३; घं भिकम् ५.१.६; नेह ५.५.८;

[९२] २२ दरे ५.

मेवाऽग्निनिर्मिष्वगौ. ६.३.७;

[९३] २३ अणः स्यवत्याइन्द्रायाम् ७.३.१०;

विधामित्रो गाथितः । अग्निः । बृहती । (ऋ० ३।९।१)

सखायस्त्वा ववृमहे देवं मतीस ऊतये ।

अपां नपातं सुभगं सुदीदिति सुप्रतूर्तिमनेहसम् ॥६२॥

सखायस्त्वा ववृमहे देवं मतीस ऊतये ।

अपां नपातं सुभगं सुदससं सुप्रतूर्तिमनेहसम् ॥६२॥

॥ समन्तम् । अग्निर्वसिष्ठो वा बृहत्यग्निः ॥

(६१।१) त्वमग्नेगृहपताइः ॥ त्वं ह्योतानो अध्वराइ । त्वंपोऽरंता । वाइश्ववा । रप्रचाइताः ।
ओहाऽइशवाहाइ ॥ य । क्षाइयाऽरंसीऽइ । होवाऽरंहाइ ॥ चवाराऽरंयाऽइशम् ॥

ओऽरंइशम् ॥ डा ॥

(दी० ८ । प० १२ । मा० १२) ३० (टा । १००)

॥ समन्ते द्वे । द्वयोर्वरुणो बृहत्यग्निः ॥

(६१।२) त्वमग्नेगृ । हाऽपपतीः ॥ त्वं ह्योऽरंशता । नो अध्वाऽरंशराइ ॥

त्वाऽरंपोऽरंशता । विश्वावाऽरंशरा । प्रचताऽइः ॥ यक्षायैऽइ ॥

याऽरंसाऽरंशओहावा ॥ चवारियाऽरंशम् ॥

(मू । १०१)

(दी० ५ । प० १० । मा० ६) ३६

(६१।३) त्वमाऽरंग्नेगृहापतीः ॥ त्वं ह्योतानो अध्वर । त्वाऽरंपोता । ओहाऽइशम् ॥

ओहा । वाहाइ । वाइश्ववा । रप्रचाइताः । ओहाऽइशम् ॥ ओहा ।

वाहाइ ॥ यक्षाइयासा । ओहाऽइशम् ॥ ओहा । वाहाइ ॥ चवाराऽइशयाऽइशम् ॥

ओऽरंइशम् ॥ डा ॥

(गी । १०२)

(दी० २९ । प० १० । मा० १४) ३२

॥ वाग्रम् । वाग्रो वैश्वानस आग्निगदानवो वा बृहत्यग्निः ॥

(६२।१) सखायस्त्वाओहाहोहाइ ॥ ववृ । माऽरंशहाइ । देवमतीऽरंहाऽइ । सऊऽरंताऽरंशयाइ ।

अपानपाऽइ । तं सु । भगी । वाऽइहाऽइ । ह्यदंसाऽरंशताम् ॥

सुप्रतूर्ऽरंतीम् ॥ अनेहाऽरंसाऽइशम् ॥ ओऽरंइशम् ॥ डा ॥

(यौ । १०३)

(दी० ६ । प० १४ । मा० १०) ३३

॥ यज्ञो दसतिः । ६६॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१००] ३० दसतिः ३.४.९ः पयसिः ९.६.३ः

[१०१] ३६ (वृष्य सूत्राणि न मन्त्रि)

[१०२] ३२ अ चतुर्थादिति ४.३.९ः च द्वि त्रि ६.३.९ः मन्त्र विहित ३.२.३ः

[१०३] ३३ एते च यति १९.३.९ः

भरहाजो गार्हरपलः । इन्द्रः । मित्रः । (ऋ० ६।२।१३)

वि त्वापो न पर्वतस्य पृष्ठादुक्थेभिरिन्द्रानयन्त युज्ञैः ।

तं त्वाभिः सुष्टुतिभिर्वाजयन्त आजि न जग्मुर्गिर्वाहो अश्वाः ॥६८॥

वि त्वापो न पर्वतस्य पृष्ठादुक्थेभिरग्ने जनयन्त देवाः ।

तं त्वा गिरः सुष्टुतयो वाजयन्त्याजि न गिर्वाहो जिग्युरश्वाः ॥६८॥

॥ अग्निर्वैश्वानरस्य सामनी द्वे । द्वयोरग्निर्वैश्वानरस्त्रिष्टुवाग्निर्वैश्वानरः

(६७।१) मूर्द्धाहोहाइ ॥ नंदाऽर३४इवाः । अरताइम् । पृथीऽइव्याः । वैश्वानराम् । ऋतआ
जातमग्नीम् ॥ कविऽसम्राजमातिथाइम् । जनाऽर३नाम् ॥ आसन्नःपा । त्राऽइ०जन
याऽर३४इ । ताऽर३दाऽइवाऽइ६६ः ॥ (दी० ६।५० १३ । मा० १४)३२(गी।

(६७।२) होवाइ । मूर्द्धाहाइ ॥ नंदाइ । वाऽर३अर । तिपृथिव्याः । इहोइयाऽर । इऽइया ।
वैश्वानराम् । ऋतआ । जातमग्नीम् । इहोइयाऽर । इऽइया ॥ कविऽसम्रा ।

जाऽर३मति । थिजनानाम् । इहोइयाऽर । इऽइया ॥ आसन्नःपा । त्राऽइ०जन ।
यंतदेवाः । इहोइयाऽर । इऽर । याऽर३४ । औहोवा ॥ इऽर३४इ ॥ (णी ।

(दी० १३ । प० २५ । मा०

॥ इति ग्रामेयेयगाने द्वितीयस्थार्घःप्रपाठकः ॥२॥

॥ आश्वे द्वे । द्वयोरश्वस्त्रिष्टुवाग्निः ॥

(६८।१) वित्त्वत् ॥ ओहाइ । आपानपर्वतस्यपाऽर३ष्ठात् । उक्थेभिरग्नेजनयंतदाऽर३इवाः
तंत्वागिरःसुष्टुतयोवाजयाऽर३०ती ॥ आजिन्नगाइववाऽर३हाऽर३ः । जायेऽर३ ।

ग्युऽर३राऽर३४ओहोवा ॥ अश्वाऽर३४इः ॥ (दी० १०।५० ९ । मा० ९)१ (ओ । १

(६८।२) हा । ययाइदिवोहाइ । वित्त्वत् । आपो । नपव । तस्यपृष्ठात् ॥ हा । ययाइदिवोहाइ
उक्थाइ । भिरा । ग्नेऽर३जन । यंतदेवाः ॥ हा । ययाइदिवोहाइ । तंत्वा । गिराः

सुष्टुतयः । वाजयंती ॥ हा । ययाइदिवोहाइ । आजीम् । नगाइववाऽर३हाऽर३ः ।

जायेऽर३ । ग्युऽर३राऽर३४ओहोवा ॥ अश्वाऽर३४इः ॥ (णो । १

(दी० ३।५० २५ । मा०

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०९]३९ जंघा १.१०.६; ढाजंघायाः ५.६.४; एनायाश्व ७.१.६; [११०]४० अति
१] १ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [११२] २ ओष्ठयजुग्निभ्यां गाथात् ३.१०.१; जि स्यादिन्याम् ७.१.५;
७.८.९; विनः ७.१०.८; दु सन्ध्यम् १०.१.४;

वृत्तानि विनाशयेत् । अग्निः । त्रिपुर । (ऋ० ५ । १ । १)

अथोध्यग्निः समिधा जनानां प्रति धेनुमिवायतीमुपासम् ।
यहा इव प्र वयामुज्जिहानाः प्र भानवः सस्रते नाकमच्छ ॥७३॥

वृत्तानि विनाशयेत् । अग्निः । त्रिपुर । (ऋ० १० । ४६ । ५)

प्र भृजयन्तं महां विपोधां मूरा अमूरं पुरां दर्माणम् ।
नयन्तो गर्भं वनां धियं धृहिरिश्मश्रुं नार्वाणं धनर्चम् ॥७४॥

भरतान्ते वरिदन्त्यः । पयः । त्रिपुर । (ऋ० ६ । ५८ । १)

शुक्रं ते अन्यद्यजतं ते अन्यद्विषुरूपे अहनी घौरिवासि ।
विश्वा हि माया अवासि स्वधावो भद्रा ते पूषन्निह रातिरस्तु ॥७५॥

अथोध्यग्निः समिधा जनानां प्रति धेनुमिवायतीमुपासम् ।

यहा इव प्र वयामुज्जिहानाः प्र भानवः सस्रते नाकमच्छ ॥७६॥

प्र भृजयन्तं महां विपोधां मूरैरमूरं पुरां दर्माणम् ।

नयन्तं गीर्भिवनां धियं धा हरिश्मश्रुं न वर्मणा धनर्चम् ॥७७॥

शुक्रं ते अन्यद्यजन्तं ते अन्यद्विषुरूपे अहनी घौरिवासि ।

विश्वा हि माया अवासि स्वधावन्भद्रा ते पूषन्निह रातिरस्तु ॥७८॥

७३।१) ॥ इयेनः प्रजापतिर्वा, दीर्घायुष्यं वा । प्रजापतिस्त्रिष्टुवग्निः; उपावा ॥

वाधिया ॥ ग्राहस्समिधाजनाऽरनाम् । प्रताइधेऽनूम् । इवायतीमुपासम् । यहाइऽश्वा ।

वाऽरयामुज्जिहानाः ॥ प्रमानाऽरश्वाः ॥ सस्रतनाकमच्छा इडाऽरश्भाऽरश्शोऽरश्शुऽइ ॥ डा ॥

(ऋ० १४ । ५० । ११ । न० ९ ।) १० (तो । १२०)

७४।१) ॥ वासुकं शुक्रं वा वसुकस्त्रिष्टुवग्निः ॥

भृजयताम् ॥ महाऽश्शऽविपोधाम् । मूरैरमूरपुरादमाऽरशणाम् ॥ नयाऽश्शऽतंगीभिः ।

नाऽरश्शधियधाः ॥ हरिश्मश्रुन्नवर्मणाऽद ॥ हाउवा ॥ धनाऽश्शोऽरश्शुऽम् ॥ (डे । १२१)

(ऋ० ८ । ५० । ८ न० ७) ११

७५।१) ॥ पौषम् । पूषन्निष्टुपूषा ॥

क्रतुअन्यद्यजतम् । तजाऽश्न्यात् ॥ विषुरूपब्रह्मनीधौः । इवाऽरश्सी ॥ वाइश्वाहिमायाअवसाइ

वधाऽश्वान् ॥ भद्राते । पू ॥ पाऽश्निह । रातिरस्तु । तिराऽश्स्तुहाउवा ॥ (त । १२२)

(ऋ० ९ । ५० । ११ । न० ११) १२

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१२०] १० इहः २.३.१०० वृत्तानि विनाशयेत् १२.७.१०० [१२१] ११ (इहः सूत्रानि

नन्ति) [१२२] १२ विष्णुमि ५.७.३ः अक्षरानुक्रमेण ९.९.५ः

विद्वामित्रो गाधिनः । अग्निः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ३ । ५, ६, ७। ११)

इळामग्ने पुरुदंसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।

स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥७६॥

वत्सप्रिर्भोलन्दनः । अग्निः । त्रिष्टुप् (ऋ० १० । ४६ । १)

प्र होता जातो महान्नभोविन्नृषद्वा सीददुपामुपस्थे ।

दधिर्यो धायि स ते वयांसि यन्ता वसूनि विधते तनूपाः ॥७७॥

इळामग्ने पुरुदंसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।

स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥७६॥

प्र होता जातो महान्नभोविन्नृषद्वा सीददुपा विवते ।

दधद्यो धायि सुते वयांसि यन्ता वसूनि विधते तनूपाः ॥७७॥

(७६।१)

॥ कौत्सम् । कुत्सस्त्रिष्टुप्ग्निः ॥

इळामग्नाइ ॥ पुरुदाऽइ । ससनिगोः । शश्वत्तमं हवमाना । यसाऽइ ३४धा । स्यान्नस्सूनुस्तनयाः ।

विजाऽइवाऽइ ॥ अग्निसाताइ ॥ सुमाऽइ ४इ । तीऽइ । भूतुहाउवा ॥ स्माऽइ ३४५इ ॥

(दी० ६ । प० १२ । मा० ७) १३ (खे १२३)

(७७।१)

॥ काश्यपे द्वे । द्वयोः कश्यपस्त्रिष्टुप्ग्निः ।

प्रहोताजाताः ॥ महान्नभोविन्नृषद्वाऽइसीदात् । अपाविवर्ताइ ॥ दधद्योऽइ ३धा । याइ ।

सुतेवयासिसियन्ताउ । वा ॥ वासूनिविध । ताऽइ । याऽइ ३४आहोवा ॥ तनूऽइपाऽइ ३४५ः ॥

(७७।२)

(दी० १२ । प० ११ । मा० ७) १४ (चे । १२४)

प्रहोताजातः । उहुवाहाइ ॥ माहाऽइन्नाभोऽइ । वाइन्नृषद्वासीददुपाविवाऽइ ३ताइ । आओऽइ ३हो ॥

इहा । दाघाऽइघाघाऽइयाइसुतेवयासिसियंतावसूऽइ ३नी । आओऽइ ३हो । इहा ॥ विधतयिऽइ ३ ॥

तनूऽइपाऽइ ३४आहोवा ॥ हविष्मत्तेऽइ ३४५ ॥

(द्वे । १२५)

(दी० १० । प० १३ । मा० ८) १५

न-तन्त्र-सूत्राणि [१२३] १३ द्वितीय ४.३.४.; सत्तु ७.१.६; दत्तुन्याम् १.६.२; वाच्यदिभ्यः ११.३.६।
१४ (पृथक् सूत्राणि न मन्ति) [१२५] १५ ते वर्हयाम् ३.३.८; भो ८.७.३;

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः वैश्वानरोऽग्निः त्रिष्टुप् । (ऋ० ७।६।१)

प्र सम्राजो असुरस्य प्रशस्तिं पुंसः कृष्टीनामनुमाद्यस्य ।

इन्द्रस्येव प्र तवसस्कृतानि वन्दे दारं वन्दमानो विवक्षिम ॥७८॥

विद्वामिन्द्रो गायनिः । वसिः । त्रिष्टुप् (ऋ० ३।२९।२)

अरण्योनिहितो जातवेदा गर्भं इव सुधितो गर्भिणीषु ।

दिवेदिव ईड्यो जागृवद्भिर्हविष्मद्भिर्मनुष्येभिरग्निः ॥७९॥

पदुर्भारदाजः । रक्षोहग्निः । त्रिष्टुप् (ऋ० १०।८७।१९)

सनादग्ने मृणसि यातुधानान्न त्वा रक्षोसि पृतनासु जिग्युः ।

अनु दह सहसूरान् क्रव्यादो मा ते हेत्या मुक्षत दैव्यायाः ॥८०॥

प्र सम्राजमसुरस्य प्रशस्तं पुंसः कृष्टीनामनुमाद्यस्य ।

इन्द्रस्येव प्र तवसस्कृतानि वन्देद्वारा वन्दमाना विवक्षु ॥७८॥

अरण्योनिहितो जातवेदा गर्भं इवेत्सुभृतो गर्भिणीभिः ।

दिवेदिव ईड्यो जागृवद्भिर्हविष्मद्भिर्मनुष्येभिरग्निः ॥७९॥

सनादग्ने मृणसि यातुधानान्न त्वा रक्षासि पृतनासु जिग्युः ।

अनु दह सहसूरान्क्रयादो मा ते हेत्या मुक्षत दैव्यायाः ॥८०॥

(७८।१)

॥ घृताचेराङ्गिरसस्य साम। घृताचिस्त्रिष्टुपग्निः इन्द्रो वा ॥

प्रसम्राजाम् ॥ असुराऽरे । स्याप्रशस्ताम् । पुंस्तःकृष्टाः । नाऽरेमनु । मादियस्या ।

इन्द्रस्येवाऽरेऽप्रतव ॥ सस्कृतानी ॥ वेदद्वारावन्दमाना ॥ विवाऽरेपूऽरेऽरेऽहावा ॥ वाऽरेऽयाः ॥

(ई० ८।१००।११। म० ५) १६ (तु । १२६)

(७९।१)

॥ प्रास्ताहम् । भरद्वाजस्त्रिष्टुपग्निः ॥

अरण्योः ॥ निहितो जाऽरेऽवेदाः । गर्भे इवेत्सुभृताग । भिषाऽरेऽइमीः ॥

दिवेदिव ईड्यो जागृवाऽरेऽरेऽः ॥ हाऽरेऽरेऽः । प्नाऽरेऽरेऽः । मनुष्येभिरग्निः ।

एहियाऽरेहा । हाऽरे ॥ हा ॥

(ई० १०।१००।११। म० १०) १७ (पा । १२७)

(८०।१)

॥ अग्नेवैश्वानरस्याग्नेर्वा । सङ्गेऽग्नेम् । अग्निस्त्रिष्टुपग्निः ॥

अहा । वोऽरेहा । वोऽरेहा । सनादग्ने । मृणसि । यातुधानान् ॥ नत्वारसा । सीऽरेपुन ।

नासुजिग्युः ॥ अनुदहा । सहम् । रान्क्रयादाः ॥ अहा । वोऽरेहा । वोऽरेहा । मानाहहेत्याः ।

मुक्षत । दाऽरेऽरे ई । वाऽरेवाऽरेवाऽरेवाः ॥

(ई० ५।१००।११। म० ८) १८ (म । १२८)

[साम-तन्द्र-सुप्रानि] [१२६] १७ म० ३.१०.११ विद्वामिन्द्रो गायनिः ३.१०.११ [१२७] १७ म० १०.१०.११ रान्क्रयादाः १.१०.११ [१२८] १८ म० ५.१०.११ मानाहहेत्याः ५.१०.११

मय अक्षरः । अक्षरः । अनुदा (विदग्ध) (म० १११-११३)

अग्र ओजिष्ठमा भर युन्नमस्मभ्यमधिगो । प्र नो राग्य परीणमा रत्सि वाजाय पन्याम् ॥८१॥

भारमज्ञो नर्वरमयः । अक्षरः । अनुदा (विदग्ध) (म० १११-११३)

त्वेपस्ते धूम क्रण्वति दिवि पञ्चुक आततः । सूरौ न हि युता त्वं कृपा पावक रोचसे ॥८२॥

अग्र ओजिष्ठमा भर युन्नमस्मभ्यमधिगो॥ प्र नो राग्य परीणसे रत्सि वाजाय पन्याम् ॥

यदि वीरो अनु प्यादग्निमिन्धीत मत्वः ।

आजुह्वद्व्यमानुपक् शर्म भक्षीत दैव्यम् ॥८२॥ (म० १११-११३)

त्वेपस्ते धूम क्रण्वति दिवि सं चुक आततः ।

सूरौ न हि युता त्वं कृपा पावक रोचसे ॥८३॥

(८११)

॥ पाथे द्वे । द्वयोः पयोऽनुष्टुभिनः ॥

आमाओऽर३४वा॥ ओजिष्ठऽमा । भाराओऽर३४वा । युन्नमस्मभ्यमधिगोऽर ॥ ओइ ॥

प्रानाओऽर३४वा॥ रायपनीऽरयसेऽर । ओइ । रात्साओऽर३४वा ॥ वाजायपन्याऽर३४वम् ॥

(८१२)

(दौ० ६ । प० १० । मा० ७) १९ (डे । १२९)

अथेहाउ ॥ ओजि । ग्रामाऽभारा । ओहोऽर३४वा । युन्नमस्म । भ्यामधिगा । ओहोऽर३४वा

प्रनोराये । पानीऽयासा । ओहोऽर३४वा ॥ रात्सीऽरवाजाऽर ॥ यपोवाऽओऽर३४वा ।

थाऽपमोऽहेहाइ ॥

(जि । १३०)

(दौ० ७ । प० १३ । मा० ३) २०

(८२१)

॥ वृहदाग्नेयम् । अग्निस्तुष्टुभिनः ॥

यदि वीरो अनुष्यात् । ऐयाऽर३४इऽर३४या ॥ अग्निमिन्धीतमौ । होऽर३हाऽर । होऽर३४तिवाः ।

आजूऽरह्वाद्वाऽर । व्यमाऽरनूऽर३४पाक् ॥ शर्मभ । क्षाइ । तदाऽरहाऽरइ ।

वाऽओऽर३४वा ॥ व्याऽर३४वम् ।

(त्वो । १३१)

(दौ० ६ । प० १२ । मा० ९) २१

(८३१)

॥ त्वेपस्ते यामम् । यमोऽनुष्टुभिनः ॥

त्वेपास्तऽर३धूमक्रण्वतिहाउ ॥ दिविसंलुकऽआताताऽरः । सूरौ न हीहाउ ॥ युतात्वाऽरम् ।

कृपापवाहाउ ॥ करोवाऽर३साऽर३४इ । ओऽर३४वम् ॥ डा ॥

(गो १३२)

(दौ० ६ । प० ८ । मा० ९) २२

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१२९] १९ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१३०] २० निविष्ठा २. ३. २. १३१ २१ दिवनि ९. १. ४; [१३२] २२ चतुक्षिणोवृद्धादिनि ६. ५. २; ड १२. १. ३;

गय आत्रेयः । अग्निः । अनुष्टुप् (त्रिष्टुप्) (ऋ० ५।१०।१)

अग्र ओजिष्ठमा भर द्युम्नमस्मभ्यमग्निगो । प्र नो राया परीणसा रत्सि वाजाय पन्थाम् ॥८१॥

भरद्वाजो बार्हस्पत्यः । अग्निः । अनुष्टुप् । (त्रिष्टुप्) (ऋ० ६।२।६)

त्वेषस्ते धूम ऋण्वति दिवि पञ्चुक्र आततः । सूरौ न हि द्युता त्वं कृपा पावक रोचसे ॥८३॥

अग्र ओजिष्ठमा भर द्युम्नमस्मभ्यमग्निगो॥ प्र नो राये पनीयसे रत्सि वाजाय पन्थाम् ॥८२॥

यदि वीरो अनु ष्यादग्निमिन्धीत मर्त्यः ।

आजुह्वद्व्यमानुषक् शर्म भक्षीत दैव्यम् ॥८२॥ (न ऋग्वेदीयः)

त्वेषस्ते धूम ऋण्वति दिवि सं लुक्र आततः ।

सूरौ न हि द्युता त्वं कृपा पावक रोचसे ॥८३॥

(८११) ॥ पाथे द्वे । द्वयोः पथोऽनुष्टुवग्निः ॥

आग्नाओऽर३४वा॥ आजिष्ठुऽरमा । भाराओऽर३४वा । द्युम्नमस्मभ्यमग्निगोऽर ॥ ओइ ॥

प्रानाओऽर३४वा ॥ रायपनीऽरयसेऽर । ओइ । रात्साओऽर३४वा ॥ वाजायपन्थाऽर३४वम् ॥

(८१२) (दी० ६।५०।१०।मा० ७) १९ (डे । १२९)

अग्नेहाउ ॥ आजि । ष्टामाऽभारा । ओहोऽर३४वा । द्युम्नमस्म । भ्यामग्निगो । ओहोऽर३४वा

प्रनोराये । पानीऽरयासा । ओहोऽर३४वा ॥ रात्सीऽरवाजाऽर ॥ यपोवाऽरओऽर३४वा ।

थाऽपमोऽरहाइ ॥ (जि । १३०)

(८११) ॥ बृहदात्रेयम् । अग्निरनुष्टुवग्निः ॥

यदिवीरोअनुष्यात् । ऐयाऽर३४इऽर३४या ॥ अग्निमिधीतमौ । होऽरहाऽर । होऽर३४र्तियाः ।

आजूऽरहाद्वाऽर३ । व्यमाऽरनूऽर३४पाक् ॥ शर्मभ । क्षाइ । तदाऽरहाऽरइ ।

वाऽरओऽर३४वा ॥ व्याऽर३४वम् । (खो । १३१)

(८३१) ॥ त्वेषस्ते यामम् । यमोऽनुष्टुवग्निः ॥

त्वेषास्तेऽर३धूमऋण्वतिहाउ ॥ दिविसंलुक्रऽरआताताऽरः । सूरौनहीहाउ ॥ द्युतात्वाऽरम् ।

कृपापवाहाउ ॥ करोचाऽर३साऽर३इ । ओऽर३४वम् ॥ डा ॥ (गो १३२)

(दी० ६।५०।८।मा० ९) २१

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१२९] १९ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१३०] २० नित्रिज्या २. ३.२. १३१] २१ चतुक्षिणोवृद्धादिनि ६.५.३; ङ १२.१.३;

अग्निस्तापसः । विश्वे देवाः । अनुष्टुप् । (ऋ० १०।१४१।३)

सोमं राजानं वरुणं स्याग्निं गीर्भिर्हवामहे । आदित्यान्विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ॥९१॥

वामदेवः, कश्यपो वा, मारीचो मनुर्वा वैवस्वत, उभौ वा । अग्निः । अनुष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

जातः परेण धर्मेणा यत्सवृद्धिः सहाभुवः ।

पिता यत्कश्यपस्याग्निः श्रद्धा माता मनुः कविः ॥ ९० ॥

सोमं राजानं वरुणमग्निमन्वारभामहे । आदित्यं विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ९१

वामदेवः कश्यपोऽसितो देवलो वा । अङ्गिराः । अनुष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

इत एत उदारुहन्दिवः पृष्ठान्या रुहन् । प्र भूर्जयो यथा पयोद्यामङ्गिरसो ययुः ॥९२॥

(९०।१) ॥ इन्द्रस्य प्रियम् । इन्द्रोऽनुष्टुवग्निः ॥

जातः परेणऽरेधा । इहा । मणा । इहा । योऽर३४नीम् । योनिमिन्द्रश्चगच्छथः ॥

यत्सवृद्धिः सऽरेहा । इहा । भुवाः । इहा । योऽर३४नीम् ॥ योनिमिन्द्रश्चगच्छथः ॥ पितायत्कश्यपऽरेपा ।

इहा । स्याग्नाइ । इहा । योऽर३४नीम् । योनिमिन्द्रश्चगच्छथः ॥ श्रद्धामातामऽरेनूः । इहा ।

कवाइ । इहा । योऽर३४नीम् । योनिमिन्द्रश्चगच्छथाऽर३४५ः ॥ (घा । १४१)

(दी० ११ । प० २४ । मा० १२) ३१

त्रयोदश नवमः । नवमः खण्डः ॥९॥ दशतिः ॥

॥ इति आग्नेयगाने द्वितीयः प्रपाठकः ॥

(९१।१) ॥ बार्हस्पत्यम् । बृहस्पतिरनुष्टुवग्निः ॥ विश्वे देवा वा ।

सोमं राजानं वरुणाम् ॥ अग्निमन्वारभामहेऽरे । होवाऽरेहाइ । आदित्यं विष्णुं सूर्यम् ।

होवाऽरेहाइ ॥ ब्रह्मणाऽर३०चाऽरे । होवाऽरेहाइ ॥ बृहाऽरेउवाऽरे ॥ पाऽर३४तीम् ॥

(दी० ८।५०९।मा०।७) १ (ङे । १४२)

(९२।१) ॥ आरूढविदङ्गिरसं यामं वा । आरूढविदङ्गिरानुष्टुवग्निः ॥

आरोऽरेहान् । आरोऽरेहान् । आरोऽरेहान् । इत एत उऽरेदारूऽहाऽरन् ॥ दिवः पृष्ठानीऽरेयारूहाऽरन् ॥

प्रभूर्जयोऽरेथापाऽथाऽर ॥ उद्यामंगिरऽरेसोयाऽयूऽरः । आरोऽरेहान् । आरोऽरेहान् ।

आऽर३ । रोऽर३ । हाऽर३४ । आर्होवा ॥ ऊऽर३४पा ॥ (ङ्चौ । १४३)

(दी० १२ । प० १४ । मा० १०) २

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१४१] ३१ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[१४२] १ धि २.४.९ ;

भे वृद्धपरे ३.३.९; वाचि रादिस्वरं विरवरे ३.८.८; त्यमिधिष्ण्व ९.५.९; द्रुणध रायां वाचि ११.४.३;

[१४३] २ कण्ठ्या देर्षम् ४.६.९; रोतिक्रमे ५.२.५; न विकर्षलि ८.१०.६;

गोपवन आत्रेयः । अग्निः । अनुष्टुप् (ऋ० ८।७४।१)

विशोविशो वो अतिथिं वाजयन्तः पुरुप्रियम् । अग्निं वो दुयं वचः स्तुपे शूषस्य मन्मभिः

पुरुत्रेयः । अग्निः । अनुष्टुप् । (ऋ० ५।१६।१)

बृहद्वयो हि भानवेऽर्चा देवायाग्रये । यं मित्रं न प्रशस्तिभिर्मतीसो दधिरे पुरः

गोपवन आत्रेयः । अग्निः । अनुष्टुप् (ऋ० ८।७४।४)

आगन्म वृत्रहन्तमं ज्येष्ठमग्निमानवम् । यस्य श्रुतर्वा बृहन्नाक्षो अनीक एधते

विशोविशो वो अतिथिं वाजयन्तः पुरुप्रियम् ।

अग्निं वो दुयं वचःस्तुपे शूषस्य मन्मभिः

बृहद्वयो हि भानवेऽर्चा देवायाग्रये । यं मित्रं न प्रशस्तये मतीसो दधिरे पुरः

अगन्म वृत्रहन्तमं ज्येष्ठमग्निमानवम् । यः सम श्रुतवनाक्षे बृहदनीक इधयते

(८७।१)

॥ विशोविशीयं षेडं वा । अग्निरनुष्टुवग्निः ॥

विशोविशोहिमस्थिवोऽतिथाइम् ॥ वाजयन्ताः । पूऽरूप्रोऽश्याम् । अग्निवोऽर । दूर
हिमाइ । वाऽरचाऽः । स्तूऽर३४पेहाइ ॥ ओ । हुवाइ । शूऽर३४षा ॥ हिमा ।
स्याऽरमाऽर । न्माऽर३४भाइ । एहियाऽरहा । होऽरइ ॥ डा ॥ (छि । १३७)
(दी० ७। प० १७ ।

(८८।१)

॥ आत्रेये द्वे । द्वयोरत्रिरनुष्टुवग्निः ॥

बृहद्वयाः ॥ हिमानाऽरवाइ । आचादेवा । यअग्नाऽरश्याइ । यम्मित्रन्न । प्राशस्ता
मतीसाऽरदाऽर ॥ धिरोवा । पूऽरोऽरहाइ ॥

(८८।२)

बृहद्वयोहिमानाऽरवाइ ॥ आचादेवा । यअग्नाऽरश्याइ । यम्मित्रन्न । प्राशस्ताऽयाऽ
मतीसाद ॥ धाऽरऽपूरा । ओहावाहाऽर३४ओहावा । वाऽरहाऽर३४ः ॥ (छि । १३७)
(दी० १२। प० ९ ।

(८९।१)

॥ औतवर्णम् । श्रुतर्वाऽनुष्टुवग्निः ॥

अगन्मवृ ॥ त्राऽरहान्ताऽरमाम् । ज्याइष्टम । मिमानाऽरवाम् । यस्माऽरश्याइ ।
श्रुतवनाक्षे ॥ बृहाऽर३४इ ॥ आनीकयाऽर३४वायेऽर ॥ ध्याऽर३४ते ॥ (छे)
(दी० २। प० ९)

प्रस्कम्बः कम्बः । अग्निः । अनुष्टुप् । (ऋ० ११४५११)

त्वमग्ने वसूँरिह रुद्राँ आदित्यौ उत । यजा स्वध्वरं जनं मनुजातं घृतप्रुपम् ॥९६॥

दीर्घतमा औच्यः । अग्निः । उगित् । (ऋ० ११५०११)

पुरु त्वा दाश्वान्वोच्चैररिग्ने तव स्विदा । तोदस्यैव शरण आ महस्य ॥ ९७ ॥

त्वमग्ने वसूँरिह रुद्राँ आदित्या उत । यजा स्वध्वरं जनं मनुजातं घृतप्रुपम् ॥९६॥

पुरु त्वा दाशिवाश्वाच्चैररिग्ने तव स्विदा । तोदस्यैव शरण आ महस्य ॥९७॥

(९६।१) ॥मानवम् । मनुःनुष्टुदग्निः विधेदेवा वा ॥

त्वमग्ने । त्वमग्नाइ ॥ वसूँरिहा । रुद्राँ आऽरऽदी । तियाँ उता । यजाइऽरऽवा ।

ध्वरंजनम् । मनुजाऽरऽताम् ॥ घृतप्रुपम् । इडाऽरऽभाऽइऽध् । औऽरऽइऽध् ॥ डा ॥ (फो१४८)

सप्त दशमः । दशमः सप्तः ॥ ५० । दशमः ।

(९७।१) ॥(धौ तानि पञ्च.) तोदं द्वे । तोद उगित्गतिः ।

पुरु ॥ त्वादाशिवाद्युवाचयैऽइ । आरीरग्नाइ । तावस्विदा । तोदस्यैवमग्नाआऽरऽदीऽ ॥

महाऽरऽहायैऽइ ॥ स्या । याऽरऽइऽआहोवा ॥ इऽरऽइऽध् ॥ (धी । १४९)

(९७।२) पुरुत्वादाशिवाद्युवा । चे ॥ आरीराऽरऽइऽग्नाइ । तावग्नाऽरऽइऽदी ॥ तोदस्यैवमग् ।

णयोऽरऽइऽहाइ ॥ माऽइऽहाइ । हिमायैऽइ । स्या । याऽरऽइऽआहोवा ॥ इऽरऽइऽध् ॥ (धी । १५०)

(९७।३) ॥ दीर्घतमवानि ऋणि । प्रयाणां दीर्घतमा उगित्गतिः ।

पुरुत्वादाशिवाद्युवा । चे । चे ॥ आराऽरऽइऽग्नाइ । तावग्नाऽरऽइऽदी ॥ तोदाग्नाऽरऽइऽदी ॥

शाराणाऽरऽइऽया । माऽइऽहाऽरऽयाऽइऽध् ॥ इऽइऽध् ॥ (धी । १५१)

(९७।४) पुरुत्वाऽरऽदाशिवाद्युवाच ॥ अरि । ग्नाइ । त्वाऽरऽवाऽरऽइऽदी ॥ तोऽरऽइऽदी ।

स्याऽरऽइऽदी ॥ शाराणाऽरऽइऽया । माऽइऽहाऽरऽयाऽइऽध् ॥ (धी । १५२)

(९७।५) पुरुत्वाऽरऽदाशिवाद्युवाच ॥ हा । आहोऽइहा । औऽरऽइऽवा । अग्निःमैवमग्निऽदी ।

हा । आहोऽइहा । औऽरऽइऽवा । तोदस्यैवमग्नावा ॥ हा । आहोऽइहा । औऽरऽइऽवा ।

एऽइ । महस्याऽरऽइऽध् ॥

(धी । १५३)

(ग्राम-पत्र-संस्करणम्) : (१३८) ॥ ... १९५३ ...

विश्वामित्रो गाथिनः । अग्निः । उष्णिक् । (ऋ० ३ । १० । ५)

प्र होत्रे पूव्यं वचोऽग्रये भरता वृहत् । विपां ज्योतींषि विभ्रते न वेधसे ॥९८॥

गोतमो राहृगणः । अग्निः । उष्णिक् । (ऋ० १ । ७९ । ४)

अग्ने वाजस्य गोमत ईशानः सहसो यहो । अस्मे देहि जातवेदो महि श्रवः ॥९९॥

विश्वामित्रो गाथिनः । अग्निः । उष्णिक् । (ऋ० ३ । १० । ७)

अग्ने यजिष्ठो अध्वरे देवान्देवयते यज । होता मन्द्रो वि राजस्यति सिधः ॥ १०० ॥

प्र होत्रे पूव्यं वचोऽग्रये भरता वृहत् । विपां ज्योतींषि विभ्रते न वेधसे ॥ ९८ ॥

अग्ने वाजस्य गोमत ईशानः सहसो यहो । अस्मे देहि जातवेदो महि श्रवः ॥९९॥

अग्ने यजिष्ठो अध्वरे देवान्देवयते यज । होता मन्द्रो वि राजस्यति सिधः ॥१००॥

(९८।१)

॥ प्रहितौ द्वौ । द्वयोः श्यावाश्व उष्णिगग्निः ॥

प्रहोत्रेपू । विष्यं चो । अग्रयाऽऽर३इभा । रतावृहत् ॥ विपांज्योऽऽर३ती ॥ पिवायेऽइ ।

भाऽऽरताऽऽर३अहोवा ॥ नवेऽऽरधसेऽऽर३इ ॥

(जि । १५४)

(९८।२)

(दी० ७ । प० ८ । मा० ३) १३

प्रहोत्राऽइइपूविष्यं चोः ॥ अग्रयेऽऽरभरताऽइवृ । हाऽऽर३त् । विपांज्योताइ । पीऽऽर३इवि ।

अताऽइइ ॥ नाऽऽर३वेऽइ ॥ धाऽऽर३इ५सोऽइहाइ ।

(गू । १५५)

(दी० ६ । प० ८ । मा० ३) १४

(९९।१)

॥ ध्रुध्ये द्वे । द्वयोः प्रजापतिरुष्णिगग्निः ॥

अग्रवाजाऽऽस्य । गोमतोवा ॥ ईशानःसा । हसोयहो ॥ अस्माइदेहिजातवेदोम । हाऽऽर३इ ।

श्रवाउवा । श्रुधियाऽऽराएऽऽर३हियाऽऽर३इ ॥ ओऽऽर३इ५इ ॥ डा ॥

(की । १५६)

(९९।२)

(दी० ११ । प० ११ । मा० २) १५

अग्नेवाजस्यगोहिस्थिमतोहोहाइ । ईशानःसा । हासोयाऽऽर३इहो । आस्मेऽइदाइहोऽइ ।

जाव । वेदाऽइः ॥ माऽऽर३होऽइ ॥ श्राऽऽर३इ५वोऽइहाइ ॥

(डु । १५७)

(दी० ८ प० ८ मा० ५) १६

(१००।१)

॥ सदः । प्रजापतिरुष्णिगग्निः ॥

अग्नेयजिष्ठो अध्वराऽइए ॥ देवान्देवयाऽइताइयाऽइजाऽइ । हुवाऽइ । होऽइवा ॥ होतामद्रः ।

विराजाऽइसीऽइ ॥ हुवाऽइ । होऽइवा । अतिस्राऽऽर३इधाऽइइ ॥ ओऽऽर३इ५इ ॥ डा ॥

(दी० ६ । प० ११ मा० १७) १७ (के । १५८)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१५४] १३ [१५७] १६ [१५८] १७ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१५५] १४ दादीव्याम् ७.८.४ ; दी १०.१०.२ ; [१५६] १५ दीर्घं गीतादिर्महणादिश्च. ८.१.१ ; ध्रुधि ८.१.२ ;

गित आप्त्यः । पवमानः सोमः । उष्णिक् (ऋ० ९।१०२।४)

ज्ञानं सप्त मातरौ वेधामशासत श्रिये । अयं ध्रुवो रयीणां चिकेत यत् ॥ १०१ ॥

इरिभिविठिः काण्वः । अदितिः । उष्णिक् (ऋ० ८।१८।७)

उत स्या नो दिवा मतिरदितिरूत्या गमत् । सा शन्ताति मयस्करदप स्त्रिधः ॥ १०२ ॥

विश्वमना वैयसवः । अमिः । उष्णिक् (ऋ० ८।२३।१)

ईडिष्वा हि प्रतीव्यं यजस्व जातवेदसम् । चरिष्णुधूममगृभीतशोचिषम् ॥ १०३ ॥

जज्ञानः सप्त मातृभिर्मधामाशासत श्रिये । अयं ध्रुवो रयीणां चिकेतदा ॥ १०१ ॥

उत स्या नो दिवा मतिरदितिरूत्यागमत् । सा शन्ताता मयस्करदप स्त्रिधः ॥ १०२ ॥

ईडिष्वा हि प्रतीव्यं यजस्व जातवेदसम् । चरिष्णुधूममगृभीतशोचिषम् ॥ १०३ ॥

(१००२) हविर्धाने द्वे । द्वयोः प्रजापत्युष्णिगग्निः ॥

अम्र । इयाऽ३४३ईऽ३४या ॥ यजिष्ठाअध्वराइ । देवान्देवयतेऽऽ । होहोऽऽ । याजाऽऽ ।

होताऽऽमान्द्रोऽऽ ॥ विराजाऽऽसी । आऽऽ । तियाऽऽ२४ओहोवा ॥ स्त्रीऽऽ३४धाः ॥ (सु । १५९)

(१००३) (दी० ७।५० ५१।मा० ५) १८

अग्नईया । ओवा ॥ यजिष्ठाअध्वराइ । देवान्दाऽऽइवा । यतिऽऽयाजाऽऽ । होताऽऽउवा ॥

मन्द्रावीऽऽराऽऽ३ । जाऽऽसाऽऽ३४ओहोवा ॥ अतिस्त्रिधाऽऽ३४ः ॥ (घे । १६०)

(दी० ६।५० ५ मा० ७) १९

(१०११) ॥ आतिध्यम् । त्वष्ट्रेष्णिगग्निः अदितिः ॥

जज्ञानःसा ॥ सप्तमातृभाइः । मधामाऽऽ३४था । सतश्रायाइ । अयाऽऽ२०धूऽऽ३४वाः ।

रयाऽऽ३इणाम् ॥ चिकायेऽऽ ॥ ताऽऽदाऽऽ३४ओहोवा ॥ ऊऽऽ३४पा ॥ (घे । १६१)

(दी० ४।५० ५।मा० ७) २०

(१०२१) ॥ आदित्यम् । अदितिरुष्णिगग्निः अदितिर्वा ॥

उतस्याऽऽनोदिवामतीः ॥ आदितिरू । तियागाऽऽमाऽऽत् ॥ साशन्ताऽऽइताऽऽइ । मा । यः ।

कराओऽऽ३४वा । अपाऽऽ५स्त्रिधाः । होऽऽइ ॥ डा ॥ (नू । १६२)

(दी० ८।५० ५०।मा० ६) २१

(१०३१) ॥ धूपं । चार्कजम्भम् । वृकजम्भो उष्णिगग्निः ॥

ईडाइष्वाऽऽ३हिप्रतीवियाम् ॥ याजस्वजा । तवेदसाऽऽ३३म् ॥ चरिष्णुधू । माऽऽ३४म ।

गृभाऽऽ३इ ॥ ताऽऽशाऽऽ३४ओहोवा । चौऽऽ३४पाम् ॥ (वू । १६३)

(दी० ५।५० ८।मा० ६) २२

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१५९] १८ तदप्य उष्णिगग्निः ५.५.४; द्योक्त्वा १५.६.३; [१६०] १९ [१६१] २० [१६२] २१ [१६३] २२

(५५२ सूत्राणि न सन्ति)

[१६१] २० नोवा विद्वान्ते ६.५.२;

मेभरिः कान्तः । अग्निः । (कृष्ण) उष्णिक (म० ८ । १० । १२)

मा नो हणीतामतिथिर्वसुरग्निः पुरुषश्चस्त एवः । यः सुहोता स्वध्वरः ॥११०॥

पयोमी भर्गेवः (मेभरिः कान्तः) । अग्निः । (कृष्ण) उष्णिक (म० ८ । १० । १२)

भद्रो नो अग्निराहुतो भद्रा रातिः सुभग भद्रो अध्वरः । भद्रा उत प्रशस्तयः ॥१११॥

मेभरिः कान्तः । अग्निः । (कृष्ण) उष्णिक (म० ८ । १० । १३)

यजिष्ठं त्वा ववृमहे देवं देवत्रा होतारममर्त्यम् । अस्य यज्ञस्य सुकृतम् ॥११२॥

मा नो हणीथा आतिथिं वसुरग्निः पुरुषश्चस्त एवः । यः सुहोता स्वध्वरः ॥११३॥

भद्रो नो अग्निराहुतो भद्रा रातिः सुभग भद्रो अध्वरः । भद्रा उत प्रशस्तयः ॥११४॥

यजिष्ठं त्वा ववृमहे देवं देवत्रा होतारममर्त्यम् । अस्य यज्ञस्य सुकृतम् ॥११५॥

(१०९।३)

तंगूधयास्वोर्होणाराम् ॥ देवाऽऽसाऽऽरक्षदं । वसस्ताऽऽश्मू । दाऽऽरक्षधा । न्वाऽऽरक्षइहाइ ।

हाहोऽऽरक्षहा ॥ देवाऽऽत्राऽऽरक्षहा ॥ व्यमूऽऽहाऽऽइ । पाऽऽरक्षइ । (भे । १७४)

(दी० ५ । प० ९ । मा० १)

(११०।१)

॥ पक्थस्य सौभरस्य सामनी द्वे । द्वयोः पक्थःककुवग्निः ॥

मानाः ॥ हणीऽऽथाअतिथीऽऽश्मू । वासूराऽऽरक्षग्नीः ॥ पुराहावाऽऽहाइ । प्रशोहावाऽऽहाइ ।

स्तौऽऽरक्षवा । आऽऽइपोऽऽहाइ ॥ (वै । १७५)

(दी० ५ । प० ८ । मा० ८)

(११०।२)

मानोहाउ ॥ हाऽऽरक्ष । णीथाअतिथिम् । वासूराऽऽरक्षग्नाइः ॥ पुराहोहाइ । प्रशोहो ॥

स्ताऽऽरक्षपाः । एहियाऽऽहा । होऽऽइ ॥डा ॥ (जो । १७६)

(दी० ७ । प० १० । मा० ९)

(१११।१)

॥ देवानीकं सफम् । देवानीकः ककुवग्निः ॥

भद्रोऽऽश्नः । होइ । अग्निराहुताऽऽए ॥ भद्राराताइः । सुभगभाऽऽइ । द्रोऽऽध्वाऽऽरक्षराः ॥

भद्राऊऽऽरक्षताऽऽइ ॥ प्राऽऽरक्षशाऽऽइ । स्ताऽऽरक्षयोऽऽहाइ ॥ (धै । १७७)

(दी० ४ । प० ९ । मा० ८)

(१११।२)

॥ गौतमं साध्यं वा । साधिः ककुवग्निः ॥

याऽऽजि । षंत्वाऽऽवाऽऽश्वमहाइ ॥ देवंदेवत्राहोताऽऽरक्षराम् । आमार्तियम् ॥ आस्ययाज्ञाऽऽरक्ष

स्याऽऽरक्षसूऽऽइ । क्राऽऽरक्षतोऽऽहाइ ॥ (थी । १७८)

(दी० ४ । प० ७ । मा० ४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१७४]३३ आइन्द्रावति गिति ९.८.५;

[१७५]३४ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

६]३५ प्रथमश्च ४.४.२; उणोष्ठचक्षुरे तुर्षु १०.३.८;

[१७७]३६ उणोनिपूर्वाद्योवत्यां न रिषु. ९.४.२;

३]३७ मागायाः पर्वान्ति ९.१.९; यज्ञे १०.३.१;

* सामद्वयेऽपि " यस्सुहोता स्वध्वर " इति पादस्य गानं नास्ति ।

लोभरिः कज्वः । अग्निः (ककुप्) उष्णिक् (ऋ० ८ । १९ । १५)

तदग्ने द्युन्नमा भर यत्सासहत्सदने कं चिद्वत्रिणम् । मन्युं जनस्य दूढ्यः ॥११३॥

विश्वमना वैश्वः । अग्निः । उष्णिक् । (ऋ० ८।२३।१३)

यद्वा उं विश्वपतिः शितः सुप्रीतो मनुषो विशि । विश्वेदग्निः प्रति रक्षांसि सेधति ॥११४॥

शंभुर्वैहैस्वत्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ६।४।५।२२)

तद्वो गाय सुते सचा पुरुहूताय सत्वने । शं यद्भवे न शाकिने ॥११५॥

तदग्ने द्युन्नमा भर यत्सासाहा सदनं कं चिद्वत्रिणम् । मन्युं जनस्य दूढ्यम् ॥११३॥

यद्वा उं विश्वपतिः शितः सुप्रीतो मनुषो विशि । विश्वेदग्निः प्रति रक्षांसि सेधति ११४

तद्वो गाय सुते सचा पुरुहूताय सत्वने । शं यद्भवे न शाकिने ॥११५॥

(११३।१) (१) ॥ संवर्गः । जसदम्युष्णिगग्निः ॥
तदग्नेद्युष्मन्म् । आभरोवा ॥ यत्सासाऽरऽहा । सदाऽरऽनाइ । कंचिदत्राऽरऽइणाम् ॥
मान्युंजनस्यदुऽरऽहो ॥ दाऽरऽथयाम् । एहियाऽवहा । होऽइ ॥ डा ॥ (नू । १७९)
(ऋ० ४ । ५० । १० । ऋ० ६) ३८

(११४।१) (१) ॥ राश्रोष्णम् । अगस्त्योष्णिगग्निः ॥
यद्वाऊऽरऽविश्वपतिः शिताः ॥ सुप्रीतामनुषाविशे ॥ विश्वाइदाऽरऽग्नीः ॥ प्रतिरक्षा ।
सिसेधता । औऽरऽहोवा । होऽइ ॥ डा ॥ (ऋ० ७ । ५० । ८ । ऋ० ५) ३९ (जु । १८०)
चतुदशहादशः, द्वादशः खण्डः १२ ॥ दरतिः ॥

॥ इति प्रमेगेयगाने तृतीयस्तोत्रः प्रथमः ॥ ॥ इति प्रकृतिगाने अग्नेर्वै पर्व समानम् ॥
॥ इति प्रमेगेऽध्यायः ॥ १ ॥
अथैन्द्रं पर्व ॥

(११५।१) (१) ॥ मार्गोयवम् । मृगयुर्गायत्रीन्द्रः ॥
तद्वोहोवा ॥ गायाऽर । सुताइसाऽरऽथा । पुरुहूता । यसात्वाऽरऽनाऽरइ ॥ शंयत् । हा ।
औऽरऽहोइ । गाऽरऽथाइ ॥ नाऽरऽशाऽरऽथाहोवा ॥ एऽइ । किनेऽरऽथा ॥ (फू । १८१)
(ऋ० ५ । ५० । १२ । ऋ० ६) १

(११५।०) (२) ॥ रौद्रे द्वे । द्वयोर्वदो गायत्रीन्द्रः ॥
तद्वोगाया ॥ सुताइसचाऽर । पूरुऽरऽहूताऽरऽथा । होहोऽर । यासत्वाऽरऽथनाइ ॥
शंयदाऽरऽव ॥ नशौऽर । होऽर । हुवोऽरऽथा । वा । काऽरऽइनोऽरऽहोइ ॥ (ती । १८२)
(ऋ० ४ । ५० । ११ । ऋ० ६) ३

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [११३] ३८ [११४] ३९ [११५] ४० (इत्ये) इतिः ११.४.१०; निनेस्वरे ११.८.१;
[१८०] ३९ इत्ये च १.७.२; मे ५.४.८;
[१८१] ३ इत्ये च २.१०.३; निनेस्वरे ६.८.१;
[१८२] ३ इत्ये च ५.७.१;
७

धृतकक्षः सुकक्षो वा आशिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।१२।१६)

यस्ते नूनं शतक्रतविन्द्रं द्युम्नितमो मदः । तेन नूनं मदे मदेः ॥११६॥

हर्यतः प्रागाथः । इन्द्रः (अग्निर्हवीषि वा) । गायत्री । (ऋ ८।७२।१२)

गाव उपवातावृतं मही यज्ञस्य रप्सुदा । उभा कर्णा हिरण्यया ॥११७॥

यस्ते नूनं शतक्रतविन्द्रं द्युम्नितमो मदः । तेन नूनं मदे मदेः ॥ ११६ ॥

गाव उप वदावटे मही यज्ञस्य रप्सुदा । उभा कर्णा हिरण्यया ॥११७॥

(११५।३) (३)

तद्वागायसुतेसचाऽदृए ॥ पुरुहूतायसत्त्वेन । पुरुहूता । यासत्त्वाऽर३नाऽ३४इ । शंयत् ।

गावाओऽर३४वा ॥ नाऽर३शाऽ३ ॥ काऽर३४इनोऽदेहाइ ॥

(इ । १८३)

(दी० ८ । प० ८ । मा० ६) ३

(११५।४)

(४) ॥ ईनिधनं मार्गीयवं । मार्गीयवो (मृगयुः) गायत्रीन्द्रः ॥

तद्वागायसुतेसचाऽदृए ॥ पुरुहूतायसत्त्वेनाइ ॥ शंयद्वाऽर३वे ॥ ऐऽर३होऽ१आऽर३इही । नशाऽर३

काऽर३इनाऽर३४ओहावा ॥ ईऽर३४५ ॥

(इ । १८४)

(दी० ७ । प० ७ । मा० ६) ४

(११६।१)

(१) ॥ आश्वम् । अश्वो गायत्रीन्द्रः ॥

यस्तेनूनाऽ५शतक्रताउ ॥ इन्द्रद्युम्नितमोमाऽर३दाः ॥ तेननूनाऽर३०मा ॥ दाइमाऽर३रउवाऽर३ ॥

देऽर३४५ः ॥

(सु । १८५)

(दी० ५ । प० ५ । मा० ५) ५

(११७।१)

(१) ॥ पेटते द्वे । द्वयोरिटिन्वान् गायत्रीन्द्रः ॥

गावः । एगावाः ॥ उपव । दाऽर३ । वाऽर३दाऽर३४ओहावा । वाऽर३४टे ॥ महीयाऽर३४ज्ञा ॥

स्यराऽर३ । स्याऽर३राऽर३४ओहावा । प्लूऽर३४दा ॥ उभाकाऽर३४र्णा ॥ हिराऽर३ ।

हाऽर३इराऽर३४ओहावा ॥ ष्याऽर३४या ॥

(इ । १८६)

(११७।२)

(२)

(दी० ७ । प० १४ । मा० ६) ६

ओइगाऽर३४वाः ॥ उपवऽर३दा । वाटाओऽर३४वा । महीयज्ञस्यरप्सुदाऽर३ ॥ ओऊऽर३४मा ॥

काणाओऽर३४वा ॥ हिरण्ययाऽर३४५ ॥

(खु । १८७)

(दी० १ । प० ७ । मा० ५ ।) ७

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१८३] ३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१८४] ४ यावद्वृत्तीचं प्रथम्युपान्त्यस्य १.७.४;
[१८५] ५ [१८६] ६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१८७] ७ इजु नजिशेये २.३.१;

धृतकक्षः सुकक्षो वा आक्षिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।९।२।५)

अरमश्वाय गायति श्रुतकक्षो अरं गवे । अरमिन्द्रस्य धाम्ने ॥११८॥

सुकक्ष आक्षिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।९।३।७)

तमिन्द्रं वाजयामसि महे वृत्राय हन्तवे । स वृषां वृषभो भुवत् ॥११९॥

अरमश्वाय गायत श्रुतकक्षारं गवे । अरमिन्द्रस्य धाम्न ॥ ११८ ॥

तमिन्द्रं वाजयामसि मह वृत्राय हन्तवे । स वृषा वृषभो भुवत् ॥ ११९ ॥

(११८।१) (१) ॥ श्रुतकक्षे द्वे । द्वयोश्चुतकक्षो गायत्रीन्द्रः ॥
अराऽ३४म् । अश्वाय । गायाऽ३ता ॥ श्रुतक । क्षारा०गावाइ । आऽ३३४राम् । हाऽ३हाइ ॥
इ । द्रास्याऽ३३४ा ॥ हिमाय३३ । स्रो । याऽ३३४आहावा ॥ इऽ३३४ती ॥ (बु । १८८)

(११८।२) (२) (ऋ० ५।५०।१३।न० ५) ८
अरमश्वायगायता ॥ रमश्वाना ॥ यागायत । श्रुतक । क्षाऽ३३३ । हाऽ३हाऽ३इ ।
आराऽ३०गाऽ३३४वाइ ॥ आरमिन्द्राऽ३३ । हाऽ३हा ॥ स्याधाम्ना । आऽ३हावा । हाऽ३इ ॥ डा ॥
(ऋ० ५।५०।१३।न० ३।९) (वि । १८९)

(११९।१) (१) ॥ तन्वस्य साम । तन्वः पार्थीवा गायत्रीन्द्रः ॥
तमिन्द्राऽ३३०वाजयामसी ॥ माहवृत्रा । यहान्ताऽ३वेऽ३३ ॥ सवापाऽ३वाऽ३३ ॥
पभोऽ३३४वा । भूऽ३वोऽ३हाइ ॥ (न । १९०)

(११९।२) (२) ॥ दावसुनिधनम् । दावसुर्गायत्रीन्द्रः ॥
तमिन्द्राऽ३३०वाजयामसिहाउ ॥ माहवृत्रा । यहान्ताऽ३वेऽ३३ ॥ हावाऽ३हाइ ॥
सवापाऽ३वाऽ३३ ॥ हावाऽ३हा ॥ पभोऽ३३३ ॥ भूऽ३वाऽ३३४आहावा ॥ एऽ३३ ।
दावसुऽ३३४ ॥ (ऋ० ७।५०।१०।न० ३) ३१ (जि । १९१)

(११९।३) (३) ॥ निवेष्टवः । बलिष्टो गायत्रीन्द्रः ॥
तमिन्द्रंवाजयामसीऽ३ए ॥ महाऽ३हाइ । वृत्राऽ३पाहन्तवेऽ३३ । आऽ३३ । इऽ३३३या ।
आमोवा ॥ सहवापाऽ३३३ । आऽ३३ । इऽ३३३या । आमोवा ॥ वृष । भाऽ३३ । याऽ३३४आहावा ॥
भूऽ३३४वात् ॥ (घी । १९२)

(ऋ० ६।५०।१८।न० ६) ३२

[साम-तन्व-सुत्राणि] [१८८] ८ अरे त्वं च ३.६.५५ नौ ४.४.९० ये तु) सुयो निर्वृत् ८.९.५५;
[१८९] ९ [१९१] ११ (हृष्यं नृत्ति न मन्ति) [१९०] १० किमस्ते १०.४.५५ ऋ. ९.९.५५;
[१९२] १२ (३) ३.९.५५: निर्वृत् ३.९.८० उ३ ९.९.५५;

देवजामय इन्द्रमातरः कपिताः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १०।१।३।२)

त्वमिन्द्र वलादधि सहसो जात ओजसः । त्वं वृषन्वृषेदसि ॥१२०॥

गोषृक्श्यस्वसृक्तियौ काणायनी । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।१३।१)

यज्ञ इन्द्रमवर्धयद्यद्भूमिं व्यवर्तयत् । चक्राण औपशं द्विवि ॥१२१॥

त्वमिन्द्र वलादधि सहसो जात ओजसः । त्वं सन्वृषन्वृषेदसि ॥१२०॥

यज्ञ इन्द्रमवर्धयद्यद्भूमिं व्यवर्तयत् । चक्राण औपशं द्विवि ॥१२१॥

(११९।४) ॥ इडाना * संक्षारम् । इडा गायत्रीन्द्रः ॥

आहोइहुवाऽरेहोइ । तमिन्द्रंवाऽरेजाऽर्यामसि ॥ आहोइहुवाऽरेहोइ महवृत्राऽर्याऽरेहन्तवे ॥
आहोइहुवाऽरेहोइ सवापाऽररेवृ ॥ पभाभ्रवत् । इडाऽररेभाऽरे । एहीडा । होऽरेइ ॥ डा ॥

(दी० १० । प० ११ । मा० ८) १३ (पै । १९३)

(१२०।१) ॥ शाय्यातानि त्रीणि । शय्यातिर्गायत्रीन्द्रः ॥

हाउत्वमिन्द्रा ॥ वलादधि । हाऽरेउहाउ । सहसोजा । ताओऽरेजसाऽरे । हाऽरेउहाउ ॥
त्वं सन्वृषाऽरेन् । हाऽरेउहाउ ॥ वृषायेऽरेत् । आऽरेसाऽरेरेओहोवा ॥ वृधेऽरे ॥ (पा० ११४)

(१२०।२) (दी० ५ । प० ११ । मा० १२) १४

त्वमिन्द्रवलादधीऽरेह ॥ सहसोजा । ताओऽरेजसः । इयाऽरेहोइ । इयायोऽरेरेषवा ॥
त्वांसन्वृषन् । इयाऽरेहोइ । इयायोऽरेरेषवा ॥ वृषायेऽरेत् । आऽरेसाऽरेरेओहोवा ॥ महेऽरे ॥

(१२०।३) (दी० ५ । प० ११ । मा० ८) १५ (पै । १९५)

त्वमिन्द्रवलादधिसहसाः ॥ जाताऽरे । ओजसाऽरेरेषः । इहोइहा ॥ त्वांसन्वृषाऽरेरेषन् ।
इहोइहा ॥ वृषायेऽरेत् । आऽरेसाऽरेरेओहोवा ॥ ईऽरेरेषहा ॥

(दी० ६ । प० ९ मा० ८) १६ (पै । १९६)

(१२१।१) ॥ इन्द्राण्याः साम । इन्द्राणी गायत्रीन्द्रः ॥

यज्ञइन्द्रमवर्द्धाऽरेयात् । यद्भूमिम् । व्या । व्यवाऽरेत्ताऽरेरेषयात् ॥ चाऽरेरेषक्राणाऽरेरेषाओ ।
पाशन्दिवि ॥ चक्राणओऽरेरे ॥ पाऽरेशाऽरेरेषाओहोवा ॥ दीऽरेरेषवी ॥ (ने । १९७)

(दी० ४ । प० १० । मा० ७) १७

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१९३] १३ रादिसहा ४.१०.२; [अस्य सूत्रस्य १.१.३०; १.२.१९; १३.१.२७ इति सामत्रयस्थपर्वाण्येव उदाहरणत्वेन भाष्ये उपलभ्यन्ते । केचित्तु ३.२.१३; गानस्थपर्वाणि उदाहरन्ति इति अत्रेदं सूत्रं प्रदर्शितम् ॥]

१९४] १४ वि ६.३.८; षोड ११.१०.९; डु ११.९.७; [१९५] १५ नाच ६.२.६;

१९६] १६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१९७] १७ तुडोऽरेफिभ्याम् ९.५.४;

गोपूक्त्यद्वसुक्तिनौ काण्वायनौ । इन्द्रः । गायत्री । (८।१४।१)

यदिन्द्राहं यथा त्वमीशीय वस्व एक इत् । स्तोता मे गोर्षखा स्यात् ॥ १२२ ॥

मेधातिथिः कण्वः, प्रियमेधश्चाङ्गिरसः । इन्द्रः । गायत्री (ऋ० ८।२।२५)

पन्यपन्यमित्सोतार आ धावत मद्याय । सोम वीराय शूराय ॥ १२३ ॥

मेधातिथिः कण्वः, प्रियमेधश्चाङ्गिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।२।१)

इदं वसो सुतमन्धः पिवा सुपूर्णमुदरम् । अनाभयिन् ररिमा ते ॥ १२४ ॥

यदिन्द्राहं यथा त्वमीशीय वस्व एक इत् । स्तोता मे गोर्षखा स्यात् ॥ १२२ ॥

पन्यपन्यमित्सोतार आ धावत मद्याय । सोम वीराय शूराय ॥ १२३ ॥

इदं वसो सुतमन्धः पिवा सुपूर्णमुदरम् । अनाभयिन्नरिमा ते ॥ १२४ ॥

(१२२।१)

॥ गोपूक्तम् । गोपूक्तिर्गायत्रीन्द्रः ॥

यदिन्द्राहयथौ । होहावाहाइ । तुवाम् ॥ इशीयवस्वओऽर । हुवाइ । हुवाये । काईऽरत् ॥

स्तोतामगोसखाऽर । हुवाइ । हुवाये ॥ सायाऽरत् ३त् । होऽरवाऽरत् ३ओहावा ॥

अग्निराहुताऽरत् ३४५ः ॥

(जौ । १९८)

(दौ० १२।५० १३।मा० १०) १८

(१२२।२)

॥ आश्वसुक्तम् । आश्वसुक्तिर्गायत्रीन्द्रः ॥

आओहावाहाइ । यदिन्द्राहाम् ॥ यथा । त्वम् । एहीयहीऽर । आइशीयवस्वआइकइत् ॥

एहीयहीऽर ॥ आऽरत् ३त् । स्तोताऽरमाइगोर ॥ सखाऽरत् ३त् । साऽरयाऽरत् ३ओहावा ॥

शुक्रआहुताऽरत् ३४५ः ॥

(छी । १९९)

(दौ० १२।५० १२।मा० १४) १९

(१२३।१)

॥ गौरीवितम् । गौरीवितिर्गायत्रीन्द्रः ॥

पन्यपन्यमित् । स्तोताऽरराः ॥ पन्यपन्यमित्सोऽरताऽरराः । आ । धावत । मदीयाया ॥

सोमवी । राऽरत् ३त् ॥ यशूऽरराऽरयाऽरत् ३४५ः ॥

(डि । २००)

(दौ० ३।५० १।मा० ३) २०

(१२४।१)

॥ गाराणि त्रीणि । त्रयाणां गरो गायत्रीन्द्रः ॥

इदं वसाउ ॥ सुतमाऽरत् ३०षाः । पिवाऽरसुम् । पमुदाऽरत् ३राऽरत् ३४५ः ॥ अनाऽरत् ३भयाऽरत् ३इत् ॥

ररोवा । माऽरतोऽरहाइ ॥

(झ । २०१)

(दौ० ३।५० ७।मा० ६) २१

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१९८] १८ इति १२.५.५५: हि ब्रह्मण्डे: १२.५.५५: [१९९] १९ इति ३.५.५५: त्रिण्य-
मिन्तकः ३.५.५५: [२००] २० इति त्रिण्यकः ३.५.५५: [२०१] २१ इति ११.३.५५:

सुकक्ष आग्निरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।१३।१)

उद्धेदुभि श्रुतामघं वृषभं नर्यापसम् । अस्तारमेपि सूर्ये ॥१२५॥

श्रुतकक्ष (सुकक्ष) आग्निरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।१३।४)

यदद्य कच्च वृत्रहनुदगा अभि सूर्ये । सर्वे तदिन्द्र ते वशे ॥१२६॥

उद्धेदुभि श्रुतामघं वृषभं नर्यापसम् । अस्तारमेपि सूर्ये ॥ १२५ ॥

यदद्य कच्च वृत्रहनुदगा अभि सूर्ये । सर्वे तदिन्द्र ते वशे ॥ १२६ ॥

(१२४।२)

इदाऽ३०वसोसुतमन्धाः ॥ पिवासूऽ२३पूऽ३ । णमूऽ२दाऽ२३४राम् ॥ आऽ२३ना ॥

भाऽ२याइन् । रराऽ२३ । हाउवाऽ३ ॥ मातऽ२३४५ ॥ (ङु । २०२)

(१२४।३)

इदं वसोसुतमन्धाऽ६ए ॥ पिवासुपूऽ३णासुदरा । होऽ३वा । पिवासुपूर्णासुदरा । होऽ३वा ॥

आनाभाऽ३यीन् ॥ ररिमाता । औऽ३होवा । होऽ५इ ॥ डा ॥ (दी० ३।५०।८।मा०५)२२

त्रयोविंशतिः प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ दशतिः ॥ ३ ॥

(१२५।१)

॥ पेडसौपर्णं शरुप्रवेतसं वा । त्रयाणां सुपर्णो गायत्रीन्द्रः ॥

उद्धेदभ्यावा ॥ श्रुतामाऽ२३४घाम् । वृषभन्ना । रियाऽ२पाऽ२३४साम् ॥ आऽ२स्ता ।

राऽ२३मे ॥ पाइसूरिया । औऽ३होवा । होऽ५इ ॥ डा ॥ (जी । २०४)

(दी० २।५०।१०।मा०४)२४

(१२५।२)

॥ स्वारसौपर्णं शरुप्रवेतसं वा ॥

उद्धेदभिश्चुतामाऽ६घाम् ॥ वृषभन्नया । हिम् । पाऽ२३४साम् ॥ आस्ताऽ३उवा ॥ रामाइ ।

राऽ२३४वा । राऽ५योऽ६हाइ ॥ (दी० ४।५०।८।मा०६) २५ (ङु । २०५)

(१२५।३)

॥ विलम्बसौपर्णं शरुप्रवेतसं वा ॥

इयइयाहाइ ॥ वृषभन्नया । हाऽ३हाऽ३इ । पाऽ२३४साम् ॥ आस्ताऽ३उवाऽ३ ॥

राऽ२माऽ२३४औहोवा ॥ पिस्वरियाऽ२३४५ ॥ (दी० ६।५०।८।मा०७) २६ (जे । २०६)

(१२६।१)

॥ शाकलम् । शकलो गायत्री, इन्द्रसूर्यौ ॥

चवृत्रहान् ॥ उदगाअभिसूराऽ२३या ॥ सार्वाऽ२म् ॥ तादिन्द्रतायेऽ३ । हिम् ।

३४५शोऽ६हाइ ॥ (दी० २।५०।६।मा०५) २७ (चु । २०७)

-तन्त्र-सूत्राणि [२०२]२२ द्वितीयो विभूतः १.५.७; [२०३]२३ आह सो ते १.९.१; लघोर्घोपायाः १.१०.७; [२०४]२६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [२०५]२५ वि १.३.१; दमंगि ५.१.९; [२०७]२७ ऋष्यान्तानाम् १.४.५;

शंयुर्वाहस्पत्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ६।४५।१)

य आनयत्परावत्तः सुनीती तुर्वशं यदुम् । इन्द्रः स नो युवा सखा ॥१२७॥

श्रुतकक्षः सुकरो वा आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।१२।३१)

मा न इन्द्राभ्याश्दिशः सूरौ अक्तुष्वा यमन् । त्वा युजा वनेम तत् ॥१२८॥

मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १।८।१)

एन्द्रं सानसिं रयिं सजित्वानं सदासहम् । वर्षिष्ठसूतये भर ॥१२९॥

य आनयत्परावत्तः सुनीती तुर्वशं यदुम् । इन्द्रः स नो युवा सखा ॥ १२७ ॥

मा न इन्द्राभ्याश्दिशः सूरौ अक्तुष्वा यमन् । त्वा युजा वनेम तत् ॥ १२८ ॥

एन्द्रं सानसिं रयिं सजित्वानं सदासहम् । वर्षिष्ठसूतये भर ॥ १२९ ॥

(१२७।१)

॥ आभरद्वसवे द्वे ॥ द्वयोराभरद्वसुर्गायत्रीन्द्रः ॥

यआहाड ॥ आनायाऽरत् । आनायाऽरत् । पाराऽरवाऽरत् ३४ताः । सुनीतीत् ३२ । सुनीतीत् ३२ ।

वीशयाऽरत् ३४दूम् ॥ इन्द्रस्सानाऽरत् । इन्द्रस्सानाऽरत् ३॥ यूऽरवाऽरत् ३४ओहावा ॥

साऽरत् ३४खा ॥

(तो । २०८)

(१२७।२)

(दी० ४।प० ११।मा० ९)२८

यआनयत् । परावाऽदताः ॥ सुनीतीतुर्वशाऽ१०याऽ३दूम् । इन्द्रस्सनोयुवाऽ१साऽ३खा ।

इन्द्राऽरत् ३४ग्नाइ ॥ इन्द्राऽरत् ३४होऽरत् ३४ । ग्राइ ॥ आइन्द्राऽरत् । ग्नाऽरत् । याऽरत् ३४ओहावा ॥

ईऽरत् ३४द्राः ॥

(ट । २०९)

(दी० ८।प० ११।मा० ११)२९

(१२८।१)

॥ तान्वे द्वे ॥ द्वयोस्तन्वो गायत्रीन्द्रः ॥

मानइन्द्राभियादाइशाः ॥ सूरौअक्तु । पुवायाऽरत् ३माऽ३४त् ॥ तुवाऽ३४युजा ॥

वनाइमाऽरत् ३ताऽ३४त् । औऽरत् ३४५इ ॥ डा ॥

(फ़ै । २१०)

(१२८।२)

(दी० ५।प० ७।मा० ८)३०

मानाऽरत् ३आऽ३इन्द्राभियादिशाः ॥ सूरौआऽरत् ३४क्तु । पूआयाऽरत् ३४मात् ॥ त्वायुजावनौऽ३हा ॥

मतौऽरत् । हुवाइ । औऽ३होऽरत् ३४५वाऽ३४६ ॥ एऽ३ । ययूऽरत् ३४५ः ॥

(औ । २११)

(दी० ५।प० ९।मा० ८)३१

॥ इति श्रमेगेदगने वृत्तान्तः प्रपाठकः ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२०८] २८ न पी ५.७.६; इत्ये ६.८.३; न सार्वयादश ११.२.५;

[२०९] २९ ओ अ ९.८.५;

[२१०] ३० सचु न देवात् २.८.१; [२११] ३१ मत्तौ ४.५.६;

रयोऽभि ५.४.४; मार्वत् १०.८.५;

मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १।७।५)

इन्द्रं वयं महाधन इन्द्रमर्भे हवामहे । युजं वृत्रेषु वज्रिणाम् ॥ १३० ॥

त्रिवोकः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।४५।२६)

अपिबत्कद्रुवः सुतमिन्द्रः सहस्रबाहे । अत्रादिदिष्ट पौंस्यम् ॥ १३१ ॥

इन्द्रं वयम्महाधन इन्द्रमर्भे हवामहे । युजं वृत्रेषु वज्रिणाम् ॥ १३० ॥

अपिबत्कद्रुवः सुतमिन्द्रः सहस्रबाहे । तत्रादादिष्ट पौंस्यम् ॥ १३१ ॥

(१२९।१)

॥ रोहितकूलीये द्वे । द्वयोरिन्द्रो विश्वामित्रो वा गायत्रीन्द्रः ॥

एन्द्रसा ॥ नसि श्रयिम् । सजित्वानं सदासाऽर इहाम् ॥ वाऽर इषी ॥ ष्ठामूतयाऽर श्रुवायऽर ।

भाऽर इषरा ॥

(ति । २१२)

(१२९।२)

(दी० ४। प० ६। मा० ३)

एन्द्रसानसाइम् ॥ रयाऽर इम् ॥ सजित्वानं सदासाऽर इहाम् ॥ वापीऽर ष्ठामूऽर इ ॥

तयोऽर इषवा । भाऽर रोऽर इहाइ ॥

(तू । २१३)

(दी० ४। प० ६। मा० ६)

(१३०।१)

॥ इन्द्राण्याः सामनी द्वे । द्वयोरिन्द्राणी गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्राम् । इन्द्रवायाऽरम् ॥ महा । महाधानाऽर इ ॥ इन्द्राम् । इन्द्रमर्भाऽर इ ॥

हवा । हवामाहाऽर इ ॥ युजाम् । युजं वृत्राऽर इ ॥ पुवा । पुवज्रिणाऽर इ इम् ॥ औऽर इ इषवा ॥

(१३०।२)

(दी० २। प० १४ मा० १०) ३ (झौ । २१४)

इन्द्रं वयाम् ॥ महा । महाधानाऽर इ ॥ आ औऽर इ हो । इह । इहिवाला । औऽर इ इषवा ॥

इन्द्रमर्भा इ ॥ हवा । हवामाहाऽर इ ॥ आ औऽर इ हो । इह । इहिवाला । औऽर इ इषवा ॥

युजं वृत्रा इ ॥ पुवा । पुवज्रिणाऽर इम् । आ औऽर इ हो । इह । इहिवाला । औऽर इ इषवा ॥ इऽर इ इषवा ॥

(दी० २। प० २२। मा० ९) ४ (छौ २१५)

(१३१।१)

॥ सहस्रबाह्वीयम् । इन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥

अपिबत्कारूऽर इ वस्सुताम् ॥ इन्द्राहोऽर इ । सहाहोऽर । सावाऽर इ हुवेऽर ॥ तत्रादाऽर इ दी ।

षपोऽर । होऽर । हुवाऽर इ । इऽर इ या । सियाम् । औऽर इ हो वा । होऽर इ ॥ डा ॥ (जु । २१६)

(दी० २। प० १३। मा० ५)

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ७।३।१४)

वयमिन्द्र त्वायवोऽभि प्र णोनुमो वृषन् । विद्धी त्वस्य नो वसो ॥१३२॥

त्रियोकः क.प्वः । इन्द्रः, (अमीन्द्रौ) । गायत्री । (ऋ० ८।४।११)

आ घा ये अग्निमिन्धते स्तृणन्ति वहिरानुषक् । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ १३३ ॥

वयमिन्द्र त्वायवोऽभि प्र णोनुमो वृषन् । विद्धी त्वस्य नो वसो ॥ १३२ ॥

आ घा ये अग्निमिन्धते स्तृणन्ति वहिरानुषक् । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ १३३ ॥

(१३३।१) ॥ धृपतो मारुतस्य साम । मारुतो गायत्रीन्द्रः ॥
 वयमाऽर३४इन्द्रा ॥ त्वाऽर३ । याऽरवाऽर३४ओहोवा । अभिप्रनोऽनुमोवृषन् ॥
 विद्धाइतुवाऽर३ ॥ स्याऽरनाऽर३४ओहोवा ॥ वाऽर३४सो ॥ (सु । २१७)
 (दी० ६ । प० ७ । मा० ५) ६

(१३३।२) ॥ अदारसूत् (द्वे) । भरद्वाजो गायत्रीन्द्रः ॥
 हाउवयमिन्द्रा ॥ त्वाऽरयावाऽरः । अभिप्रनोनुमोऽरवापाऽरन् ॥ विद्धाऽरइत्वाऽर ॥
 स्यनोऽर३ । वाऽरसाऽर३४ओहोवा ॥ अस्मभ्यंगातुविचमाऽर३४म् ॥ (फ़ । २१८)
 (दी० ५ । प० ७ । मा० ६) ७

(१३३।३) ॥ मारुतस्य साम । मारुतो गायत्रीन्द्रः ॥
 वयमिन्द्रा ॥ त्वायाऽरवाः । अभिप्रनोनुमोऽरवाऽरान् ॥ विद्धीत्वाऽर३४वा ।
 औऽर३४हाइ ॥ स्यनोवा । वाऽरसोऽरहाइ ॥ (स्त्री । २१९)
 (दी० १ । प० ७ । मा० ४) ८

(१३३।४) ॥ अदारसूती द्वे । द्वयोर्भरद्वाजो गायत्रीन्द्रः ॥
 वयमोहो । इन्द्रा ॥ त्वायाऽरवाः । अभिप्रनोनुमोऽरवाऽरान् ॥ विद्धीत्वाऽर३४हाइ ।
 स्यनोऽरहाइ । वसा । औऽरहोवा । होऽरहाइ ॥ डा ॥ (दी० ४ । प० १० । मा० ५) ९ (सु । २२०)

(१३३।५)
 वयमोहोवाहाइ । इन्द्रा । त्वाओहोवाहाइ । यावाः ॥ आऽर३भी । प्राऽर३नो ।
 औऽनुमोवाऽर३रान् ॥ वाऽर३इद्धी । त्वाऽर३वाऽर३स्याऽरनाऽर३४ओहोवा ॥ वाऽर३४सा ॥
 (दी० ५ । प० ६६ । मा० ८) १० (पै । २२१)

[साम-सन्त्र-सूत्राणि] [२१७]३ [२२१]१० (इन्द्रम्-सूत्राणि न कन्ति) [२१८] ७ वां १०५३;
 [२१९]८ नेत्रेऽरे ९.५.९. [२२०]६ स्थितेः ८.३.५.

त्रिशोकः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८१४५४०)

भिन्धि विश्वा अप द्विषः परि वाधो जहि मृधः । वसु स्पाहं तदा भर ॥१३४॥

कण्वो घोरः । मन्तः । गायत्री । (ऋ० १ । ३७ । ३)

इहेव शृण्व एषां कशा हस्तेषु यद्वदान् । नि यामश्चित्रमृञ्जते ॥१३५॥

भिन्धि विश्वा अप द्विषः परि वाधो जही मृधः । वसु स्पाहं तदा भर ॥१३४॥

इहेव शृण्व एषां कशा हस्तेषु यद्वदान् । नि यामश्चित्रमृञ्जते ॥१३५॥

(१३३१) ॥ ऐधमवाहानि-द्वाराणि वा श्रीणि । त्रयाणामिधमवाहो गायत्रीन्द्रः ॥

आघाये अभिभिन्धाताइ ॥ स्त्रिणन्तिवर्हिरानुपाक् ॥ येषामिन्द्रोयुवाइहा ॥ ऊवाइ । ऊवोऽर३४ वा ॥

साऽऽखोऽदहाइ ॥ (दी० ८ । प० ७ । मा० ६) ११ (डू । २२२)

(१३३२) ॥ इहवदैधमवाहम् ॥

आघायइहा ॥ गिमाइ । धाताओऽर३४वा । ईऽर३४हा । स्त्रिणन्तिवर्हिऽर३रा ।

नूपाओऽर३४वा । ईऽर३४हा ॥ येषाम् । आइन्द्रोओऽर३४वा ॥ ईऽर३४हा । युवा ।

युवाऽरसाऽर३४खाऽदहाइ ॥ ईऽर३४हा ॥ (दी० ३ । प० १३ । मा० ७) १२ (डे । २२३)

(१३३३)

ओहोआघायाऽदह ॥ गिमाइन्धाता । ओहोऽर३४वा । स्तृणन्तिवर्हिऽरानूपा । ओहोऽर३४वा ॥

येषामाइन्द्रा । ओहोऽर३४वा ॥ युवाऽर । साऽर३४खा । उहुवाऽदहाउ ॥ वा ॥ (डु । २२४)

(दी० ८ । प० ११ । मा० ५) १३

(१३४१) ॥ पैवस्य पैवस्य वा साम । पैवो गायत्रीन्द्रः ॥

भि । ध्योहाइ ॥ वाइश्वाअपा । द्वाइपाओऽर३४वा ॥ पाराओऽर३४वा ॥ वाधोजहाइ ।

माद्धाओऽर३४वा ॥ वसुस्पाहतदाभराऽर३४वा ॥ (दी० ४ । प० ८ । मा० ८) १४ (डै । २२५)

द्वाविंशतिर्द्वितीयः, द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ दशतिः ॥ २ ॥

(१३५१) ॥ ऐपम् । इपो गायत्रीन्द्रः ॥

इहेवाऽर३४शृण्वएषाम् ॥ कशाहस्तेषुयाऽइन्द्राऽद्वान् । नियामंचीऽरत्राऽरमृञ्जताइ ॥

नियामंचाइ । त्रमाऽरत्राऽर३४ताइ ॥ एहियाऽर३४ । ओहोवा ॥ एहियोहोइ । एहियोहोऽर३इ ।

एऽर३४ही ॥ (दी० १३ । प० १० । मा० ८) १५ (जै । २२६)

[साप-तन्त्र-सूत्राणि] [२२२] ११ [२२४] १३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[२२३] १२ द्वितीऽन्त्ये ३.९.१;

अभिन्न् गाने प्रस्तावादिभक्तिविचारः, प्रतिहारसूत्रभाष्ये स्पष्टं अभिहितः ।

[२२५] १४ सिप्रयमात् २.५.४;

[२२६] १५ निघने डिवति द्वितीयश्च ४.७.४; णस्यास्सन्ध्यमत ७.७.८; किन्पूष्णः ९.३.५;

प्रगाथः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ६४ । ७)

कस्य वृषभो युवा तुविश्रीवो अनानतः । ब्रह्मा कस्तं सपर्यति ॥१४२॥

वत्सः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ६ । २८)

उपहरे गिरीणां संगमे च नदीनाम् । धिया विप्रो अजायत ॥ १४३॥

कस्य वृषभो युवा तुविश्रीवो अनानतः । ब्रह्मा कस्तं सपर्यति ॥१४२॥

उपहरे गिरीणां संगमे च नदीनाम् । धिया विप्रो अजायत ॥१४३॥

(१४२।१)

भारद्वाजानि आर्षभाणि त्रीणि । त्रयाणां भरद्वाजो गायत्रीन्द्रः ॥

कूऽर३४वस्यवाऽर्षभोयुवा ॥ तुविश्रीवोऽर । अनानताः ॥ ब्रह्माकाऽर३स्ताम् ॥

ऐऽरहोऽर३आऽर३इही । सपर्याऽर३ताऽर३इइ । औऽर३४इइ ॥ डा ॥ (डू । २३७)

(१४२।२)

(दी० ३ । प० ८ । मा० ६) २६

कुवाकुवा ॥ स्यवृषऽर्षभोयुवाऽर । औऽर३४ । हाहोइ । तुविश्रीवोअऽर३नानताऽरः ।

औऽर३४ । हाहोइ ॥ ब्रह्माऽर३ ॥ काऽर३स्ताऽर३इआहावा । सपर्यतीऽर३४इ ॥ (डू । २३८)

(१४२।३)

(दी० ६ । प० १० । मा० ५) २७

एहीयही । कस्यवृषभोयुवा ॥ एहीयही । तुविश्रीवोअनानताः ॥ एहीयही । ब्रह्माकस्तं सपर्यती ॥

एहीयही । आऽर३इ ॥ हियाऽर३इआहावा ॥ आऽर३४इही ॥ (णु । २३९)

(दी० २३ । प० १० । मा० ५) २८

(१४३।१)

॥ शाक्यसामनी हे । द्वयोः शाक्यो गायत्रीन्द्रः ॥

उपहराइ । गिराऽर३इणाम् ॥ संगमिचा । नदाऽर३इनाम् ॥ धियाविप्रो । अजायता ॥ अयाम् ।

अयाऽर३इउ । चाऽर३इ ॥ ऊऽर३इपा ॥ (दी० ३ । प० १० । मा० ७) २९ (ङघे । २४०)

(१४३।२)

इदामीऽर३इदाम् । इदामिदकम् । इदामीऽर३इदाम् । उपहरैगिऽर३इणाम् ॥

इदामीऽर३इदाम् । इदामिदकम् । इदामीऽर३इदाम् । संगमचनऽइदइनाम् ॥ इदामीऽर३इदाम् ।

इदामिदकम् । इदामीऽर३इदाम् । धियाविप्रोजऽइजायता ॥ इदामीऽर३इदाम् ।

इदामिदकम् । इदाऽर३माइदाऽर३इदाम् ॥ गाप्पदष्ट ॥ (की । २४१)

(दी० ६ । प० १६ । मा० ६) ३०

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२३७]२३ [२४०]२९ (इन्द्रं कृतं विन मति)

[२३८]२७ प० १० । मा० ५ । २७

[२३९]२८ प० १० । मा० ५ । २८

[२४१]३० प० १० । मा० ५ । ३०

इरिभ्विठिः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । १६ । १)

प्र स॒म्राजं च॑र्षणीनामिन्द्रं स्तोता नव्यं गीभिः । नरं नृपाह मंहिष्ठम् ॥१४४॥

श्रुतकक्षः सुकक्षो वा आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । १२ । ४)

अपादु शिष्यन्धसः सुदक्षस्य प्रहोषिणः । इन्द्रोरिन्द्रो यवाशिरः ॥१४५॥

प्र स॒म्राजं च॑र्षणीनामिन्द्रं स्तोता नव्यं गीभिः । नरं नृपाह मंहिष्ठम् ॥१४४॥

अपादु शिष्यन्धससुदक्षस्य प्रहोषिणः । इन्द्रोरिन्द्रो यवाशिरः ॥१४५॥

(१४४१)

॥ वर्षधरे द्वे । द्वयोर्वृषंधारो गायत्रीन्द्रः ॥

प्रस॒म्राजाम् ॥ चार्पा॑ऽरणाइनाऽरम् । आइन्द्रा॑ऽरस्तोताऽरइ । नव्याऽर॑ऽगाऽरइ४इर्भाः ॥

नाराऽर॑न्पार्पाऽरइ ॥ हम्मोवा । हाऽर॑इष्टोऽरइहाइ ॥ (दी० १ । प० ७ । मा० ८) ३१ (खै । २४२)

(१४४२)

प्रस॒म्राजोहाइ ॥ चार्पा॑णीऽरनाम् । आइन्द्रा॑स्तोऽरताऽरइ । नव्याऽर॑ऽगाऽरइ४इर्भाः ॥

नारमाइ । नृ । पाहमोऽरइ ॥ म॑हाऽरइष्टाम् । हाऽर॑इ ॥ डा ॥ (जौ । २४३)

(दी० २ । प० १० । मा० १०) ३२

(१४४३)

॥ कुत्सस्य प्रस्तोकौ द्वौ । द्वयोः कुत्सो गायत्रीन्द्रः ॥

प्रस॒म्राजच । पणाऽर॑रइ४इनाम् ॥ इन्द्रा॑स्तोऽरताऽरइ । नव्याऽर॑ऽगाऽरइ४इर्भाः ॥

नरंनृपाहमाऽर॑इहि । आऽर॑इहाउवा ॥ हाऽर॑रइ४इम् ॥ (दी० २ । प० ७ । मा० ६) ३३ (छू । २४४)

(१४४४)

प्रस॒म्राजं च॑र्षणीनामिन्द्रं स्तोतान । व्यगाऽर॑इर्भाः ॥ इन्द्रं स्तोतानव्यगाऽर॑इर्भाऽरइ ॥

नरंनृपाहम् । माऽर॑इहिष्टाम् ॥ सहमेहऽर॑होऽर । याऽर॑रइ४आहोवा ॥ म॑हिऽरइष्टाऽर॑रइ४इम् ॥

(दी० १२ । प० ८ । मा० ८) ३४ (जै । २४५)

विद्यतिस्नृतीयः नृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ दद्यातिः ॥ ३ ॥

॥ इति ग्रामेगयगाने चतुर्थस्यार्द्धः प्रपाठकः ॥

(१४५१)

॥ औपगवे द्वे । द्वयोरुपगुर्गायत्रीन्द्रः ॥

अपादुघी ॥ प्रियंघसाः । सुदक्षाऽर॑रइस्या । प्रहोषिणः ॥ इन्द्रोराऽर॑रइन्द्राः ॥ यवाशाऽर॑रइराः ॥

ए । हियारइ । हियाऽर॑रइ४आहोवा ॥ एऽर॑ । उपाऽर॑रइ४इम् ॥ (चै । २४६)

(दी० ७ । प० ११मा० ८) १

[मान-नन्त्र-म्वानि]

[२४२] ३१ सि द्वागु ६.१०.२;

[२४३] ३२

शता १.३.९; संगु ननु ३.५.३;

कुत्सन्ते ५.८.१; दग् ५.१.१;

[२४४] ३३ प्रस्रुर्वादिवायाः । ४.२.१;

[२४५] ३४ अ२ मा १२.१.१;

१२.६.५;

[२४६] १ दग् २.१०.१; म्दि गदिः ११.३.१३;

शंभुर्वाहस्पत्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ६ । ४५ । २५)

इमा उ त्वा शतक्रतोऽभि प्र णोनुवुर्गिरः । इन्द्रं वत्सं न मातरः ॥१४६॥

गोतमो राहुमणः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १ । ८४ । १५)

अत्राह गोरमन्वत नाम त्वष्टुरपीच्यम् । इत्या चन्द्रमसो गृहे ॥१४७॥

भरद्वाजो वाहस्पत्यः । इन्द्रः (इन्द्राभूपगौ) । गायत्री । (ऋ० ६ । ५७ । ४)

यदिन्द्रो अनयाद्रितो महीरपो वृषन्तमः । तत्र पूषाभुवत्सचा ॥१४८॥

इमा उ त्वा पुरुवसोऽभि प्र नोनुवुर्गिरः । गावो वत्सं न धेनवः ॥१४९॥

अत्राह गोरमन्वत नाम त्वष्टुरपीच्यम् । इत्या चन्द्रमसो गृहे ॥१४७॥

यदिन्द्रो अनयाद्रितो महीरपो वृषन्तमः । तत्र पूषाभुवत्सचा ॥१४८॥

(१४५।२)

॥ औपगवोत्तरं सौश्रवसं वा ॥

अपादूः शिश्रियंघसाः ॥ सुदक्षस्यप्रहोषिणाः । इन्द्रोऽर । होऽर । हुवाऽर३इ । आऽर३इन्द्रो ॥
यवाशाइराः ॥ ए । हाऽर३एऽर३ । हियाऽर३ओहावा ॥ एऽर । उपाऽर३१२३४५ ॥ (सै । २४७)

(ऋ० ६ । ५० । १२ । मा० ८)२

(१४६।१)

॥ त्वाष्ट्रीताम । त्वष्टा गायत्रीन्द्रः ॥

इमाउत्वा ॥ पुरुऽरवासाऽर३ । अभिप्रनोनवृऽरगाइराऽरः ॥ ओहोऽर३इ । गावावात्साऽर३म् ।
नाऽर३घेऽर३ । नाऽर३४५वोऽर३हाइ ॥ (ऋ० ५ । ५० । ७ । मा० ७)३ (फे । २४८)

(१४७।१)

॥ त्वष्टुरातिच्ये द्वे । त्वष्टा गायत्रीन्द्रः (त्वष्टृचन्द्रमसो वा) ॥

आत्रा ॥ हागोरमन्वताउवाऽर३ । होवाऽर३होइ ॥ नामत्वष्टुरपीचियाउवाऽर३ ।
होवाऽर३होइ ॥ इत्याचन्द्रमसोगृहाउवाऽर३ । होवाऽर३होइ । वाऽर३ओहावा ॥ ऊर३४पा ॥
(ऋ० ८ । ५० । ९ । मा० ६)४ (डू । २४९)

(१४७।२)

हावात्रा ॥ हागोरमन्वताउवाऽर३ । होइयाऽर३ । हाऽरऊवाइ ॥ नामत्वष्टुरपीचियामियाउवाऽर३
होवाऽर३हाऽर३इया ॥ इत्याचन्द्रमसोगृहाउवाऽर३ । होइयाऽर३ । हाऽरऊवाऽर३ ।
याऽर३ओहावा ॥ ऊर३४पा ॥ (ऋ० ८ । ५० । ९ । मा० ९०) ५ (पर्वा । २५०)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२४७] २ विद्विरे ८.८.९; [२४८] ३ (इष्टम् मन्त्रानि न मन्त्रि) [२४९] ४ प्रथमकोशकः
१.७.५; प्रस्तवपरे परान्तः १.८.३; [२५०] ५ नै त्वष्टाः ४.७.५; अत्रे ५.२.६; मन्त्रविष्णु ७.९.३;

विद् भुवस्वर्गो वा भवितव्यः । मरणं । मायया । (अ० ११११)

गौर्भयति मरुतां श्रवस्युर्मोता मघोनाम् । युक्ता वही रथानाम् ॥१४१॥

मरुतां भवितव्यः । मरणं । मायया । (अ० ११११)

उप नो हरिभिः सुतं गाहि मरुतां पते । उप नो हरिभिः सुतम् ॥१४२॥

गौर्भयति मरुतां श्रवस्युर्मोता मघोनाम् । युक्ता वही रथानाम् ॥१४३॥

उप नो हरिभिः सुतं गाहि मरुतां पते । उप नो हरिभिः सुतम् ॥१४४॥

(१४०१)

॥ पते द्वे । द्वयोः पूषा मायवीर्यः पूषणी ॥

यदिन्द्रोया ॥ नापाऽऽरेत् । ओमोऽरेत् । ओवा । रितामहीरापाऽऽरेः । ओमोऽरेत् ।

ओवा ॥ पूषानुपाऽरे ॥ तमाऽऽरेत् ओहोवा ॥ तत्रपूषाभ्रत्सनाऽऽरेत् ॥ (तु । २५१)

(१४०२)

(दी० ७ । प० १०१ । मा० ५)

यदिन्द्रोअनयद्रिताऽऽरेत् ॥ महीरापाऽऽरेः । महीरापाऽऽरेः । वापिताऽऽरेत् ओमोः ॥

तत्रापूपाऽरे ॥ पूऽऽरेत् पूऽऽरेत् ओहोवा ॥ भ्रवत्सनाऽऽरेत् ॥ (फु । २५२)

(दी० ५ । प० ७ । मा० ३)

(१४११)

॥ दयावाभ्ये द्वे । द्वयोः दयावाभ्यो गायत्रीन्द्रः । (मगतो वा) ॥

गौर्द्वयाऽऽरेत् ॥ तिमरुताऽऽरेत् । श्रवास्युर्मोताऽऽरेत् । तामघोऽऽरेत् ओमोनाम् ॥ युक्ता वहाइः ॥ रथाऽऽरेत् ।

नाऽऽरेत् तमाऽऽरेत् ओहोवा ॥ ऊऽऽरेत् ॥ (दी० ३ । प० ८ । मा० ६) ८ (ड्यू । २५३)

(१४१२)

गौर्द्वयतिमरुताऽऽरेत् ॥ श्रवस्युर्मोता मघोनाऽऽरेत् । उहुवाऽऽरेत् हाइ ॥ युक्तावाऽऽरेत् ह्योः ॥

उहुवाऽऽरेत् हाइ । रथानाम् । औऽऽरेत् होवा । होऽऽरेत् ॥ डा ॥ (झू । २५४)

(दी० ७ । प० ९ । मा० ६)

(१५०१)

॥ सुतरयिष्ठीये द्वे । द्वयोः प्रजापतिर्गायत्रीन्द्रः ॥

उपनोऽऽरेत् हरिभिस्सुतोवा ॥ याहिमदाऽऽरेत् नोप । ताऽऽरेत् ॥ उपनोऽऽरेत् हाऽऽरेत् ओऽऽरेत् ओवा ॥

राऽऽरेत् ओमोः । सुताम् । औऽऽरेत् होवा । होऽऽरेत् ॥ डा ॥ (जू । २५५)

(१५०२)

(दी० २ । प० १० । मा० ६) १०

उपनोहाहोहा । राइभीः ॥ सुऽऽरेत् ताम् । याहिमदा । नापाऽऽरेत् हाइ ॥ उपनोऽऽरेत् ओहा ॥

राऽऽरेत् ओमोः । सुतरयिष्ठाऽऽरेत् ॥ (दी० ६ । प० ८ । मा० ७) ११ (गे । २५६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२५१] ६ चायमिन्द्राः १२.८.७;

[२५२] ७ ग्यत्तु धिनस्तत्रे ६.१.७;

[२५३] ८ स्यत्तु ४.११.३;

[२५४] ९ स्यत्तु ४.११.३;

[२५५] १० जारपरा च १.३.५; मपूर्वात्

२.६.८; ओष्ठ्ये रि ११.३.९;

[२५६] ११ छारे २.१०.५; प्यायाश्च ख (प) ट् १०.३.१;

सुकक्ष आङ्गिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ९३ । २३)

इष्टा होत्रा असृक्षतेन्द्रं वृधासो अध्वरे । अच्छावभृथमोजसा ॥१५१॥

वत्सः काण्वः इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ९ । १०)

अहमिद्धि पितुप्परि मेधामृतस्य जग्रभं । अहं सूर्यं इवाजनि ॥ १५२ ॥

शुनः शेष आजीगर्तिः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १ । ३० । १३)

रेवतीर्नः सधमाद् इन्द्रे सन्तु तुविवाजाः । क्षुमन्तो याभिर्मदेम ॥१५३॥

इष्टा होत्रा असृक्षतेन्द्रं वृधन्तो अध्वरे । अच्छावभृथमोजसा ॥१५१॥

अहमिद्धि पितुःपरि मेधामृतस्य जग्रह । अहं सूर्यं इवाजनि ॥१५२॥

रेवतीर्नः सधमाद् इन्द्रे सन्तु तुविवाजाः । क्षुमन्तो याभिर्मदेम ॥१५३॥

सौमः पूषा च चेतुर्विश्वासां सुक्षितानाम् । देवत्रा रथयोहिता ॥१५४॥ (न ऋग्वेदीयः)

(१५१।१) ॥ इष्टाहोत्रायं अप्सरसं वा अपानिधियां । इष्टाहोत्रा अप्सरसो वा गायत्रीन्द्रः ॥

इष्टाहोत्राः ॥ आसृक्षाऽऽ३४ता । इन्द्रं वृधा । तोऽऽरध्वाऽऽ३४राइ ॥ आच्छाऽऽवोभृ ॥

थमोऽऽज्ञाऽऽसाऽऽद५द ॥ एऽऽ । उदधिर्निधीऽऽ । (दी० १ । ५० । ८ । मा० ३) १२ (गि । २५७)

(१५२।१) ॥ प्रजापतेर्निधनकामं सिन्धुपाम वा । प्रजापतिर्गायत्रीन्द्रः सूर्यो वा ॥

अहमिद्धाऽऽपितुःपराइ ॥ मेधामृतस्यजग्रहा ॥ अहं सूर्योः । इवाऽऽ३४ । हाहाइ ॥ जनि ।

होइ । होइ । आहोआहोवाऽऽ३४५हाउ ॥ वा ॥ (दी० ७ । ५० । १५ । मा० ८) १३ (जै । २५८)

(१५३।१) ॥ रेवत्यः वाजदावयो वा । वाजदावयो गायत्रीन्द्रः ॥

रेवतीर्नाः ॥ सधाऽऽमाऽऽ३४दाइ । इन्द्राऽऽइसाऽऽ३४०तू । तुविवाऽऽजाः ॥

क्षुऽऽ३मा ॥ तोऽऽया । भिमोऽऽ३४वा । दाऽऽइमोऽऽदहाइ ॥ (जू । २५९)

(दी० ७ । ५० । ८ । मा० ६) १४

(१५४।१) ॥ सौमपौषं गोअर्भ्यायं वा । सौमपूषावृषो गायत्रीन्द्रः ॥

सौमःपूषा ॥ चचाइततुः । अयायोऽऽ३४वा । वाइश्वासां सुक्षिता । नाम् । अयायोऽऽ३४वा ॥

दाइवत्राराऽऽ३ ॥ धियोऽऽहोऽऽइताऽऽद५द ॥ नाथोऽऽअथाऽऽ३४ः ॥ (ई । २६०)

(दी० ७ । ५० । १ । मा० ८) १५

पमरम चतुर्दशः सप्तः ॥ ८ ॥ वृक्षः ॥ १४ ॥

[साम-तन्त्र-सुब्राणि] [२५९।१२-२६०] १५ । वृषम्-वहुसामि न जनि) [२५९।१३-१५५] १६ । १५५-१६०

[२५९] १४ १५५-१६० तुर्विवाजिः १.१०.३ ; साम० ९

विन्दुः पूषाश्वो वा गोमिथुः । मरुतः । माघोनि । (२५०।२।१०)

गौर्धयति मरुतां श्रवस्युर्माता मनोनाम् । युक्तावहो रथानाम् ॥१४९॥

मरुता गोमिथुः । इन्द्रः । माघोनि । (२५०।१।३।३१)

उप नो हरिभिः सुतं याहि मदानां पते । उप नो हरिभिः सुतम् ॥१५०॥

गौर्धयति मरुतां श्रवस्युर्माता मनोनाम् । युक्तावहो रथानाम् ॥१४९॥

उप नो हरिभिः सुतं याहि मदानां पते । उप नो हरिभिः सुतम् ॥१५०॥

(१४८।१)

॥ पीपे द्वे । द्वयोः पूषा गायत्रीन्द्रः पूषणौ ॥

यदिन्द्रोया ॥ नायाऽरश्त् । ओमोऽश्म् । ओवा । रितामहीरापाऽरश्त् । ओमोऽश्म् ।

ओवा ॥ घृषावृषाऽर ॥ तमाऽरश्ओहोवा ॥ तत्रपूषाभुवत्सचाऽरश्४५ ॥ (जु । २५१)

(१४८।२)

(दी० ७ । प० १० । मा० ५) ६

यदिन्द्रोअनयद्रिताऽद्वे ॥ महीरापाऽरः । महीरापाऽरश्त् । वापताऽरश्४माः ॥

तत्रापूषाऽर ॥ पूऽरपाऽरश्४ओहोवा ॥ भुवत्सचाऽरश्४५ ॥ (फ्र । २५२)

(दी० ५ । प० ७ । मा० ६) ९

(१४९।१)

॥ दयावाश्वे द्वे । द्वयोः दयावाश्वो गायत्रीन्द्रः (मरुतो वा) ॥

गौर्धयाऽद्वे ॥ तिमरुताऽरश्म् । श्रवास्युर्माऽरश्त् । तामघोऽरश्४नाम् ॥ युक्तावहाइः ॥ रथाऽर ।

नाऽरमाऽरश्४ओहोवा ॥ ऊऽरश्४पा ॥ (दी० ३ । प० ८ । मा० ६) ८ (ड्वू । २५३)

(१४९।२)

गौर्धयतिमरुताऽद्वे ॥ श्रवस्युर्माऽरता मघोनाऽरश्म् । उहुवाऽरश्हाइ ॥ युक्तावाऽरश्हीः ॥

उहुवाऽरश्हाइ । रथानाम् । औऽरश्होवा । होऽद्वे ॥ डा ॥ (झू । २५४)

(दी० ७ । प० ९ । मा० ६) ९

(१५०।१)

॥ सुतरयिष्ठीये द्वे । द्वयोः प्रजापतिर्गायत्रीन्द्रः ॥

उपनोऽरश्हरिभिस्सुतोवा ॥ याहिमदाऽरश्ना०प । ताऽरश्इ ॥ उपनोऽर । हाऽरश्ओऽरश्४वा ॥

राऽरश्४ईभीः । सुताम् । औऽरश्होवा । होऽद्वे ॥ डा ॥ (जू । २५५)

(१५०।२)

(दी० २ । प० १० । मा० ६) १०

उपनोहाहोहा । राईभीः ॥ सूऽरश्ताम् । याहिमदा । नांपाऽरश्ताइ ॥ उपनोऽरश्४हा ॥

राऽरश्इमाऽरश्४ओहोवा ॥ सुतश्रयिष्ठाऽरश्४५ ॥ (दी० ६ । प० ८ । मा० ७) ११ (गे । २५६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२५१] ६ चाथमिन्द्राः १२.८.७;

[२५२] ७ ग्यत्रु छिनस्तत्रे ६.१.७;

[२५३] ८ स्यत्रु ४.११.३;

[२५४] ९ स्यत्रु ४.११.३;

[२५५] १० जारापरा च १.३.५; मपूर्वात्

२.६.८; ओष्ठ्ये रि ११.३.९;

[२५६] ११ छारे २.१०.५; प्वाथाश्चत् ख (प) ३ १०.३.१;

धुनन्धः मुक्तो ना आंगिरसः । इन्द्रः । अनुपु । (पञ् ८ । १२ । १)

पान्तमा वो अन्धस इन्द्रमभि प्र गायत । विश्वासाहं शतक्रतुं मंहिष्ठं चर्षणीनाम् ॥१५५॥

वसिष्ठो भैषावसिः । इन्द्रः । गायत्री । (पञ् ७ । ३१ । १)

प्र व इन्द्राय मादनं हर्यश्वाय गायत । सखायः सोमपाने ॥१५६॥

पान्तमा वो अन्धस इन्द्रमभि प्र गायत ।

विश्वासाहं शतक्रतुं मंहिष्ठं चर्षणीनाम् ॥ १५५ ॥

प्र व इन्द्राय मादनं हर्यश्वाय गायत । सखायः सोमपाने ॥१५६॥

(१५५।१) ॥ वैतहव्यानि श्रीणि अन्धस वैतहव्यम् । त्रयाणां वीतहव्योऽनुपुयिग्रः ॥

पान्तमावोअन्धसाः॥ इन्द्रामाभि । प्रगायताऽइ । हाऽइहाइ । विश्वासाहम् ।

शताक्रातूऽइम् । हाऽइहाइ ॥ मंहिष्ठं चाऽइ । हाऽइहा ॥ पणाऽइ । नाऽइइहावा ॥

ऊऽइइइपा ॥

(दी० ५ । प० १२ । मा० ९) १६ (जो २३)

(१५५।२)

॥ इहवत्सामदेव्यम् ॥

पान्तमावोअन्धसः । इहा ॥ इन्द्रमभाइ । प्रगायताऽइ । इहा । विश्वासाहंशताऽइक्रतूम् ।

इहा ॥ मंहिष्ठं चाऽइ । इहा ॥ पणाऽइनाम् ॥ इहाऽइइपा ॥

(के । २६)

(दी० ६ । प० ११ । मा० ७) १७

(१५५।३)

॥ ओकोनिधनं वैतहव्यम् ॥

पाऽइन्तम् । आऽइवोऽइअन्धसाः ॥ आइन्द्रामभाइ । प्रगाऽइयाऽइइता ।

विश्वाऽइसाऽइइहाम् ॥ शाऽइताक्राऽइतूम् ॥ मंहिष्ठं चर्ष । णायेऽइ ।

नाऽइमाऽइइहावा ॥ औऽइकाऽइइपाः ॥ (दी० २ । प० १० । मा० ९) १८ (जो । २६)

(१५६।१)

शाकत्यानि पद्, शाकत्ये सामनी द्वे । पण्णां शकत्यो गायत्रीन्द्रः ।

प्रवइन्द्राऽइ । यमादाऽइइनाम् ॥ प्रवाऽइइन्द्रा । औऽइहो । याऽइइहा ॥ दाऽइनाम् ॥

हराऽइअश्वा । औऽइहो । याऽइइहा ॥ याऽइता ॥ सखाऽइयाःसो । औऽइहोऽइ ।

सापोऽइइहा । आऽइन्नोऽइइहाइ ॥

(दी० नास्ति । प० १४ । मा० ६) १९ (लू । २६)

(१५६।२)

प्रवाऽइइन्द्रा । औऽइहो । याऽइइहा । दाऽइनाम् । हराऽइअश्वा । औऽइहो । याऽइइहा

याऽइता ॥ सखाऽइयाःसो । औऽइहोऽइ ॥ सापोऽइइहा । आऽइन्नोऽइइहाइ ॥

(दी० नास्ति । प० १२ । मा० ४) २० (यी । २६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२६१]१६ व्यम् ६.२.८;

[२६२]१७ [२६५]२० (पृथक् सूत्राणि न सन्ति

[२६३]१८ औटि ५.५.९; प्रहाम् ५.८.३;

[२६४]१९ ऊप्मणि तवत्सु ५.६.८; माऽघोषे ५.८.५;

श्रुतकक्षः सुकक्षो ना आंगिरसः । इन्द्रः गायत्री । (ऋ० ८।१२।१९)

इन्द्राय मद्दने सुतं परि षोभन्तु नो गिरः । अर्कमर्चन्तु कारवः ॥१५८॥

इरिभिविठिः कल्पः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।१७।११)

अयं त इन्द्र सोमो निपूतो अधि वहिषि । एहीमस्य द्रवा पित्रे ॥१५९॥

इन्द्राय मद्दने सुतं परि षोभन्तु नो गिरः । अर्कमर्चन्तु कारवः ॥१५८॥

अयं त इन्द्र सोमो निपूतो अधि वहिषि । एहीमस्य द्रवा पित्रे ॥१५९॥

(१५८।१) ॥ गौरीविते द्वे । द्वयोगौरीवितो गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रायमद्दनाइ ॥ सुताम् । इन्द्रायमद्दनेसुताम् । पराइष्टोऽर३भा । तुनोगिरो ॥ अर्कमाऽर३र्चा ॥
तुकाराऽर३वाऽर३४३ः । औऽर३४५ इ ॥ डा ॥ (ऋ० ५।५०।९। मा० ६) २७ (भू । २७२)

(१५८।२)

इन्द्रायमद्दनेहाउ ॥ औइसुऽर३ताम् । परिष्टो । भा । तुनोऽर३हाइ । गाइराऽरः ।
परिष्टोभा । तुनोऽर३हाइ ॥ गाइराऽरः ॥ अर्काऽर३म् ॥ आऽर३र्चाऽर३४औहावा ॥

एऽर३ । तुकाऽर३वाऽर३४५ः ॥ (ऋ० ६।५०।१३। मा० १२) २८ (गा । २७३)

(१५८।३)

॥ श्रौतकक्षम् । श्रुतकक्षा गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रायमद्दनेसुताम् । इन्द्रायमोवा ॥ द्वाऽर३नाइसुऽर३ताम् । परिष्टो । भाऽर३र । हाऽर३हाऽर३ ।
तूनोऽर३गाऽर३४इराः ॥ आर्कमर्चाऽर३ । हाऽर३हा ॥ तुकाराऽर३वाऽर३४३ः । औऽर३४५इडा ॥ डा ॥

(ऋ० ५।५०।१२। मा० ७) २९ (फे । २७४)

(१५९।१)

सौमित्रे द्वे । द्वयोः सुमित्रो गायत्रीन्द्रः ॥

अयंतआ ॥ द्रसोमो । होवाऽर३होइ । निपूतोआऽर३ । धीवर्हाऽर३४इपी ॥ आइहीमस्याऽर३ ॥
द्राऽर३वाऽर३४औहावा ॥ पीऽर३४वा ॥ (ऋ० ६।५०।८। मा० ६) ३० (गू । २७५)

(१५९।२)

अयंतइन्द्रसोऽर३माः ॥ निपूताअधिवाऽर३हाइपीऽर३ । एहोऽर३इमास्या ॥ द्रवापाइवाऽर३ ।

आइहीमस्याद्रवाऽर३१उवाऽर३ ॥ पीऽर३४वा ॥ (ऋ० ५।५०।६। मा० ८) ३१ (पै । २७६)

मनुजन्दा वैश्वानरः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १ । ४ । १)

सुरूपकृत्सुमृतये सुदुधामिव गोदुहे । जुहुमसि द्यविद्यवि ॥१६०॥

त्रिविकः कावः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४५ । २२)

अभि त्वा वृषभा सुते सुतं सुजामि पीतये । तुम्पा व्यश्नुही मदम् ॥ १६१ ॥

सुरूपकृत्सुमृतये सुदुधामिव गोदुहे । जुहुमसि द्यविद्यवि ॥१६०॥

अभि त्वा वृषभा सुते सुतः सुजामि पीतये । तुम्पा व्यश्नुही मदम् ॥१६१॥

(१५९।३)

इहवद्वैवोदासम् । दिवोदासो गायत्रीन्द्रः ॥

अयतइन्द्रसाधमः । नाऽर३४ई । पूतोअधिदहिपी ॥ निपूतोअधिदहोऽर३इपी ॥

एहाइनाऽर३स्या ॥ द्रवापाऽर३४अइनाऽर३५॥ इऽर३४हा ॥ (खै । २७७)

(वी० ६ । ५० । ७ । ऋ० ८)३३

(१६०।१)

॥ शाकरवर्षम् । शाकरवर्षो गायत्रीन्द्रः प्रजापतिर्वा ॥

सूरु ॥ पकृत्सुमृतयाइ सुदुधाम् । इवगोऽर । दुहयाऽर३ उवाऽर३ । ऊऽर३४पा ॥ जुहुमाऽर३सी ॥

द्यविद्यवियाऽर३ उवाऽर३ ॥ ऊऽर३२३४पा ॥ (वी० ३ । ५० । ९ । ऋ० ४)३३ (डी । २७८)

(१६०।२)

॥ रैवतम् । रैवतो गायत्रीन्द्रः (रैपवम् । रेणुर्गायत्री प्रजापतिर्वा) ॥

सुरूदाहाऽ ॥ पकृत्सुमृतयाऽर३ तायाऽर३इ । सुदुधाम् । इवगोऽर । दुहे । एहीयहीऽर३ ॥ जुहोऽर ।

होऽर । हुवाऽर३इ । मासीऽर ॥ द्यविद्यवि ॥ एहीयहीऽर३ ॥ (फी । २७९)

(वी० ५० । ५० । ३२ । ऋ० ४)३४

(१६०।३)

॥ ऐणवे वैणवे वा जोदले द्वे । वीकम् । वीको गायत्रीन्द्रः प्रजापतिर्वा ॥

सुरूपकृत्सुमृताऽर३ मृताऽर३४याइ ॥ ओइसुरूपकृत्सुमृतायाऽर३इ । ओइसुदुधामिवागोऽर३ दुहाऽर३इ ।

जुहुमसाऽर३इ । द्यविद्याऽर३४वा । एहा ॥ जुहुऽर३मासीऽर ॥ द्यविद्या । वीवीऽर३इ ।

जाओहोइ । जाओहोऽर३वा ॥ एऽर३ । द्यविऽर३इऽर३४५ (वी० ६ । ५० । ३३ । ऋ० १०)३५ (गौ । २८०)

(१६०।४)

॥ जोदलम् । जोदलो गायत्रीन्द्रः ॥

सुरूपकृ ॥ त्सुमृतयाइ । सुदुधामिऽर३ । वागोदुऽर३४हाइ ॥ सुदुधामा ॥ वागोऽर३दुहाइ ।

जुहुमाऽर३सीऽर३ । द्याऽर३३सीऽर३ । द्याऽर३४अजोऽर३हाइ ॥ (वी० ४ । ५० । १ । ऋ० ४)३३ (घी । २८१)

इति प्रथमेऽंशे मन्त्रः प्रकृतः । १४

[सामन्त्र-सूत्रानि] [१६१]३३ वि० ३३ । ३३ । ३३

[१६२]३३ वि० ३३ । ३३ । ३३

[१६३]३३ (वृषभ-सूत्रानि न मन्त्रि)

[१६४]३३ वि० ३३ । ३३ । ३३ । ३३ [१६५]३३ वि० ३३ । ३३ । ३३

कुसीदी काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ८२ । ७)

य इन्द्र चमसेष्वा सोमश्चमूषु ते सुतः । पिबेदस्य त्वमीशिषे ॥१६२॥

शुनः शेष आजीगर्तिः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १ । ३० । ७)

योगेयोगे तवस्तरं वाजेवाजे हवामहे । सखाय इन्द्रमृतये ॥१६३॥

य इन्द्र चमसेष्वा सोमश्चमूषु ते सुतः । पिबेदस्य त्वमीशिषे ॥१६२॥

योगेयोगे तवस्तरं वाजेवाजे हवामहे । सखाय इन्द्रमृतये ॥१६३॥

(१६३।१) ॥ अर्पयति सैन्धुक्षितानि वा वाधाश्वानि वा त्रीणि । त्रयाणामृषभो गायत्रीन्द्रः ॥

अभिवाह्यभासुताह ॥ सुतस्सृजा । मिपाइताऽश्याऽरेह ॥ तृप्पावाऽश्याऽरे ॥

शुदाऽश्याऽरे ॥ माऽरेऽश्याऽरे ॥ (दी० ३ । प० ६ । मा० ५) १ (दु । २८९)

(१६३।२)

अभिवाह्यभासुते अभ्याहाउ ॥ त्वावृऽश्याभाऽश्याऽरेह । सुतस्सृजा ।

मिपाइताऽश्याऽरेह ॥ तृप्पाऽश्याऽरेह । विपाऽश्याऽरेह ॥ शुहीमाऽश्याऽरेह ॥

आऽश्याऽरेह ॥ डा ॥ (दी० ७ । प० ९ । मा० ८) २ (श्रै । २८९)

(१६३।३)

अभिवाह्यभासुते । सुतस्सृजावा ॥ मिपाइतायाऽरेह । सुतस्सृजामि । पीताऽश्याऽरेह ॥

आऽश्याऽरेह ॥ वाऽश्याऽरेह ॥ शुहीमादाऽश्याऽरेह ॥ (दी । २८४)

(दी० ९ । प० ८ । मा० ४) ३

अभिवाह्यभासुते । सुतस्सृजावा ॥ मिपाइतायाऽरेह । सुतस्सृजामि । पीताऽश्याऽरेह ॥

आऽश्याऽरेह ॥ वाऽश्याऽरेह ॥ शुहीमादाऽश्याऽरेह ॥ आऽश्याऽरेह ॥ डा ॥

(दी० ३ । प० १० । मा० १०) ४ (श्री । २८९)

(१६३।४)

अभिवाह्यभासुते । सुतस्सृजावा ॥ मिपाइतायाऽरेह । सुतस्सृजामि । पीताऽश्याऽरेह ॥

आऽश्याऽरेह ॥ वाऽश्याऽरेह ॥ शुहीमादाऽश्याऽरेह ॥ आऽश्याऽरेह ॥ डा ॥

(दी० ३ । प० १० । मा० १०) ५ (श्री । २८९)

अभिवाह्यभासुते । सुतस्सृजावा ॥ मिपाइतायाऽरेह । सुतस्सृजामि । पीताऽश्याऽरेह ॥

आऽश्याऽरेह ॥ वाऽश्याऽरेह ॥ शुहीमादाऽश्याऽरेह ॥ आऽश्याऽरेह ॥ डा ॥

कुसुमी कान्तः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।८१।१)

आ तू न इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं ग्रामं सं गृभाय । महाहस्ती दक्षिणेन ॥१६७॥

प्रियमेध आंगिरस्तः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।६९।४)

अभि प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । सुनुं सत्यस्य सत्पतिम् ॥ १६८ ॥

आ तू न इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं ग्रामं सं गृभाय । महाहस्ती दक्षिणेन ॥ १६७ ॥

अभि प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । सुनुं सत्यस्य सत्पतिम् ॥ १६८ ॥

(१६७।१)

॥ गौरीविते द्वे । द्वयोर्गौरीवितिर्गायत्रीन्द्रः ॥

आतूनआ ॥ द्रक्षुमाऽऽन्ताम् । चाइत्रं ग्राभाऽऽन्ताम् । संगृभाया । महाहस्ताऽऽन्ताम् ।
दक्षाऽऽन्ताम् ॥ महाऽऽन्ताम् । हाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ दक्षिणेऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ (धै । २९७)

(१६७।२)

(ऋ० ६।१०९।म० ८) १३

आतूनइन्द्रक्षुमान्ताम् ॥ चित्राऽऽन्ताऽऽन्ताम् । संगृभाया । माऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥
ऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ दक्षिणाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ (ऋ० ५।१०९।म० ८) १७ (पी । २९८)

(१६७।३) ॥ आपाल्वेणवे, वेणवे वा आपाले वा आकूपारे पारववे वा द्वे । द्वयोर्वाकूपारो गायत्रीन्द्रः ॥
आतूनइ । द्रक्षुमाऽऽन्ताम् ॥ चित्रं ग्राभं संगृभाया । चित्रं ग्राभं नम् । गृऽऽन्ताऽऽन्ताम् ।
ऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ एहाइ । महाहस्तीदक्षाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ आहा । वाहाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥
ऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ (ऋ० ५।१०९।म० ८) १८ (धै । २९९)

(१६७।४)

(ऋ० ५।१०९।म० ८) १८ (धै । २९९)

आतूनइन्द्रक्षुमान्ताम् ॥ चित्रं ग्राभं संगृभाया । चित्रं ग्राभं नम् । गृऽऽन्ताऽऽन्ताम् ।
ऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ एहाइ । महाहस्तीदक्षाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ आहा । वाहाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥
ऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ (ऋ० ५।१०९।म० ८) १९ (धै । ३००)

(१६७।५)

॥ धुरोःसामनी द्वे । द्वयोर्धुरो गायत्रीन्द्रः ।

गीर्भो ॥ तिगिराऽऽन्ताऽऽन्ताम् । इन्द्रनर्चयाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ सुनुऽऽन्ताऽऽन्ताम् ।
ऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ एहाइ । महाहस्तीदक्षाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ पहाऽऽन्ताऽऽन्ताम् ॥ (धै । ३०१)

[१६८] [१६९] [१७०] [१७१]

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for transparency and accountability, particularly in the context of public administration and financial management.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect, store, and analyze data. It highlights the need for robust information systems that can handle large volumes of data and provide timely insights into organizational performance and trends.

3. The third part of the document focuses on the role of data in decision-making and strategic planning. It argues that data-driven insights are crucial for identifying opportunities, assessing risks, and making informed choices that align with the organization's mission and goals.

4. The fourth part of the document addresses the challenges and risks associated with data management, such as data security, privacy concerns, and the potential for data misuse. It provides recommendations for mitigating these risks and ensuring that data is handled in a responsible and ethical manner.

5. The fifth part of the document discusses the importance of data literacy and the need for ongoing training and education for all employees. It stresses that a data-driven culture can only be achieved if everyone in the organization understands the value of data and knows how to use it effectively.

6. The sixth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It reiterates the importance of a comprehensive data strategy that integrates all aspects of the organization's operations and fosters a culture of data-driven decision-making.

कुसुदी कान्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।८१।१)

आ तू न इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं ग्रामं सं गृभाय । महाहस्ती दक्षिणेन ॥१६७॥

प्रियमेध आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८।६९।४)

अभि प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । सूनुं सत्यस्य सत्पतिम् ॥ १६८ ॥

आ तू न इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं ग्रामं सं गृभाय । महाहस्ती दक्षिणेन ॥ १६७ ॥

अभि प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । सूनुं सत्यस्य सत्पतिम् ॥ १६८ ॥

(१६७।१) ॥ गौरीविते द्वे । द्वयोगौरीवितिर्गायत्रीन्द्रः ॥

आतूनआ ॥ द्रक्षुमाऽरन्ताम् । चाइत्रं ग्राभाऽरं हाइ । संगृभाया । महाहस्तोऽरं हाइ ।

दक्षाऽरं इणाइना ॥ महाऽरं ॥ हाऽरस्ताऽरं आहोवा ॥ दक्षिणेऽरनाऽरं ॥ (घै। २९७)

(१६७।२) (दी० ३।१०९।मा० ८) १६

आतूनइन्द्रक्षुमान्ताम् ॥ चित्राऽरं ग्राऽरं भाम् । संगृभाऽरं भाया । माऽरं हाऽरं ॥

हाऽरस्ताऽरं आहोवा ॥ दक्षिणेनाऽरं ॥ (दी० ५।१०६।मा० ४) १७ (पी। २९८)

(१६७।३) ॥ आपालवैणवे, वेणवे वा आपाले वा आकूपारे पारववे वा द्वे । द्वयोरकूपारो गायत्रीन्द्रः ॥

आतूनइ । द्रक्षुमाऽरन्ताम् ॥ चित्रं ग्राभं संगृभाऽरया । चित्रं ग्राभं सत् । गृऽर । आऽरं हाइ ।

भाऽरं भाया ॥ एहाइ । महाहस्तीदक्षाऽरं हाइ ॥ आहो । वाहोऽरं भाया । पाऽरं इनाऽरं हाइ ॥

(१६७।४) (दी० ९।१०९२।मा० ८) १८ (घै। २९९)

आतूनइन्द्रक्षुमाऽरन्ताम् ॥ चित्रं ग्राभं संगृभाया । चित्रं ग्राभं सत् । गृऽरं । इऽरं भाया ।

भाऽरं भाया ॥ एहाइ । महाहस्तीदक्षाऽरं हाइ ॥ आहो । वाहोऽरं भाया ।

पाऽरं इनाऽरं हाइ ॥ (दी० १०।१०९१।मा० ७) १९ (पे। ३००)

(१६८।१) ॥ पुरोःसामनी द्वे । द्वयोर्पुरो गायत्रीन्द्रः ॥

अभीअभी ॥ प्रगोऽरं पातिगिराऽर । इन्द्रमर्चयाथाऽरं विदाऽरं ॥ सूनुऽरं हाइ ।

सत्याऽरं भाया ॥ स्याऽरं साऽरं भाया ॥ पतीऽरं भाया ॥ (थी। ३०१)

(दी० ४।१०७।मा० ४) २०

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२९७] १६ [२९८] १७ [२९९] १८ [३००] १९ (पृथक् सूत्रानि न क्वचित्)

[३०१] २० कृत्वि चम १०.८.१०:

मा० १०

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ४। ३१। १)

कर्या नश्चित्र आ भुवदती सदावृधः सखा । कया शचिष्टया वृता ॥१६९॥

कया नश्चित्र आ भुवदती सदावृधः सखा । कया शचिष्टया वृता ॥१६९॥

(१६८।२)

अभीअभी ॥ प्रगो । पतिगिरा । इन्द्राम् । अर्चायाऽर३४था । हिऽर३स्थिहिऽर३म् ।

आऽर३४ऽइविदाइ ॥ स्रुत्सत्यस्यसा । हिऽर३स्थिहिऽर३म् । औऽर३४वा । पाऽर३तोऽदहाइ ॥

(दी० १। प० ११। मा० ९)२१(को। ३०२)

(१६८।३)

॥ महागौरीवितं गौरीवितं वा । गौरीवितिर्गायत्रीन्द्रः ॥

अभि । प्रगोऽर३ । पतिगिरा ॥ इन्द्रमर्चयथाविदाऽर३इ । स्रुत्सत्याऽर३१२३ ।

स्यसाऽर३त्पताइम् ॥ स्रुत्सत्याऽर३१२३ ॥ स्यसोवा । पाऽर३तोऽदहाइ ॥ (घी। ३०३)

(दी० १। प० ९। मा० ४)२२

(१६९।१)

॥ वाचस्सामनी द्वे । द्वयोर्वाक् गायत्रीन्द्रः ॥

कयानथी ॥ त्रआभूऽर३वात् । ऊताइस । दा । वाङ्गःसाऽर३४खा ॥ कयाशाऽर३चीऽर३ ॥

ष्ठाऽर३४याऽर३ । वाऽर३४त्तोऽदहाइ ॥ (दी० २। प० ८। मा० ४)२३ (जी। ३०४)

(१६९।२)

होवाइ । होवाइकयानथी ॥ त्रआभूऽर३वाऽर३४त् ॥ होवाइ । होवाऊतोसदा ॥

वृधास्साऽर३खाऽर३४ ॥ होवाइ । होवाइकयाशचाइ ॥ ष्टया । वाऽर३त्तोऽर३४ओहोवा ॥

ऊऽर३४या ॥ (दी० १९। प० ११। मा० १०)२४(त्वौ। ३०५)

(१६९।३)

॥ महावामदेव्यं वा । वामदेवो गायत्रीन्द्रः ॥

काऽर३या । नश्चाऽर३इत्राऽर३आभुवात् ॥ ऊ । तीसदावृधस्स । खा । औऽर३होहाइ ।

कयाऽर३शचाइ ॥ ष्टयोहोऽर३ । हिमाऽर३ । वाऽर३त्तोऽर३४हाइ ॥ (डू। ३०६)

(दी० ६। प० १०। मा० ६)२५

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३०२]२१ उच्च लघुहो ३.५.९;

[३०३]२२ धार्या १२.७.७;

[३०४]२३ न चतुर्थहकाराघोषादयः । १.१०.४; शवद्वि २.७.६; नोविरे ४.१०.७; [३०५]२४ आद्रप्रथम्यूपानि १०.३.६।

[३०६] २५ उपान्त्ये १.१.४; हायच ४.२.२; अनित्ये हि ४.८.७; हान्निधने (प) रे णिवत् ४.९.३; व्यन्दि ४.११.७;

धृतकक्षः सुकक्षो वा आञ्जिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । १२ । ७)

त्यमु वः सत्रासाहं विश्वासु गीर्ण्वार्यतम् । आ च्यावयस्युतये ॥१७०॥

मेधातिथिः कल्पः । सदसस्पतिः । गायत्री । (ऋ० १ । १८ । ६)

सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् । सनि मेधामयासिषम् ॥१७१॥

त्यमु वः सत्रासाहं विश्वासु गीर्ण्वार्यतम् । आ च्यावयस्युतये ॥१७०॥

सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् । सनि मेधामयासिषम् ॥१७१॥

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (न ऋग्वेदीयः)

ये ते पन्था अधो दिवो येभिव्यश्वमैरयः । उत श्रोषन्तु नो भुवः ॥१७२॥

(१७०।१) ॥ इन्द्रस्य सत्रासाहीये, अजितस्य आजिती वा द्वे । इयोरिन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥

त्यमुवाः ॥ सत्रासाहाऽरम् । विश्वासुगीर्ण्वाऽश्याताऽरम् । आच्यवाऽरम् ॥ वाऽरयाऽरम् ३४ औहोवा ॥
सियुऽरत्तयेऽरम् ३४५ ॥ (दी० ६ । प० ६ । मा० ५) २६ (कु । ३०७)

(१७०।२)
त्याऽरम् ३४म् । उवस्सत्रासाहम् । ओऽरम् ६वा ॥ विश्वासुगीर्ण्वाऽरताम् । आऽरच्यवा । वाऽरम् ३४म् ॥
सियाऽरम् ३४म् । वाहाऽरम् ३४म् ३४म् । ताऽरम् ३४योऽरम् ६हाइ । (दी० ७ । प० ९ मा० ५) २७ (कु । ३०८)

(१७१।१) ॥ वामदेव्यम् । वामदेवो गायत्रीन्द्रः ॥
सादा ॥ सस्पताइमद्भुता । आऽरम् ३४वा । प्रायाआऽरम् ३४वा ॥ आइन्द्रा ।
स्याकामाऽरम् ३४याऽरम् ६६म् ॥ सनिमेऽरधामयासिषाऽरम् ३४म् ॥ (कु । ३०९)
(दी० ३ । प० ७ । मा० ५) २८

(१७२।१) ॥ अश्विनोः साम । अश्विनौ गायत्रीन्द्रः ॥
हाइ । आप्स्वदाऽरम् ३४क्षाः । आप्स्वदाऽरम् ३४क्षाः । येतेपन्थाअऽरधादिवाऽरम् ३४म् ॥
हाइ । आप्स्वदाऽरम् ३४क्षाः । आप्स्वदाऽरम् ३४क्षा । येभिव्यश्वऽरमाइरवाऽरम् ३४म् ॥ हाइ ।
उताश्रोऽरम् ३४पा ॥ तुनोऽरम् ३४म् । भूऽरवाऽरम् ३४औहोवा ॥ इऽरम् ३४ती ॥ (गा । ३१०)
(दी० ३ । प० १३ । मा० १२) २९

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३०७] २६ [३०९] २८ [३१०] २९ (इत्येकं सूत्रं नि न मन्त्रि) [३०८] २७ ही
वाहायम् ७.७.५ः

युक्त आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । १३ । २८)

भद्रंभद्रं न आ भरेषमूर्जे शतक्रतो । यदिन्द्र मृळयासि नः ॥१७३॥

विन्दुः पृतदधो वा आंगिरसः । मरुतः । गायत्री । (ऋ० ८ । १४ । ४)

अस्ति सोमो अयं सुतः पिबन्त्यस्य मरुतः । उत स्वराजो अश्विना ॥१७४॥

देवजामय इन्द्रमातरः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १० । १५ । १)

इङ्ख्यन्तीरपस्युव इन्द्रं जातमुपासते । भेजानासः सुवीर्यम् ॥१७५॥

भद्रंभद्रं न आ भरेषमूर्जे शतक्रतो । यदिन्द्र मृळयासि नः ॥१७३॥

अस्ति सोमो अयं सुतः पिबन्त्यस्य मरुतः । उत स्वराजो अश्विना ॥१७४॥

इङ्ख्यन्तीरपस्युव इन्द्रं जातमुपासते । वन्वानासः सुवीर्यम् ॥१७५॥

(१७३।१)

॥ गौतमस्य भद्रं । गौतमो गायत्रीन्द्रः ॥

भद्रंभद्राम् ॥ नआभाऽऽ३राऽऽ३ । आइपामूर्जाम् ॥ शतक्राऽऽ३ताऽऽ३उ ॥ यादिन्द्राम् ॥
डाऽऽ३याऽऽ३४ओहोवा ॥ सीऽऽ३३४नाः ॥ (दी० ३ । प० ७ । मा० ७) ३० (ठे । ३११)

(१७४।१)

॥ अश्विनोः साम, सोम साम वा । अश्विनौ गायत्रीन्द्रः ॥

अस्तिसामोअयं सुतः । अ । स्येआस्ती ॥ सामोअयं सुतः पिबन्त्यस्यम । रुतोऽऽ३४हाइ ॥
उतस्वराऽऽ३जोवा ॥ श्वाऽऽ३इनोऽऽ३हाइ ॥ (दी० ४ । प० ७ । मा० ७) ३१ (थे । ३१२)

॥ द्वाविंशतिः, पष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ दशतिः ॥ ८ ॥

इत्यैशाख्ये द्वितीये गाने बहुसामाख्यम् ॥

॥ द्वितीयं तन्त्रं सम्पूर्णम् ॥

(१७५।१)

॥ त्वाष्ट्री साम । त्वष्ट्रा गायत्रीन्द्रः ॥

इङ्ख्यन्तीः ॥ अपाऽऽ३स्युवाऽऽ३ः । आइन्द्रंजातम् । ऊपाऽऽ३साताऽऽ३इ ॥ वन्वानाऽऽ३साः ॥

सुवीरियाऽऽ३३उवाऽऽ३३ ॥ वृधेऽऽ३ ॥ (दी० ३ । प० ७ । मा० ७) ३२ (ठे । ३१२)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३११]३० (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [३१२]३१ चतुर्थं १.६.४; [३१३]३२ दान् भिक्
घरे ४.७.८; जि ७.५.४; ह्युस्थिति ११.२.६;

उलो वातायनः । वायुः । गायत्री । (ऋ० १० । १८६ । १)

वात आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र ण आयुषि तारिषत् ॥१८४॥

कनो घोरः । वरुणमित्रार्यमणः । गायत्री । (ऋ० १।४।१।१)

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । नू चित्स दभ्यते जनः ॥१८५॥

वशोऽन्द्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १०)

गन्वो पु णो यथा' पुराश्वयोत रथया । वरिवस्य महामह ॥१८६॥

वात आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र न आयुषि तारिषत् ॥१८४॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किः स दभ्यते जनः ॥१८५॥

गन्वो पु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्या महानाम् ॥१८६॥

(१८४।६) ॥ प्रतीचीनेहं काशीतम् । काशीतो गायत्रीन्द्रो वायुर्वा ॥

वातआवातु । भाऽ५इपजाम् ॥ शा०भुमयः । मुनाहृदाऽ२३४इ । हाहोइ ॥

प्रनआयुषीऽ३ता ॥ रिषात् । औऽ२३होवा ॥ इडा ॥ (ऋ० ५ । १० । १ । ना० ८) ८ (भै । ३२४)

॥ हादशप्रथमः, सप्तमः सप्तः ॥७॥ दशतिः ॥९॥

(१८५।६) ॥ सौमित्रम् । सुमित्रो गायत्रीन्द्रो विश्वेदेवा वा ॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसाः ॥ वरुणो मित्रो अर्याऽ२३मा ॥ न । काइस्ताऽ२३दा ॥ हिमायेऽ३ ।

भ्याऽ२ताऽ२३४ओहोवा ॥ जाऽ२३४नाः ॥ (ऋ० ५ । १० । ७ । ना० ५) ९ (फु । ३२५)

(१८६।६) ॥ श्यावाश्वे द्वे । इयो श्यावाश्वो गायत्रीन्द्रः ॥

गन्वापुणायथापुरा ॥ अश्वयोतरथा । यावरिवस्या ॥ म । होमाऽ२३ ॥ होनाऽ३४ओहोवा ॥

उऽ२३४पा ॥ (ऋ० ८ । ५० । ७ । ना० ३) १० (वै । ३२६)

(१८६।९) गन्वापुणायथापुराऽ३ए ॥ अश्वयोऽ३त । रथाऽ२ । या । वरिवाऽ२स्या ॥ महो ।

महोऽ२नाऽ२३४ओहोवा ॥ इऽ२३४पा ॥ (ऋ० ३ । ५० । ८ । ना० ३) ११ (ग्रा । ३२७)

[साम-तन्त्र-सूत्रानि] [३२४] ८ [३२५] ९ [३२७] ११ (वृषर्-सूत्रानि न सन्ति)

[३२६] १० अनुग्रह-निबन्धनम् ६.६.१०:

उल्लो वातायनः । वातुः । गायत्री । (ऋ० १० । १८६ । १)

वात आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र ण आयुषि तारिषत् ॥१८४॥

कनो धैरः । वरुणमित्रायेमपः । गायत्री । (ऋ० १।४।१।१)

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । नू चित्स दभ्यते जनः ॥१८५॥

वशोऽइन्द्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १०)

गन्व्यो पु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्य महामह ॥१८६॥

वात आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र न आयुषि तारिषत् ॥१८४॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किः स दभ्यते जनः ॥१८५॥

गन्व्यो पु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्या महानाम् ॥१८६॥

(१८४।१) ॥ प्रतीचीनेहं काशीतम् । काशीतो गायत्रीन्द्रो वायुर्वा ॥

वातआवातु । भाऽइपजाम् ॥ शांभुमयः । भुनाहृदाऽर३४इ । हाहाइ ॥

प्रनआयुषीऽश्ता ॥ रिपात् । औऽर३हावा ॥ ईडा ॥ (ऋ० ५।१००।१।१००।८) ८ (भै । ३२४)

॥ हादसप्रथमः, सप्तमः खण्डः ॥७॥ वरुणिः ॥१५॥

(१८५।१) ॥ सौमित्रम् । सुमित्रो गायत्रीन्द्रो विश्वेदेवा वा ।

यं रक्षन्ति प्रचेतसाः ॥ वरुणो मित्रो अर्याऽर३मा ॥ न । काइस्ताऽर३दा ॥ हिमायेऽर३ ।

भ्याऽर३ताऽर३४ओहावा ॥ जाऽर३४नाः ॥ (ऋ० ५।१००।१।१००।९) ९ (फु । ३२५)

(१८६।१) ॥ इयावाश्वे द्वे । इयो इयावाश्वो गायत्रीन्द्रः ।

गन्व्योपुणोयथापुरा ॥ अश्वयोतरथा । यावरिवस्या ॥ म । होमाऽर३ ॥ होनाऽर३४ओहावा ॥

उऽर३४पा ॥ (ऋ० ८।४६।१००।१००।१०) १० (इ । ३२६)

(१८६।२) ॥ गन्व्योपुणोयथापुराऽऽए ॥ अश्वयोऽर३न । रथाऽर३या । वरिवाऽर३स्या ॥ महो ।

महोऽर३नाऽर३४ओहावा ॥ इऽर३४पा ॥ (ऋ० ८।४६।१००।१००।११) ११ (ग्रा । ३२७)

[सान-तन्त्र-सूत्रानि] [३२४] ८ [३२५] ९ [३२६] १० [३२७] ११ (इन्द्रो गायत्रीन्द्रो वा)

[३२६] १० अतुम्यमिन्द्रम ६.६.१००

उल्लो वातायनः । वायुः । गायत्री । (ऋ० १० । १८६ । १)

वात आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र ण आयूषि तारिषत् ॥१८४॥

कन्वो घैरः । वरुणमित्रार्थमणः । गायत्री । (ऋ० १।४।११)

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । नू चित्स दभ्यते जनः ॥१८५॥

वसोऽइन्द्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १०)

गव्यो षु णो यथा पुराश्रयोत रथया । वरिवस्य महामह ॥१८६॥

वात आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र न आयूषि तारिषत् ॥१८४॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किः स दभ्यते जनः ॥१८५॥

गव्यो षु णो यथा पुराश्रयोत रथया । वरिवस्या महानाम् ॥१८६॥

(१८४।१)

॥ प्रतीचीनेहं काशीतम् । काशीतो गायत्रीन्द्रो वायुर्वा ॥

वातआवातु । भाऽइषजाम् ॥ शंभुमयः । भुनोहृदाऽर३४इ । हाहाइ ॥

प्रनआयूषीऽर३ता ॥ रिषात् । औऽर३हावा ॥ ईडा ॥ (ऋ० ५ । १० । १ । ऋ० ८) ८ (भै । ३२४)

॥ हादशप्रथमः, सप्तमः सप्तः ॥५॥ वरुणिः ॥६॥

(१८५।१)

॥ सौमित्राम् । सुमित्रो गायत्रीन्द्रो विश्वेदेवा वा ।

यं रक्षन्ति प्रचेतसाः ॥ वरुणो मित्रो अर्योऽर३मा ॥ न । काइस्ताऽर३दा ॥ हिनायेऽर३ ।

भ्याऽर३ताऽर३४ओहावा ॥ जाऽर३४नाः ॥ (ऋ० ५ । १० । १ । ऋ० ८) ९ (फु । ३२५)

(१८६।१)

॥ श्यावाश्वे ह्ये । ह्यो श्यावाश्वो गायत्रीन्द्रः ।

गव्याषुणोयथापुरा ॥ अश्रयोतरथा । यावरिवस्या ॥ न । हानाऽर३ ॥ हानाऽर३ओहावा ॥

उऽर३४पा ॥ (ऋ० ८ । ४६ । १० । १०) १० (ई । ३२६)

(१८६।२)

गव्याषुणोयथापुराऽर३ए ॥ अश्रयोऽर३त । रथाऽर३या । वरिवाऽर३म्या ॥ महो ।

महोऽर३नाऽर३४ओहावा ॥ ईऽर३४पा ॥ (ऋ० ८ । ४६ । १० । १०) ११ (आ । ३२७)

[साम-तन्त्र-सूत्रानि] [३२४] ८ [३२५] ९ [३२६] १० [३२७] ११ [३२८] १२ [३२९] १३ [३३०] १४

[३२६] १० [३२७] ११ [३२८] १२ [३२९] १३ [३३०] १४

मधुच्छन्दा वैधमित्राः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १। १। १)

इन्द्रेहि मत्स्यन्धसो विश्वेभिः सोमपर्वभिः । मह्यं अभिष्टिरोजसा ॥१८०॥

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ४। ३२। १)

आतू न इन्द्र वृत्रहन्नस्माकमर्धमा गहि । महान्महीभिर्रूतिभिः ॥१८१॥

वत्सः काव्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८। ६। ५)

ओजस्तदस्य तित्विप उभे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चमेव रोदसी ॥१८२॥

शुनःशेष आजीर्गतिः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १। ३०। ४)

अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भधिम् । वचस्तच्चित्र ओहसे ॥१८३॥

इन्द्रेहि मत्स्यन्धसो विश्वेभिः सोमपर्वभिः । मह्यं अभिष्टिरोजसा ॥१८०॥

आ तू न इन्द्र वृत्रहन्नस्माकमर्धमा गहि । महान्महीभिर्रूतिभिः ॥१८१॥

ओजस्तदस्य तित्विप उभे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चमेव रोदसी ॥१८२॥

अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भधिम् । वचस्तच्चित्र ओहसे ॥१८३॥

(१८०।१) ॥ पौपम् । पूषा गायत्रीन्द्रः ॥
इन्द्रहिमाहाउ ॥ त्सीऽ३आन्धाऽ३साः । वाइश्वेभिस्सोऽ३रहाऽ३ । मापवाऽ३र३४भीः ।
महाऽ३र३ ॥ आऽ३भाऽ३र३४ओहावा ॥ पिरोजसाऽ३र३४५ ॥ (ऋ० ६। ५० ७। मा० ३) ३ (स्वा३३३)

(१८१।१) ॥ इन्द्रस्यमायम्, माया वा । इन्द्रो गायत्रीन्द्रो वृत्रहा वा ॥
आतूओहा । आतूओहा ॥ नइन्द्रवृत्राऽ३र३४हान् । अस्माकमर्द्धम् । आगाऽ३र३ही । गाहीऽ३र३ ॥
माहाऽ३र३न्माहीऽ३र३ ॥ मिरूऽ३र३४वा । ताऽ३र३भोऽ३रहाइ ॥ (ऋ० १०। ५० ९। मा० ७) ४ (भे। ३२०)

(१८२।१) ॥ इन्द्रस्य संवर्तस्य सांवर्ते वा द्वे । द्वयोरिन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥
हा । हाउवाऽ३ । ओजस्तदस्यतित्विपेऽ३र३४ ॥ हा । हाउवा । उभेयत्समवर्तयाऽ३र३४व ॥
हा । हाउवाऽ३ । इन्द्रश्चमेऽ३र३रादसीऽ३र३४५ ॥ (ऋ० ४। ५० ९। मा० ४) ५ (घी। ३२१)

(१८३।१) ॥
ओजस्तदाऽ३र३स्यतित्विपाइ ॥ उभेयत्समवर्तयादाऽ३र३इन्द्राऽ३र३ ॥ चाऽ३र३माऽ३र३४ओहावा ॥
वरादसीऽ३र३४५ ॥ (ऋ० ५। ५० ४। मा० ४) ३ (भी। ३२२)

(१८३।२) ॥ अंगिरसस्य शौनःशेषम्, च्यावने वा । शुनःशेषो गायत्रीन्द्रः ॥
अवाऽ३र३ ॥ ताऽ३र३इमाऽ३र३मानमाइ ॥ कापोतइ । वगामाऽ३र३धीऽ३र३म् ॥ वाचाऽ३र३स्तावीऽ३र३४ ॥
नक्राऽ३र३४वा । हाऽ३र३भोऽ३रहाइ ॥ (ऋ० २। ५० ७। मा० ७) ५ (छे। ३२३)

[१८०-१८३-सूत्रानि] [३२०] ३ मञ्जि ४.१०.६; [३२०] ४ मञ्जि ११.७.४; [३२१] ५ मञ्जि ११.७.६; अन्वयार्थः ३.१०.६; अनुर्थव्यक्तिः ४.७.५; विद्वद्वाद. १०.६.५; हि ११.६.६; [३२२] ३ मञ्जि ४.१०.६; [३२३] ७ अन्वि ८.३.१०;

उलो वातायनः । वायुः । गायत्री । (ऋ० १० । १८६ । १)

वात् आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र ण आयूषि तारिपत् ॥१८४॥

कृषो घोरः । वरुणमित्रार्यमणः । गायत्री । (ऋ० १।४१।१)

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । नू चित्स दभ्यते जनः ॥१८५॥

वशोऽश्व्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १०)

गन्वो षु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्य महामह ॥१८६॥

वात् आ वातु भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र न आयूषि तारिपत् ॥१८४॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किः स दभ्यते जनः ॥१८५॥

गन्वो षु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्या महानाम् ॥१८६॥

(१८४।१) ॥ प्रतीचीनेहं काशीतम् । काशीतो गायत्रीन्द्रो वायुर्वा ॥

वात्आवातु । भाऽइपजाम् ॥ शांभुमयः । मुनाहृदाऽर३४इ । हाहोइ ॥
प्रनआयूषीऽश्ता ॥ रिपात् । औऽर३होवा ॥ इडा ॥ (टी० ५ । प० १ । मा० ८) ८ (भै । ३२४)

॥ द्वादशप्रथमः, सप्तमः खण्डः ॥७॥ दशतिः ॥९॥

(१८५।१) ॥ सौमित्रम् । सुमित्रो गायत्रीन्द्रो विधेदेया वा ॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसाः ॥ वरुणो मित्रो अर्याऽर३मा ॥ न । काइस्ताऽर३दा ॥ हिंमायेऽ३ ।

भ्याऽर३ताऽर३४ओहोवा ॥ जाऽर३४नाः ॥ (टी० ५ । प० ७ । मा० ५) ९ (फु । ३२५)

(१८६।१) ॥ श्यावाश्वे द्वे । श्वयो श्यावाश्वो गायत्रीन्द्रः ॥

गन्वोपुणोयथापुरा ॥ अश्वयोतरथा । यावरिवस्या ॥ स । हामाऽर३ ॥ हानाऽर३४ओहोवा ॥

उऽर३४५पा ॥ (टी० ८ । प० ७ । मा० १) ६८ (व्र । ३२६)

(१८६।२) गन्वोपुणोयथापुराऽर३ ॥ अश्वयोऽर३त । रथाऽर३या । वरिवाऽर३स्या ॥ महो ।

महोऽर३नाऽर३४ओहोवा ॥ इऽर३४५ ॥ (टी० ९ । प० ८ । मा० २) ६९ (ग्रा । ३२७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३२४] ८ [३२५] ९ [३२७] ६६ (पृथक् सूत्राणि न गन्ति)

[३२६] १० अनुप्रथमिभ्याम् ९.९.१०:

मधुच्छन्दा वैश्वामित्राः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १। ९। १)

इन्द्रेहि मत्स्यन्धसो विश्वेभिः सोमपर्वभिः । महौ अभिष्टिरोजसा ॥१८०॥

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ४। ३२। १)

आतू न इन्द्र वृत्रहन्नस्माकमर्धमा गहि । महान्महीभिरूतिभिः ॥१८१॥

वत्सः काध्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८। ६। ५)

ओजस्तदस्य तित्विष उभे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चमेव रोदसी ॥१८२॥

शुनःशेष आर्जीगर्तिः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १। ३०। ४)

अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भधिम् । वचस्तच्चिन्न ओहसे ॥१८३॥

इन्द्रेहि मत्स्यन्धसो विश्वेभिः सोमपर्वभिः । महाऽ अभिष्टिरोजसा ॥१८०॥

आ तू न इन्द्र वृत्रहन्नस्माकमर्धमा गहि । महान्महीभिरूतिभिः ॥१८१॥

ओजस्तदस्य तित्विष उभे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चमेव रोदसी ॥१८२॥

अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भधिम् । वचस्तच्चिन्न ओहसे ॥१८३॥

(१८०।१)

॥ पौषम् । पूषा गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रहिमाहाउ ॥ त्सीऽरेआन्धाऽरेसाः । वाइश्वेभिस्सोऽरेहाऽरे । मापवाऽरेऽरेऽभीः ।

महाऽरेऽरे ॥ आऽरेभाऽरेऽरेऽओहावा ॥ ष्टिरोजसाऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० ६। प० ७। मा० ६) ३ (स्त्र। ३११)

(१८१।१)

॥ इन्द्रस्यमायम्, माया वा । इन्द्रो गायत्रीन्द्रो वृत्रहा वा ॥

आतूआहा । आतूआहो ॥ नइन्द्रवृत्राऽरेऽरेऽहान् । अस्माकमद्धम् । आगाऽरेऽरेही । गाहीऽरे ॥

माहाऽरेन्माहीऽरेऽरे ॥ भिरूऽरेऽरेऽरेवा । ताऽरेइभाऽरेऽरेहाइ ॥ (दी० १०। प० ९। मा० ७) ४ (भे। ३२०)

(१८२।१)

॥ इन्द्रस्य संवर्तस्य सांवर्ते वा द्वे । द्वयोरिन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥

हा । हाउवाऽरे । ओजस्तदस्यतित्विषेऽरेऽरेऽरे ॥ हा । हाउवा । उभेयत्समवर्तयाऽरेऽरेऽरे ॥

हा । हाउवाऽरे । इन्द्रश्चमेवरोदसीऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० ४। प० ९। मा० ४) ५ (धी। ३२१)

(१८३।१)

ओजस्तदाऽरेस्यतित्विषाइ ॥ उभेयत्समवर्तयादाऽरेइन्द्राऽरेऽरे ॥ चाऽरेमाऽरेऽरेऽओहावा ॥

वरोदसीऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० ५। प० ४। मा० ४) ६ (भी। ३२२)

(१८३।२)

॥ आंगिरसस्य शूनःशेषम्, न्यावने वा । शुनःशेषो गायत्रीन्द्रः ॥

अयाऽरेऽरेम् । ताऽरेइभाऽरेमातसाइ ॥ कपोतइ । धर्गाभाऽरेधीऽरेम् ॥ वाचाऽरेस्ताचीऽरेऽरेऽरे ॥

नजाऽरेऽरेऽरेवा । हाऽरेमाऽरेइहाइ ॥ (दी० २। प० ७। मा० ७) ७ (छे। ३२३)

[न्याय-तन्त्र-मृत्वाणि] [३१०] ३ भाद्रि ४.१०.६; [३२०] ४ भाद्रिः ११.७.४; [३२१] ५ दि कु दू दि वि २.१.६; अन्तर्गर्भा ३.६.६; चतुर्थन्यविनाः ४.७.५; विद्वत्पुत्रात् १०.६.७; दि ११.१.६; [३२२] ६ दि दरे १.८.६; [३२३] ७ अन्ति ८.३.१०;

उलो वातायनः । वायुः । गायत्री । (ऋ० १० । १८६ । १)

वात् आ वात् भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र ण आर्युषि तारिपत् ॥१८४॥

कण्वो घौरः । वरुणमित्रार्यमणः । गायत्री । (ऋ० १।४१।१)

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । नू चित्स दभ्यते जनः ॥१८५॥

वशोऽइन्द्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १०)

गन्वो पु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्य महामह ॥१८६॥

वात् आ वात् भेषजं शंभु मयोभु नो हृदे । प्र न आयूँषि तारिपत् ॥१८४॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किः स दभ्यते जनः ॥१८५॥

गन्वो पु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्या महानाम् ॥१८६॥

(१८४।६) ॥ प्रतीचीनेदं काशीतम् । काशीतो गायत्रीन्द्रो वायुर्वा ॥

वात्आवात् । भाऽइपजाम् ॥ शांभुमयः । भुनाहृदाऽर३४इ । हाहोइ ॥

प्रनआयूँषीऽरता ॥ रिपात् । औऽर३होवा ॥ ईडा ॥ (ऋ० ५ । १० । १ । मा० ८) ८ (भै । ३२४)

॥ द्वादशप्रथमः, सप्तमः सण्टः ॥७॥ द्वातिः ॥९॥

(१८५।६) ॥ सौमित्रम् । सुमित्रो गायत्रीन्द्रो विभ्येदेया वा ॥

यं रक्षन्ति प्रचेतसाः ॥ वरुणो मित्रो अर्याऽर३मा ॥ न । काइस्ताऽर३दा ॥ हिमायेऽर३ ।

भ्याऽरताऽर३४ओहोवा ॥ जाऽर३४नाः ॥ (ऋ० ५ । १० । ७ । मा० ५) ९ (फु । ३२५)

(१८६।६) ॥ इयावाभ्ये द्वे । द्वयो इयावाभ्यो गायत्रीन्द्रः ॥

गन्वापुणायथापुरा ॥ अश्वयोतरथा । यावरिवस्या ॥ म । होमाऽर३ ॥ होनाऽर३ओहोवा ॥

उऽर३४पा ॥ (ऋ० ८ । १० । ७ । मा० १) ६८ (वै । ३२६)

(१८६।६) गन्वापुणायथापुराऽए ॥ अश्वयोऽर३त । रथाऽर३या । वरिवाऽर३स्या ॥ महा ।

महोऽरनाऽर३४ओहोवा ॥ ईऽर३४पा ॥ (ऋ० ६ । १० । ८ । मा० ०) ६३ (ग्रा । ३२७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३२४] ८ [३२५] ९ [३२६] ११ (एतन्मन्त्रानि कानिचिन्)

[३२६] १० अनुप्रथमिन्द्रम् ६.६.१०:

इरिम्बिठिः काथः । इन्द्रः । गायत्री (ऋ० ८ । १७ । १)

आ याहि सुपुमा हि त इन्द्र सोमं पिवा इमम् । एदं वहिः सदो मम ॥१९१॥

सत्यधृतिर्वाणिः । आदित्यः (स्वस्त्ययनम्) । गायत्री । (ऋ० १० । १८५ । १)

महि त्रीणामवोऽस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्यम्णाः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥१९२॥

वसोऽव्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १)

त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्थातर्हरीणाम् ॥१९३॥

आ याहि सुपुमा हि त इन्द्र सोमं पिवा इमम् । एदं वहिः सदो मम ॥१९१॥

महि त्रीणामवरस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्यम्णाः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥१९२॥

त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्थातर्हरीणाम् ॥१९३॥

(१९१।१) ॥ सौभरम् । सुभरिर्गायत्रीन्द्रः ॥
 आयाहिस्व ॥ पुमाहाऽइतेऽरे । पुमाहाऽइतेऽरे । आइन्द्रसोमम् । पिवाइमम् । पिवाआऽइमाऽरेम् ॥
 एदं वहीः ॥ सदामाऽरेमाऽरे ॥ औऽरेऽरे ॥ डा ॥ (ना । ३३२)
 (दी० ४ । प० १० । मा० १२) १६

(१९२।१) ॥ पाष्ठौहे द्वे । द्वयोः पष्ठवाद् गायत्रीन्द्रः ॥
 महाइत्राऽरेऽरेऽरेणाम् ॥ अवाऽरेस्तु । द्युक्षमाऽरेऽरेऽरेऽरे । स्याऽरेऽरेऽरेऽरेऽरे ॥
 दुराधाऽरेऽरेऽरेऽरेऽरे ॥ वरौहोऽरेऽरे ॥ वा । णाऽरेऽरेऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० १ । प० ८ । मा० ७) १७ (गो ३३३)

(१९२।२) ॥
 महित्रीणामवरस्तुऽरे ॥ द्युक्षं मित्रस्यार्यम्णाः ॥ दुराधाऽरेऽरेऽरेऽरे ॥ वरौहोऽरे । हिमाऽरे ।
 ण । स्याऽरे । वाऽरेऽरेऽरेऽरेऽरे ॥ हाओवा । ओवाऽरेऽरेऽरेऽरे ॥ (जु । ३३४)
 (दी० ७ । प० १० । मा० ५) १८

(१९३।१) ॥ धुरात्साकमभ्वम् । साकमभ्वो गायत्रीन्द्रः ॥
 त्वावतोऽरे । होऽरेहोऽरेऽरे ॥ पुरुवसोऽरे । होऽरेहोऽरेऽरे ॥ वयमिन्द्राऽरे । होऽरेहोऽरेऽरे ॥
 प्रणतऽरे । होऽरेहोऽरेऽरे ॥ स्मसिं स्थातऽरेऽरे । होऽरेहोऽरेऽरे ॥ हरीणाऽरेम् ।
 होऽरेहोऽरेऽरेऽरेऽरे ॥ डा ॥ (दी० ५ । प० १३ । मा० ९) १९ (यो । ३३५)

॥ एकदश द्वितीयः, अष्टमः सप्तः ॥ ८ ॥ प्रकृतिः ॥ १० ॥
 ॥ इति द्वितीयः प्रपठकः ॥ २ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३३३] १६ अमु प्रथमाद् ६.३.१०; रौ ६.४.४; मि १०.८.३; [३३३] १७ (वृथक्
 सूत्राणि न सन्ति) [३३४] १८ अयो द्वितीयः ११.६.१०; स्वदि १२.४.२; [३३५] १९ पशुक् ३.३.४; पा ३.०.१०;
 सा० पा० १६

व्रतः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ६ । १९)

इमास्त इन्द्र पृश्नयो घृतं दुहत् आशिरम् । एनामृतस्य पिप्युषीः ॥१८७॥

सुकक्ष आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ९३ । १७)

अया धिया च गव्यया पुरुणामन्पुरुष्टुत । यत्सोमैसोम आभुवः ॥१८८॥

मधुच्छन्दा वैश्रामित्रः । सरस्वती । गायत्री । (ऋ० १ । ३ । १०)

पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥१८९॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
इमास्त इन्द्र पृश्नयो घृतं दुहत् आशिरम् । एनामृतस्य पिप्युषीः ॥१८७॥

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अया धिया च गव्यया पुरुणामन्पुरुष्टुत । यत्सोमसोम आभुवः ॥१८८॥

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥१८९॥

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (न ऋग्वेदीयः)

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ २ ३ १ २}
क इमं नाहुषीष्वा इन्द्रं सोमस्य तर्पयात् । स नो वसून्या भरात् ॥१९०॥

(१८७१) ॥ शैखण्डिनम् । शिखण्डी गायत्रीन्द्रः ॥

^{५ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २}
इमास्तइ ॥ द्रुपृश्नयोघृतंदुइहा । ओहोइहाइ । हाइइ । ताआइशाइइइइराम् ॥

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
एनाइइइमृताइइ । स्यपोइइइवा । प्युइइपोइइहाइ ॥ (दी० ४ । प० ८ । मा० ६) १२ (दू । ३१०)

(१८८१) ॥ वैतहव्यम् । वीतहव्यो गायत्रीन्द्रः ॥

^{५ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २}
अयाधियाचगव्याइया ॥ पुरुणाइइ । मन्पुइइइइरू । षूतो । वाइइइ । यत्सोमैइइसोमआ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
यात्सोमैइइसा । मओइइइइवा । भूइइइवोइइहाइ ॥ (दी० ८ । प० ९ । मा० ३) १३ (ढि । ३२९)

(१८९१) ॥ भारद्वाजम् । भारद्वाजो गायत्रीन्द्रः सरस्वती वा ।

^{५ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २ ० २ १ २}
पावकानइया ॥ सरास्वाइतीइइ । वाजेभिर्वा । जिनाइवाइतीइइ ॥ यज्ञाइइइइम् ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
वाइइइइइइइओहोवा ॥ धियावसुइइइइइइ ॥ (दी० ७ । प० ७ । मा० ५) १४ (छु । ३३०)

(१९०१) ॥ आरुणस्य वैतहव्यस्य वा सामः सौभरं वा । आरुणोर्गायत्रीन्द्रः ॥

^{४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ ५}
कइमम् । उहुवाहाइ ॥ नाहुइइपाइपुइइवाइइ । आइइन्द्रं सोम । स्यतापोइइयाइइत् ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
सानाइइइइवसु । नियाभाइइराइइत् ॥ सनाइइइइवसुनि । आइइइइ । भराउवा ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
आगाहियाहिताइमैइइ ॥ (दी० ८ । प० ११ । मा० ९) १५ (टो । ३३१)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३२८]१२ [३३०] १४ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [३२९]१३ ओष्ठये वा २.३.५

हृन्मोर्मिन् मेसु ३.३.८; [३३१]१५ सन्ध्यक्षरा त्रीणि २.३.३; अन्तर्गातयोः ३.७.५; हस्वे ११.३.११;

इरिम्बिठिः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री (ऋ० ८ । १७ । १)

आ याहि सुपुमा हि त इन्द्र सोमं पिवा इमम् । एदं वहिः सदो मम ॥१९१॥

सत्यधृतिर्वारुणिः । आदित्यः (स्वस्त्ययनम्) । गायत्री । (ऋ० १० । १८५ । १)

महि त्रीणामवोऽस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्यम्णः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥१९२॥

वशोऽश्न्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १)

त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्थातहरीणाम् ॥१९३॥

आ याहि सुपुमा हि त इन्द्र सोमं पिवा इमम् । एदं वहिः सदो मम ॥१९१॥

महि त्रीणामवरस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्यम्णः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥१९२॥

त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्थातहरीणाम् ॥१९३॥

(१९१।१) ॥ सौभरम् । सुभरिर्गायत्रीन्द्रः ॥

आयाहिस्व ॥ पुमाहाऽश्तेऽरे पुमाहाऽश्तेऽरे आइन्द्रसोमम् पिवाइमम् पिवाआऽश्माऽरेम् ॥

एदंवाइः ॥ सदोमाऽरेमाऽरे ४३ । औऽरे ४५इ ॥ डा ॥ (ना । ३३२)

(दी० ४ । प० १० । मा० १२) १६

(१९२।१) ॥ पाद्यौहे द्वे । द्वयोः पद्यवाइ गायत्रीन्द्रः ॥

महाइत्राऽरे ४इणाम् ॥ अवाऽरेस्तू । द्युक्षमाऽरे ४इत्रा । स्याऽर्यम्णाः ॥

दुराधाऽरे ४र्षाम् ॥ वरौहोऽरे ४ । पाऽस्योऽरे ४हाइ ॥ (दी० १ । प० ८ । मा० ७) १७ (गौ३३३)

(१९३।१) ॥ महित्रीणामवरस्तुऽरे ५ए ॥ द्युक्षमित्रस्यार्यम्णाः ॥ दुराधाऽरे ४र्षाम् ॥ वरौहोऽरे । हिमाऽरे ।

ण । स्याऽरे । याऽरे ४ और्हावा ॥ हाओवा । ओवाऽरे ४इ ॥ (जु । ३३४)

(दी० ७ । प० १० । मा० ५) १८

(१९३।१) ॥ धुरासाकमश्वम् । साकमश्वो गायत्रीन्द्रः ॥

त्वावतोऽरे । होऽरे होऽरे १इ ॥ पुरुवसोऽरे । होऽरे होऽरे १इ ॥ वयमिन्द्राऽरे । होऽरे होऽरे १इ ।

प्रणेतऽरे । होऽरे होऽरे १इ ॥ स्मसिं स्थातऽरे । होऽरे होऽरे १इ ॥ हरीणाऽरेम् ।

होऽरे होऽरे १२ ४इ ॥ डा ॥ (दी० ५ । प० १३ । मा० ९) १९ (वो । ३३५)

॥ एकादश द्वितीयः, अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ दशतिः ॥ १० ॥

॥ इति द्वितीयः प्रपाठकः ॥ २ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३३२] १६ अलु प्रथमात् ६.३.१०; रौ ६.४.४; मि १०.८.३; [३३३] १७ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [३३४] १८ आवा दिवतः ११.६.१०; स्वादि १२.४.२; [३३५] १९ पयुक् ३.३.४; पा ३.३.१०; सा० गा० ११

व्रसः क्रान्तः । इन्द्रः । गायत्री । (क्र० ८ । ३ । १९)

इमास्त इन्द्र पृश्नयो घृतं दुहत आशिरम् । एनामृतस्य पिप्युषीः ॥१८७॥

मुक्क्ष आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (क्र० ८ । १३ । १७)

अया धिया च गव्यया पुरुणामन्पुरुष्टुत । यत्सोमसोम आमवः ॥१८८॥

मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः । सरस्वती । गायत्री । (क्र० १ । ३ । १०)

पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥१८९॥

इमास्त इन्द्र पृश्नयो घृतं दुहत आशिरम् । एनामृतस्य पिप्युषीः ॥१८७॥

अया धिया च गव्यया पुरुणामन्पुरुष्टुत । यत्सोमसोम आमवः ॥१८८॥

पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥१८९॥

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (न ऋग्वेदीयः)

क इमं नाहुषीष्वा इन्द्रं सोमस्य तर्पयात् । स नो वसून्था भरात् ॥१९०॥

(१८७१) ॥ शैखण्डिनम् । शिखण्डी गायत्रीन्द्रः ॥

इमास्तइ ॥ द्रपृश्नयोघृतदुइहा । आहाइहाइ । हाइइ । ताआइरशाइइइराम् ॥
एनाइइइमृताइ । स्यपोइइइवा । प्यूइपोइइहाइ ॥ (दी० ४ । प० ८ । ना० ६) २२ (इ । ३२८)

(१८८१) ॥ वैतहव्यम् । वैतहव्यो गायत्रीन्द्रः ॥

अयाधियाचगव्याइया ॥ पुरुणाइ । मन्पूइइइरू । पूती । वाइइ । यत्सोमइइसोमजा ॥
रसा । मओइइइवा । भूइइवोइइहाइ ॥ (दी० ८ । प० ९ । ना० ३) २३ (डि । ३२९)

॥ भारद्वाजम् । भरद्वाजो गायत्रीन्द्रः सरस्वती वा ।

॥ सरास्वाइतीइ । वाजेभिर्वा । जिनाइवाइतीइ ॥ यज्ञाइइइम् ॥
इइआहावा ॥ धियावसुइइइइ ॥ (दी० ७ । प० ७ । ना० ५) २४ (छु । ३३०)

॥ आरुणस्य वैतहव्यस्य वा साम, सौभरं वा । आरुणोर्गायत्रीन्द्रः ॥

उहुवाहाइ ॥ नाइइइपाइपूइवाइ । आइन्द्रंसोम । स्यतापोइइयाइइत् ।
सनाइइवसूनि ॥ आइइइ । भराउवा ॥
(दी० ८ । प० ११ । ना० ९) २५ (टो । ३३१)

[३३०] २४ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [३२९] २३ अष्टये वा २.३.५
[३३१] २५ सन्धसरा त्रीणि २.३.३; अन्तर्गीतयोः ३.७.५; हस्ते ११.३.११;

इरिम्बिठिः काध्वः । इन्द्रः । गायत्री (ऋ० ८ । १७ । १)

आ याहि सुपुमा हि त इन्द्र सोमं पिवा इमम् । एदं वहिः सदो मम ॥१९१॥

सत्यधृतिर्वाहिणः । आदित्यः (स्वस्त्ययनम्) । गायत्री । (ऋ० १० । १८५ । १)

महि त्रीणामवोऽस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्थम्णः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥१९२॥

वयोऽश्व्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ४६ । १)

त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्थातर्हरीणाम् ॥१९३॥

आ याहि सुपुमा हि त इन्द्र सोमं पिवा इमम् । एदं वहिः सदो मम ॥१९१॥

महि त्रीणामवरस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्थम्णः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥१९२॥

त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्थातर्हरीणाम् ॥१९३॥

(१९१।१) ॥ सौभरम् । सुभरिर्गायत्रीन्द्रः ॥
 आयाहिष्व ॥ पुमाहाऽइतेऽरे पुमाहाऽइतेऽरे आइन्द्रसोमम् पिवाइमम् पिवाआऽइमाऽरेम् ॥
 एदंबहोइः ॥ सदोमाऽरेमाऽरेऽइ ॥ ओऽरेऽइऽइ ॥ डा ॥ (ना । ३३२)
 (दी० ४ । प० १० । मा० १२) १६

(१९२।१) ॥ पाष्टौहे द्वे । द्वयोः पष्टवाइ गायत्रीन्द्रः ॥
 महाइत्राऽरेऽइऽइणाम् ॥ अवाऽरेस्तू । द्युक्षमाऽरेऽइऽइत्रा । स्याऽरेऽइऽइणाम् ॥
 दुराधाऽरेऽइऽइणाम् ॥ वरौहोऽरेऽइ । पाऽरेऽइऽइहाइ ॥ (दी० १ । प० ८ । मा० ७) १७ (गो । ३३३)

(१९२।२) ॥
 महित्रीणामवरस्तुऽइ ॥ द्युक्षमित्रस्यार्थम्णः ॥ दुराधाऽरेऽइणाम् ॥ वरौहोऽरे । हिमाऽरे ।
 ण । स्याऽरे । याऽरेऽइऽइओहोवा ॥ हाओवा । ओवाऽरेऽइऽइ ॥ (बु । ३३४)
 (दी० ७ । प० १० । मा० ५) १८

(१९३।१) ॥ धुरात्ताकमश्वम् । साकमश्वो गायत्रीन्द्रः ॥
 त्वावतोऽरे । होऽरेहोऽरेऽइ ॥ पुरुवसोऽरे । होऽरेहोऽरेऽइ ॥ वयमिन्द्राऽरे । होऽरेहोऽरेऽइ ।
 प्रणेतऽरे । होऽरेहोऽरेऽइ ॥ स्मसिंस्थातऽरेः । होऽरेहोऽरेऽइ ॥ हरीणाऽरेम् ।
 होऽरेहोऽरेऽइऽइऽइ ॥ डा ॥ (दी० ५ । प० १३ । मा० ९) १९ (वो । ३३५)

॥ एकदश द्वितीयः, अष्टमः स्वः ॥ ८ ॥ दशतिः ॥ १० ॥

॥ इति द्वितीयः प्रपाठकः ॥ २ ॥

[साम-तम्ब्र-सुत्राणि] [३३२] १६ अनु प्रथमाद् ६.३.१०; रौ ६.४.४; मि १०.८.३; [३३३] १७ (पृथक्
 सुत्राणि न सन्ति) [३३४] १८ आवा द्विवतः ११.६.१०; स्वादि १२.४.२; [३३५] १९ पद्यक् ३.३.४; पा ३.३.१०
 सा० गा० १६

प्रगाथः काण्वः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ६४ । १)

उत्वा मन्दन्तु स्तोमाः कृणुष्व राधो अद्रिवः । अव ब्रह्मद्विषो जहि ॥१९४॥

विश्वामित्रो गाथिनः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ३ । ४० । ६)

गिर्विणः पाहि नः सुतं मधोर्धाराभिरज्यसे । इन्द्र त्वादातमिद्यशः ॥१९५॥

श्रुतकक्षः सुकक्षो वा आत्रिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ६२ । २२)

आ त्वा विशन्तिवन्दवः समुद्रमिव सिन्धवः । न त्वामिन्द्राति रिच्यते ॥१९७॥

उत्वा मन्दन्तु सोमाः कृणुष्व राधो अद्रिवः । अव ब्रह्मद्विषो जहि ॥१९४॥

गिर्विणः पाहि नः सुतं मधोर्धाराभिरज्यसे । इन्द्र त्वादातमिद्यशः ॥१९५॥

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । गायत्री । (न ऋग्वेदीयः)

सदा व इन्द्रश्चकृषदा उपो नु स सपर्यन् । न देवो वृतः शूर इन्द्रः ॥१९६॥

आ त्वा विशन्तिवन्दवः समुद्रमिव सिन्धवः । न त्वामिन्द्राति रिच्यते ॥१९७॥

(१९४१)

॥ यामम् । यमो गायत्रीन्द्रः ॥

उत्वामन्दन्तुसोहोमाः ॥ कृणोहो । ष्वरोहो । धाअद्रिवाः ॥ अ । वत्राऽऽइहा ॥ द्विपाऽऽः ।

हाऽऽइ । औऽऽहोऽऽइयेऽऽइ । जाऽऽहाऽऽइऽऽओहोवा ॥ एऽऽइ । य्यूऽऽइऽऽइः ॥

(दी० ७ । प० १२ । मा० ७) २० (हो३३)

(१९५१)

॥ आंगिरसां हरिश्चीनिधनम् । अंगिरसो गायत्रीन्द्रः ॥

गिर्विणःपाहिःसुतम् । गिर्विणःपा ॥ हिनःसुताऽऽइम् । मधोर्धाराभिराहोऽऽइ ।

ज्यासेऽऽइ ॥ हाउवा ॥ इन्द्रात्वाऽऽइदा ॥ तमायेऽऽइत् । याऽऽइशाऽऽइऽऽओहोवा ॥

हरीऽऽइश्रीऽऽइऽऽइः ॥

(दी० ६ । प० १० । मा० ६) २१ (कृ३३)

(१९६१)

॥ नैरूपम् । विरूपो गायत्रीन्द्रः ॥

सादा ॥ वइन्द्राऽऽइः । चकृषादा । उपोनुसाऽऽइः । सापयेन् ॥ नदेवाऽऽइः ॥ घृताऽऽइऽऽइः ।

शूऽऽइऽऽइः । राऽऽइआऽऽइइन्द्राऽऽइऽऽइः ॥

(दी० २ । प० ९ । मा० ९) २२ (श्रो । ३३८)

(१९७१)

॥ आसितं सिन्धुपाम वा । असितो गायत्रीन्द्रः ॥

आत्वाविशन्तिवन्दाऽऽइवाः ॥ समुद्रमिवसिन्धवः । समुद्रमि । वसिन्धाऽऽइऽऽइवाः ।

नत्वामिन्द्रातिरिच्यते ॥ नत्वामाऽऽइइन्द्रा ॥ तिरिच्याऽऽइऽऽइताऽऽइऽऽइ । औऽऽइऽऽइऽऽइ ॥ डा ।

(दी० ६ । प० ९ । मा० ६) २३ (घृ३३)

मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १ । ७ । १)

इन्द्रमिन्द्राधिनीं बृहदिन्द्रमर्केभिरर्किणः । इन्द्रं वाणीरनूपत ॥१९८॥

मृक्ष आगिरसः । इन्द्र-ऋभवथ । गायत्री । (ऋ० ८ । १३ । ३४)

इन्द्रं इषे ददातु न ऋभुक्षणमृभुं रयिम् । वाजी ददातु वाजिनम् ॥१९९॥

गृत्समदः शौलकः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० २ । ४१ । १०)

इन्द्रो अङ्ग महद्भयमभी पदपं चुच्यवत् । स हि स्थिरो विचर्षणिः ॥२००॥

शंशुर्वाहिरपत्यः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ६ । ४५ । २८)

इमा उं त्वा सुतेसुते नक्षन्ते गिर्वणो गिरः । वत्सं गावो न धेनवः ॥२०१॥

इन्द्रमिन्द्राधिनीं बृहदिन्द्रमर्केभिरर्किणः । इन्द्रं वाणीरनूपत ॥१९८॥

इन्द्रइषे ददातु न ऋभुक्षणमृभुं रयिम् । वाजी ददातु वाजिनम् ॥१९९॥

इन्द्रो अङ्ग महद्भयमभीपदपचुच्यवत् । स हि स्थिरो विचर्षणिः ॥२००॥

इमा उ त्वा सुतेसुते नक्षन्ते गिर्वणो गिरः । गावो वत्सं न धेनवः ॥२०१॥

(१९८।१)

॥ यमस्य इन्द्रस्य वा अर्कः (अर्कम्) । यमो गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रमिन्द्राधिनींवृहात् ॥ इन्द्रामर्काइ । भिरर्किणाः ॥ इन्द्रंवाणीऽइः । हाऽइहाइ ॥

अनूपपता । हाऽइ ॥ डा ॥

(दी० २ । प० ८ । ना० ६) २४ (जू । ३४०)

(१९९।१)

॥ सौमित्रे द्वे । द्वयोः सुमित्रो गायत्रीन्द्रः ऋभुर्वा ॥

इन्द्रइषेददातुनः । आहाइ ॥ ऋभु । क्षणाऽइम् । ऋभुऽराऽइऽइयिम् । वाजीददातुवाऽइ ॥

वाजीददा ॥ तुवाऽइऽइवा । जाऽइऽइनोऽइहाइ ॥ (दी० ६ । प० ९ । ना० ७) २५ (घे । ३४१)

(१९९।२)

इन्द्रइषेददातुनाऽइ ॥ ऋभुक्षणम् । भूऽइऽइम् । रयीऽइऽइम् ॥ वाऽइऽइजी ॥

ददाऽइऽइओऽइऽइ । तुवावा । जाऽइऽइनोऽइहाइ ॥ (दी० २ । प० ८ । ना० ७) २६ (जे । ३४२)

(२००।१)

॥ इन्द्रस्याभयङ्करम् । इन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रोअंगा ॥ महद्भाऽइऽइयाम् । आभीपद । पचुच्याऽइऽइवाऽइऽइत् ॥ सहाऽइऽइइस्थिराऽइऽइ ॥

विचोवा । पाऽइऽइनोऽइहाइ ॥

(दी० ३ । प० ७ । ना० ६) २७ (छ । ३४३)

(२०१।१)

॥ त्वाष्ट्री साम । त्वष्टा गायत्रीन्द्रः ॥

इमाउत्वा ॥ सुताइसुताइ । नक्षन्ताऽइऽइगीऽइऽइऽइ । वनः । गाऽइऽइराः ॥ गावोवाऽइऽइत्साऽइऽइम् ॥

नधोऽइऽइवा । नाऽइऽइवोऽइहाइ ॥

(दी० २ । प० ८ । ना० १०) २८ (जौ । ३४४)

[सामन्त्र-सूत्राणि] [३४०]२४ [३४२]२६ [३४३]२७ [३४४]२८ (पृथक् सूत्राणि न मन्ति)

[३४१]२५ सार्वा १.५.१; दत्त ७.५.९;

गोतमो राहुगणः । विधेदेवाः । गायत्री । (ऋ० १।२०।१)

ऋजुनीती नो वरुणो मित्रो नयतु विद्वान् । अर्यमा देवैः सजोषाः ॥२१८॥

त्रयातिथिः काण्वः । अश्विनौ । गायत्री । (ऋ० ८।५।१)

दूरादिहेव यत्सत्यरुणप्सुरशिश्चितत् । वि भानुं विश्वधातनत् ॥२१९॥

विश्वामित्रो गाथिनः । मित्रावरुणौ । गायत्री । (ऋ० ३।६२।१६)

आ नो मित्रावरुणा घृतैर्गव्यूतिमुक्षतम् । मध्वा रजांसि सुक्रतू ॥२२०॥

कण्वो धारः । मरुतः । गायत्री । (ऋ० १।३७।१०)

उदु त्ये सूनवो गिरः काष्ठा अज्मेष्वत्नत । वाश्रा अभिजु यातवे ॥२२१॥

^३ऋ^२जु^३नी^३ती^१ नो^२ वरु^१णो^२ मि^३त्रो^१ नय^२ति^३ वि^३द्वान् । अ^३र्य^२मा^३ दे^२वैः^३ स^३जो^२षाः ॥२२१८॥

^३दू^२रा^३दि^३हे^२व^३ य^३त्स^३तो^३रु^३ण^३प्सु^३र^३शि^३श्चि^३त् । वि^२ भानुं^३ वि^३श्व^३धा^३त^३न^३त् ॥२२१९॥

^१आ^२ नो^३ मि^३त्रा^३व^३रु^३णा^३ घृ^३तै^३र्ग^३व्यू^३ति^३मु^३क्ष^३त^३म् । म^२ध्वा^३ रजा^३ंसि^३ सु^३क्र^३तू ॥२२२०॥

^२उ^३दु^३ त्ये^३ सू^३न^३वो^३ गि^३रः^३ का^३ष्ठा^३ य^३ज्ञे^३ष्व^३त्न^३त । वा^३श्रा^३ अ^३भि^३जु^३ या^३त^३वे ॥२२२१॥

(२१८।१) ॥ कौत्सं । कुत्सो गायत्रीन्द्रः ॥

^५ऋ^२जु^४नी^४ती^४नो^४वरु^४णः । इहा ॥ ^२मि^२त्रो^२नय^२ति^२वि^२द्वान् ॥ इहा ॥ ^२अ^२र्य^२मा^२दा^२ऽर^२इ^२वा^२इ

इहा ॥ ^१स^१जो^१षा^१ऽर^१उ^१वा^१ऽर^१ ॥ इ^२ऽर^५इ^५हा ॥ (दी० ५। प० ८। मा० ५) १० (बु ।

(२१९।१) ॥ औषसम् । उषा गायत्रीन्द्रः अश्विनौ वा ॥

^२दू^२रा^२दी^२ऽर^२इ^२व^२य^२त्स^२ताः ॥ ^२अ^२रु^२ण^२प्सु^२रा^२शि^२श्वा^२ऽर^२इ^२ता^२त् ॥ ^२वि^२भा^२नू^२ऽर^२३^२वी ॥ ^२श्व^२ा^२धा^२त^२न^२त् ।

इ^२डा^२ऽर^२३^२भा^२ऽर^२इ^२ ॥ ^२ओ^२ऽर^२इ^२४^२प^२इ ॥ डा ॥ (दी० ५। प० ७। मा० ५) ११ (फु ।

(२२०।१) ॥ मित्रावरुणयोः संयोजनम् । मित्रावरुणौ गायत्रीन्द्रः मित्रावरुणौ ॥

^३आ^३नो^३मि^३त्रा । ^३वरु^३णा^३ऽर^३ । ^३ओ^३हो^३वा^३ऽर^३इ^३ ॥ ^३घृ^३तै^३र्ग^३व्यू^३ति^३मु^३ । ^३क्ष^३ता^३ऽर^३म् । ^३ओ^३हो^३वा^३ऽर^३ ॥

^१मा^१ध्वा^१रजा^१ऽर^१सि^१क्र^१त^१ऽर^१ । ^१ओ^१हो^१वा^१ऽर^१ ॥ ^१ऋ^१तू । ^१इ^१डा^१ऽर^१३^१भा^१ऽर^१इ^१ ॥ ^१ओ^१ऽर^१इ^१४^१प^१इ ॥ ड

(दी० ११। प० १२। मा० २) १२ (खा ।

(२२१।१) ॥ ऋतुषाम । ऋतवो गायत्रीन्द्रो मरुतो वा ॥

^५उ^५दु^५त्ये^५सू^५ना^५ऽर^५वा^५गि^५राः ॥ ^५का^५ष्ठा^५य । ^५ज्ञा^५इ । ^५पु^५वा^५ऽर^५त्ना^५ऽर^५इ^५४^५ता ॥ ^५वा^५श्रा^५आ^५ऽर^५इ^५भी^५ऽर^५ ॥

^१जू^१ऽर^१इ^१या^१ऽर^१ । ^१ता^१ऽर^१इ^१४^१प^१वो^१ऽर^१इ^१हाइ ॥ (दी० ६। प० ७। मा० ४) १३ (खी ।

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३६१]१० [३६२]११ [३६४]१३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[३६३]१२ अधूपणोम २.८.६;

नेषतिथिः कालः । विष्णुः । गयत्री । (अ० ३ । २२ । १५ः २६० ५ । १५)

इदं विष्णुर्वि चक्रमे त्रेधा नि दधे पदम् । समूहमस्य पांसुरे ॥२२२॥

नेषतिथिः कालः । इन्द्रः । गयत्री । (अ० ८।३।२३)

अतीहि मन्युपाविणं सुपुत्रांसमुपारणे । इमं रातं सुतं पिव ॥२२३॥

नेषतिथिः कालः, त्रिमेघांगिरसः । इन्द्रः । गयत्री । (अ० ८ । ३ । १४)

उकथं च न शस्यमानमगौरिरा चिकेत । न गायत्रं गीयमानम् ॥२२५॥

इदं विष्णुर्वि चक्रमे त्रेधा नि दधे पदम् । समूहमस्य पांसुले ॥२२२॥

अतीहि मन्युपाविणं सुपुत्रांसमुपरय । अस्य रातां सुतं पिव ॥२२३॥

कालदेवो गौतमः । इन्द्रः । गयत्री । (न ऋग्वेदेऽयः)

कदु प्रचतसे महे वचो देवाय शस्यते । तदिध्यस्य वर्षेनम् ॥२२४॥

उकथं च न शस्यमानं नागो रयिरा चिकेत । न गायत्रं गीयमानम् ॥२२५॥

(२२२।१) ॥ विष्णोः स्तान् । विष्णुर्गायत्री विष्णुः ॥

इदाऽर्धे ॥ विष्णुऽर्ः । विचक्राऽर्ऽ४भाइ । त्राइधानि । दधाइपाऽर्दाऽर्म् ॥

समूहोऽर् । दाऽर्ऽमाऽर् ॥ स्याऽर्पाऽर्ऽ४ओहावा ॥ एऽर् । सुलेऽर् ॥

(अ० ३ । २० । १० । न० ५) १४ (णु । ३६५)

नव प्रथमः, एकदशः खण्डः ॥११॥ दशतिः ॥ ३ ॥

(२२३।१) ॥ कौत्सम् । कुन्तो गायत्रीन्द्रः ॥

अतीहिमा ॥ न्युपाऽर्वाइपाऽर्म् । सुपुत्रांस्तऽर्म् । होइ । ऊर्पाऽर्वायाऽर्म् ॥

अस्यराताऽर्ऽ३ ॥ सुऽर्ताऽर्ऽ४ओहावा ॥ पाऽर्ऽ४वा ॥ (अ० ४ । १० । ८। १५) १५ (द्वा३६६)

(२२४।१) ॥ काश्यपम् । आप्सरत्तं वा । कश्यपो गायत्रीन्द्रः ॥

कदु प्रचतसे । महाऽर्इ ॥ वाऽर्ऽ४वो । देवाहाउ । वचोदेवा । यमस्याऽर्ऽताऽर्ऽ४इ ॥

तदाऽर्ऽ४इद्वियाऽर् ॥ स्यवाऽर्ऽ४वा । घाऽर्ऽताऽर्हाइ ॥ (सु । ३६७)

(अ० ५ । १० । १ । न० ५) १६

(२२५।१) ॥ दार्हिक्ये द्वे । द्वयोर्दृहदुक्त्यो गायत्रीन्द्रः ॥

उकथंचनोहाइ ॥ शस्यमानम् । नागाराऽर्ऽयोः । आचिकेवा ॥ नगायाऽर्ऽत्राम् ॥ गा ।

यमाऽर्नाऽर्ऽ४ओहावा ॥ ऊऽर्ऽ४पा ॥ (अ० ९ । १० । ८। १५) १६ (हु । ३६८)

[स्तान्-तन्त्र-सूत्राणि] [३६५] १४ [३६६] १३ [३६७] १५ इत्यत्र चिकेतनेति [३६८] १५ अने १०.६.३ः
८०.१०.३३

मेधातिथिः क्रमः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० १ । १५ । ५)

ब्राह्मणादिन्द्र राधसः पिवा सोममूर्त्तुं । तवेद्वि सख्यमस्तृतम् ॥२२९॥

मेधातिथिः क्रमः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ३२ । ७)

व्यं घां ते अपि ष्मसि स्तोतारं इन्द्र गिर्वणः । त्वं नो जिन्व सोमपाः ॥२३०॥

धृतकर्मः मुक्तो वा आंगिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८ । ९२ । २८)

एवा ह्यसि वीर्युरेवा शूर उत स्थिरः । एवा ते राध्यं मनः ॥२३२॥

ब्राह्मणादिन्द्र राधसः पिवा सोममूर्त्तुं श्रनु । तवेद्वि सख्यमस्तृतम् ॥२२९॥

व्यं घां ते अपि ष्मसि स्तोतार इन्द्र गिर्वणः । त्वं नो जिन्व सोमपाः ॥२३०॥

विश्वामित्रो गायिनोऽभीपादुदलो वा । इन्द्रः । गायत्री । (न ऋग्वेदीयः)

एन्द्र पृक्षु कासु चिन्मण तनुषु धेहि नः । सत्राजिदुग्र पो ऽस्यम् ॥२३१॥

एवा ह्यसि वीर्युरेवा शूर उत स्थिरः । एवा ते राध्यं मनः ॥२३२॥

(२२२१६) ॥ और्ध्व (अर्ध) सन्नम् । ऊर्ध्वसन्ना गायत्रीन्द्रः ॥
ब्राह्मणादी ॥ द्राराधसाः । पिवासोमाऽरम् । ऋतूँश्रनु ॥ तवेदाऽर ऽसाऽर ॥ ख्याऽर ३माऽर ॥
स्ताऽर ४२तोऽरहाइ ॥ (द० ६ । ५० । ७ । न० ३) २३ (ग्वा ३७३)

(२३०१६) ॥ और्ध्व (अर्ध) सन्नम् । ऊर्ध्वसन्ना गायत्रीन्द्रः ॥
व्यंघातेऽपिष्मसाइ ॥ स्तोतारइन्द्रगिर्वणाः । ववाऽर ३होइ ॥ त्वंनोजीऽर । ववाऽर ३हो ॥
न्वसाऽर ३ । माऽरपाऽर ३४ओहावा ॥ एऽर । उपाऽर ३४५ ॥ (द० ६ । ५० । ९ । न० ३) २३ (घृ । ३७४)

(२३११६) ॥ अभीपादस्य औदलस्य साम । उदलो गायत्रीन्द्रः ॥
एन्द्रपृक्षुकासुचीऽरदे ॥ नृष्णाम् ॥ तनुषुऽरघाइहाऽइनाऽरः ॥ सत्राजिदु ॥
प्रपाऽर ३ ऽसियाउ । वाऽर ॥ ऊऽर ३४पा ॥ (द० ७ । ५० । ७ । न० ३) २४ (अथु । ३७७)

(२३२१६) ॥ आमहीयवं उक्थ्यामहीयवम् वा । अमहीयुर्गायत्रीन्द्रः ॥
एवाहोऽर असिवाऽरयूः ॥ एवाशऽर ३राऽरः । उताऽर ३रस्थिराः ॥ आइवानरा ॥ धियाऽर ३०मनाउ ।
वाऽर ॥ स्तोपऽर ३४५ ॥ (द० ७ । ५० । ७ । न० ६) २५ (घृ । ३७६)

। एकस्य पदं, तदस्य सारः ॥१२॥ कतिः । २॥

इति इति विप्रस्यः ॥ २ ॥

॥ इत्येन्द्रस्ये त्वं वि मने एतन्मनात्वं त्वं वि मने मेमं ॥

[साम-तन्त्र-मृवाणि] [३३३]३३ [३७५]३४ इत्येन्द्रस्ये त्वं वि मने मेमं

[३७५]३३ इत्येन्द्रस्ये त्वं वि मने मेमं

वशिष्टो मैत्रानरुणिः । इन्द्रः । बृहती । (म० ७ । ३२ । २२)

अभि त्वा शूर नोनुमोऽदुग्धा इव धेनवः ।

ईशानमस्य जगतः स्वर्देशमीशानमिन्द्र तस्थुषः ॥२३३॥

शंयुर्वाहस्पत्यः । उन्द्रः । बृहती । (म० ६ । ४६ । १)

त्वामिद्धि हवामहे साता वाजस्य कारवः । त्वां वृत्रेष्विन्द्र सत्पतिं नरस्त्वां काष्ठास्वर्वतः ॥२३४॥

अभि त्वा शूर नोनुमोऽदुग्धा इव धेनवः ।

ईशानमस्य जगतः स्वर्देशमीशानमिन्द्र तस्थुषः ॥२३३॥

त्वामिद्धि हवामहे साता वाजस्य कारवः ।

त्वां वृत्रेष्विन्द्र सत्पतिं नरस्त्वां काष्ठास्वर्वतः ॥२३४॥

(२३३।१) ॥ भरद्वाजस्यांको द्वौ । द्वयोर्भरद्वाजा बृहतीन्द्र ईशानेन्द्रौ वा ॥
 अभित्वाशू ॥ रनोनुमाऽरः । ओइनुऽइमाः । आदुग्धाइ । वधाइनवाऽरः । ओइनाऽइवाः ।
 आइशानमस्यजगतः । सुवाहेशम् । अह्निऽइशाम् ॥ आइशानमि ॥ द्रतास्थुषः । आऽरः ।
 स्थूऽर । षाऽरऽ४ । औहोवा ॥ स्थुषःस्थुषाऽरऽ४५ः ॥ (दी० ६ । प० १६ । मा० १५) २६ (कु३७७)

(२३३।२) अभित्वाऽशूरनोनुमाः ॥ आदुग्धाइव । धाइनाऽरऽइवाः । आइशानमस्याजग । ताः ।
 सुवाऽरह्निऽरऽ४शाम् ॥ ईशानाऽरऽइमी ॥ द्रातस्थुषः । इडाऽरऽइभाऽरऽ४३ । औऽरऽ४५इ ॥ डा ॥
 (दी० ६ । प० ११ । मा० ९) २७ (को । ३७८)

(२३४।१) ॥ इन्द्रस्य भारद्वाजे द्वे । द्वयोर्भरद्वाजो बृहतीन्द्रः ॥
 त्वामिद्धी ॥ हवाऽरमहे । आ । औऽरहोवाहाउवाऽर । ऊऽरऽ४पा । सातावाज ।
 स्यऽइकाऽररवः । आ । औऽरहोवाहाउवाऽर । ऊऽरऽ४पा ॥ त्वावृत्राइपुइ । द्रसाऽरत्पतिम् ।
 आ । औऽरहोवाहाउवाऽर । ऊऽरऽ४पा ॥ नरस्त्वांकाष्ठा । सुआऽरर्वतः । आ ।
 औऽरहोवाहाउवाऽर ॥ ऊऽरऽरऽ४पा ॥ (दी० १७ । प० २० । मा० १०) २८ (ज्लौ । ३७९)

(२३४।२) त्वामिद्धिहवामहे । सातावाजावा ॥ स्याकाऽशरावाऽरः । त्वावृत्राइपुइन्द्रसत् । पातिन्नाराऽरः ॥
 त्वाकाऽरऽइष्ठा ॥ सुअर्वाऽरऽताऽरऽ४३ः । औऽरऽ४५इ ॥ डा ॥ (है । ३८०)
 (दी० ८ । प० ९ । मा० ८) २९

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३७७]२६ नुवत्स्वनिक्लिपु २.६.३; धि दन्त्ये ११.८.९; [३७८]२७ [३८०]२९ पृथक्
 सूत्राणि न सन्ति [३७९]२८ जर्मातपूर्वात् ३.७.२;

प्रस्कम्बः काव्यः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८ । ४९ । १)

अभि प्र वः सुराधसमिन्द्रमर्चं यथा विदे । यो जरितृभ्यो मघवा पुरुवसुः सहस्रेणेव शिक्षति ३५
 अभि प्र वः सुराधसमिन्द्रमर्चं यथा विदे ।
 यो जरितृभ्यो मघवा पुरुवसुः सहस्रेणेव शिक्षति ॥२३५॥

॥ साधते द्वे । द्वयोः सन्नतिर्बृहतीन्द्रः ॥

(२३५।१)
 अभिप्रवाः ॥ सुराधाऽर३साम् । इन्द्रमर्चयाथाऽविदाऽर३४इ । योजाऽर३४रितु ।
 म्यामघवापुरुवसुऽवाहऽरः ॥ सहाऽर३ ॥ साऽर३इणाऽर३४ओहावा ॥ वशिषतीऽर३४५ ॥
 (दी० ६ । प० ८ । मा० ६) ३० (गू । ३८१)

(२३५।२)
 अभाइप्रवाऽरः । सुराधाऽर३४साम् ॥ इन्द्रामर्चाऽर३ ॥ याऽर३थाऽर३४ओहावा ।
 वाऽर३४दे । योजरितृभ्यामघवाऽर३पुरुवसुः ॥ सहा ॥ सणवऽर३शायेऽर३ ॥ क्षाऽर३ताऽर३४ओहावा ॥
 सुभृऽर३तयेऽर३४५ ॥
 (दी० १० । प० १० । मा० ६) ३१ (मू । ३८२)

॥ श्यैतम् । प्रजापतिर्बृहतीन्द्रः ॥

(२३५।३)
 अभिप्रवस्सुरा । घसाऽर३ओहावा ॥ आइन्द्रमर्चं । यथाविदाऽर३४इ ॥ ओऽर३हा । योजरितृभ्यः ।
 माघाऽर३वा । पुरुऽर३ । वाऽर३४इः ॥ सहस्रेणावाइवाऽर३शा ॥ हिम्मायेऽर३ ।
 क्षाऽर३ताऽर३४ओहावा ॥ वाऽर३४इ ॥
 (दी० ७ । प० १३ । मा० ७) ३३ (जे । ३८३)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३८१]३० वरुण २.१.२; [३८२]३१ [३८३]३२ पृथग् सूत्राणि न मन्ति

नोवा गौतमः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८ । ८८ । १)

नं वा दुस्मृतीषहं वसोर्मन्दानमन्धसः । अ॒भि व॒त्सं न स्व॒सरेषु धे॒नव इन्द्रं गी॒भिर्नैवामहे ॥२३॥

नं वा दुस्मृतीषहं वसोर्मन्दानमन्धसः ।

अभि वत्सं न स्वसरेषु धेनव इन्द्रं गीभिर्नैवामहे ॥२३॥

(३३३)

॥ प्रजापतेर्नाविकम् । प्रजापतिर्बृहतीन्द्रः ॥

वः । म॒दा॒म॒नाम् ॥ अ॒र्ता॒प॒दम् । हा॒ऽ२इ । आ॒ओ॒ऽ२हो । इ॒हा । वा॒सो॒र्म॒न्दा॒न॒म॒न्ध॒सा॒ऽ२ः ।

वा॒ऽ२इ । वा॒सो॒ऽ२हो । इ॒हा । अ॒भि॒न॒त्म॒न॒स्व॒सरे॒षु धे॒न॒वी॒ऽ२ः । हा॒ऽ२इ । आ॒ओ॒ऽ२हो ।

इ॒हा । इन्द्र॑म् । हा॒ऽ२इ । आ॒ओ॒ऽ२हो । इ॒हा । गी॒र्भे॒ऽइः । ना॒ऽ२इ॒ऽ२ओ॒हो॒वा ॥

वा॒सो॒र्म॒न्दा॒न॒म॒न्ध॒सा॒ऽ२ः ॥

(ऋ० १० । १०० । २१ । मा० १०) ३३ (ऋ० ३८४)

अ॒भि॒व॒त्सं न स्व॒सरे॒षु धे॒न॒वी॒ऽ२ः ॥ प्रजापतिर्बृहतीन्द्रः ॥

वा॒सो॒र्म॒न्दा॒न॒म॒न्ध॒सा॒ऽ२ः ॥ अ॒भि॒व॒त्सा॒ऽ२इ॒ऽ२इ॒ऽ२म् ।

वा॒सो॒र्म॒न्दा॒न॒म॒न्ध॒सा॒ऽ२ः ॥ इन्द्रं॑ वा॒ऽ२इ॒र्भे॒ऽइः ॥ ना॒ऽ२इ॒ऽ२ओ॒हो॒वा ॥ हा॒ऽ२इ॒र्भे॒ऽइः ॥

(ऋ० १० । १०० । १००) ३४ (ऋ० ३८५)

अ॒भि॒व॒त्सं न स्व॒सरे॒षु धे॒न॒वी॒ऽ२ः ॥ प्रजापतिर्बृहतीन्द्रः ॥

कृतिः प्रगाथः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८।३३।१)

तरोभिर्वो विदद्वसुमिन्द्रं सवाध ऊतये । बृहद्रायन्तः सुतसोमि अध्वरे हुवे भरं न कारिणम् ॥२३७
 तरोभिर्वो विदद्वसुमिन्द्रं सवाध ऊतये ।
 बृहद्रायन्तः सुतसोमि अध्वरे हुवे भरं न कारिणम् ॥२३७॥

(२३७।१)

॥ लौशे द्वे । द्वयोर्लुशो बृहतीन्द्रः ॥

तारो ॥ भाइवोविदाऽऽऽउवाऽऽऽ । वाऽऽऽऽऽऽऽ । इन्द्राऽऽऽऽऽऽऽसवाधऊतयेऽऽऽ । बृहात् ।
 बृहाऽऽऽऽऽ । वाऽऽऽ । गायन्तस्सुतसोमिअध्वरे ॥ हुवभाऽऽऽऽऽऽ ॥ नाकारिणम् ।
 इडाऽऽऽऽऽऽऽऽ । ओऽऽऽऽऽऽऽऽ इ ॥ डा ॥ (ऋ० ११।५०।१३।ना० १०) १ (गौ । ३८९)

(२३७२)

तारो ॥ भाइवोविदाऽऽऽउवाऽऽऽ । वाऽऽऽऽऽऽऽ । इन्द्राऽऽऽऽऽऽऽसवाधऊतयेऽऽऽ ।
 बृहाऽऽऽऽऽयाऽऽ । तास्सुतसोऽऽऽ ॥ मेअध्वराइ ॥ हुवभाऽऽऽऽऽऽ ॥ नाकारिणम् ।
 इडाऽऽऽऽऽऽऽऽ । ओऽऽऽऽऽऽऽऽ इ ॥ डा ॥ (ऋ० ८।५०।१२।ना० ५) २ (ठो । ३९०)

(२३७३)

॥ घानाके द्वे । द्वयोर्घानाको बृहतीन्द्रः ॥

तरोभिर्वोविदद्वसुमिन्द्रं ॥ इन्द्राम् । इन्द्रं सवाधऽऽऽऊताऽऽऽयाऽऽऽइ ॥ बृहात् ।
 बृहद्रायन्तस्सुतसोमऽऽऽआध्वाऽऽऽराऽऽऽइ ॥ हुवाइ । हुवभरन्नकारिणम् । इडाऽऽऽऽऽऽऽऽ ।
 ओऽऽऽऽऽऽऽ इ ॥ डा ॥ (ऋ० ७।५०।१०।ना० १०) ३ (जो । ३९१)

(२३७४)

॥ झुलुककालेयं वा ॥

तरोभिर्वोविदाऽऽऽद्वसुम् ॥ इन्द्रं सवाऽऽऽ । षऊऽऽऽताऽऽऽऽऽयाइ । बृहात् । बृहाऽऽऽऽऽऽ ।
 वाऽऽऽ । गायन्तस्सुतसोमिअध्वरे ॥ हुवहोइभाऽऽऽऽऽऽ ॥ नाकारिणम् । इडाऽऽऽऽऽऽऽऽ ।
 ओऽऽऽऽऽऽऽ इ ॥ डा ॥ (ऋ० ८।५०।१२।ना० १०) ४ (ङी । ३९२)

(२३७५)

॥ कालेयानि त्रीणि । त्रयाणां कालेयो बृहतीन्द्रः ॥

तरोऽऽऽऽऽभिर्वो । विदाऽऽऽद्वसुम् ॥ इन्द्रं सवाऽऽऽघाऊऽऽऽतायाऽऽऽइ । ओऽऽऽऽऽऽ ।
 ओऽऽऽऽऽऽ । बृहद्रायन्तस्सुतसोऽऽऽमाअध्वाराऽऽऽइ । ओऽऽऽऽऽऽ । ओऽऽऽऽऽऽऽ । हुवाइभराम् ॥
 नाकाराऽऽऽऽऽऽऽऽ । ओऽऽऽऽऽऽऽ । ओऽऽऽऽऽऽऽ इ ॥ डा ॥ (ऋ० ३।५०।१३।ना० १०) ५

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३८९] १ उक्तं इति ३.२.१; वृत् ७.४.७; [३९०] २ [३९१] ३ [३९२] ४ [३९३] ५ पृथक् सूत्राणि न कृति

वसिष्ठो भैत्रानरुणिः । इन्द्रः । बृहती । (मा० ७ । ३२ । २०)

तरणिरित्सिपासति वाजं पुरंध्या युजा । आ व इन्द्रं पुरुहूतं नमे गिरा नेमिं तष्टेव सुद्वम् ॥२३८॥

तरणिरित्सिपासति वाजं पुरंध्या युजा ।

आ व इन्द्रं पुरुहूतं नमे गिरा नेमिं तष्टेव सुद्वम् ॥२३८॥

(२३७६)

तरोभिर्वोऽरे । विदद्वाऽर ३४सूम् ॥ इन्द्रं स्ववाऽर ३धाऊऽर १तायाऽर ३इ । औऽर ३होऽर ३वा । २ ।

बृहद्रायतस्सुतसोऽर ३माअध्वाऽर ३इ । औऽर ३होऽर ३रा । औऽर ३होऽर ३वा ॥ हुवाइभाऽर ३राऽर ३म् ।

औऽर ३होऽर ३वा । औऽर ३होऽर ३वा ॥ नाकारिणम् । इडाऽर ३र ३भाऽर ३४३ । औऽर ३४५इ ॥डा॥

(२३७७)

(दी० ५ । प० १५ । मा० ९) ६ (मो । ३९४)

तरोभाऽर ३इवोविदद्वसूम् ॥ इन्द्रां स्ववा । धऊतयाऽर ३इ । बृहद्रायाऽर ३ । ताऽर ३४ः ।

सुतसोमेअ । ध्वाऽर ३राइ । हुवाइभरो । वाऽर ३४३औऽर ३४वा ॥ नकाऽर ३रिणाम् ।

होऽर ३इ ॥डा॥

(दी० ६ । प० १२ । मा० ११) ७ (ख । ३९५)

(२३८१)

॥ ऐषिरे द्वे । द्वयोरिपिरो बृहतीन्द्रः ॥

तरणिरीत् ॥ सिपाऽर ३साती । वाजा०पुराम् । धियायुजा । आवाऽर ३आईद्राम् ॥ पुरुहूतम् ।

नमेगाइरा ॥ नाइमीऽर ३ताष्टे ॥ वासुद्रुवाऽर ३४५म् ॥ (दी० ५ । प० ९ । मा० ९) ८ (भो । ३९६)

(२३८२)

तराहाउ ॥ गिरित्सिपासति । हयाइ । हयाइ । वाजंपुरम् । धियायुजा । होवाऽर ३हाइ ।

आवइन्द्रं पुरुहूतम् । नमाइगाइरी । होवाऽर ३हाइ ॥ नेमितष्टेवऽर ३सा ॥ औऽर ३होवाहाऽर ३४और्होवा ॥

उप् ॥ हूऽर ३४वाम् ॥

(दी० १२ । प० १४ । मा० १३) ९ (सि । ३९७)

(२३८३)

॥ गौशृंगे द्वे । द्वयोगोशृंगो बृहतीन्द्रः ॥

तरणिरित्सिपा । साऽर ३ती । वाजंपुरंध्यायुजा ॥ वाजंपुरंध्यायुजा । वआऽर ३इन्द्राऽर ३४म् ।

पुरुहूतंनमे । गाऽर ३इरा ॥ नेमाइन्ताऽर ३ष्टे ॥ वसुद्रुवम् । इडाऽर ३र ३भाऽर ३४३ । औऽर ३४५इ ॥डा॥

(२३८४)

(दी० ९ । प० १२ । मा० ७) १० (थे । ३९८)

तरणिरित्सिपा । सतीऽर ३ । वाऽर ३४ । जंपुरंधिया । युजा ॥

वाजंपुरंध्यायुजावइन्द्रंपुरुहूतंनमाऽर ३इगाइराऽर ३ । हाऽर ३ऊऊवाइ ॥

नेमितष्टेवसोवाऽर ३औऽर ३४वा ॥ वूऽर ३वोऽर ३हाइ ॥ (दी० ८ । प० ९ । मा० ८) ११ (है । ३९९)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३९४]६ [३९५]७ [३९७]९ पृथक् सूत्राणि न सन्ति [३९६]८ चतुर्थे ४.२.४; ध्रु विक्रान्तः

७.१.८; उग्रं त्रे ७.९.३;

[३९८]१० उद्वत् (तम्) ४.५.२;

[३९९]११ वृद्धे पासायाष्टे च १.८.१; संकृष्यते

सस्वरेऽणि ९.४.१

वसिष्ठो मैत्रानरुणिः । इन्द्रः । बृहती । (म० ७ । ३२ । २०)

तरणिरित्सिपासति वाजं पुरंध्या युजा । आ व इन्द्रं पुरुहूतं नमे गिरा नेमिं तथैव सुद्रुवम् ॥२३८॥

तरणिरित्सिपासति वाजं पुरन्ध्या युजा ।

आ व इन्द्रं पुरुहूतं नमे गिरा नेमिं तथैव सुद्रुवम् ॥२३८॥

(२३७६)

तराभिर्वोऽरे । विदद्वाऽर३४षम् ॥ इन्द्रं सवाऽ३धाऊं१तायाऽरइ । औऽ३होऽ३वा । २ ।

बृहद्वायतस्सुतसोऽरेमाअध्वाऽरइ । औऽ३होऽ३रा । औऽ३होऽ३वा ॥ हुवाइभाऽ३राऽरम् ।

औऽ३होऽ३वा । औऽ३होऽ३वा ॥ नाकारिणम् । इडाऽर३भाऽ३४३ । औऽर३४५इ ॥डा॥

(२३७७)

(दी० ५ । प० १५ । मा० ९) ६ (मो । ३९४)

तराभाऽ३इवोविदद्रसूम् ॥ इन्द्रां सवा । धऊतयाऽरइइ । बृहद्वायाऽ३ । ताऽर३४ः ।

सुतसोमेअ । ध्वाऽ३राइ ॥ हुवाइभरो । वाऽ३४३ओऽ३४वा ॥ नकाऽ३रिणाम् ।

हाऽ३इ ॥डा॥

(दी० ६ । प० १२ । मा० ११) ७ (स्त । ३९५)

(२३८१)

॥ षेषिरे द्वे । द्वयोरिषिरो बृहतीन्द्रः ॥

तरणिरीत् । सिपाऽ३साती । वाजा०पुराम् । धियायुजा । आवाऽ३आईद्राम् ॥ पुरुहूतम् ।

नमेगाइरा ॥ नाइमीऽ३०ताष्टे ॥ वासुद्रुवाऽर३४५म् ॥ (दी० ५ । प० ९ । मा० ९) ८ (भो । ३९४)

(२३८२)

तराहाउ ॥ गिरित्सिपासति । हयाइ । हयाइ । वाजंपुरम् । धियायूजा । होवाऽ३हाइ ।

आवइन्द्रंपुरुहूतम् । नमाइगाइरो । होवाऽ३हाइ ॥ नेमितथैवऽ३सा ॥ औऽ३होवाहाऽ३४ओहोवा ॥

उप् । द्रुऽर३४वाम् ॥

(दी० १२ । प० १४ । मा० १३) ९ (शि । ३९७)

(२३८३)

॥ गौशृंगे द्वे । द्वयोगोशृंगो बृहतीन्द्रः ॥

तरणिरित्सिपा । साऽ३ती । वाजंपुरंध्यायुजा ॥ वाजंपुरंध्यायुजा । वआऽर३इन्द्राऽ३४म् ।

पुरुहूतंनमे । गाऽ३इरा ॥ नेमाइन्ताऽर३ष्टे ॥ वसुद्रुवम् । इडाऽर३भाऽ३४३ । औऽर३४५इ ॥डा॥

(२३८४)

(दी० ९ । प० १२ । मा० ७) १० (धे । ३९८)

तरणिरित्सिपा । सतीऽ३ । वाऽर३४ । जंपुरंधिया । युजा ॥

वाजंपुरंध्यायुजावइन्द्रंपुरुहूतंनमाऽर३इगाइराऽर । हाऽर३ऊऊवाइ ॥

नेमितथैवसोवाऽ३ओऽर३४वा ॥ द्रुऽ५चोऽ३हाइ ॥ (दी० ८ । प० ९ । मा० ८) ११ (द्वे । ३९९)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३९४]६ [३९५]७ [३९७]९ पृथक् सूत्राणि न सन्ति [३९६]८ चतुर्थे ४.२.४; घु विक्रान्तः

७.१.८; उग्रं द्वे ७.९.२; [३९८]१० उद्वत् (तम्) ४.५.२; [३९९]११ वृद्धे पासायाष्टे च १.८.१; संकृत्यते

सस्वरेऽणि ९.४.१

भर्गः प्रागाथः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८ । ६१ । ७)

त्वं नेहि चरवे विदा भगं वसुत्तये । उद्वावृषस्व मघवन् गविष्टय उदिन्द्राश्वमिष्टये ॥२४०॥

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः । मरुतः । बृहती । (ऋ० ७ । ५९ । ३)

नेहि वधरमं चन वसिष्ठः परिमंसते । अस्माकमुद्य मरुतः सुते सचा विश्वे पिवत कामिनः ॥२४१॥

त्वं नेहि चरवे विदा भगं वसुत्तये । उद्वावृषस्व मघवन्गविष्टय उदिन्द्राश्वमिष्टये २४०

ने हि वधरमं चन वसिष्ठः परिमंसते ।

अस्माकमुद्य मरुतः सुते सचा विश्वे पिवन्तु कामिनः ॥२४१॥

(२४०-२४१)

कौन्मलवर्हिषे हे । ऋयोः कुन्मलवर्हिषृहतीन्द्रः ॥

सूरा ३ : होऽउदिन्द्राश्वमिष्टये ॥ विदाभगं वसुत्तये २४० । उद्वावृषस्वमघावान् ॥

नेहि वधरमं चन वसिष्ठः परिमंसते । अस्माकमुद्य मरुतः सुते सचा विश्वे पिवन्तु कामिनः ॥२४१॥

(ऋ० ६ । ५० । ३ । मा० ८) २५ (मै । ४०३)

प्रगाथो घौरः काव्यः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८।१।१)

मा चिद्वन्यद्वि शंसतु सखायो मा रिषण्यत ।

इन्द्रमित्सोता वृषणं सचा सुते मुहुर्कथा च शंसत ॥२४२॥

पुरुहन्मा आङ्गिरसः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८।७०।३)

नकिष्टं कर्मणा नशद्यश्चकार सदावृधम् । इन्द्रं न यज्ञैर्विश्वगूर्तमृभ्वसमधृष्टं धृष्णवोजसम् ॥२४३॥

मा चिद्वन्यद्वि शंसत सखायो मा रिषण्यत ।

इन्द्रमित्सोता वृषणं सचा सुते मुहुर्कथा च शंसत ॥२४२॥

नकिष्टं कर्मणा नशद्यश्चकार सदावृधम् ।

इन्द्रं न यज्ञैर्विश्वगूर्तमृभ्वसमधृष्टं धृष्णमोजसा ॥२४३॥

(२४२।१)

॥ मैघातिथं देवातिथं वा । मेघानिधिर्वृहतीन्द्रः ॥

माचिद्वन्यहोहाइ ॥ विशाऽरंसाता । सखायाऽरहोऽइ । माओऽरहो । राइपाउवा ।

प्याताउवा ॥ इन्द्रमित्सोतावृषणाओऽरहो ॥ साचाउवा । सुताउवा ॥ मुहुर्कथाओऽरहो ।

चशा । ओहो । वाहोऽरइवा । साऽतऽइहाइ ॥ (ऋ० ६।१००।१८।म० ११) १९ (घा४०७)

एकत्रिंशत्प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ द्वाविंशतिः ॥ ५ ॥

(॥ इति तृतीयस्य प्रथमोऽर्धः ॥)

(२४३।१)

॥ वैखानसम् । वैखानसा वृहतीन्द्रः ॥

नकिष्टाऽरं कर्मणानशात् ॥ यश्चाकारा । सदावृधाऽरइम् । सदावृधाम् । इन्द्रानया ।

यैर्विश्वगू । तमाऽरभ्वसाऽरइम् । तमृभ्वसाम् ॥ अधाष्टधा । ष्युमोजसाऽरइ ॥

ष्युमोजसाऽरइइ । ओऽरइइइ ॥ डा ॥ (ऋ० ८।१००।१८।म० ११) १९ (घा४०७)

(२४३।२)

॥ पौरुहन्मनं प्राकर्म वा । पुरुहन्मा वृहतीन्द्रः ॥

नकिष्टकर्मणानशात् । होऽरइइ । यश्चाऽरसासदावृधाम् ॥ आइन्द्राऽरसायाऽर ।

यैर्विश्वगूर्तामृभवासाऽरम् ॥ अधाऽरहोऽ । षाऽरइऽधृऽरइ । होआवा ॥ ष्युमोजसाऽरइइ ॥

(ऋ० ६।१००।१८।म० ११) १९ (घा४०७)

[साम-तन्त्र-सु-प्राप्ति] [४०९] १९ नरे एते १९२५
१९२५ १९२५

[४०९] १९ नरे एते १९२५
१९२५ १९२५

मेधातिथि-मेध्यातिथी काण्वी । इन्द्रः । वृहती । (८ । १ । १२)

ऋते चिदभिश्चिपः पुरा जत्रुभ्य आतृदः । सन्धाता सन्धि मघवा पुरुवसुनिष्कर्ता विहुतं पुनः २४४

मेधातिथि-मेध्यातिथी काण्वी । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । १ । १२४)

त्वा सहस्रमा शतं युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मयुजो हरय इन्द्र केशिनो वहन्तु सोमपीतये २४५

य ऋते चिदभिश्चिपः पुरा जत्रुभ्य आतृदः ।

सन्धाता सन्धि मघवा पुरुवसुनिष्कर्ता विहुतं पुनः ॥२४४॥

आ त्वा सहस्रमा शतं युक्ता रथे हिरण्यये ।

ब्रह्मयुजो हरय इन्द्र केशिनो वहन्तु सोमपीतये ॥२४५॥

४४१) ॥ सात्यम् । सत्यो वृहतीन्द्रः ॥

सताऽऽइचीदभिश्चिपाः ॥ पूराऽऽ जात्रुऽऽ भ्यआतृदाऽऽ ॥ होवाऽऽ रेहाइ ॥ सा०घाऽऽ रतासाऽऽ रम्

इमघवाऽऽ पुरुवसुः । होवाऽऽ रेहाइ ॥ नाइष्काऽऽ रतावीऽऽ र ॥ हुतंपुनः । हो । वाऽऽ र ।

ऽऽ र ३४ । औहोवा ॥ ऊऽऽ र ३४पा ॥ (दी० ५ । प० १४ । मा० १२) २२ (भ्वा । ४१०)

४५१) ॥ भारद्वाजानिचत्वारी, भारद्वाजम् । चतुर्णांभरद्वाजो वृहतीन्द्रः ॥

त्वासहा ॥ समाशाऽऽ रताऽऽ रम् । युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मायुऽऽ रजाऽऽ रः । हारयइ ।

ताइशाऽऽ रइनाऽऽ रः ॥ वहा०तुऽऽ रसोऽऽ र ३ ॥ माऽऽ रपाऽऽ र ३४ औहोवा ॥ ताऽऽ र ३४ये ॥

(दी० ७ । प० ९ । मा० ७) २३ (भ्रे । ४११)

४५२) ॥ भारद्वाजे, कण्ववृहद्वा । कण्वो वृहतीन्द्रः ॥

होआत्वासहाऽऽ र ३४ ॥ समाशाऽऽ रताऽऽ र ३४म् । हाहोइ । युक्ता रथे हिरण्यये ।

प्रायुऽऽ रजाऽऽ र ३४ः । हाहोइ । हारयइ । द्रकाइशाऽऽ रइनाऽऽ र ३४ः । हाहोइ ॥

ता०तुऽऽ रसोऽऽ र ३४ । हाहो ॥ मपीऽऽ र । ताऽऽ र ३४याइ । उहुवाऽऽ र ३४वा ॥ वा ॥

(दी० ११ । प० १५ । मा० १३) २४ (छि । ४१२)

४५३) ॥ भारद्वाजे हे । द्वयोर्भारद्वाजो वृहतीन्द्रः ॥

त्वासहस्रमाशतमा ॥ युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मयुजा हरय इन्द्र केशोऽऽ र ३ ॥ शाइनाऽऽ र ३ः ।

उवा ॥ वहन्तु सोमपीतयोऽऽ र ३ ॥ हिमाऽऽ र ३ ॥ तयाऽऽ र ३ ॥ आऽऽ र ३४वा ॥ ऊऽऽ र ३४ ॥

(दी० ६ । प० १० । मा० ६) २५ (कृ । ४१३)

सिद्धिदायक मन्त्र,
 मीमांसेर।

प्राम० ७।२।२४९-२५०]

३०३

[प्रकृति० ४२९-४२७ ऐन्द्रम्-वृहती]

मेधातिथिः काण्वः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ३ । ५)

इन्द्रमिद्देवतातय इन्द्रं प्रयत्यध्वरे । इन्द्रं समीके वनिनो हवामह इन्द्रं धनस्य सातये ॥२४९॥

मेधातिथिः काण्वः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ३ । ३)

इमा उ त्वा पुरुवसो गिरो वर्धन्तु या मम । पावकवर्णाः शुचयो विपश्चितोऽभि स्तोमैरनूपत् २५०

इन्द्रमिद्देवतातय इन्द्रं प्रयत्यध्वरे ।

इन्द्रं समीके वनिनो हवामह इन्द्रं धनस्य सातये ॥२४९॥

इमा उ त्वा पुरुवसो गिरो वर्धन्तु या मम ।

पावकवर्णाः शुचयो विपश्चितोऽभि स्तोमैरनूपत् ॥ २५० ॥

(२४९।१)

॥ योक्तुचम् । युक्तुचम् वृहतन्द्रः ॥

इन्द्रमिद्देवता ॥ तथाइ । इन्द्रं प्रयातियत्त्वाऽऽरेराइ । आइन्द्राऽऽरम् । समीके वनिनो हवामाऽऽरेहाइ ।

आइन्द्राऽऽरम् ॥ धानस्यसोऽऽरेऽवा ॥ ताऽऽरेऽये ॥ (ऋ० ५ । ५० । ८ । ऋ० ७) ३ (वे । ४२४)

(२५०।१)

॥ आत्राणि त्रीणि । वासिष्ठानि वा । त्रयाणां अत्रिहृत्नीन्द्रः ॥

इमा उ त्वा पुरुवसो गिरः ॥ एऽऽ । गिराः ॥ वाद्धन्तुयाममाऽऽरे । पावकवर्णाः । शुचयोर्वाऽऽरे ।

हिम् ०ऽऽस्थिहिम् । चाऽऽरेऽइताः ॥ अभिस्तोमैरनाऽऽरे ॥ हुवाइ । होऽऽरे । पता ।

ओऽऽरेवा । होऽऽरे ॥ डा ॥

(ऋ० ८ । ५० । ५५ । ऋ० १० । ३) (गां । ४२५)

(२५०।२)

इमा उ त्वा पुरुवसो हाउ ॥ गिरो वद्धे । त्वाऽऽरे ममाऽऽरे । इहाहाहाइ । इहाऽऽरेऽवा ।

पावकवर्णाः शुचयः । इहाहाहाइ । इहाऽऽरेऽवा ॥ विपश्चि । तो । अभिस्तामः ।

इहाहाहाइ । इहाऽऽरेऽवा ॥ अनुऽऽरे । पाऽऽरे ताऽऽरेऽवा ॥ ऊऽऽरेऽवा ॥

(ऋ० ९७ । ५० । ५६ । ऋ० ८) ३ (च्वं । ४२६)

(२५०।३)

इमा उ त्वा पुरु । वसाऽऽरे । गाऽऽरेऽवा । रोवद्धन्तुपाः । ममा ॥ पावकवर्णाः शुचयो विपश्चि ।

ता । ओऽऽरेवा । आओऽऽरेवा ॥ अभिस्तोमैरनाऽऽरे ॥ हुवाइ । होऽऽरेवा । पता ।

ओऽऽरेवा । होऽऽरे ॥ डा ॥

(ऋ० ९० । ५० । ५६ । ऋ० ७) ३ (णि । ४२७)

[साम-तन्द्र-सूत्रादि] [४२४] १ पृथक् सूत्रादि न लभ्ये [४२५] ३ त्रिहृत् ५२.५२
[४२६] ३ त्रिहृत् ५२.५२ [४२७] ३ पृथक् सूत्रादि न लभ्ये

मेध्यातिथिः काण्वः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ३ । १५)

उदु त्ये मधुमत्तमा गिरः स्तोमास ईरते । सत्राजितो धनसा अक्षितोतयो वाजयन्तो रथा इव २५१

देवातिथिः काण्वः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ५ । ३)

यथा गौरो अपा कृतं तृष्यन्नेत्यवेरिणम् । आपित्वे नः प्रपित्वे तूयमा गहि कण्वेषु सु सचा पिब २५२

उदु त्ये मधुमत्तमा गिर स्तोमास ईरते ।

सत्राजितो धनसा अक्षितोतयो वाजयन्तो रथा इव ॥ २५१ ॥

यथा गौरो अपा कृतं तृष्यन्नेत्यवेरिणम् ।

आपित्वे नः प्रपित्वे तूयमा गहि कण्वेषु सु सचा पिब ॥ २५२ ॥

(२५११)

॥ वासिष्ठानि त्रीणि, आत्राणि वा । त्रयाणां वसिष्ठो वृहतीन्द्रः ॥

उदुत्यमा ॥ धूमत्तमाऽ२३ः । गाहरस्तोऽ२३४मा । साहरतायेऽ३ । सात्राजाऽ२३४हताः ।

धानासाऽ२३४आ । क्षीतोतयाऽ२३ः ॥ वाजायाऽ२३४०ताः ॥ रथाऽ३आऽ५ह्वाऽ६५६ ॥

(२५११६)

(दी० ६ । प० ९ । मा० १०) ५ (घौ । ४२८)

उदुत्यमाऽ५धुमत्तमाः ॥ गिरस्तोमासआऽ२इराताऽ२इ । सत्राजितोधनाऽ२साअ ॥ क्षितातायाऽ२ ॥

वाजयन्तोरथाऽ३१उवाऽ२३ ॥ ईऽ२३४वा ॥ (दी० ९ । प० ६ । मा० ७ ।) ६ (ते । ४२९)

(२५१२३)

हऽ२३४५ । उदुत्यमधुम । तमाऽ२३४हाइ ॥ गाहराऽ२स्तोमाऽ२ । साऽ३४५इ । राऽ२३४ते ।

सत्राजितोऽ२धनसाअक्षितातयाऽ२३४५ः । हऽ२३४५ ॥ वाजयन्तोरथाः । इवोऽ२३४हाइ ॥

वाजयन्तो रथाइ । वा । आऽ३४वा । हाऽ३४इ ॥ हा ॥ (दी० ११ । प० १५ । मा० १०) ७ (डौ । ४३०)

(२५१२१)

यथागौरोऽ२अपाकृतम् ॥ तृष्यन्नित्यवेराऽ२इणाम् । आपित्वेनःप्रपित्वेतूयमागाऽ२३ही ॥

कण्वेषुऽ२सुसचाऽ२३ । साऽ२वाऽ२३४आहावा ॥ पीऽ२३४वा ॥ (दी० १२ । प० ६ । मा० ९) ८ (तु । ४३१)

(२५२३)

आपाऽ२३४वा । यथा ॥ गौरोअऽ२पाकृतम् । आऽ३४ । हाहाइ । तृष्यन्नित्यऽ३वाइरिणम् ।

आऽ३४ । हाहाइ । आऽ२३४पी । त्वेनःप्रपित्वेतूयमाऽ२गहि । आऽ३४ । हाहाइ ॥

कण्वेषुऽ२सुसचाऽ२३ । साऽ२वाऽ२३४आहावा ॥ पिवाऽ३४वाऽ२३४५ ॥ (दी० १३ । प० १२ । मा० १०) ९

...

...

...

...

...

जमदग्निर्भागवः । मित्रावरुणादित्याः । वृहती । (ऋ० ८ । १०१ । ५)

प्र मित्राय प्रार्थम्णे सचथ्यमृतावसो । वरूथ्यं वरुणे छन्द्यं वचः स्तोत्रं राजसु गायत ॥२५५॥

प्र मित्राय प्रार्थम्णे सचथ्यमृतावसो ।

वरूथ्यं वरुणे छन्द्यं वचः स्तोत्रं राजसु गायत ॥ २५५ ॥

(२५५४२)

याइन्द्रभुजआभाऽराः ॥ सुववाँअ । सुरेऽरभाऽर३४याः । हा । औहोऽर३४हा ।

स्तोतारमाइत् । माघवन्ना । स्यवाऽरद्धाऽर३४या । हा । औहोऽर३४हा ॥

येचत्वाऽर३इवृऽर३ । हा । औहोऽर३४हा ॥ क्वर्हाऽर३इपाऽर३४ः । ओऽर३४इ ॥डा॥

(२५५४३)

(दी० ९ । प० १६ । मा० ११) १४ (त । ४३७)

याइन्द्रभुजआभरः । उहुवाहाइ ॥ सुववाँअसुरेभ्यः । उहुवाऽर३हाइ । स्तोतारमिन्मघवन्न ।

स्यावद्धायाऽर३ । उहुवाऽर३हाइ ॥ येचत्वाऽर३इवृ । उहुवाऽर३हा ॥ क्वर्हाऽर३इपाऽर३४ः ।

ओऽर३४इ ॥ डा ॥

(दी० ७ । प० १२ । मा० १२) १५ (छा । ४३८)

(२५५४६)

॥ वरुणसामानि त्रीणि । त्रयाणां वरुणे वृहतीविश्वेदेवाः ॥

प्रमित्रायप्राहाउ ॥ आऽर३र्यम्णाइ । सचाऽर३हो । थियौऽर३ । हुवाइ । आतावसाउ । वराऽर३हो ।

थियौऽर३ । हुवाइ । वरुणच्छा । दीयं वचाः ॥ स्तोत्राऽर३हाइ ॥ राजौऽर३ । हुवा ।

पूगायताऽर३ उवाऽर३ ॥ ऊऽर३४पा ॥

(दी० १० । प० १६ । मा० ८) १६ (प्यै । ४३९)

(२५५४९)

प्रमित्रायप्राहोवा ॥ आर्यम्णा । औहोऽर३इ । औहोऽर३वा । साचथ्यम् । ऋतावासा ।

औहोऽर३इ । औहोऽर३वा । वारूथ्यवरुणेछ । दियांवाचा । औहोऽर३इ । औहोऽर३वा ॥

स्तोत्रं राजा । औहोऽर३इ । औहोऽर३वा ॥ पूगायता । औहोऽर३इ । औहोऽर३वाऽर३४ः ।

ओऽर३४इ ॥ डा ॥

(दी० १६ । प० २० । मा० ७) १७ (डे । ४४०)

(२५५५३)

प्रमित्रायप्रार्थम्णवा । ओवा ॥ साचथ्यम् । ऋतावाऽर३साऽर३उ । वाऽर३रू । थाऽर३याइ ।

वरुणछ । दायाऽर३हाइ । वचोऽर३आ ॥ स्तोत्रं राजसुगायत । स्तोऽर३त्राम् ॥

राजसुगौऽर३ । होऽर३३३४ । वा । याँतोऽर३हाइ ॥ (दी० ६ । प० १५ । मा० ७) १८ (डे । ४४१)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [४३७]१४ ननु ७.३.३;

[४३८]१५ पृथक् सूत्राणि न सन्ति

[४३९]१६ नमि ६.६.१; दिवाव्यत (व्यम्) ७.१.१०; वा (पें)के त्रिवतः स्वरयः ८.२.१; प्र ही ८.४.३;

[४४०]१७ वंनम् ४.३.२; ओ सनु सर्वम् ६.२.३; मि ८.२.२; [४४१]१८ घोपचु चो ८.७.८; लु (त्या) न्यादेः १०.८.५

+ सुववाँअ

नेध्यातिथिः कन्वः । इन्द्रः । वृहती । (अ० ८ । ३ । ७)

अभि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमभिरायवः ।

समीचीनास ऋभवः समस्वरन् रुद्रा गृणन्तु पूर्व्यम् ॥ २५६ ॥

वृमेव—सुग्मेधावधिरसौ । इन्द्रः । वृहती । (अ० ८ । ८२ । ३)

प्र व इन्द्राय वृहते मरुतो ब्रह्माचत ।

वृथं हनति वृत्रहा शतक्रतुर्वज्रेण शतपर्वणा ॥ २५७ ॥

अभि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमभिरायवः ।

समीचीनास ऋभवः समस्वरन् रुद्रा गृणन्तु पूर्व्यम् ॥ २५६ ॥

प्र व इन्द्राय वृहते मरुतो ब्रह्माचत ।

वृथं हनति वृत्रहा शतक्रतुर्वज्रेण शतपर्वणा ॥ २५७ ॥

(१५६।६)

॥ प्रजापतेः चपदकारणिकधर्मम् । प्रजापतिर्वापि ७

अभि त्वा पूर्वपीतय । अभि त्वाऽऽपूर्वपीतयाः ॥ इन्द्रः स्तोमभिरायवः ।
भिरायवः । आभिः । आऽऽर्वाः ॥ समीचीनासः । समीचीनाः । समीचीनाः ।
समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः ।
आम् । आऽऽर्वाः । आऽऽर्वाः । आऽऽर्वाः । आऽऽर्वाः । आऽऽर्वाः ।

(१५६।७)

॥ प्रजापतेः चपदकारणिकधर्मम् । प्रजापतिर्वापि ७

प्रश्नान्नायवृहते । प्रश्नाः ॥ इन्द्रायऽऽपूर्वपीतयाः । अभि त्वाऽऽपूर्वपीतयाः ।
आभिः । आऽऽर्वाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः ।
समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः ।

समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः । समीचीनाः ।

वृमेध—पुरुमेधावाहिरसौ । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ८९ । १)

वृहदिन्द्राय गायत मरुतो वृत्रहन्तमम् । येन ज्योतिरजनयन्नृतावृधो देवं देवाय जागृवि ॥२५८॥

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, शक्तिर्वासिष्ठो वा । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ७ । ३२ । २६)

इन्द्रं क्रतुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा ।

शिक्षां णो अस्मिन्पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहि ॥ २५९ ॥

वृहदिन्द्राय गायत मरुतो वृत्रहन्तमम् ।

येन ज्योतिरजनयन्नृतावृधो देवं देवाय जागृवि ॥२५८॥

इन्द्रं क्रतुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा ।

शिक्षां णो अस्मिन्पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहि ॥२५९॥

॥ गंधवसः, विश्ववसः, सत्यश्रवसः, श्रवसो वा, संशानानि चत्वारि सामानि ।

(२५८) चतुर्णामिन्द्रो वृहती मरुतः ॥

गायत्र्याहिनः । निधाइताडर्भाऽऽः । ताऽऽऽः । भाऽऽऽः । आहोवा ॥ सत्यश्रवसेऽऽः ॥ दा १

गायत्र्याहिनः । निधाइताडर्भाऽऽः । ताऽऽऽः । भाऽऽऽः । आहोवा ॥ विश्ववसेऽऽः ॥ दा २

गायत्र्याहिनः । निधाइताडर्भाऽऽः । ताऽऽऽः । भाऽऽऽः । आहोवा ॥ सत्यश्रवसेऽऽः ॥ दा ३+

(दा० १ । १० । १० । गा० १२) २१ (दा । ४४)

(२५९) इन्द्रस्य प्रायातो वा, संशानानि, यामिष्टानि वाघ्राणि या त्रीणि ॥

गायत्र्याहिनः । निधाइताडर्भाऽऽः ॥ ताडर्भाऽऽः । वृहदिन्द्रायऽऽः गायत्र्याऽऽः ताऽऽः । याताऽऽः

मरुतो वृत्रहन्तमम् ॥ तामाऽऽः । येन ज्योतिरजनयन्नृतावाऽऽः द्वाऽऽः ।

जागृवि ॥ देवं देवाय जागृवि ॥ जीवाऽऽः । सांत्वानिश्च । निधाइताडर्भाऽऽः ।

ताऽऽः । भाऽऽः । आहोवा ॥ श्रवसेऽऽः ॥ (दा० १३ । १० । १३ । गा० १३) ०० (नि। ४४)

(२५९) इन्द्रं दे । ज्योतिरशीमहि ॥

इन्द्रोऽऽः । क्रतुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा ।

शिक्षां णो अस्मिन्पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहि ॥

वृहदिन्द्राय गायत मरुतो वृत्रहन्तमम् ।

(दा० १३ । १० । १३ । गा० १३) ०० (नि। ४४)

गायत्र्याहिनः । निधाइताडर्भाऽऽः । ताडर्भाऽऽः । वृहदिन्द्रायऽऽः गायत्र्याऽऽः ताऽऽः । याताऽऽः मरुतो वृत्रहन्तमम् ॥ तामाऽऽः । येन ज्योतिरजनयन्नृतावाऽऽः द्वाऽऽः । जागृवि ॥ देवं देवाय जागृवि ॥ जीवाऽऽः । सांत्वानिश्च । निधाइताडर्भाऽऽः । ताऽऽः । भाऽऽः । आहोवा ॥ श्रवसेऽऽः ॥ (दा० १३ । १० । १३ । गा० १३) ०० (नि। ४४)

रेभः काश्यपः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८ । १७ । ७)

मा न इन्द्र परा वृणग्भवा नः सधमाद्यः ।
त्वं न ऊती त्वमिन्न आप्यं मा न इन्द्र परा वृणक् ॥ २६० ॥

मा न इन्द्र परा वृणग्भवा नः सधमाद्ये ।
त्वं न ऊती त्वमिन्न आप्यं मा न इन्द्र परा वृणक् ॥२६०॥

(२५९।२) ॥ क्रतु वासिष्टम् ॥

इन्द्रक्रतुभ्रआभरा ॥ पितापुत्रेभियोयथा । शिक्षाणोऽरश्वा । स्माइन्पुरुहू ।
तयामाऽनीऽर । औऽर । हौऽर । हुवाइ । औऽरहोऽरश्वा ॥ जीवाज्योऽरश्वाः ॥
अशीमाऽरश्वाऽरश्वा । औऽरश्वाऽरश्वा ॥ डा ॥ (ऋ० ८ । ५० । १३ । ऋ० ७) २४ (डे । ४४७)

(२५९।३) ॥ वासिष्टम् । वासिष्टो बृहतीन्द्रः ॥

इन्द्रक्रतुभ्रआ । भराओऽरश्वा ॥ पितापूऽरत्रेभियोयथा । हंसऽरश्वा । पितापुत्रेभियः ।
याथाऽरश्वाहाइ । शाइक्षाणोआ । स्माइन्पुरुहूतयो । मानोऽरश्वाहाइ ॥ जीवाज्योतीः ॥
अशोऽरश्वा । माऽरहोऽरहाइ ॥ (ऋ० ८ । ५० । १३ । ऋ० ७) २५ (टौ । ४४८)

(२६०।१) ॥ आङ्गिरस्य आङ्गिरस्य वा. स्वपत्नः स्तानती द्वे । आङ्गिरस्यस्वपत्निः बृहतीन्द्रः ॥

मानइन्द्रा ॥ परावाऽरणाक् । भवानःसधमाऽदीऽरयाइ ॥ त्वमऊतीद्वमिन्नआर्षोऽर्याम् ॥
मानइन्द्रपरावृणाऽरश्वाऽरश्वा ॥ ऊऽरश्वा ॥ (ऋ० ८ । ५० । १३ । ऋ० ८) २६ (क्यै । ४४९)

(२६०।२) मानइन्द्रपरा । वृणाक् । मानइन्द्रा ॥ परावाऽरणाक् । भवानःसधमाऽदीऽरयाइ ।
त्वमऊतीऽर । त्वमिन्नाऽरजापियाम् ॥ मानाजाऽरइन्द्रा ॥ परावाऽरणाऽरश्वाऽरश्वा ।
औऽरश्वाऽरश्वा ॥ डा ॥ (ऋ० ८ । ५० । १३ । ऋ० ८) २७ (का । ४५०)

[मान-तन्द्र-सुवाप्ति] ४४९-४५० नरे ३५५-३५६
[४४९] २३ [४५०] २३ ५०० नृपति न. ३०
२५७ १९.९.९

संयुवाहैरुपत्यः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ६।४६।७)

यदिन्द्र नाहुषीष्वाँ ओजो नृम्भं च कृष्टिषु ।

यद्वा पञ्च क्षितीनां घुन्नमा भर सत्रा विश्वानि पौंस्या ॥२६२॥

नेष्यतिथिः कावः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८।३३।१०)

सत्यमित्था वृषेदसि वृषजूतिनोऽवृतः ।

वृषा सुप्र शृण्विषे परावति वृषो अर्वावति श्रुतः ॥२६३॥

यदिन्द्र नाहुषीष्वाँ ओजो नृम्भं च कृष्टिषु ।

यद्वा पञ्च क्षितीनां घुन्नमा भर सत्रा विश्वानि पौंस्या ॥२६२॥

सत्यमित्था वृषेदसि वृषजूतिनोऽविता ।

वृषा सुप्र शृण्विषे परावति वृषो अर्वावति श्रुतः ॥२६३॥

(२६२।१)

॥ औष्ठीगवम् । शुष्टिगुहृहतीन्द्रः ॥

आहाइ । यदिन्द्रना । हुषीषुऽवा ॥ ओजोऽरनाम्नाऽरम् । चकृष्टि । पृऽ ।

ऐऽरहीऽआइहीऽर । हाऽरऊऽऊऽवाइ । याऽइद्वाऽरपा०चाऽर । क्षितीनाम् ।

पेऽरहीऽआइहीऽर हाऽरऊऽऊऽवाइ ॥ घुन्नमाभ । रा । ऐऽरहीऽआइहीऽर ।

हाऽरऊऽऊऽवाइ ॥ साऽइत्राऽरवाइश्वाऽर । निपौंसि । या । ऐऽरहीऽआइहीऽर ।

हाऽरऊऽऊऽवाऽर । याऽरइऽआहावा ॥ ऊऽरइऽपा ॥

(ऋ० ८।५००३।१००३२) ३३ (ऋ । ४५५)

अर्वावति श्रुतः कावः । इन्द्रः । बृहती ।

(२६३।१)

। इन्द्रस्य वृषवम् । इन्द्रो बृहतीन्द्रः ।

सत्यमित्थावृ । पाऽरइदनाइ ॥ वृषजूतिनोऽविताऽर । वृषासुप्रशृण्विषाऽरइ । परावताइ ।

वृषोऽरर्वा ॥ वताइभ्रूऽरइताऽरइऽरः । ओऽरइऽपाइ ॥ वा ॥

(ऋ० ८।५००३।१००३२) ३३ (ऋ । ४५६)

। इन्द्रो बृहतीन्द्रः कावः । इन्द्रः । बृहती ।

[सान-तन्व-सुत्रानि] [४५५] ३३ कावः । इन्द्रः । बृहती ।

[४५६] ३३ अर्वावति श्रुतः कावः । इन्द्रः । बृहती ।

(२६३।१) अर्वावति श्रुतः कावः । इन्द्रः । बृहती ।

संयुवाहिरण्यः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ६ । ४६ । ९)

इन्द्रं त्रिधातुं शरणं त्रिवरुथं स्वस्तिमत् ।
छुदियेच्छ मधवन्नश्च मह्यं च यावया दिद्युमेभ्यः ॥ २६६ ॥

इन्द्रो वृहती । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८ । १९ । ३)

श्रायन्त इव सूर्य विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत ।
वसूनि जाते जनिमान् ओजसा प्रति भागं न दीधिम ॥ २६७ ॥

इन्द्रो वृहती । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८ । ७० । ७)

न सीमदेव आपदिषं दीर्घायो मर्त्यः ।
एतन्वा चिच्च एतशा युयोजते हरी इन्द्रो युयोजते ॥२६८॥

इन्द्रं त्रिधातुं शरणं त्रिवरुथं स्वस्तये ।
छुदियेच्छ मधवन्नश्च मह्यं च यावया दिद्युमेभ्यः ॥२६९॥

श्रायन्त इव सूर्य विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत ।
वसूनि जातो जनिमान्योजसा प्रति भागं न दीधिमः ॥२६७॥

न सीमदेव आप तदिषं दीर्घायो मर्त्यः ।
एतन्वा चिच्च एतशा युयोजत इन्द्रो हरी युयोजते ॥२६८॥

(२६६।१) ॥ इन्द्रस्य शरणम् । इन्द्रो बृहतीन्द्रः ॥

इन्द्रत्रिधातुशरणाम् ॥ त्रिवरुथं स्वस्तयाइ । छुदियाऽरश्छा । मधवन्नः ।
वामसाऽरश्चा ॥ यावयाऽरश्दी ॥ द्युमेऽरभिया । औऽरहोवा । हाऽरह ॥डा॥

(२६७।१) ॥ श्रायन्तीयम् । श्रायन्तीयो बृहतीन्द्रः (प्रजापतिः) सूर्यःऽ

श्रायन्तइवन्नऽश्रायाम् ॥ विश्वाऽरइन्द्राऽर । स्वभाऽरक्षाता । वसूनिजाताजनिमा ।
नियोजाऽसाऽर ॥ प्रतिभागन्नदीऽरधिमः । प्राऽरश्ती ॥ भागान्नाऽरधा । हिम् ।

षिमाऽरः । औऽरश्धा ॥ हाऽरश्धा ॥ (ऋ० ८ । १० । १२ । १३) ॥ (दृ । ४६१)

(२६८।१) ॥ वानम् वासिलं वा । वानो बृहतीन्द्रः ॥

नसीमदेवजा । हाऽरहोऽरह । पाऽरश्धा । तत्पतोवा ॥ इपऽरहोऽरह । दीर्घाहोऽर ।
षीमतीयाऽरः । आहृत्तन्वाचिन् । यजाइताशा । युयाउवाऽर । ऊऽरश्धा । जताऽरह ॥
जाइन्द्रोऽरहारीऽर ॥ युयोऽरश् । जाऽरनाऽरश्धाहोवा ॥ ऊऽरश्धा ॥

(ऋ० ७ । १० । ११ । १२) ॥ (च्छा । ४६२)

[साम-तन्द्र-सूत्राणि] [४६०] ४ (इन्द्र-) [४६१] वि० ६.१०.१३; [४६२] इन्द्रम-बृहती

मेधातिथि- मेघ्यातिथी काण्वौ । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । १ । ७)

क्वथ केदासि पुरुत्रा चिद्धि ते मनः ।

अर्षि युष्म खजकृत्पुरं प्र गायत्रा अगासिषुः ॥ २७१ ॥

कलिः प्रागाधः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ६६ । ७)

वयमेनमिदा ह्योऽपीपेमेह वज्रिणम् । तस्मा उ अद्य समना सुतं भरा नूनं भूषत श्रुते ॥२७२॥

क्वथ केदासि पुरुत्रा चिद्धि ते मनः ।

अर्षि युष्म खजकृत्पुरंदरं प्र गायत्रा अगासिषुः ॥२७१॥

वयमेनमिदा ह्योऽपीपेमेह वज्रिणम् ।

तस्मा उ अद्य सवने सुतं भरा नूनं भूषत श्रुते ॥२७२॥

(२७१।१)

॥ इन्द्रस्य प्रियाणि त्रीणि, वसिष्ठस्य वा । त्रयाणां इन्द्रो वृहतीन्द्रः ॥

क्वथा ॥ कुवेदासाऽरइ । औहोऽर । औहोइ । औऽरहोऽरइवा । पुरुत्राचाइत् । हितमनाऽरः । औहोऽर । औहोइ । औऽरहोऽरइवा । अर्षियू । ध्माखजकृत् । औहोऽर । औहोइ । औऽरहोऽरइवा ॥ पुरन्दरा । प्रगायात्राऽरः । औहोऽर । औहोइ । औऽरहोऽरइवा ॥ अगाऽर । साऽरइपुऽरइवा ॥ सुशाऽसाऽरइवा ॥

(२७१।२)

(दी० १२ । ५० २३ । ना० १३) ११ (जि । ४६७)

कुवाक्वा ॥ याथा । कुवेदासाइ । ऊवाइ । औऽरहोऽरइवा । पुरुत्राचाइत् । हितमनाः । ऊवाइ । औऽरहोऽरइवा । अर्षियू । ध्माखजकृत् । ऊवाइ । औऽरहोऽरइवा ॥ पुरन्दरा । प्रगायात्राः । ऊवाइ । औऽरहोऽरइवा ॥ अगाऽर । साऽरइपुऽरइवा ॥ सुशाऽसाऽरइवा ॥

(दी० ७ । ५० २० । ना० १३) १२ (जि । ४६८)

(२७१।३)

क्वथकृद्वाइदाऽरइसी ॥ पुरुत्राचित् । हिताइमाऽरइनाः । आर्षि । युष्माखजकृत् । हाउवा ॥ पुरंदाऽरइरा । प्रगायात्राऽरः ॥ अगाऽरइ । साऽरइपुऽरइवा ॥ प्युऽरइवा ॥

(दी० ५ । ५० ११ । ना० ९) १३ (पो । ४३९)

(२७२।१)

॥ ऐन्द्राणि वासिष्ठानि वा, वैरूपिणि त्रीणि । त्रयाणां वसिष्ठो वृहतीन्द्रः ॥

वयमेनाम् ॥ आऽरइदाऽरइवा । होऽरइवा । अपिपेमेहवज्रिणम् । तास्माऽरऊवाऽर । घसवनाइ । वृतेभाराऽर । आन्नाऽरइभू ॥ पतश्रुते । इडाऽरइभाऽरइवा । औऽरइवा ॥डा ॥

(दी० १ । ५० १२ । ना० ८) १४ (धै । ४७०)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [४६७] ११ (४६९) १२ (४७०) १३ (४७१) १४ (४७२) १५ (४७३) १६ (४७४) १७ (४७५) १८ (४७६) १९ (४७७) २० (४७८) २१ (४७९) २२ (४८०) २३ (४८१) २४ (४८२) २५ (४८३) २६ (४८४) २७ (४८५) २८ (४८६) २९ (४८७) ३० (४८८) ३१ (४८९) ३२ (४९०) ३३ (४९१) ३४ (४९२) ३५ (४९३) ३६ (४९४) ३७ (४९५) ३८ (४९६) ३९ (४९७) ४० (४९८) ४१ (४९९) ४२ (५००) ४३ (५०१) ४४ (५०२) ४५ (५०३) ४६ (५०४) ४७ (५०५) ४८ (५०६) ४९ (५०७) ५० (५०८) ५१ (५०९) ५२ (५१०) ५३ (५११) ५४ (५१२) ५५ (५१३) ५६ (५१४) ५७ (५१५) ५८ (५१६) ५९ (५१७) ६० (५१८) ६१ (५१९) ६२ (५२०) ६३ (५२१) ६४ (५२२) ६५ (५२३) ६६ (५२४) ६७ (५२५) ६८ (५२६) ६९ (५२७) ७० (५२८) ७१ (५२९) ७२ (५३०) ७३ (५३१) ७४ (५३२) ७५ (५३३) ७६ (५३४) ७७ (५३५) ७८ (५३६) ७९ (५३७) ८० (५३८) ८१ (५३९) ८२ (५४०) ८३ (५४१) ८४ (५४२) ८५ (५४३) ८६ (५४४) ८७ (५४५) ८८ (५४६) ८९ (५४७) ९० (५४८) ९१ (५४९) ९२ (५५०) ९३ (५५१) ९४ (५५२) ९५ (५५३) ९६ (५५४) ९७ (५५५) ९८ (५५६) ९९ (५५७) १०० (५५८)

पुरुहन्मा अङ्गिरसः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ७० । १)

यो राजा चर्षणीनां याता रथेभिरधिगुः । विश्वासां तरुता पृतनानां ज्येष्ठो यो वृत्रहा गृणे ॥२७३

यो राजा चर्षणीनां याता रथेभिरधिगुः ।

विश्वासां तरुता पृतनानां ज्येष्ठो यो वृत्रहा गृणे ॥२७३॥

(२७२।२)

वयमेनाम् ॥ इदाऽरहायाः । अपीहोइ । पमीहोइ । इ । हावज्जिणाम् ॥ तस्माउवा ।

घासवनाइ । स्रतंभरा ॥ आनीहो । नमीहो ॥ पातश्रुताऽइ उवाऽइ ॥ ऊऽइषा ॥

(दी० १२ । प० १३ । मा० ८) १५ (ज्यै । ४७१)

(२७२।३)

वयमेनमिदा । हियाओऽइ उवा । इयाहाइ ॥ हुवेहोऽइ । अपीपमहावज्जिणाऽइम् ।

तस्माउवयसवनाइ । स्रतंभाराऽइ । इऽइया ॥ आनूनाऽइ उवा ॥ पताश्रुऽइ उवाऽइ ॥

श्रवाऽइ साऽइ उवा ॥

(दी० ८ । प० ११ । मा० ८) १६ (टै । ४७२)

सप्तदश चतुर्थः खण्डः ॥४॥ दशतिः ॥८॥

(२७३।१)

॥ पौरुहन्मनम् । पुरुहन्मा वृहतीन्द्रः ॥

यो राजाऽइ चर्षणाइनाम् ॥ यातारथे । भिराध्राऽइ इगूऽइ । ध्राइगूऽइ । वाइश्वासाऽइम् ।

तरुताऽइ । तरुताऽइ । पात्तानाऽइ उवा ॥ ज्याइष्ठयोवा । त्राहामाऽइ उवा ॥

त्रहाऽइ गृणाइ ॥ होऽइ ॥ डा ॥

(दी० ५ । प० १३ । मा० १३) १७ (बि । ४७३)

(२७३।२)

॥ प्राकर्षम् । प्रकर्षा वृहतीन्द्रः ॥

यो राजाच । पणाऽइ उवा इनाम् ॥ यातारथेभिरध्राऽइ इगूः । विश्वासान्तरुतापृतानाऽइ उवा ॥

ज्याऽइ उवा ॥ यो वृत्रहोवाऽइ ओऽइ उवा । गाऽइ पणोऽइ उवा ॥

(दी० ९ । प० ७ । मा० ९) १८ (थो । ४७४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [४७१] १५ [४७२] १६ [४७३] १८ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[४७३] १७ स्तोत्रा १.६.५;

मर्गः प्रगथः । इन्द्रः । बृहती । (अ० ८। ११। १३)

तं इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि । मध्वञ्छग्धि तव तन्न जनयि वि द्विपो वि सृधो जहि २७४

इन्द्रिन्द्रिः कण्डः । इन्द्रः, वास्तोष्पतिः । बृहती । ((अ० ८। १७। १४)

वास्तोष्पते ध्रुवा स्थूणांसत्रं सोम्यानाम् । द्रुप्तो भेत्ता पुरां शश्वतीनामिन्द्रो मुनीनां सखा ॥२७५॥

जमदग्निर्भवेत् । सृष्टिः । बृहती । (अ० ८। १७। १५)

मूहो अंसि सूर्य वडादित्य मूहो अंसि । महस्ते सतो महिमा पनस्यतेऽद्या देव मूहो अंसि ॥२७६

यत् इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि ।

मध्वञ्छग्धि तव तन्न जनय वि द्विपो वि सृधो जहि ॥२७४॥

वास्तोष्पते ध्रुवा स्थूणांसत्रं सोम्यानाम् ।

द्रुप्तः पुरां भेत्ता शश्वतीनामिन्द्रो मुनीनां सखा ॥२७५॥

वणमहा अंसि सूर्य वडादित्य महा अंसि ।

महस्ते सतो महिमा पनष्टम महा देव महा अंसि ॥२७६॥

(२७४।१) ॥ इन्द्रस्याभयदरम् । इन्द्रो बृहतीन्द्रः ॥
तवजाऽइन्द्राभयामहाइ ॥ तवानाजभयकाऽइन्द्रो । मध्वञ्छग्धियतवतमजाऽइन्द्रोवाइ ॥
विडाइपोऽइन्द्रो ॥ मादो जहि । इडाऽइन्द्रोऽइन्द्रो । ओऽइन्द्रोऽइन्द्रो ॥ वा ॥
(अ० ८। १७। १५) (धै । ४७५)

(२७५।१) ॥ वास्तोष्पते । ध्रुवाः । स्थूणाः । सोम्यानाम् ।
वास्तोष्पताइ ॥ ध्रुवा । स्थूणाओऽइन्द्रोवा । अश्मत्रं सोम्यानांऽइन्द्रम् ।
द्रुप्तः पुरां भेत्ता शश्वताऽइन्द्रोनाम् ॥ ओऽइन्द्रोऽइन्द्रोः । मुनीऽइन्द्रो । माऽइन्द्रोऽइन्द्रो ॥
ताऽइन्द्रोऽइन्द्रो ॥
(अ० ८। १७। १५) (धै । ४७६)

(२७६।१) ॥ सूर्यवान् । सतोऽसि । सूर्यः ।
वास्तोष्पते ध्रुवा । स्थूणाऽइन्द्रो । ओऽइन्द्रो । महाऽसि । मयाऽसि ।
द्रुप्तः पुरां भेत्ता शश्वताऽइन्द्रोनाम् ॥ ओऽइन्द्रोऽइन्द्रोः । मुनीऽइन्द्रो । माऽइन्द्रोऽइन्द्रो ॥
(अ० ८। १७। १५) (धै । ४७६)

(२७६।१) ॥ सूर्यवान् । सतोऽसि । सूर्यः ।
वणमहा अंसि सूर्यवान् ॥ वास्तोष्पते । ध्रुवाऽसि । महाऽसि । मयाऽसि ।
ताऽइन्द्रो ॥ महादाऽइन्द्रोऽइन्द्रो । माऽइन्द्रोऽइन्द्रो । ओऽइन्द्रोऽइन्द्रो ॥
(अ० ८। १७। १५) (धै । ४७६)

(अ० ८। १७। १५) (धै । ४७६)

[वास्तोष्पते-ध्रुवाः] (अ० ८। १७। १५) (धै । ४७६)

देवातिथिः काण्वः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८।४।९)

अश्वी रथी सुरूप इद्रोमाँ इदिन्द्र ते सखा ।

श्वात्रभाजा वयसा सचते सदा चन्द्रो याति सभामुप ॥ २७७ ॥

पुरुहन्मा आङ्गिरसः । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८।७०।५)

यद् द्याव इन्द्र ते शतं शतं भूमीरुत स्युः ।

न त्वा वज्रिन्त्सहस्रं सूर्या अनु न जातमष्ट रोदसी ॥ २७८ ॥

अश्वी रथी सुरूप इद्रोमाँ यदिन्द्र ते सखा ।

श्वात्रभाजा वयसा सचते सदा चन्द्रैर्याति सभामुप ॥ २७७ ॥

यद् द्याव इन्द्र ते शतं शतं भूमीरुत स्युः ।

न त्वा वज्रिन्त्सहस्रं सूर्या अनु न जातमष्ट रोदसी ॥ २७८ ॥

(२७७।१)

॥ वैश्वदेवे, आनूपे, वाङ्म्यश्वे वा द्वे । आनूपो बृहतन्द्रः ॥

अश्वीअश्वी ॥ रथीसु३रूपाऽईऽरत् । गोमाँयदि । द्रातेऽसाखाऽर । श्वात्राऽरभाजाऽर ।
वयसासचतेसाऽर३दा ॥ चन्द्राह्र्याऽरतीऽर ॥ साऽर३भाऽर३म् । ऊऽर३४५पोऽरहाइ ॥

(दी० ४।५०९।मा० ६) २३ (ध्रु । ४७९)

(२७७।२)

अश्वीरथीसुरूपाऽरइत् ॥ गोमाँयदिन्द्रतेसखाउवाऽर३होवाऽर३हाऽरईया ।
श्वात्राभाजावयसासचतेसदाउवाऽर३होवाऽर३हाऽरईया ॥ चन्द्राह्र्याऽरतीऽर ।
सभामुप । इडाऽर३भाऽर३४३ । ओऽर३४५इ ॥ डा ॥

(दी० १३।५०८।मा० ८) २४ (डै । ४८०)

(२७८।१)

॥ वैरूपम् । विरूपो बृहतन्द्रः सूर्यः ॥

यद्यावाऽर३इन्द्रतेशताम् ॥ शतंभूमीरुतस्युऽरः । नत्वावज्रिन्त्सहस्रं सूर्या अनुऽर ॥
नाजाऽरतामाऽर३ ॥ धरेऽर३४वा । दाऽर३सोऽरहाइ ॥

(दी० ७।५०६।मा० ५) २५ (सु० । ४८१)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [४७९]२३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [४८०]२४ न जरे १.८.१०; त्रमा ८.१.३; ४८१]२५ ताव ९.५.६;

भरद्वाजो बार्हस्पत्यः । इन्द्राग्नी । वृहती । (ऋ० ६ । ५९ । ६)

इन्द्राग्नी अपादियं पूर्वागात्पद्वतीभ्य ।

हित्वा शिरो जिह्वया वावदच्चरत् त्रिंशत्पदा न्यक्रमीत् ॥ २८१ ॥

मेध्यः काण्वः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८ । ५३ । ५)

इन्द्र नेदीय एदिहि मितमेधाभिरूतिभिः ।

आ शन्तम शन्तमाभिरभिष्टिभिरा स्वापे स्वापिभिः ॥ २८२ ॥

इन्द्राग्नी अपादियं पूर्वागात्पद्वतीभ्यः ।

हित्वा शिरो जिह्वया रारपच्चरत्त्रिंशत्पदा न्यक्रमीत् ॥ २८१ ॥

इन्द्र नेदीय एदिहि मितमेधाभिरूतिभिः ।

आ शन्तम शन्तमाभिरभिष्टिभिरा स्वापे स्वापिभिः ॥ २८२ ॥

(२८१।१)

॥ वाचस्साम । वाक्-वृहतीन्द्रः ॥

इन्द्राग्नीअपादियाऽधमे ॥ पूर्वागाऽरत् । पद्वताइभाऽश्याऽरः । हित्वाशिरोऽरजिह्वयारा ।
रापचाराऽरत् ॥ त्रिंशत्पदा ॥ नियाऽर३ । क्राऽरमाऽर३४ओहावा ॥ ऊऽर३३४पा ॥

(दी० १० । प० ९ । मा० ६) ३० (ऋ । ४८६)

(२८२।१)

॥ वाग्ने आशाले वा द्वे । द्वयोर्विभ्रो वृहतीन्द्रः ॥

इन्द्रनेदीयएदि । हाइ । मितमे । धा ॥ भिरूतिभिः ॥ आशन्ताऽर३मा ।

शन्तमाभिरभिष्टिभिः ॥ आस्वाऽर३पे ॥ स्वाओऽर३होऽर३ । पिभिरौऽर३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ८ । प० ११ । मा० ६) ३१ (ऋ । ४८७)

(२८२।२)

इन्द्रनेदीयएदि । हाऽइ । मितमे । धा । भिरूतिभाइः ॥ आशन्तमशन्तमाऽरभाइः ।

आभिष्टिभिः ॥ आस्वाऽरपाइस्वाऽर३ ॥ हाऽर३ । पिभिरौऽर३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ८ । प० ११ । मा० ९) ३२ (ऋ । ४८८)

॥ षोडश पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ दशतिः ॥ ९ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [४८६]३० भिष्यां घर्मा ६.८.१;
[४८८]३२ आययुक् १.८.१;

[४८७]३१ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

नृनेष आहरेतः । इन्द्रः । वृहती । (अ० ८ । ९९ । ७)

इत ऊती वी अजरं प्रहेतारमप्रहितम् । आशुं जेतारं हेतारं रथीतममर्तूतं तुग्न्यावृषम् ॥२८३॥

वसिष्ठे नैत्रवदतिः । इन्द्रः । वृहती । (अ० ७ । ३२ । १)

मो षु त्वा वाघतश्च नारे अस्मन्नि रीरमन् । आरात्ताच्चित्तसधमादं न आ गहीह वा सन्नुप श्रुधि २८४

इत ऊती वी अजरं प्रहेतारमप्रहितम् ।

आशुं जेतारं हेतारं रथीतममर्तूतं तुग्न्यावृषम् ॥२८३॥

मो षु त्वा वाघतश्च नारे अस्मन्नि रीरमन् ।

आरात्ताद्वा सधमादं न आ गहीह वा सन्नुप श्रुधि ॥२८४॥

(२८३।१)

॥ गौरिविते, प्रहितौ द्वौ, वासुके वा । द्वयौ गौरिविति वृहतीन्द्रः ।

इत ऊती ॥ वाऽऽजोऽऽराम् । औऽऽहोऽऽवा । प्रहेतारमप्रहीऽऽराम् । औऽऽहोऽऽवा ।

आशुं जेतारऽऽहाइताराम् । औऽऽहोऽऽवा ॥ रथीतममर्तूतोऽऽर३४००॥ प्रियाऽऽ ।

वाऽऽरद्वौऽऽर३४ओहावा ॥ स्तुपेऽऽ ॥

(अ० ९ । ७० । ११ । अ० ८ । ३३ (तै । ४८९)

(२८३।२)

इत ऊती वा अजाऽऽराम् ॥ प्रहेतारमप्रहितमुहुवाऽऽरहोइ । आशुं जेतारं हाइतारमुहुवाऽऽरहोइ ॥

रथी । तमाऽऽरम् । अर्तूतोऽऽर३४००॥ प्रियाऽऽ । वाऽऽरद्वौऽऽर३४ओहावा ॥

स्तौऽऽपाऽऽर३४५इ ।

॥ आत्रे द्वे । द्वयोर्विति वृहतीन्द्रः । (अ० ९ । ७० । ११ । अ० ८ । ३३ (तै । ४९०)

(२८४।१)

मो षु त्वा वा ॥ घाताऽऽर३४५ः । चाऽऽर३४ना । आरेऽऽस्मन्निरीरमाऽऽरम् । आराऽऽनाहाऽऽरम् ।

साधनादाऽऽरम् । नाआगहि ॥ आइहवासाऽऽरम् ॥ ऊपश्रुधि । हाऽऽर३भाऽऽर३४५ ।

औऽऽर३४५इ ॥ वा ॥

(अ० ९ । ७० । ११ । अ० ८ । ३३ (तै । ४९१)

(२८४।२)

मो षु त्वा वा यवथनाऽऽरम् ॥ आरेऽऽस्मन्निरीरमाऽऽरम् । हाऽऽर३भाऽऽर३४५ । वा ।

आरात्ताद्वासधनादाऽऽरम् । हाऽऽर३भाऽऽर३४५ । ऊपश्रुधि । नाआगहिऽऽर३४५ । आइहवा ।

वासौवाऔऽऽर३४वा ॥ ऊपश्रुऽऽर३घाऽऽर३४५ । औऽऽर३४५इ ॥ वा ।

(अ० ९ । ७० । ११ । अ० ८ । ३३ (तै । ४९२)

उपश्रुतिः-११ [स्तान्-तन्म-सधमादि] [अ० ९ । ७० । ११ । अ० ८ । ३३ (तै । ४९१)]
साऽऽर३भाऽऽर३४५इ ॥ वा । आरेऽऽस्मन्निरीरमाऽऽरम् । हाऽऽर३भाऽऽर३४५ । वा ।
नाआगहिऽऽर३४५ । आइहवा । वासौवाऔऽऽर३४वा ॥ ऊपश्रुऽऽर३घाऽऽर३४५ । औऽऽर३४५इ ॥ वा ।
४००० ६६

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ७ । ३२ । ८)

सुनोता सोमपात्रे सोममिन्द्राय वज्रिणे । पचता पक्तीरवसे कृणुध्वमित्पृणमित्पृणते मयः ॥२८५

शंयुर्वाहस्पत्यः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ६ । ४६ । ३)

यः सत्राहा विचर्षणिरिन्द्रं तं हूमहे वयम् । सहस्रमुक्क तुविनृम्ण सत्पते भवा समत्सु नो वृषे २८

सुनोत सोमपात्रे सोममिन्द्राय वज्रिणे ।

पचता पक्तीरवसे कृणुध्वमित्पृणमित्पृणते मयः ॥२८५॥

यः सत्राहा विचर्षणिरिन्द्रं तं हूमहे वयम् ।

सहस्रमन्यो तुविनृम्ण सत्पते भवा समत्सु नो वृषे ॥ २८६ ॥

(२८५।१)

॥ गौरीविते द्वे । द्वयेर्गौरीवितिर्बृहतीन्द्रः ॥

सुनोतसोमपात्राऽ६ए ॥ सोममिन्द्राऽ२३ । होवाऽ३हा । यवज्राऽ२३इणाइ ।

पचतापक्ताहरवसेकृ । णूऽ । ध्वाऽ१मीऽ२३इहाइ ॥ पृ । णान् । आइत्पृऽ३हा ।

णताइमाऽ२३याऽ३४३ः । औऽ२३४इ ॥डा॥ (दी० ६ । प० १३ । मा० १०)१ (गौ । ४९३)

(२८५।२)

सुनोतसोमपा । आत्राओऽ२३४वा । इयाहाइ ॥ सोममिन्द्राऽ२ । हुवेऽ२ । हुवेऽ२हा ।

यावज्रिणाऽ२इ । पचतापक्ताहरवसेकृ । णू । ध्वाऽ१मीऽ२३इहाइ ॥ पृ । णान् ।

आइत्पृऽ३हा ॥ णताइमाऽ२३याऽ३४३ः । औऽ२३४इ ॥डा॥

(दी० ७ । प० १६ । मा० १०)१ (चौ । ४९४)

(२८६।१)

॥ वामदेव्यम् । वामदेवो वृहतान्द्रः ॥

यः सत्राहाविचर्षणिः । इन्द्रन्ताऽ३हूमहवयाम् ॥ इन्द्रन्तं हूमहवाऽ२३याम् ।

सहस्रमन्योतुविनृम्णसत्पाऽ२३ताइ ॥ भवासाऽ२३मा ॥ त्सनोवृषे । इडाऽ२३भाऽ३४३ ।

औऽ२३४इ ॥ डा ॥

(दी० १० । प० ९ । मा० ५)३ (सु ४९५)

मेध्यातिथिः काण्वः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८।३३।४)

पाहि गायान्धसो मदु इन्द्राय मेध्यातिथे । यः संमिश्रो ह्योर्यः सुते सचा वृज्जी रथो हिरण्यवः २८९

भर्गः प्रागाथः । इन्द्रः । वृहती । (ऋ० ८।६१।१)

उभयं शृणवच्च न इन्द्रो अर्वागिदं वचः । सत्राच्या मघवा सोमपीतये धिया शविष्ठ आ गमत् २९०

पाहि गा अन्धसो मदु इन्द्राय मेध्यातिथे ।

यः संमिश्रो ह्योर्यो हिरण्यय इन्द्रो वृज्जी हिरण्ययः ॥ २८९ ॥

उभयं शृणवच्च न इन्द्रो अर्वागिदं वचः ।

सत्राच्या मघवान्सोमपीतये धिया शविष्ठ आ गमत् ॥ २९० ॥

(२८९।१)

॥ सौभरे द्वे । सौभरिवृहतीन्द्रः ॥

पाहिगाआ ॥ धसोमाऽऽइदाइ । आइन्द्रायमे । धियाताऽऽइथाइ । यःसंमिश्राऽऽहरियोर्यः ।
हाइरण्यायाऽऽः ॥ आइन्द्रोवाऽऽज्जीऽऽइ ॥ हिरोऽऽइषवा । ण्याऽऽयोऽऽइहाइ ॥

(दी० ८ । प० ९ । मा० १०) ८ (ङी । ५००)

(२८९।२)

पा । ह्योपाही ॥ गाअन्धसोमाऽऽइदाइ । आइन्द्रायमे । धियाताऽऽइथाइ ।

यसंमिश्रोऽऽहरियोर्यः । हाइरण्यायाऽऽः ॥ आइन्द्रोवाऽऽज्जीऽऽइ । हिरोऽऽइषवा ।

ण्याऽऽयोऽऽइहाइ ॥

(दी० ८ । प० १० । मा० १०) ९ (ङी । ५०१)

(२९०।१)

॥ इन्द्रस्य वैयश्वम् । व्यश्वो वृहतीन्द्रः ॥

उभयं शृणवचनाऽऽइए ॥ आइन्द्रोऽऽअर्वागिदं वचाऽऽइः । होवाऽऽइहाइ । सत्राचियामघवाऽऽइ
सो । मापाऽऽइहाइ । ताऽऽइषयाइ ॥ धियाशविष्ठआऽऽइहाइ ॥ गमात् । औऽऽइहाइ ।
होऽऽइहाइ ॥ डा ॥

(दी० ६ । प० १२ । मा० १२) १० (खा । ५०२)

• [साम-तन्त्र-सूत्राणि] [५००] ८ हात् ९.२.३;

[५०१] ९ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[५०२] १० तालव्यम् २.७.४; रादेरवृद्धे २.८.३;

मेधातिथि-मेधातिथी कल्पौ । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८।१।५)

महे च न त्वामद्रिवः परां शुल्काय देयाम् ।

न सहस्राय नायुताय वज्रिवो न शताय शतामघ ॥२९१॥

मेधातिथि-मेधातिथी कल्पौ । इन्द्रः । बृहती । (ऋ० ८।१।६)

वस्यो इन्द्रासि मे पितुरुत आतुरभुञ्जतः ।

माता च मे छदयधः समा वसो वसुत्वनाय राधसे ॥२९२॥

महे च न त्वामद्रिवः परा शुल्काय दीयसे ।

न सहस्राय नायुताय वज्रिवो न शताय शतामघ ॥ २९१ ॥

वस्यां इन्द्रासि मे पितुरुत आतुरभुञ्जतः ।

माता च मे छदयधः समा वसो वसुत्वनाय राधसे ॥२९२॥

(२९१।६) ॥ सहस्रायुताये, प्रजापतेर्महोविशये वा द्वे । प्रजापतिर्बृहतीन्द्रः ॥

महचनोवा ॥ त्वाअद्राऽ२३४इवाः । पराशुल्का । यऽ३दायासऽ३इ । नस । हस्राऽ३ ।

यानायुता । यवाज्जाइवोऽ३ ॥ नश । तायाऽ३ ॥ शाऽ२३ताऽ३ । माऽ३४५घोऽ६हाइ ॥

(दी० ६।५० १२ ; मा० ६) १६ (खू । ५०३)

(२९१।६) महचाऽ३नत्वाअद्रिवाः ॥ पाराशुल्का । यदायाऽ३साऽ२इ । नसहस्राऽ२ ।

यनायुतायावज्रिऽ२ः ॥ नशाताऽ२३या ॥ शताऽ२३ । माऽ२घाऽ२३४आहोवा ॥

महाविशेऽ१ ॥

(दी० ९।५० ९।मा० ५) १२ (घु । ५०४)

(२९१।६) ॥ इन्द्राण्यास्त्वाम । इन्द्राणी बृहतीन्द्रः ॥

वस्यां इन्द्रासिमे । हाउपितुः ॥ उताभ्राऽ२३४वुः । अभ्रजाता । वाजोऽ२३४वा ।

माताचामो । वाजोऽ२३४वा ॥ छदयधः । साऽ३मावाता । वाजोऽ२३४वा ॥ वसुत्वानां ।

वाजोऽ२३४वा ॥ यरोऽ२३४वा । घाऽ३सोऽ६हाइ ॥

(दी० ९।५० ९।मा० ५) १३ (घौ । ५०५)

सप्तमः पाठः सप्तमः ॥ ६ ॥ वसतिः ॥ ५० ॥

इति इन्द्राणि पठन्तः ॥ ३ ॥

[साम-तन्त्र-संज्ञानि] [५०३] १६ [५०४] १२ [५०५] १३ । इन्द्राणि पठन्ति न क्वचित् ।

इरिन्विधिः काण्वः । आदित्याः । उष्णिक् । (ऋ० ८ । १८ । १०)

अपामीवामप स्त्रिधमप सेधत दुर्मतिम् । आदित्यासो युयोतना नो अंहसः ॥ ३९७ ॥

व.सिद्धो मैत्रावरुणिः । इन्द्रः । विराडुष्णिक् । (ऋ० ७ । २२ । १)

पिवा सोममिन्द्र मन्दतु त्वा यं ते सुषाव हर्षश्वाद्रिः । सोतुर्बाहुभ्यां सुयतो नार्वा ॥ ३९८ ॥

अपामीवामप स्त्रिधमप सेधत दुर्मतिम् ।

आदित्यासो युयोतना नो अंहसः ॥ ३९७ ॥

पिवा सोममिन्द्र मन्दतु त्वा यं ते सुषाव हर्षश्वाद्रिः ।

सोतुर्बाहुभ्यां सुयतो नार्वा ॥ ३९८ ॥

(३९७।१) ॥ अपामीवम् । आदित्य उष्णिगादित्यः ॥

अपामीवामपा ॥ स्त्रिधाम् । अपसेधतदुर्माऽर३र्ताम् । आदीऽरत्यासाऽरः ॥

युयातनानओवाऽरेओऽर३४वा ॥ हाऽपसोऽदेहाइ ॥ (शी० ६ । प० ६ । मा० ६)३० (कृ । ६९२)

(३९८।१) ॥ वैराजे द्वे । द्वयोरिन्द्रो विराडिन्द्रः ॥

पिवा ॥ सोममिन्द्रमन्दतुत्वाऽर । यंतसुषावहरिया ॥ श्वाऽर३र्त्रीः । सोऽर३र्तुः ॥

बाहुर्माऽर्याऽरम् । सुयाऽरताऽर३४ओहावा ॥ एऽर । नार्वाऽर३४म् ॥

(शी० ७ । प० ९ । मा० ४)३१ (झी । ३९३)

(३९८।२) ॥ सहोदैर्धतमसम् ॥

हाउपिवा ॥ सोममिन्द्र । माऽ । दतुत्वाऽर । दतुत्वा । यन्तसुषावहरिया ।

श्वाऽर३र्त्रीऽरः । श्वाऽर३र्त्रीऽरः ॥ सोतुर्बाहुभ्याम् । सुयताऽरः । सुयताऽरः ॥

नाऽरवाऽर३४ओहावा ॥ इऽर३४म् ॥

(शी० ६ । प० ६३ । मा० ७)३२ (ग्रे । ३९४)

॥ इति षडश उतंसः, षडमः सप्तमः ॥ ५ ॥ दशमः षडश

॥ इत्येतिहम् ॥

...

अध्वानुव्यो अना त्वमनापिरिन्द्र जनुया सना रसि । युधेदापित्वमिच्छसे ॥ ३९३ ॥

...

यो न इदमिदं पुरा प्र वस्य आनिनाय नमु व स्तुपे । सखाय इन्द्रमृतये ॥ ४०० ॥

...

आ गन्ता मा रिपण्यन प्रस्थावानो माप स्यात समन्यवः । स्थिरा नियमगिष्णाः ॥ ४०१ ॥

अध्वानुव्यो अना त्वमनापिरिन्द्र जनुया सना रसि ।

युधेदापित्वमिच्छसे ॥ ३९३ ॥

यो न इदमिदं पुरा प्र वस्य आनिनाय नमु व स्तुपे ।

सखाय इन्द्रमृतये ॥ ४०० ॥

आ गन्ता मा रिपण्यन प्रस्थावानो माप स्यात समन्यवः ।

दृढा नियमगिष्णाः ॥ ४०१ ॥

(३९९।२)

॥ अध्वानुव्यं । इन्द्रः ककुभिन्द्रः ॥

अध्वानुव्योऽपानानुवाम् ॥ अनापिराऽन्द्राऽऽ । जनुयाऽऽ । सनाऽऽ ३४५ ॥

आऽऽ ३४५ । युधेदाऽऽपित्वमिच्छसे ॥ युधाऽऽ ॥ (दी० ३।५० १। मा० ८) ३३ (खी । ६९५)

(४००।१)

॥ शर्करे द्वे । द्वयोः शर्कराः ककुभिन्द्रः ॥

योनोहाउ ॥ इदाम् । इदंपुराऽऽ ३हाउ । प्रवा । प्रवस्यआऽऽ ३हाइ । निना ।

निनायतमुवाऽऽ ३हाउ । स्तुपाइ । सखायाऽऽ ३हाइ ॥ द्रमृताऽऽ ३याऽऽ ३४ ३इ ।

आऽऽ ३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ३।५० १२। मा० ११) ३४ (थ । ६९३)

(४००।२)

यानाऽऽ ३इदमिदंपुरा ॥ यानइदमिदाऽऽ १०५ऽऽ । प्रवस्यआनिना । यत्ताऽऽ ३मूऽऽ ३वस्तुपाइ ॥

निना । यताऽऽ ३मूऽऽ ३वस्तुपाइ ॥ सखायाऽऽ । आऽऽ ३इ । द्रमूऽऽ ३ताऽऽ ३याऽऽ ३५ ३इ ॥

(दी० ३।५० १। मा० ८) ३५ (डै । ६९७)

॥ इति ग्रामे गेय-गाने दशमः प्रपाठकः ॥ १० ॥

(४०१।१)

॥ वृहत्कम् । वृहत्ककुम्मरुतः ॥

आगन्ता ॥ मारिपण्याऽऽ ३ता । प्रास्थावानोमापस्थात । सामन्यावाऽऽ ३ः ॥

दृढाचीऽऽ ३याऽऽ ३ ॥ मयोवा । णाऽऽ ३वोऽऽ ३हाइ ॥

(दी० ७।५० ७। मा० २) १ (छा । ६९८)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][६९५]३३ ना १.५.१०;

[६९६]३४ हवीयुजारावाः ११.१.८;

[६९७]३५ [६९८]१ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

सोभरिः काण्वः । मरुतः । ककुप् । (ऋ० ८ । २० । २१)

गावश्चिद् घा समन्यवः सजात्येन मरुतः सर्वन्धवः । रिहते ककुभो मिथः ॥ ४०४ ॥

नृमेध आजिरसः । इन्द्रः । ककुप् । (ऋ० ८ । २८ । १०)

त्वं न इन्द्रा भरँ ओजो नृम्णं शतक्रतो विचर्षणे । आ वीरं पृतनासहम् ॥ ४०५ ॥

गावश्चिद् घा समन्यवस्सजात्येन मरुतस्सवन्धवः ।

रिहते ककुभो मिथः ॥४०४॥

त्वं न इन्द्रा भरँ ओजो नृम्णं शतक्रतो विचर्षणे ।

आ वीरं पृतनासहम् ॥ ४०५ ॥

(४०४।१)

॥ संवेशीयम् । मरुतः ककुभमरुतः ॥

गावश्चिद्घासाऽसमन्यवाः ॥ सजात्येनमरुतस्सवन्धवाऽरहोइ ॥

रिहतेकाकूऽभो ॥ मिथा । औऽरहोवा । होऽइ ॥ डा ॥

(दी० ५ । प० ७ । मा० ३) ६ (फि । ७०३)

(४०५।१)

॥ आभरे द्वे । द्वयोरिन्द्रः ककुविन्द्रः ॥

त्वन्नइ ॥ द्रआभाऽररा । ओजोनृम्णम् । शतक्रताऽरु । वीचर्षाऽररुणाइ ॥

आवीरंपाऽरहाऽर ॥ ताऽरनाऽररुओहोवा ॥ साऽररुहाम् ॥

(दी० ५ । प० ८ । मा० ७) ७ (वे । ७०४)

(४०५।२)

त्वन्नइन्द्रा ॥ आभाऽररा । ओजोनृम्णम् । शतक्रताऽरु । वीचर्षाऽररुणाइ ॥

आवीराऽररुपा ॥ तनासहाम् । औऽररुहोवा । होऽइ ॥ डा ॥

(दी० ५ । प० १० । मा० ६) ८ (सू । ७०५)

सोभरिः काग्वः । इन्द्रः । ककुत् । (ऋ० ८ । २१ । १)
वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः । वाजे चित्रं हवामहे ॥ ४०८ ॥

गौतमो राहुगणः । इन्द्रः । पंक्तिः । (ऋ० १ । ८४ । १०)

स्वादोरिस्था विपुवतो मध्वः पिवन्ति गौर्यः ।

या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभसे वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ।

वाजे चित्रं हवामहे ॥ ४०८ ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः ।

या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

॥ सोमं दे (पञ्चमम्) । द्वयोः सुभरिः ककुविन्द्रः ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ॥ वाजे चित्रं हवामहे ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः । या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

॥ सोमं दे ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः । वाजे चित्रं हवामहे ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः । या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ॥ वाजे चित्रं हवामहे ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः । या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ॥ वाजे चित्रं हवामहे ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः । या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ॥ वाजे चित्रं हवामहे ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः । या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ॥ वाजे चित्रं हवामहे ॥

स्वादोरिस्था विपुवतो मधोः पिवन्ति गौर्यः । या इन्द्रेण स्यावरीर्वृष्णा मदन्ति शोभथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ४०९ ॥

वृचमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कच्चिद्भरन्तोऽवस्यवः ॥ वाजे चित्रं हवामहे ॥

(४११३)

॥ आभीशवे द्वे । द्वयोरभीशुः पंक्तिरिन्द्रः ॥

इन्द्रोमदाऽयवावृधाइ ॥ शवसवृ । त्रहाऽरनुभिः । आओऽरहो । औहोवाऽर३४५ ।
 हऽऽर३४५ । तमिन्मह । त्सुवाऽरजिषु । आओऽरहो । औहोवाऽर३४५ ।
 हऽऽर३४५ । ऊतिमर्भे । हवाऽरमहे । आओऽरहो । औहोवाऽर३४५ । हऽऽर३४५ ॥
 सवाजेपूपाऽरनोऽर ॥ वाऽर३४५इपोऽरहाइ ॥ (दी० ११। प० १८। मा० ७)२१ (गे । ७१८)

(४११४)

इन्द्रोमदायवावृधशवसेवृ ॥ त्रहानुऽरभीऽरः । तामिन्मह । त्सुआऽरजिषुऽर ।
 ऊतीमाऽर३४भाइ । हवाऽरमाहाइ ॥ सवाजेपूपाऽरनोऽर ॥ वाऽर३४५इपोऽरहाइ ॥
 (दी० ७। प० ८। मा० ६)२२ (जू । ७१९)

(४११५)

॥ वार्हद्विराणि त्रीणि । त्रयाणां वृहद्विरिः पंक्तिरिन्द्रः ॥

इन्द्रोऽर१२३४ । मदा ॥ यवावृधेशवाऽरसाऽर३४इवृ । त्रहाऽर । औहोऽरवा ।
 आऽर । औहोऽर३४वा । नृभाइः । तमिन्महत्सुवाजिषूतिमाऽर३भाइ ।
 हवाऽर । औहोऽरवा । आऽर । औहोऽर३४वा । महाइ ॥ सवाजेपुप्रनाऽर ।
 औहोऽरवा । आऽर । औहोऽर३४वा ॥ वाऽर३४५इपोऽरहाइ ॥
 (दी० ९। प० १९। मा० ७)२३ (धे । ७२०)

(४११६)

इन्द्रोऽर३४ । मदाय । वावाऽरद्वीइ ॥ शवसवृ । त्रहानुभीऽरः । हाउहो ।
 होवा । तामिन्मह । त्सुआऽरजिषुऽर । हाउहो । होवा । ऊतिमर्भे ।
 हवामाहेऽर । हाउहो । होवा ॥ सवाजेपूपाऽरनोऽर ॥ वाऽर३४५इपोऽरहाइ ॥
 (दी० १५। प० १७। मा० ८)२४ (कै । ७२१)

(४११७)

ओहाइ । इन्द्रोऽर३४ । मदाय । वावाऽरद्वीइ ॥ शवसवृ । त्रहानुभीऽरः ।
 आउहो । होवा । तामिन्मह । त्सुआऽरजिषुऽर । आउहो । होवा । ऊतिमर्भाइ । हवी ।
 होऽरवा । माहारइ ॥ सवाजेपूपाऽरनो ॥ विपात् । औऽर३होवा । होऽरइ ॥ डा ॥
 (दी० १५। प० २१। मा० १०)२५ (पौ । ७२२)

गौतमो रङ्गणः । इन्द्रः । पंक्तिः । (ऋ० १ । ८२ । १)

उपो षु शृणुही गिरो मघवन्मातथाइव ।

यदा नः सुनतावतः कर आदुर्थयास इद्योजा न्विन्द्र ते हरी ॥ ४१६ ॥

त्रितः अप्सवः कुत्स आत्रिरसो वा । विश्वेदेवाः । पंक्तिः । (ऋ० १ । १०५ । १)

चन्द्रमा अप्सवन्तरा सुपर्णो धावते दिवि ।

न वो हिरण्यनेमयः पदं विन्दन्ति विद्युतो वित्तं मे अस्य रोदसी ॥ ४१७ ॥

उपो षु शृणुही गिरो मघवन्मातथा इव ।

कदा नस्तुच्छतावतः कर इदुर्थयास इद्योजा न्विन्द्र ते हरी ॥ ४१६ ॥

चन्द्रमा अप्सवन्तरा सुपर्णो धावते दिवि ।

न वो हिरण्यनेमयः पदं विन्दन्ति विद्युतो वित्तं मे अस्य रोदसी ॥ ४१७ ॥

(४१६।१)

॥ यामम् । यमः पंक्तिरिन्द्रः ॥

उपापुशृणुहीगिरिः । एऽरे । औऽरेहाऽपवा ॥ माघवन्मा । तथाआऽइवाऽर३४ ।

कदाऽरेधनस्त्र । नात्तावतः । करइद । थायाऽसाइऽर३४व् ॥

याजाऽरेधनुवाऽरेइ ॥ त्राऽरेताऽर३४औहावा ॥ हाऽर३४री ॥

(ऋ० १ । १०५ । १ । १) ३० (टि० । ७२७)

(४१७।१)

॥ त्रैतानि प्राणि । त्रितः पंक्तिरिन्द्रो विश्वेदेवाः ॥

चन्द्रमाआउवा । प्लुवान्तराउवा । सुपर्णाधाउवा ॥ वतादिवि । नवाहिराउवा ।

प्यनाइमायाउवा । पदंविन्दाउवा । तिविद्युताः ॥ वित्तन्माआउवा ।

स्वरोदाऽर३स्ताऽर३४इ । औऽर३४इ ॥ डा ॥ (ऋ० १ । १०५ । १ । १) ३१ (टि० । ७२८)

(४१७।२)

चन्द्रमाआ ॥ प्लुऽरेआन्ताऽरेरा । सुपर्णाधाव । ताऽर३इ । दिविषा ।

नवाऽरहिरण्यनेमयःपदंविन्द । तिविद्युतोऽर३४इइ ॥ वित्तंरहोइ । नवाऽर३इ ॥

स्वरोदाऽर३स्ताऽर३४इ । औऽर३४इ ॥ डा ॥ (ऋ० १ । १०५ । १ । १) ३२ (टि० । ७२९)

[साम-सन्त्र-सूत्रानि [७२७] ३० (टि० । ७२७) ३० (टि० । ७२७)
[७२८] ३१ (टि० । ७२८) ३१ (टि० । ७२८)
[७२९] ३२ (टि० । ७२९) ३२ (टि० । ७२९)

अवस्युरात्रेयः । अधिनौ । पंक्तिः । (ऋ० ५ । ७५ । १)

प्रति प्रियतमं रथं वृषणं वसुवाहनम् ।

स्तोता वामश्विनावृषिः स्तोमेन प्रति भूपति माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ४१८ ॥

प्रति प्रियतमं रथं वृषणं वसुवाहनम् ।

स्तोता वामश्विनावृषि स्तोमेभिर्भूषति प्रति माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ४१८ ॥

(४१७।३)

चन्द्रमाऽऽप्सुवन्तरा ॥ सुपर्णाधा । वताइदाऽइवीऽर ।

नवाऽरहिरण्यनेमयःपदंविन्द । तिविद्युताऽरः ॥ वित्तं होइ । मआऽरहो ॥

स्यरोदाऽरसाऽरऽइ । ओऽरऽरऽइ ॥ डा ॥ (दी० ५ । प० १० । मा० ८) ३३ (मै । ७३०)

(४१७।४)

॥ सौपर्णे द्वे । द्वयोः सुपर्णः पंक्तिरिन्द्रो विश्वेदेवाः ॥

चन्द्रमाऽप्सुवा ॥ तरा । सुपर्णाधावतेदाऽरइवी । नवाऽरहोइ ।

हिरण्यनेमयःपदंविन्द । तिविद्युताऽरः ॥ वित्तं होइ । मआऽरहो ॥

स्यरोऽरः । दाऽरसाऽरऽरओहोवा ॥ ऊऽरऽरऽरपा ॥

(४१७।५)

(दी० ७ । प० ११ । मा० ७) ३४ (च्ले । ७३१)

चन्द्राहोमाऽप्सुवन्तरा । ओऽरवा ॥ सुपर्णाधावतेदाइवायेऽर । होवाऽरहोऽरइ ।

हुवाऽरऽरऽइ । नवाहाइरण्यनाइमायाऽरः । होवाऽरहोऽरइ ।

हुवाऽरऽरऽइ ॥ पदंविन्दन्तिवाइद्युताऽरः । होवाऽरहोऽरइ । हुवाऽरऽरऽइ ॥

वित्तंमअस्यरोदासायेऽर । होवाऽरहोऽरइ । हुवाऽरओऽरवाऽरऽइ ॥ ऊऽरऽरऽरपा ॥

(दी० १० । प० १५ । मा० १३) ३५ (म्ल । ७३२)

(४१८।१)

॥ लौशम् । लुशः पंक्तिरश्विनौ ॥

ग्राऽरऽरऽ । तिप्रियतमम् । राथाम् ॥ वापणं च । सुवाहाऽरऽरनाम् ।

स्तावावाऽरमाऽरः । श्विनाऽरवाऽरऽरपाऽरः । स्तोमाइमाऽरभूऽरः ।

पातिप्राऽरऽरनी ॥ माध्वाइमाऽरमाऽरः ॥ श्रूऽरऽरनाऽरम् । हाऽरऽरऽरवाऽरहाइ ॥

(दी० ४ । प० १२ । मा० ८) ३६ (धे । ७३३)

एकविंशति चतुर्विंशः, सप्तमः सप्तः ॥ ७ ॥ दशतिः ॥ ४ ॥

॥ इति कामे गेह-गाने एधाइश्ववादेः प्रवाट्टकः ॥

सत्यश्रवा आत्रेयः । उपाः । पंक्तिः । (ऋ० ५। ७९। १)

महे नो अद्य बोधयोषो राये दिवित्मती ।

यथा चिन्नो अवोधयः सत्यश्रवासि वाय्ये सुजाते अश्वसूनृते ॥ ४२१ ॥

विमद ऐन्द्रः, प्राजापत्यो वा, वसुकुद्रा वासुकः । सेमः । आस्तारपंक्तिः (ऋ० १०। २५। १)

भद्रं नो अपि वातय मनो दक्षमुत क्रतुम् ।

अथा ते सख्ये अन्धसो वि वो मदे रण्ण्णावो न यवसे विवक्षसे ॥ ४२२ ॥

महे नो अद्य बोधयोषो राये दिवित्मती ।

यथा चिन्नो अवोधयस्सत्यश्रवासि वाय्ये सुजाते अश्वसूनृते ॥ ४२१ ॥

भद्रं नो अपि वातय मनो दक्षमुत क्रतुम् ।

अथा ते सख्ये अन्धसो वि वो मदे रणा गावो न यवसे विवक्षसे ॥ ४२२ ॥

(४२०।२)

॥ निषेधः, निषेधम् वा । अंगिरसः पंक्तिरग्निः ॥

आग्निन्नस्ववृक्तिभिर्हृद्हाहाइ ॥ होतारन्त्वावृणीमहइहाऽइ ॥ हाइ ।

शीरपावकशाचिपमिहइहाऽइ ॥ हाइ । विवोमाऽइ ३४दाइ ॥

यज्ञाइपुस्तोणवर्हिपमिहइहाऽइ ॥ हाऽइइ ॥ वाऽइइवाऽइ ३४ओहोवा ॥ क्षाऽइ ३४से ॥

(षो० १२ । षो० १० । साम० १३) ४ (त्रि। ७३७)

(४२१।१)

॥ सत्यश्रवसः वाय्यस्य साम । सामसत्यश्रवाः पंक्तिरुपा ॥

महाऽइ ३४इ । महेनाअद्य । बोधाऽइया ॥ उपोराये । दिवित्माऽइ ३ती ।

यथाचीऽइन्नाऽइः । आवोधाऽइ ३४याः । सत्याथाऽइ ३वाऽइः ।

सिवाऽइ ३याऽइ ३४याइ ॥ सुजाताऽइ ३आऽइः । थाऽइ ३सूऽइः । नाऽइ ३४५तोऽइ ३हाइ ॥

(दी० ६ । षो० १२ । साम० ७) ५ (खे। ७३८)

(४२२।१)

॥ पौपम् । पृषा पंक्तिः सोमः ॥

भद्रन्नोऽइ ३अपिवातया ॥ मनोऽइ २द । क्षाम् । ऊतक्राऽइ ३४तुम् ॥ आथाते ।

ना । ख्येअन्धमाऽइ ३ः । विवोमाऽइ ३४दाइ । रणाऽइ ३गावाऽइ ३नय ॥

वमायेऽइ ॥ वाऽइ ३इवाऽइ ३४ओहोवा ॥ क्षाऽइ ३४से ॥ (दी० १० । षो० १२ । साम० ८) ६ (कै। ७३९)

गोतमो राह्वगः । इन्द्रः । पंक्तिः । (ऋ० १ । ८१ । ४)

कृत्वा^१ म^२ह्यं^३ अनु^४ष्व^५धं^६ भी^७म आ^८ वा^९वृ^{१०}धे^{११} श^{१२}वः ।
श्रिय^१ ऋ^२ष्व उ^३पा^४क^५यो^६नि शि^७प्री ह^८रि^९वान्द^{१०}धे ह^{११}स्तयो^{१२}र्वज^{१३}माय^{१४}सम् ॥ ४२३ ॥

गोतमो राह्वगः । इन्द्रः । पंक्तिः । (ऋ० १ । ८२ । ४)

स^१ घा^२ तं^३ वृ^४षणं^५ रथ^६मधि^७ ति^८ष्ठा^९ति गो^{१०}वि^{११}दम् ।
यः^१ पात्रं^२ हारि^३योजनं^४ पूर्ण^५मिन्द्र^६ चि^७क्रे^८तति^९ योजा^{१०} न्विन्द्र^{११} ते^{१२} हरी^{१३} ॥ ४२४ ॥
कृत्वा^१ महा^२ अनु^३ष्वधं^४ भी^५म आ^६ वा^७वृते^८ श^९वः ।
श्रिय^१ ऋ^२ष्व उ^३पा^४क^५यो^६नि शि^७प्री ह^८रि^९वान्द^{१०}धे ह^{११}स्तयो^{१२}र्वज^{१३}माय^{१४}सम् ॥ ४२३ ॥
स^१ घा^२ तं^३ वृ^४षणं^५ रथ^६मधि^७ ति^८ष्ठा^९ति गो^{१०}वि^{११}दम् ।
यः^१ पात्रं^२ हारि^३योजनं^४ पूर्ण^५मिन्द्र^६ चि^७क्रे^८तति^९ योजान्विन्द्र^{१०} ते^{११} हरी^{१२} ॥ ४२४ ॥

(४२३१)

॥ औपत्तन् । उपा पंक्तिन्द्रः ॥

कृत्वा^१ महा^२ अनु^३ष्वधा^४ऽदमे^५ ॥ भी^६म आ^७ वा^८वृ^९ऽता^{१०}इ^{११}शा^{१२}ऽवा^{१३}ऽरः । श्रिय^{१४} ऋ^{१५}ष्व^{१६}ऽरः ।
उपा^१का^२ऽर^३ऽश्रयोः^४ । नि^५शि^६प्री^७ह^८रि^९ऽवा^{१०}न्दा^{११}ऽधा^{१२}ऽर^{१३}इ ॥ ह^{१४}स्ता^{१५}यो^{१६}ऽर्वा^{१७}ऽर^{१८} ॥
ज^१मो^२ऽर^३ऽश्रवा^४ । या^५ऽत्तो^६ऽवहा^७इ ॥

(३० ३ । ५० ८ । म = २) ७ (गो । ७२०)

(४२४१)

॥ लौशम् । लुशः पंक्तिन्द्रः ॥

स^१घा^२तं^३ वृ^४षणम् । रथा^५ऽर^६श्र^७ओ^८हो^९वा ॥ आ^{१०}धि^{११}ति^{१२}ष्ठा । ति^{१३}गो^{१४}वा^{१५}ऽइ^{१६}दा^{१७}ऽरम् ॥
य^१पात्रं^२हा । रि^३या^४ऽर^५जा^६ऽर^७ऽश्रनाम् । पू^८णामि । द्रा । ची^{११}क्रे^{१२}ना^{१३}ऽर^{१४}ऽश्र^{१५}नो ॥
यो^१जान्^२ऽवा^३ऽर^४इ ॥ द्रा^५ऽता^६ऽर^७ऽश्रओ^८हो^९वा ॥ हा^{११}ऽर^{१२}ऽश्र^{१३}मी ॥

(३० ३ । ५० ८ । म = २) ८ (ये । ७२१)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [७२०] ७ [७२१] ८ [७२२] ९ [७२३] १० [७२४] ११ [७२५] १२ [७२६] १३ [७२७] १४ [७२८] १५ [७२९] १६ [७३०] १७ [७३१] १८ [७३२] १९ [७३३] २० [७३४] २१ [७३५] २२ [७३६] २३ [७३७] २४ [७३८] २५ [७३९] २६ [७४०] २७ [७४१] २८ [७४२] २९ [७४३] ३० [७४४] ३१ [७४५] ३२ [७४६] ३३ [७४७] ३४ [७४८] ३५ [७४९] ३६ [७५०] ३७ [७५१] ३८ [७५२] ३९ [७५३] ४० [७५४] ४१ [७५५] ४२ [७५६] ४३ [७५७] ४४ [७५८] ४५ [७५९] ४६ [७६०] ४७ [७६१] ४८ [७६२] ४९ [७६३] ५० [७६४] ५१ [७६५] ५२ [७६६] ५३ [७६७] ५४ [७६८] ५५ [७६९] ५६ [७७०] ५७ [७७१] ५८ [७७२] ५९ [७७३] ६० [७७४] ६१ [७७५] ६२ [७७६] ६३ [७७७] ६४ [७७८] ६५ [७७९] ६६ [७८०] ६७ [७८१] ६८ [७८२] ६९ [७८३] ७० [७८४] ७१ [७८५] ७२ [७८६] ७३ [७८७] ७४ [७८८] ७५ [७८९] ७६ [७९०] ७७ [७९१] ७८ [७९२] ७९ [७९३] ८० [७९४] ८१ [७९५] ८२ [७९६] ८३ [७९७] ८४ [७९८] ८५ [७९९] ८६ [८००] ८७ [८०१] ८८ [८०२] ८९ [८०३] ९० [८०४] ९१ [८०५] ९२ [८०६] ९३ [८०७] ९४ [८०८] ९५ [८०९] ९६ [८१०] ९७ [८११] ९८ [८१२] ९९ [८१३] १०० [८१४]

अग्रयो धिष्ण्या ऐश्वराः । पवमानः सोमः । द्विपदा विराद् । (ऋ० ९ । १०९ । ४)

पवस्व सोम महान्त्समुद्रः पिता देवानां विश्वाभि धामं ॥ ४२९ ॥

अग्रयो धिष्ण्या ऐश्वराः । पवमानः सोमः । द्विपदा विराद् । (ऋ० ९ । १०९ । १०)

पवस्व सोम ऋत्वे दक्षायाश्चो न नित्तो वाजी धनाय ॥ ४३० ॥

पवस्व सोम महान्त्समुद्रः पिता देवानां विश्वाभि धामं ॥ ४२९ ॥

पवस्व सोम मह दक्षायाश्चो न नित्तो वाजी धनाय ॥ ४३० ॥

(४२८२)

पयूषू॥ प्रधन्वावाऽइ । जासाताऽइ ३४याइ । परिवृत्राणिसक्षणिः ।
द्विपास्ताऽइरा ॥ धियाऋणयाऽइनाऽइइ ॥ हिम् । राऽइ४५सोऽइहाइ ॥

(४२८३)

प । र्येपारी ॥ ऊपुप्रधन्वावाजसातयेपरिवृत्राणिसक्षणिर्द्वाऽइ३इपाः ।
ताऽइ३इरा ॥ धियाऋणयानओवाऽइओऽइ३इवा ॥ राऽइ५सोऽइहाइ ॥

(४२९१)

॥ धर्म धाम सामनी वा द्वे । द्वयोः प्रजापतिः पंक्तिस्सोमः ॥
पवस्वसोमा ॥ माहान्त्समुद्राः । पितादेऽइवानाऽइ३म् ॥ वाऽइ३इवाऽइ३४ओहोवा ॥
भिधामाऽइ३४५ ॥

(४२९२)

ओहोऽइवा । ओहोऽइवा । ओहोऽइवाऽइ३४ओहोऽइवा । पवस्वसोम ।
महान्त्समुद्रः ॥ पितादेऽइवानाऽइ३म् ॥ विश्वाभिधामाऽइ३४ । ओहोऽइवा ।
ओहोऽइवा । ओहोऽइवाऽइ३४ओहोऽइवा ॥ एऽइ३ । धर्माऽइ३४५ ॥

(४३०१)

॥ विधर्म सामनी द्वे । द्वयोः प्रजापतिःपंक्तिस्सोमः ॥
ओहोऽइवा । ओहोऽइवा । ओहोऽइवाऽइ३४ओहोऽइवा । पवस्वसोम ॥
मइदक्षाय ॥ अथाननित्तः ॥ वाऽइ३इवाऽइ३४ । ओहोऽइवा ॥
ओहोऽइवा । ओहोऽइवाऽइ३४ओहोऽइवा ॥ एऽइ३ । विधर्माऽइ३४५ ॥

अथ-नन्व-

३३३ वि ३०३३३

[७५३]२२ नोदम् २.१.८;

(कि। ७५३)

वसवस्तुः । इन्द्रः । द्विवदा विरद् । (न ऋषेक्षेयः)

विश्वतोदावन्विश्वतो न आ भर य त्वा शविष्ठमीमहे ॥ ४३७ ॥

वसवस्तुः । इन्द्रः । द्विवदा विरद् । (न ऋषेक्षेयः)

एष ब्रह्मा य ऋत्विय इन्द्रा नाम श्रुतो गुण ॥ ४३८ ॥

(४३७र) ॥ आभरे द्वे । द्वयोरिन्द्रः पंक्तिरिन्द्रः ॥

विश्वतोहाड ॥ दावन्विश्वतोनाः । ओऽरे । हा । ओऽर३४हाइ । आ ।

भरा । भाऽर३रा ॥ यान्त्वाशविष्ठमाइ ॥ माहा । ओहोऽर३४था ॥ एहायहोऽ ॥

(४३७र) (ई० १ । १० । १२ । ना० ५ । ३२ (धी । ७३५) +

विश्वतोदावन्विश्वतोना ॥ भरा । भाऽर३रा ॥ यान्त्वाशविष्ठमाइम् ॥

हाड । ओऽर३हावा । होऽर३इ ॥ डा ॥

(ई० १ । १० । १२ । ना० ३ । ३३ (वि । ७३६)

(४३८र) ॥ वालुमन्दे द्वे । द्वयोर्वलुमन्दो गायत्रीन्द्रः ॥

एषाः ॥ ब्राह्मण्यआऽ३३उवाऽर३ । एऽरे । त्वियाआ ॥ आऽर३इन्द्राः ॥

नामश्रुताऽ३३उवाऽर३ ॥ एऽरे । गुणआ ॥ (ई० १ । १० । १२ । ना० ८ । ३४ (मै । ७३७)

(४३८र) एषाएषाः ॥ ब्राह्माऽर३ब्राह्माऽर३ । यऋत्वियोवा । ओवा ॥ आइन्द्राऽर३आइन्द्राऽर३ः ॥

नामश्रुतोवा । ओवा । गुणा । ओऽर३हावा । होऽइ ॥ डा ॥

(ई० १ । १० । १२ । ना० ८ । ३५ (कै । ७३८)

(४३८र) ॥ ऋत्वयापि ज्ञापि । त्रयाणां ऋत्वयो गायत्रीन्द्रः ॥

एषाः । ओ । ओवा ॥ ब्राह्मणाः । ऋत्वियाऽर३ । आइन्द्राऽर३हाऽर३इ ॥

नाऽर३मा ॥ अऽर३तो । गुणा । ओऽर३हावा । होऽर३इ ॥ डा ॥

(ई० १ । १० । १२ । ना० ३ । ३६ (लृ । ७३९)

ओऽर३हाऽर३इ । ओऽर३हा । एषाब्राह्माऽर३४३ याऽर३४ः ।

ऋत्वियाः ॥ ओऽर३हाऽर३४३ । ओऽर३हा । इन्द्रानानाऽर३४३ । अऽर३४ ।

तोगुणइ ॥ ओऽर३हाऽर३४३ । ओऽर३४५हाऽर३५३ ॥ एऽरे । सुववतऽर३४५ ॥

(ई० २ । १० । १२ । ना० ३ । ३७ (झि । ७४०)

[साम-तन्त्र-सुत्राणि] [७३५]३३ ओऽरे नि २.७.७; ऋत्विये नि ३.५.७; वसवस्तुः नि ३.५.७

[७३६]३३ भरवत्तै. त्रिवि. ३.५.७

[७३७]३४ [७३८]३५ [७३९]३६ [७४०]३७ [७४१]३८ [७४२]३९ [७४३]४० [७४४]४१ [७४५]४२ [७४६]४३ [७४७]४४ [७४८]४५ [७४९]४६ [७५०]४७

[७५०]३७ अङ्गिनेऽङ्गितुल्य ३.२.५

अवस्युरात्रेयः । इन्द्रः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ५ । ३१ । ४ उत्तरार्धः)

ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अर्केरवर्धयन्नहये हन्तवा उ ॥ ४३९ ॥

अवस्युरात्रेयः । इन्द्रः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ५ । ३१ । ४ पूर्वार्धः)

अनवस्ते रथमश्वाय तक्षुस्त्वष्टा वज्रं पुरुहूत द्युमन्तम् ॥ ४४० ॥

ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अर्केरवर्धयन्नहये हन्तवा उ ॥ ४३९ ॥

अनवस्ते रथमश्वाय तक्षुस्त्वष्टा वज्रं पुरुहूत द्युमन्तम् ॥ ४४० ॥

(४३८।५)

एषन्नद्धाहो ॥ याक्रत्वियाः ॥ इन्द्रानामाहो ॥ श्रुतागृणाऽ३१उवाऽ२३ ॥

ऊऽ३४पा ॥

(दी० ८ । प० ५ । मा० ३) ३८ (णि । ७७१)

॥ इति ग्रामे मेय-गण्डे एकादशः प्रपाठकः ॥ ११ ॥

(४३९।१)

॥ श्लोके द्वे । द्वयोः प्रजापतिस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउस्वरता ॥ ब्रह्मणाऽ२ः । इन्द्रम् । आऽ । महयाऽ२०तोऽ२३४ । कैः ॥

अवाऽ२द्वयान् । अहयेह । तवाऽ३४५३ । ऊ३५६ ॥ श्लाकयताऽ२३४५ ॥

(दी० ३ । प० ११ । मा० ६) २ (दू । ७७२) x

(४३९।२)

हाउ । अभि । स्वरता ॥ ब्रह्मणआइन्द्राऽ२म् । महयाऽ२०तोऽ२३४ । कैः ।

अवद्धायाऽ२न् ॥ अहयेहन्तवाऽ२३४५ऊऽ५६ ॥ श्लाऽ२३४काः ॥

(दी० ३ । प० ९ । मा० ८) २ (है । ७७३)

(४४०।१)

॥ अनुश्लोके द्वे । द्वयोः प्रजापतिस्त्रिष्टुविन्द्रः त्वष्टा वा ॥

हाउस्वरता । स्वरतस्वराऽ२३ता । आनवस्तरथम । श्वायाताऽ१क्षुऽ२३४ः ॥

हाउस्वरता । स्वरतस्वराऽ२३ता । त्वष्टावज्रपुरुहू । ताद्युमान्ताऽ२३४म् ॥

हाउस्वरता ॥ स्वरतस्व । राऽ२ । ताऽ२३४ । आहावा ॥ स्वराऽ३ताऽ२३४५ ॥

(दी० ९ । प० १४ । मा० ५) ३ (धु । ७७४)

संवर्त आहिरसः । उषाः । द्विपदा विराट् । (ऋ० १० । १७२ । १)

आ याहि वनसा सह गावः सचन्त वर्तनि यदूधभिः ॥ ४४३ ॥

व्रत्तदस्त्युः । इन्द्रः । द्विपदा विराट् । (न ऋत्वेदीयः)

शं पदं मघश् रघीषिणे न काममव्रतो हिनोति न स्पृशद्रयिम् ॥ ४४१ ॥

व्रत्तदस्त्युः । विश्वेदेवाः । द्विपदा विराट् । (न ऋत्वेदीयः)

सदा गावः शुचयो विश्वधायसः सदा देवा अरेपसः ॥ ४४२ ॥

आ याहि वनसा सह गावः सचन्त वर्तनि यदूधभिः ॥ ४४३ ॥

व्रत्तदस्त्युः । इन्द्रः । द्विपदा विराट् । (न ऋत्वेदीयः)

उप प्रक्षे मधुमति क्षियन्तः पुष्येम रयि धीमहे त इन्द्र ॥ ४४४ ॥

(४४१।१)

आहोइ । शम्पदाम् ॥ मघश् रयाऽइ१२३४इ । षिणाइ । नकाममव्रतो हिनोति न स्पृशत् ॥

रयिमोऽ२३४५ इ ॥ डा ॥

(दं० ४ । प० ७ । मा० ६) ४ (धृ । ७७५)

(४४२।१)

॥ वाचः सामनी द्वे । द्वयोर्वाग्पङ्क्तिर्वाक् ॥

सादा ॥ गावश्शुचयो विश्वधायाऽ२३साः ॥ साऽ२३४दा ॥ दाइवाअरोऽ२३४वा ॥

पाऽ२३४साः ॥

(दं० ४ । प० ५ । मा० ४) ५ (नी । ७७६)

(४४३।१)

आहोऽ३इ । आयाही ॥ वनाऽ२सासहा । गावःसच । तावर्तानीऽ२म् ॥

यात् । ऊऽ२३ ॥ धमिरोऽ२३४५इ ॥ डा ॥

(दं० २ । प० ९ । मा० ४) ३ (जी । ७७७)

(४४४।१)

॥ माधुछन्दसन् । मधुछन्दा त्रिष्टुभ्रहतः ॥

आवा । उपप्रक्षेमधुमतिक्षियन्तः । आवा ॥ ओइ । पुष्येमरयिन्धीमहेत आऽ२इन्द्रा ॥

ओ । वाओवा ॥ ओ । वाहाऽ३१उवाऽ२३ ॥ ऊऽ३४पा ॥

(दं० ५ । प० १० । मा० ६) ७ (न्यू । ७७८)

संवर्त आङ्गिरसः । उषाः । द्विपदा विराट् । (ऋ० १० । १७२ । ४)

उषा अप स्वसुस्तमः सं वर्तयति वर्तनिं सुजातता ॥ ४५१ ॥

भुवन आप्तयः, साधनो वा भौवनः । विश्वेदेवाः । द्विपदा (त्रिष्टुप्) विराट् । (ऋ० १० । १५७ । १)

इमा नु कं भुवना सीषधामेन्द्रश्च विश्वे च देवाः ॥ ४५२ ॥

वन्धुः सुवन्धुः श्रतवन्धुविप्रवन्धुश्च क्रमेण गोपायना लौपायना वा । इन्द्रः । द्विपदा विराट् । (न ऋग्वेदीयः)

विश्वस्य प्र स्तोभ पुरो वा सन्यदि वेह नूनम् ॥ ४५० ॥

उषा अप स्वसुष्टमः सं वर्तयति वर्तनिं सुजातता ॥ ४५१ ॥

इमा नु कं भुवना सीषधामेन्द्रश्च विश्वे च देवाः ॥ ४५२ ॥

(४५०।१)

॥ घनम् (द्वे । द्वयोः) प्रजापतिर्गायत्री विश्वेदेवाः ॥

विश्वस्या ॥ प्रस्तोभाऽर । पुरोवासाऽरन् । यदिवेऽरऽरहा ॥ नूऽरऽर ॥

नाऽरमाऽरऽरहा ॥ घाऽरऽरनाम् ॥ (दी० ४ । प० ७ । मा० ३) १८ (धि । ७९)

(४५०।२)

॥ धर्मसाम ॥

ओहोइविश्वस्या ॥ प्रस्तोभाऽर । पुरोहोवाऽरहाइ । वासाऽरन् । यदिवेहा ॥

नूऽरऽर ॥ नाऽरमाऽरऽरहा ॥ घाऽरऽरमा ॥ (दी० ७ । प० ८ । मा० ४) १९ (जी । ७९०)

(४५१।१)

॥ उपसस्साम । उषा पंक्तिरुषा ॥

उषाअपा ॥ स्वासुष्टाऽरऽरमाः । संवाऽरर्त्तया । तिवाऽरर्त्ताऽरऽरनीम् ॥

सूऽरजाऽरऽरहा ॥ एऽर । तताऽरऽरहा ॥ (दी० ३ । प० ७ । मा० ४) २० (ठी । ७९१)

(४५१।२)

॥ भारद्वाजम् । भरद्वाजः पंक्तिर्विश्वेदेवाः ॥

इमानुकंभूऽपवना ॥ सीषधाऽरऽरमाउवाऽर । इऽरऽरहा । इन्द्रश्वाऽरऽरश्वाउवाऽर ।

इऽरऽरहा ॥ चदेऽर । वाऽरयाऽरऽरहा ॥ वीऽरऽरहाः ॥

(दी० ४ । प० ८ । मा० ६) २१ (दू । ७९२)

भरद्वाजो ब्राह्मणः । इन्द्रः । द्विपदा (त्रिष्टुप्) विराट् । (ऋ० ६ । १७ । १५)

अया वाजं देवाहितं सनेमु मदेम शतहिमाः सुवीराः ॥ ४५४ ॥

ऋषयः ऐलूपः । विश्वेदेवाः । द्विपदा विराट् । (न ऋग्वेदीयः)

वि सुतयो यथा पथ इन्द्र त्वयन्तु रातयः ॥ ४५३ ॥

अया वाजं देवाहितं सनेम मदेम शतहिमाः सुवीराः ॥ ४५४ ॥

आत्रेयः । विश्वेदेवाः । द्विपदा विराट् । (न ऋग्वेदीयः)

ऊजा मित्रो वरुणः पिन्वतेडाः पीवरीमिषं कृणुही न इन्द्र ॥ ४५५ ॥

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः । इन्द्रः । एकपदा । (न ऋग्वेदीयः)

इन्द्रो विश्वस्य राजति ॥ ४५६ ॥

(४५३।२) ॥ रातिसाम । इन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥

विभ्रुविभ्रु ॥ तायाऽरस्तायाऽरः । यथापथः ॥ आइन्द्राऽरत्वाघाऽरः ॥

तुराऽरः ३४वा । ताऽरयोदेहाइ ॥ (दो० १ । प० ६ । ना० ४) २२ (की । ७९३)

(४५४।१) ॥ भारद्वाजम् । भरद्वाजस्त्रिष्टुप्विन्द्रः ॥

अयावाजाम् ॥ दाइवाहि । तसनेमा । मदेमशऽरताहिमाऽरः ॥ शताऽरः ॥

हाऽरइमाऽरः ३४औहोवा ॥ सुवीरऽराऽरः ३४५ः ॥ (दो० ५ । प० ७ । ना० ६) २३ (फू । ७९४)

(४५५।१) ॥ ऐपम् । इषस्त्रिष्टुप्मित्रावरुणौ ॥

ऊजा ॥ मित्रावरुणः पिन्वताऽरः ३इडाः ॥ पीवरीमिषं कृणुहीन आइन्द्राऽरः ३उवाऽरः ॥ ऊऽरः ३४पा ॥

(दो० ४ । प० ४ । ना० ५) २४ (ध्यु । ७९५)

(४५६।१) ॥ वैराजे द्वे । द्वयोरिन्द्रो गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रोऽरः ३४ ॥ विश्वस्यरा ॥ जतिहोऽरः ३४५इ ॥ डा ॥ (दो० १ । प० ४ । ना० १) २५ (घ । ७९६)

(४५६।२) ॥ इन्द्राऽरहोऽरः ३इ ॥ वाऽरइश्वा ॥ स्वराऽरजति ॥ होवाऽरः ३होऽरः ३४५इ ॥ डा ॥

(दो० नास्ति । प० ५ । ना० ३) २६ (वि । ७९७)

॥ सप्तदशाष्टमः, एकदशः सप्तः ॥ ११ ॥ दशतिः ॥ ८ ॥

॥ इति द्वैपयनैर्द्वैपयनम् ॥

गृत्समदः शौनकः । इन्द्रः । अष्टिः । (ऋ० २।२२।१)

त्रिकद्रुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुष्मस्तृप्तसोममपिवाद्दिष्णुना सुतं यथावशत् ।

स ई ममाद् महि कर्म कर्तवे महामुरुं सैनं सश्वदेवो देवं सत्यमिन्द्रं सत्य इन्दुः ॥४५७॥

त्रिकद्रुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुष्मस्तृप्तसोममपिवाद्दिष्णुना सुतं यथावशम्

स ई ममाद् महि कर्म कर्तवे महामुरुं सैनं सश्वदेवो देवं सत्य इन्दुस्स-
त्यमिन्द्रम् ॥ ४५७ ॥

गौराङ्गिरसः । सूर्यः । अतिजगती । (न ऋग्वेदेयः)

अयं सहस्रमानवो दृशाः कवीनां मतिज्योतिर्विधर्म ।

ब्रह्मः समीचीरुषसः समैरयदरेपसः सचेतसः स्वसरे मन्युमन्तश्चिता गोः ॥४५८॥

(४५७ ?)

॥ वाजजित् । प्रजापतिरष्टिविष्णुः ॥

आइत्रिक । द्रुकाइ । घृश्रमहिषो । यवाशिरम् । तुवीशुष्मः ॥ ओइत्साऽर३४०पात् ।

सामाम् । अपिवाऽरद्वि । ष्णुनासुतम् । यथावशम् ॥ ओइसाऽर३४ईम् ।

ममा । दाऽरमहिक । मकर्तवे । महामुरुम् ॥ ओइसाऽर३४इनाम् ।

सश्वात् । देवादेवाम् । सत्यइन्दुः सत्याऽमिन्द्राउ ॥ वा ॥

(दी० ९ । प० २० । मा० २०) २७ (नौ । ७९८)

(४५८ ?)

॥ गौरांगिरसस्य सामनी द्वे । द्वयोर्गौरतिजगतीन्द्रः ॥

अयं सहस्राहाइ ॥ समानाऽर३४वाः । दृशाः कवीनां मतिज्यो । तिर्विधाऽर३४र्मा ॥

ब्रह्माः समाइचीरुषसः । समाइराऽयाऽरत् । अराऽर । होवाऽर ।

पाऽ । सस्सच । तसाऽरः ॥ स्वासरे ॥ मन्युमाऽर३०ताः ॥ चितो ।

याऽर३४आहोवा ॥ गोऽर३४ः ॥

(दी० ८ । प० १६ । मा० १०) २८ (टौ । ७९९)

(४५९ ?)

अयं सहस्रमानाऽर्वाः ॥ दृशाः कवीनां मतिज्यो । तिर्विधाऽर३४र्मा ॥

ब्रह्माः समाइचीरुषसः । समाइराऽयाऽरत् । ओऽर्वा । अरेपसः सचेतसः ।

स्वासरे ॥ मन्युमाऽर३ताः । ओऽर्वा ॥ चिताऽरः । गोऽरराऽर३४आहोवा ॥

वाऽर३४ः ॥

(दी० १० । प० १३ । मा० ९) २९ (वो । ८००)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [७९८] २७ दृश्व ३.१०.२, यवा ५.५.१०; लघ्वनः ७-३.१;

[७९९] २८ [८००] २९ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

एन्द्रं याहुप नः परावतो नायमच्छा विदधानीव सत्पतिरस्तं राजेव सत्पतिः ।
हवामहे त्वा वयं प्रयस्वन्तः सुते सचा ।
पुत्रासो न पितरं वाजसातये मंहिष्ठं वाजसातये ॥ ४५९ ॥

रमः कश्यपः । इन्द्रः । अतिजगती । (ऋ० १ । १३० । १)

तमिन्द्रं जोहवीमि मघवानमुग्रं सत्रा दधानमप्रतिष्कृतं शवांसि ।
मंहिष्ठो गीर्भिरा च यज्ञियो वर्तद्राये नो विश्वा सुपथा कुणोतु वज्री ॥ ४६० ॥
एन्द्रं याहुप नः परावतो नायमच्छा विदधानीव सत्पतिरस्ता राजेव सत्पतिः ।
हवामहे त्वा प्रयस्वन्तः सुतेष्वपुत्रासो न पितरं वाजसातये मंहिष्ठं
वाजसातये ॥ ४५९ ॥

तमिन्द्रं जोहवीमि मघवानमुग्रं सत्रा दधानमप्रतिष्कृतं शवांसि शूर ।
मंहिष्ठो गीर्भिरा च यज्ञियो वर्त राये नो विश्वा सुपथा कुणोतु वज्री ॥ ४६० ॥

(४५९।२)

॥ प्रयस्वत् । प्रजापति (रष्टि) स्वष्टिमिन्द्रः ॥

एन्द्रयाहुपनाः ॥ पाराऽरेवाऽर३४ताः । नायमच्छा । विदधानाऽ ।
वास्तपाऽर३४तीः । अस्ताराऽरेजेऽरे । वास्तपाऽर३४तीः ।
हवामहेत्वाप्रयस्वन्ताः । सुताऽपूऽरेवा ॥ पुत्रासाना । पितरंवा ।
जासाताऽर३४वाऽइ ॥ मंहिष्ठाऽरेवाऽरे ॥ जाऽरेस्ताऽरे ।
ताऽरे४५योऽरेवाऽइ ॥

(४६०।१)

॥ अक्षयम् । स्वप्रजापतिरतिजगतीन्द्रः ॥

तमिन्द्रं जोहवीमिमघवानाम् ॥ जाऽर३४ताम् । सत्राहाऽइ । दधानमप्रताऽर३४ताम् ।
वास्तपाऽर३४ताऽरे । मंहिष्ठाऽरे । नो विश्वा सुपथा कुणोतु वज्री ॥
वाचाऽरे ॥ रायेहाऽइ ॥ नो विश्वा सुपथा कुणोतु वज्री ॥
वाऽर३४वा ॥

तान-तन्द्र-सृष्टानि (८०१, ३०, ...)

॥ ८०१ ॥

परुच्छेपो देवांदासिः । विश्वेदेवाः । अत्याष्टिः । (ऋ० १ । १३३ । १)

अस्तु श्रौषद् पुरो अग्निं धिया दध आ नु तच्छर्षो दिव्यं वृणीमह इन्द्रवायु वृणीमहे ।
यद्ध क्राणा विवस्वते नामा सन्दायि नव्यसी ।

अध प्र स्र न उष यन्तु धीतयो देवा अच्छा न धीतयः ॥ ४६१ ॥

एवयामरुदत्रियः । मरुतः । अतिजगती । (ऋ० ५ । ८७ । १)

प्र वो महे मतयो यन्तु विष्णवे मरुत्वते गिरिजा एवयामरुत् ।

प्र शर्षाय प्रयज्यवे सुखादये तवसे भन्ददिष्टये धुनित्रताय शवसे ॥ ४६२ ॥

अस्तु श्रौषद् पुरो अग्निं धिया दध आ नु तच्छर्षो दिव्यं वृणीमह इन्द्रवायु वृणीमहे ।
यद्ध क्राणा विवस्वते नामा सन्दाय नव्यसे ।

अध प्र नूनमुप यन्ति धीतयो देवा अच्छा न धीतयः ॥ ४६१ ॥

प्र वो महे मतयो यन्तु विष्णवे मरुत्वते गिरिजा एवयामरुत् ।

प्र शर्षाय प्र यज्यवे सुखादये तवसे भन्ददिष्टये धुनित्रताय शवसे ॥ ४६२ ॥

(४६१।१)

॥ याज्ञतुरम् । यज्ञतुरोऽत्यष्टिरिन्द्रः ॥

अस्तुश्रौषद् ॥ पुरोअग्निंधियादधे । हाऽ । औऽइहोऽर३४वा । आनुत्यच्छर्षादि ।

व्याम् । वृणाऽर३हाइ । माऽर३४हे । इन्द्रावाऽयूऽर३ । वृणीऽर३माऽर३४हाइ ।

यद्धक्राणाविवाऽस्वाऽस्ताइ । नामासन्दायनाऽर३ । व्यासाइ । अधप्रनूनमुपया ।

तिधीतायाऽर३ः । हाऽ । औऽइहोऽर३४वा ॥ दाइवाऽर३अच्छाऽर३ ।

हाऽ । औऽइहोऽर३४वा ॥ नधोऽर३४वा । ताऽयोऽदेहाइ ॥

(दी० १३ । प० २२ । ना० ११) ३२ (ठ । ८०३)

(४६२।१)

॥ एवयामरुतः साम । एवयामरुदतिजगतीन्द्रः ॥

प्राऽर३४ । वामहमतयायन्तुविष्णवो । हाइ ॥ मरुत्वताऽर३गिरिजाऽर३४ः ।

हाहाइ । एवायाऽर३ । माऽर३४रुत् । प्राशर्षायाऽर३ । प्रायज्यावाऽर३इ ।

सुखादाऽर३४याइ । तवसेभन्दादिष्टये ॥ धुनाइत्राऽस्ताऽर३ ॥ याऽर३शाऽर३४ओहोवा ॥

वाऽर३४से ॥

(दी० ९ । प० १४ । ना० ९) ३३ (धो । ८०४)

अनागतः पारुच्छेपिः । पयमानः सोमः । अत्यष्टिः । (ऋ० ९ । १११ । १)

अया रुचा हरिण्या पुनानो विश्वा द्वेषांसि तरति स्वयुग्वाभिः । सूरौ न स्वयुग्वाभिः ।

धारा सुतस्य रोचते पुनानो अरुषो हरिः ।

विश्वा यद्रूपा परिवात्यृकभिः सप्तास्यैभिर्ऋकभिः ॥ ४६३ ॥

^{३ २ ३ १ २ २} अया रुचा हरिण्या पुनानो विश्वा द्वेषांसि तरति स्वयुग्वाभिः । सूरौ न स्वयुग्वाभिः ।

^{१ २ ३ १ २} धारा सुतस्य रोचते पुनानो अरुषो हरिः ।

^{२ ३ २ ३ १ २ २} विश्वा यद्रूपा परिवात्यृकभिः सप्तास्यैभिर्ऋकभिः ॥ ४६३ ॥

(४६३।१) ॥ विपमानि त्रीणि, (विपमाणानि वा) । भरडाजोऽत्यष्टिसोमः ॥

^{४ ५ १} आया ॥ रुचा । हरि । ण्यापुनानाः । विश्वाद्द्वेषांसितरतीऽर ३ नाऽर ३ युग्वाभिः ॥

^{२ ३ १ २} सूरौऽर ३ नाऽर ३ ॥ साऽर ३ युग्वाभिः ४ आहावा ॥ ग्वाऽर ३ र्भाभिः ॥

(ऋ० ९ । १११ । १) ३३ (गी । ८०५)

(४६३।२)

^{५ ४ ३ २ ३ ४ ५} अयारुचाहरिण्या ॥ पुनानः । विश्वाद्वाऽर ३ र्भा । साइतर । त्याहा । वाऽर ३ नाऽर ३ ।

^{१ २ ३} सायुऽर ३ ग्वाऽर ३ र्भाभिः ॥ सूरौऽर ३ ना ॥ सयुऽर ३ ग्वाऽर ३ भाऽर ३ र्भाऽर ३ ॥

(ऋ० ९ । १११ । १) ३३ (गी । ८०६)

(४६३।३)

^{४ ३ २ ३ ४} अयारुचाहरिण्या । पूऽर ३ र्भा । नानोविश्वाद्द्वेषा । साइतरति । नायुऽर ३ ग्वाभिः ।

^{१ २ ३} सूरौनाऽर ३ । सायुऽर ३ ग्वाऽर ३ र्भाभिः । धारापृष्ठा । स्यारोऽर ३ चनाइ ।

^{२ ३ ४} पुनानोआऽर ३ । रूपाहाऽर ३ र्भाभिः । विश्वापद्रु । पापरिया । साऽर ३ र्भाभिः ।

^{१ २ ३ ४ ५} सप्तास्यैर्ऋकभिः ॥ भाऽर ३ र्भाभिः । काऽर ३ र्भाभिः ।

(ऋ० ९ । १११ । १) ३३ (गी । ८०७)

(४३५२)

अग्निं होतारं मन्ये । दाऽर३४ । स्वन्तवसाः सुनुम् ॥ सहस्राजाऽरेतावेऽदासाऽरम् ।
 विप्रन्नजाऽरेतावेऽदासाऽरम् । यजुर्ध्वयाऽरेसूवध्वाराऽरः ।
 देवादेवाऽरेचायाऽरकृपाऽर । घृतास्यविभ्राष्टिमनुशु । क्राशाऽश्चिपाऽरः ।
 आज्रहाऽरनाऽर ॥ स्याऽर३साऽर । पाऽर३४५इपोऽरवहाइ ॥

(वी० १६ । प० १२ । म० ८) ३२ (मू । ८१०)

(४३५३)

॥ अवभृथसाम । बृहस्पतिरस्यष्टिरग्निः ॥

अहावोहाऽर३४वाः । अहावोहाऽर३४वाः । अहावोहाऽर३४वाः ।
 अग्निष्टपती । प्रतिदहती । अग्निं हो । तारम्माऽरन्येऽरेदास्वन्तम् ॥ वसाः ।
 सुनुं सहस्राजाऽरेताऽरेवेदसम् । विप्राम् । नजाऽरेताऽरेवेदसम् । यजु ।
 ध्वयाऽरेसूऽरेवध्वरः । देवा । देवाऽरेचीऽरेयाकृपा ॥ घृता ।
 स्यविभ्राष्टिमनुशुऽरेक्राऽरेशोचिपः ॥ आज्र । हानाऽरेस्याऽरेसपिपः ।
 अहावोहाऽर३४वाः । अहावोहाऽर३४वाः । अहावोहाऽर३४वाः ।
 अग्निष्टपती । प्रतिदहाऽरेताऽरेदइ ॥ एऽर३ । विश्वं समविणंदइ । एऽर३ । विश्वं समविणंदइ
 एऽर३ । विश्वं समविणंदहाऽर३४५ ॥ (वी० १६ । प० १२ । म० ८) ३३ (मू । ८११)

(४३५४)

॥ प्रथम्यसान । बृहस्पतिरस्यष्टिरग्निः ॥

त्वशाइः । प्रतिदहती । हाउहोऽरेहाउ । अग्निं हो । तारम्माऽरन्येऽरेदास्वन्तम् ॥ वसाः ।
 सुनुं सहस्राजाऽरेताऽरेवेदसम् । विप्राम् । नजाऽरेताऽरेवेदसम् । यजु । ध्वयाऽरेसूऽरेवध्वरः ॥
 देवा । देवाऽरेचीऽरेयाकृपा ॥ घृता । स्यविभ्राष्टिमनुशुऽरेक्राऽरेशोचिपः ॥
 आज्र । हानाऽरेस्याऽरेसपिपः । त्वशाइः । प्रतिदहती । हाउहोऽरेहाउ ।
 वा ॥ एऽर३ । विश्वं समविणंदइ । एऽर३ । विश्वं समविणंदइ । एऽर३ । विश्वं समविणंदइ ॥
 (वी० १६ । प० १२ । म० ८) ३४ (मू । ८१२)

(४६७१२) **॥ आभीकम् । अभिरसो गायत्री सोमः ॥**
 उच्चातऽरऽ४जा । तमन्धाऽरऽ४साः । दिवाइसाऽरऽ४इ ॥ मियाददाइ ॥
 उग्रंशाऽरऽ४मा ॥ महायेऽइ । आऽरवाऽरऽ४ओहावा ॥ वाऽरऽ४इ ॥
 (द्रो० ४ । प० ८ । ना० ५) ३ (दु । ८१५)

(४६७१३) **॥ ऋषभः पावमानम् । ऋषभो गायत्री सोमः ॥**
 हाहाउच्चातेजा ॥ हाऽइ । हाऽइइ । तामाऽरं०धाऽरऽ४साः ।
 दिविसङ्गमियाऽइदाऽइदे ॥ उग्रंशाऽरऽ४मा ॥ ओमाऽइ । महोवा । आऽरवोऽइहाइ ॥
 (द्रो० ५ । प० ९ । ना० ४) ३ (भी । ८१६)

(४६७१४) **॥ आभीकम् । अंगिरसो गायत्री सोमः ॥**
 ऊऽरऽ४उच्चातेजाऽइ । तमाहो०धासाः ॥ दिविसङ्गमियाऽइदाऽइदे ॥
 उग्रंशाऽरऽ४मा ॥ माहाऽरुवाऽरऽ४इ । आऽरऽ४वोऽइहाइ ॥
 (द्रो० ४ । प० ६ । ना० ३) ४ (ति । ८१७)

(४६७१५) **॥ यात्रवे द्वे । द्वयोः वसुर्गायत्री सोमः ॥**
 उच्चातेजा ॥ तम । धासाऽरऽइ । ओमाऽइवा । दिविसङ्ग ।
 मियादाऽइदेऽइ । ओमाऽइवा ॥ उग्रांशाऽइमाऽरऽइ ॥ ओमाऽरवाऽइ ।
 माऽरहाऽरऽ४ओहावा ॥ श्रवाऽइइऽइऽइ ॥ (द्रो० ८ । प० ११ । ना० ३) ५ (टि । ८१८)

(४६७१६) **॥ इन्द्राण्याः साम । इन्द्राणी गायत्री सोमः ॥**
 उच्चातेजा ॥ तमन्धाऽरऽ४साः । दिविसङ्ग । मियादाऽरऽइदाइ ॥ उग्राऽइंहाइ ।
 शामाऽइहाइ ॥ महाऽइहोयेऽइ । आऽरवाऽरऽ४ओहावा ॥ ग्वाऽरऽ४मा ॥
 (द्रो० ६ । प० ६ । ना० ३) ३ (घृ । ८१९)

(४६७१७) **॥ इन्द्राण्याः साम । इन्द्राणी गायत्री सोमः ॥**
 उच्चातेजातमा ॥ धासाऽरऽइ । ओमाऽइवा । दिविसङ्ग । मियादाऽइदेऽइ ।
 ओमाऽइवा ॥ उग्रांशाऽइमाऽरऽइ । ओमाऽइवा ॥ महायेऽइ । आऽरवाऽरऽ४ओहावा ॥
 ऊऽइइइऽइ ॥ (द्रो० ६ । प० ११ । ना० ३) ६ (त्ला । ८२०)

(४६७।८)

उच्चातेजातमन्धासाः ॥ दिविसङ्गम्याददाइ ॥ उग्रशशाऽर३४र्मा ॥
महाऽर३इश्राऽवाऽद५६ः ॥

॥ शैशवे द्वे । द्वयोः शिशुर्गायत्री सोमः ॥

(दी० ५ । प० ४ । मा० ४) ८ (भी

(४६७।९)

उच्चातेजातमन्धाऽसाः ॥ दिविसङ्ग । म्यादाऽर३दाइ । उ । उग्रशशाऽर३र्मा ॥
महाऽर । हाऽरइ । औऽरहोऽर३इ । श्रवाऽरः । हाऽरइ । औऽरहोऽर३इ ॥
इयाऽरहोइ । इयोऽर३४५वाऽद५६ ॥ ऊऽर३४५ ॥

(दी० ५ । प० ४ । मा० ४) ८ (भी

(४६७।१०)

उच्चाऽर३४ओहावा ॥ तेजाऽर । तमाऽर३४५ । धाऽर३४साः ।
दिविसङ्गम्याददे ॥ उग्रशशाऽर३र्मा ॥ महिश्रवा । औऽरहोवा । होऽपइ ॥ डा ॥

॥ दोहसामनी द्वे । द्वयोः प्रजापतिर्गायत्री सोमः ॥

(दी० ५ । प० १० । मा० ३) १० (मि । ८२३)

(४६७।११)

उच्चातेजातमन्धसोदोहाइदाहाऽदए ॥ दिविसङ्गम्याददे । दोऽरहाइ ।
दोऽरहाऽर३ए ॥ उग्रशशाऽर३र्मा । दोऽरहाइ । दोऽरहाऽर३ए ॥ महिश्राऽर३वाऽर३४ः ।
औऽर३४५इ ॥ डा ॥

॥ दोहीयसाम ॥

(दी० १० । प० १० । मा० ८) ११ (मै । ८२४)

(४६७।१२)

उच्चातेजातमन्धसाः ॥ इन्द्राण्याः साम । इन्द्राणी गायत्री सोमः ॥
औऽर३वा । औऽर३वा । औऽर३वा । ववाऽर३होइ ॥ उग्रशशाऽर३र्मा ।
औऽर३वा । औऽर३वा । ववाऽर३होइ ॥ महिश्रवाऽर३ । याऽर३४ओहावा ॥
ययुरेऽर३४५ ॥

॥ इन्द्राण्याः साम । इन्द्राणी गायत्री सोमः ॥

(दी० ६ । प० १४ । मा० ३) १२ (वू । ८२५)

(४६७।१३)

उच्चाताऽर३इजातमन्धसाः ॥ दिवाइसाऽर३न्दऽर । मिषाऽर३ददाइ ॥
उग्रशर्मा ॥ महाऽर३इश्रवाउ । वाऽर३ ॥ स्तोपेऽर३४५ ॥

॥ आमहीयवम् । अमहीयुर्गायत्री सोमः ॥

(दी० ३ । प० ७ । मा० ६) १३ (दू । ८२६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [८२१] ८ [८२२] ९ [८२३] १० [८२४] ११ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[८२३] १३ उपान्त्यं च १.१.७;

मनुञ्जन्दा वैश्वानिनः । पवम.तः सोमः । गायत्री । (ऋ० ३।१।१)

स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्व सोम धारया ।
इन्द्राय पातवे सुतः ॥ ४६८ ॥
स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्व सोम धारया ।
इन्द्राय पातवे सुतः ॥ ४६८ ॥

॥ आजिगम् । अजिगो गायत्री सोमेन्द्रौ ॥

(४६८१)

स्वादाइष्टया । मदाइष्टया ॥ पवस्वसौ । माघाऽशराऽरेश्या ॥ इन्द्रायपा ।
तवाइसुऽरेश्याऽरेश्याः । औऽरेश्याइ ॥ डा ॥ (ऋ० ३।१।१००) १४ (जु । ८२७)

(४६८२)

स्वादिष्ठयाऽर । इयाऽरेश्या । मदिष्ठावाऽर ॥ पवस्वसौऽर । इयाऽरेश्या ।
मघारायाऽर ॥ इन्द्रायपाऽर । इयाऽरेश्या ॥ तवाइसुऽरेश्याऽरेश्याः । औऽरेश्याइ ॥ डा ॥
(ऋ० ३।१।१००) १५ (जु । ८२८)

(४६८३)

स्वादिष्ठयौहोऽर । इया । मदिष्ठावाऽर ॥ पवस्वसौहोऽर । इया ।
मघारायाऽर ॥ इन्द्रायपाहोऽर । इया ॥ तवाइसुऽरेश्याऽरेश्याः । औऽरेश्याइ ॥ डा ॥
(ऋ० ३।१।१००) १६ (डि । ८२९)

(४६८४)

॥ जनदग्नेः शिल्पे द्वे । द्वयोः जनदग्निर्गायत्री सोमेन्द्रौ ॥
ओइस्त्राऽरेश्यादी ॥ ष्टयाऽरेमादिष्ठया । औऽरेश्या । पवस्वसोमधारयाऽर ॥
ओइऽरेश्याऽर ॥ याऽरपाऽरेश्याहोवा ॥ तवलुताऽरेश्या ॥
(ऋ० ३।१।१००) १७ (मी । ८३०)

(४६८५)

उहुवाइ । स्वाऽरेश्यादी ॥ ष्टयाऽरेमादिष्ठया । औऽरेश्या ।
पवस्वसोमधारयाऽर । उहुवाइ । इन्द्रायपाऽरेश्या ॥ ताऽरवाऽरेश्याहोवा ॥
वुऽरेश्याः ॥
(ऋ० ३।१।१००) १८ (नी । ८३१)

भृगुर्वारुणिर्जमदग्निर्भागवो वा । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९।३५।१०)

वृषा पवस्व धारया मरुत्वते च मत्सरः । विश्वा दधान ओजसा ॥ ४६९ ॥

१२ ३ १२ ३१ २ ३२ २ ३ १ २ ३ १ २
वृषा पवस्व धारया मरुत्वते च मत्सरः । विश्वा दधान ओजसा ॥ ४६९ ॥

(४६८।६)

॥ संहितम् । संहितः साध्या देवा गायत्री सोमेन्द्रौ ॥

स्वादाइष्ठया ॥ मदिष्ठयाऽ३ । पावाऽ३स्वासी । मधारयाऽ३ ॥ आइन्द्राऽ३यापाऽ६ ।

हाउ ॥ तवाऽ६इसुताउ ॥ वा ॥ (दी० २।५०।८।मा० ५)१९ (जु । ८३२)

(४६८।७)

॥ शकुलः । वसिष्ठो गायत्री सोमेन्द्रौ ॥

स्वादिष्ठयामदिष्ठयापवस्वसोमधारयाइ । द्राऽ६यपा ॥ तवाऽ२इ । ऊऽ२ । तवाऽ२इ । ऊऽ२ ।

तवाऽ२४औहोवा ॥ सूऽ२३४ताः । (दी० ८।५०।८।मा० ५)२० (जु । ८३३)

(४६८।८)

॥ गंभीरम् । जमदग्निर्गायत्री सोमेन्द्रौ ॥

औहोहिम्स्थिहाएहिया । हाऽ३हाइ । स्वादाइष्ठया । माऽ२३४दी ॥ औइमाऽ२३४दी ॥

औहोहिम्स्थिहाएहिया । हाऽ३हाइ । ष्ठयापाव । स्वाऽ२३४सो ॥ ओस्वाऽ२३४सो ॥

औहोहिम्स्थिहाएहिया । हाऽ३हाइ । मधारया । इऽ२३४०द्रा ।

आइऽ२३४०द्रा ॥ औहोहिम्स्थिहाएहिया । हाऽ३हाइ । यपातवाइ ।

सूऽ२३४ताः । औइसूऽ२३४ताः । औहोहिम्स्थिहाएहिया । हाऽ३हाइऽ३४ ।

औहोवा ॥ इऽ२३४५ ॥ (दी० २३।५०।२४।मा० २१)२३ (हु । ८३४)

(४६८।९)

॥ संहितम् । संहितः साध्या देवा गायत्री सोमेन्द्रौ ॥

स्वादिष्ठयाम । दाऽ५इष्ठया ॥ पवाऽ२ । स्वाऽ२३सो । मधाऽ२राया ॥

आऽ२३इन्द्रा ॥ याऽ२पा । तवाऽ२३ ॥ हाउवाऽ३ ॥ सूऽ२३४ताः ॥

(दी० २।५०।१०।मा० ४)२२ (जी । ८३५)

(४६९।१)

॥ सोम सामनी द्वे । द्वयोः सोमो गायत्री सोमौ इन्द्रो वा ॥

वृषापवा ॥ स्वधारायाऽ२ । मरुत्वताइ । चमत्साऽ२३राः ॥ वाइश्वाऽ२३ ॥

दाऽ२धाऽ२३औहोवा ॥ नओजसाऽ२३४५ ॥ (दी० ५।५०।७।मा० ५)२३ (कु । ८३६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [८३२]१९ [८३३]२० [८३४]२१ [८३५]२३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

(४६९१२)

वृषाहाउ ॥ पाऽर३४वा । स्वाधाराऽर३४या । माऽर३४रू । त्वाऽर३४ताइ ।
 चामत्साऽर३४राः ॥ वाइश्वाद्घाऽर३ ॥ नाऽरओऽर३४ओहोवा ॥ जाऽर३४सा ॥

(दी० ३ । प० ९ । मा० ६) २४ (ह्रू । ८३७)

(४६९१३)

॥ आशुभार्गवम् । भृगुर्गायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ॥

वृषापव । स्वधाराऽदया ॥ मरुत्वताऽर३इ । चामाऽरत्साऽर३४राः ॥

विश्वादाऽधऽर ॥ नओऽर । जाऽर३४साऽदहाइ ॥ (दी० २ । प० ७ । मा० ४) २५ (छी । ८३८)

(४६९१४)

॥ वैश्वदेवे द्वे । द्वयोर्विश्वेदेवा गायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ।

आइवृषा ॥ पवा । इहा । औऽर३हो । स्वधाराऽर३४या । म । रू ।

त्वतेऽर३हाइ । च । मा । त्तराऽर३हाऽर३इ ॥ विश्वाद्घाहाउ ।

नओजसाहाउ ॥ ओवाऽर३४ओऽर३४वाऽदद ॥ अस्मरायाऽरउतश्रवाऽर३४ः ॥

(दी० ९ । प० १५ । मा० ९) २६ (नो । ८३९)

(४६९१५)

वृषा । पवाऽर । एहिया ॥ स्वधाऽर । रयाऽर३४ओहोवा । मरूऽर३४ ।

ओहोवा ॥ त्वतेचमाऽत्साऽर३राः ॥ औऽर३होऽर३येऽर । औहोऽर३४वाऽदद ॥

विश्वाद्घानओजसाऽर३४ ॥

(दी० १० । प० ११ । मा० ३) २७ (पि । ८४०)

(४६९१६)

॥ इन्द्र सामनी द्वे । द्वयोरिन्द्रो गायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ॥

वृषापवाऽर३ । होहोइ । औऽर३होऽर३४ ॥ स्वधारायाऽर३ । होहोइ ।

औऽर३होऽर३४ ॥ मरुत्वतेऽर३ । होहोइ । औऽर३होऽर३४ ॥

चमात्साराऽर३ः । होहोइ । औऽर३होऽर३४ ॥ विश्वादाधाऽर३ ।

होहोइ । औऽर३होऽर३४ । नओजसाऽर३ । होहोइ । औऽर३होऽर३४ ॥

औऽर३४इ ॥ डा ॥

(दी० ६ । प० २० । मा० ९) २८ (डो । ८४१)

अमहीयुराक्षिरसः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ६१ । १९)

यस्ते मदो वरेण्यस्त्येना पवस्वान्धसा । देवावीरघशंसहा ॥ ४७० ॥

यस्ते मदो वरेण्यस्तेना पवस्वान्धसा । देवावीरघशंसहा ॥ ४७० ॥

(४६९।७)

वृषापावा । ओहोहोऽ२३४वा । स्वधाराया । ओहोहोऽ२३४वा ॥ मरुत्वाता ।

ओहोहोऽ२३४वा । चमात्सारा । ओहोहोऽ२३४वा ॥ विश्वादाधा ।

ओहोहोऽ२३४वा । नओजासा । ओहोहोऽ२३४वा ॥ होऽइ ॥ डा ॥

(दी० १२ । प० १४ । मा० २) २९ (झा । ८४२)

(४६९।८) ॥ यौक्ताश्वे द्वे । द्वयोर्युक्ताश्वो गायत्री सोमः इन्द्रो वा ॥

ओहोहोहाइ । वृषा ॥ पवस्वऽ३धारायाऽ३ । मारुऽ२त्वाऽ२३४ताइ ।

ओइ । चमाऽ२३ । चमाऽ२त्साऽ२३४राः ॥ ओहोहोहाइ । विश्वा ॥

दधाऽ२नाऽ२३४ओ । जासाऽ२३४ओहोवा ॥ ओइ । ज्वरआ ॥

(दी० ४ । प० १३ । मा० ९) ३० (दो । ८४३)

(४६९।९)

वृषाओहोहोहाइ ॥ पवऽ३स्वाधाऽ३रायाऽ३ । मारुऽ२त्वाऽ२३४ताइ ।

चमाऽ३ । ओइ । चमाऽ२त्साऽ२३४राः ॥ विश्वाओहोहोहाइ ॥ दधाऽ२नाऽ२३४ओ ।

जाऽ२साऽ२३४ओहोवा ॥ ओइ । जूऽ२३४वा ॥ (दी० ३ । प० ११ । मा० १०) ३१ (कौ । ८४४)

॥ इति ग्रामे नेय-गाने द्वादशः प्रपाठकः ॥ १२ ॥

(४७०।१)

॥ भासम् । अत्रिर्गायत्री सोमः ॥

यास्ताइ ॥ मादो । वाराओऽ२३४वा । णीऽ२३४याः । ताइना ॥ पावा ।

स्वाऽ३आओऽ२३४वा । धाऽ२३४सा ॥ दाइवा ॥ वाइरा । घाशाओऽ२३४वा ॥

साऽ२३४हा ॥

(दी० नास्ति । प० १२ । मा० ९) २ (यो । ८४५)

(४७०।२)

॥ सोम साम । सोमो गायत्री सोमः ॥

यस्तेमदाः ॥ वराइणिधाः । ताइनापावाऽ३स्वाऽ३ । अन्धसा ॥ दाइवावाइराऽ३४ ।

हाउ ॥ वशाऽ३सहा । होऽइ ॥ डा ॥

(दी० नास्ति । प० ९ । मा० १०) २ (लै । ८४६)

[नाम-तन्त्र-सूत्राणि] [८४२] २९ मादेः १००५६;

[८४३] ३० पावेऽपि ५.३.५;

[८४४] ३१ [८४५] ३२ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[८४५] ३३ तिगो गु १.३.१०; इदमगुर्वदेर्भद्रपु ६.२.४; धमन्वायाः

मादेः ११.२.१०-

त्रित आप्तः । पवनातः सोमः । गायत्री । (क० २ । ३३ । ४)

तिस्रो वाच उदीरते गावो मिमन्ति धेनवः । हरिरेति कनिकदत् ॥ ४७१ ॥
तिस्रो वाच उदीरते गावो मिमन्ति धेनवः । हरिरेति कनिकदत् ॥ ४७१ ॥

(४७०।३)

॥ प्राजापत्यम् । प्रजापतिगायत्री सोमः ॥

यस्ताऽरेइमाऽर३४दाः ॥ वराङ्गाया । आऽर३४वा । हा । आऽर३४वा ।

हाइ । ताङ्नापव । स्वा०धासा । आऽर३४वा । हा । आऽर३४वा ।

हाइ ॥ दाइवावाइरा । आऽर३४वा । हा । आऽर३४वा । हाऽइ ॥

घाऽरनाऽर३४आहोवा ॥ सहोरयिऽरघ्नाऽर३४ः ॥ (उ० १।१०।३३।१०० ॥ ३(धा)। ८४७)

(४७०।४)

॥ सोम साम ! सोमो गायत्री सोमः ॥

यस्ताइमाऽर३दावरेणियाः ॥ ताङ्नापव । स्वा०धासाऽनाऽर ॥ दाइवाऽरवाइराऽर३ ॥

यशाऽर३४वा । साऽरहोऽरहाइ ॥

(उ० १।१०।३३।१०० ॥ ३(धा)। ८४८)

(४७०।५)

॥ भासम् । अत्रिगायत्री सोमः ॥

यस्त । माऽरदा । वा । इवा ॥ राङ्गाऽरवाऽर ॥ ताङ्नापव । हा ।

आऽरहा । वाहा । धमाऽर ॥ दाइवाऽर३ । वाऽरनाऽर३४आहोवा ॥

यशःसहाऽर ॥

(उ० १।१०।३३।१०० ॥ ३(धा)। ८४९)

(४७०।६)

॥ अथर्ववेदसोम साम ॥

यस्तमदावरेणियाऽरण । तनापवस्वान्धमा ॥ इशवाऽर३४वा । हाइ ।

पाशाउवा । साहाउवाऽर ॥ आऽर३४वा ॥

(उ० १।१०।३३।१०० ॥ ३(धा)। ८५०)

(४७१।१)

॥ वेदभेदे । अथर्ववेदसोम साम ॥

तिस्रोवाचाः ॥ उदाइ । उदाऽर३४उ । वायेऽर । वाऽर३४वा । वाऽरनिना

तिपाइ । तिपाऽर३४उ । वायेऽर । वाऽर३४वा । हरिरेति कनिकदत्

कनाऽर३४उ । वायेऽर ॥ आऽर३४वा ॥

(उ० १।१०।३३।१०० ॥ ३(धा)। ८५१)

(४७१।२)

तिस्रोवाचाः ॥ उदाइरोऽर३४ । वाऽरनिनातिपाइ । वाऽरनिनाऽर३४वा । हरिरेति कनिकदत्

काऽरनाऽर३४आहोवा ॥ आऽर३४वा ॥

(उ० १।१०।३३।१०० ॥ ३(धा)। ८५२)

कश्यपो मारीचः । पवमान सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ६४ । २२)

इन्द्रायेन्दो मरुत्वते पवस्व मधुमत्तमः । ऋतस्य योनिमासदम् ॥ ४७२ ॥
इन्द्रायेन्दो मरुत्वते पवस्व मधुमत्तमः । अकस्य योनिमासदम् ॥ ४७२ ॥

(४७१।३)

॥ पाण्डौहे द्वे । द्वयोः पृथवाङ् गायत्री सोमः ॥
तिस्रोवाचोऽ२३४हाइ ॥ उदीरताइ । गावामिमाऽ२३४हा । तिधेनवाः ॥
हरिराइतोऽ२३४हाइ ॥ कनायेऽ३ । काऽ२दाऽ२३४ओहोवा ॥ अस्मभ्यगातुवित्तमाऽ२३४५म् ॥

(दी० ८ । प० ८ । मा० ७)९(डे । ८५३)

(४७१।४)

तिस्रोवाच्चउदीरतो । वाहाइ ॥ गावामिमाऽ३ । तीधेनाऽ२३४वाः ॥ हरिराइती ॥
काऽ२नाऽ२३४ओहोवा ॥ काऽ२३४दात् ॥

(दी० ७ । प० ७ । मा० ६)१०(छ । ८५४)

(४७१।५)

॥ ध्रुलक वैष्टंभम् । विष्टंभो वा देवा गायत्री सोमः ॥
तिस्रोऽ५वा । चाऽ३उदीरताइ ॥ गावामिम । तिधाइनाऽ१वाऽ२३ः ।
होवाऽ३हाइ ॥ हराइराऽ१इतीऽ२३ । होवाऽ३हाइ ॥ कनायेऽ३ । काऽ२दाऽ२३४ओहोवा ॥
दीऽ२३४शाः ॥

(दी० ५ । प० १० । मा० १०)११(मौ । ८५५)

(४७१।६)

॥ पाण्डौहम् । पृथवाङ् गायत्री सोमः ॥
तिस्रोऽवाचाऽ५उदीरताइ ॥ गावामिमन्तिधेनवः । हरिराऽ२३इती ॥ कनौऽ२ ।
हुवाइ । हाऽ३वाऽ३ ॥ काऽ२दाऽ२३४ओहोवा ॥ हाओवा । ओवाऽ२३४५ ॥

(दी० ९ । प० ९ । मा० ७)१२(धे । ८५६)

(४७२।१)

॥ इपो वृधीयम् । इपावृधीयो गायत्रीन्द्रासोमौ ॥
इन्द्रायन्दाउ ॥ मरुत्वताइ । पवस्वामाऽ२ । धुमत्तमाः ॥ अकस्यायोऽ२ ॥

निमाऽ२३ । साऽ२दाऽ२३४ओहोवा ॥ इपावृधेऽ१ ॥ (दी० ५ । प० ८ । मा० ४)१३ (बी । ८५७)

(४७२।२)

इन्द्रसाम । इन्द्रो गायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ॥
आऽ२३४इन्द्रा । याऽ२३४इन्द्रो ॥ मरुत्वतेऽ३ । पाऽ२३४वा । स्वाऽ२३४मा ।
धुमात्तमाः३ । आऽ२३४का । स्याऽ२३४यो ॥ निमासदाऽ२३४५म् ॥

(दी० १ । प० ९ । मा० ४)१४ (घी । ८५८)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][८५३] ९ रेन्ताक्षरम् १२.३.९;
(पृथक् सूत्राणि न मन्ति) [८५८]१४ यीन्वाम् २.८.९; [८५४]१० [८५५]११ [८५६]१२[८५७]१३

(४७२।३) ॥ वैश्वदेवे द्वे । द्वयोर्विश्वेदेवागायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ॥
 इन्द्रायैन्द्रोऽर३ । हाऽ। औऽर३होवा । मरुत्वातेऽर३ । हाऽ। औऽर३होवा ॥
 पवस्वामाऽर३ । हाऽ। औऽर३होवा । धुमत्तामाऽर३ः । हाऽ। औऽर३होवा ॥
 अर्कस्यायोऽर३ । हाऽ। औऽर३होवा । निमासादाऽर३म् । हाऽ। औऽर३होवाऽर३४३ ॥
 औऽर३४५इ ॥ डा ॥ (दी० ८। प० २०। ना० ४)१५ (णी। ८५९)

(४७२।४)
 इन्द्रायैन्द्रो । एऽर३ । मरु॥ त्वताइ । पवस्वमधुमत्ताऽर३माः । हुवाइ ।
 होऽर३वा ॥ अर्कस्याऽर३यो । हुवाइ । होऽर३वा ॥ निमासाऽर३दाऽर३४३म् ।
 औऽर३४५इ ॥ डा ॥ (दी० ४। प० १३। ना० ६)१३ (दू। ८६०)

(४७२।५) ॥ आग्नेये द्वे । द्वयोरग्निर्गायत्रीन्द्रासोमौ ॥
 इन्द्रायैन्द्रोहाउ ॥ म । रू । त्वतेऽर३हाउ । पवस्वमधु । माऽ। तमाऽर३हाउ ।
 अ । का । स्ययोऽर३हाऽर३इ ॥ निमाऽर३ । होऽर३४वा । साऽर३दोऽर३हाइ ॥
 (दी० ३। प० १३। ना० ५)१७ (दु। ८६१)

(४७२।६)
 इन्द्रायैन्द्रोवा । औवा ॥ मरुत्वतोवा । औवा । पवस्वमोवा । औवा ।
 धुमत्तमोवा । औवाऽर३ ॥ अर्कोहाउ । स्ययोहाउ ॥ निमोवाऽर३औऽर३४वा ।
 साऽर३दोऽर३हाइ ॥ (दी० २। प० १३। ना० ४)१८ (ली। ८६२)

(४७२।७) ॥ वैश्वदेवम् । विश्वेदेवा गायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ॥
 इन्द्रायैन्द्रामरुत्वते । आहाइ ॥ पवस्वमधुमत्तमः । औऽर३हाऽर३४३ ।
 औऽर३४हा ॥ अर्कस्यायोऽर३ ॥ नाऽर३इमाऽर३४औहोवा ॥ उप । साऽर३४दाम् ॥
 (दी० ३। प० १३। ना० ६)२३ (घू। ८६३)

(४७२।८) ॥ आग्नेयम् । अग्निर्गायत्रीन्द्रासोमौ इन्द्रो वा ॥
 इन्द्रायैन्द्रामरुत्वाऽर३ताइ ॥ पवस्वम । धुमात्ताऽर३माऽर३४ः ॥ अर्कस्वयानिमाऽर३हाउ ॥
 साऽर३दोऽर३हाइ ॥ (दी० ३। प० १३। ना० ६)२३ (नी। ८६४)

[साम-तन्त्र-सूत्रानि [८५९]१५ [८६०]१६ [८६१]१७ [८६२]१८ [८६३]१९ [८६४]२० (प्रकृति० ८५९-८६४)
 [८६१]१७ अर्कं तु २.१.४.४. पाथमानम्-गायत्री

जमदग्निर्भागिवः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३२ । ४)

असाव्यं शुर्मदायाप्सु दक्षो गिरिष्ठाः । श्येनो न योनिमासदत् ॥ ४७३ ॥
असाव्यं शुर्मदायाप्सु दक्षो गिरिष्ठाः । श्येनो न योनिमासदत् ॥ ४७३ ॥

(४७३।१)

॥ शैगवानि चत्वारि । चतुर्णां शिशुर्गायत्री श्येनसोमौ ।

आसा॥ विव्यं शुर्माऽऽ३१ उवाऽऽ२२ । दाऽऽ२३४या । आप्सुदाक्षाः । गिराऽऽ३१ उवायेऽऽ३ ।
घाऽऽ२३४५ः ॥ श्येनोनाऽऽ२३यो ॥ निमाऽऽ३१ उवाऽऽ२३ ॥ साऽऽ२३४दात् ॥

(४७३।२)

(दी० २ । प० ९ । मा० ३) २२ (झू । ८६६)

असाविवा ॥ शुर्मदाऽऽ२ । य । आप्सुदाक्षाऽऽ२ः । गाइरिष्ठाः ॥ श्याइनोऽऽ१ नायोऽऽ२३ ॥
निमोऽऽ२३४वा । साऽऽ५दोऽऽ६हाइ ॥

(४७३।३)

(दी० २ । प० ८ । मा० ५) २२ (जु । ८६६)

असा । विवाओऽऽ२३४वा ॥ शुर्मदाया । ओऽऽ२३४वा । आप्साओऽऽ२३४वा ॥ दक्षोगिराइ ।
ष्ठाओऽऽ२३४वा ॥ श्येनो न योनिमासदाऽऽ२३४त् ॥

(४७३।४)

(दी० ३ । प० ८ । मा० ५) २३ (गु । ८६७)

असा । विवावाओऽऽ२३४वा ॥ शुर्मदायो । वाओऽऽ२३४वा । अप्सु । दक्षोवाओऽऽ२३४वा ।
गिराइ । ष्ठावाओऽऽ२३४वा । श्येनः । नयोवाओऽऽ२३४वा ॥ निमा । सादोवाओऽऽ२३४वा ॥
होऽऽ२३४ ॥ डा ॥

(४७३।५)

॥ श्याघनानि चत्वारि चतुर्णां च्यवनो गायत्री श्येना सोमौ ॥

असा । व्युहुवाहाइ ॥ अशुर्मदायाप्सु दक्षोगिरिष्ठा उहुवाऽऽ२३ होइ ॥ श्याऽऽ२३३नोऽऽ३ ॥
नाऽऽ२३योऽऽ२३४वाहावा ॥ निमासदाऽऽ२३४त् ॥

(४७३।६)

(दी० ८ । प० ३ । मा० ३) २५ (टू । ८६९)

असाव्यं श्युः । आहावाहाइ ॥ मदाऽऽ२३४वा । आप्सुदक्षोगिरिष्ठाः ॥ श्याइनोनाऽऽ३योऽऽ३ ॥
नाऽऽ२३माऽऽ२३४वाहावा ॥ उप । साऽऽ२३४दात् ॥

(४७३।७)

(दी० ३ । प० ८ । मा० ८) २३ (गै । ८७०)

इहाऽऽ३१२३४ । इहा । साव्यं श्युर्मदाय । इहा ॥ अप्सुदक्षोगिरिष्ठाऽऽ३४५ः । इऽऽ२३४हा ॥
श्येनो न योनिमाऽऽ३४५ः । इऽऽ२३४हा ॥ आऽऽ२३४माऽऽ३४५त् ॥ इऽऽ२३४हा ॥

(४७३।८)

(दी० ३ । प० १२ । मा० ३) २७ (डा । ८७१)

अनाऽऽ२३४ । विव्यं श्युः । मदाऽऽ२३४वाऽऽ३४५त् । हाउ ॥ आप्सुदाऽऽ२३४याः । गिराऽऽ३४याऽऽ२३४हा
श्याइनोनाऽऽ३योऽऽ३ ॥ नाइमाऽऽ२३हाऽऽ३४५त् । साऽऽ२३४दाऽऽ३हाइ ॥

(४७३।९)

(दी० ३ । प० ११ । मा० ३) २८ (लो । ८७२)

असाव्यं श्युर्गायत्री श्येनसोमौ । चत्वारि चतुर्णां शिशुर्गायत्री श्येनसोमौ ।
असाव्यं श्युर्गायत्री श्येनसोमौ । चत्वारि चतुर्णां शिशुर्गायत्री श्येनसोमौ ।

चावाश्च आत्रेयः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३२ । १)

प्र सोमासो मदच्युतः श्रवसे नो मघोनः । सुता विदथे अक्रमुः ॥ ४७७ ॥

त्रित आप्यः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३३ । १)

प्र सोमासो विपश्चितोऽपां न यन्त्यूर्मयः ! वनानि महिषा इव ॥ ४७८ ॥

अनहीयुराद्भिरसः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३३ । २८)

पवस्वेन्दो वृषा सुतः कृधी नो यशसो जने । विश्वा अप द्विषो जहि ॥ ४७९ ॥

प्र सोमासो मदच्युतः श्रवसे नो मघोनाम् । सुता विदथे अक्रमुः ॥ ४७७ ॥

प्र सोमासो विपश्चितोऽपो नयन्त ऊर्मयः । वनानि महिषा इव ॥ ४७८ ॥

पवस्वेन्दो वृषा सुतः कृधी नो यशसो जने । विश्वा अप द्विषो जहि ॥ ४७९ ॥

(४७३।२)

परिप्रियाऽदिवः कवाडः ॥ वयाऽरहोऽश्वाऽसिनप्योवाहितः ॥ स्वानैर्याऽरती ॥

हुवा । होवा । होवा । हुवाऽरइ । ईऽरया । कविक्रतोऽर । वाऽर३४आहोवा ॥

ईऽरयाऽर३४५म् ॥

(ऋ० ८ । १० । ११ । न० ३ । ३८ (इ । ८८२)

प्रथमः सञ्जः ॥ १ ॥ दशतिः ॥ ९ ॥

॥ इति प्रथमे चैव-गाने त्रयोदशमः प्रपञ्चः ॥

(४७९।१)

॥ सोमरे द्वे । द्वयोः सुभरिर्गायत्री सोमः ॥

प्रसोमाऽर३४साः ॥ मदच्युतः । आऽर३होवाऽर । श्रवाऽरताऽर३४इनाः ।

ओइमघोनाऽरम् ॥ सुताऽर३ः ॥ वाऽरइदाऽर३४आहोवा ॥ थअक्रमुऽर३४५ः ॥

(ऋ० ९ । ३३ । १ । न० ३ । ३८ (इ । ८८३)

(४७८।३)

प्रसोमासाः ॥ वाइपश्चितः । आपोऽश्नायाऽर । ताऊर्मयः ॥ वानाऽरनिमाऽर ।

आओऽरहो ॥ हिषा इव । इडाऽर३भाऽर३४३ । ओऽर३४५इ ॥ डा ॥

(ऋ० ९ । ३३ । १ । न० ३ । ३८ (इ । ८८४)

(४७९।२)

॥ वृषभानि त्रीणि । अथाणानिन्द्रो गायत्री सोमः ॥

पवस्वेन्दोऽवृषासुताः ॥ कृधीनो यशसो जनायेऽर ॥ वाइश्वाओऽर३४वा ॥

वाऽरइपाऽर३४आहोवा ॥ जाऽर३४ही ॥

(ऋ० ९ । ३३ । १ । न० ३ । ३८ (इ । ८८५)

कश्यपो सारोचः । पवमानः सोमः । गायत्रीः । (ऋ० १३१५४)

असृक्षत प्र वाजिनो गव्या सोमासो अश्वया । शुक्रासो वीर्याशवः ॥ ४८२ ॥

निधुक्विः काश्यपः । पवम नः सोमः । गायत्रीः । (ऋ० १३३१२२)

पवस्व देवायुपगिन्द्रं गच्छतु ते मदः । वायुमा रोह धर्मेणा ॥ ४८३ ॥

असृक्षत प्र वाजिनो गव्या सोमासो अश्वया । शुक्रासो वीर्याशवः ॥ ४८२ ॥

पवस्व देव आयुपगिन्द्रं गच्छतु ते मदः । वायुमा रोह धर्मेणा ॥ ४८३ ॥

(४८२११) ॥ कर्तव्येशस्य सामानि त्रीणि । त्रयाणां कृतवेशो गायत्री सोमः ॥

असृक्षाऽऽताप्रवाजिनाः ॥ गव्याऽऽसोमाऽऽ । सोऽ । श्वया ॥

शुऽऽक्राऽऽसोवीऽऽ । र्याऽऽश्वः । औऽऽ३४५६ ॥ डा ॥

(४८२१२) ३ (जी । ८९१)

(४८२१२)

असृक्षताप्राऽऽवाजिनाः ॥ गव्यासोमासो अश्वयाऽऽ३४५६ ॥ शुक्रानोवाऽऽ३४५६ ॥

र्याऽऽ३ । शाऽऽर्याऽऽ३४ औहोवा ॥ र्याऽऽ३४५६ ॥ (४८२१२)

(४८२१३)

असृक्षतप्रवाजिनः । एऽऽ । गव्यासोमा । सोऽऽआयोऽऽर्या । शुक्राऽऽसोऽऽ३४५६ ॥

र्योऽऽ३४वा । शाऽऽयोऽऽ३४५६ ॥ (४८२१३)

(४८२१४) ॥ शान्मदे ह्ये । इयोः सोमप्रवर्गिन्द्रायाम् ॥

पावस्वादे ॥ वयाऽऽ३ । वाऽऽर्याऽऽ३४ औहोवा । वृऽऽ३४५६ । आऽऽ३४५६ ॥

तुनाऽऽ३४ । तुऽऽर्याऽऽ३४ औहोवा । माऽऽ३४५६ । वाऽऽ३४५६ ॥

आऽऽ३४५६ ॥ ह्याऽऽ३ । हाऽऽर्याऽऽ३४ औहोवा । माऽऽ३४५६ ॥

(४८२१४) ३ (जी । ८९२)

(४८२१५)

पवस्वदेवरे । होऽऽहोऽऽ३४या । आयुपगोऽऽहोऽऽहोऽऽ३४या ।

इन्द्रं गच्छतु ते मदः । वायुमा रोह धर्मेणा । वायुमा रोह धर्मेणा ।

माऽऽ३४५६ ॥

(४८२१५) ३ (जी । ८९३)

[साम-प-म-सूयाणि] ४८२१५१-४८२१५२-४८२१५३-४८२१५४-४८२१५५-४८२१५६-४८२१५७-४८२१५८-४८२१५९-४८२१६०-४८२१६१-४८२१६२-४८२१६३-४८२१६४-४८२१६५-४८२१६६-४८२१६७-४८२१६८-४८२१६९-४८२१७०-४८२१७१-४८२१७२-४८२१७३-४८२१७४-४८२१७५-४८२१७६-४८२१७७-४८२१७८-४८२१७९-४८२१८०-४८२१८१-४८२१८२-४८२१८३-४८२१८४-४८२१८५-४८२१८६-४८२१८७-४८२१८८-४८२१८९-४८२१९०-४८२१९१-४८२१९२-४८२१९३-४८२१९४-४८२१९५-४८२१९६-४८२१९७-४८२१९८-४८२१९९-४८२२००

(४८२१६३) ३ (जी । ८९३)

1917

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

2. The second part of the report deals with the economic situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

3. The third part of the report deals with the political situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

4. The fourth part of the report deals with the military situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

5. The fifth part of the report deals with the social situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

6. The sixth part of the report deals with the cultural situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

7. The seventh part of the report deals with the scientific situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

8. The eighth part of the report deals with the artistic situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

9. The ninth part of the report deals with the literary situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

10. The tenth part of the report deals with the historical situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and comprehensive survey of the state of affairs in the various countries of the world.

मे-यातिथिः काश्वः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३१ । १)

प्र ये गात्रो न भूर्णयस्त्वेषा अयासो अक्रमुः । घ्नन्तः कृष्णामप त्वचम् ॥ ४९१ ॥

निधुविः काश्यपः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३३ । २४)

अपन्नन् पवसे मृधः क्रतुवित्सोम मत्सरः । नुदस्वादेवयुं जनम् ॥ ४९२ ॥

निधुविः काश्यपः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३३ । ३)

अया पवस्व धारया यया सूर्यमरोचयः । हिन्वानो मानुषीरपः ॥ ४९३ ॥

प्र यद्गात्रो न भूर्णयस्त्वेषा अयासो अक्रमुः । घ्नन्तः कृष्णामप त्वचम् ॥ ४९१ ॥

अपन्नन् पवसे मृधः क्रतुवित्सोम मत्सरः । नुदस्वादेवयुं जनम् ॥ ४९२ ॥

अया पवस्व धारया यया सूर्यमरोचयः । हिन्वानो मानुषीरपः ॥ ४९३ ॥

(४९१।१)

॥ काष्णे द्वे । द्वयोः कृष्णो गायत्री सोमः ॥

प्रयद्गात्र ॥ गात्रानऽभूणाऽश्वाऽरश्भः । त्वपाऽरः । आयाऽरसोअक्रमुः ॥

घ्नन्ताःकाऽरश्णीम् ॥ अपात्वचम् । औहाऽरहाऽरश्भौहावा ॥ ऊऽरश्भपा ॥

(ऋ० ९ । ३१ । १)

(४९२।२)

प्रयद्गाऽरश्नीनभूर्णयाः ॥ त्वाइषाअया । साअक्रमूऽरश्भः । घ्नाऽरश्भोनाहाइ ॥

काऽरष्णाऽरश्भौहावा ॥ अपत्वचाऽरश्भम् ॥

(ऋ० ९ । ३३ । २४)

(४९३।३)

॥ सोमसाम (वैश्वदेवम्) । सोमो गायत्री सोमः ॥

अपन्ना । हाइपावा ॥ साइनाऽइडाऽरः । क्रतुवित्सो । ममात्साऽरगाऽरः ॥

नुदाऽरश्भ ॥ स्वाऽरदाऽरश्भौहावा ॥ वसुज्जनाऽरश्भम् ॥

(ऋ० ९ । ३३ । ३)

(४९३।३)

॥ सूर्यसाम (वैश्वदेवम्) । सूर्यो गायत्री सूर्यः ॥

एअयापवा ॥ स्वधाऽर । रयाऽरश्भुवाऽरश्भः । ऊऽरश्भपा । यवाव्यमरोऽरः ॥

चयाऽरश्भुवाऽरश्भः । ऊऽरश्भपा ॥ हिन्वानोमानुषोऽरश्भौहाइ । आभभाऽरश्भुवाऽरश्भः ॥

ऊऽरश्भपा ॥

(ऋ० ९ । ३३ । ३)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०९] २७

[११३] २८

[११३] २८ [११३] २८

उच्य आश्रितः । पवन.नः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ५३ । १)
रि युक्षः सनद्रयिर्भरद्वाजं नो अन्धसा । सुवानो अर्ष पवित्र आ ॥ ४९६ ॥

मेधातिथिः ऋष्वः । पदमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । २ । ३)
अचिक्रददृषुषा हरिर्महान्मित्रो न दशतः । संसूर्येण रोचते ॥ ४९७ ॥

भूर्वात्पिर्जमदभिर्नागिनो वा । पवन.नः सोमः । गायत्री । (ऋ० ९ । ३५ । २८)
आ ते दक्षं मयोभुवं वह्निमद्या वृणीमहे । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ ४९८ ॥

रि युक्षः सनद्रयि भरद्वाजं नो अन्धसा । स्वानो अर्ष पवित्र आ ॥ ४९६ ॥

अचिक्रददृषुषा हरिर्महान्मित्रो न दशतः । संसूर्येण दिद्युते ॥ ४९७ ॥

आ ते दक्षं मयोभुवं वह्निमद्या वृणीमहे । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ ४९८ ॥

(४९६१)
॥ भारद्वाजम् । भरद्वाजो गायत्री सोमः ॥
परियुक्षाम् ॥ औइ । सनद्रायीऽरम् । औइ । भरद्वाजाऽरम् । औइ ।
नोअन्धासाऽर३४ ॥ स्वानोऽर३४अर्षाऽर३ ॥ पवोवा । त्राऽरयोऽदेहाइ ॥
(ऋ० ९ । ५० । १० । १०० । ९) ३५ (जो । ९१७)

पोडवानुतोयः, वृत्तोयः खण्डः ॥ ३ ॥ दशतिः ॥ ३ ॥
इति ऋषे मेघ-गने त्रयोदशः प्रथमः ॥ १३ ॥

(४९७१)
॥ वापौहरम् । वृषाहरिर्गायत्री सूर्यः ॥
अचिक्रदाऽर३त् । आचिक्रदाऽर३त् । अचिक्रदाऽर३त् ॥ वृषाहराऽर३त् ॥
वापौहराऽर३त् ॥ वृषाहराऽर३त् ॥ महान्मित्राऽर३त् ॥
महान्मित्राऽर३त् ॥ महान्मित्राऽर३त् ॥ नदशताऽर३त् ॥ नादशताऽर३त् ॥
नदशताऽर३त् ॥ संसूरियाऽर३त् ॥ नांसूरियाऽर३त् ॥ संसूरियाऽर३त् ॥ पादियुताऽर३त् ॥
पादियुताऽर३त् ॥ पादाऽर३त् ॥ वा ॥
(ऋ० ९ । ३० । ३१ । १०० । १००) ३५ (धे । ९२८)

(४९८१)
॥ वाशापि वीण । त्रयाणां वृत्तो गायत्री सोमः ॥
आतदक्षाम् ॥ मयोभुऽर३त् ॥ वह्निम् । चाऽ । वृणीऽरमाऽर३त् ॥
पान्तमाऽर३त् ॥ इऽर३त् ॥ पुरुऽर३त् ॥ स्पृहऽर३त् ॥ आहावा ॥ उऽर३त् ॥
(ऋ० ९ । ३० । ३१ । १०० । १००) ३५ (न्नी । ९३९)

कश्यपो मारीचः । पत्रमानः गेभः । गायत्री । (१३१५०३-५००)
 वृषां सोम द्युमाँ असि वृषां देव वृषव्रतः । वृषा धर्माणि दधिपे ॥ ५०४ ॥
 कश्यपो मारीचः । पत्रमानः गेभः । गायत्री । (१३१५०३-५००)
 इपे पवस्व धारया मृज्यमानो मनीषिभिः । इन्द्रो रुचाभि गा इहि ॥ ५०५ ॥
 वृषां सोम द्युमाँ असि वृषां देव वृषव्रतः । वृषा धर्माणि दधिपे ॥ ५०४ ॥
 इपे पवस्व धारया मृज्यमानो मनीषिभिः । इन्द्रो रुचाभि गा इहि ॥ ५०५ ॥

(५०३।२)
 अर्षाहाउ ॥ सोमद्युमत्तमो । भिद्रोऽरुणा । निराओऽरुहो । रुवाऽरुत् ॥
 सीदाउवा ॥ यानोवाऽरुने । हिम्मायेऽरु ॥ पूऽरुऽरुवा ॥

(५०३।३)
 अर्षासोमद्युम । तमाः । अपासामा ॥ द्युमत्तमः । अभिद्राणाऽरुहा ।
 निराऽरुवत् ॥ साइदन्यानाऽरुउहाइ ॥ वनाइपूऽरुऽरुवाऽरुऽरु ॥ ओऽरुऽरुऽरुइ ॥ डा ॥

(५०४।१)
 ॥ वृषकम् । इन्द्रो गायत्री सोमः ॥
 (१३१५०३-५००)

वृषासामा ॥ द्युमाऽरुआसाऽरुह । वृषादेवाऽरुहाऽरुह । वाषत्राऽरुऽरुताः ॥
 वृषाधर्माऽरु ॥ इऽरुया ॥ णाइदधिपे । इडाऽरुऽरुभाऽरुऽरु ॥ ओऽरुऽरुऽरुइ ॥ डा ॥
 (१३१५०३-५००)

(५०५।१)
 ॥ देपम् । इपो गायत्री सोमः ॥
 इपेपवा ॥ स्वधारयोहावाऽरुहाऽरुऽरु ॥ ओहावा । मृज्यमाऽरुनोमनीषिभिः ॥
 इन्द्रारुचा ॥ अभिगोहावाऽरुहाऽरुऽरु ॥ ओहावा ॥ उप् । इहीऽरुऽरुऽरुइ ॥
 (१३१५०३-५००)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [३२८] ११ [३२९] १२ [३३०] १३ [३३१] १४ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

अग्निर्भूतः । वनमलः सोमः । बृहती । (अ० ९ । १०० । ४)

पुनानः सोम धारयापो वसानो अर्षसि ।
आ रत्नधा योनिमृतस्य सीदस्युत्तो देव हिरण्ययः ॥ ५११ ॥

पुनानः सोम धारयापो वसानो अर्षसि ।
आ रत्नधा योनिमृतस्य सीदस्युत्तो देवा हिरण्ययः ॥ ५११ ॥

(५११।२)

॥ आयास्यम् । अयास्यो बृहती सोमः ॥

पुनानःसो ॥ माऽरधाऽर३४ओहावा । राऽर३४या । अपावसानाअर्षसि ॥
आरत्नाऽरधाः । योनाइमाऽरत्ताऽर । स्वाऽरताऽर३४ओहावा ।
दाऽर३४ती ॥ उत्तोदेऽरवाऽर ॥ हाऽरइराऽर३४ओहावा ॥ प्याऽर३४याः ॥

(५११।३)

॥ नाण्डवम् । नण्डवृहती सोमः ।

(अ० १२ । १०० । ११ । न० ८) २१ (च । १३८)

ह्याऽरइऽरया । पुनानःसोऽर । मधाराऽर३४या ॥ अपावसानाअर्षसि ॥
आरत्नधायोनिमृतस्यसीदाऽरती ॥ उत्तोदेवाऽर३४ ॥ हाऽरइराऽर३४ओहावा ॥
प्याऽरइयाऽर३४ः ॥

(५११।३)

॥ आपदात्मम् । वसिष्ठो बृहती सोमः ॥

(अ० १३ । १०० । ११ । न० ४) २१ (जु । १३९)

पुनानःसोमधारया ॥ अपावसानाअर्ष । स्वाऽरहा । ओऽरहा ।
आरत्नधायोनिमृतस्यसीद । स्वाऽरहा । ओऽरहा ॥ उत्तोदेवाऽरइवाऽरः ।
ओऽरहा । ओऽरहा ॥ हिरन्याऽरइयाऽर३४ः । ओऽर३४इ ॥ डा ॥

(५११।४)

॥ सोमस्तान् । सोमो बृहती सोमः ॥

(अ० १४ । १०० । ११ । न० ४) २३ (वृ । १४०)

पुनानःसोऽरमधारा ॥ अपोऽरत्नासाऽर । नोअर्षती । आराऽरत्नाधाऽरः ।
योनिनार्चाऽर । स्वतीदीती ॥ उत्तोऽरदाइवाऽरः ॥ हिरन्याऽरइवाऽर३४ः ।
ओऽर३४इ ॥ डा ॥

(अ० १५ । १०० । ११ । न० ४) २३ (मृ । १४१)

[साम-वन्त्र-सुवाणि] [१३८१३३] [१३३०३३] [इयद्-सुवाणि-वन्त्र] [१३३३] [१३३३] [१३३३]

भरद्वाजो वार्हस्पत्यः । पवमानः सोमः । वृहती । (ऋ० १ । १०७ । १)

परीतो पिञ्चता सुतं सोमो य उत्तमं हविः ।

दधन्वाँ यो नर्यो अप्स्वन्तरा सुषाव सोममद्रिभिः ॥ ५१२ ॥

परीतो पिञ्चता सुतं सोमो य उत्तमं हविः ।

दधन्वाँ यो नर्यो अप्स्वन्तरा सुषाव सोममद्रिभिः ॥ ५१२ ॥

(५११।१५)

॥ रौरवम् । रूर्वृहती सोमः ॥

पुनानःसोमाऽधाराऽर३४या ॥ आपोवसानोअपस्यारत्नधायोनिमृतस्यसाऽरइदसाइ ।

ओहाऽरउवा ॥ उत्सोद्वोहिराऽरहाइ । ओहाऽरउवा ॥ ष्यया ।

ओऽरहोवा । होऽरइ ॥ डा ॥

(दी० ११ । प० ९ । मा० ७) ३५ (घे । १५२)

(५११।१६)

॥ यौधाजयम् । युधाजिद्वृहती सोमः ॥

पुनाऽर३१ । नाऽरःसो । म । धाराऽर३४या ॥ आपोऽर । वसाऽर । नआऽर३४५ ।

पाऽर३४सी । आरात्नधाः । यो । निमृताऽर । स्यसाऽर३४५इ । दाऽर३४सी ॥

उत्साऽरः ॥ दाइवोऽर । हिराऽर३४५ ॥ ष्याऽर३४याः ॥

(दी० २ । प० १७ । मा० ६) ३६ (छ । १५३)

॥ इति ग्रामे गेय-गाने चतुर्दशस्यार्धः प्रपाठकः ॥

(५१२।१)

॥ अचिच्छद्रम् । विश्वामित्रो वृहती सोमः ॥

परीतोपी ॥ चताऽर३१उवाऽर३ । सुऽर३४ताम् । सोमोऽरयउत्तमं हवीः ।

सोमोयऊ ॥ तमाऽर३१उवाऽर३ । हाऽर३४वीः । दधन्वाँयो नर्योऽरसुवन्तरा ॥

दधन्वाँयाः ॥ नर्योऽर । आ । सुवाऽर३१उवाऽर३ । ताऽर३४रा ।

सुषावसोममद्रिभीऽर३४ः ॥ सुषावसो । ममाऽर३१उवाऽर३ ॥ द्राऽर३४भीः ।

(दी० १५ । प० १७ । मा० १३) १ (फि । १५४)

सप्तम्यः । पवमानः सोमः । बृहती । (ऋ० १ । १०७ । १०)

आ सोम सुवानो अद्रिभिस्तिरो वाराण्यव्यया ।

जनो न पुरि चम्बोर्विशद्वरिः सदी वनेषु दधिषे ॥ ५१३ ॥

आ सोम स्वानां अद्रिभिस्तिरो वाराण्यव्यया ।

जनो न पुरि चम्बोर्विशद्वरिः सदी वनेषु दधिषे ॥ ५१३ ॥

(५१३१) ॥ आश्वानि चत्वारि (आशम्) । चतुर्णामश्वो बृहत्यश्वः ईश्वरो वा ॥

आऽर३४सां ॥ मस्वानोऽर३था । द्राइभाओऽर३४वा । तिरोवाराऽरणिअव्ययाऽर३ ।

जानाओऽर३४वा । नापाओऽर३४वा ॥ रिचमवोऽरविशद्वरीऽर३ः ॥

सादाओऽर३४वा । वानाओऽर३४वा ॥ पुदाऽरत्रिपाइ । होऽरइ ॥ डा ॥

(दी० ३ । प० १२ । मा० ११) १३ (ख । १६९)

(५१३२) ॥ सोम साम ॥

हावासोमस्वा ॥ नोअद्राऽर३४इभाः । तिरोवाऽर३४रा । गियाऽर३१उवाऽर३ ।

व्याऽर३४या ॥ जनोनाऽर३४पू ॥ राइचामूऽर३४वोः । विशाऽर३१उवाऽर३ ।

हाऽर३४रीः ॥ सदीवाऽर३४ने ॥ पुदाऽर३१उवाऽर३ ॥ औऽर३४पै ॥

(दी० ३ । प० १२ । मा० ९) १७ (ठा । १७०)

(५१३३)

आसोमस्वानाअद्रिभाइः ॥ तिरोवाराणिआव्याऽश्याऽर । जनोनपुरिचामूऽश्वोऽरः ।

विशाद्वाऽरीऽरः ॥ सदीवनाइ ॥ पूऽरदधिषोऽर३४इ ॥ डा ॥

(दी० ९ । प० ७ । मा० ८) १८ (थै । १७१)

(५१३४)

आसोमस्वानाअद्रिभिः । तिरोवाऽरैराणिअव्यया ॥ जनोनपुरिचमुवार्विशद्वरिः ।

औऽर । हुवाइ । होऽरवा ॥ सदीवनेषुदोऽर । हुवाइ । होऽरवा ॥ त्रिपा ।

औऽरहोवा । होऽरइ ॥ डा ॥

(दी० १० । प० १३ । मा० ७) १९ (वे । १७२)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१७०] १७ [१७१] १८ [१७२] १९ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[१६९] १६ ओमिनो-स्तोत्रे ८.८.५;

सत्पथः । पवनानः सोमः । बृहती । (ऋ० ९।१०७।१२)

प्र सोम देववीतये सिन्धुर्न पिप्ये अर्णसा ।

अंशोः पयसा मदिरो न जागृविरच्छा कोशं मधुश्चुतम् ॥ ५१४ ॥

प्र सोम देववीतये सिन्धुर्न पिप्ये अर्णसा ।

अंशोः पयसा मदिरो न जागृविरच्छा कोशं मधुश्चुतम् ॥ ५१४ ॥

(५१४।२)

॥ त्रीणिघनमाज्ञेयम् । अग्निर्वृहती सोमः ॥

प्रसोमदा ॥ त्रवीताऽऽऽऽयाइ ! सिन्धुर्नोपाइप्यआऽऽऽऽउवाऽऽऽऽ ।

पाऽऽऽऽसा ॥ आंशोःपाऽऽऽऽया ॥ सामदाइरानजाऽऽऽऽउवाऽऽऽऽ ।

गुऽऽऽऽवीः ॥ आच्छाकोऽऽऽऽशाम् ॥ मधाऽऽऽऽउवाऽऽऽऽ ॥ श्वऽऽऽऽशताम् ॥

(ऋ० ३।१०१०।ना० १०)२० (षो ९७३)

(५१४।२)

॥ अन्नवेश्वानरस्य साम । अग्निर्वृहती सोमः ॥

प्रसोमदेववी । तयोऽऽऽऽयाइ ॥ सिन्धुर्नपिप्यअ । गसोऽऽऽऽयाइ ॥

आंशाओऽऽऽऽवा । पायाओऽऽऽऽवा ॥ सामदिरानजा । गुऽऽऽऽ ।

वीऽऽऽऽयाइ ॥ आच्छाओऽऽऽऽवा । कोशाओऽऽऽऽवा ॥ मधुश्चुतताम् ।

होऽऽऽऽ ॥ डा ॥

(ऋ० ७।१०११।ना० १०)२२ (षो ९७४)

(५१४।३)

॥ द्विहिकारं वामदेव्यम् । वामदेवो बृहती सोमः ॥

प्रसोमाऽऽऽऽदेववीतयाइ ॥ साइन्धुर्नपिप्य अर्णसांशोःपयसामदिरानजाहोऽऽऽऽ ।

हिम्माऽऽऽऽ । गुऽऽऽऽवीः ॥ अच्छाकोशांमधाहोऽऽऽऽ । हिम्माऽऽऽऽ ॥ शुतताम् ।

ओऽऽऽऽहोवा । होऽऽऽऽ ॥ डा ॥

(ऋ० ११।१०१०।ना० १०)२२ (षो ९७५)

(५१४।४)

॥ उत्सेधः । अंगिरसो बृहती सोमः ॥

प्रसोमदेववीतये । सिन्धुः । नपाऽऽऽऽआहावा ॥ प्यअगसाऽऽऽऽ । हाऽऽऽऽउवाऽऽऽऽ ।

ऊऽऽऽऽपा ॥ अंशोऽऽऽऽपया । आहावाहाइ ॥ सामदिरो । नजागृविः ।

हाऽऽऽऽउवाऽऽऽऽ । ऊऽऽऽऽपा ॥ अच्छाऽऽऽऽकोशम् । आहावाहाइ ॥

मधुऽऽऽऽश्वऽऽऽऽताऽऽऽऽइ ॥ ऊऽऽऽऽपा ॥

(ऋ० ११।१०१०।ना० १०)२३ (षो ९७६)

[साम-तन्त्र-सुब्राह्मि] [६७३]२० चतुर्विंशत् १.१.१३: पत्नीपु: ३.१.१३: [६७४]२२ [६७५]२२ [६७६]२३ [६७७]२४ [६७८]२५ [६७९]२६ [६८०]२७ [६८१]२८ [६८२]२९ [६८३]३० [६८४]३१ [६८५]३२ [६८६]३३ [६८७]३४ [६८८]३५ [६८९]३६ [६९०]३७ [६९१]३८ [६९२]३९ [६९३]४० [६९४]४१ [६९५]४२ [६९६]४३ [६९७]४४ [६९८]४५ [६९९]४६ [७००]४७ [७०१]४८ [७०२]४९ [७०३]५० [७०४]५१ [७०५]५२ [७०६]५३ [७०७]५४ [७०८]५५ [७०९]५६ [७१०]५७ [७११]५८ [७१२]५९ [७१३]६० [७१४]६१ [७१५]६२ [७१६]६३ [७१७]६४ [७१८]६५ [७१९]६६ [७२०]६७ [७२१]६८ [७२२]६९ [७२३]७० [७२४]७१ [७२५]७२ [७२६]७३ [७२७]७४ [७२८]७५ [७२९]७६ [७३०]७७ [७३१]७८ [७३२]७९ [७३३]८० [७३४]८१ [७३५]८२ [७३६]८३ [७३७]८४ [७३८]८५ [७३९]८६ [७४०]८७ [७४१]८८ [७४२]८९ [७४३]९० [७४४]९१ [७४५]९२ [७४६]९३ [७४७]९४ [७४८]९५ [७४९]९६ [७५०]९७ [७५१]९८ [७५२]९९ [७५३]१०० [७५४]१०१ [७५५]१०२ [७५६]१०३ [७५७]१०४ [७५८]१०५ [७५९]१०६ [७६०]१०७ [७६१]१०८ [७६२]१०९ [७६३]११० [७६४]१११ [७६५]११२ [७६६]११३ [७६७]११४ [७६८]११५ [७६९]११६ [७७०]११७ [७७१]११८ [७७२]११९ [७७३]१२० [७७४]१२१ [७७५]१२२ [७७६]१२३ [७७७]१२४ [७७८]१२५ [७७९]१२६ [७८०]१२७ [७८१]१२८ [७८२]१२९ [७८३]१३० [७८४]१३१ [७८५]१३२ [७८६]१३३ [७८७]१३४ [७८८]१३५ [७८९]१३६ [७९०]१३७ [७९१]१३८ [७९२]१३९ [७९३]१४० [७९४]१४१ [७९५]१४२ [७९६]१४३ [७९७]१४४ [७९८]१४५ [७९९]१४६ [८००]१४७ [८०१]१४८ [८०२]१४९ [८०३]१५० [८०४]१५१ [८०५]१५२ [८०६]१५३ [८०७]१५४ [८०८]१५५ [८०९]१५६ [८१०]१५७ [८११]१५८ [८१२]१५९ [८१३]१६० [८१४]१६१ [८१५]१६२ [८१६]१६३ [८१७]१६४ [८१८]१६५ [८१९]१६६ [८२०]१६७ [८२१]१६८ [८२२]१६९ [८२३]१७० [८२४]१७१ [८२५]१७२ [८२६]१७३ [८२७]१७४ [८२८]१७५ [८२९]१७६ [८३०]१७७ [८३१]१७८ [८३२]१७९ [८३३]१८० [८३४]१८१ [८३५]१८२ [८३६]१८३ [८३७]१८४ [८३८]१८५ [८३९]१८६ [८४०]१८७ [८४१]१८८ [८४२]१८९ [८४३]१९० [८४४]१९१ [८४५]१९२ [८४६]१९३ [८४७]१९४ [८४८]१९५ [८४९]१९६ [८५०]१९७ [८५१]१९८ [८५२]१९९ [८५३]२०० [८५४]२०१ [८५५]२०२ [८५६]२०३ [८५७]२०४ [८५८]२०५ [८५९]२०६ [८६०]२०७ [८६१]२०८ [८६२]२०९ [८६३]२१० [८६४]२११ [८६५]२१२ [८६६]२१३ [८६७]२१४ [८६८]२१५ [८६९]२१६ [८७०]२१७ [८७१]२१८ [८७२]२१९ [८७३]२२० [८७४]२२१ [८७५]२२२ [८७६]२२३ [८७७]२२४ [८७८]२२५ [८७९]२२६ [८८०]२२७ [८८१]२२८ [८८२]२२९ [८८३]२३० [८८४]२३१ [८८५]२३२ [८८६]२३३ [८८७]२३४ [८८८]२३५ [८८९]२३६ [८९०]२३७ [८९१]२३८ [८९२]२३९ [८९३]२४० [८९४]२४१ [८९५]२४२ [८९६]२४३ [८९७]२४४ [८९८]२४५ [८९९]२४६ [९००]२४७ [९०१]२४८ [९०२]२४९ [९०३]२५० [९०४]२५१ [९०५]२५२ [९०६]२५३ [९०७]२५४ [९०८]२५५ [९०९]२५६ [९१०]२५७ [९११]२५८ [९१२]२५९ [९१३]२६० [९१४]२६१ [९१५]२६२ [९१६]२६३ [९१७]२६४ [९१८]२६५ [९१९]२६६ [९२०]२६७ [९२१]२६८ [९२२]२६९ [९२३]२७० [९२४]२७१ [९२५]२७२ [९२६]२७३ [९२७]२७४ [९२८]२७५ [९२९]२७६ [९३०]२७७ [९३१]२७८ [९३२]२७९ [९३३]२८० [९३४]२८१ [९३५]२८२ [९३६]२८३ [९३७]२८४ [९३८]२८५ [९३९]२८६ [९४०]२८७ [९४१]२८८ [९४२]२८९ [९४३]२९० [९४४]२९१ [९४५]२९२ [९४६]२९३ [९४७]२९४ [९४८]२९५ [९४९]२९६ [९५०]२९७ [९५१]२९८ [९५२]२९९ [९५३]३०० [९५४]३०१ [९५५]३०२ [९५६]३०३ [९५७]३०४ [९५८]३०५ [९५९]३०६ [९६०]३०७ [९६१]३०८ [९६२]३०९ [९६३]३१० [९६४]३११ [९६५]३१२ [९६६]३१३ [९६७]३१४ [९६८]३१५ [९६९]३१६ [९७०]३१७ [९७१]३१८ [९७२]३१९ [९७३]३२० [९७४]३२१ [९७५]३२२ [९७६]३२३ [९७७]३२४ [९७८]३२५ [९७९]३२६ [९८०]३२७ [९८१]३२८ [९८२]३२९ [९८३]३३० [९८४]३३१ [९८५]३३२ [९८६]३३३ [९८७]३३४ [९८८]३३५ [९८९]३३६ [९९०]३३७ [९९१]३३८ [९९२]३३९ [९९३]३४० [९९४]३४१ [९९५]३४२ [९९६]३४३ [९९७]३४४ [९९८]३४५ [९९९]३४६ [१०००]३४७

सप्तपयः । पवमानः सोमः । वृहती । (ऋ० १ । १०७ । ८)

सोमं उ पुवाणः सोतृभिरधि ष्णुभिरवीनाम् ।

अश्वयेव हरिता याति धारया मन्द्रया याति धारया ॥ ५१५ ॥

सोम उ ष्वाणः सोतृभिरधि ष्णुभिरवीनाम् ।

अश्वयेव हरिता याति धारया मन्द्रया याति धारया ॥ ५१६ ॥

(५१४५)

॥ निषेधः । अंगिरसो वृहती सोमः ॥

प्रसोमदाइवाऽद्वीतयाइ ॥ सिन्धूनपाइ । प्येअर्णसाऽर । इहाऽर ॥

आशोऽरःपाया । हाहोऽर३४हा । सामदिरो । नजागृऽर३वीः ।

इहाऽर ॥ आच्छाऽरकोशाम् । हाहोऽर३४हा ॥ मधूऽर३चूऽताऽर६६म् ॥

होऽर३४५ ॥

(दी० ५ । प० १३ । मा० ७) २४ (वे १७७)

(५१५१)

॥ सोम सामानि पद् । पण्णां सोमो वृहती सोमाश्वौ ॥

हाउसोमाः॥ उष्वाणऽरःसोतृऽरभीऽरः । आधिष्णुभिरवीऽरनाम् । आश्वोऽरहो ।

येवहरितायाताइधाऽरयाऽर ॥ मन्द्रायाऽरयाऽर३४ । हाओवा ॥ तिधारयाऽर३४५ ॥

(दी० ८ । प० ८ । मा० ६) २५ (इ । १७८)

(५१५२)

सोमऊऽरःष्वाणःसोतृभाइः ॥ आधिष्णुभिरवीनाम् । आश्वयेऽर३४वा ।

हरितायातिधाऽरराऽरया ॥ मन्द्रायाऽर३४या ॥ ताऽर३४इधा । रया ।

ओऽरहोवा । होऽरइ ॥ डा ॥

(दी० ७ । प० १० । मा० ६) २६ (जू । १७९)

(५१५३)

सोमउष्वाणःसोतृभिः । एऽर । अधी ॥ ष्णुभिराऽर३उवाऽर३ । वीऽर३४नाम् ॥

आऽर३श्वा ॥ येवहरितायातिधाऽर३उवाऽर३ । राऽर३४या ॥ माऽर३०द्रा ॥

यायातिधाऽर३ऊवाऽर३ ॥ राऽर३४या ॥

(दी० ७ । प० ११ । मा० ६) २७ (चू । १८०)

सप्तर्षयः । पवमानः सोमः । वृहती । (ऋ० ९ । १०७ । १९)

तवाहं सोम रारण सख्य इन्दो दिवेदिवे ।

पुरूणि वभ्रो नि चरन्ति मामव परिधीरति तां इहि ॥ ५१६ ॥

तवाहं सोम रारण सख्य इन्दो दिवेदिवे ।

पुरूणि वभ्रो नि चरन्ति मामव परिधीरति तां इहि ॥ ५१६ ॥

(५१५।४)

सामउष्वाणःसातृभिः । ए॒ऽऽ । अ॒धी ॥ णुभि॒रवी॒ऽऽ । नाम् । आ॒श्वये॒व ।

हरितायाऽऽ । ता॒इ॒धारया ॥ मा॒न्द्रया॒धौवा ॥ ती॒ऽऽ३४धा । रया ।

औ॒ऽऽ३होवा । हो॒ऽऽइ ॥ डा ॥

(ऋ० ७ । ५० १४ । मा० ५) २८ (सु । १८१)

(५१५।५)

सामउष्वाणःसातृ । भाइ । अधिष्णुभि॒रवी । नाम् ॥ आधिष्णुभि॒रवीऽऽ । नाम् ।

अश्वयेवा । हरितायाता २३इधा । रयाऽ३३उवाऽऽ३ ॥ माऽऽ३४०द्रा ॥

वायातीऽऽ३४धा ॥ रयाओ॒होवा । हो॒ऽऽइ ॥ डा ॥ (ऋ० ९ । ५० १४ । मा० ८) २९ (घै । १८२)

(५१५।६)

सामउष्वाणःसातृभिः । औ॒ऽऽ३हो॒ऽऽइ । आ २३४ । धिष्णुभि॒रवीनाम् ॥

आश्वयेवहरिताया । ति॒धारया । वाओ॒ऽऽ३४धा ॥ म॒न्द्रयायातीऽऽ३धा ॥

हिम्ऽऽ३स्धिहिम्ऽऽ३४३ । रा॒ऽऽ३४योऽऽइहाइ ॥ (ऋ० ८ । ५० १० । मा० ८) ३० (णै । १८३)

॥ इति ऋषे न्येयनाते चतुर्विंशः प्रपाठकः ॥ १४ ॥

॥ वैष्णवे द्वे । द्वयोर्विष्णुवृहती सोमः ॥

(५१६।१)

तवाहं सोम ॥ मराऽऽरणा । रण । सख्यइन्दोदिवाऽऽइदिवाइ । दिवे ।

पुरूणिवभ्रानिचरन्तिमाऽऽरमवा । अव ॥ परिधी॒रतिताऽऽइहाऽऽ३इ ।

आऽऽइ । हाऽऽ३४ । औ॒होवा ॥ ऊ॒ऽऽ३३४धा ॥ (ऋ० ८ । ५० १२ । मा० ३ । ३) (दृत् । १८४)

(५१६।२)

तवा । तवा ॥ अहं सोमरारण । सख्यइ॒ऽऽइ॒न्दो । दिवाओ॒ऽऽइहा । दाइ॒ऽऽइ॒ऽऽ ।

पुरूणिवभ्रानिचरन्तिमाऽऽरमाऽऽवा ॥ पराओ॒ऽऽइहा ॥ धाइ॒ऽऽरतिवाऽऽ३४धा ।

(ऋ० ५ । ५० १० । मा० ३) ३१ (मे । १८५)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि [१८१]२८ [१८३]३० [१८४]३ (सुपर सूत्रे नि म मने
[१८२]२३ सामाने हरे ५ १ ३ वा ५१.८; [१८५]३ सामाने ५१.८;

(२१५)

॥ स्वःपृष्ठमांगिरसम् । अंगिरसो वृद्धी सोमः ॥

अभाऽरइत्तामाऽ३४ । ओहाऽभजायवाः ॥ पवाऽर०तमाऽ३४ ।
ओहाऽपदियम्मदाम् । समूऽरद्रत्याऽ३४ । ओहाऽधिविष्टपाइ । ओवऽ३ ।
माऽरनाऽर३४ओहावा । पाऽर३४णाः । ऊऽर३४या । ऊऽर३४या ॥
मत्सरासाऽर३ ॥ माऽरदाऽर३४ओहावा ॥ च्यूऽर३४ताः ॥

(३० ११ । १० ३१ । मा ०) १२ (घो । १००१)

(२१६)

॥ इन्द्रत्तामानि त्रीणि । त्रयाणानिन्द्रो वृद्धी सोमः ॥

ओहावा । अभिसामात्तआयवः ॥ ओहावा । पवाऽर । तमाऽरओऽपवाऽ३५६ ।
दियम्मदम् । समूऽर । द्रत्याऽरओऽपवाऽ३५६ । धिविष्टपेऽरमनीपिणाऽरः ।
ओऽरहोऽर३३ ॥ मत्साऽर ॥ रासाऽरओऽपवाऽ३५६ ॥ मदच्युताऽर३४५ ॥

(३० १२ । १० ३३ । मा ०) १३ (जो । १००२)

(२१७)

अभिसामात्तआयाऽदेवाः ॥ पवाऽर । तमाऽरओऽपवाऽ३५६ । दियम्मदम् ।
समूऽर । द्रत्याऽरओऽपवाऽ३५६ । धिविष्टपेऽरमनीपिणाऽरः ॥ मत्साऽर ॥
रासाऽरओऽपवाऽ३५६ ॥ मदच्युताऽर३४५ ॥

(३० १३ । १० ३४ । मा ०) १४ (पै । १००३)

(२१८)

अभिसामात्तआयाऽदेवाः ॥ पवन्ताइना । दिवाऽर०नाऽर३४दाम् ।
समुद्रत्या । धिविष्टपाइ । मनाऽरइषाइणाः ॥ मत्सरासाऽर३ ॥
माऽरदाऽर३४ओहावा ॥ च्यूऽर३४ताः ॥

(३० १४ । १० ३५ । मा ०) १५ (घो । १००४)

[साम-वन्ध-सुत्राणि] १००१-१००४ [१००१-१००४] (१००१-१००४) १५ (घो । १००४)

सतर्पयः । पवमानः सोमः । वृहती । (ऋ० ९ । १०७ । १४)

अभि सोमास आयवः पवन्ते मद्यं मदम् ।

समुद्रस्याधि विष्टपि मनीषिणो मत्सरासः स्वविदः ॥ ५१८ ॥

अभि सोमास आयवः पवन्ते मद्यं मदम् ।

समुद्रस्याधि विष्टपे मनीषिणो मत्सरासो मदच्युतः ॥ ५१८ ॥

(५१८।१)

॥ वैश्वदेवे द्वे । द्वयोर्विश्वेदेवा वृहती सोमः ॥

हाऽऽहाइ । अभिसोमासऽऽयाऽऽवाऽऽरऽऽः ॥ हाऽऽहाइ ।

पवन्तेमदिऽऽयांमाऽऽदाऽऽरऽऽम् ॥ हाऽऽहाइ । समुद्रस्याधिविष्टपेमनाऽऽइपाऽऽइणाऽऽरऽऽः ॥

हाऽऽहाइ । मत्सरासोमऽऽदाच्युऽऽताऽऽरऽऽः । हाऽऽहाऽऽरऽऽइ । औऽऽरऽऽरऽऽइ ॥ डा ॥

(दी० ७ । प० ११ । मा० १३) १४ (चि । ९९७)

(५१८।२)

आभीसोमा ॥ सआऽऽइऽऽवाऽऽरऽऽः । याऽऽरऽऽरऽऽवाऽऽः ॥ पावन्ताइमा ॥

दियाऽऽइऽऽवाऽऽरऽऽः । माऽऽरऽऽरऽऽदाम् ॥ सामुद्रस्या ॥ धिविष्टापेमनाऽऽइऽऽवायेऽऽरऽऽः ।

घौऽऽरऽऽरऽऽणाऽऽः ॥ मात्सारासाऽऽः । मदाऽऽइऽऽवाऽऽरऽऽः ॥ च्यूऽऽरऽऽरऽऽताऽऽः ॥

(दी० १ । प० १२ । मा० ११) १५ (ख । ९९८)

(५१८।३)

॥ इन्द्रत्नामनी द्वे । द्वयोरिन्द्रो वृहती सोमः ॥

अभिसोऽऽमासआयवाऽऽः ॥ पवन्तमदियम्म । दा । औऽऽहो । आऔऽऽहो ॥

समुद्रस्याधिविष्टपेमनीषि । णाऽऽ । औऽऽहो । आऔऽऽहो । मत्सरासोमदच्यु । ताऽऽ ।

औऽऽहो ॥ आऔऽऽहोऽऽरऽऽः । औऽऽरऽऽरऽऽइ ॥ डा ॥ (दी० ८ । प० १५ । मा० ३) १६ (णू । ९९९)

(५१८।४)

आभिसोमासआ । होऽऽयवाऽऽः ॥ पवन्तमद्यम्मदम्पवन्तेम । दियाऽऽहोइ । माऽऽरऽऽदाम् ॥

समुद्रस्याधिविष्टपेमनीषिणाऽऽः । मनाहोइ । पाऽऽरऽऽइणाऽऽः ॥ मत्सरासोमदच्युताऽऽः ।

मदाहोइ । च्यूऽऽरऽऽताऽऽरऽऽः । औऽऽरऽऽरऽऽइ ॥ डा ॥ (दी० १० । प० १३ । मा० १२) १७ (वा । १०००)

॥ स्वःपृष्ठमांगिरसम् । अंगिरसो बृहती सोमः ॥

५।५।५८]

(५)

इसासा ३४ । ओहाऽऽमआयवाः ॥ पवाऽऽ०त्तमाऽऽ३४ ।
हाऽऽदियम्मदाम् । समूऽऽद्रस्याऽऽ३४ । ओहाऽऽधिविष्टपाइ । ओयऽऽ३ ।
ऽऽऽनाऽऽ ३४ओहावा । पौऽऽ३४णाः । ऊऽऽ३४पा । ऊऽऽ३४पा ॥
मत्सरासाऽऽ३३ ॥ माऽऽदाऽऽ३४ओहावा ॥ च्यूऽऽ३४ताः ॥

(द्रो० ११ । प० १२ । मा० ९) ३८ (घो । १००१)

॥ इन्द्रसामानि त्रीणि । त्रयाणामिन्द्रो बृहती सोमः ॥

(५३८३)

ओहावा । अभिसामासआयवः ॥ ओहावा । पवाऽऽ । तमाऽऽओऽऽपवाऽऽ६५६ ।
दियम्मदम् । समूऽऽ । द्रस्याऽऽओऽऽवाऽऽ६५६ । धिविष्टपऽऽमनीपिणाऽऽऽऽ ।
ओऽऽहोऽऽ३३इ ॥ मत्साऽऽ ॥ रासाऽऽओऽऽवाऽऽ६५६ ॥ मदच्युताऽऽ३४५ः ॥

(द्रो० १२ । प० १३ । मा० ९) ३९ (जो । १००२)

(५३८७)

अभिसामासआयाऽऽवाः ॥ पवाऽऽ । तमाऽऽओऽऽवाऽऽ६५६ । दियम्मदम् ।
समूऽऽ । द्रस्याऽऽओऽऽवाऽऽ६५६ । धिविष्टपऽऽमनीपिणाऽऽ ॥ मत्साऽऽ ॥
रासाऽऽओऽऽवाऽऽ६५६ ॥ मदच्युताऽऽ३४५ः ॥

(द्रो० ८ । प० १० । मा० ८) २० (गै । १००३)

(५३८८)

अभिसामासआयाऽऽवाः ॥ पवन्ताइमा । दियाऽऽ०माऽऽ३४दाम् ।
समुद्रस्या । धिविष्टपाइ । मनाऽऽइपाइणाः ॥ मात्सरासाऽऽ३३ ॥
माऽऽदाऽऽ३४ओहावा ॥ च्यूऽऽ३४ताः ॥

(द्रो० ६ । प० ९ । मा० १०) २१ (घौ । १००४)

सर्वोऽयं (अस्यैवमिति) । प्रवक्तव्यः सोमः । इत्युक्त्वा । (अ० ४ । १००५ । ३)

पुनः सोमं नाम्निर्विष्यो नरे परि प्रियः ।

न विप्रो जभतो जङ्गिरस्तमो मध्वा यज्ञं मिमिक्ष नः ॥ ५१९ ॥

सर्वोऽयं । प्रवक्तव्यः सोमः । इत्युक्त्वा । (अ० ४ । १००५ । ३)

अत्राय पतेत् नदुः सोमो मरुत्वति सुतः ।

मृजन्तमो जभन्मपोति तमी मृजन्त्याध्वः ॥ ५२० ॥

पुनः सोमं नाम्निर्विष्यो नरे परि प्रियः ।

न विप्रो जभतो जङ्गिरस्तमो मध्वा यज्ञं मिमिक्ष नः ॥ ५१९ ॥

अत्राय पतेत् नदुः सोमो मरुत्वति सुतः ।

मृजन्तमो जभन्मपोति तमी मृजन्त्याध्वः ॥ ५२० ॥

... (अ० ४ । १००५ । ३) ...
... (अ० ४ । १००५ । ३) ...
... (अ० ४ । १००५ । ३) ...
... (अ० ४ । १००५ । ३) ...

सप्तम्यः । पवमानः सोमः । बृहती । (ऋ० ९ । १०७ । २३)

पवस्व वाजसातयेऽभि विश्वानि काव्या ।
त्वं समुद्रं प्रथमो वि धारयो देवेभ्यः सोम मत्सरः ॥ ५२१ ॥

सप्तम्यः । पवमानः सोमः । बृहती । (ऋ० ९ । १०७ । २५)

पवमाना असृक्षत पवित्रमति धारया ।
मरुत्वन्तो मत्सरा इन्द्रिया हया मेधामभि प्रयांसि च ॥ ५२२ ॥

पवस्व वाजसातमोऽभि विश्वानि वाया ।
त्वंसमुद्रः प्रथमे विधमन् देवेभ्यः सोम मत्सरः ॥ ५२१ ॥

पवमाना असृक्षत पवित्रमति धारया ।
मरुत्वन्तो मत्सरा इन्द्रिया हया मेधामभि प्रयांसि च ॥ ५२२ ॥

॥ सोम सान । देवाः देवताः सोमश्च ॥

(५२१र)

पवस्ववाजसा । इहा ॥ ताऽर३४माः । अभिविधानिवारिया । त्वंसाऽरमुऽर३४ओहावा ।
द्रःप्रथमेविधमन् ॥ दाइवायेऽ३ ॥ म्याऽरः साऽर३४ओहावा ॥ ममत्सराऽः ॥
(ऋ० ९ । १०७ । २३ । २५ । १००७)

॥ पवित्रम् । आदिन्योबृहतीनन्व्यान्सोमः ॥

(५२२र)

पवमाना असृक्षतपवाइ ॥ त्रामतिधारयामरुत्वन्तामत्सराइन्द्रोऽश्वाः ॥ ह्याः ॥
माऽर३इधाम् ॥ अभायेऽ३ । प्राऽन्याऽर३ओहावा ॥ साऽर३श्वा ॥
(ऋ० ९ । १०७ । २३ । २५ । १००७)

विश्वानि पवमानः, पवमानः सोमः । पवमानः सोमः ।
॥ इन्द्रोऽश्वाः ॥

[१००७] (१००७)

[साम-तन्त्र-सूत्रानि] १००७-१०१०

३५२४]

वृषणो वासिष्ठः । पवनानः सोमः । त्रिष्टुम् । (ऋ० ९ । ३५ । ७)

काव्यमुशनेव नृवाणो देवो देवानां जनिमा विवक्ति ।
महित्रतः शुचिवन्धुः पावकः पदा वराहो अभ्येति रेभन् ॥ ५२४ ॥
काव्यमुशनेव नृवाणो देवो देवानां जनिमा विवक्ति ।
महित्रतः शुचिवन्धुः पावकः पदा वराहो अभ्येति रेभन् ॥ ५२४ ॥

॥ त्रिष्टुमौशनम् ॥

॥ द्रवापरिकौशाम् । निर्घोऽश्दा । नृभाइःपुना । नोऽश्अभि । वाजमर्षा ॥
धन्तत्वावाजिनस्मा । जयाऽश्ऽन्ताः । अच्छावहाइः । रशना ।
नाऽश्ऽश्ऽश्ः । नाऽश्ऽयाऽपुताऽश्ऽद्वेइ ॥ (दे० ५ । १० । १२ । न० ९) ३२ (फो । १०१५)
॥ वाराहाणि चत्वारि (वाजलनी द्वे) । चतुर्णां वराहलिङ्गुदेववराहौ ॥
प्राऽ॥ कावियाऽश्म् । उशनेवाऽश् । नृवाऽश्ऽशणाः । देवादेवाऽश् ।
नाञ्जनिमाऽश् । विवाऽश्ऽक्तौ ॥ महित्राताऽश् । शुचिवन्धूऽश् । पवाऽश्ऽक्ताः ॥
पदावाराऽश् । हाअभियाऽश्इ । तिराऽश्ऽशोहावा ॥ भाऽश्ऽश्ऽपन् ॥
(दे० ८ । १० । १४ । न० ९) ३३ (हो । १०१६)

(५२४२)
प्रकावियाऽश्म् । उशनेवाऽश् । नृवाणाऽश् ॥ देवादेवाऽश् । नाञ्जनिमाऽश् ।
विवाक्तीऽश् ॥ महित्राताऽश् । शुचिवन्धूऽश् । पवाकाऽश् ॥ पदावाराऽश् ।
होऽश् । भियाऽश्ऽशोहावा ॥ तिरमाऽश्ऽशपन् ॥ (दे० ८ । १० । १३ । न० ९) ३४ (हो । १०१७)
(५२४३)
प्रकाव्यमुशनेव नृवाणो । देऽश्ऽश्वाः ॥ देवानाञ्जनिमाविऽश्वाक्ती ।
माऽश्ऽशहो ॥ व्रतःशुचिवन्धुःपऽश्वाकः । पाऽश्ऽश्दा ॥ वराहाअभ्येतिराऽश्इ ।
हाउवाऽश् ॥ भाऽश्ऽश्ऽपन् ॥ (दे० ९ । १० । १५ । न० ९) ३५ (धु । १०१८)

पराशरः शक्त्यः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । ९७ । ३४)

तिस्रो वाच ईरयति प्र वह्निर्ऋतस्य धीतिं ब्रह्मणो मनीषाम् ।

गावो यन्ति गोपतिं पृच्छमानाः सोमं यन्ति मृतयो वावशानाः ॥ ५२५ ॥

तिस्रो वाच ईरयति प्र वह्निर्ऋतस्य धीतिं ब्रह्मणो मनीषाम् ।

गावो यन्ति गोपतिं पृच्छमानाः सोमं यन्ति मृतयो वावशानाः ॥ ५२५ ॥

(५२४।४)

हाउहाउ । हुप् । प्रकावियाम् । उशने । वनुवाणाः ॥ देवादेवा ।

नाउ३०जनि । माविवक्ती ॥ महिव्रताः । शुचिवाउ३ । धुःपवाकाः ॥

हाउहाउ । हुप् । पदावरा । होउ३अभि । आउ३४३इ । तीउ३राउ३भाउ३५दन् ॥

(दी० १० । प० १७ । मा० १४) ३६ (फी । १०१९)

॥ इति ग्रामे गेय-गाने पञ्चदशस्यार्धः प्रयाठकः ॥

(५२५।१)

॥ संक्रोशास्त्रयः । त्रयाणामंगिरसस्त्रिष्टुप्सोमः सूर्यो वा ॥

होइ । होउ । हाउ३होइ । तिस्रोवाचाः । ईउ३रय । तिप्रवह्नीः ॥ १ ॥

होइयाउ३र३होइ । तिस्रोवाचाः । ईउ३रय । तिप्रवह्नीः ॥ २ ॥

आ । होइयाउ३र३होइ । तिस्रोवाचाः । ईउ३रय । तिप्रवह्नीः ॥ ३ ॥

॥ सामसुरसी द्वे । द्वयोः समसुरस्त्रिष्टुप्सोमः सूर्यो वा ॥

होइहा । इहोइहा । औउ३रहोउ३३इ । इहा । तिस्रोवाचाः । ईउ३रय ।

तिप्रवह्नीः ॥ ४ ॥ होइया । इयाइया । औउ३रहोउ३३इ । इया । तिस्रोवाचाः ।

ईउ३रय । तिप्रवह्नीः ॥ ५ ॥

(दी० ११ । प० २३ । मा० २२) १ (घा । १०२०)

(५२५।२)

॥ वेणोर्विशाले द्वे । वेणुस्त्रिष्टुप्सोमः सूर्यो वा ॥

इहोइह । इहोइहाउ३हो । वाहोइह । तिस्रोवाचाः । ईउ३रय । तिप्रवह्नीः ॥ ६ ॥

इहोवाउ३ । इहोवाउ३३ । ईउ३४हहाउ । ईउ३५ । इहा । तिस्रोवाचाः ।

ईउ३रय । तिप्रवह्नीः ॥ ७ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [(१०१९)३६ द्वयोः पूर्वस्य प्राचु ११.१०.१०. [१०२०] १=१=(पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

१=२ इनु भद्रेति ५.२.८;

वसिष्ठो नैत्रावलयपिः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । ३७ । १)

अस्य प्रेषा हेमना पूयमानो देवो देवेभिः समपृक्त रसम् ।

सुतः पवित्रं पर्येति रेभन्मितेव सद्यं पशुमान्ति होता ॥ ५२६ ॥

अस्य प्रेषा हेमना पूयमानो देवो देवेभिः समपृक्त रसम् ।

सुतः पवित्रं पर्येति रेभन्मितेव सद्यं पशुमान्ति होता ॥ ५२६ ॥

॥ तन्त्रातन्त्रे द्वे । नोतमस्त्रिष्टुप्तोमः सूयो वा ॥

इहावाऽ२३ । इऽ३४हहाइ । इहा । तिस्रोवाचाः । इऽ३३रय । तिप्रवह्नीः ॥ ८ ॥

आओऽ३हो । आओऽ३होऽ३४ । ओहावा । हाऽ३हाइ । तिस्रोवाचाः ।

इऽ३३रय । तिप्रवह्नीः ॥ ९ ॥

॥ अगस्त्यस्य यमिके द्वे । द्वयोरगस्त्यस्त्रिष्टुप्तोमः सूयो वा ।

आ । ओऽ३हावाहाऽ३४ । ओहावा । तिस्रोवाचाः । इऽ३३रय । तिप्रवह्नीः ॥ १० ॥

(ऋ० १० । १०३१ । ऋ० १०) = (दे । १०२१)

आहाऽ३ । आहाआहा । ऋतस्यधाइ । तीऽ३०प्रद्य । पौमनीषान् ॥ ११ ॥

॥ वाय्वेनीये द्वे । द्वयोरिन्द्रस्त्रिष्टुप्तोमः सूयो वा ॥

हहहोइ । हहहाहहोइ । गावायन्ताइ । गोऽ३शतिम् । पृच्छमानाः ॥ १२ ॥

इहहोइ । इहहाहहोइ । सोमयन्ताइ । मतयः । वाऽ३४३ । वाऽ३शाऽ३नाऽ३५६ ॥ १३ ॥

(ऋ० १० । १०३२ । ऋ० १०) = (कि । १०२२)

(५२३।१) ॥ अगस्त्यस्य यमिके द्वे । अष्टौ वासिष्ठानि । उत्तरयोविंशेदेवाः । पवमानं वसिष्ठमिष्टुष्टुदेवाः ।

अस्याऽ३४ओहावा । प्रेषा । हेऽ३मना । पूयमानाः ॥ १ ॥

उहुवाइ । अस्याऽ३४ओहावा । प्रेषा । हेऽ३मना । पूयमानाः ॥ २ ॥

हाइ । उहुवा । देवाऽ३४ओहावा । देवाइ । नीऽ३मन । पृच्छमान् ॥ ३ ॥

हाउ । होइ । सुताऽ३४ओहावा । पवाइ । वाऽ३परि । एतिमान् ॥ ४ ॥

हा । हाओहाइ । मिताऽ३४ओहावा । मता । माऽ३पशु । मन्निहोता ।

पशु । माऽ३४३ । तीऽ३होऽ३नाऽ३५६ ॥ ५ ॥

प्रतर्दनो देवोदासिः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । १६ । ५)

सोमः पवते जनिता मतीनां जनिता दिवो जनिता पृथिव्याः ।

जनितान्नेर्जनिता सूर्यस्य जनितेन्द्रस्य जनितोत विष्णोः ॥ ५२७ ॥

सोमः पवते जनिता मतीनां जनिता दिवो जनिता पृथिव्याः ।

जनितान्नेर्जनिता सूर्यस्य जनितेन्द्रस्य जनितोत विष्णोः ॥ ५२७ ॥

(५२६।२)

आहावाहाऽऽहोइ । इहा । अस्यप्रपा । हेऽऽमना । पूयमानाः ॥

देवादेवाइ । मीऽऽसम । पृक्तरसाम् ॥ सुतःपवाइ । त्नाऽऽपरि ।

एतिरेभान् ॥ आहावाहाऽऽहोइ । इहा । मितवसा । त्नाऽऽपशु ।

माऽऽऽऽ । तीऽऽहोऽऽताऽऽद५द ॥ ६ ॥ (ऋ० १२ । प० १७ । मा० ७) ५ (छे । १०२४)

(५२७।१)

॥ कालकाक्न्दौ द्वौ ॥

सोमःपवतेजनितामऽऽताइनाऽऽरम् ॥ जनितादिवोजनितापृऽऽथाइव्याऽऽरः ॥

जनिताग्नेर्जनितासु । रियाऽऽऽस्या ॥ जनितेन्द्रा । स्याऽऽजनि ।

तोऽऽऽऽ । ताऽऽश्वाऽऽइष्णोऽऽद५दः ॥ ७ ॥ (ऋ० १० । प० ८ । मा० ३) ३ (वू । १०२५)

(५२७।२)

सोमःपवतेजनिता । एऽऽ । औऽऽहोऽऽवा ॥ माताऽऽऽऽऽइनाऽऽद५दम् ।

जनितादिवोजनितापृथिव्याः ॥ जनाऽऽऽताऽऽऽऽऽऽ ॥ जनिता । सुऽऽऽऽ ।

रीऽऽऽयाऽऽस्याऽऽद५द ॥ जनितेन्द्रस्यजनितोतविष्णोऽऽऽऽऽऽ ॥ ८ ॥ (इत्यष्टौ वासिष्ठानि)

(ऋ० १० । प० १० । मा० ३) ७ (मू । १०२६)

(५२७।३)

॥ जनित्रे द्वे । द्वयोर्वासिष्ठान्दुविवश्वेदेवाः ॥

हाउजनत् । [त्रिः] । जनद्वाउ । [त्रिः] । होइ । जनत् । [द्वे द्विः] ।

होइ । जनात् । सोमःपवा । तेऽऽजनि । तामतीनाम् ॥ जनितादाइ ।

वोऽऽजनि । तापृथिव्याः ॥ जनितायाइः । जनिता । सूरियस्या ॥ हाउजनत् ।

[त्रिः] । जनद्वाउ । [त्रिः] । होइ । जनत् । [द्वे द्विः] । होइ । जनात् ।

जनितेन्द्रा । स्याऽऽजनि । तोऽऽऽऽ । ताऽऽश्वाऽऽइष्णोऽऽद५दः ॥

(ऋ० ११ । प० ३७ । मा० ३७) ८ (खे । १०२७)

प्रस्कण्वः काण्वः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ३ । ९५ । १)

कनिक्रन्ति हरिरा सृज्यमानः सीदन्वनस्य जठरे पुनानः ।
नृभिर्यतः कृणुते निर्णिजं गा अतो मतीर्जनयत स्वधाभिः ॥ ५३० ॥

उशना काण्वः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । ८० । ४)

एष स्य ते मधुमाँ इन्द्र सोमो वृषा वृष्णे परि पवित्रे अक्षाः ।
सहस्रसाः शतसा भूरिदावा शश्वत्तमं वहिरा वाज्यस्थात् ॥ ५३१ ॥

कनिक्रन्ति हरिरा सृज्यमानः सीदन्वनस्य जठरे पुनानः ।
नृभिर्यतः कृणुते निर्णिजं गामतो मतिं जनयत स्वधाभिः ॥ ५३० ॥
एष स्य ते मधुमाँ इन्द्र सोमो वृषा वृष्णः परि पवित्रे अक्षाः ।
सहस्रदाः शतदा भूरिदावा शश्वत्तमं वहिरा वाज्यस्थात् ॥ ५३१ ॥

(५३०।२)

॥ सोम सामनी द्वे । द्वयोः सोमः त्रिष्टुप्सोमः ॥

कानी । का०तीऽरका०तीऽर । हरिरासृज्यमाऽर३नाऽरः ॥ साहदान् । वानाऽरवानाऽर ।
स्यजठरेपुनाऽर३नाऽरः ॥ नृभोः । याताऽरयाताऽरः । कृणुतेनिर्णिजाऽर३ंगाऽरम् ॥
आताः । मातीऽरमातीऽरम् । जनयताऽर३ । स्वाऽरधाऽर३४ओहोवा ॥ भीऽर३४५ः ॥
(दी० ५ । प० १४ । मा० ११) १२ (भ । १०३१)

(५३०।२)

कनिक्रन्तिहा । होइ । हरिरासृज्य । माऽर३४नाः ॥ हाहोइ ।
सीदन्वनस्यजठरेपुनाऽर३नाः ॥ हाहोइ । नृभिर्यतःकृणुतेनिर्णिजाऽर३ंगाऽरम् ॥
हाहोइ । अतोमताइम् । जनयताऽर३ ॥ स्वाऽरधाऽर३४ओहोवा । भीऽर३४५ः ॥
(दी० ११ । प० १३ । मा० ११) १३ (ग । १०३२)

(५३१।२)

॥ ऐषम् । इषस्त्रिष्टुविन्द्रसोमौ ॥

एषाएषाः ॥ स्यताऽर३१२३४इ । मधुमाँइन्द्रसोमः । वृषावृषाऽर६ए । वृष्णाऽर३१२३४ः ।
परिपवित्रेअक्षाः ॥ सहस्रहाऽर६ए । सदाऽर३१२३४ः । शतदाभूरिदावा ॥
शश्वच्छवाऽर६दे । तमाऽर३१२३४म् । वहिरावाजियेऽर । हियाऽर६हाउवा ॥
स्थाऽर३४५त् ॥
(दी० ११ । प० १४ । मा० १४) १४ (घी । १०३३)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०३१] १२ [१०३२] १३ [१०३३] १४ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

प्रतर्दनो देवोदगसिः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । १६ । १३)

पवस्व सोम मधुमां ऋतावापो वसानो अधि सानो अव्ये ।

अव द्रोणानि घृतवान्ति सीद मदिन्तमो मत्सर इन्द्रपानः ॥ ५३२ ॥

प्रतर्दनो देवोदगसिः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । १६ । १३)

प्र सेनानीः शूरो अग्रे रथानां गव्यन्नेति हर्षते अस्य सेना ।

भद्रान्कृष्वन्निन्द्रहवान्तसखिभ्य आ सोमो वस्त्रा रभसानि दत्ते ॥ ५३३ ॥

पवस्व सोम मधुमां ऋतावापो वसानो अधि सानो अव्ये ।

अव द्रोणानि घृतवान्ति रोह मदिन्तमो मत्सर इन्द्रपानः ॥ ५३२ ॥

प्र सेनानीः शूरो अग्रे रथानां गव्यन्नेति हर्षते अस्य सेना ।

भद्रान्कृष्वन्निन्द्रहवान्तसखिभ्य आ सोमो वस्त्रा रभसानि दत्ते ॥ ५३३ ॥

(५३२।१)

॥ माधुच्छन्दसम् । मधुच्छन्दास्त्रिष्टुप्तोमः ॥

हाओऽर३४हाइ । इहाऽर३१ । पवस्वसो । माऽरेमधु । मांऋतावा ॥

अपावसा । नोऽरेआधि । सानोअव्याइ ॥ अवद्रोणा । नोऽरेघृत ।

वन्तिरोहा ॥ हाओऽर३४हाइ । इहाऽर३१ । मदिन्तमो । मत्सरः ।

आऽर३४इइ । द्राऽरेपाऽनाऽद५६ः ॥ (ऋ० ९ । १० । १० । ना० ११) ३५ (ठ । १०३४)

चतुर्विंशति पठः, पठः ऋतः ॥ ६ ॥ दशतिः ॥ ४ ॥

(५३३।१)

॥ कुत्सस्याधिरथीयानि त्रीणि । त्रयाणां कुत्सस्त्रिष्टुप्तोमः ॥

होऽशवा । उहुवाऽरे । होवा । प्रसनानाइः । शूरोआऽरे । ग्राइरथानाम् ॥

गव्यन्नेताइ । हर्षताऽरेइ । अस्यसेना ॥ भद्रान्कृष्वान् । इन्द्रहाऽरे ।

वान्तसखिभ्याः ॥ आसोमोवा । त्वाऽरेरभ । सानिदत्ताइ । होऽशवा ।

उहुवाऽरे । होवाऽरे ॥ हाउवा ॥ (ऋ० ९ । १० । ११ । ना० ११) ३६ (थ । १०३५)

(५३३।२)

ओहाऽरेवाऽर३४५ । प्रसनानाइः । शूरोआऽरे । ग्राइरथानाम् ॥ गव्यन्नेताइ ।

हर्षताऽरेइ । अस्यसेना ॥ भद्रान्कृष्वान् । इन्द्रहाऽरे । वान्तसखिभ्याः ॥

ओहाऽरेवाऽर३४५ । आसोमोवा । त्वाऽरेरभ । साऽरेश३ । नोऽरेदाऽत्ताऽद५६इइ ॥

(ऋ० ९ । १० । १२ । ना० १०) ३७ (झ । १०३६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०३४] ३५ [१०३५] ३६ (५५६ मन्त्राणि न मन्त्रि) [१०३६] ३७ मन्त्राणि न मन्त्रि

३३ १३ ११ १२

सा० ना० ३५

वसिष्ठो नैत्रावहनिः । पवमानः सोमः । त्रिपुर । (ऋ० ९।१०।१)

प्र हिन्वानो जनिता रोदस्यो रथो न वाजं सनिष्यन्नयासीत् ।
इन्द्रं गच्छन्नायुधा संशिशानो विश्वा वसु हस्तयोरादधानः ॥ ५३६ ॥

कर्णधुक्क.सिद्धः । पवमानः सोमः । त्रिपुर । (ऋ० ९।१०।२२)

तक्षघदी मनसो वेनतो वाग्ज्येष्ठस्य वा धर्मणि क्षोरनीके ।
आदीमायन्वरमा वावशाना जुष्टं पतिं कलशे गाव इन्दुम् ॥ ५३७ ॥

प्र हिन्वानो जनिता रोदस्यो रथो न वाजं सनिष्यन्नयासीत् ।
इन्द्रं गच्छन्नायुधा संशिशानो विश्वा वसु हस्तयोरादधानः ॥ ५३६ ॥

तक्षघदी मनसो वेनतो वाग्ज्येष्ठस्य धर्मन्धुक्षोरनीके ।
आदीमायन्वरमा वावशाना जुष्टं पतिं कलशे गाव इन्दुम् ॥ ५३७ ॥

(५३६।१) ॥ इन्द्रोऽस्य देवता ॥
हाउहोवाऽऽहाइ । प्रहिन्वानोजनितारोऽऽऽदसीयोः ॥ हाउहोवाऽऽहाइ ।
रथानवाजं सनिषाऽऽऽनयासीत् ॥ हाउहोवाऽऽहाइ । इन्द्रं गच्छन्नायुधात्ताऽऽऽशिशानः ॥
हाउहोवाऽऽहाइ । विश्वावसुहस्तयोराऽऽऽदधानः । दघाऽऽनाउ ॥ वा ॥
(ऋ० ९।१०।१०-१३) २२ (णि । १०४०)

(५३६।१) ॥ वावत्सामनी द्वे । द्वयोः वाक्त्रिष्टुष्वान्तोमी ॥
तक्षघदी । हाऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥ मनसावनतः । वाऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥ ज्येष्ठस्वधा ।
हाऽऽऽऽऽऽऽ ॥ मन्युक्षरनी । काऽऽऽऽऽऽऽ ॥ आदीमायन् । हाऽऽऽऽऽऽऽ ॥
वरमावावशा । नाऽऽऽऽऽऽऽ ॥ जुष्टमतिन् । हाऽऽऽऽऽऽऽ ॥ कलशेगाऽऽऽऽऽ ।
इ । दाउ ॥ वा ॥
(ऋ० ९।१०।१०-१३) २२ (ड । १०४१)

(५३६।२) ॥
तक्षघदाऽऽऽऽऽऽऽ । मनसावनतः । वाऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥ ज्येष्ठस्वधाऽऽऽऽऽऽऽ ।
मन्युक्षरनी । काऽऽऽऽऽऽऽ ॥ आदीमायाऽऽऽऽऽऽऽ । वरमावावशा ।
नाऽऽऽऽऽऽऽ ॥ जुष्टमताऽऽऽऽऽऽऽ । कलशेगाऽऽऽऽऽऽऽ । इ । दाउ ॥ वा ॥
(ऋ० ९।१०।१०-१३) २२ (व । १०४२)

नोधा गौतमः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । ९३ । १)

साकमुक्षो मर्जयन्त स्वसारो दश धीरस्य धीतयो धनुत्रीः ।

हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न वाजी ॥ ५३८ ॥

कण्वो घौरः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । ९४ । १)

अधि यदस्मिन्वाजिनीव शुभः स्पर्धन्ते धियः सूर्ये न विशः ।

अपो वृणानः पवते कवीयन्त्रजं न पशुवर्धनाय मन्म ॥ ५३९ ॥

साकमुक्षो मर्जयन्त स्वसारो दश धीरस्य धीतयो धनुत्रीः ।

हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न वाजी ॥ ५३८ ॥

अधि यदस्मिन्वाजिनीव शुभः स्पर्धन्ते धियः सूरं न विशः ।

अपो वृणानः पवते कवीयान्त्रजं न पशुवर्धनाय मन्म ॥ ५३९ ॥

(५३८।१)

॥ दाशस्पत्ये द्वे । द्वयोर्दशस्पतिस्त्रिष्टुप्सूर्यः ॥

साकाम् ॥ उक्षोमर्जयन्तस्वसाऽऽ३राः । दाशाऽऽ२ । धीरस्यधीतयोधनुऽऽ२त्रीः ॥

हारीऽऽ२ः । पर्यद्रवज्जाःसूरियाऽऽ३स्या ॥ द्रोणाऽऽ२म् । ननक्षेअत्यानवाऽऽ२३ ।

हाउवाऽऽ३ ॥ जीऽऽ२३४५ ॥

(दी० ७ । प० १० । मा० ७) २४ (जे । १०४३)

(५३८।२)

साकमुक्षाऽऽ३ए ॥ एऽऽ३१२३४ । मर्जयन्तस्वसारः । दशधीराऽऽ३ए ।

एऽऽ३१२३४ । स्यधीतयोधनुत्रीः ॥ हरिःपर्याऽऽ३ए । एऽऽ३१२३४ । -

द्रवज्जाःसूर्यस्य । द्रोणन्ननाऽऽ३ए । एऽऽ३१२३४ । क्षेअत्यानवाऽऽ३ए ।

हाउवा ॥ जीऽऽ२३४५ ॥

(दी० ११ । प० १४ । मा० ८) २५ (घै । १०४४)

(५३९।१)

॥ कश्यपस्य शोभनम् । कश्यपस्त्रिष्टुप्सूर्यः ॥

अधियदा ॥ स्माड्न्वाऽऽ३जिनीऽऽ३वशु । भाः । स्पर्धन्तेधियःसु । राइनविशाः ।

अपोवृणानःपवताइ । कवीऽऽ३यान् ॥ व्रजन्न । पाऽ । शुर्वद्र । नाऽऽ३४३ ।

याऽऽ३माऽऽ३न्माऽऽ३६६ ॥

(दी० ६ । प० १२ । मा० ६) २६ (खू । १०४५)

मन्युर्वासिष्टः । पवनानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९।९७।१०)

इन्दुर्वाजी पधते गोन्योधा इन्द्रे सोमः सह इन्वन्मदाय ।

हन्ति रक्षो वाधते पर्यरातीर्वरिवः कृण्वन्वृजनस्य राजा ॥ ५४० ॥

इन्दुर्वाजी पवते गोन्योधा इन्द्रे सोमः सह इन्वन्मदाय ।

हन्ति रक्षो वाधते पर्यराति वरिवस्कृण्वन्वृजनस्य राजा ॥ ५४० ॥

(५४०।१) ॥ दाशस्पत्यानि चत्वारि । चतुर्णां दशस्पतिखिष्टुसूर्यसोमेन्द्राः सोमेन्द्रौ वा ॥

इन्दुऽर्वाजीऽर । पवतेगोनियोधाः ॥ इन्द्राऽसोऽर३४माः । साहइन्वन्मदाया ॥

हन्ताऽराऽर३४धाः । वाधतेपर्यरातिम् ॥ वराऽवाऽर३४स्कृ । ण्वन्वृजानाऽर३ ।

स्याऽ । राऽर३जौवाओऽर३४वा । होऽपइ ॥ डा ॥ (दी० ४।१०।१२ । मा० १०)२७(धौ । १०४६)

(५४०।२)

इन्दुर्वाजीपवतो । होहोवाहाइ ॥ गोनियोधा । वाओऽर३४वा । इन्द्रेऽरसोमाऽरःसहइ ।

न्वान्मदाया । वाओऽर३४वा ॥ हन्तिरक्षोवाधते । पर्यरातो । वाओऽर३४वा ॥

वरिवस्कृण्वन्वृजनाऽर । स्याऽ । राऽर३जौवाओऽर३४वा । होऽपइ ॥ डा ॥

(दी० १०।१०।१५ । मा० ७)२८(मे । १०४७)

(५४०।३)

इन्दुरोहोवाहाइया ॥ वाजाउ । वाऽर । हाउवा । पवतेगोनियोवाउ ।

वाऽर । हाउवा । इन्द्राऽसोमः । सहइन्वाउ । वाऽर । हाउवाऽर ।

माऽरदाऽर३४ओहोवा । याऽर३४म् ॥ हन्ताऽरक्षो । वाधाताइपाउ । वाऽर ।

हाउवाऽर ॥ याऽरराऽर३४ओहोवा । तीऽर३४म् ॥ वराऽवस्कृ । ण्वन्वृजनाउ ।

वाऽर । हाउवाऽर ॥ स्याऽरराऽर३४ओहोवा ॥ जाऽर३४म् ॥

(दी० १४।१०।२५ । मा० ३१)२९(ना । १०४८)

(५४०।४)

इन्दुर्वाजीपवतेगोनियोधाः ॥ इन्द्रेसोमःसहइन्वन्मदाया ॥ हन्तिरक्षोवाधतेपर्यरातीम् ॥

वरिवस्कृण्वन्वृजनस्यराजा । राजाऽर३४ओहोवा ॥ एऽर । स्यराजाऽर३४म् ॥

(दी० १३।१०।५ । मा० ४)३०(टी । १०४९)

॥ इति ग्रामे वेदग्रामे पवनदशः प्रगाढकः ॥ १५५ ॥

कुम्भ आउरयः । पामानः मेमः । विष्णु । (क० ३। ३। १२)

अया पवा पवस्वेना वसूनि मांश्चत्व इन्दो सरसि प्र धन्व ।
ब्रध्नश्चिदत्र वातो न जूतः पुरुमेधाश्चित्तकवे नरं दात् ॥ ५४? ॥
अया पवा पवस्वेना वसूनि मांश्चत्व इन्दो सरसि प्र धन्व ।
ब्रध्नश्चिदत्र वातो न जूतिं पुरुमेधाश्चित्तकवे नरं भात् ॥ ५४? ॥

(५४११)

॥ शौघानि त्रीणि । त्रयाणां श्रुष्टिस्त्रिभुवःसोमः ॥

आहोहाइ । अयोहाड ॥ पवापवस्वेनावसू२३नी । ओऽ३होइ । उहा । ईऽ३या ।
मांश्चत्वइन्दोसरसिप्रधाऽ३न्वा । ओऽ३होइ । उहा । ईऽ३या ॥
ब्रध्नश्चिदत्रस्यवातो नजूऽ३तीम् । ओऽ३होइ । उहा । ईऽ३या । पुरुमेधाश्चित्तकवेनराऽ३न्वात्
ओऽ३होइ । उहा । ईऽ३ । याऽ३३४ । ओहोवा ॥ एऽ३ । दीदिहोऽ३ ॥

(दी० १४। १०२२। मा० ९)२(थो । १०५०

(५४१२)

अयोहाइ । पवाहाइ ॥ पवस्वेनावसू२३नी । इहोइयाऽ३ । ईऽ३या ।
मांश्चत्वइन्दोसरसिप्रधाऽ३न्वा । इहोइयाऽ३ । ईऽ३या ॥ ब्रध्नश्चिदत्रस्यवातो नजूऽ३तीम् ।
इहोइयाऽ३ । ईऽ३या ॥ पुरुमेधाश्चित्तकवेनराऽ३न्वात् । इहोइयाऽ३ ।
इऽ३ । याऽ३३४ । ओहोवा ॥ एऽ३ । दीदयाऽ३३५त् ॥

(दी० १६। १०१८। मा० १०)२(गौ । १०५१

(५४१३)

हाओऽ३३४वा । हाओऽ३३४वा । हाऽ३ओऽ३३४वा । हाउवा ।
अयापवापवस्वेनावसूनि । इहइ । हियाऽ३ । इहा । इहा ॥ मांश्चत्वइन्दोसरसिप्रधन्व ।
इहइ । हियाऽ३ । इहा । इहा ॥ ब्रध्नश्चिदत्रस्यवातो नजूत्तिम् । इहइ । हियाऽ३ ।
इहा । इहाऽ३ ॥ हाओऽ३३४वा । हाओऽ३३४वा । हाऽ३ओऽ३३४वा ।
हाउवा । पुरुमेधाश्चित्तकवेनरन्धात् । इहइ । हियाऽ३ । इहा ॥ इहाऽ३३४५ ॥

(दी० १८। १०२८। मा० १५)३(दु । १०५२)

कुत्स आहिरसः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० १ । १७ । ५२)

अया पवा पवस्वैना वसूनि मांश्चत्व इन्दो सरसि प्र धन्व ।

ब्रध्नश्चिदत्र वातो न जूतः पुरुमेधश्चित्तकवे नरं दात् ॥ ५४१ ॥

अया पवा पवस्वैना वसूनि मांश्चत्व इन्दो सरसि प्र धन्व ।

ब्रध्नश्चिदस्य वातो न जूतिं पुरुमेधाश्चित्तकवे नरं धात् ॥ ५४१ ॥

(५४१।१)

॥ श्रौष्टानि त्रीणि । त्रयाणां श्रुष्टिस्त्रिष्टुप्सोमः ॥

औहाहाइ । अयोहाइ ॥ पवापवस्वैनावसूऽर३नी । औऽर३होइ । इहा । इँऽर३या ।

मांश्चत्वइन्दोसरसिप्रधाऽर३न्वा । औऽर३होइ । इहा । इँऽर३या ॥

ब्रध्नश्चिदस्यवातो नजूऽर३तीम् । औऽर३होइ । इहा । इँऽर३या । पुरुमेधाश्चित्तकवेनराऽ

औऽर३होइ । इहा । इँऽर३ । याऽर३४ । औहावा ॥ एऽर३ । दीदिहीऽ ॥

(दी० १४ । प० २२ । मा० ९) १ (थो)

(५४१।२)

अयोहाइ । पवोहाइ ॥ पवस्वैनावसूऽर३नी । इहोइयाऽर३ । इँऽर३या ।

मांश्चत्वइन्दोसरसिप्रधाऽर३न्वा । इहोइयाऽर३ । इँऽर३या ॥ ब्रध्नश्चिदस्यवातो नजूऽर३

इहोइयाऽर३ । इँऽर३या ॥ पुरुमेधाश्चित्तकवेनराऽर३ंधात् । इहोइयाऽर३ ।

इऽर३ । याऽर३४ । औहावा ॥ एऽर३ । दीदयाऽर३४५त् ॥

(दी० १६ । प० १८ । मा० १०) २ (गौ)

(५४१।३)

हाओऽर३४वा । हाओऽर३४वा । हाऽर३ओऽर३४वा । हाउवा ।

अयापवापवस्वैनावसूनि । इहइ । हियाऽर३ । इहा । इहा ॥ मांश्चत्वइन्दोसरसिप्रधन्व ।

इहइ । हियाऽर३ । इहा । इहा ॥ ब्रध्नश्चिदस्यवातो नजूतिम् । इहइ । हियाऽर३ ।

इहा । इहाऽर३ ॥ हाओऽर३४वा । हाओऽर३४वा । हाऽर३ओऽर३४वा ।

हाउवा । पुरुमेधाश्चित्तकवेनरन्धात् । इहइ । हियाऽर३ । इहा ॥ इहाऽर३४५ ॥

(दी० १८ । प० २८ । मा० १५) ३ (दु । १०)

परान्तरः शक्यः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (क्र० ९ । ९७ । ४१)

महत्तसोमो महिषश्चकारापां यद्भोऽवृणीत देवान् ।
अदधादिन्द्रे पवमान ओजोऽजनयत्सूर्ये ज्योतिरिन्दुः ॥ ५४२ ॥

कश्यपो मारीचः । पवमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (क्र० ९ । ९१ । १)

असर्जि वक्त्रा रथ्ये यथाजौ धिया मनोता प्रथमो मनीषी ।
दश स्वसारो अधि सानो अन्येऽजन्ति वह्निं सदनान्यच्छ ॥ ५४३ ॥

महत्तसोमो महिषश्चकारापां यद्भोऽवृणीत देवान् ।
अदधादिन्द्रे पवमान ओजोऽजनयत्सूर्ये ज्योतिरिन्दुः ॥ ५४२ ॥
असर्जि वक्त्रा रथ्ये यथाजौ धिया मनोता प्रथमा मनीषा ।
दश स्वसारो अधि सानो अन्ये मृजन्ति वह्निं सदनान्यच्छ ॥ ५४३ ॥

(५४२।६) ॥ आत्रम् । अप्रिस्त्रिष्टुप्सूर्यो यिष्ये देवा या ॥

महत्तसोमो महिषश्चकाराऽ२ ॥ अपां यद्भोऽवृणीतऽ३ देवाऽ२ ॥
अदधादिन्द्रे पवमानऽ३ ओजाऽ२ ॥ अजनयत्सूर्येऽ३ ज्योऽ२ ॥ तिरिन्दा उवाऽ३ ॥
एऽ३ । अजनयत्सूर्ये ज्योतिरि । न्दूऽ२ ३४५ ॥ (सं० १३ । १०० । १ । म० ३५ (४ । १०५३)

(५४३।६) ॥ वासिष्ठम् । वसिष्ठस्त्रिष्टुप्सोमः ॥

असाओऽ३ हो । जिवाक्काऽ२ । रथ्याट्याऽ३ ४ । धा । जाऽ२ ३४५ ३ ॥
धियाओऽ३ हो । मनोताऽ२ । प्रथमासाऽ३ ४ । नी । वाऽ२ ३४५ ॥
दशाओऽ३ हो । स्वसारोऽ२ । अधिसानोऽ३ ४ । ज । व्वाऽ२ ३४५ ३ ॥
मृजाओऽ३ हो । तिवान्हीऽ२ म् । सदनान्यच्छऽ३ ४ । अच्छऽ२ ३ । वाऽ२ ३४५ ॥
(सं० १३ । १०० । १ । म० ३५ (४ । १०५४)

प्रस्कण्वः काण्वः । पत्रमानः सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ९ । ९५ । ३)

अपामिवेदूर्मयस्तुराणाः प्र मनीषा ईरते सोममच्छ ।

नमस्यन्तीरुप च यन्ति सं चा च विशन्त्युशतीरुशन्तम् ॥ ५४४ ॥

अन्धीगुः श्रावाधिः । पत्रमानः सोमः । अनुष्टुप् (ऋ० ९ । १०१ । १)

पुरोजिती वो अन्धसः सुताय मादयित्त्वै ।

अप श्वानं श्रथिष्टन सखायो दीर्घजिह्वयम् ॥ ५४५ ॥

अपामिवेदूर्मयस्तुराणाः प्र मनीषा ईरते सोममच्छ ।

नमस्यन्तीरुप च यन्ति सं चाच विशन्त्युशतीरुशन्तम् ॥ ५४४ ॥

पुरोजिती वो अन्धसः सुताय मादयित्त्वै ।

अप श्वानं श्रथिष्टन सखायो दीर्घजिह्वयम् ॥ ५४५ ॥

(५४४।१)

॥ अपां साम । आपख्रिष्टुप्सोमः ॥

अपामिवेदूर्मयस्तो । हावाहाइ ॥ तुराणाऽर३४ः । हाहाइ । प्रमनी । पाः ।

ईरतेऽइ । सोमम । छाऽइ४ । हाहाइ ॥ नमस्य । ताइः । उपचाऽइ ।

यन्तिसम् । चाऽइ४ । हाहाइ ॥ आचवि । शा । त्रियुश । तीरुश ।

ताऽइ४म् । हाहाऽइ४ । आहावा ॥ वाऽइहाऽइ४५ः ॥ (दी० १२ । प० २४ । मा० ११) ६ (स। १०५५)

॥ सममः खण्डः ॥ ७ ॥ दशतिः ॥ ५ ॥ इति त्रैष्टुभम् ॥

(५४५।१)

॥ प्रैखीं द्वौ । नकुलोऽनुष्टुप्सोमः ॥

पुरोजिती ॥ वोऽअन्धाऽर३४साः । सुतायामाऽरदयाऽइ३उवायेऽइ । त्नाऽर३४वै ॥

अपश्वानाऽरश्रथाऽइ३उवायेऽइ । टाऽर३४ना ॥ सखायोदीऽरघजाऽइ३उवायेऽइ ॥

होऽर३४याम् ॥ (दी० ३ । प० ८ । मा० ६) ७ (इ । १०५६)

(५४५।२)

॥ वामदेवोऽनुष्टुप्सोमः ॥

पुरोजिती ॥ वोऽओंधाऽर३साः । सुतायमाऽर । ऊऽर । हाऽरइ ।

ऊऽर । दाऽरयाइत्नाऽइवै । आपश्वानाऽरम् । ऊऽर । हाऽरइ । ऊऽर ।

श्राऽरयाइटाऽरना ॥ साखायादाऽरइ । ऊऽर । हाऽरइ । ऊऽरइ ॥

वाऽरजाऽर३प्रहावा ॥ एऽइ । द्वियाऽर३४५म् ॥ (दी० ७ । प० १९ । मा० ११) ८ (स। १०५७)

यथातिर्हुपः । पवमानः सोमः । अनुष्टुप् । (ऋ० ९।१०१।४)

सुतासो मधुमत्तमाः सोमा इन्द्राय मन्दिनः ।

पवित्रवन्तो अक्षरन् देवान् गच्छन्तु वो मदाः ॥ ५४७ ॥

सुतासो मधुमत्तमाः सोमा इन्द्राय मन्दिनः ।

पवित्रवन्तो अक्षरन् देवान् गच्छन्तु वो मदाः ॥ ५४७ ॥

(५४६।२)

अयंपूपा । अयंपूपा ॥ रयिर्भगाः । सोमः पूनाऽर । नो अर्पताह ।

पतिर्वाइश्वाऽर । ओस्याभूऽश्मानाऽर ॥ ओइवियख्याऽर ३द्रो ॥

दासीउभ । इडाऽर ३भाऽर ३४३ । ओऽर ३४५इ ॥ डा ॥

(५४६।३)

(दी० ५।५० १२।मा० ८)१४(कै। १०६३)

अयंपूपा । हो । रयिर्भगाऽर ६ए ॥ सोमाऽरः पुनाऽर । नआऽर ३४५ ।

पाऽर ३४ती । पतिर्विश्वस्यभूमनः ॥ वियख्याऽर ३द्रो ॥ दसीऊऽर ३भाऽर ३४३इ ।

ओऽर ३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ४।५० ११।मा० ६)१५ (तू। १०६४)

(५४७।१)

॥ त्वाष्टी सामनी द्वे । द्वयोश्त्वाष्ट्योऽनुष्टुप्सोमेन्द्रौ ॥

सुतासोमा ॥ धुमाऽर ३त्तमाः । सोमाइन्द्राऽर ३यमाऽर । एऽर ३ ।

दिना । पवाइत्रवाऽर ३तोऽर । एऽर ३ । क्षरन्ना । दाइवान्गच्छाऽर ३तुवाऽर ३ः ।

एऽर ३ ॥ मदाआ ॥

(दी० ४।५० ११।मा० ७)१६ (ते। १०६५)

(५४७।२)

॥ ऊर्ध्वेढंत्वाष्ट्री साम ॥

सुतासोमधुमत्तमाः ॥ सोमाऽर ३इन्द्राऽर । यमाऽर ३४५ । दीऽर ३४नाः ।

पवित्रवन्तो अक्षरन् ॥ देवान्गच्छा ॥ तुवामाऽर ३दाऽर ३४३ः । ओऽर ३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ६।५० ९।मा० ७)१७ (घे। १०६६)

(५४७।३)

॥ वालिष्टम् । वसिष्ठोऽनुष्टुप्सोमेन्द्रौ ॥

सुतासोमधुमत्तमाः । सोमाइन्द्रा ॥ यमन्दिनः । पवित्रावाऽर । तोअक्षरन् ॥
दाइवान्गच्छोवा ॥ तूऽर३४वाः । मदा । औऽर३हावा । होऽ५इ ॥ डा ॥

(दौ० ६ । प० ११ । मा० ८) १८ (कै । १०६७)

(५४७।४)

॥ आष्कारपिधनं त्वाष्टी साम । त्वाष्ट्योऽनुष्टुप्सोमेन्द्रौ ॥

सुतासोमधुमत्तमाः । सामाहाउ ॥ इन्द्राऽरियामन्दिनाऽरः । इन्द्राऽरहो ।
यमाऽर०दाऽर३४इनाः । पवित्रव३०तोअक्षाराऽरन् । त्रवाऽर३हो ।
तोऽरक्षाऽर३४रान् । देवान्गच्छऽर०तूवोऽरमादाऽरः ॥ देवाऽर३होइ ।
गच्छोऽर३४हा ॥ तूऽरवाऽर३४ओहावा ॥ मदाऽर३आऽर३४५ ॥

(दौ० १० । प० १३ । मा० १२) १९ (वा । १०६८)

(५४७।५)

॥ वालिष्टम् । वसिष्ठोऽनुष्टुप्सोमेन्द्रौ ॥

सुतासोमधुमत्तमाऽरे ॥ सोमाइन्द्राऽरियामन्दिनाऽरः । दाइनाऽरः ।
पवित्रवऽर०तोअक्षाराऽरन् । क्षाराऽरन् । देवान्गच्छऽर०तूवोऽरमादाऽरः । मादाऽरः ।
देवाऽर३होइ । गच्छोऽर३४हा ॥ तूऽरवाऽर३४ओहावा । मदाऽर३इऽर३४५ ॥

(दौ० १० । प० ११ । मा० १३) २० (वि । १०६९)

(५४७।६)

त्वाष्टी सामनी द्वे । स्वास्त्वाष्टी साम) । द्वयोस्त्वाष्ट्योऽनुष्टुप्सोमेन्द्रौ ॥

सुतासोमाऽर३हा । धुमत्तमाऽरः ॥ सोमाइन्द्राऽर३हा । यमन्दायिनाऽरः ।
पवित्रवाऽर३हा । तोअक्षाराऽरन् ॥ देवान्गच्छाऽर३हा । तुवाऽर३होऽर३४
वा । माऽर३दोऽर३हाइ ॥

(दौ० ३ । प० ११ । मा० १३) २१ (वि । १०७०)

(५४७।७)

॥ द्विरभ्यस्तं त्वाष्टी साम ॥

सुता । सोमाऽर३हा । हाऽर३हा । धुमत्तमाऽर३४ः ॥ सामाः । इन्द्राऽर३हा ।
हाऽर३हा । यमन्दाइनाऽर३४ः ॥ पवि । त्रवाऽर३हा । हाऽर३हा ।
देवान् । गच्छाऽर३हा । हाऽर३हा । तुवाऽर३हाऽर३४ ॥

मनुः सांवरणः । पवमानः सोमः । अनुष्टुप् । (ऋ० ९ । १०१ । १०)

सोमाः पवन्त इन्द्रवोऽस्मभ्यं गातुवित्तमाः ।

मित्राः सुवाना अरेपसः स्वाध्व्यः स्वर्विदः ॥ ५४८ ॥

॥ अम्बरीषो वार्षागिरः, ऋजिधा भारद्वाजथ । पवमानः सोमः । अनुष्टुप् । (ऋ० ९ । १०८ । ११)

अभि नो वाजसातमं रथिमर्षं पुरुस्पृहम् ।

इन्द्रो सहस्रभर्णसं तुविद्युन्नं विभासहम् ॥ ५४९ ॥

सोमाः पवन्त इन्द्रवोऽस्मभ्यं गातुवित्तमाः ।

मित्राः स्वाना अरेपसः स्वाध्व्यः स्वर्विदः ॥ ५४८ ॥

अभी नो वाजसातमं रथिमर्षं शतस्पृहम् ।

इन्द्रो सहस्रभर्णसं तुविद्युन्नं विभासहम् ॥ ५४९ ॥

(५४७।८)

॥ वासिष्ठम् । वसिष्ठोऽनुष्टुप्सोमेन्द्रौ ॥

सुतासोऽश्माधुमत्तमाः ॥ सोमाइन्द्रा । यमन्दिनः । पावाओऽरश्वा ।

त्रवन्तोअक्षरन् ॥ देवान्गच्छा ॥ तुवामाऽरश्वाऽरश्वाः । ओऽरश्वाइ ॥ डा ॥

(दी० ७ । प० ९ । मा० ८) २३ (झ । १०७२)

(५४८।१)

॥ कौञ्चे द्वे । द्वयोः कृडनुष्टुप्सोमः ॥

हाउसोमाः ॥ पवाऽरे० ताइन्द्रावाउ । वाऽरे । हाउवा । अस्मभ्यंगातुवित्तमाउ ।

वाऽरे । हाउवा । मित्राः स्वाना अरेपासाउ । वाऽरे । हाउवाऽरश्वा ॥

सुवा । धियाऽरश्वाः ॥ सुऽरश्वाऽरश्वाः । वाऽरश्वाइदोऽरहाइ ॥

(५४८।२)

(दी० ५ । प० १४ । मा० १४) २४ (भी । १०७३)

सोमाः पवन्त इन्द्रवाः ॥ अस्माभ्यंगा । तुवित्तमाः । माइत्राओऽरश्वा ।

स्वाना अरेपसः ॥ सुवाधियाः ॥ सुवर्वाऽरश्वाऽरश्वाः । ओऽरश्वाइ ॥ डा ॥

(५४९।१)

(दी० ६ । प० ९ । मा० ११) २५ (घ । १०७४)

॥ सोम सामानि त्रीणि । त्रयाणां सोमोऽनुष्टुप्सोमः ॥

अभीनोवा ॥ जाऽरसाऽरश्वाओहावा । ताऽरश्वाम् । रथिमर्षशतस्पृहम् ॥

इन्द्रो सहस्रभाऽरश्वा । णसाऽरम् ॥ तुविद्युन्नं विभाऽरश्वायेऽरश्वा ॥

सहमोऽरश्वाइ ॥ डा ॥

(दी० ५ । प० ९ । मा० ५) २६ (झ । १०७५)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०७२] २३ [१०७३] २४ [१०७५] २६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[१०७४] २५ कण्ठेऽस्मिन् श्रुतावति ९.८.२;

रेभसु कश्यपे । पवमानः सोमः । अनुष्टुप् । (ऋ० ९ । १०० । १)

अभी नवन्ते अद्रुहः प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् ।
वत्सं न पूर्वं आयुनि जातं रिहन्ति मतरः ॥ ५५० ॥

अभी नवन्ते अद्रुहः प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् ।
वत्सं न पूर्वं आयुनि जातं रिहन्ति मातरः ॥ ५५० ॥

(५४९।२)

अभीनोवा ॥ जासातमम् । रायिम । पाउवाऽऽऽ । होवाऽऽहाइ । शतस्पृहम् ।

इन्दोऽऽस । हाउवाऽऽऽ । होवाऽऽहा । सभर्णसम् ॥ तुवायैऽऽऽ ॥

द्युऽऽरम्नाऽऽऽ ४ औहोवा ॥ विभासहाऽऽऽ ४ ५ ॥ (ऋ० ७ । १० । १३ । मा० ८) २७ (जै । १०७६)

(५४९।३)

अमीऽऽऽहाइ । नोवाजाऽऽसाऽऽऽ । हाताऽऽऽ ४ ५ ॥ रयीऽऽऽहाइ ।

अपेशाऽऽसाऽऽऽ । हास्पुऽऽऽ ४ ५ ॥ इन्दोऽऽहाइ । सहसाऽऽसाऽऽऽ ।

हाणाऽऽऽ ४ ५ ॥ तुवाऽऽहाइ । द्युम्नवीऽऽसाऽऽऽ । हाऽऽसाऽऽहाऽऽऽ ४ ५ ॥

(ऋ० २ । १० । १२ । मा० ८) २८ (छै । १०७७)

(५४९।४)

॥ क्रौञ्चम् । ऋणुष्टुप्तोमः ॥

अभीनोवाऽऽऽ १ २ ३ ४ । जसा । तमाऽऽम् ॥ रायिमपाऽऽऽ १ २ ३ ४ । शत ।

स्पृहाऽऽम् ॥ इन्दोसाहाऽऽऽ १ २ ३ ४ । स्रभ । णसाऽऽम् ॥ तुवाइद्युम्नाऽऽऽ १ २ ३ ४ ५ ॥

विभाऽऽसहाउ ॥ वा ॥

(ऋ० १ । १० । १२ । मा० ६) २९ (मृ । १०७८)

(५४९।५)

॥ सोमसाम । सोमोऽनुष्टुप्तोमः ॥

अभीनोवाहोऽऽजासातमाम् ॥ रायिमपाहोऽऽशतस्पृहाम् ॥ इन्दोसहोहोऽऽस्रभर्णसाम् ॥

तुविद्युन्नोहोऽऽविभासहाम् । सहम् । तुविद्युन्नविभाऽऽ । हाउवा ॥

सहऽऽमेऽऽऽ १ २ ३ ४ ५ ॥

(ऋ० ९ । १० । ८ । मा० ३) ३० (दृ । १०७९)

(५५०।१)

॥ आङ्गिरस्तानि त्रीणि । त्रयाणामंगिरस्तोऽनुष्टुबिन्द्रः ॥

आऽऽऽ १ २ ३ ४ ५ ॥ औइनवन्तत्राद्रुऽऽहाऽऽऽ । औइप्रियमिन्द्रस्यकामाऽऽयाऽऽम् ॥

औइवत्सन्नपूर्वआयुऽऽनीऽऽरे ॥ औइ । जातं रिहन्तिमाऽऽऽ १ २ ३ ४ । वा । ताऽऽरोऽऽहाइ ॥

(ऋ० २ । १० । ८ । मा० ९) ३१ (जो । १०८०)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०७६] २७ [१०७७] २८ [१०७८] २९ [१०८०] ३१ (इत्यन्तु न नन्ति)

[१०७९] ३० औ इत्यु ११.६.४

रेभसून् वाग्मयै । पचमानः सोमः । चतुती । (ऋ० ९ । ९९ । १)

आ ह॒र्य॑ताय॒ धृ॒ष्णवे॒ धनु॑स्तन्वन्ति॒ पौंस्य॑म् ।
शु॒क्रां व॑यन्त्यसुराय॒ निर्णिजं॑ वि॒षाम॑ग्रे म॒हीयु॑वः ॥ ५५१ ॥
आ ह॒र्य॑ताय॒ धृ॒ष्णवे॒ धनु॑स्तन्वन्ति॒ पौंस्य॑म् ।
शु॒क्रा वि॑ यन्त्यसुराय॒ निर्णिजे॑ वि॒षाम॑ग्रे म॒हीयु॑वः ॥ ५५१ ॥

(५५०।२)

अ॒भी । न॒वाऽ३२ । त॒आऽ५५३३हाः॑ ॥ प्रि॒यामि॑न्द्राऽ३ । स्था॒कामाऽ३३३याम् ।
व॒त्सन्न॑पू॒ऽ३ । वा॒आयू॑ऽ३३३नी ॥ जा॒ताऽ३३३हो॒इ । रिहाऽ३३३ ॥ ति॒माताऽ३३३राऽ३३३ः ।
ओऽ३३३३३इ ॥ डा ॥
(५५०।३) (दी० ३ । प० १२ । मा० ७)३३ (ठे । १०८१)

अ॒भीन॑वन्तेअ॒द्गुहः॑ । ओ॒हाइ ॥ प्रि॒यमि॑न्द्रस्यकामि॒यम् । ओ॒हाइ ॥
व॒त्सन्न॑पूर्व॒आयु॑नि । ओ॒हावा॑हाइ ॥ जा॒तऽरि॑हा॒वा । ती॑ऽ३३३३मा ॥
तरा । ओ॒ऽ३३३हो॒वा । हो॒ऽ३३३इ ॥ डा ॥

(५५१।१)

॥ गृ॒त्सम॑दस्य सू॒क्तानि॑ च॒त्वारि॑ । च॒तुर्णां॑ गृ॒त्सम॑दो वृ॒हती॑ सोमः ॥
आहाऽ३ । ओ॒ऽ३३३३वा ॥ य॒ताय॑धृ॒ष्णव॑ऽ३ । ध॒नूऽ३३ । ओ॒ऽ३३३३वा ॥
तन्व॑न्तिपौंस्यि॒यम् । शु॒क्राऽ३३ । ओ॒ऽ३३३३वा ॥ वि॒यन्त्य॑सुरायनि॒णिज॑ऽ३ ।
वि॒षाऽ३३ । ओ॒ऽ३३३३वा ॥ अ॒ग्र॑ऽ३३म॒हीयु॑वाऽ३३३३ः ॥

(५५१।२)

हा॒ऽ३३३हाइ । आ॒हय॑ता । याऽ३३३३धृ॒ । हा॒ऽ३३३हाऽ३३३ । ओ॒हा॒वा ।
ष्णाऽ३३३वे ॥ हा॒ऽ३३३हाइ । ध॒नू॒ष्टान्वा । ती॑ऽ३३३३पौ । हा॒ऽ३३३हाऽ३३३३ ।
ओ॒हा॒वा । सी॑ऽ३३३३याम् ॥ हा॒ऽ३३३हाइ । शु॒क्रावि॑य । ता॒अ॑सुरा । याऽ३३३३नी ।
हा॒ऽ३३३हाऽ३३३३ । ओ॒हा॒वा । जी॑ऽ३३३३जे ॥ हा॒ऽ३३३हाइ । वि॒षामा॑ग्राइ ।
माऽ३३३३ही । हा॒ऽ३३३हाऽ३३३३ । ओ॒हा॒वा ॥ यू॑ऽ३३३३वाः ॥

(५५१।३)

आ॒हय॑तायधृ॒ष्णव॑आ ॥ ध॒नू॒ष्टाऽ३३३नाऽ३३३ । ति॒पौंस॑ाऽ३३३याऽ३३३म् । शु॒क्रावि॑य ।
ता॒अ॑सुराऽ३३ । या॒नीऽ३३३र्णाऽ३३३३इजाइ ॥ वि॒षामा॑ऽ३३३ग्राऽ३३३इ ॥ ओ॒इ ।
माऽ३३३३हीऽ३३३३ । यू॑ऽ३३३३३वोऽ३३३हाइ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०८१] ३२ नवाद्यशसात् १.१०.५; [१०८२] ३३ [१०८४] ३५ [१०८५] ३६ (प्रथक् सूत्राणि न सन्ति) [१०८३] ३४ यद्यन् ९.१.६; मस्स॒स्था ११.५.६ (दी० ३ । प० १० । मा० ८) ३६ (जै । १०८५)

सम्बरीषो वाषागिरः, ऋजिश्वा भारद्वाजश्च । पवमानः सोमः । अनुष्टुप् । (ऋ० ९ । ९८ । ७)
परि त्यं ह॒र्यतं ह॒रिं व॒भ्रुं पु॒नन्ति वारि॑ण ।

यो दे॒वान्वि॒श्वो इ॒त्परि॑ म॒देन॑ स॒ह गच्छ॑ति ॥ ५५२ ॥

प्रज.पतिवैधा.नित्रो वाच्यो वा । पवमानः सोमः । अनुष्टुप् । (ऋ० ९ । १०१ । १२)

प्र सु॒न्वान॑स्यान्ध॒सो म॒तो न वृ॑त्त॒ तद्वचः॑ ।

अप॒ श्वान॑मरा॒धसं॑ ह॒ता म॒खं न भृ॑गवः ॥ ५५३ ॥

परि त्यं ह॒र्यतं ह॒रिं व॒भ्रुं पु॒नन्ति वारि॑ण ।

यो दे॒वान्वि॒श्वो इ॒त्परि॑ म॒देन॑ स॒ह गच्छ॑ति ॥ ५५२ ॥

प्र सु॒न्वाना॑यान्ध॒सो म॒तो न व॑ष्ट॒ तद्वचः॑ ।

अप॒ श्वान॑मरा॒धसं॑ ह॒ता म॒खं न भृ॑गवः ॥ ५५३ ॥

(५५१।४)

आऽऽह॒र्य । ताऽऽध॒वृ । णाऽऽश्वे । धनु॒ष्टन्वा ॥ ति॒षो॒सि॒याम् । शु॒क्रा॒वि॒य ।

ताअ॒सुरा । यनाउवाऽ३ । णीऽ२३४ज॑ ॥ वाइपाऽ३२हाइ । आग्रऽहाइ ॥

महा॒यूऽ२३वाऽ३४३ः । औऽ२३४इ ॥ डा ॥ (षी० २ । ५० ५४ । न० ८)३७' डी । १०८६)

(५५२।२) ॥ हिरभ्यस्तमाकूपारम् । अकूपारोऽनुष्टुप्देवाः ॥

परि॒त्यं ह॒र्यतं ह॒रिम् । पाऽ२३४ । रि॒त्यं हो॒होऽ॒र्यतं ह॒राइ॑म् ॥ व॒भ्रु॒म्पु॒नन्ति॒वारि॑ण ।

वाऽ२३४ । भ्रु॒म्पु॒नो॒होऽ॒ति॒वारि॑णा ॥ या॒दे॒वान्वि॒श्वो इ॒त्परि॑ । याऽ२३४ ।

दे॒वान्वो॒होऽ॒श्वा इ॒त्परा॑इ ॥ म॒देन॑स॒हगच्छ॑ति । माऽ२३४ । दे॒नसो॒होऽ॒इग॑ ।

छाऽ॒रतो॑ऽइहाइ ॥ (षी० १७ । ५० १३ । न० ७)३८ (जे । १०८७)

(५५३।१) ॥ वैरूपम् । विरूपोऽनुष्टुप्सोमः ॥

प्रसु॒न्वाऽ२३ना॑य॒अन्ध॒साः ॥ म॒त्तः । न॒वाऽ२ । ए॒तद्वाऽ२४वाः । अ॒प॒श्वान॑मरा ।

घाऽ२३४साम् । ह॒तामाऽ२३ख॑म् ॥ न॒भूऽ३गाऽ॒वाऽ३इइः ॥

(षी० ३ । ५० ८ । न० ७)३९ (डे । १०८८)

॥ इति ऋग्वेदे पवमाने षोडशस्तोत्रेः अष्टमः ॥

॥ अथ अथर्ववेदे पवमाने षोडशस्तोत्रेः अष्टमः ॥

[साम-तन्त्र-सुत्राणि] १०८३] ३७ [१०८९] ३८ (५५३ सूत्रानि न कर्तव्यं) [१०८९] ३९ नि अथर्ववेदे षोडशस्तोत्रेः अष्टमः ॥

६२ ११.१.४:

॥ कविर्भागवतः । पवनमानः सोमः । जगती । (ऋ० १ । ७५ । १)

अभि प्रियाणि पवते चनोहितो नामानि यद्वा अधि येषु वर्धते ।
आ सूर्यस्य वृहतो वृहन्नधि रथं विष्वञ्चमरुहद्विचक्षणः ॥ ५५४ ॥
अभि प्रियाणि पवते चनोहितो नामानि यद्वा अधि येषु वर्धते ।
आ सूर्यस्य वृहतो वृहन्नधि रथं विष्वञ्चमरुहद्विचक्षणः ॥ ५५४ ॥

(५५४।१)

॥ कावम् । (कुत्सो) कविः जगती सोमसूर्यो ॥

आभिप्रीडर३४या। गीपावाडर३४ताइ । चानोहिताडर३ः ॥ नामानीडर३४या ।
होअधीडर३४ये । पुवद्धतायेडर३ ॥ आसुरीडर३४या । स्यावृहाडर३४ताः ।
वृहन्नधायेडर३ ॥ रथंवाडर३४इष्वा । चामारूडर३४हात् । विचाडर३४उवाडर३ ॥ क्षाडर३४णाः ॥

(५५४।२)

॥ ऐडंकावम् । कविर्जगती सोमसूर्यो ॥

(दी० ४ । प० १३ । मा० ८) १(दै । १०८९)

एड६ । अभिप्रियाडर । णिपवताइ । एड६ । चनोहिताः ॥ एड५ । नामानियाडर ।
होअधियाइ । एड६ । पुवद्धताइ ॥ एड६ । आसुरियाडर । स्यवृहताः । एड६ ।
वृहन्नधी ॥ एड६ । रथंविष्वाडर । चमरुहात् । एड६ । विचक्षणाः । होड६इ ॥ डा ॥

(दी० ६ । प० २२ । मा० ९) २(खो । १०९०)

॥ वाजसनि । वाजसनिर्जगती सोमसूर्यो ॥

अभ्याहोवाहाइप्रियाणी ॥ पवताइचाडर३४नो । हिताः । नामानियहोअधियपुवद्धताइ ॥
आसुर्यस्यवृहतोवृहन्नधाइ ॥ रथम् । वाइष्मरुहत् । विचाडर३४उवाडर३ ॥
क्षाडर३४णाडर३४पाः ॥

(५५४।३)

(दी० ९ । प० ९ । मा० ११) ३(घ । १०९१)

॥ वाजजिती द्वे । द्वयोर्वाजजिजगती सोमसूर्यो ॥

अभिप्रिया । गीपवताइ । होइहोवाडर३होयेडर३४ । चनोहिताः । हाहो । वाहाइ ॥
नामानिया । होअधियाइ । होइहोवाडर३हायेडर३४ । पुवद्धताइ । हाहो । वाहाइ ॥
आसुरिया । स्यावृहताः । होइहोवाडर३होयेडर३४ । वृहन्नधी । हाहो । वाहाइ ॥
रथंविष्वा । चामरुहात् । होइहोवाडर३हायेडर३४ । विचक्षणाः । हाहो । वाडहाउ ।
वा ॥ वाजीजिगीडर३वा५१ ॥

(५५४।४)

(दी० १५ । प० २६ । मा० १६) ४(पू । १०९२)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१०८९] १ [१०९२] ४ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [१०९०] २ मन्त्रात् द्वितीयं द्रसदनायाम्
३.८.३; [१०९१] ३ आदिधोपि ४.१.३; [१०९०] २ मन्त्रात् द्वितीयं द्रसदनायाम्

(५५५३)

हाउहोवाऽऽहाइ । अचोदसोनाऽऽधा । तुवाऽऽतूऽऽ । इन्दावाऽऽऽऽऽऽ ॥
 हाउहोवाऽऽहाइ । प्रस्वानासोवृहद्वाइ । देवेऽऽपुऽऽ । हरयाऽऽऽऽऽऽ ॥
 हाउहोवाऽऽहाइ । विचिदश्चानाऽऽआइ । पर्याऽऽआऽऽ । रातयाऽऽऽऽऽऽ ॥
 हाउहोवाऽऽहाइ । अर्योऽऽनःसन्तुऽऽसा । निपाऽऽतूऽऽ । नोधियाऽऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥

(दी० २० । प० १६ । मा० १६) १९ (पू । १०९७)

(५५५४)

सामराजे द्वे (महा सामराजं) । द्वयोः सामराजो जगती सोमो देवाश्च ॥

अचोहाइ ॥ दासोनाधनुवा । तुइन्दावाऽऽऽऽ । प्रस्वानासोवृहद्वाइ ।
 पुहरायाऽऽऽऽ । विचोऽऽऽऽहाइ । अश्रोऽऽऽऽहाइ । नाइपयः ।
 अरोऽऽऽऽहाइ । तायाः ॥ अर्योऽऽऽऽहाइ । नःसोऽऽऽऽहा ॥
 तूसानीऽऽऽऽपा । तूनाऽऽऽऽउवाऽऽऽऽ ॥ धीऽऽऽऽऽऽयाः ॥

(दी० ७ । प० १५ । मा० १४) १० (जी । १०९८)

(५५५५)

स्वार सामराजम् ।

अचोहोवा ॥ दासोनाधनुवा । तुइन्दावाऽऽऽऽ । प्रस्वानासोवृहद्वाइ ।
 पुहरायाऽऽऽऽऽऽ । वाइचीऽऽऽऽश्चा । नाइपाऽऽऽऽऽऽयाः । होइ । अराताऽऽऽऽऽऽयाः ॥
 होऽऽऽऽ । आर्योऽऽऽऽनाःसा ॥ तूसानीऽऽऽऽपा । हो । तुनोऽऽऽऽधाऽऽयाऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥

(दी० ७ । प० १४ । मा० ११) ११ (झ । १०९९)

(५५५६)

॥ सिमानाक्षिपेधः ॥

अचो । वाहाइ ॥ दासोनाधनुवा । तुइन्दावाऽऽऽऽ । प्रास्वानासोवृहद्वाइ ।
 पुहरायाऽऽऽऽऽऽ । वाऽऽऽऽइचीत् । आऽऽऽऽश्चाऽऽऽऽ । नाइपयाअरा । ताऽऽऽऽयाः ॥
 आऽऽऽऽर्यो ॥ नाऽऽऽऽऽऽऽऽऽ । तुसानिप । तुनोऽऽऽऽधाऽऽयाऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥

(दी० ९ । प० १४ । मा० ११) १२ (घ । ११००)

कविर्भागवतः । पवमानः सोमः । जगती । (ऋ० ९ । ७६ । १)

धृता दिवः पवते कृत्वयो रसो दक्षो देवानामनुमाद्यो नृभिः ।

हरिः सृजानो अत्यो न सत्वभिर्वृथा पाजांसि कृणुते नदीष्वा ॥ ५५८ ॥

धृता दिवः पवते कृत्वयो रसो दक्षो देवानामनुमाद्यो नृभिः ।

हरिः सृजानो अत्यो न सत्वभिर्वृथा पाजांसि कृणुते नदीष्वा ॥ ५५८ ॥

(५५७।३)

॥ प्रवद्भर्गवम् । भृगुजगतीन्द्रसोमौ ॥

प्रोअयासाइत् । इन्दुरिन्द्रा । स्याऽरनिष्कृताम् ॥ सखासख्युः ।

नप्रमिना । ताऽरइसङ्गिराम् ॥ मर्यइवा । युवतिभाइः । साऽरमर्षताइ ॥

सोमःकला । शैशतया । माऽरनापथाऽइ३३ ॥ वाऽर३३५ ॥

(दी० ६ । प० १३ । मा० १२) १६ (गा । ११०४)

(५५७।४)

॥ तंत्रं । विरूपो जगतीन्द्रसोमौ ॥

प्रोअयासाइत् । इन्दुरिन्द्रा । स्यानिष्कृताऽर३म् ॥ सखासख्युः ।

नप्रमिना । तिसंगाऽर३३इराम् ॥ मर्यइवा । युवतिभाइः । सामर्षतायेऽर३ ॥

सोमःकला । शैशतया । मनाऽरपाऽऽथाऽइ३५ ॥ (दी० ९ । प० १२ । मा० १०) १७ (थौ । ११०५)

(५५७।५)

॥ यामम् । यमो जगतीन्द्रसोमौ ॥

आऽरइ । इया । प्रोअयासाइदिन्दुरिन्द्राऽर३ । स्याऽरनिष्कृतम् ॥

सखायसख्यूनप्रमिनाऽर३ । ताऽरसंगिरम् ॥ मर्यइवायुवतिभाऽर३इः ।

साऽरमर्षति ॥ आऽरइ । इया । सोमःकलाशैऽशतयाऽर३ ।

मनाऽरपाऽऽथाऽइ३५ ॥

(दी० ४ । प० १२ । मा० ९) १८ (थो । ११०६)

(५५८।१)

॥ दास (वात्स) शिरसी द्वे । द्वयोर्दसशिरा जगतीसोमः ॥

धृतादाइवाऽर३ । ओवाऽऽए ॥ पवतेकृत्वीऽर्योरासाऽर३ । ओवाऽऽए । दक्षोदाइवाऽर३ ।

ओवाऽऽए ॥ नामनुमादीऽर्योनृभाऽर३ । ओवाऽऽए ॥ हराइःसार्जाऽर३ ।

ओवाऽऽए ॥ नोअतियोनऽरसात्वाभाऽर३ । ओवाऽऽए ॥ वृथापाजाऽर३ ।

ओवाऽऽए ॥ सिकृणुपाइनदाइपूर्वाऽर३ । ओवाऽऽए ॥ होऽऽइ ॥ डा ॥

(दी० १३ । प० १८ । मा० १५) १९ (डु । ११०७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [११०४] १३ [११०६] १८ [११०७] १९ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[११०५] १७ वृत्ती ४.६.२;

सिकता निवावरो । पवमानः सोमः । जगती । (ऋ० ९ । ८६ । १९)

वृषा मतीनां पवते विचक्षणः सोमो अह्नः प्रतरीतोपसां दिवः ।

क्राणा सिन्धूनां कलशां अवीवशदिन्द्रस्य हार्द्याविशन्मनीषिभिः ॥ ५५९ ॥

वृषा मतीनां पवते विचक्षणः सोमो अह्नां प्रतरीतोपसां दिवः ।

प्राणा सिन्धूनां कलशां अचिक्रददिन्द्रस्य हार्द्याविशन्मनीषिभिः ॥ ५५९ ॥

(५५८२)

धर्त्तौहोहाऽइ ॥ दिवः । पवतेका । औहोऽरेहाऽरे । हा । त्वियारसो । दक्षोदेषा ।

औहोऽरेहाऽरे । हा । नामनुमा । दियोनुभाइः । हराइःसाजा । औहोऽरेहाऽरे ।

हा । नोअतीयो । नसत्वभाइः ॥ वृथापाजा । औहोऽरेहाऽरे । हा ॥ सिकृणूपा ।

औहोऽरेहाऽरे । हाइ । नदीपुवा । औहोऽरेहाऽरे । हाऽरेऽ । औहोवा ॥

एऽरे । नदीपुवाऽरे ॥

(ऋ० १८ । १०० । १०१) ३८ (डा । ११०८)

(५५९।१)

॥ यामानि त्रीणि । (पेटयामम) । त्रयाणां यमो जगती सोमेन्द्रौ ॥

वृषामातीऽरे । नाम्पवाताऽरेइ । एऽरे । विचक्षणएऽरे ॥ नामोआहाऽरेइम् ।

प्रतराइताऽरे । एऽरे । उपसान्दिवएऽरे ॥ प्राणानाइन्धुऽरे । नाकलामाऽरेइ ।

एऽरे । अचिक्रददेऽरे ॥ इन्द्रस्याहाऽरेइ । दियोवाइशाऽरेइन् । एऽरे ।

मनीषिभिरेऽरेइ । औऽरेइऽपइ ॥ डा ॥

(ऋ० १० । १०० । १०१) ३९ (डा । ११०९)

(५५९।२)

वृषामतीनांपव । ताइवाऽइचाऽरेइऽ । ध । एऽरेइऽपः ॥ सोमाअह्नाम्रतरी ।

तोपाऽइसाऽरेइइम् । दि । वाऽरेइऽपः ॥ प्राणानिन्धूनांकल । शाऽआऽइचाऽरेइऽपऽ ।

ऋ । वाऽरेइऽपः ॥ आइन्द्रस्यहादियावि । शान्माऽइनाऽरेइऽपऽ ।

विभाऽरेइ । वाऽरेइऽपः ॥

(ऋ० १० । १०० । १०१) ४० (डा । १११०)

रेणुर्वंधामित्रः । पवमानः सोमः । जगती । (ऋ० ९ । ७० । १)

त्रिरस्मै सप्त धेनवो दुदुहे सत्यामाशिरं परमे व्योमनि ।
चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रे यद्वैतैर्वर्धत ॥ ५६० ॥

धेनो भार्गवः । पवमानः सोमः । जगती । (ऋ० ९ । ८५ । १)

इन्द्राय सोम सुपुतः परि स्रवापामीवा भवतु रक्षसा सह ।
मा ते रसस्य मत्सत द्रयाविनो द्रविणस्वन्त इह सन्त्विन्दवः ॥ ५६१ ॥

त्रिरस्मै सप्त धेनवो दुदुहिरं सत्यामाशिरं परमे व्योमनि ।
चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रे यद्वैतैर्वर्धत ॥ ५६० ॥

इन्द्राय सोम सुपुतः परि स्रवापामीवा भवतु रक्षसा सह ।
मा ते रसस्य मत्सत द्रयाविनो द्रविणस्वन्त इह सन्त्विन्दवः ॥ ५६१ ॥

(५५९।३)

वृषाऽरमताऽरह । नाम्पवतेविचक्षाऽरिणाः ॥ सोमोऽरह्वाऽरम् ।
अतरीतोषसान्दाऽरिइवाः ॥ प्राणाऽरसिन्धूऽर । नाकलशाञ्जचक्राऽरिइदात् ॥
इन्द्राऽरस्यहाऽर । दियाविशन्मनीषाऽरिइभाऽरिइइहः ॥ ओऽरिइइइइ ॥ डा ॥

(दी० ११ । प० १० । मा० १२) २३ (डा । ११११)

(५६०।१)

॥ मरुतान्धेनु । मरुतो जगती सोमः ॥

त्राऽरिइइइ । अस्मैसप्तधेनवोदुदो । होद्वाइराइ ॥ सत्यामाशिरम्परमाइ ।
वियोमानीऽर । चत्वार्यन्याभुवना । निनिणाइजाऽरिइइ ॥ चारुणाऽरिइइचा ॥
क्रेयद्वैतैः । आवाऽरिइइइताऽरिइइइ ॥

(दी० ११ । प० १० । मा० ९) २४ (डो । १११२)

(५६१।१)

॥ इन्द्रस्यापामीवम् । इन्द्रो जगतीन्द्रसोमौ ॥

इन्द्रा । यसोमसुपुताऽरिःपाऽरिस्रव ॥ अपा । मीवाभवतुराऽरिइक्षाऽरिइसासह ॥
माताइ । रसस्यमत्सताऽरिइइयाविनः ॥ द्रवाइ । णस्वन्तइइहस ।
तुवाऽरिइइइताऽरिइइइवाऽरिइइइ ॥

(दी० ६ । प० ९ । मा० ६) २५ (घू । १११३)

(५६१।२)

॥ वायोरभिक्रन्दम् (वायोरभिदः) ॥ वायुर्जगतीन्द्रसोमौ ॥

इन्द्रायसोमसुपुतःपर्यो । होइसावा ॥ अपामीवाभवतुरक्षसाऽरिइसाऽरिइहा ।
मातेरसस्यमत्सतद्रयाऽरिइवीऽरिनो । द्राऽरिइइवी । णाऽरिइइइवा ॥
ताइइसाऽरिइ । हाऽरिइइ । तुवाऽरिइइइताऽरिइइइवाऽरिइइइ ॥

(दी० ८ । प० ९ । मा० ४) २६ (डी । १११४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि ॥ ११११॥ २३ [१११२] २४ [१११३] २५ [१११४] २६ (पथक सूत्राणि न स्मृति)

असावि सोमो अरुषो वृषा हरी राजैव दुस्मो अभि गा अचिक्रदत् ॥
पुनानो वारं पर्येत्यव्ययं श्येनो न योनिं धृतवन्तमासदम् ॥ ५६२ ॥

प्र देवमच्छा मधुमन्त इन्द्रवाऽसिष्यदन्त गाव आ न धनवः ॥
बहिषदा वचनावन्त अधभिः परिसुतमुन्निया निणिजं धिरे ॥ ५६३ ॥
असावि सोमो अरुषो वृषा हरी राजैव दुस्मो अभि गा अचिक्रदत् ॥ ५६२ ॥
पुनानो वारमत्यप्यव्ययं श्येनो न योनिं धृतवन्तमासदम् ॥ ५६२ ॥
प्र देवमच्छा मधुमन्त इन्द्रवाऽसिष्यदन्त गाव आ न धनवः ॥
बहिषदा वचनावन्त अधभिः परिसुतमुन्निया निणिजं धिरे ॥ ५६३ ॥

(५६२६)

॥ यामानि औपि । क्रयाणां यन्मो जगती सोमश्येनी ॥

असाविसो । सोअरुषोऽरु३४ । वृषाहराः ॥ राजवदा । सोमभिगाऽरु३४ ।
अचिक्रदात् ॥ पुनानावा । रामतियाऽरु३४ । पिअव्ययाम् ॥ श्येनानयो ।
नियूतवाऽरु३४ । तमाऽपसदात् । होऽरु३४ ॥ हा ॥ (१११५)

(५६२७)

असावीऽरु३४सो । सोअरुऽरु३४पाः । वापाहराऽरु३४ ॥ राजवाऽरु३४दा ।
सोमभिऽरु३४गाः । अचिक्रदाऽरु३४त् ॥ पुनानोऽरु३४वा । रामानोऽरु३४व ।
पीअव्ययाऽरु३४म् ॥ श्येनानोऽरु३४यो । निपावाऽरु३४वा । तमाऽरु३४ ।
साऽरु३४दाऽरु३४जाहावा ॥ देऽरु३४ । दिवीऽरु३४ ॥ (१११६)

(५६२८)

असाविसोमोअरुषोवृषाह । राहः ॥ राजवदस्मोअभिगाअचिक्र । दाव ॥
पुनानोवारमत्यप्यव्यय । याम् ॥ श्येनानयानियुत । वा । तमाऽरु३४ ।
साऽरु३४दाऽरु३४जाहावा ॥ एऽरु३४ । दिवीऽरु३४ ॥ (१११७)

(५६२९)

प्रादि ॥ वसुधैवकुतुम् । तमाऽरु३४हन्वाः । असाविसोमोअरुषोवृषाह । दाव ॥
नधाऽरु३४नवाः । बहिषदाऽरु३४वाः । वचनावोऽरु३४त् । पुनानोऽरु३४वा ।
परिसुऽरु३४वाम् ॥ उन्नियानिनिपावाऽरु३४वा । तमाऽरु३४दा ।
साऽरु३४दाऽरु३४जाहावा ॥ (१११८)

[संस्कृत-शब्द-कोश-प्रस्तावना] १११५-१११८

पवित्र आदिरसः । पञ्चमः सोमः । जगती । (ऋ० १ । ८३ । १)

पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्यपि विश्वतः ।

अतप्ततनूनं तदामो अश्रुते श्रुतास इद्वहन्तस्तत्समाशत ॥ ५६५ ॥

अग्निश्चाक्षुषः । पञ्चमानः सोमः । उष्णिक् । (ऋ० १ । १०६ । १)

इन्द्रमच्छ सुता इमे वृषणं यन्तु हरयः । श्रुष्टी जातास इन्दवः स्वविदः ॥ ५६६ ॥

पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्यपि विश्वतः ।

अतप्ततनूनं तदामो अश्रुते श्रुतास इद्वहन्तः सं तदाशत ॥ ५६५ ॥

इन्द्रमच्छ सुता इमे वृषणं यन्तु हरयः । श्रुष्ट जातास इन्दवः स्वविदः ॥ ५६६ ॥

(५६५।१) ॥ अर्कपुष्पे द्वे । द्वयोरादित्यो जगती ब्रह्मणस्पतिः ॥

पवित्रन्तेविततंब्रह्मणस्पतेऽरे । हुवऽरऽरे । हुवऽरऽरे । हावाऽरेहाऽरे । हाइ ॥

प्रभुर्गात्राणिपरियेपिविश्वताऽरऽरे । हुवऽरऽरे । हुवऽरऽरे । हावाऽरेहाऽरे ।

हाइ ॥ अतप्ततनूनं तदाश्रुतेऽरे । हुवऽरऽरे । हुवऽरऽरे । हावाऽरेहाऽरे ॥

हाइ ॥ श्रुतास इद्वहन्तः सन्तदाऽरऽशत । हुवऽरऽरे । हुवऽरऽरे । हावाऽरेहाऽरे ।

हाऽरे ४ । आहावा ॥ अर्कदेवानांऽरऽपरमवियाऽरऽमाऽरऽरे ४ ५ न् ॥

(५६५।२) (ऋ० १ । १०६ । १) = ५ (छे । ११२२)

पवित्रन्तेविततंब्रह्मणस्पतेऽरे । हुवाइ । आहावाऽरे ॥

प्रभुर्गात्राणिपरियेपिविश्वताऽरऽरे । हुवाइ । आहावाऽरे ॥ अतप्ततनूनं तदाश्रुतेऽरे ।

हुवाइ । आहावाऽरे ॥ श्रुतास इद्वहन्तः सन्तदाऽरऽशत । हुवाइ । आ ।

हाऽरे । वाऽरऽरे ४ । आहावा ॥ अर्कस्य देवाः परमवियाऽरऽमाऽरऽरे ४ ५ न् ॥

(ऋ० १ । १०६ । १) = ५ (छे । ११२३)

पवित्रन्तेविततंब्रह्मणस्पतेऽरे । हुवाइ । आहावाऽरे ॥ अतप्ततनूनं तदाश्रुतेऽरे ।

हुवाइ । आहावाऽरे ॥ श्रुतास इद्वहन्तः सन्तदाऽरऽशत । हुवाइ । आ ।

(५६६।१) ॥ अर्कस्य देवाः परमवियाऽरऽमाऽरऽरे ४ ५ न् ॥

इन्द्रमच्छा ॥ सुता इमा । आहाऽरऽरे ४ वा । इवऽपि । नृहरदा । आहाऽरऽरे ४ वा ॥

श्रुष्टा जाता । स इन्दवाः ॥ सुवऽवाऽरऽरे इदाऽरऽरे ४ रे । आहाऽरऽरे ४ वा । आ ।

(ऋ० १ । १०६ । १) = ५ (छे । ११२४)

[साम-तन्त्र-सुधाणि] [११२२-११२४ पञ्चमः, तम्-जगत्सुविपक्

[११२४] १ न हे ६.५.६

१०० न हे ६.५

चधुर्मनिवः । पवमानः सोमः । उष्णिक् । (ऋ० ९ । १०६ । ४)

प्र धन्वा सोमं जागृविरिन्द्रायैन्दो परि स्रव ।

द्युमन्तं शुष्ममा भरा स्वविदम् ॥ ५६७ ॥

प्र धन्वा सोम जागृविरिन्द्रायैन्दो परि स्रव ।

द्युमन्तं शुष्ममा भर स्वविदम् ॥ ५६७ ॥

(५६६।२)

इन्द्रमच्छा ॥ सुताइमाऽइह । ताइऽइमाइ । वृषणय । तूहरयाऽरः ।

हाराऽइयाः । श्रुष्टजाताऽइसाइन्दवाऽरः ॥ आइन्दाऽइवाऽइः ॥ सुवराऽइः ॥

औहोवा ॥ विदोविऽइदाऽरऽइः ॥

(५६६।३)

॥ अनुपदे द्वे । द्वयोर्वसिष्ठ उष्णिगिन्द्रः ॥

इन्द्रम् । इन्द्राम् ॥ अच्छऽइसुताऽइमेऽर । आइमेऽर । वृषणय । तूहरयाऽरः ।

रायाऽरः । श्रुष्टजाताऽइसाइन्दवाऽरः ॥ दावाऽरः ॥ सुवराऽइः ॥

औहोवा ॥ विदोऽइविदाऽरऽइः ॥

(दी० ६ । प० ११ । मा० ११) २ (क । ११२५)

(५६६।४)

इन्द्रमच्छसुताइमेवृषणयन्तुहा । होऽइः । रयआ ॥ श्रुष्टाउवा ।

जाताउवाऽइः ॥ सहन्दवःसुवा । हो ॥ विदोऽइः ॥ डा ॥

(दी० २ । प० ९ । मा० ७) ४ (खे । ११२७)

(५६६।५)

॥ पीष्कलम् । प्रजापतिरुष्णिगिन्द्रः ॥

इन्द्रमाऽइच्छसु । ताइऽरऽइमाइ ॥ वृषाणया । तूहाराऽरऽइयाः ॥ श्रुष्टाइजाता ।

सइऽरऽंदाऽरऽइवाऽइदः ॥ सुवविदाऽरऽइः ॥ (दी० १ । प० ७ । मा० ७) ५ (खे । ११२८)

(५६७।१)

॥ पेपिराणि पञ्च । पेपिरोष्णिगिन्द्रः ॥

प्रधन्वासोहोइ । औऽइहोऽरऽइवा । मजागृविः ॥ इन्द्रायैन्दोहोइ ।

औऽइहोऽरऽइवा । परिस्रव ॥ द्युमन्तंशोहोइ । औऽइहोऽरऽइवा ।

धममाभर ॥ सुवविदाहोइ । औऽइहोऽरऽइवाऽइदः ॥ ऊऽरऽइवा ॥

(दी० ९ । प० १२ । मा० ५) ६ (ध्रु । ११२९)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [११२५] २ चायाः संस्वरयोमं १०.८.१; [११२६] ३ [११२७] ४ (पृथक् सूत्राणि न मन्ति)

[११२८] ५ विदः २.४.३; द्वयोर्वसिष्ठ ४.२.३;

[११२९] ६ इन्द्रायैन्दो २.१.४;

(५६७२)

प्रधन्वासोहो । वाऽरेहो । मजागृवीऽरः ॥ इन्द्रायैन्दोहो । वाऽरेहोइ ।
 परिस्रावाऽर ॥ द्युमन्ताश्शोहो । वाऽरेहो । षममाभाराऽर ॥ सुवर्विदोहो ।
 वाऽरेहोऽर । वाऽर३४ओहोवा ॥ ऊऽर३४पा ॥ (दी० ११ । प० १३ । मा० ३) ७ (गि । ११३०)

(५६७३)

ओहोहोइ । प्रधन्वासोऽर । ओहोहो । मजागृवीऽरः ॥ ओहोहोइ ।
 इन्द्रायाइन्दोऽर । ओहोहोइ । परिस्रावाऽर ॥ ओहोहोइ । द्युमन्ताश्शुऽर ।
 ओहोहो । षममाभाराऽर ॥ ओहोहोइ । सुवः । वाऽरइ । दाऽर३४ ।
 ओहोवा ॥ ऊऽर३४पा ॥ (दी० ११ । प० १८ । मा० ३) ८ (द्वो । ११३१)

(५६७४)

हुवाऽरइ । हुवाऽरइ । हुवाऽर रेहोइ । प्रधन्वासोऽर । मजागृवीऽरः ॥
 इन्द्रायाइन्दोऽर । परिस्रावाऽर ॥ द्युमन्ताश्शुऽर । षममाभाराऽर ॥
 सुवर्वाइदाऽरम् । हुवाऽरइ । हुवाऽरइ । हुवाऽर रेहोऽर । वाऽर३४ओहोवा ॥ ऊऽर३४पा ॥
 (दी० ५ । प० १५ । मा० १०) ९ (म्वो । ११३२)

(५६७५)

प्रधन्वाऽर इसांमजागृवीः ॥ इन्द्राऽरयाऽर रे४इन्दो । ओइ । पाऽरैराइत्त्राऽरवा ॥
 गुमाऽर०ताऽर३४श्शु ॥ ओ । षमाऽरभाऽर३४पाऽरव६६ ॥ सुवर्विदाऽर रे४पम् ॥
 (दी० ३ । प० ८ । मा० ५) १० (जु । ११३३)

(५७०१२)

प्राणाप्राणा ॥ शाइशूऽरःशाइशूऽरः । महाऽरः१उवायेऽरः । नाऽरः२४५म् ।
 हिन्वन्नात्तस्यदाऽरः१उवायेऽरः । धीऽरः३४तीम् । विश्वापारिप्रियाऽरः१उवाऽरः३ ।
 भूऽरः३४वात् ॥ अधीऽरः । होऽरः । हुवायेऽरः ॥ द्वाऽरःइताऽरः३४ओहोवा ॥
 ऊऽरः२३४पा ॥

(दी० ३ । प० १३ । मा० ११)२०(ङ् । ११४३)

(५७०१३)

॥ इन्द्रसामनी द्वे । द्वयोरिन्द्रोष्णिक्सोमः ॥

प्राणाशिशूः ॥ महाऽरःइनाम् । ओहोऽरः३वा । हिन्वन्नृतस्यदीधितिम् ॥
 वाइश्वाउवा । पाराउवा ॥ प्रियाऽरःभुवत् । अधाउवाऽरः ॥ एऽरः । द्विताऽरः ॥

(दी० ५ । प० १० । मा० ९)२६(मो । ११४४)

(५७०१४)

प्राणा । होऽरःइ । इयाहाइ ॥ शाइशुमहाइ । नाऽरः२म् । आउहाउ ।
 होऽरः३वा । हिन्वन्नृतस्यदीधिताइम् । आउहाउ । होऽरः३वा ॥ विश्वापा ।
 योउहाउ । होऽरः३वा ॥ प्रियाऽरः३ । भूऽरःवाऽरः३४ओहोवा ॥ अधद्विताऽरः ॥

(दी० १२ । प० १६ । मा० १४)२२(ची । ११४५)

(५७०१५)

॥ महतां प्रेङ्गम् । महत उष्णिक्सोमः ॥

प्राणा । हहोइ । शाऽरः३४इशूः । हहोऽरःइ । महीनाऽरः३म् ।
 होवाऽरः३होयेऽरः३४ ॥ हिन्वन् । हहोइ । आऽरः३४ती । हहोऽरः३ ।
 स्यदीधिताऽरः३इम् । होवाऽरः३होयेऽरः३४ ॥ विश्वा । हहोइ । पाऽरः३४री ।
 हहोऽरःइ । प्रियाभुवाऽरः३त् । होवाऽरः३होयेऽरः३ ॥ आऽरः३धाऽरः३ । द्वाऽरः३४इतोऽरःइहाइ ॥

(दी० ६ । प० २० । मा० १४)२३(डी । ११४६)

मनुराप्सवः । पवमानः सोमः । उ.णिक् । (ऋ० ९ । १०६ । ७)
 पवस्व देववीतय इन्द्रो धाराभिरोजसा ।

आ कलशं मधुमान्तसोम नः सदः ॥ ५७१ ॥

अभिधाक्षुपः । पवमानः सोमः । उ.णिक् । (ऋ० ९ । १०६ । १०)

सोमः पुनान ऊर्मिणाव्यो वारं वि धावति ।

अग्रै वाचः पवमानः कनिक्रदत् ॥ ५७२ ॥

पवस्व देववीतय इन्द्रो धाराभिरोजसा ।

आ कलशं मधुमान्तसोम नः सदः ॥ ५७१ ॥

सोमः पुनान ऊर्मिणाव्यं वारं वि धावति ।

अग्रै वाचः पवमानः कनिक्रदत् ॥ ५७२ ॥

(५७१।१)

॥ प्राजापत्ये द्वे । द्वयोः प्रजापतिरुष्णिगिन्द्रसोमौ ॥

पवस्वदाऽरेह । ववीताऽरेऽष्टयाह ॥ आइन्द्रो धाराऽरे । भिरोजाऽरेऽष्टसा ।

आकालशाम् । माधूमाऽरेऽष्टन्ता ॥ मनएभानाऽरेऽरेः ॥ सदाऽरेह ।

होऽरेह ॥ डा ॥

(दी० ४ । प० १० । मा० ८) २४ (नै । ११४७)

(५७१।२)

पवस्वदा ॥ ववीतयाह । इन्द्रो धाऽरेऽरेऽष्ट । भिरोजसाऽरेह ।

वजाकाऽरेहा । लाशाऽरेम् ॥ माधूऽरेहाह । मान्तसोऽरेऽरे । मनोऽरेऽष्टवा ।

साऽरेदोऽरेहाह ॥

(दी० ३ । प० १० । मा० ५) २५ (णु । ११४८)

(५७१।३)

॥ सुहाने द्वे । द्वयोरिन्द्र उष्णिक्सोमः ॥

सोमः पुना ॥ नऊर्मिणा । अव्यं वाराऽरेम् । विधावताह ॥ अग्रैवाचाऽरेऽरेः ॥

पव । माऽरेनाऽरेऽष्ट औहोवा ॥ कनिक्रददुपाऽरेऽष्टम् ॥

(५७१।४)

(दी० ७ । प० ८ । मा० ६) २६ (जू । ११४९)

सोमः पुना ॥ नऊर्मिणावाऽरे । औऽरे । वाऽरेऽष्ट । औहोवा । अव्यं वारं विधावति ॥

अग्रैऽरे । होवाऽरे । होऽरे । वाऽरेऽष्ट । औहोवा । वाचः पवमानः ॥ कनाऽरे ।

होवाऽरे । होऽरे । वाऽरेऽष्ट । औहोवा ॥ क्नाऽरेऽष्टदात् ॥

(दी० १२ । प० १८ । मा० ३) २७ (त्रि । ११५०)

द्वित अ.पत्यः । पवमानः सोमः । उष्णिक् । (ऋ० ९ । १०३ । १)

प्र पुनानाय वेधसे सोमाय वच्च उद्यतम् ।

भृति न भरा मतिभिर्जुजोषते ॥ ५७३ ॥

प्र पुनानाय वेधसे सोमाय वच्च उच्यते ।

भृति न भरा मतिभिर्जुजोषते ॥ ५७३ ॥

(५७२।३)

॥ द्यौते द्वे । द्युतोष्णिक्सोमः ॥

सोमःपुनानऊ ॥ मिणा । अव्यंवारंविधावाऽर३ती ॥ अग्रवाचाः ॥

ववमानाः । काऽऽनिक्र ॥ दाऽर३४५त् ॥ (दी० ७ । प० ७ । मा० ४)२८ (छी । ११५१)

(५७२।४)

सोमःपुनानऊमिणाऽर३४एही ॥ अव्यंवारंविधावताऽर३४एही ॥ अग्रवाचःपवमानाऽर३४एही ॥

कानी । क्रददेऽर३४ । हियाऽदहा । हाऽ५इ ॥ डा ॥ (दी० ११ । प० ८ । मा० ५)२९ (गु । ११५२)

(५७२।५)

॥ आतीपादीये द्वे । द्वयोः प्रजापतिरुष्णिक्सोमः ॥

सोमःपुना । नऊऽर३मीऽर३४णा ॥ अव्यंवारम् । विधावति ॥ अग्राऽर३इ ।

वाऽर३४चाः ॥ पवाऽर३२ । माऽर३४नाः ॥ कनाऽर३इक्राऽ५दाऽ५दत् ॥

(५७२।६)

(दी० ३ । प० ९ । मा० ७)३० (ढे । ११५३)

सोमःपुना । हो । नऊमिणाऽदए ॥ अव्यंवारंविधाऽवाऽर३ती । अग्रवाऽर३४५ ।

चाऽर३४५ः ॥ पवमाऽर३नाऽर३ः ॥ काऽर३नाऽर३४ओहोवा ॥ क्रददेऽर३४५ ॥

(दी० ६ । प० ९ । मा० ५)३१ (घु । ११५४)

(५७३।१)

॥ सोमसामानि चत्वारि । चतुर्णां सोम उष्णिक्सोमः ॥

प्रपुनाऽर३नायवेधसाइ ॥ होइ । होइ । सामायवचाउच्यताऽर३इ ॥

भृतिन्नभरामतिभाऽर३इः ॥ जुजापाऽर३ताऽर३४इइ औऽर३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ५ । प० ८ । मा० ९)३२ (वो । ११५५)

(५७३।२)

प्रपुनानाहोऽयवेधसाइ ॥ सोमाओऽर३होऽर३४ । यवचउच्यताइ ॥

भृताओऽर३होऽर३४ । नभरामतिभाइः ॥ जुजाऽर३उवाऽर३इ ॥ पाऽर३४ते ॥

(दी० ५ । प० ७ । मा० ८)३३ (फे । ११५६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][११५१]२८[११५२]२९ [११५५]३२ [११५६]३३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

[११५३]३० इष्याम् ६.३.५;

[११५४]३१ प्रेक्षेतायाः ५.३.६; वि १०.१०.३;

पर्वतनारदौ काञ्चौ । पवमानः सोमः । उष्णिक् । (ऋ० ९ । १०५ । ४)

गोमन्न इन्दो अश्ववत्सुतः सुदक्ष धन्व । शुचिं ते वर्णमधि गोषु दीधरम् ॥ ५७४ ॥

पर्वतनारदौ काञ्चौ, शिल्लण्डिन्यावत्सरसौ काश्यपौ वा । पवमानः सोमः । उष्णिक् । (ऋ० ९ । १०४ । ४)

अस्मभ्यं त्वा वसुविदमभि वाणीरनूपत । गोभिष्टे वर्णमभि वासयामसि ॥ ५७५ ॥

अग्निध्राक्षुपः । पवमानः सोमः । उष्णिक् । (ऋ० ९ । १०६ । १३)

पर्वते हर्यतो हरिरति ह्वरांसि रंख्या । अभ्यर्षन्तस्तोतृभ्यो वीरवद्यशः ॥ ५७६ ॥

गोमन्न इन्दो अश्ववत्सुतः सुदक्ष धनिव ।

शुचिं च वर्णमधि गोषु धारय ॥ ५७४ ॥

अस्मभ्यं त्वा वसुविदमभि वाणीरनूपत ।

गोभिष्टे वर्णमभि वासयामसि ॥ ५७५ ॥

पवते हर्यतो हरिरति ह्वरांसि रंख्या ।

अभ्यर्ष स्तोतृभ्यो वीरवद्यशः ॥ ५७६ ॥

(५७४।१)

गोऽधमन्नः । होइ । इन्दोअश्ववाऽददे ॥ सूतःसुदक्षधाऽनीऽइवा ।

शुचिंचवाऽर३४५ ॥ णमधिगोऽर३४ओहोवा ॥ वृऽर३४घा । रया ।

औऽइहोऽवा । होऽइइ ॥ डा ॥

(दी० ३ । प० ११ । मा० ५) ३४ (डु । ११५७)

(५७५।१)

हावास्मा ॥ भ्याऽर३४०त्वा । वासुवीऽर३४दाम् । अभाऽरइवाऽर३४णी ।

अनाओऽर३४वा । पाऽर३४ता ॥ गोभिष्टेव । णमभिवाऽर३ ॥ सयामसिहोऽर३४इइ ॥ डा ॥

(दी० ३ । प० १० । मा० ५) ३५ (णु । ११५८)

(५७६।१)

॥ यशांसि त्रीणि । त्रयाणां सोमोष्णिक् सोमः ॥

पवतेहा ॥ र्यतोदरिः । औऽइहोऽइइ । औऽरहोऽर३४वा । आतिहारिं शसिं शहिया ।

ओहोऽइइ । औऽरहोऽर३४वा ॥ अभ्यर्षन्तस्तोतृभ्योवा । औऽइहोऽर३इइ ।

औऽरहोऽर३४वा ॥ राऽरवाऽर३४ओहोवा ॥ यशायशाऽर३४ः ॥

(दी० १० । प० १३ । मा० ६) ३६ (फु । ११५९)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][११५७]३४[११५८]३५ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [११५९]३६ तन्त्रः ४.५.८;

सा० गा० ३८

उभ्वसंज्ञा अशिरसः । पवमानः सोमः । ककुप् । (ऋ० ९ । १०८ । ९)

अभि घुम्नं बृहद्यश इषस्पते दिदीहि देव देवयुः ।

वि कोशं मध्यमं युव ॥ ५७९ ॥

अभि घुम्नं बृहद्यश इषस्पते दिदीहि देव देवयुम् ।

विकोशं मध्यमं युव ॥ ॥ ५७९ ॥

(५७८।२)

॥ सफे द्वे । द्वयोर्देवाः ककुप् इन्द्रसोमौ ॥

पाऽ३४ । वस्वम । धुमत्ताऽदेमाः ॥ आइन्द्राऽर । यसोमाऽर । क्रतुवाइत्ताऽरमोऽर ।

माऽरदाः ॥ महियुक्षाताऽरमोऽर ॥ माऽर३४५दोऽरहाइ ॥

(दी० नास्ति । प० ९ । मा० ५)२ (लु । ११६४)

(५७८।३)

पवस्वमधुमा । इहा ॥ तमः । इन्द्रायसोमक्रतुवित्तमोमाऽरदाः । इहा ॥

महाइयूऽरक्षा । इहा ॥ तमोमाऽरदाऽर३४२ः । औऽर३४५इ ॥ डा ॥

(दी० ५ । प० १० । मा० ५)३ (सु । ११६५)

(५७८।४)

॥ वसिष्ठम् । वसिष्ठः ककुप् सोमेन्द्रौ ॥

पवस्वमा । एऽर । धुमा ॥ तमाः । इन्द्रायसोऽर । हाऽ । औऽरहो ॥

माक्रात्वीऽरदाऽर । हाऽ । औऽरहोऽर३४ । तमोऽर३४मदाः ॥

महायेऽर ॥ घूऽरक्षाऽर३४ओहोवा ॥ तमोमदाऽर३४५ः ॥

(दी० ५ । प० ११ । मा० ४)४ (भी । ११६६)

(५७८।५)

॥ सक्रम् । देवाः ककुप् सोमः ॥

पवस्वाऽमधु । मत्ताऽर३४माः ॥ इन्द्रायसोमाऽर । क्रतुवाइत्ताऽरमोऽर ।

माऽर३४५दाः ॥ महाइ ॥ युक्षाताऽरमोऽर । माऽर३४५दोऽरहाइ ॥

(दी० १ । प० ८ । मा० ५)५ (गु । ११६७)

(५७९।१)

॥ देविराणि चत्वारि । चतुर्गामिपिरः ककुप् सोमः ॥

अभाइ । घुम्नाऽर३४वृऽरहद्यशः ॥ इषाः । पतदिदीहिदेऽरवाऽरदेवयुम् ॥

विको । शम्म ॥ घ्यमाऽर३४यूऽर३४वाऽर३४५इ ॥

(दी० ३ । प० ७ । मा० ४)६ (ठी । ११६८)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][११६४]२[११६५]३[११६६]४ (इषयः सूत्राणि न सन्ति) [११६५]३ विमु ८.३.६ [११६६]४ अदि ६.१.५

ऋजिश्वा भारद्वाजः । पवमानः सोमः । ककुप् । (ऋ० ९।१०८।७)

आ सोता परि पिञ्चताश्रं न स्तोममपुतुरं रजस्तुरम् ।

वनकक्षमुदप्रुतम् ॥ ५८० ॥

आ सोता परि पिञ्चताश्रं न स्तोममपुतुरं रजस्तुरम् ।

वनप्रक्षमुदप्रुतम् ॥ ५८० ॥

(५७९।२)

अ । भेद्युन्नाम् ॥ वृहाद्याऽश्वाऽऽः । इपास्पताइ । दीदीहाऽऽऽइदे ।

वदाइवाऽऽऽयुम् ॥ विकौवाओऽऽऽवा ॥ शम्मध्यमाऽऽऽउवाऽऽऽ ॥

यूऽऽऽऽवा ॥

(दी० ना । १०९ । मा० ८) ७ (ले । ११६०)

(५७९।३)

अभियुन्नमृहत् । इहा ॥ यशः । इपस्पतदिदीहिदेवदवाऽऽऽयुम् ॥

विकौहोवाऽऽहाइ ॥ शम्माऽऽध्यमयुव । इडाऽऽऽभाऽऽऽऽ ॥ औऽऽऽऽऽइ ॥ डा ॥

(दी० ७ । १०९ । मा० ५) ८ (शु । ११७०)

(५७९।४)

अभियुन्नमृहव्यशाः ॥ इपस्पताइ । दिदीहिदाइ । वादेवयुम् ॥

विकौशम्मध्यमाऽऽऽऽइ ॥ यूऽऽऽऽवा । एहियाऽऽऽहा । होऽऽऽइ ॥ डा ॥

(दी० ५ । १०९ । मा० ६) ९ (भू । ११७१)

(५८०।१)

॥ कर्णश्रवसानि त्रीणि । त्रयाणां कर्णश्रवा ककुपश्रवः ॥

आसोतापा ॥ राऽऽऽऽपाऽऽऽऽओहोवा । चाऽऽऽऽता । अश्वन्नस्तोममपुतुराऽऽऽऽरजस्तुरम् ॥

ओयेऽऽऽ । वनाऽऽऽ । ओयेऽऽऽ । प्रक्षाऽऽऽ । ओहोवा ॥ उदप्रुताऽऽऽऽऽम् ।

(दी० ९ । १०९ । मा० ४) १० (नी । ११७२)

(५८०१)

आसोतापा ॥ रिषि । चताऽर । ऊऽर । हाऽरइ । ऊऽर । अधन्नस्तोमम् ।
पुराऽरम् । ऊऽर । हाऽरइ । ऊऽर । रज । स्तुराऽरम् । ऊऽर । हाऽरइ । ऊऽर ॥
वन । प्रक्षाऽरम् । ऊऽर । हाऽरइ । ऊऽर ॥ उद् । प्रूऽरताऽरइओहावा ॥
उऽरइरइषा ॥

(वी० ६ । प० २४ । मा० ८) १६ (वृ० । ११७३)

(५८०१)

आसोतापा ॥ रि । पाइ । चता । अधन्नस्तो । माम्पूऽरइषाम् ।
रजास्तूऽरइषाम् ॥ वनोहाइ ॥ प्रोक्षामूऽरइदा । हिम्मायैऽर ॥ प्रूऽरइषताम् ॥

(वी० ३ । प० ११ । मा० ५) १२ (वृ० । ११७४)

(५८०१४)

॥ वाचस्तामानि त्रीणि । त्रयाणां वाक्कुवभ्यः ॥

आसोतापारीऽरिष्विता ॥ आश्वाओऽरइषवा । नस्तोममपुराऽरइरजस्तुराऽरइम् ॥
होइ । वानाओऽरइषवा ॥ प्रक्षमुदमुताऽरइषाम् ॥

(वी० ६ । प० ३ । मा० ५) १३ (वृ० । ११७५)

(५८०१५)

आसोऽरइओहावा ॥ तापराइषिञ्जाताऽर । अधन्नस्तो । माम्पूराऽरम् ।
रजास्तूऽरइषाम् ॥ वनोहाइ ॥ प्रोक्षमुदाऽरइउवाऽरइ ॥ प्रूऽरइषताम् ॥

(वी० ५ । प० ८ । मा० ५) १४ (वृ० । ११७६)

(५८०१६)

आसोतापा । हो । रिषिञ्जाताऽरिष्विता ॥ अधन्नस्तो । माम्पूराऽरम् ।
नस्तुरम् ॥ वानप्रक्षाऽरइम् ॥ ऊऽरइदाऽरइ । प्रूऽरइषताऽरइहाइ ॥

(वी० ५ । प० ९ । मा० ५) १५ (वृ० । ११७७)

सान-तन्व-सुत्रानि ॥ ११७३ ॥ ११७४ ॥ ११७५ ॥ ११७६ ॥ ११७७ ॥ (विष्णु सूत्रानि)

ऋजिष्वा भारद्वाजः । पवमानः सोमः । ककुप् । (ऋ० ९। १०८। ७)

आ सौता परि विश्वताश्वं न स्तोममप्तुरं रजस्तुरम् ।

वनक्रक्षमुदप्रुतम् ॥ ५८० ॥

आ सौता परि विश्वताश्वं न स्तोममप्तुरं रजस्तुरम् ।

वनप्रक्षमुदप्रुतम् ॥ ५८० ॥

(५७९।२)

अ । भ्यून्नाम् ॥ वृहाद्याऽशाऽरः । इपास्पताइ । दीदीहाऽर३४इदे ।

चदाइवाऽर३४यूम् ॥ विकोवाओऽर३४वा ॥ शम्मध्यमाऽर३४वाऽर३ ॥

यूऽर३४वा ॥

(दी० ना । ५०९ । मा० ८) ७ (लै । ११६०)

(५७९।३)

अभियुम्नमृहत् । इहा ॥ यशः । इपस्पतदिदीहिदेवदवाऽर३यूम् ॥

विकोहावाऽरहाइ ॥ शम्माऽरध्यमयुव । इडाऽर३भाऽर३४ । ओऽर३४इ ॥ डा ॥

(दी० ७ । ५०९ । मा० ५) ८ (शु । ११७०)

(५७९।४)

अभियुम्नमृहत् । इपस्पताइ । दिदीहिदाइ । वादिवयूम् ॥

विकोशम्मध्यमाऽर३इहाइ ॥ यूऽर३४वा । एहियाऽरहा । हाऽर३इ ॥ डा ॥

(दी० ५ । ५०९ । मा० ६) ९ (भू । ११७१)

(५८०।१)

॥ कर्णश्रवसानि श्रीणि । त्रयाणां कर्णश्रवा ककुपश्रवः ॥

आमोतावा ॥ राऽर३वाऽर३४आहावा । चाऽर३४ता । अश्वन्नस्तोममप्तुराऽर३रजस्तुरम् ॥

ओवेऽर३ । वनाऽर३ ॥ अवेऽर३ । प्रधाऽर३४ । आहावा ॥ उदप्रुताऽर३४यूम् ।

(दी० ९ । ५०९ । मा० ४) १० (नी । ११७२)

(५८०३)

आसोतापा ॥ रिषि । चताडर । ऊडर । हाडरइ । ऊडर । अध्वन्नस्तोमम ।
पुराडरम् । ऊडर । हाडरइ । ऊडर । रज । स्तुराडरम् । ऊडर । हाडरइ । ऊडर ॥
वन । प्रक्षाडरम् । ऊडर । हाडरइ । ऊडर ॥ उद । प्रूस्ताडरइअहावा ॥
उडरइअपा ॥

(वी० ६ । प० २४ । मा० ८) ६६ (छे । ११७३)

(५८०३)

आसोतापा ॥ रि । पाइ । चता । अध्वन्नस्तो । मामपूडाडरइअराम् ॥
रजास्तूडाडरइअराम् ॥ वनोहाइ ॥ प्रोक्षामूडाडरइदा । हिम्मायडाडर ॥ प्रूडाडरइअताम् ॥

(वी० ३ । प० ११ । मा० ५) ६२ (ड । ११७४)

(५८०४)

॥ वाचस्तामानि त्रीणि । त्रयाणां वाक्कुवध्वः ॥

आसोतापारीडाडरइअता ॥ आश्वाओडाडरइअवा । नस्तोममपूराडाडरइअरजस्तुराडाडरइम् ॥
होइ । वानाओडाडरइअवा ॥ प्रक्षमुदमुताडाडरइअम् ॥

(वी० ६ । प० ६ । मा० ५) ६३ (कु । ११७५)

(५८०५)

आसोडाडरइअहावा ॥ तापराहपिञ्चाताडाडर । आश्वन्नस्तो । मामपूराडाडरम् ॥
रजास्तूडाडरइअराम् ॥ वनोहाइ ॥ प्रक्षमुदाडाडरइअवाडाडरइ ॥ प्रूडाडरइअताम् ॥

(वी० ५ । प० ८ । मा० ५) ६४ (वे । ११७६)

(५८०६)

आसोतापा । हो । रिपिञ्चताडाडरम् ॥ आश्वन्नस्तो । मामपूराडाडरम् ॥
जस्तुरम् ॥ वानप्रक्षाडाडरइम् ॥ ऊडाडरइदाडाडर । प्रूडाडरइअताडाडरइहाइ ॥

(वी० २ । प० ९ । मा० ५) ६५ (वृ । ११७७)

स्तम-तत्र-स्तमिति ११७३ ११७४ ११७५ ११७६ ११७७ ११७८ ११७९ ११८० ११८१ ११८२ ११८३ ११८४ ११८५ ११८६ ११८७ ११८८ ११८९ ११९० ११९१ ११९२ ११९३ ११९४ ११९५ ११९६ ११९७ ११९८ ११९९ १२००

ऋषयो राजर्षिः । पवमानः सोमः । ककुप् । (ऋ० ९ । १०८ । १३)

स सुन्वे यो वसूनां यो रायामानिता य इडानाम् ।
सोमो यः सुक्षितीनाम् ॥ ५८२ ॥

स सुन्वे यो वसूनां यो रायामानिता य इडानाम् ।
सोमो यः सुक्षितीनाम् ॥ ५८२ ॥

(५८११)

एताऽऽष्टम् । उत्पम्मदा । च्युताम् ॥ सहस्रधारेऽऽष्टम् । पभम् । दिवोऽऽष्टम् ॥ १२३ ॥
दूऽऽष्टहाम् ॥ विश्वावसूनिवाऽऽष्टोऽऽष्टम् ॥ आऽऽष्टताम् । एहियाऽऽष्टम् ॥ होऽऽष्टम् ॥ डा ॥

(५८१२)

॥ लोमनी द्वे (दीर्घम्) । द्वयोर्भरद्वाजः ककुप् सोमः ॥ (दी० ६ । प० १२ । मा० ७) २१ (खे । ११८३)

सास्र ॥ न्वेयोवसूऽऽष्टनाम् । योराऽऽष्टयामाऽऽष्टम् । नेतायइडाऽऽष्टनाम् ॥
साऽऽष्टमाः ॥ यः सुक्षिताऽऽष्टइनोऽऽष्टहाइ ॥

(५८१२)

(दी० ४ । प० ६ । मा० ६) २२ (तू । ११८४)

ससुहाउ ॥ न्वेयोवसूनाऽऽष्टहाउ । योराऽऽष्टयामाऽऽष्टम् ॥ नेतायः ॥ इडानाऽऽष्टहाउ ॥
सोमायःसूऽऽष्टहाउ । क्षितीनाम् । औऽऽष्टहोवा । होऽऽष्टम् ॥ डा ॥

(५८१३)

॥ सोमसामानि त्रीणि । त्रयाणां सोमः ककुप् सोमः ॥ (दी० ९ । प० १० । मा० ७) २३ (ने । ११८५)

सः । स्वैसास्र ॥ न्वेयोवसाऽऽष्टोऽऽष्टम् । नाऽऽष्टम् ॥ योरायामाऽऽष्टनेतायइडाऽऽष्टनाऽऽष्टम् ॥
सोमोवाओऽऽष्टम् ॥ यः सुक्षिताऽऽष्टोऽऽष्टम् ॥ नाऽऽष्टम् ॥

(५८१४)

ससुन्वेऽऽष्टयोवसूनाम् ॥ योरायाऽऽष्टमाऽऽष्टम् । तायइडाऽऽष्टपनाऽऽष्टम् ॥ (दी० ९ । प० ८ । मा० ८) २४ (दे । ११८६)

सोमोऽऽष्टयः सुक्षितीनाम् । सोमाऽऽष्टपः ॥

(५८१५)

सुन्वेयाः । एवास्र ॥ नायोराऽऽष्टयाऽऽष्टमा । नेतायइडाऽऽष्टनाऽऽष्टम् ॥ (दी० ८ । प० ५ । मा० ५) २५ (णु । ११८७)

सास्रः ॥ यः सुक्षि । ताऽऽष्टम् ॥ नाऽऽष्टम् ॥ (दी० ६ । प० ८ । मा० ६) २६ (गू । ११८८)

साम-तन्त्र-सूत्राणि [११८३] २३ पारंति ३.१.६३

[११८४] २३ [११८५] २३ [११८६] २४ [११८७] २५

शक्तिर्वासिष्ठः । पवमानः सोमः । ककुप् । (ऋ० ९ । १०८ । ३)
 त्वं ह्य॑ङ्ग दैव्या पवमान॑ जनि॑मानि द्युमत्त॑मः ।

अमृत॑त्वाय घोष॑यः ॥ ५८३ ॥

उरराङ्गिरसः । पवमानः सोमः । ककुप् । (ऋ० ९ । १०८ । ५)

एष॑ स्य धार॑या सुतोऽव्यो॑ वारो॑भिः पवते॑ मदि॒न्तमः॑ ।

क्रीड॑न्मि॒रपामि॑व ॥ ५८४ ॥

त्व॑ ह्य॑ङ्ग दैव्यं पवमान॑ जनि॑मानि द्युमत्त॑मः ।

अमृत॑त्वाय घोष॑यन् ॥ ५८३ ॥

एष॑ स्य धार॑या सुतोऽव्यो॑ वारो॑भिः पवते॑ मदि॒न्तमः॑ ।

क्रीड॑न्मि॒रपामि॑व ॥ ५८४ ॥

(५८३।१)

॥ शैतोष्माणि चत्वारि । चतुर्णां शैतोष्मः ककुप् सोमः ॥

त्व॑ ह्य॑हिया॑ ॥ गदा॑इविय॑पवमान॑जनि॑मानिऽश्च्यूमाऽर॑ । तामाऽर॑ ॥ आमाऽर॑त्ता॑च्चाऽर॑ ॥

यघोऽर॑३४वा । पाऽ५योऽद॑हाइ ॥

(दी० २ । प० ६ । मा० ३) २७ (चि । ११८९)

(५८३।२)

त्व॑ ह्य॑हिया॑ ॥ गदा॑इविय॑ । पवमान॑ । होवाऽर॑हाइ । जनि॑माऽर॑र्नाऽर॑३४ ।

द्युम॑ । ताऽर॑माः ॥ अमाऽर॑३४ ॥ ताऽर॑च्चाऽर॑३४ओहोवा॑ ॥ यघोऽर॑पयाऽर॑३४५न् ॥

(५८३।३)

(दी० ३ । प० १० । मा० ५) २८ (णु । ११९०)

त्व॑ ह्य॑गदा॑ ॥ विय॑ । पवमान॑जनि॑मानिद्युमत्ताऽर॑३माः ॥ अमा॑र्त्ताऽर॑च्चाऽर॑३ ॥

यघोऽर॑३४वा । पाऽ५योऽद॑हाइ ॥

(दी० २ । प० ६ । मा० २) २९ (चा । ११९१)

(५८३।४)

त्व॑ ह्योऽर॑अंगदैविया॑ ॥ पवमाऽर॑ना । जनि॑माऽर॑नाथेऽर॑३४ । द्युम॑ ।

ताऽर॑माः ॥ अमा॑र्त्ताऽर॑च्चाऽर॑३ ॥ यघोऽर॑३४वा । पाऽ५योऽद॑हाइ ॥

(५८३।५)

॥ गायत्रपार्थम् । देवाः ककुप् सोमः ॥

एपाः ॥ स्या॑धार॑याऽर॑३उवाऽर॑३ । द्युऽर॑३४ताः । अ॒व्योऽर॑वारो॑भिःपवते॑मदि॒न्तमः॑ ॥

क्रीडा॑न्मि॒रपामि॑व ॥ अ॒पाऽर॑३म् । हि॒म्ऽर॑३स्थि॑वाऽर॑३ ॥ आ॒इवाऽर॑३४५ ॥

(दी० ६ । प० ८ । मा० ८) ३२ (गे । ११९३)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [११८९]२७ [११९०]२८ [११९१]२९ [११९२]३० (वृषक् मन्त्राणि न गन्ति)

[११९३]३१ दिव् ३.७.१०;

शक्तिश्च भारद्वाजः । पवमानः सोमः । कुरु । (सं० ९ । १०८ । ६)

य उस्त्रिया अप्या अन्तरश्मनी निर्गा अकृन्तदोजसा ।
 अभि व्रजं तन्निषे गव्यमश्वयं वमीव धृष्णवा रुज ॥ ५८५ ॥
 य उस्त्रिया अपि या अन्तरश्मनि निर्गा अकृन्तदोजसा ।
 अभि व्रजं तन्निषे गव्यमश्वयं वमीव धृष्णवा रुज ।
 ओऽम् वमीव धृष्णवा रुज ओऽम् ॥ ५८५ ॥

(५८४-५८५२)

॥ सन्तनि । देवाः कुरुषुस्त्रिया अभिव्रजन्तेति विधारपंक्तिः सोमः ॥

पाहाउ ॥ स्वाधारयाऽऽरुवाऽऽरु । सूऽऽरुऽऽरुताः । अय्याऽऽरुवाराभिःपवतेमदिन्तमाऽऽरु ॥
 उन्हाउ ॥ ऊर्मिरेपाऽऽरुवाऽऽरु ॥ इऽऽरुऽऽरुवा ॥ हू ॥ १ ॥
 स्रियाऽऽरुपियाअन्तरश्मनीऽऽरु ॥ निर्गाहाउ ॥ अकृन्तदाऽऽरुवाऽऽरु । जाऽऽरुऽऽरुसा ॥ शु ॥ २ ॥
 व्रजन्तन्निषेगव्यमश्वियाऽऽरुम् ॥ वमीहाउ ॥ वाधृष्णवाऽऽरुवाऽऽरु । सूऽऽरुऽऽरुजा ॥ पिऽऽरु ॥

(दी० १० । १० । १५ । मा० १४) इर (मी । ११९४-११९३)

॥ सोम सामानि व्रीणि । सोमः कुरुप् सोमः ॥
 रायाऽऽरुताऽऽरु ॥ अय्यावाराइ । भाइःपवते । मदिन्तमाः ॥
 आऽऽरुपाऽऽरुम् ॥ आऽऽरुऽऽरुपाऽऽरुवाऽऽरुहाइ ॥

(दी० ६ । १० । ८ । मा० ८) इर (गौ । ११९६)

धारयासुताः ॥ अय्याहोऽऽरु । वाराभिःपवतेमादिन्तामाऽऽरु ॥
 होऽऽरु । ऊऽऽरुऽऽरुमी ॥ अपामिवा । आऽऽरुहोवा । होऽऽरु ॥ डा ॥

(दी० ८ । १० । ९ । मा० ६) इर (हू । ११९७)

व-सूत्राणि [१२९४-१२९५] इर [१२९६] इर जेठपदेः पव २.२.९; [१२९७] इर (पृथक् सूत्रानि न अ
 ३६

(५८४५)

एपस्यधाऽरयासुताः ॥ अद्यावाराइ । भिःपवताऽरइइ । मदिन्तमाः ॥

क्रौडन्मिरपोवाऽरओऽरइवा ॥ आऽपइवोऽइहाइ ॥ (दी० ६ । प० ६ । मा० ७) ३५ (के । ११९८)

पञ्चत्रिंशत्, एकादशः खण्डः ॥११॥ दशतिः ॥९॥ इति ग्रामे गेय-गाने सप्तदशः प्रपाठकः ॥१७॥

॥ इति ककुतुप्तिहः ॥ ॥ इति पवमानाख्यं चतुर्थं गानं समाप्तम् ॥

॥ इति सौम्यं तृतीयं पर्वकाण्डं समाप्तम् ॥ इति पावमानं काण्डम् ॥

॥ इति षष्ठः प्रपाठकः ॥ ६ ॥

॥ इति ग्राम-गेयगानं समाप्तम् ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [११९८]३५ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

पूर्वाञ्चिकस्य ग्रामगेय-गानानां प्रपाठकानुसारेण सूची ।

अग्निपर्व । (१८१)

द्वितीयोऽर्धः

सर्वयोगः

पृष्ठं

प्रपा०	प्रथमोऽर्धः	द्वितीयोऽर्धः	सर्वयोगः	पृष्ठं
१	३४	३७	७१	१-२०
२	४०	३१	७१	२१-४१
३	३९	x	३९	४२-७९
ऐन्द्रपर्व । (६३३)				
४	x	३१	३१	४९-५५
५	३४	३६	७०	५६-६९
६	३५	३५	७०	७०-८५
७	३७	३५	७२	८५-१०२
८	३३	३६	६९	१०३-१२१
९	३६	३४	७०	१२२-१४४
१०	३१	३५	६६	१४५-१६४
११	३४	३५	६९	१६४-१८२
१२	३६	३८	७४	१८२-२०९
१३	४२	x	४२	२०९-२१४

पावमानपर्व । (३८४)

१४	x	३१	३१	२१४-२२०
१५	३८	३५	७३	२२०-२३५
१६	३८	३०	६८	२३५-२५१
१७	३८	३०	६८	२५१-२६९
१८	३९	३५	७४	२६९-२८९
१९	३९	३५	७४	२८९-३०५

सामवेद-कौथुमशास्त्रीयः

आरण्यक-गानात्मकः

द्वितीयो भागः ।

अयं च मैसूरु-संस्थान-श्रीमन्महाराज-संस्कृतमहापाठशाला-सामवेद-
प्रधानोपाध्यायेन, आस्थानविद्वेषा-पुद्गागपुराऽभिजन-
पूज्यरामस्वामीदीक्षितपुत्रेण च
रा. नारायणस्वामीदीक्षितेन
प्राचीनतालपत्रानुसारेण संशोध्य टिप्पण्यादिभिः परिष्कृतः ।

स्वाध्याय-मण्डल, औंध, (जि० सातारा)

मुद्रक और प्रकाशक- वसंत श्रीपाद सातवलेकर, B. A.
भारत-मुद्रणालय, ॐध (जि० घातारा)

॥ ॐ नमस्सामवेदाय ॥

आरण्यकगानस्य भूमिका ।

आरण्यकगानात्मकेऽस्मिन् द्वितीये भागे अर्क-द्वन्द्व-व्रत-शुक्रिय-महानाम्न्य इत्येवं पञ्च पर्वाणि सन्ति । ततः “ उद्घ्यामे, ” ततो भारुण्डसाम, ततः शाखान्तरीयं तवइयावीयं साम च ।

आरण्यकगान-निर्वचनम् ।

अरण्ये (रहस्ये-पुकान्ते) अधीयमानत्वात् गेयत्वाच्चैतेषां साम्नां आरण्यकत्वेन रहस्यत्वेन च प्रसिद्धिः ।

प्रकृतिगानम् ।

प्राग्नेयगानमारण्यकगानमित्युभयमपि मिलित्वा प्रकृतिगानत्वेन व्यवहियते संप्रदायविद्धिः । प्राग्नेयगानस्य वेदसाक्षात्पि सायणादिभिः व्यवहारः कृतः । तथा आरण्यकगानस्यापि छन्दस्साक्षात् । तदृचां च छन्दार्चिकत्वेन । ‘ ..... सामवेदेऽपि संहिता । छन्दोऽभिधाभूद्भ्याख्याता व्याख्यास्यत्युत्तराभिधाम् । [सा. भा. उत्तरार्चिकभाष्यभूमिका] रुद्रस्कन्दश्च - “ अर्कद्वन्द्वव्रतानि छान्दसानि त्रीणि पर्वाणि अध्यापयीत ” इति [सा. गृ. सू. २.५.३४] धरुचिश्च - “ छान्दसीषु सिमास्तु ” इत्यादि [पुष्प सूत्रम् ।] ४. छु. १७ ।

एवं च आरण्यकगानाधारभूतार्चः “ छान्दस्यः ” इति गानानां च “ छान्दसानि ” इति च व्यवहारः पूर्वाचार्य-संमत इति ज्ञायते । प्रकृतिगानाधारभूतार्चां छन्दोऽर्चिकनाम्ना उहेत्तः अन्ये दृश्यते ।

साम्नामेव रहस्यत्वम् ।

अत्र साम्नामेव रहस्यत्वं नर्चाम् । अतएव “ आक्रन्दये ” इत्यादि ऋचः पदस्य च साममध्ये पाठः तदर्थोऽपि रहस्यत्वप्रदर्शनाय । विस्तरस्तु वितृप्तभूमिकायां भविष्यति ।

अर्कपर्व ।

अत्र ध्रुवमागानां गानानां प्रायशः अर्कपदघटितानाम्ना ध्रुवमागत्वात् [स्वाशिरामर्कः इत्येवं] प्राग्भृन्न्यायेन अर्कपर्वत्वेन व्यवहारः ।

द्वन्द्वपर्व ।

अत्र ध्रुवमागानां साम्नां द्वन्द्वानाम्ना [प्राग्मागानौ द्वौ इत्येवं] निर्देशात् द्वन्द्वपर्वत्वेन व्यवहारः ।

व्रतपर्व ।

अत्र ध्रुवमागानां गानानां व्रतपदघटितानाम्ना [वाचोव्रते द्वे इत्येवं] निर्देशात् व्रतपर्वत्वेन व्यवहारः ।

शुक्रियपर्व ।

अत्र ध्रुवमागानां साम्नां शुक्र (आदित्य) देवताकृत्वात्तथा व्यवहारः ।

महानाम्नीपर्व ।

महानाम्न्यः, शब्दः, इति गानाधारभूतानां ऋचां संज्ञा । तानु गीयमानानाम्नामहानाम्नीपर्वत्वेन व्यवहारः ।

*

1911

1912

1913

आरण्यकमाने शुद्धाऽशुद्धपत्रम् ।

श्रुतेः	संज्ञाः	अनुपमम्	अनुपमम्	श्रुतेः	संज्ञाः	अनुपमम्	अनुपमम्
३०८	६	दाड (३) का	दाडका	३२६	११	मिरगा	मिरगा
"	६३	मिः॥	मिः ।	"	१२	दी	दि
"	"	वाड३॥	वाड३॥	३२७	९	द्रम	द्रमं
३०९	६६	दीना	दीना	३२९	६	अभित्वा	अभित्वा
"	६७	माः	माः	"	७	वत्सा	वत्साः
३१०	६८	दा	दा	३३०	७	ता	ता
"	"	मिः] ।	मिः] ॥	"	२०	का	क
"	"	दा ॥	दा ।	"	२६	त ।	त ॥
"	"	दा ॥	दा ।	"	"	सिऽर ।	सिऽर ॥
"	६६	माअ	माअ	"	२३	रम्	रम्
"	६७	मिः] ॥	मिः] ।	"	"	वा ।	वा ॥
"	"	दा ॥	दा ।	३३१	४	कऽर	कऽरम्
३११	७	वाः ।	वाः ॥	"	५	ऽरक्	ऽरक्
"	५	क	क	"	८	वा ।	वा ॥
"	६८	म	म	"	१३	वा	व
३१२	८	मा	मा	"	४	ही	ही
३१३	८	सिभृद	सिभृद	३३२	७	"	"
"	१३	वा	वा	"	११	"	"
"	७	दसृद	दसृद	"	१४	"	"
३१४	६	र	र	३३३	९	ज्यं	जं
३१५	६	अ	अ	"	५	इ	इ
३१६	११	इ	इ	"	६	"	"
३१७	७	दाड	दाड	"	१०	दिः	दिः
३१८	४	तं विचिनु	तविचिनु	"	१२	"	"
"	६	वतः	वतः	"	१३	"	"
"	१६	आऽर	ओऽर	३३९	१	नात्वं	नात्वं
"	२०	धाः	धाः ।	"	७	आ	आ
३२६	१०	धिम्	धि	"	१२	आऽर	ओऽर
"	"	व्य	व्यम्	"	१७	नम् ।	नम् ॥

३४१	१०	सो	सो	३६५	१०	र	र
"	११	उभ	उभ	"	१४	इ	इ
३४२	१४	हाउ ॥	हाउ ।	"	"	य	य
३४३	५	जात ^१	जात ^२	"	"	शू	शू
"	१३	दसा ^२	दसा ^१	"	"	आ	आ
३४४	११	इया ^३	इया ^२	३६६	६	ति	ती
"	१२	"	"	"	१९	त्रिः	त्रिः
"	१३	"	"	"	२०	त्ना	त्नी
"	१४	"	"	३६७	५	वपु	वेषु
"	१५	"	"	"	९	क	क
३४८	८			"	"	दारऽरेः	दाऽरेः
३४९	७	भद्रम् ^२	भद्रम् ^१	"	"	य	य
"	१८	श्रीनादर्श	श्रीनादर्श	"	१०	क	क
३५१	१३	श्रया	श्रया	"	१६	अपः	अपः
३५२	६	मा	मा	३६२	१२	मात	मान
"	१२	दा	दा	"	१८	दुप	दुष
"	"	दिवि	दिवि	१७०	१६	यशः	यशः
"	"	"	"	३७३	९	य	य
३५६	८	घाव	घव	"	२०	शू	शू
३५७	४	हो	हो	"	२२	आ	आ
३५८	२०	स्मा	स्मा	"	२५	घ	घ
"	"	या	या	३७६	५	वृ	वृ
३६१	१५	घा	घी	"	९	अ	अ
३६२	७	धानो	धानो	३७८	१४	ए	ए
"	१०	प्रजा	प्रजा	३७९	१२	इ ।	इ ॥
"	"	व	व	"	१६	पृ	पृ
"	१५	ए	ए	३८०	१	अ	अ
३६३	७	स	स	"	२	दि	दि
"	१३	सामा	सोमा	"	३	आ	आ
"	१८	हो	हो	३८१	७	आशुपरः ।	आशुपरः
"	२०	हो	हो	"	११	युवा	युयो
३६४	१८	वा ।	वा ॥	"	"		
३६५	०	र	र	"	"		

३८३	१३	११	११
"	१४	११	११
३८४	१३	११	११
"	१४	११	११
"	१५	११	११
३८५	१४	११	११
३८६	१४	११	११
"	१४	११	११
"	१५	११	११
३८७	१८	११	११
"	१९	११	११
"	११	११	११
"	१४	११	११
"	१५	११	११
३८८	३	११	११
"	८	११	११
"	१३	११	११
"	१४	११	११
"	१५	११	११
३८९	३	११	११
"	१०	११	११
"	"	११	११
"	१२	११	११
"	१३	११	११
३९०	११	११	११
३९१	२	११	११
"	१०	११	११

३९२	११	"	"
"	१२	"	"
"	१३	"	"
"	१४	"	"
"	१५	"	"
३९३	१२	१३	१३
"	"	१४	१४
"	"	१५	१५
३९४	७	१५	१५
३९५	१	१६	१६
३९६	१३	१७	१७
"	१४	१८	१८
"	१५	१९	१९
"	१६	२०	२०
"	१७	२१	२१
"	१८	२२	२२
"	१९	२३	२३
"	२०	२४	२४
"	२१	२५	२५
"	२२	२६	२६
"	२३	२७	२७
३९७	११	२८	२८
३९८	२	२९	२९
३९९	३	३०	३०
४००	९	३१	३१
"	१४	३२	३२
४०१	८	३३	३३
"	१०	३४	३४
"	"	३५	३५
"	११	३६	३६
"	१२	३७	३७
४०३	११	३८	३८
"	१२	३९	३९
"	१३	४०	४०

१५८ वक्षसमीमदन्त [क्र० १।८२।१२
सा ४१५; प्रा० गे. ७२६] अशुद्धम्

अथारण्यक-गानम् ।

(गेय-गानम् ।)

अथार्क-पर्व ।

१ यद् ध्याव इन्द्र ते० । (ऋ० ८।७०।५ः ऋ० २७८,४६२ः प्र० मे० ५८१)

(११२)

॥ अष्टौ वैरुपाणि (अष्टौ वैरुपम्) । वैरुपो हृह्वान्द्र इन्द्रस्यो वा । ॥
^१नाम् ॥ ^२यथावर्ह ॥ ^३द्रवाऽऽऽ^४उवाऽऽऽ^५ । ^६वाऽऽऽ^७धत्वाम् ॥ ^८हाहाऽऽ^९उवाऽऽऽ^{१०} ।
^{११}इऽऽऽ^{१२}धत्वा । ^{१३}शुवभूमोः । ^{१४}उवाऽऽ^{१५}उवाऽऽऽ^{१६} । ^{१७}सौऽऽऽ^{१८}ध्यूः । ^{१९}हाहाऽऽ^{२०}उवाऽऽऽ^{२१} ।
^{२२}इऽऽऽ^{२३}धत्वा ॥ ^{२४}नत्वावजिन्तहस्तं ह्य ॥ ^{२५}रियाऽऽ^{२६}उवाऽऽऽ^{२७} ॥ ^{२८}जाऽऽऽ^{२९}धन् ॥
^{३०}हाहाऽऽ^{३१}उवाऽऽऽ^{३२} । ^{३३}इऽऽऽ^{३४}धत्वा । ^{३५}नजातन । ^{३६}धरोऽऽ^{३७} । ^{३८}जाउ । ^{३९}वाऽऽऽ^{४०} ।
^{४१}दाऽऽऽ^{४२}धत्वा । ^{४३}हाहाऽऽ^{४४}उवाऽऽऽ^{४५} ॥ ^{४६}इन्द्रस्थिह्वाऽऽ^{४७}धत्वा ॥ ॐ

(११३)

॥ ह्रस्ववैरुपम् । (ऋ० १०।५०।२३।५०।३३) १२ (वि
^१यथावर्ह इन्द्रवत्सवम् । ^२ए । ^३शुवभूमोः । ^४स्वोवा ॥ ^५नत्वावजिन् ।
^६नहस्तं ह्यरियाऽऽ^७जानूऽऽ^८ ॥ ^९नाजाऽऽ^{१०}रवमा ॥ ^{११}धरोऽऽ^{१२} । ^{१३}दाऽऽ^{१४}रसाऽऽ^{१५}धत्वाहावा ॥
^{१६}दिसंविद्यं ह्यम् । ^{१७}जसाक्षिह्मतीऽऽ^{१८} । ^{१९}इन्द्रस्थिह्वाऽऽ^{२०}धत्वा ॥

[सान-सम्-सुवाणि [१]१ इन्द्रवत्सवम् १३.१.३; ह्यर्-वैरुपम् १३.३.२; एत २.१०.५; (फे ।
[२]३ नत्वावजिन् १३.३.१०;
इन्द्रवत्सवम् इन्द्रवत्सवम् नत्वावजिन् इन्द्रवत्सवम् १३.३.२; एत २.१०.५;
नत्वावजिन् इन्द्रवत्सवम् इन्द्रवत्सवम् नत्वावजिन् इन्द्रवत्सवम् १३.३.१०;
इन्द्रवत्सवम् इन्द्रवत्सवम् इन्द्रवत्सवम् इन्द्रवत्सवम् १३.३.२; एत २.१०.५;

(११३)

॥ पञ्चनिधनं वैरूपम् ॥

यथावद्भूतशतम् । ए । शतंभूमोरुत । स्योवा ॥ आवाऽऽ । ह२ऽऽ । ह२ऽऽ ।
 ह२ऽऽ । आवाऽऽ । हाउवा । नत्वावाञ्जिन्तसहस्रंस्त्रयोअनु । आवाऽऽ ।
 ह२ऽऽ । (त्रिः) । आवाऽऽ । हाउवा । नजातमपरोदसी ॥ आवाऽऽ । ह२ऽऽ । (त्रिः) ।
 आवाऽऽ । हाउवा । दिशंविशंहम् ॥ आवाऽऽ । ह२ऽऽ । (त्रिः) । आवाऽऽ ।
 हाउवा । अश्वाशिशुमती । आवाऽऽ । ह२ऽऽ । (त्रिः) । आवाऽऽ ॥ हाउ(३)वाऽऽ ।
 इत्स्थिइडाऽऽ३४५ ॥ (दी० २३ । प० ३२ । मा० १०)३(ङी । ३)

(११४)

॥ षष्ठीनिधनं वैरूपम् ॥

यथावद्भूतशतम् । ए । शतंभूमोरुत । स्योवा ॥ हाउहाउहाउवा ।
 नत्वावाञ्जिन्तसहस्रंस्त्रयोअनु । हाउ(३)वा । नजातमपरोदसी । हाउ(३)वा ।
 दिशंविशंहम् ॥ हाउ(३)वा ॥ अश्वाशिशुमती । हाउ(३)वा । युवतिश्चकुमारिणी ।
 हाउ(३)वाऽऽ ॥ इत्स्थिइडाऽऽ३४५ ॥ (दी० १५ । प० १६ । मा० २३)४(पि । ४)

(११५)

॥ सप्तनिधनं वैरूपम् ॥

यथावद्भूतशतम् । ए । शतंभूमोरुत । स्योवा । हाउ(३)वा । नत्वावाञ्जिन्तसहस्रंस्त्रयोअनु ।
 हाउ(३)वा । नजातमपरोदसी । हाउ(३)वा । दिशंविशंहम् ॥ हाउ(३)वा ।
 अश्वाशिशुमती । हाउ(३)वा । सूवः । हाउ(३)वा । ज्योतिः ॥ हाउहाउहाउवाऽऽ ।
 इत्स्थिइडाऽऽ३४५ ॥ (दी० १५ । प० १८ । मा० २८)५(वै । ५)

(११६)

॥ अष्टा निधनं वैरूपम् ॥

यथावद्भूतशतम् । ए । शतंभूमोरुत । स्योवा ॥ हाउ(३)वा ।
 नत्वावाञ्जिन्तसहस्रंस्त्रयोअनु । हाउ(३)वा । नजातमपरोदसी । हाउ(३)वा ।
 दिशंविशंहम् ॥ हाउ(३)वा ॥ अश्वाशिशुमती । हाउ(३)वा । युवतिश्चकुमारिणी ॥
 हाउ(३)वा । सूवः । हाउ(३)वा । ज्योतिः । हाउहाउहाउवाऽऽ ॥ इत्स्थिइडाऽऽ३४५ ॥
 (दी० १७ । प० २० । मा० ३१)६(ज । ६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि]३३ स्ति तु न च १३.१.६; सं व था डा स्तोभाः १३.५.८;

[४]४ दन्त्यांङी

मध्यमवर्गाथे प्राप्रयन्तरात् १३.२.६;

[५]५ श्रुत्यायाम् ३.४.४;

[६]६ द्वयङः पूर्वं चान्तरसाम्नि १३.६.१;

४ हाउ(३)वा= " हाउहाउहाउवा " इत्येवं स्तोभस्य त्रिवार पठनं सर्वत्र ज्ञातव्यम् ।

२ पिवा सुतस्य । (ऋ० ८ । ३ । १; सा० २३९; १४२१; आ० गो० ४००-४०२)

(१।७)

॥ द्वादश निधनं वैरूपम् ॥

यथावइन्द्रतेशत्म् । ए । शतंभूमीरुत । स्योवा ॥ ओहहाउहाउ । ओहहाउवा ।
 नत्वावज्जिन्त्सहस्रंस्त्रयोअनु । ओहाओहा । ओहाओहा । ओहाओहाऽरे ।
 हाउवा । नजातमएरादसी । ओहहाउहाउ । ओहहाउवा । दिशंविशं५हम् ॥ ओहाओहा ।
 ओहाओहा । ओहाओहाऽरे । हाउवा ॥ अध्वाशिशुमती । ओहहाउहाउ ।
 ओहहाउवा । ह्वाः । ओहाओहा । ओहाओहा । आहाओहाऽरे । हाउवा ।
 ज्यातिः । ओहहाउहाउ । ओहहाउवा । इडा । ओहाओहा । ओहाओहा । ओहाओहाऽरे ।
 हाउवा । इट्स्थिइडा । ओहहाउहाउ । ओहहाउवाऽरे ॥ हौऽरे । आऽरे । ऊऽरे ।
 ईऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० ६८ । ५० । ४२ । मा० ३८) ७ (ष्ठे । ७)

(१।८)

॥ पुष्यम् वैरूपम् ॥

यथावइन्द्रतेशत्म् । ए । शतंभूमीरुत । स्योवा ॥ हाओवा । (द्विः) हुवे । हाओवा ।
 हुवे । हाओऽरेऽरेऽरे । नत्वावज्जिन्त्सहस्रंस्त्रयोअनु । हाओवा । [त्रिः] । हुवे ।
 हाओवा । [द्वे द्विः] । हुवे । हाओऽरेऽरेऽरे । नजातमएरादसी । हाओवा । (चतुः) ।
 हुवे । हाओवा । [द्वे चतुः] ॥ नजातमएरादसी । एहाइ । आऽरेऽरेऽरेऽरे ॥
 (त्रीणिपुषंचतुः) ॥ हाओवा । (पञ्चकृत्वः) । हुवे । हाओवा । [द्वे पञ्चकृत्वः] । हाओवाऽरे ।
 हाउवाऽरे ॥ ऊऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० ११५ । १०० । ३३ । मा० ८८) ८ (षो । ८)

(२।१)

॥ अन्तरिक्षे द्वे । ह्योः प्रजापतिर्हृतीन्द्रः ।

हाउपिशसुवा ॥ स्वरसि । नाः । ओहाओवाऽरे । इहा । नन्वानइन्द्रगान ।
 ताः । ओहाओवाऽरे । इहा । आपिनेविधिन्धमायइ । धाइ । ओहाओवाऽरे ।
 इहा ॥ अस्मां५अ । वा । ओहाओवाऽरे ॥ इहा । तुनाइ । धाऽरेवाऽरेऽरेओहाओवा ॥
 सुष्टुभस्तुभाश्वाशिशुममाऽरेन् । इट्स्थिइडाऽरेऽरेऽरे ॥ (दी० ६९ । ५० । ४२ । मा० ३८) ९ (षो । ९)

५ पिवा सुतस्य० । (ऋ. ८ । ३ । १; सा. २३९, १४२१; प्रा. मे. ४००-४०२)

६ वृहदिन्द्राय गायत० । (ऋ. ८ । ८९ । १; सा० २५८; प्रा. मे. ४४४-४४५)

(४।२)

अभीहाउ ॥ त्वापूर्वपीतयाइ । इह । हाऽ३१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः ।

इन्द्रस्तामिभिरायवाः । इह । हाऽ३१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः । समी ।

चौनासक्रभवस्समस्वरान् । इह । हाऽ३१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः ॥

रुद्रागृणन्तपूर्वियाम् । इह । हाऽ३१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः ॥ एऽ३ ।

सुवाऽ२३४५ः ॥

(दी० ११ । प० २० । मा० १५) १४(ङ) । १४)

॥ चतुर्दश, प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

(५।१)

॥ चरुणस्य देवस्थानम् । चरुणो वृहतीन्द्रः ॥

हाउपिवासुता ॥ स्यरसिनाऽ३ः । होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउवा । सहानरः ।

मत्स्वानइन्द्रगोमताऽ३ः । होइ । (त्रिः) । हाउ(३)वा । सत्यमोजः । आपिनोवाोधिसधमाऽ३ ।

होइ । (त्रिः) । हाउ(३)वा । स्वज्योतिः ॥ दियेवृधेऽ३ । होइ । (त्रिः) । हाउ(३)वा ॥

एस्थादिदम् । (त्रिः) । अस्माअवन्तुतेधियाऽ३ः । होइ । (त्रिः) । हाउ(३)वा ॥

घोरक्रानभूमिरततनत्समुद्रसमचूकपत् । इट्स्थिइडा२३४५ ॥

(दी० २३ । प० ३८ । मा० ४४) १५(टी । १५)

(६।१)

॥ वृहदेवस्थानम् प्रजापतिः वृहती मरुतः ॥

हाउहाउहाउ । वृहात् । (त्रिः) । वृहत् । (त्रिः) । वृहात् । (त्रिः) । वृहदिन्द्रायऽ३गायाऽ१ताऽ२ ॥

मरुतोवृत्रऽ३हेान्ताऽ१माऽ२म् ॥ येनज्यातिरजनयन्वृऽ३तावाऽ१द्वीऽ२ः ॥

देवन्देवायऽ३जागृऽ१वीऽ२ः । हाउहाउहाउ । वृहात् । (त्रिः) । वृहत् । (त्रिः) ।

वृहात् । (त्रिः) । वृहाऽ३१उ । वाऽ२ ॥ ए । वृहत् [द्वे त्रिः] ॥

(दी० १६ । प० ३१ । मा० २९) १६(को । १६)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] १४] १४ उपसृक्तं आजेकान्तम् १३.३.६; सुभि ३.१.२; [१५] १५ देवन्देवतात् १३.३.६; उथ वृहतीमे मा पथेकीचन् १३.३.३; रि ३ ४.५; [१६] १६ पत्रसंभवः स्वर्गान्तस्य १३.३.५;

७ पुनानः सोम धारया० । (ऋ० ९ । १०७ । ४; सा० ५,११,६७५; प्रा. मे. ९३८-९५३)

८ अभि त्वा वृषभा० । (ऋ. ८ । ४५ । २२; सा. १६१, ७३१; प्रा.मे. २८२-२८४)

(७।१) ॥ पेरयदैरिणे द्वे । वरुणो बृहती सोमः ॥

^५ऐरायाऽ^२रत् । (द्विः) । ^२ऐरायाऽ^२रत् । ^१सुवराऽ^२रत् । हाहोइ । पुनानः^१सोम^२ऽ^३धाराऽ^१श्याऽ^२रत् ॥
^२अपोवसानो^१ऽ^२आर्षा^१ऽ^२सीऽ^२रत् ॥ ^२आरत्न^१धायो^२निमृतस्य^१ऽ^२साइ^१दा^२ऽ^३सीऽ^२रत् ॥
^२उत्सो^१दिवोहि^२रण्या^१ऽ^२श्याऽ^२रत् । (द्विः) । ^२ऐरायाऽ^२रत् ।
^१सुवराऽ^२रत् । हाहाऽ^२रत् । ओहोवा ॥ एऽ^२रत् । देवादिवाज्योती^१ऽ^२रत् ३४५ः ॥

(दी० २५ । प० १७ । मा० ११) १७ (फ । १७)

(८।१) ॥ वरुणो गायत्रीन्द्रः ॥

^२हावो^१होहाउ । ^२अभित्वा^१वा^२र्षाऽ^३भासुताइ । ^२अभित्वा^१वा । ^२पाभासुताइ ।
^२अभित्वा^१वा^२र्षाऽ^३भासुताइ ॥ ^२ओहो^१हावो^२होऽ^२रत् । ^२सुत^१ऽ^२सृजामी^२ऽ^३पीतयाइ ।
^१सुत^२ऽ^३सृजा । ^२मीपीतयाइ । ^२सुत^१ऽ^२सृजामी^२ऽ^३पीतयाइ ॥ ^२हावो^१होहाउ । ^२तृपा^१विया^२श्रूऽ^३हीमदाम् ॥
^२तृपा^१विया । ^२श्रूहीमदाम् ॥ ^२तृपा^१विया^२श्रूऽ^३हीमदाम् ॥ ^२ओहो^१हावो^२होऽ^२रत् ।
^२उहुवा^१ऽ^२रेहाउ । वाऽ^२रत् ॥ हस् ॥

(दी० ३४ । प० १९ । मा० १३) १८ (धि । १८)

(७।१) ॥ आङ्गिरसे द्वे । अंगिरा बृहती सोमः ॥

^२हाउहाउहाउ । ^२हावाओऽ^२रत् ३४वा । ^२हाहाऽ^२रत् १उवाऽ^२रत् । पुनानः^१सोम^२धारया ।
^१श्रवो^२वृहदिहाइडा ॥ ^१अपोवसानो^२अर्षसि । ^१श्रवो^२वृहदिहाइडा ॥ ^१आरत्न^२धायो^३निमृतस्य^४सीदसि ॥
^१श्रवो^२वृहदिहाइडा ॥ ^१उत्सो^२दिवोहि^३रण्या^४ः । ^१श्रवो^२वृहदिहाइडा । हाउहाउहाउ ।
^१हावाओऽ^२रत् ३४वा । हाहाऽ^२रत् १उवाऽ^२रत् ॥ ^१सुव^२जेगन्मह^३स्पृथिव्या^४दिवमा^५शके^६मवा^७जिनो^८यम् ॥
हस् । इत्स्थिइडाऽ^१रत् ३४५ ॥

(दी० ३९ । प० १७ । मा० १९) १९ (धो । १९)

[साम-तन्त्र-सृजाणि][१७] १७ स्पेनेपट्टविवरे ४.८.२ [१८] १८ पृ. ११.१०.७; [१९] १९ न पुन
वाचनचु १२.१.२; पुना ८.५.१]

९ तवोदिन्द्रावमं वसुत्वम् । (ऋ० ८।१। १०१; मन् २३०; अ. ने. ४६६)

१० आ त्वा सहस्रमा शतम् । (ऋ० ८।१। २४; मन् २४५, १३४१; अ. ने. ४११-४१४)

११ शं नो देवीरभिष्टये० । (ऋ० १०। ९। १४; मन् ३३; अ. ने. ५२-५३)

(९।१) ॥ आङ्गिरसे द्वे (तत्रोत्तरम्) ।
 ओहावाओहावाओहोऽश्वा । तवोदिन्द्रावमं वसु ॥ त्वंपुण्यासिमध्यमम् ॥
 सत्राविश्वस्यपरमस्वराजसि ॥ नकिद्धाणापुवृष्वते । ओहावाओहावाओहोऽश्वा ॥
 सुवजगेन्मदेवानामवसावयत्शकमवाजिनोयमम् । सुवजगेन्महसस्पृथिव्यादिवमा ।
 हस्स्थिवृहन्नमाऽऽ३४५ः ॥ (ऋ० १०। १०- १। मन् ८) २० (मै । २०)

(९।२) ॥ बार्हस्पत्यम् । बृहस्पतिबृहतान्द्रः ॥
 ओहोओहोऽश्वा । (त्रिः) । इडाऽऽ३भिराऽऽ३ । ओहावा । तवोदिन्द्रावमं वसु ॥
 त्वंपुण्यासिमध्यमम् ॥ सत्राविश्वस्यपरमस्वराजसि ॥ नकिद्धाणापुवृष्वते ।
 ओहोओहोऽश्वा । (त्रिः) । इडाऽऽ३भिराऽऽ३ । ओहावा ॥ इडामुवोवृहन्नमाऽऽ३४५ः ॥
 (ऋ० १०। १०- १०। मन् ८) २१ (उ । २१)

(१०।१) ॥ भारद्वाजम् । भारद्वाजो बृहतान्द्रः ॥
 हाउहाउहाउ । ओहोआत्वासहस्रमाशताम् ॥ हाउहाउहाउ । मुक्ताराऽऽधाऽऽ३३ ।
 हाउहाउहाउ । हिराण्याऽऽयाऽऽ३३३ । हाउहाउहाउ । प्रत्वापुऽऽजाऽऽ३३ ॥
 हाउहाउहाउ । हारयः । द्रकाश्शाऽऽइनाऽऽ३३ ॥ हाउहाउहाउ । वहान्नुऽऽमाऽऽ३३ ॥
 हाउहाउहाउ । मपीऽऽ३ । ताऽऽ३३याऽऽ३ । उहुवाऽऽहाउ । वा ॥ हम् ॥
 (ऋ० १०। १०- १०। मन् ८) २२ (यि । २२)

(११।१) ॥ आपर्वणम् । आपर्वो नावप्रो आपः ॥
 उहुवाओहा । ओहावा । शन्नोदेवीः ॥ उहुवाओहा । ओहावाहाउ । वा । आवद् ॥
 अभिघाऽऽऽयाऽऽ३३३ ॥ उहुवाओहा । ओहावा । शन्नोभवा ॥ उहुवाओहा ।
 ओहावाहाउ । वा । सूवः । तुपाताऽऽऽयाऽऽ३३३ ॥ उहुवाओहा ।
 ओहावा । शन्नोरभी ॥ उहुवाओहा । ओहावाहाउ । वा । ज्येतिः ।
 मवन्नुऽऽऽनाऽऽ३३ ॥ उहुवाओहा । ओहावाहाउ । वाऽऽ३ ॥ इऽऽ३३३३ ॥
 (ऋ० १०। १०- १०। मन् ८) २३ (यि । २३)

[मन्-कण्ड-सूक्तानि] ... (मन् ३३४-३३५) ... [अक्षरान्त-सूक्तानि] ... (अक्षरान्त-सूक्तानि) ...

शंयुर्वाहिस्पत्यः । इन्द्रः । प्रग.थः । (ऋ० ६ । ४६ । ५)

इन्द्र ज्येष्ठं न आ भरँ ओजिष्ठं पुपुरि श्रवः ।

येनेमे चित्रं वज्रहस्त रोदसी ओभे सुशिप्र प्राः ॥ ५८६ ॥

१२ इन्द्र ज्येष्ठं न आ भर ओजिष्ठं पुपुरि श्रवः ।

यदिधृक्षेम वज्रहस्त रोदसी ओभे सुशिप्र पप्राः ॥ ५८६ ॥

१३ कया नाश्चित्रः । (ऋ. ४ । ३१ । १; सा. १६९, ६८२; प्रा. मे. ३०४-३०६)

(१२।१)

॥ नारद्वसवम् । नरद्वसुर्वृहतीन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । औहोइन्द्रज्येष्ठन्नआभराऽइष्ट् ॥ हाउहाउहाउ । औहोऽर ।

ओऽर । जिष्ठंपूपाः । औहोवाश्रवाः ॥ हाउहाउहाउ । औहोऽर । याऽरत् ।

दिधृक्षेमाव । ज्रहस्त । औहोवारोदासी ॥ हाउहाउहाउ । औहोऽर ।

ओऽर । भेसुशाइप्रा । औहोवापाप्राः । हाउहाउहाउ । औहोऽर । ओऽर ।

उहुवाऽइहाउ । वाऽइ ॥ हस् ॥

(दी० ३६ । प० २४ । मा० २५) २४ (घी । २४)

(१३।१)

॥ वृद्धती वामदेव्ये द्वे । वामदेवो गायत्रीन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । वृहद्वामम् । (त्रिः) । वृहत्पार्थिवम् । (त्रिः) । वृहदन्तरिक्षम् । (त्रिः) ।

वृहद्विम् । (त्रिः) । वृहद्वामम् । (त्रिः) । कयानश्चित्रऽइआभुऽइवाऽरत् ॥ ऊतीसदावुऽइघाःसाऽइखाः

कयाशचिष्ठऽइयावाऽइर्ताऽरत् ॥ हाउहाउहाउ । वृहद्वामम् । (त्रिः) । वृहत्पार्थिवम् । (त्रिः) ।

वृहदन्तरिक्षम् । (त्रिः) । वृहद्विम् । (त्रिः) । वृहद्वामम् । (द्विः) । वृहद्वामम् । औहोवाहाउ । वा ॥

वृहद्वामम् । ए । वृहद्वामम् । ए । वामभ्यावामम् । ए । वामम् ॥

वामम् । वामम् ॥

(दी० ४५ । प० ४७ । मा० ४५) २५ (फु । १)

(१३।२)

वृहद्वामम् । (त्रिः) । कयानश्चाइ । त्रआऽरभुऽइऽइवात् ॥ ऊताइसदा । वाद्विःसाऽरऽइऽइखा

कयाशचाइ । एयाऽरवाऽरऽइर्ता । वृहद्वामम् । (द्विः) ॥ वृहत् । वामाऽइउवा ।

ए । वृहद्वामम् ॥ [द्वे त्रिः] ॥

(दी० १० । प० १९ । मा० १५) २६ (झु । २)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२४] २४ इष्टापरं पोरान्ति लोपथ १२.११.१४; पु प्रथमे ८.५.५;
[२५] २५ [२६] २६ (इथक् सूत्राणि न सन्ति)

१४

त्वामिद्वि ह्वामहे० । (ऋ० ६।४६।३; मा० २३४,२०६; आ० ३।३।३।१३)

१५

इन्द्र नरो नेमाधिता० । (ऋ० ७।२७।३; मा० ३१८; प्र० ने० ५१।१।३।१३)

१६

स्वादिष्टया मदिष्टया० । (ऋ० ९।१।१; मा० ४६८, ६८९; आ० ३।३।३।१३)

(१४।१)

॥ भरद्वाजस्य बृहत्ताम भरद्वाजो बृहतीन्द्रः ॥
 ओहाइत्वामिद्विह्वामहाऽइष्ट्वा ॥ सातोवाजा । स्याकाराऽइष्ट्वाः । तुवाऽइष्ट्वा
 आहावा । वृत्राइष्ट्वाइ । द्रासाऽइष्ट्वा । पातिन्नाऽइष्ट्वाः ॥ त्वाकाष्ठाऽइष्ट्वा ।
 आहावा ॥ सूऽइष्ट्वाऽइष्ट्वा । ताऽइष्ट्वा । उहुवाऽइष्ट्वा । वा ॥ इष्ट्वा ॥

(वी० १३।१००१५।मा० ११)

॥ अथैवमिति हिनमिः खन्डः ॥ २ ॥

(१५।१)

॥ इति (अने) अरण्यकामे प्रथममन्त्रः ॥
 ॥ वसिष्ठजमदग्न्योरकीं द्वावगस्त्य-जमदग्न्योर्वा वसिष्ठस्त्रिष्टुपिन्द्रः ॥

इयाऽइष्ट्वाइ । (त्रिः) । इन्द्रनरो । नेऽइष्ट्वाधि । ताहवन्ताइ ॥ यत्पारियाः । युनज ।
 ताहाधियस्ताः ॥ शुरानृपा । ताऽइष्ट्वाश्रव । सश्वकामाइ ॥ आगामताइ । व्रजम ।
 जातुवन्ताः । इयाऽइष्ट्वाइ । (द्विः) । इयाऽइष्ट्वाइ । याऽइष्ट्वाआहावा ॥ इष्ट्वाइष्ट्वा ॥

(वी० १३।१००२०।मा० १३)२(

(१५।१)

॥ जमदग्निस्त्रिष्टुपिन्द्रः ॥

जाहाइया । (त्रिः) । इन्द्रनरो । नेऽइष्ट्वाधि । ताहवन्ताइ ॥ यत्पारियाः । युनज ।
 ताहाधियस्ताः ॥ शुरानृपा । ताऽइष्ट्वाश्रव । सश्वकामाइ ॥ आगामताइ ।
 व्रजम । जातुवन्ताः । आहाइया । (द्विः) । आहाऽइष्ट्वायऽइष्ट्वाइ ॥ इष्ट्वाइष्ट्वा ॥

(वी० १५।१००३५।मा० ३२)३(आ

(१६।१)

॥ स्वाशिरामकीः स्वाशिरा गावशी लोमेन्द्रा ॥
 अयामायाम् । अयामायाम् । स्वादिष्टयाऽइष्ट्वा । सदाइष्ट्वाइष्ट्वाया ॥
 पवस्वतोऽइष्ट्वा । मधाराऽइष्ट्वा ॥ इन्द्रायपाऽइष्ट्वा । त्वाइष्ट्वाइष्ट्वाः ॥
 अयामायाम् । अयामायाम् । आऽइष्ट्वा । याऽइष्ट्वा । आहावा ॥ इष्ट्वाइष्ट्वा ॥

[काम-तन्त्र-सूत्राणि] [३१५] [३६] [३७] (इन्द्र-सकृन्ति-सकृन्ति)
 [३६] [३७] [३८] [३९] [४०] [४१] [४२] [४३] [४४] [४५] [४६] [४७] [४८] [४९] [५०] [५१] [५२] [५३] [५४] [५५] [५६] [५७] [५८] [५९] [६०] [६१] [६२] [६३] [६४] [६५] [६६] [६७] [६८] [६९] [७०] [७१] [७२] [७३] [७४] [७५] [७६] [७७] [७८] [७९] [८०] [८१] [८२] [८३] [८४] [८५] [८६] [८७] [८८] [८९] [९०] [९१] [९२] [९३] [९४] [९५] [९६] [९७] [९८] [९९] [१००]

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

वास्यो मैत्रावरुणिः । इन्द्रः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ७।२।७३)

इन्द्रो राजा जगतश्चर्षणीनामधि भमि विष्वरूपं यदस्ति ।

ततो ददाति दाशुपे वसूनि चोदद्राध उपस्तुतश्चिदवाक् ॥ ५८

२०

अथ पूषा रयिभगः० । (ऋ० ९।१०।१ । ७; स। ५४६, ८१८; म।

२१

इन्द्रो राजा जगतश्चर्षणीनामधिक्षमा विश्वरूपं यदस्य ।

ततो ददाति दाशुपे वसूनि चोदद्राध उपस्तुतं चिदवाक् ।

(२०।१)

॥ प्रजापतेरर्कः प्रजापतिरुष्टुगु चावपृथिवी ॥

होवा । ईया । औऽर३हाआऽइ । आयाम् । पूषाऽइ । रयिर्माऽर३धगाः ॥

सोमाः । पुनाऽइ । नाअर्षाऽर३धती ॥ पातीः । विश्वाऽइ । स्वभूमाऽर३धनाः ।

वाया । ख्यद्रोऽइ । दसीजऽर३धमाइ । होवा । ईया । आऽर३हाआऽइ ।

आहावा ॥ ईऽर३ध ॥

॥ इन्द्रस्यार्कौ द्वौ इन्द्रस्त्रिष्टुप्तिन्द्रः ॥ (ऋ० ९।१०।२० । म० १०)

हाधीन्द्राः ॥ राजा । जगतः । चर्षणीनाम् । नाम् । नाम् । नाआइन्म् । (त्रिः) ।

नाहोइन्म् । (त्रिः) । होवाहोहाड । अधिक्षमा । विश्वरूपं । यदस्य । स्या । स्या ।

स्याओइन्म् । (त्रिः) । स्याहोइन्म् । (त्रिः) । औहोहावाहोऽइ ॥ ततो ददा ।

तोऽइदाशु । पाइवसूनी । नी । नी । नाओइन्म् । (त्रिः) । नाहोइन्म् । (त्रिः) ।

हावाहोहाड ॥ चोदद्राधाः । उपस्तु । तंचिदवा । वा । वा । वाओइन्म् । (त्रिः) ।

वाहोइन्म् । (त्रिः) । औहोहावाहोऽइ । हाडवाऽइ ॥ ईऽर३ध ॥

(२१।२)

इन्द्रोहाड ॥ राजा । जगतः । चर्षणीनाम् । नाम् । नाम् । नावा । (त्रिः) ।

नोवाहाइ । (त्रिः) । हाओऽइ । हाऽइहाड । अधिक्षमा । विश्वरूपं । यदस्य ।

स्या । स्या । स्यावा । (त्रिः) । स्यावाहाइ । (त्रिः) । हाओऽइ । हाऽइहाड ॥

ततो ददा । तोऽइदाशु । पाइवसूनी । नी । नी । नावा । (त्रिः) । नावाहाइ । (त्रिः) ।

हाओऽइ । हाऽइहाड ॥ चोदद्राधाः । उपस्तु । तंचिदवा । वा । वा ।

वावा । (त्रिः) । वावाहाइ । (त्रिः) । हाओऽइ । हाऽइहाड । वाऽइ । ईऽर३ध ॥

[नाम-तन्द्र-चर्षणीनाम् । ३५८ । वास्यो मैत्रावरुणिः । इन्द्रः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ७।२।७३)]

धुनःशेष आर्जीगतिः, कृधेमो देवरातो वैधाभिधे वा । नरुणः । त्रिष्टुप् । (क्र० १।२४।३५)

उदुत्तमं वरुण पाशमस्मदवाधमं वि मध्यमं श्रथाय ।

अथा वयमादित्य व्रते तवानागसो अदितये स्याम ॥ ५८९ ॥

॥ वामदेवो गांतमः । इन्द्रः । गायत्री । (न ऋग्वेदीयः)

२२

यस्येदमा रजायुजस्तुज जने वनं स्वः ।

इन्द्रस्य रन्त्ये वृहत् ॥ ५८८ ॥

२३

उदुत्तमं वरुण पाशमस्मदवाधमं वि मध्यमं श्रथाय ।

अथादित्य व्रते वयं तवानागसो अदितये स्याम ॥ ५८९ ॥

(२२।१)

॥ अर्कशिरः अर्को गायत्रीन्द्रः ॥

हाउयास्या ॥ इदमारजोयुः१जाऽरः ॥ तुजेजनेवनाऽसूऽवाऽरः ॥ आइन्द्रस्याऽ३४५राऽ६५६।
तियंचृहत् ॥ (दी० ३ । प० ५ । म० ५) ११ (पु । ३८)

(१)

॥ अर्कग्रीवाश्च अर्को यजुरर्कः ॥

पातीऽरः । (त्रिः) । दिवआ ॥ पातीऽरः । (त्रिः) । अन्तरिक्ष । स्या । पातीऽरः । (त्रिः) ।
पार्थिव । स्या ॥ पातीऽरः (त्रिः) । अपामोपधी । नाम् ॥ पातीऽरः । (त्रिः) । विश्वस्यभूत् ।
स्या । पातीऽरः । पातीऽरः३ः । पाऽर । ताऽरः३४ । औहोवा ॥ ए । पतिर्दिवः ।
ए । पतिरन्तरिक्षस्य । ए । पतिःपार्थिवस्य । ए । पतिरपामोपधीनाम् ।
ए । पतिर्विश्वस्यभूत्स्य । ए । सुवर्ज्योतीऽरः३४५ः । (दी० २० । प० ४१ । म० २२) १२ (पा । ३९)

(२३।१)

॥ वरुणगोतमयोरर्कः वरुणगोतमौ त्रिष्टुप् वरुणादित्यौ ॥

हाउहाउहाउ । आयुश्चक्षुर्ज्योतिः । औहोवा । इया । उदुत्तमंवरुणपाशमाऽरः३स्मात् ॥
अवाधमंविमध्यमंश्रथाऽरः३या ॥ अथादित्यव्रतेवयंताऽरः३वा ॥
अनागसोअदितयोसियाऽरः३माऽरः । हाउहाउहाउ । आयुश्चक्षुर्ज्योतिः ।
औहोवा । इऽर । याऽरः३४ । औहोवा ॥ इऽरः३४५ ॥ (दी० २१ । प० १५ म० १०) १३ (डौ । ४०)

॥ अस्य मूलं न ऋक्, अपि तु स्तोमः स चैपः—(स्तोमपदे १-६-२)

(१)पतिः । दिवः । अन्तरिक्षस्य । पार्थिवस्य । अपाम् । आपधीनाम् ।

ओप । धीनाम् । विश्वस्य । भूत्स्य ॥

२४

इन्द्रं नरो नमथिता० । (ऋ० ७ । २७ । १; सा० ३१८; आ. ने. ५)

२५

सूधानं दिवो अरति० । (ऋ० ३ । ७ । १; सा. ६७, ११४०; आ० ने०)

(२४।६)

॥ अर्कपुष्पे द्वे प्रजापातिलिष्टुविन्द्रः ॥

इय । होइ । इयइयईऽइया । (त्रीणि त्रिः) । इन्द्रन्नरो । नैऽश्मधि ।
॥हवताइ ॥ यत्पारियाः । युनज । ताइधियस्ताः ॥ शूरानृपा । ताऽश्त्रव ।
अकामाइ । आगोमताइ । व्रजभ । जातुवन्नाः । इय । होइ । इयइयईऽइया ।
। होइ । इयइय । ईऽइ । वाऽइ३४ । आहोवा ॥ ईऽइ३४५ ॥

(जी० ११ । ५० ३४ । सा० २४)

। होइ । उवउवऊऽइवा । (त्रीणि त्रिः) । इन्द्रन्नरो । नैऽश्मधि ।
वन्ताइ ॥ यत्पारियाः । युनज । ताइधियस्ताः ॥ शूरानृपा । ताऽश्त्रव ।
कामाइ ॥ आगोमताइ । व्रजभ । जातुवन्नाः । उव । होइ । उवउवऊऽइवा ।
उव । होइ । उवउव । ऊऽइ । वाऽइ३४ । आहोवा ॥ ईऽइ३४५ ॥

(दा० ११ । ५० ३४ । सा० २४) ३५

॥ पवदरास्तृतीयः नमः ॥ ३ ॥

(२५।६)

॥ ज्येष्ठं ताम आज्यदोहम् अग्निर्वै श्वानरलिष्टुनग्निर्वैश्वानरः ॥

हाउहाउहाउ । आज्यदोहम् । (त्रिः) । सूदानन्दाइ । वाऽइअर । तिगृथिष्याः ॥
वैश्वानराम् । ऋवआ । जातमग्नीम् ॥ कविश्मन्ना । जाऽइमति । धिजनानाम् ॥
जासन्नःपा । त्राऽइ०जन । यन्तदेवाः । हाउऽइ । आज्यदोहम् । (द्विः) ।
आज्यदोहहाउ । वा ॥ ए । आज्यदोहम् । (द्वे द्विः) । ए । आज्यदोहऽइ३४५म् ॥

(दा० ३० । ५० ५५ । सा० ३३) ३६ (छि ।

॥ इनिधननाज्यदोहम् । शति वैशिकस्तंकेतः)

उहाउहाउ । हिम्स्थिचिदोहम् । चिदोहम् । चिदोहम् । सूदानन्दाइ । वाऽइअर । तिगृथिष्याः ॥
वैश्वानराम् । ऋवजा । जातमग्नीम् ॥ कविश्मन्ना । जाऽइमति । धिजनानाम् ॥
जासन्नःपा । त्राऽइ०जन । यन्तदेवाः । हाउहाउहाउ । हिम्स्थिचिदोहम् ।
चिदोहम् । चिदोऽइहाउ । वाऽइ ॥ ईऽइ३४५ ॥

(सा. न. १३-४) [१३] ३६ [१३] ३७ [१३] ३८ [१३] ३९ [१३] ४० [१३] ४१ [१३] ४२ [१३] ४३ [१३] ४४ [१३] ४५ [१३] ४६ [१३] ४७ [१३] ४८ [१३] ४९ [१३] ५० [१३] ५१ [१३] ५२ [१३] ५३ [१३] ५४ [१३] ५५ [१३] ५६ [१३] ५७ [१३] ५८ [१३] ५९ [१३] ६० [१३] ६१ [१३] ६२ [१३] ६३ [१३] ६४ [१३] ६५ [१३] ६६ [१३] ६७ [१३] ६८ [१३] ६९ [१३] ७० [१३] ७१ [१३] ७२ [१३] ७३ [१३] ७४ [१३] ७५ [१३] ७६ [१३] ७७ [१३] ७८ [१३] ७९ [१३] ८० [१३] ८१ [१३] ८२ [१३] ८३ [१३] ८४ [१३] ८५ [१३] ८६ [१३] ८७ [१३] ८८ [१३] ८९ [१३] ९० [१३] ९१ [१३] ९२ [१३] ९३ [१३] ९४ [१३] ९५ [१३] ९६ [१३] ९७ [१३] ९८ [१३] ९९ [१३] १०० [१३]

- २६ ^३सुरूपकृतनुमूतये० । (ऋ० १।४।१; सा. १६०, १०८७; ग्रा. गे. २७८-२८१)
- २७ ^{२ ३ १ २}पिवा सोमामिन्द्र० । (ऋ. ७।२२।१; सा. ३९८, ९२७; ग्रा. गे. ६९३-६९४)
- २८ ^{३ २ ३ १ २ ३ १ २}स्वादोरित्था विषूवतः० । (ऋ. १।८४।१०; स. ४०९, १००५; ग्रा. गे. ७१३)

(२५।३) ॥ ऋत-निधनमाज्यदोहम् । (इति वैदिकसंकेतः) ॥

^{२ ४}हाउ(३) । ^{१ २}च्योहम् । (त्रिः) । ^{२ १ २}मूद्धानन्दाइ । ^{२ १ ३}वाऽर । ^{२ ३ ४ ५}तिपृथिव्याः ॥
^{२ ४ ५ ६}वैश्वानराम् । ^{२ १ २}ऋतथा । ^{२ २ ३ ४ ५}जातमग्नीम् ॥ ^{२ १}काविःसम्रा । ^{२ १ ३}जाऽश्मति । ^{२ ३ ४ ५}थिजनानाम् ॥
^{२ ४ ५}आसन्नःपा । ^{२ १ २}त्राऽश्जन । ^{२ ३ ४ ५}यन्तदेवाः । ^{२ ४}हाउ(३) । ^{१ २}च्योहम् । (द्विः) । ^३च्योऽश्हाउ ।
^{२ १}वाऽश् ॥ ^{२ ३}एऽश् ॥ ऋतम् ॥ (दौ० १५।१० २३।मा० २१)१८(च । ४५)

(२६।१) ॥ रुद्रस्य त्रय ऋषभाः, तत्रेदं प्रथमं रैवतऋषभःरुद्रो गायत्री प्रजापतिः ॥

^{२ ४}सुरूपकृतनुमूतये (त्रिः) । ^{२ १ २ ३ ४ ५}सुदुषामिवगोदुहे । ^{३ ४}जुहूमसाइ ॥ ^{४ ५}द्याविद्यवाइ ॥ (द्विः) ।
^{२ ४ ५}द्याविद्यवाऽश्शु । ^१वाऽर ३ ॥ ^१उम् । (त्रिः) ॥ (दौ० १५।१० १२।मा० ७)१९(फे । ४६)

(२७।१) ॥ वैराजऋषभमिदं द्वितीयम् रुद्रो विराडिन्द्रः ॥

^{२ ४ ५ ६}हाउहाउहाउ । ^{१ २}आइही । (त्रिः) । ^१आइ । (त्रिः) । ^२इयाहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ ३}पिवासोमाम् ।
^{२ ३ ४ ५}इन्द्र । ^{२ १ २}मन्दतुन्वा ॥ ^{२ १ २}यन्तेसुपा । ^{२ १ ३}वाऽश्हरि । ^{२ ३ ४ ५}अश्वअर्द्राः ॥ ^{२ १ २}सोतुवाहू । ^{२ १ २}भ्याऽश्सुय । ^{२ ३ ४ ५}तानअवा ॥
^{२ ४}हाउ(३) । ^{१ २}आइही । (त्रिः) । ^१आइ । (त्रिः) । ^{१ २}इयाहाउ । (द्विः) । ^{१ २ ३}इयाऽश्हाउवाऽश् ॥ ^{३ ४ ५}ईऽश् ३ ४ ५ ॥
(दौ० १२।१० ३१।मा० २८)२०(च्र । ४७)

(२८।१) ॥ शाकरऋषभमिति तृतीयम् रुद्रःपडितरिन्द्रः ॥

^{२ १ २}ओऽश्शम् । (त्रिः) । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}स्वादोरित्थाएविषूवतथा । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}शयोः । शयोः ॥ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}मधारिपिवाएन्तिगाएरियआ ।
^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}हविः । (द्विः) । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}याआएन्द्रणाएसयाएवरिया । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}सुवः ॥ (द्विः) । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}वृष्णाएमदाएन्तिशाएभमथाआ ।
^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}ज्योतिः ॥ (द्विः) । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}वस्वीरेअनुएस्वराएजियमा । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}ओऽश्शम् । (द्विः) । ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}ओऽश्शम् ३ ४ ५ ॥
^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}वा ॥ इहस्थिहडाऽश् ३ ४ ५ ॥ (दौ० ३८।१० ३१।मा० ३२)२६(टा । ४८)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [४५] १८ [४७] २० (पृथक् सूत्राणि न सन्ति ।)

[४६] १९ अ० ५.५.८

[४८] २२ दक्षेवधरेजाः १३.९.५; २: ९.२.७; गाँ: १२.२.१०.

(२३।१) द्याविद्यवाद्-इति मध्वनोऽभ्यासः । तिहारः ॥ प्रतिहारम् ० १.११.१२;

(२८।१) भक्तिनिर्माणः प्रतिहारसूत्रभाष्ये स्पष्टः ॥ प्रतिहारम् ० १.११.१२;

- २९ पुरोजिती वा अन्धसः० । (ऋ० ९ । १०१ । ११ सा० ५४५, ६२७, प्रा. मे. १०५६-१०६१)
- ३० असाव्यश्शुम्दाय० । (ऋ. ९ । ६२ । ४; सा. ४७३, १००८; प्रा. मे. ८६५-८७२)
- ३१ अभी नवन्ते अद्रुहः० । (ऋ० ९ । १०० । १; सा. ५४०; प्रा. मे. १०८०-१०८२)

(२९।६) ॥ अतीपंगानि त्रीणि, इन्द्रस्य प्रयोऽतीपंगाः, अथापरं रौद्रः रुद्र इन्द्रोऽनुष्टुप् गायत्री सोमः ॥
एपुरोजिती ॥ वाअन्धसस्तुतायमादयाऽरइत्नवाइ । इडा ॥ उवा ॥ तजातमाऽरन्धसाः ।
अथा ॥ दाइवी ॥ सद्मियाऽरददाइ । अथा ॥ अग्रम् ॥ श्रमसहाऽरइश्रवाः ।
अथा । अपश्चानश्चथाऽरइष्टाऽरिना ॥ सखायादधिजाऽरइहोइ ॥ ह्यायमाऽरइउवाऽरइ ॥
इत्स्थिइटाऽरइ४५ ॥ (ऋ० ९ । १०१ । ११ सा० ५४५) (वि । ४९)

(३०।६) ॥ वासवः इन्द्रश्चिष्टुप् गायत्री सोमश्चेतः ॥

एआसा ॥ जिक्कारश्च्यथाऽरजाऽ । इटा ॥ आसा ॥ च्यश्शुम्दाऽरगा ।
अथा ॥ धाया ॥ मनाताप्रथमामनाऽरइया । इटा ॥ आपइ ॥
दधागिराऽरइष्टाः । अथा ॥ दाशा ॥ स्वसारंअधिमानोऽरअयाः ।
इटा ॥ श्याइनो ॥ नयानिमाऽरसदात् । अथा ॥ माली ॥ निगीऽनमसुवाऽरचलाऽरइ ।
वाऽरइ ॥ इत्स्थिइटाऽरइ४५ ॥ (ऋ० ९ । ६२ । ४ सा० ४७३) (वि । ४९)

(३१।६) ॥ पार्लन्तो वैश्वदेवो वा इन्द्रोऽनुष्टुप् गायत्री सोमश्चेतः ॥

एआर्भी ॥ नवन्तआऽर । इहआऽरइउवाऽर । तनसमन्दीपति ॥
प्रायम् ॥ इन्द्रस्वकाऽर । मियमाऽरइउवाऽर । धानसुतेन्यान्वसः । तानस ॥
नपूयआऽर । पुनियाऽरइउवाऽर । तनसमन्दीपति ॥ जातम्
रिशन्तिमाऽर । तरआऽरइउवाऽरइ ॥ इत्स्थिइटाऽरइ४५ ॥

[तानस-तानस-तानसिति] १६३५५ गा० १४ । १०१ । ११ सा० ५४५ । ११ सा० ५४५, ६२७, प्रा. मे. १०५६-१०६१
[५६३५ ५६३५] ५६३५५ गा० १४ । १०१ । ११ सा० ५४५ । ११ सा० ५४५, ६२७, प्रा. मे. १०५६-१०६१

३२२ धर्ता दिवः पवते० । (ऋ० ९ । ७६ । १; सा. ५.५८, १२२८, प्रा. वे. ११०७-११०८)
(३२११)

॥ प्राजापत्याश्चत्वारः पदस्तोभाः गोतमा वा वैश्वामित्रावैन्द्राशा विश्वेदेवाः वा । अप्रेडपदस्तोभमिदम् । (प्रथममिति वैदिकसंकेतः) ॥ प्रजापतिः जगती सोमहाह । हौवाओऽ२३४वा । (द्वे त्रिः) । ए । ओहोहोवाहाउ । वा । इडा । धत्तादिवःपवतकृतव्यारसः । इडा ॥ इडा ॥ दक्षोदेवानामनुमाद्यानुभिः । इडा ॥ इडा ॥ हरिःसृजानाअत्यानसत्वभिः । इडा ॥ इडा ॥ वृथापाजाश्सिकृणुपेनदीपुवाऽ१ । हाह । हौवाओऽ२३४वा । (द्वे त्रिः) । ए । ओहोहोवाहाउ । वा ॥ इडा ॥

(३२१२) ॥ पड्डिपदस्तोभः (द्वितीयमिति वैदिकसंकेतः) गोतमः । हाउहाउहाउ । हौवाओऽ२३४वा । ए । ओहोहोवाहाउ । वा । धत्तादिवःपवा । इडा । त्कृतव्यारसः ॥ इडा । दक्षोदेवानामनुमाद्यानुभिः । इडा ॥ इडा ॥ हरिःसृजानआ । इडा । त्यानसत्वभिः ॥ इडा । वृथापाजाश्सिकृणुपेनदीपुवाऽ१ । हाउ(३) । हौवाओऽ२३४वा । ए । ओहोहोवाहाउ । वा ॥ इडा ॥ (दी० ४७ । प० ३० । मा० १२) २५ (वा । ५२)

(३२१३) ॥ चतुरिडपदस्तोभः (तृतीयमिति वैदिकसंकेतः) विश्वामित्रः । ओहोहोवाऽ२ । ओवाऽ२ । ए । ओहोहोवाहाउ । वा । धत्तादिवःपवा । इडा । त्कृतव्यारसः ॥ दक्षोदेवानामा । इडा । नुमाद्यानुभिः ॥ हरिःसृजानआ । इडा । त्यानसत्वभिः ॥ वृथापाजाश्सिकृ । इडा । ओहोहोवाऽ२ । ओवाऽ२ । ए । ओहोहोवाहाउ । वा ॥ पुपेनदीपुवाऽ१ ॥

(३२१४) ॥ द्विरिडपदस्तोभः (चतुर्थमिति वैदिकसंकेतः) इन्द्राशी वा । ओहोहोवाहाइ । ए । ओहोहोवाहाउ । वा । धत्ता । दीऽ२ । वःप । वा । कृतव्यः ॥ रसः । दक्षोदेवानामनुमाद्यानुभिः । इडा ॥ इडा ॥ हरिः । सा । नोअ । त्यान ॥ सत्वभिः । वृथापाजाश्सिकृणुपेनदीपुवाऽ१ । आओहोवाहाइ । ओहोहोवाहाउ । वा ॥ इडा ॥ (दी० ४२ । प० २२ । मा० ६) २७ (छू । ५४)

॥ त्रयोदश चतुर्थः सण्टः ॥ ४ ॥
॥ इति (प्रमे) आरग्यकगाने प्रथमः प्रपाठकः ॥ १ ॥
(दी० ३० । प० २३ । मा० १२) २८ (वा । ५५)

ताम-तन्त्र-सूत्राणि] [५२]२५ [५३]२६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) पदस्तोभ आकण्ठये निम्बन् १३.९.८
: २.१०.६; [५४]२७ स्वैर्जा ५.२.१; [५५]२८

३३ चर्षणीधृतं मघवानम्० । (ऋ० ३ । ५१ । १; सा. ३७४; प्रा. गे. ६४३)

(३३१) ॥ दशसंस्पर्षाणि, महासंस्पर्षाणि, सर्पसामानि वा, सर्पम् । अथापरं
वाभ्रवाणि चत्वारि अग्निर्जगतीन्द्रः । (तत्र प्रथममिदम्) ॥

अमाइमाहे । (त्रिः) । चर्षणीधृतंमघवानं३३मूकथा३३या३३रम्॥ इन्द्रं३३गिरो३३वृहतीर३३भ्य३३नूपा३३ता३३र॥
वा३३वृधानं३३पुर३३हूतं३३सु३३श्वा३३क्ता३३इ३३भी३३रः॥ अम३३र्त्य३३जर३३माणं३३दि३३श्वा३३इ३३दा३३इ३३वे३३र ।
अमाइमाहे । (द्विः) । अ३३मा३३र३३इ३३ । मा३३र३३ । हा३३र३३४ । औ३३हा३३वा॥ स३३र्प३३सु३३वा३३र३३४५ः॥
(सं० १० । १० । १४ । सा० १२) (भा । ६६)

(३३२) ॥ पृथिव्याश्च सर्पम् (प्रसर्पम्) । अथापरं वाभ्रवाणि चत्वारि पृथिवीजगतीन्द्रः ।
(तत्र द्वितीयमिदम्) ॥

अभिप्रम३३हि३३रा३३इ३३माहे । (त्रिः) । चर्षणीधृतंमघवानं३३मूकथा३३या३३रम्॥
इन्द्रं३३गिरो३३वृहतीर३३भ्य३३नूपा३३ता३३र॥ वा३३वृधानं३३पुर३३हूतं३३सु३३श्वा३३क्ता३३इ३३भी३३रः॥
अम३३र्त्य३३जर३३माणं३३दि३३श्वा३३इ३३दा३३इ३३वे३३र । अभिप्रम३३हि३३रा३३इ३३माहे । (द्विः) ।
अभिप्रम३३हि३३रा३३र३३इ३३ । मा३३र३३ । हा३३र३३४ । औ३३हा३३वा॥ प्र३३स३३र्प३३सु३३वा३३र३३४५ः॥
(सं० १० । १० । १४ । सा० १२) (भा । ६७)

(३३३) ॥ वायोश्च सर्पम् (उत्सर्पम्) । किञ्च अथापरं वाभ्रवाणि चत्वारि वायुर्जगतीसोमः ।
(तत्र तृतीयमिदम्) ।

हा३३उ३३हा३३उ३३हा३३उ३३वा । चर्षणीधृतंमघवानं३३मु३३क३३थ३३म्॥ हा३३उ३३(३)३वा । इन्द्रं३३गिरो३३वृहतीर३३भ्य३३नू३३प३३त॥
हा३३उ३३(३)३वा । वा३३वृ३३धा३३नं३३पुर३३हू३३तं३३सु३३वृ३३क्ति३३भिः॥ हा३३उ३३(३)३वा । अम३३र्त्य३३जर३३माणं३३दि३३वा३३दि३३व ।
हा३३उ३३(३)३वा॥ उ३३त्स३३र्प३३सु३३वा३३र३३४५ः॥ (सं० ११ । १० । १५ । सा० १३) (भा । ६८)

[साम-संस्पर्षाणि] [५६] १७७२ (पृथ्वी-संस्पर्षाणि)

[५७] ३ अक्षरपर्व ५६-५८

संस्कृत-मि १३.४.७

संस्कृत-मि १३

३४ तवेदिन्द्रावमं वसु० । (ऋ० ७ । ३२ । १६; सा. २७०; प्रा. ने. ४६६)

३६ अभि प्रियाणि पवते० । (ऋ. ९।७५।१; सा. ५५४,७००; प्रा. ने. १०८९-१०९५)

(३११) ॥ अन्तरिक्षस्य सर्पम् अन्तरिक्षोवृहतीन्द्रः । किञ्च अथापरं ब्राह्मणाणि चत्वारि । (तत्र तुरीयमिदम्)

हाउ(३)वा । सुवस्स॑सर्पन्तः । तवेदिन्द्रावमं वसु ॥ हाउ(३)वा । सुवस्स॑सर्पन्तः ।
त्वं पुण्यासिमध्यमम् ॥ हाउ(३)वा । सुवस्स॑सर्पन्तः । सत्राविश्वस्य परमस्य राजसि ॥

हाउ(३)वा । सुवस्स॑सर्पन्तः । नकिङ्गागोपुवृष्वते । हाउ(३)वा ॥ सुवस्स॑सर्पन्तः ।
ए । सर्पतप्रसर्पतसुवर्गमेमत्तेवयम् ॥

(दी० १० । प० १६ । मा० २२) ४ (पा । ५९)

(३१२) ॥ आदित्यम्, आदित्यस्य च सर्पम् आदित्योवृहतीन्द्रः । किञ्च अथापरं पावमानानि चत्वारि ।
(तत्र प्रथममिदम्) ॥

सुवस्स॑सर्पसर्पाडर । (द्विः) । सुवस्स॑सर्पसम् । साडर । पाडर ३४ ।
आहावा । तवेदिन्द्रावमं वसु ॥ त्वं पुण्यासिमध्यमम् ॥ सत्राविश्वस्य परमस्य राजसि ॥
नकिङ्गागोपुवृष्वते । सुवस्स॑सर्पसर्पाडर । (द्विः) । सुवस्स॑सर्पसम् । साडर ।

पाडर ३४ । आहावा ॥ एडर । सुवर्गमेमाडर ३४५ ॥ (दी० १२ । प० १८ । मा० ३) ५ (जि । ६०)

(३५१) ॥ दिवश्च सर्पम् र्थाजंगती सूर्यः । किञ्च अथापरं पावमानानि चत्वारि ।
(तत्र द्वितीयमिदम्) ॥

सृपायप्रसृ । पा । इहा । इडरया । (चत्वारिचिः) । अभिप्रियाणि पवते चडरनोहाडरइताडर ॥
नामानियहोअधियपुडरवाडरनाडरइ ॥ आसूर्यस्य वृशतोसुडरहानाडरधीडर ॥
रथेविपंचनरइडरचाक्षुडरणाडर । सृपायप्रसृ । पा । इहा । इडरया । (चत्वारि चिः) ।

सृपायप्रसृ । पा । इहा । इडर । याडर ३४ । आहावा ॥ ए । सृपायप्रसृपाय ।
(द्वे द्विः) । ए । सृपायप्रसृपायाडर ३४५ ॥

(दी० २६ । प० ३६ । मा० ५) ३ (कु । ६१)

[सप्तम-तस्य-चत्वारि] [३११] [३१२] (त्वं पुण्यासिमध्यमम्)

८ गा० २।५]

३६ त्वया वयं पवमानेन सोम भरे कृतं वि चिनुयाम शश्वत् ।
 तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ ५९० ॥
 ३७ त्वया वयं पवमानेन सोम भरे कृतं वि चिनुयाम शश्वत् ।
 तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ ५९१ ॥
 स्वादारित्या विषूवतः० । (क्र. १।८४।१०; सा. ४०९, १००५; ग्रा. ते. ७१३)

॥ अयं सर्पलास । आपः त्रिष्टुप्सोम. लिंगोक्ता वा ॥

(३६।१)
 सृपायप्रसृ । पा । ओहा । इडइथा । (चत्वारि त्रिः) । त्वयावयंपवमानेनसोमा ॥
 भरेकृतंविचिनुयामशाश्वत् ॥ तन्नोमित्रोवरुणामामहान्ताम् ॥ अदितिसिन्धुपृथिवी ॥
 सृपायप्रसृ । पा । ओहा । इडइथा । (चत्वारि द्विः) । सृपायप्रसृ ।
 पा । ओहा । इडइ । याडर३४ । ओहावा ॥ ए । सुवः । ए । सुवः । ए ।
 (दे० २३ । १० ३६ । ना० ७)

(३६।२)
 समुद्रस्य सर्पलास । समुद्रः त्रिष्टुप्सोमः लिंगोक्ता वा ॥
 सृपायप्रसृ । पा । ओहा । (त्रीणि त्रिः) । त्वयावयंपवमानेनसोमा ॥
 भरेकृतंविचिनुयामशाश्वत् ॥ तन्नोमित्रोवरुणामामहान्ताम् ॥ अदितिसिन्धुपृथिवी ॥
 सृपायप्रसृ । पा । ओहा । (त्रीणि द्विः) । सृपायप्रसृ । पा । आडर ।
 हाडर३४ । ओहावा । सुवः । ए ।
 (दे० २६ । १० ३० । म.)

(३६।३)
 मांश्चे द्वे, सःसर्पे द्वे वा । द्वयोःमण्डुःपश्चिक्किन्द्रः ॥
 स्वादारित्याविषूवताएहाउ ॥ मधापिबन्तिगौरियाएहाउ । याइन्द्रोणसया ॥
 वृष्णामदन्तिशामधाएहाउ ॥ वस्वीरनुस्वराजियामडइहाउ । वा । ए ।
 दिशंप्रदिशन्क । पाडर । ताडर३४ । ओहावा ॥ ए । राजंगममस्वराज ॥
 (दे० २६ । १० १३ ।)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [६२] ७ [३३] (दृश्यं चतुर्णि न चतुर्णि) [३३] इ न च

३८ त्वमिन्द्र प्रतूर्तिष्वभि० । (ऋ. ८ । १९ । ५; सा. ३११, १६३७; प्रा. मे. ५२५)

३९ वषमहा९ असि सूर्य० । (ऋ. ८ । १०१ । ११; सा. २७६, १७८८; प्रा. मे. ४७८)

वामदेवो गौतमः । विश्वे देवाः । एकपाज्जयती । (न ऋग्वेदीयः)

४० इमं वृषणं कृणुतेकामिन्माम् ॥ ५९१ ॥

(३७।२)

स्वादोरित्थाविषुवताओहाउ ॥ मधोऽपिवन्तिगौरियाओहाउ । याइन्द्रेणसयावराओहाउ ॥

वृष्णामदन्तिशोभयाओहाउ ॥ वस्वीरनुस्वराजियामोऽरेहाउ । वा । ए ।

उदिशोविदिशःक । पाऽरे । ताऽरे३४ । ओहोवा ॥ ए । विराजंगमैमस्वराजंगममाऽरे३४५ ॥

(दी० २७ । प० १३ । मा० १०) १० (जौ । ६५)

दश पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

(३८।१) ॥ त्रिपंधिमृ । वृहत्साम रथन्तरम् वामदेव्य एवं रूपम् प्रजापतिःपथ्यावृहतीन्द्रः ॥

ओहोइत्वामिन्द्रप्रतूर्तिषुऽरेए ॥ अभाइवाइश्वाः । आसिस्थाऽरे३४द्वीः ॥ श्री ॥

आशस्तिहाजनितावृ । त्रतूऽरे३रसाइ ॥ श्री ॥ तुवाऽरे३०तूर्या ॥ तरोहोऽरे ।

हीम्माऽरे ॥ प्याऽरेतोऽरे३हाइ ॥

(दी० ७ । प० ९ । मा० ८) ११ (जौ । ६६)

(३९।१) ॥ यज्ञसारथिप्रजापतिर्वृहती सूर्यः ॥

एवाण्मा ॥ हा९असिम्सुऽरिया । इडा । वृ । हाउवा । आथा ॥

वाडा ॥ दित्यमहा९ऽरेअसाइ । इडा । हरिः । हाउवा । आथा ॥ माहः ॥

तेसतोमहिमापनाऽरेइष्टमा । इडा । मतिः । हाउवा । आथा ॥ माहा ॥

दवमहाऽरे९असाइ ॥ इडाऽरे३४५ ॥

(दी० ५ । प० २१ । मा० १२) १२ (पा । ६७)

(४०।१) ॥ वृषाप्रजापतिरेकपदात्रिष्टुब् विश्वेदेवाः ॥

इमाओवा । (त्रिः) । इमाऽरे । ओइ । इमाऽरे । ओइ । इमाऽरे ।

ओऽरे३४वा ॥ वृषाओवा । (त्रिः) । वृषाऽरे । ओइ । (द्वे द्विः) । वृषाऽरे ।

ओऽरे३४वा । णकृणावता । एकाओवा । (त्रिः) । एकाऽरे । ओइ । (द्वे द्विः) ।

एकाऽरे । ओऽरे३४वा ॥ इन्माऽरे३४५म् ॥ (दी० ३५ । प० २९ । मा० १६) १३ (भू । ६८)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [६५]१० [६६]११ (पृथक् सूत्राणि न ऋन्ति) [६७]१२ वृ सारथि निहाउवायाम् १३.११.११

[६८]१३ ते ८.५.६; णकृणु १३.४.४; ऋ अस्मिन् साम्नि प्रतिहारविभागः " एकं वृषा त्रिदशायम् " " ओवाऽनो वा नव हृद्यः " इति प्रतिहारसूत्रोक्तः । (१.११.२९, ३०) दृष्टव्यः ।

४१ य एक इद्विदयते० । (ऋ. १।८५।७; सा. ३८९, १३४६; आ. ने. ६७४-६७६)

४२ यो न इदमिदं पुरा० । (ऋ. ८।२१।९; सा. ४००; आ. ने. ६९६-६९७)

४३ अभ्रातृव्यो अनात्वम्० । (ऋ. ८।२१।१३; सा. ३९९, १३८९; आ. ने. ६९५)

(४२।१) × ॥ एकवृष प्रजापतिरुष्णिनिन्द्रः ॥

हाहिम् । (ऋिः) । योवा । (ऋिः) । योवाहाइ । (ऋिः) । य एक इद्विदयते ।

एकसमेरयद्वेष ॥ वसुमत्तौयदाशुष । एकसमेरयन्मह ॥ ईशानाअप्रतिष्कृतः ।

एकवृषाविराजति ॥ इन्द्राअग । हाहिम् । (ऋिः) । योवा । (ऋिः) ।

योवाहाइ । (ऋिः) । योवाऽऽहाउ । वाऽऽ । इऽऽऽऽऽऽ ॥

(दे० ५९।१००२७।न० १०) १४ (अ । ६९)

(४२।१) ॥ विद्रघप्रजापतिः ककुदिन्द्रः ॥

होवाहाइ । योनः ॥ होवाहाइ । (ऋिः) । ओहावाहाइ । (ऋिः) । इदाम् ।

(ऋिः) । पुराए । हावाहाइ । (ऋिः) । ओहावाहाइ । (ऋिः) । प्रवाए ।

स्यआए । निनाए । होवाहाइ । (ऋिः) । ओहावाहाइ । (ऋिः) ।

यतामे । उवाए । स्तुषाए ॥ होवाहाइ । (ऋिः) । ओहावाहाइ । (ऋिः) ।

सखाए । यआए । द्रमूए । तयाए । होवाहाइ । (ऋिः) । ओहावाहाइ । (ऋिः) ।

ओहावाऽऽहाउ । वाऽऽ ॥ हन्स्स्थिचृहन्नमाऽऽऽऽऽऽ ॥

(दे० ५९।१००४३।न० १६) १५ (धृ । ७०)

(४३ः१) ॥ अभ्रातृव्यम् (भ्रातृव्यम् वा) प्रजापतिः ककुदिन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । हुवविराजस्स्वराजम् । (ऋिः) । हाओवा । (ऋिः) ।

हाऽऽओऽऽऽऽऽऽ । (ऋिः) । हाउवा । महत्तामअजीजन । अभ्रातृव्योअनात्वम् ॥

महद्द्रमजीजन । अनापिरिन्द्रजनुषासनाद ॥ स्यभ्रातृव्यमजीजेन ।

युषदापित्वमिच्छन् ॥ हाउऽऽ । हुवविराजस्स्वराजम् । (ऋिः) । हाओवा । (ऋिः) ।

हाऽऽओऽऽऽऽऽऽ । (ऋिः) । हाउऽऽ(ऽऽ)वाऽऽ ॥ एऽऽ । अनिमूर्त्तीऽऽऽऽऽऽ ॥

(दे० ५९।१००४३।न० २०) १६ (दे । ७१)

[स्तान-तन्द्र-सुप्रसिद्ध-३९७-३९८-३९९-४००-४०१-४०२-४०३-४०४-४०५-४०६-४०७-४०८-४०९-४१०-४११-४१२-४१३-४१४-४१५-४१६-४१७-४१८-४१९-४२०-४२१-४२२-४२३-४२४-४२५-४२६-४२७-४२८-४२९-४३०-४३१-४३२-४३३-४३४-४३५-४३६-४३७-४३८-४३९-४४०-४४१-४४२-४४३-४४४-४४५-४४६-४४७-४४८-४४९-४५०-४५१-४५२-४५३-४५४-४५५-४५६-४५७-४५८-४५९-४६०-४६१-४६२-४६३-४६४-४६५-४६६-४६७-४६८-४६९-४७०-४७१-४७२-४७३-४७४-४७५-४७६-४७७-४७८-४७९-४८०-४८१-४८२-४८३-४८४-४८५-४८६-४८७-४८८-४८९-४९०-४९१-४९२-४९३-४९४-४९५-४९६-४९७-४९८-४९९-५००-५०१-५०२-५०३-५०४-५०५-५०६-५०७-५०८-५०९-५१०-५११-५१२-५१३-५१४-५१५-५१६-५१७-५१८-५१९-५२०-५२१-५२२-५२३-५२४-५२५-५२६-५२७-५२८-५२९-५३०-५३१-५३२-५३३-५३४-५३५-५३६-५३७-५३८-५३९-५४०-५४१-५४२-५४३-५४४-५४५-५४६-५४७-५४८-५४९-५५०-५५१-५५२-५५३-५५४-५५५-५५६-५५७-५५८-५५९-५६०-५६१-५६२-५६३-५६४-५६५-५६६-५६७-५६८-५६९-५७०-५७१-५७२-५७३-५७४-५७५-५७६-५७७-५७८-५७९-५८०-५८१-५८२-५८३-५८४-५८५-५८६-५८७-५८८-५८९-५९०-५९१-५९२-५९३-५९४-५९५-५९६-५९७-५९८-५९९-६००-६०१-६०२-६०३-६०४-६०५-६०६-६०७-६०८-६०९-६१०-६११-६१२-६१३-६१४-६१५-६१६-६१७-६१८-६१९-६२०-६२१-६२२-६२३-६२४-६२५-६२६-६२७-६२८-६२९-६३०-६३१-६३२-६३३-६३४-६३५-६३६-६३७-६३८-६३९-६४०-६४१-६४२-६४३-६४४-६४५-६४६-६४७-६४८-६४९-६५०-६५१-६५२-६५३-६५४-६५५-६५६-६५७-६५८-६५९-६६०-६६१-६६२-६६३-६६४-६६५-६६६-६६७-६६८-६६९-६७०-६७१-६७२-६७३-६७४-६७५-६७६-६७७-६७८-६७९-६८०-६८१-६८२-६८३-६८४-६८५-६८६-६८७-६८८-६८९-६९०-६९१-६९२-६९३-६९४-६९५-६९६-६९७-६९८-६९९-७००-७०१-७०२-७०३-७०४-७०५-७०६-७०७-७०८-७०९-७१०-७११-७१२-७१३-७१४-७१५-७१६-७१७-७१८-७१९-७२०-७२१-७२२-७२३-७२४-७२५-७२६-७२७-७२८-७२९-७३०-७३१-७३२-७३३-७३४-७३५-७३६-७३७-७३८-७३९-७४०-७४१-७४२-७४३-७४४-७४५-७४६-७४७-७४८-७४९-७५०-७५१-७५२-७५३-७५४-७५५-७५६-७५७-७५८-७५९-७६०-७६१-७६२-७६३-७६४-७६५-७६६-७६७-७६८-७६९-७७०-७७१-७७२-७७३-७७४-७७५-७७६-७७७-७७८-७७९-७८०-७८१-७८२-७८३-७८४-७८५-७८६-७८७-७८८-७८९-७९०-७९१-७९२-७९३-७९४-७९५-७९६-७९७-७९८-७९९-८००-८०१-८०२-८०३-८०४-८०५-८०६-८०७-८०८-८०९-८१०-८११-८१२-८१३-८१४-८१५-८१६-८१७-८१८-८१९-८२०-८२१-८२२-८२३-८२४-८२५-८२६-८२७-८२८-८२९-८३०-८३१-८३२-८३३-८३४-८३५-८३६-८३७-८३८-८३९-८४०-८४१-८४२-८४३-८४४-८४५-८४६-८४७-८४८-८४९-८५०-८५१-८५२-८५३-८५४-८५५-८५६-८५७-८५८-८५९-८६०-८६१-८६२-८६३-८६४-८६५-८६६-८६७-८६८-८६९-८७०-८७१-८७२-८७३-८७४-८७५-८७६-८७७-८७८-८७९-८८०-८८१-८८२-८८३-८८४-८८५-८८६-८८७-८८८-८८९-८९०-८९१-८९२-८९३-८९४-८९५-८९६-८९७-८९८-८९९-९००-९०१-९०२-९०३-९०४-९०५-९०६-९०७-९०८-९०९-९१०-९११-९१२-९१३-९१४-९१५-९१६-९१७-९१८-९१९-९२०-९२१-९२२-९२३-९२४-९२५-९२६-९२७-९२८-९२९-९३०-९३१-९३२-९३३-९३४-९३५-९३६-९३७-९३८-९३९-९४०-९४१-९४२-९४३-९४४-९४५-९४६-९४७-९४८-९४९-९५०-९५१-९५२-९५३-९५४-९५५-९५६-९५७-९५८-९५९-९६०-९६१-९६२-९६३-९६४-९६५-९६६-९६७-९६८-९६९-९७०-९७१-९७२-९७३-९७४-९७५-९७६-९७७-९७८-९७९-९८०-९८१-९८२-९८३-९८४-९८५-९८६-९८७-९८८-९८९-९९०-९९१-९९२-९९३-९९४-९९५-९९६-९९७-९९८-९९९-१०००]

× अक्षरवर्ष-विभाग-प्रतिपादके-प्रमाणः [अक्षर-वर्ष-३९७-३९८]

अमहीयुराङ्गिरसः । पवमानः सोमः । गायत्री । (ऋ० १।६।१।१२-११)

स न इन्द्राय यज्यवे वरुणाय मरुद्भ्यः । वरिवोवित्परि स्रव ॥ ५९२ ॥

एना विश्वान्यर्थ आ द्युम्नानि मानुषाणाम् । सिपासन्तो वनामहे ॥ ५९३ ॥

४४ रेवतीर्नः सधमादे० । (ऋ. १।३०।१३; सा. १५३, १०८४; प्रा. वे. २५९)

४५ उच्चा ते जातमन्धसः० । (ऋ. १।६।१।१०; सा. ४६७, ६७२; प्रा. वे. ८१४-८२६)

४६ स न इन्द्राय यज्यवे वरुणाय मरुद्भ्यः । वरिवोवित्परिस्रव ॥ ५९२ ॥

४७ एना विश्वान्यर्थ आ द्युम्नानि मानुषाणाम् । सिपासन्तो वनामहे ॥ ५९३ ॥

(४४।१)

॥ रेवते द्वे । द्वयोः प्रजापतिर्गायत्रीन्द्रः ॥

हाउरेवा ॥ तीर्नाः । इहा । सधमादाऽ२ । हाऽ३ उवाऽ२३ ॥ ईऽ३४डा ॥

इन्द्राऽ२इसन्तू ॥ इहा । तुविवाजाऽ२ः । हाऽ३ उवाऽ२३ ॥ ईऽ३४डा ॥

क्षुमाऽ२न्ताया ॥ इहा । भिमदेमाऽ२ । हाऽ३ उवाऽ२३ ॥ ईऽ३४डा ॥

(दी० ५ । प० १६ । मा० ७) १७ (पे । ७२)

(४४।२)

रा ॥ वताऽ२इः । नाः । इहा । ओहीहो । इडा । सधाऽ२ । मादाइ । इहा ।

ओहीहो । इडा ॥ इन्द्राऽ२इ । सन्तू । इहा । ओहीहो । इडा ॥

तुवाऽ२इ । वाजाः । इहा । ओहीहो । इडा ॥ क्षुमाऽ२ ।

तोषा । इहा । ओहीहो । इडा ॥ भिम्माऽ२ । देमा । इहा । ओहीहो । इडा ॥

एरा । एवृ । एरऽ२३४५ ॥

(दी० १९ । प० ३४ । मा० ७) १८ (धे । ७३)

(४५-४७।१)

॥ शाकरवर्णम् । शाकरवर्णो गायत्री सोमः ॥

एऊच्चा ॥ तेजातमन्धसादिविसद्भूमियाऽ२ददाइ । इडा । उग्रशर्ममहाऽ२इथाऽ३वाः ॥ श्री ॥

सानः ॥ इन्द्राययज्यवेवरुणायमरुद्भ्यः । इडा । वरिवोवित्पराऽ२इसाऽ३वा ॥ श्री ॥

आइना । विश्वान्यर्थआद्युम्नानिमानुषाऽ२णाम् । इडा ॥ सिपासन्तोवनाऽ२इहोइ ॥

मादाऽ३ उवाऽ२३ ॥ इत्स्थिइडाऽ२३४५ ॥

(दी० १४ । प० १४ । मा० १३) १९ (धि । ७४)

मा० २।६]

अया रुचा हरिण्या० । (ऋ० १।१११।१; सा. ४६३, १५९०; प्रा. मे. ८०५-८०७)

अभि त्वा शूर नोनुसः० । (ऋ. ७।३२।२२; सा. २३३, ६८०; प्रा. मे. ३७७-३७८)

त्वामिद्धि हवामहे० । (ऋ. ६।४६।१; सा. २३४, ८०९; प्रा. मे. ३७९-३८०)

(४८।१) ॥ नित्यवत्सा (नित्यवत्सम्) प्रजापतिरत्यष्टिस्सोमः ॥

एआया ॥ रुचाहरिण्यापुनानोविश्वद्विपाशितरतिसयूऽरगभाइः । इडा ।
सरोनसयूऽग्वाऽऽभीः ॥ धारा ॥ पृष्ठस्यरोऽरचताइ । इडा ॥ धारा ॥
पृष्ठस्यरोऽरचताइ । अथा ॥ धारा ॥ पृष्ठस्यरोऽरचताइ । इडा । पुनानोअरुपोऽहाऽऽरीः ।
विश्वायद्रूपापरियासियाऽऽ । काभीः । सप्तस्यभिराऽऽहो । काभिराऽऽउवाऽऽर ।
इत्स्थिइडाऽऽ३४५ ॥

(दी० १७ । प० १९ । मा० १२) २० (झा । ७५)

(४९।१) ॥ वसिष्ठस्य च रथन्तरम् । वसिष्ठो बृहतीशानेन्द्रौ ॥

शामित्वाशूरनोनुमोवा ॥ आदुग्धाडवधेनवईशानमस्यजगतः । सुवाऽऽऽऽशां ॥
आडशानमाऽऽइन्द्राऽऽ ॥ तास्युऽऽ३४पा । ओवाऽऽ६ । हाउवा ॥ अस् ॥
(दी० १० । प० ८ । मा० ८) २१ (वै । ७६)

(५०।१) ॥ जमदग्नेश्च सप्तहम् । जमदग्निः बृहतीन्द्रः ॥

अयंवायाउ । (त्रिः) । त्वामिद्धाइ । हावामहाइ ॥ (त्रिः) । सातोवाजा ।
स्याकारवाः ॥ (त्रिः) । त्वावुत्राइ । पूइन्द्रसात् । पातिनराः ॥ (त्रिः) । त्वाकाष्ठा ।
स्रवर्ताः ॥ (त्रिः) । अयंवायाउ । (द्विः) । अयम् । वाऽऽ२ । याऽऽ३४ ।
आहावा ॥ ए । त्रिवृतं प्रवृत्ताऽऽ३४५म् ॥
(दी० ३१ । प० ३२ । मा० २८) २२ (खे ।

॥ द्वादश पद्यः सप्तः ॥ ६ ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [७५]२०[७६]२१ (इयद् सूत्रानि न सन्ति)
गीताये नन्दावाम् ११.२.३;

[७७]२२ तम् १३.

(५१२) ॥ पञ्चपविमन्ति (महासामानि) रुद्रसूक्तम् । रुद्रस्त्रिष्टुप्विन्द्रः ॥

आक्रन्दय कुरुषोपमहान्तं हरीइन्द्रस्याभियोजयाशू ।

मर्माविधन्ददतामन्यो अन्यं शल्यात्मापततु श्लोकमच्छ ।

प्रयत्नकराव्णिसनत्ता अभ्यवत्तयन् । ज्यागित्सिआहातशयातकेशवच्छिरः ॥

(५१३)

(स्वरितम् २ । उदात्तम् २ । म-रि १५) १३ (छु । ७८)

क्रा । क्रन्दय । कुरु । षोपम् । महान्तम् ॥ हरीइति । इन्द्रस्य । अभि ।

मोजय । आशइति ॥ मर्माविधम् । मर्म । विधम् । ददताम् । अन्यः ।

अन् । यः । अन्यम् । अन् । यं ॥ शल्यात्मा । शल्य । आत्मा । पततु ।

श्लोकम् । अच्छ ॥ प्र । यन् । चक्रम् । अराव्णे । अ । राव्णे ॥ सनत्तै ।

अभ्यवत्तयन् । अभि । अवत्तयत् ॥ ज्यांक । इत् । तिस्रः । आहाते ॥

अक्षरानुसंधानम् । क्रान्दय । शिरः ॥

(आयुदात्तम् ११ । अवग्रहम् ६ । पदम् ४३) १४ (कि । ७९) +

(५१४)

॥ पञ्च पविमन्ति महासामानि (तत्र प्रथमविदं) । शर्वस्य प्रथमोत्तमे (तत्र प्रथमविदं) । अथापममोर्दरसी द्वे (तत्रान्याद्यमिदम्) शर्वस्त्रिष्टुप्विन्द्रः ॥

आक्रन्दय कुरुषोपमहान्तं । आन्ताऽऽरम् । हरीइन्द्रस्याभियोजयाऽऽरम् ।

मर्माविधन्ददतामन्योऽऽरम् । अन्याऽऽरम् ॥ शल्यात्मापततु श्लोकमाऽऽरम् ॥

अभ्यवत्तयन् । अभि । अवत्तयत् ॥ ज्यांक । इत् । तिस्रः ॥

(श्लो १२ । पद १२ । मात्र ४) १५ (छी । ८०)

(५१५)

॥ पञ्च पविमन्ति महासामानि । (तत्र द्वितीयविदं) रुद्रस्य त्रीणि (तत्रान्यविदम्) । अत्रेदंसी द्वे (तत्र द्वितीयविदम्) रुद्रो अनुष्टुप्विन्द्रः ॥

आक्रन्दय कुरुषोपमहान्तं । आन्ताऽऽरम् । हरीइन्द्रस्याभियोजयाऽऽरम् ।

मर्माविधन्ददतामन्योऽऽरम् । अन्याऽऽरम् ॥ शल्यात्मापततु श्लोकमाऽऽरम् ॥

अभ्यवत्तयन् । अभि । अवत्तयत् ॥ ज्यांक । इत् । तिस्रः ॥

अक्षरानुसंधानम् । क्रान्दय । शिरः ॥

आक्रन्दय कुरुषोपमहान्तं । आन्ताऽऽरम् । हरीइन्द्रस्याभियोजयाऽऽरम् ।

मर्माविधन्ददतामन्योऽऽरम् । अन्याऽऽरम् ॥ शल्यात्मापततु श्लोकमाऽऽरम् ॥

अभ्यवत्तयन् । अभि । अवत्तयत् ॥ ज्यांक । इत् । तिस्रः ॥

अक्षरानुसंधानम् । क्रान्दय । शिरः ॥

२१७]

अभि त्वा शूर नोनुमः० । (ऋ. ७३२।२२; सा. २३३, ६८०; प्रा. वे. ३७७-३७८)

१) ॥ पञ्च पविमन्ति महासामानि (तत्र तृतीयमिदं) । रुद्रस्य त्रीणि
 (तत्र द्वितीयमिदं) । क्षुरस्य हरसी द्वे (तत्र प्रथममिदं) रुद्रोऽनुष्टुबिन्द्रः ॥
 पाभूः । (त्रिः) । प्रायऽरत् । चक्रम्ऽर । आरोऽर । आण्णाऽरह् ॥ (त्रिः) ।
 निऽर । ताअऽर । भ्यावऽर । तायऽरत् ॥ (त्रिः) । जीयोऽरक् । इत्तिऽर ।
 आओऽर । हातेऽर । (त्रिः) । शयाऽर । तैकऽर । शवऽरत् ।
 शाहरऽरः । (त्रिः) । अभ्याभूः । (द्विः) । अ । भ्याऽर । भूऽर३४ ।
 आहोवा । हस्स्थिप्रहस्स्थिष्चक्षूऽर३४५ः ॥ (द्वि० ३५ । प० ३४ । मा० २६) २७ (भू । ८२)
 (५१६) ॥ पञ्च पविमन्ति महासामानि (तत्र चतुर्थमिदं) । रुद्रस्य त्रीणि
 (तत्र तृतीयमिदं) । क्षुरस्य हरसी द्वे (तत्र द्वितीयमिदम्) रुद्रोऽनुष्टुबिन्द्रः ॥
 हाउहाउहाउ । क्षुरोहरोहरोहरः । (त्रिः) । वृश्चप्रवृश्चप्रच्छिन्धि । (त्रिः) ।
 हाउहाउहाउवा । प्रयच्चक्रमराण्णो ॥ सनताअभ्यवत्तयत् ॥ ज्योगित्तिसओहाते ॥
 शयतिकेशवाच्छिः । हाउहाउहाउ । क्षुरोहरोहरोहरः । (त्रिः) ।
 वृश्चप्रवृश्चप्रच्छिन्धि । (त्रिः) । हाउ (३) वा ॥ ए । वृश्चप्रवृश्चप्रच्छिन्धि ।
 (द्वे द्विः) । ए । वृश्चप्रवृश्चप्रच्छिन्धीऽर३४५ ॥ (द्वि० ३७ । प० २६ । मा० २२) २८ (चा । ८३)
 (५१६) पञ्च पविमन्ति महासामानि (तत्र पञ्चममिदं) । शर्वस्य प्रथमोत्तमे
 (तत्रोत्तममिदं) । मृत्योर्हरः लोकानां शान्तिरुत्तम (राम ॥
 हाउहाउहाउ । वयोवृहदत श्वविभद्रा श्वघा श्वय श्कृण्वइपमृज श्रजःसुवः । हिम् । (त्रिः)
 हो । (त्रिः) । हः । (द्विः) । हःऽर३४ । ओहावा । अभित्वागूरनानुमाहम् ॥
 अदुग्घाह्वधेनवाहम् ॥ इशानमस्यजगतस्वदृशहम् ॥ इशानमिन्द्रतस्थुपाहम् ।
 हाउहाउहाउ । वयोवृहदत श्वविभद्रा श्वघा श्वय श्कृण्वइपमृज श्रजःसुवः । हिम् । (त्रिः)
 दो । (त्रिः) । हः । (द्विः) । हःऽर३४ । ओहावा ॥ ए । वाक् । ए ।
 इडा । ए । सुवः । ए । वृहत् । ए । भाः । ए । अकमचतदवावृषहम् ॥
 (द्वि० ४६ । प० ४७ । मा० २६) २९ (चा । ८३)

[साम-तन्त्र-सुप्राणि] [८२] २७ (वृश्चप्रवृश्चप्रच्छिन्धि)
 [८४] २९ आर्षेण हाते १३.३.६५
 सा० मा० ४२

भा० गा० २।७]

५३

कथा नश्चित्राः० ।

(म. ४।३।१। सा. १६९, ६८२; प्रा. मे. ३०४-३०६)

(५३।१)

॥ पञ्चनिधनं वामदेव्यम् । वामदेवो गायत्री विश्वेदेवाः ॥

^{३ २ ३ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{१ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (द्विः) ।
^{२ २ २ २} एहियाऽऽ४ । ^{२ २ २ २} औहोवा । ^{२ २ २ २} इहप्रजामिहरयि श्रराणोहस् । ^{२ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ ।
^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (त्रिः) । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} कथानश्चाइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} त्रआऽऽभूऽऽऽ४वात् ॥
^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (द्विः) ।
^{२ २ २ २} एहियाऽऽ४ । ^{२ २ २ २} औहोवा । ^{२ २ २ २} रायस्पोषायसुकृतायभूयसेहस् । ^{२ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ ।
^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (त्रिः) । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} उताइसदा ।
^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} वाद्धससाऽऽऽ४खा ॥ ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ ।
^{२ २ २ २} एहियाहाउ । (द्विः) । ^{२ २ २ २} एहियाऽऽ४ । ^{२ २ २ २} औहोवा । ^{२ २ २ २} आगन्वाममिदं वृहद्दस् ।
^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (त्रिः) ।
^{२ २ २ २} कथाशचाइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} ष्याऽऽवाऽऽऽ४त्ती ॥ ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ ।
^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (द्विः) । ^{२ २ २ २} एहियाऽऽ४ । ^{२ २ २ २} औहोवा । ^{२ २ २ २} इदं वाममिदं वृहद्दस् ।
^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ । ^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । (त्रिः) ।
^{२ २ २ २} कथाशचाइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} ष्याऽऽवाऽऽऽ४त्ती । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} होवाऽऽहाऽऽ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} आऽऽइ । ^{३ २ १ १ १ २ २ २ २} हियाऽऽऽ४५ ।
^{२ २ २ २} हाउहाउहाउ । एहियाहाउ । एहियाहाउ । एहियाहाउ । एहियाहाउ ।
^{२ २ २ २} चराचरायवृहतइदं वाममिदं वृहद्दस् ॥

(दी० १२७ । प० ८१ । मा० ७०) ३० (चौ । ८५)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [८५] ३० तालव्ये न तोकात् १३.५.३; इह १३.५.९; पोषा स्वःप सधोकथ्यकल्पन्ताम
 चवचान्तरिके १३.८.१;

गा० रा० ७]

पिबा सोममिन्द्र० । (ऋ. ७।२२।१; सा. ३९८, ९२७; प्रा. मे. ६९३-६९४)

५४।१)

॥ इन्द्रस्य महावैराज्यं वसिष्ठस्य वा । इन्द्रो विराडिन्द्रः ॥
 इन्द्रोहाड । वयोहाड । वृहद्वाड । ऋतंहाड । स्वर्हाड । सहाहाड । वलंहाड ।
 दासश्चे । हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । सोमाम् । इन्द्रमा । दतुत्वा । (त्रिः) ।
 हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । पिवासामाम् । इन्द्रमा । दतुत्वा । (त्रिः) ।
 हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । पिवासामाम् । इन्द्रमा । दतुत्वा । (त्रिः) ।
 मत्स्वाहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । पिवासामाम् । इन्द्रमा । दतुत्वा । (त्रिः) ।
 वृहद्वाड । ऋतंहाड । स्वर्हाड । ज्योतिर्हाड । दासश्चे । हाडहाडहाड ।
 ओहाडशइ । (त्रिः) । यन्तसुपा । वाहरिया । श्वद्रिः२ः । श्वद्रिः२ः । श्वद्रिः२ः ।
 हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । यन्तसुपा । वाहरिया । श्वद्रिः२ः । श्वद्रिः२ः ।
 श्वद्रिः२ः । श्वद्रिः२ः । हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । यन्तसुपा ।
 वाहरिया । श्वद्रिः२ः । श्वद्रिः२ः । हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) ।
 ओहाडशइ । (त्रिः) । यन्तसुपा । वाहरिया । श्वद्रिः२ः । श्वद्रिः२ः ।
 ऋतंहाड । स्वर्हाड । ज्योतिर्हाड । दासश्चे । हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) ।
 सोतुवाहू । म्यांश्चयतो । नावाः२ः । नावाः२ः । नावाः२ः । नावाः२ः ।
 ओहाडशइ । (त्रिः) । सोतुवाहू । म्यांश्चयतो । नावाः२ः । नावाः२ः । नावाः२ः ।
 हाडहाडहाड । ओहाडशइ । (त्रिः) । सोतुवाहू । म्यांश्चयतो । नावाः२ः । नावाः२ः ।
 नावाः२ः । नावाः२ः । सधमे । सधमे । साधाः२ःमाइ । ऋतमे । ऋतमे ।
 आवाः२ःमाइ । इयाहाड । इयाहाड । इयापिबमत्स्वाः२ः । हाडवाः२ः॥ इः२ः२ः२ः॥

[साम-तन्त्र-स्वापि] [८६]३६ (इन्द्रस्य महावैराज्यं वसिष्ठस्य वा)
 " अत्र प्रति० विनयाः प्रति० स्वतःप्रमाणम् : (प्रति ६ । १ । ३९)"

५५ अग्र आ याहि वीतये० । (ऋ. ६।१६। १०; सा. १, ६६०; प्रा. मे. १-३)

५६ कया नाश्चित्रः ० । (ऋ. ४।३।१।१; सा. १६९, ६८२, प्रा. मे. ३०४-३०६)

आत्मा । अन्नम् । अिष्टुम् । (न नग्नेदीयः)

५७ अहमास्मि प्रथमजा क्रतस्य पूर्व देवभ्यो अमृतस्य नाम ।

यो मा ददाति स इदेवमावदहमन्नमन्नमदन्तमग्नि ॥ ५९४ ॥

(५५।१)

॥ अग्नेश्च प्रियम् । अग्निर्गायत्र्यग्निः ॥

हाउहाउहाउ । प्रियहोइ । (त्रिः) । प्रियमोइ । (त्रिः) । अग्रआयाहिऽरेवाइताऽश्याऽरेइ ॥

गृणानांहव्यऽरेदाताऽश्याऽरेइ ॥ निहातासत्सिऽरेवाहोऽरिपीऽरेइ ॥ हाउहाउहाउ ।

प्रियहोइ । (त्रिः) । प्रियमोइ । (द्विः) । प्रि । याऽरेम् । आऽरेइ ॥

औहोवा ॥ ए । प्रियम् । (द्वे त्रिः ॥ १) । ए । ब्राह्मणानांयन्मनस्तन्मयिब्राह्मणानाम् ।

ए । पशूनांयन्मनस्तन्मयिपशूनाम् । ए । योपितांयन्मनस्तन्मयियोपिताऽरेइ ४५म् ॥

(दी० ३३ । प० ३२ । मा० २९) ३२ (ठो । ८७)

(५६।१) ॥ सर्पं साम कल्माषं वा वामदेव्यम् । प्रजापतिर्गायत्री विश्वेदेवाः ॥

वीहायवाइ । (त्रिः) । वीहायवाइ । (त्रिः) । कयानश्वाइ । त्रआऽरेभूऽरेइ ४वात् ॥

ऊताइसदा । वाद्धस्साऽरेइ ४खा ॥ कयाशचाइ । ष्टयाऽरेवाऽरेइ ४त्तो ॥

वीहायवाइ । (त्रिः) । वीहायवाइ । (द्विः) । वीहा । याऽरे । वाऽरेइ ४ ।

औहोवा ॥ ए । संयमन्नव्यायमन्वियमन्नसमायमन्० स्थिर्यकचोदरसपिणस्तभ्यानमाऽरेइ ४५म् ॥

(दी० ३७ । प० २३ । मा० १८) ३३ (जै । ८८)

(५७।१) ॥ स्वर्ग्यम्, सेतुग्राम पुरुषगतिर्घा. विशोकं वा । प्रजापतिस्त्रिष्टुवात्मा ॥

हाउहाउहाउ । सेतुंस्तर । (त्रिः) । दुस्त । रान् । (द्वे त्रिः) । दानेनादानम् । (त्रिः) ।

हाउहाउहाउ । अहमास्मिप्रथमजाक्रताऽरेइ स्याऽरेइ ४५म् ॥ हाउहाउहाउ ।

सेतुंस्तर । (त्रिः) । दुस्त । रान् । (द्वे त्रिः) । अक्रोधनक्रोधम् । (द्विः) ।

अक्रोधनक्रोधम् । हाउहाउहाउ । पूर्वदेवभ्योअमृतस्यनाऽरेइ माऽरेइ ४५म् ॥

^{३२ ३२ ३२} हाउहाउहाउ । ^{३२ ३२ ३२} सतूँस्तर । (त्रिः) । ^{३२ ३२ ३२} दुस्त । ^{३२ ३२ ३२} रान् । (द्वे त्रिः) । ^{३२ ३२ ३२} श्रद्धयाश्रद्धाम् । (त्रिः) ।
^{३२ ३२ ३२} हाउहाउहाउ । ^{३२ ३२ ३२} यामाददाति सईदेवमाऽ२३३वाऽ३४५त् । ^{३२ ३२ ३२} हाउहाउहाउ । ^{३२ ३२ ३२} सतूँस्तर । (त्रिः) ।
^{३२ ३२ ३२} दुस्त । ^{३२ ३२ ३२} रान् । (द्वे त्रिः) । ^{३२ ३२ ३२} सत्यनानृतम् । (त्रिः) । ^{३२ ३२ ३२} हाउहाउहाउ ।
^{३२ ३२ ३२} अहमभमन्नमदन्तमाऽ२३३त्रीऽ३४५ । ^{३२ ३२ ३२} हाउहाउहाउवा ॥ ^{३२ ३२ ३२} एयागतिः । (त्रिः) ।
^{३२ ३२ ३२} एतदमृतम् । (त्रिः) । ^{३२ ३२ ३२} स्वर्गच्छ । (त्रिः) । ^{३२ ३२ ३२} ज्योतिर्गच्छ । (त्रिः) ।
^{३२ ३२ ३२} सतूँस्तराचतुराऽ३४५ः ॥ (द्वे ३०६ । प० ७४ । न० ६२) ३४ (घा । ८९)

[अर्कपर्वणि ८९ सामानि]

॥ सप्तमः खण्डः ८७ ॥

॥ इति अर्के अत्यन्तानि द्वितीयेत्यर्थः प्रथमः ॥

॥ इति अर्कनाम प्रथमं पर्वं समाप्तम् ॥

साम-तन्त्र-सूत्राणि [८९] ३४ तन्त्रौ सतु कति १३.५.७; अर्के १३.६.३; अर्कपर्व १३.७.१; त्रिभिः न १३. ८

अथ इन्द्र-पर्व ।

५८

इन्द्रं नरो नमधिता० । (ऋ० ७।२.७।१; सा. ३।८; प्रा. मे. ५४०)

(५८।१)

॥ वसिष्ठस्य प्राणापानौ द्वौ । वसिष्ठस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । (निश्चसेत् । त्रिः) । आयुः । (त्रिः) । सात्यम् । (त्रिः) ।

इन्द्रन्नरो । नेऽश्मधि । ताहवन्ताइ ॥ यत्पारियाः । युनज । ताइधियस्ताः ॥

शूरोनृपा । ताऽश्श्रव । सश्वकामाह ॥ आगोमताइ ॥ व्रजेभ । जातुवन्नाः ।

हाउहाउहाउ । (निश्चसेत् । त्रिः) । आयुः । (त्रिः) । सात्यम् । (द्विः) ।

सत्याऽश्श्रव । औहोवा ॥ इऽश्श्रव ॥ (दी० २८ । प० ३४ । मा० २४) १ (द्वी । १०)

(५८।२)

हाउहाउहाउ । (उच्छसेत् । त्रिः) । आनोहिय । (त्रिः) । मनदोहम् । (त्रिः) ।

इन्द्रन्नरो । नेऽश्मधि । ताहवन्ताइ ॥ यत्पारियाः । युनज । ताइधियस्ताः ।

शूरोनृपा । ताऽश्श्रव । सश्वकामाह ॥ आगोमताइ ॥ व्रजेभ । जातुवन्नाः ।

हाउ(३) । (उच्छसेत् । त्रिः) । आनोहिय । (त्रिः) । मनदोहम् । (द्विः) ।

मनाऽश्श्रवोहाऽश्श्रव । औहोवा ॥ इऽश्श्रव ॥ (दी० २५ । प० ३४ । मा० १८) २ (त्रै । ११)

(५८।३)

॥ इद्रस्यैन्वौ द्वौ । इन्द्रस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउ(३) । एन्वौ । (त्रिः) । एन्वाहाउ । (त्रिः) । इन्द्रन्नरो । नेऽश्मधि ।

ताहवन्ताइ ॥ यत्पारियाः । युनज । ताइधियस्ताः ॥ शूरोनृपा । ताऽश्श्रव ।

सश्वकामाह ॥ आगोमताइ । व्रजेभ । जातुवन्नाः ॥ हाउ(३) । एन्वौ । (त्रिः) ।

एन्वाहाउ । (द्विः) । एन्वाऽश्हाउ । वाऽश् ॥ इऽश्श्रव ॥

(दी० ३८ । प० २८ । मा० १९) ३ (द्वौ । १२)

- ५९ उप त्वा जामयो गिरिः० । (ऋ० ८।१०२।१३; स. १३, १५७०; प्रा. मे. २२-२३)
 ६० बृहदिन्द्राय गायत० । (ऋ० ८।८९।१; सा. २५८; प्रा. मे. ४४४-४४५)

(५८।८)

उवा । ओवा । (द्वे द्विः) । उवा । ओवाऽरे । आइन्द्राम् । नरोनिमधिताहवाऽरन्ताऽइ ॥
 यात्पा । ययुनजतोधियाऽरस्ताऽइः ॥ शूरो । नृपाताश्रवसश्चकाऽरमाऽइ ॥
 आगो । मतित्रजेभजातुवाऽरन्नाः । उवा । ओवा । (द्वे द्विः) । उवा ।
 ओऽर । वाऽरऽइ ॥ ओहोवा ॥ इऽरऽइ ॥ (दी० ११ । प० २३ । मा० ६) ८ (गू । ९७)

(५९।१) ॥ बृहस्पतेर्वलभिदी द्वे, इन्द्रस्य वा उद्भिद्वा अनयोः पूर्वम् । बृहस्पतिर्गायत्रीन्द्रः ॥
 होवाइ । (द्विः) । होवाऽरेहाइ । उपत्वाजाऽरमाऽरयोगिरिः ॥ होवाइ । (द्विः) ।
 होवाऽरेहाइ । देदिशतीऽरहाऽरविष्कृतः ॥ होवाइ । (द्विः) । होवाऽरेहाइ ।
 वायोरनीऽरकाऽरअस्थिरन् ॥ होवाइ । (द्विः) । होवाऽरेहाऽइ ॥ ओहोवा ॥
 इऽरऽइ ॥ (दी० २७ । प० १७ । मा० १५) ९ (छु । ९८)

(५९।२) ॥ बृहस्पतेर्वलभिद् । बृहस्पतिर्गायत्रीन्द्रः ॥
 ओवा । (द्विः) । ओवाऽरेहाइ । उपत्वाजाऽरमाऽरयोगिरिः ॥ ओवा । (द्विः) ।
 ओवाऽरेहाइ । देदिशतीऽरहाऽरविष्कृतः ॥ ओवा । (द्विः) । ओवाऽरेहाइ ।
 वायोरनीऽरकाऽरअस्थिरन् ॥ ओवा । (द्विः) । ओवाऽरेहाऽइ ॥ ओहोवा ॥
 इऽरऽइ ॥ (दी० २७ । प० १७ । मा० ७) १० (छे । ९९)

॥ मथमः खण्डः ॥ १ ॥

(६०।१) ॥ भर्गयशसी द्वे; तत्राद्यमिदं भर्गम् भर्गो वा । प्रजापतिबृहतीन्द्रः ॥
 हाउधामयत् । हाहाउधामधामायत् । हाहाउबृहद्रामधामायत् । बृहदिन्द्रा ।
 यगाऽरयाऽरऽइता ॥ मरुतोवृ । त्रहाऽरन्ताऽरऽइमाम् ॥ येनर्ज्यातिरजनयन् ।
 ऋताऽरवाऽरऽइद्धीः ॥ देवन्देवा । यजाऽरगुऽरऽइधी । हाउधामयत् ।
 हाहाउधामधामयत् । हाहाउबृहद्रामधा । माऽर । याऽरऽइ ॥ ओहोवा ॥
 एऽइ । भर्गाऽरऽइ ॥ (दी० २९ । प० १९ । मा० १५) ११ (घु । १००)

न० २१२]

६१ त्वेदिन्द्रावमं वसु० । (ऋ. ७३२।१६; स. २७०; प्र. नो. ४६६)
६२ कायमानो वना त्व० । (ऋ. ३।१।१; स. ४३; प्र. नो. ९०-९१)

(६११)
हाउहाउहाउ । यशाहाउ । (त्रिः) । वचोहाउ । (त्रिः) । आस्मिन्स्थिहाइ । (द्विः) ।
आस्मिन्स्थिहाउ३१उ । वाउर । त्वेदिन्द्रावमं वसु ॥ त्वंपुष्यसिमध्यमम् ॥
सत्राविश्वस्यपरमस्यराजसि ॥ नकिष्ठागाधुवृष्वत ॥ हाउहाउहाउ । यशाहाउ । (त्रिः) ।
वचोहाउ । (त्रिः) । आस्मिन्स्थिहाइ । (द्विः) । आस्मिन्स्थिहाउ३१उ ।
वाउर ॥ आयुर्विंशायुर्विंशविश्वमायुरशीमहिप्रजात्वष्टराधिनिषहस्मश्तजोविमशरदावयन्त्वाउ३१४५ ॥
(ऋ. ४७।१०३। स. ३१) ३२ (छ । १०१)

॥ यामे द्वे । यमो बृहत्वसिः ॥

(६११)

कायमानो वना तु वाम् ॥ यन्मातृजगानाउ१पाउरः । औउर । हाउर । हुवाइ ।
औउरहोउर३४वा ॥ नतचजप्रमृपनिवात्ताउ१नाउरम् । औउर । हाउर ।
वाइ । औउरहोउर३४वा ॥ यदूरसन्निहाभूउ१वाउरः । औउर । हाउर ।
वाइ । औउरहोउर३४पाउर६६ ॥ ए । राजश्चक्रराजाउर३४५म् ॥
(ऋ. १४।१०३। स. ९) ३३ (द्वा । १)

(६११)

औहावाउर । (द्विः) । औ । होउर । वाउर३४ । औहावा । कायमानो वना त्वम् ॥
यन्मातृजगप्रः ॥ नतचजप्रमृपनिवतनम् । यदूरसन्निहाभूः । औहावाउर ॥ (त्रिः) ।
औ । हाउर । वाउर३४ । औहावा ॥ ए । विराजश्चक्रराजाउर३४५म् ॥
(ऋ. १४।१०३। स. ९) ३३ (द्वा । १)

[सान-तन्त्र-व्याख्यान] [१०१] ३३ कायमानो वना त्वम् ॥ १३.३.६; कायमानो वना त्वम् ॥
[१०२] ३३ [१०३] ३३ यदूरसन्निहाभूः । औहावाउर ॥
न० १३.८.१०३;
न० १००. ६३

६३ प्र सोम देववीतये० । (क्र० ११०७१२; सा. ५१४, ७६७; प्रा. गे. ९७३-९७७)

६४ अयं पूषा रयिर्भगः० । (क्र० ११०११७; सा. ५४६, ८१८; प्रा. गे. १०६२-१०६४)

(६३।१) ॥ घर्मतनू द्वे । प्रजापतिर्बृहतीसोमः ॥

हाउहाउहाउ । प्रसोमदेवऽरेवाइताऽश्याऽरइ ॥ हाउहाउहाउ ।

सिन्धुर्नापिप्येऽरेआर्णाऽसाऽरइ ॥ हाउहाउहाउ । अश्याऽपयसामदिरानऽरेजागुऽश्वीऽरइ ॥

हाउहाउहाउ । अच्छाकोशमऽधूश्चुऽश्याऽरइम् । हाउहाउहाउ । वा ।

घर्मःप्रवृक्तस्तन्वासमानृधवृधसुवाऽरइ४५ः ॥ (दी० २४ । प० ११ । मा० २१) १५ (त । १०४)

(६३।२)

ओहोऽरेवा । (त्रिः) । ईऽरेया । (त्रिः) । आइहीऽर । (त्रिः) । प्रसोमदे ।

यवाऽरेइताऽरइ४याइ ॥ सिन्धुर्नापि । प्येआऽरर्णाऽरइ४सा ॥ अश्याऽपयसामदिरः ।

नजाऽरगुऽरइ४वीः ॥ अच्छाकोशम् । मधूऽरश्चुऽरइ४ताम् । ओहोऽरेवा । ईऽरेया । (त्रिः) ।

आइहीऽर । आइहीऽरइ । (त्रिः) । आऽरइ । हाऽरइ४ । ओहोवा ॥

घर्मःप्रवृक्तस्तन्वाममानृधमहसुवाऽरइ४५ः ॥ (दी० १३ । प० २९ । मा० १४) १६ (टी । १०५)

(६३।३)

॥ प्रजापतेश्चक्षु क्षपि श्रीणि । प्रजापतिरनुष्टुप्सोमः ॥

अयं पूषाऽरेओऽरइ४वा ॥ रयिर्भगः । रयिर्भागाऽरेओऽरइ४वा । चाऽरइ४भूः ॥

सोमःपुनाऽरेओऽरइ४वा । नाश्रपति । नाश्रपानाऽरेओऽरइ४वा । यऽरइ४वाः ।

पतिर्विश्वाऽरेओऽरइ४वा । स्वभूमनः । स्वभूमानाऽरेओऽरइ४वा । ज्याऽरइ४वीः ॥

दिवन्वत्राऽरेओऽरइ४वा । दर्माउम । दर्माउमाऽरेओऽरइ४वा ॥ चाऽरइ४भूः ॥

(दी० ३ । प० १६ । मा० १०) १७ (ले । १०६)

[...] [१०३] १६ (...)

[१०३] १७ ...

सुकुक्ष्माक्षिरसः । इन्द्रः । गायत्री । (ऋ० ८:१३:१३)

त्वमेतदधारयः कृष्णासु रोहिणीषु च । परुष्णीषु रुशत्पयः ॥ ५९५ ॥

४५ त्वमेतदधारयः कृष्णासु रोहिणीषु च । परुष्णीषु रुशत्पयः ॥ ५९५ ॥

(६४१२)

अयम् । पू२रेपा२२३४ओहावा ॥ रयि३र्भगः । रयिः । भा२रेगा२३४ओहावा ।

सोमःपुनानोअर्षति । नोअ । वा२रेता२२३४ओहावा । पतिविश्वस्यभूमनः ॥

स्यभू । मा२रेना२२३४ओहावा ॥ व्यख्यद्रादसाउभे । दसी ।

ऊ२रेभा२२३४ओहावा । चा२२३४क्षुः । ओहा२३१इ । औ२रेहो२२३४वा ।

ऊ२२३४वाः । ओहा२३१इ । औ२रेहो२२३४वा । ज्यो२२३४तीः ।

ओहा२३१इ । औ२रेहो२२३४वा ॥ चा२२३४क्षुः ॥ (ऋ० २३ । प० २४ । मा० १९) २८ (ङो । १०७)

(६४१३)

एअयम्पुषारयिर्भगाः ॥ सोमःपुना । इहा । नो२रेअर्षा । इडा ।

ताइपतिविश्वस्यभू२मा२रेनाः ॥ वि॒यख्यद्रा॒दसा२२३होइ ॥ उ॒भेभा२३१उवा२२३ ॥

इदस्यइडा२२३४ ॥ (ऋ० ५ । प० ९ । मा० ९) २९ (भो । १०८)

(६५१६)

॥ चार्पाहराणि श्रीणि । वृषाहरिर्मायत्री सोमः ॥

हाउत्वमेतात् ॥ एतदतात् । आ॒घा॒रा॒ऽ२२३४वाः । कृष्णासुरोहिणा॑ऽइपू॑ऽ३चा ॥

परुष्णा२२३हपू ॥ रुशत् । पा॒रे॒या॑ऽ२२३४ओहावा ॥ (ऋ० ८ । प० १ । मा० ८) २० (ट । १०९)

(६५१९)

त्वमेतदोहाइ ॥ होइ । आ॒घा॒ऽ१२वा॒ऽ२ः । होइ । ज्ञा॒प्णा॑ऽ१सुरो॒ऽ२ः । होइ ।

हाइपी॑ऽ१पुचा॒ऽ२ः ॥ होइ । परुष्णा॑ऽ१इपू॒ऽ२ः ॥ होइ । रुशत् । वा॒रे॒या॑ऽ२२३४ओहावा ॥

(ऋ० ३ । प० ९ । मा० ९) ३२ (ट । ११०)

[साम-तन्त्र-सूक्तानि] [१०७] [१०८] [१०९] [११०] (१०७-११०)

६६ यच्छक्रासि परावति० । (ऋ० ८।९।५४; सा. २६४; प्रा. मे. ४५७-४५८)

६७ अभी नवन्ते अद्रुहः० । (ऋ० ९।१००।१; सा. ५५०; प्रा. मे. १०८०-१०८२)

(६५३)

आइत्वमतात् ॥ आभाधाऽशरायाऽरः । आइकाष्णाऽशसुरोऽर । आइहाइणीऽशपुचाऽर ॥
आइपारुष्णाऽशपूऽर ॥ आइ । रुशत् । पाऽरयाऽर३४ओहोवा ॥ अभिस्फूजयद्विष्मः ।
समापाभिस्फूजयद्विष्मः । अस्मभ्यंगातुविचमाऽर३४५म् ॥

(दी० ९ । प० ११ । मा० १५)२२ (तु।१११)

॥ द्वादश द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

इति (प्रामे० आरण्यकगाने द्वितीयः प्रपाठकः ॥ २ ॥

(६६१)

॥ धीते द्वे, धौगते वा । द्युतो बृहतीन्द्रः ॥

धाउवनताक्रासी ॥ पारावाऽर३४ती । ईऽऽय । इयाऽर३४ । इयाहाउ ॥
भाइवाऽर३४वा । ताइधुवाऽर३४हान् । ईऽऽय । इयाऽर३४ । इयाहाउ ॥
आइस्ताऽर३४र्गा । भाइथुगाऽर३४दी । द्राकेशाऽर३४इभीः । ईऽऽय ।
इयाऽर३४ । इयाहाउ ॥ सुतावाऽर३४आ । वाइवासाऽर३४ती । ईऽऽय ।
इयाऽर३४ । इयाऽऽहाउ ॥ वा ॥ अश्वमिष्टयेऽरहम् ॥ (दी० २ । प० २३ । मा० ११)१ (जि।११२)

(६६२)

इयाऽर३४५ । इयाऽर३४५ । (के त्रिः) । इयाहाउ । याच्छा । काऽऽ । सीऽऽपाऽरवाति ॥
याऽऽ । वाऽऽ । वाऽऽनाऽर३४वृद्धन ॥ आताः । त्वाऽऽ । गीमिथुगदीऽरन्द्राऽर३४केशिभिः ॥
याऽऽ । वाऽऽ । आऽऽवीऽर३४वामनि । ईऽऽय । इयाऽर३४५ ॥ (के त्रिः) ।
इयाऽर३४५ । वा ॥ अश्वमिष्टयेऽरहम् ॥ (दी० ४।५००८८।मा० ५)२ (दे । ११३)

(६६३)

॥ तस्यन्द्रे के, तस्यन्द्रे तस्यन्द्रे वा । तस्यन्द्रे तस्यन्द्रे वा अनुष्टुप्सोमः सोमन्द्री वा ॥
आऽऽ । नानव । तयाऽर३४१ । इइआऽर३४१ उवाऽर३४ । ईऽऽर३४५ ॥ वा ।
स्यन्द्रे । तयाऽर३४१ । मियमाऽर३४१ उवाऽर३४ । ईऽऽर३४५ ॥ वा । न्यनर् ।
इयाऽर३४१ । सुनिदाऽर३४१ उवाऽर३४ । ईऽऽर३४५ ॥ वा । तथरिह । तिपाऽर३४१ ।
तयाऽर३४१ उवाऽर३४१ । इइविपुत्राऽर३४१ ॥ (दी० २।५००८८।मा० ५)३ (जि। ११४)

सोमन्द्रे तस्यन्द्रे तस्यन्द्रे वा । तस्यन्द्रे तस्यन्द्रे वा अनुष्टुप्सोमः सोमन्द्री वा ॥
(११३) (११४) (११५) (११६) (११७) (११८) (११९) (१२०) (१२१) (१२२) (१२३) (१२४) (१२५) (१२६) (१२७) (१२८) (१२९) (१३०)

६८ यदिन्द्र शासो अत्रतं० । (न ऋग्वेदः; म० २१८; म. वे. ५३१)

(३७१)

अमीनव तजाऽरेऽवाऽर३ । इऽर३धहाः । होइ । हो । वाहाऽरेऽवाऽर३ ।
इऽर३धहा ॥ प्रियमिन्द्र । स्यकाऽरेऽवाऽर३ । मीऽर३धयाम् । होइ । हो ।
वाहाऽरेऽवाऽर३ । इऽर३धहा ॥ वत्संनम् । वजाऽरेऽवाऽर३ । यूऽर३धनी ।
होइ । हो । वाहाऽरेऽवाऽर३ । इऽर३धहा ॥ जातधरिह । तिमाऽरेऽवाऽर३ ।
वाऽर३धराः । होइ । हो । वाहाऽरेऽवाऽर३ ॥ इन्द्रस्यिन्द्राऽर३ध३ ॥

(वे० ७ । प० २८ । म० १८) ४ (जै । ११५)

(३७२)

८ तौरभ्रवसे द्वे । तुरभ्रवाः बृहतीन्द्रः ॥

यदिन्द्रशासोअत्राताम् ॥ च्यावयासदाऽरेसाऽरेस्वराइ । जाऽर३स्मा । कम ।
हुमावाऽरेवाऽर३न् । पूरुऽर३स्युऽर३धहाम् ॥ वसाव्याजाऽर३ध । ओहावा ॥
वाऽर३वाऽर३ । हाऽर३वाऽर३धओहावा ॥ वाऽर३ध३ ॥

(वे० ८ । प० ११ । म० ८) ५ (टै । ११६)

(३७३)

वाऽयदिन्द्र । साऽरेसाऽरेअत्राताम् ॥ च्यावयासाऽरे । दसास्याऽरेराऽरेइ ।
उवाऽरे । ओऽरेवा । जस्माकाऽरेनाऽरे । हुमावाऽरेवाऽर३न् । उवाऽरे । ओऽरेवा ।
पूरुऽर३स्युऽर३हाऽर३म् ॥ वसाव्याऽरेवाऽरे । उवाऽरे । ओऽरेवाऽरे ॥ धिवोवा ।
हाऽययोऽरेहाइ ॥

(वे० २ । प० १३ । म० ६) ३ (चू । ११७)

६६ यच्छक्रासि परावति० । (ऋ० ८।९।७।४; सा. २६४; प्रा. मे. ४५७-४५८)

६७ अभी नवन्ते अद्रुहः० । (ऋ० ९।१००।१; सा. ५५०; प्रा. मे. १०८०-१०८२)

(६५।३)

आइत्वमेतात् ॥ आआधाऽरायाऽरः । आइकाष्णाऽसुरोऽरः । आइहाइणीऽपुचाऽरः ॥
 आइपारुष्णाइषुऽरः ॥ आइ । रुशत् । पाऽरयाऽरऽ४ओहोवा ॥ अभिस्फूजयाद्विष्मः ।
 समोपाभिस्फूजयाद्विष्मः । अस्मभ्यंगातुवित्तमाऽरऽ४५म् ॥

(दी० ९ । प० ११ । मा० १५)२२(तु।१११)

॥ द्वादश द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

इति (ग्रामे) आरण्यकगाने द्वितीयः प्रपाठकः ॥ २ ॥

(६६।१)

॥ द्यौते द्वे, द्यौगते वा । द्युतो बृहतीन्द्रः ॥

हाउयच्छाक्रासी ॥ पारावाऽरऽ४ती । ईऽ४य । इयाऽरऽ४ । इयाहाउ ॥
 यादवाऽरऽ४वा । ताइषुत्राऽरऽ४हान् । ईऽ४य । इयाऽरऽ४ । इयाहाउ ॥
 आतस्त्वाऽरऽ४गी । भाइर्युगाऽरऽ४दी । द्राकेशाऽरऽ४इमीः । ईऽ४य ।
 इयाऽरऽ४ । इयाहाउ ॥ सूतावाऽरऽ४आ । वाइवासाऽरऽ४ती । ईऽ४य ।
 इयाऽरऽ४ । इयाऽ५हाउ ॥ वा ॥ अश्वमिष्टयेऽरहस् ॥ (दी० २ । प० २३ । मा० १३)१(जि।११२)

(६६।२)

ईऽ४य । इयाऽरऽ४५ । (द्वे त्रिः) । इयाहाउ । याच्छा । क्राऽऽ । सीऽरपाऽरऽरावति ॥
 यादा । वाऽऽ । वाऽरऽताऽरऽइषुत्रहन् ॥ आताः । त्वाऽऽ । गीभिद्युगदीऽरन्द्राऽरऽकेशिभिः ॥
 सूता । वाऽऽ । आऽरवीऽरऽवासति । ईऽ४य । इयाऽरऽ४५ ॥ (द्वे त्रिः) ।
 इयाऽ५हाउ । वा ॥ अश्वमिष्टयेऽरहस् ॥ (दी० ४ । प० २८ । मा० ७)२(दे । ११३)

(६७।१) ॥ तस्येन्द्रे द्वे, तास्विन्द्रे तास्पन्द्रे वा । तस्येन्द्र तस्पन्द्रो वा अनुष्टुप्सोमः सोमेन्द्रो वा ॥

आऽ । मीनव । तआऽरऽ१२ । दुहआऽरऽ१उवाऽरऽ३ । ईऽरऽ३४डा ॥ प्रा ।
 यमिन्द्र । स्वक्राऽरऽ१२ । मियमाऽरऽ१उवाऽरऽ३ । ईऽरऽ३४डा ॥ वा । त्सनपू ।
 वीआऽरऽ१२ । युनियाऽरऽ१उवाऽरऽ३ । ईऽरऽ३४डा ॥ जा । तश्रिह । तिमाऽरऽ१२ ।
 मरआऽरऽ१उवाऽरऽ३ ॥ इन्धियडडाऽरऽ३४५ ॥ (दी० २ । प० २० । मा० ९)३(जो । ११४)

[नाम-तन्त्र-मूत्राणि] [१११] २२ अथै लटः १३.१.४; द्वे च १३.१.९; वाप्यद्वन्द्वीये १३.१.९;

[११२] २ इन्द्रो १३.१.९; इन्द्र ११.१.९; [११३] ३ अथस्तास्पन्द्रे १३.८.३;

[११४] १ (पृथक् मूत्राणि न गन्ति)

६८ यादिन्द्र शासो अत्रतं० । (न ऋग्वेदीयः; सा० २९८; प्रा. मे. ५११)

(६७।९)

अभीनव तआऽइ॑उवाऽर३ । दूऽर३४हाः । होइ । हो । वाहाऽइ॑उवाऽर३ ।
 ईऽर३४डा ॥ प्रियामिन्द्र । स्वकाऽइ॑उवाऽर३ । मीऽर३४याम् । होइ । हो ।
 वाहाऽइ॑उवाऽर३ । ईऽर३४डा ॥ वत्स॑नपू । वैआऽइ॑उवाऽर३ । यूऽर३४नी ।
 होइ । हो । वाहाऽइ॑उवाऽर३ । ईऽर३४डा ॥ जात॑रिह । तिमाऽइ॑उवाऽर३ ।
 ताऽर३४राः । होइ । हो । वाहाऽइ॑उवाऽर३ ॥ इद॑स्थिद्वडाऽर३४५ ॥

(दी० ७ । प० २८ । मा० १८) ४ (जै । ११५)

(६८।९)

॥ तौर॑अवसे द्वे । तुर॑अवाः बृहतीन्द्रः ॥

यादिन्द्रशासो॑अत्राताम् ॥ च्याव॑यासदाऽइसाऽर३स्पराइ । आऽर३स्मा । कम ।
 शुमा॑घाऽइवाऽर३न् । पूरु॑ऽरस्पृऽर३४हाम् ॥ वसा॑व्याआऽर३४ । औहो॑वा ॥
 धाऽर३इवाऽर३ । हाऽर॑वाऽर३४ओहो॑वा ॥ याऽर३४५ ॥

(दी० ८ । प० ११ मा० ८) ५ (टै । ११६)

(६९।९)

याऽप॑दिन्द्र । शाऽइ॑सोऽइअत्राताम् ॥ च्याव॑यासाऽर३ । दसा॑स्पाऽइराऽर३इ ।
 उवाऽइ । ओऽइ॑वा । अस्मा॑काऽइमाऽर३ । शुमा॑घाऽइवाऽर३न् । उवाऽइ । ओऽइ॑वा ।
 पूरु॑स्पृऽइहाऽर३म् ॥ वसा॑व्याऽइयाऽर३ । उवाऽइ । ओऽइ॑वाऽर३ ॥ धिवो॑वा ।
 हाऽप॑योऽइहाइ ॥

(दी० २ । प० १६ । मा० ६) ६ (चू । ११७)

६६

यच्छक्रासि परावति० । (ऋ० ८।१७।४; सा. २६४; प्रा. मे. ४५७-४५८)

६७

अभी नवन्ते अद्गुहः० । (ऋ० ९।१००।१; सा. ५५०। प्रा. मे. १०८०-१०८२)

(६५३)

आइत्वमेतात् ॥ आआधाऽशरायाऽरः । आइकाष्णाऽशुरोऽरः । आइहाइणीऽशुचाऽरः ॥
आइपारुष्णाऽइपूऽरः ॥ आइ । रुशत् । पाऽरयाऽरऽशओहावा ॥ अभीस्फूजयाद्विष्मः ।
समापाभिस्फूजयाद्विष्मः । अस्मभ्यंगातुवित्तमाऽरऽशऽम् ॥

(दी० ९ । प० ११ । मा० १५) २२ (तु।१११)

॥ द्वावश द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

इति (प्रामे० आरण्यकमाने द्वितीयः प्रपाठकः ॥ २ ॥

॥ घैते द्वे, घौगते वा । घुतो बृहतीन्द्रः ॥

(६६१)

ताउयन्त्राक्रासी ॥ पारावाऽरऽशती । ईऽशय । इयाऽरऽश । इयाहाउ ॥
सादवाऽरऽशवा । ताऽशुत्राऽरऽशहान् । ईऽशय । इयाऽरऽश । इयाहाउ ॥
आनस्ताऽरऽशगी । माइर्युमाऽरऽशदी । द्राकेशाऽरऽशहमीः । ईऽशय ।
इयाऽरऽश । इयाहाउ ॥ सूतावाऽरऽशआ । वाइवासाऽरऽशती । ईऽशय ।
इयाऽरऽश । इयाऽशहाउ ॥ वा ॥ अश्वमिष्टयेऽशहम् ॥ (दी० २ । प० २३ । मा० ११) १ (जि।११२)

(६६२)

इयाऽरऽश । इयाऽरऽश । (द्वे त्रिः) । इयाहाउ । याच्छा । काऽऽ । सीऽशपाऽशरावति ॥
वादा । वाऽऽ । वाऽऽताऽशद्वुवहन् ॥ आताः । त्वाऽऽ । गीभिर्मुग्दीऽशन्द्राऽशकेशिभिः ॥
सुता । वाऽऽ । आऽशवीऽशवामनि । ईऽशय । इयाऽरऽश ॥ (द्वे त्रिः) ।
इयाऽरऽहाउ । वा ॥ अश्वमिष्टयेऽशहम् ॥

(दी० ४ । प० २८ । मा० ७) ७ (दे । ११३)

(६६३) । तस्मिन्त्रे के, तस्मिन्त्रे तस्मिन्त्रे वा । तस्मिन्त्रे तस्मिन्त्रो वा अनुष्टुप्सोमः सोमिन्त्रो वा ॥

आऽ । मानव । तत्राऽरऽश । इद्दयाऽशऽशवाऽरऽश । ईऽरऽशहा ॥ प्रा ।

अभिष्ट । अरचाऽरऽश । मियमाऽशऽशवाऽरऽश । ईऽरऽशहा ॥ वा । त्वानपू ।

वजाऽरऽश । सुमियाऽशऽशवाऽरऽश । ईऽरऽशहा ॥ ज्ञा । तश्चिह । निपाऽरऽश ।

तत्राऽरऽशऽशवाऽरऽश । तत्राऽशऽशवाऽरऽश ॥

(दी० २ । प० २० । मा० २) ३ (ज्ञा । ११४)

निपाऽरऽशऽशवाऽरऽश । निपाऽरऽशऽशवाऽरऽश ॥

निपाऽरऽशऽशवाऽरऽश । निपाऽरऽशऽशवाऽरऽश ॥

(११४) ३ (११४) ३ (११४) ३ (११४) ३

६९ ^{१ २ ३ १ २} स्वादिष्ठया मदिष्ठया० । (ऋ० १।१।१; सा. ४६८,६८९; प्रा. मे. ८२७-८३५)

७० ^{१ २ ३ १ २} अग्ने युङ्क्वा हि ये तव० । (ऋ० ६।१६।४३; सा. २५, १३८३; प्रा० मे. ४४)

(६९।१)   ॥ (घेनुपयसी द्वे,) घेनुसाम । प्रजापतिर्गायत्री सोमः सोमेन्द्रौ वा ॥

^{२२ २ २ ३ २ २} हाउहाउहाउ । ^{३ २ २} आहा । (द्विः) । ^{३ २ २} आहाइ । ^{१ २} इयाहाउ । (त्रिः) । ^{३ २ २} आहोऽइ । (त्रिः) ।

^{१ २ ३ १ २} भुवत् । ^{२ २ १ २ २ १} इडा । ^{२ २ १ २ २ १} स्वादिष्ठया । ^{२ २ १ २ २ १} मादिष्ठया ॥ ^{२ २ १ २ २ १} जनत् । ^{२ २ १ २ २ १} इडा । ^{२ २ १ २ २ १} पवस्वसो ।

^{२ २ २ २ २ २} माधारया ॥ ^{२ २ १ २ २ १} बुधत् । ^{२ २ १ २ २ १} इडा । ^{२ २ १ २ २ १} इन्द्रायपा । ^{२ २ १ २ २ १} तावाइसुताः ॥ ^{२ २ १ २ २ १} करत् । ^{२ २ १ २ २ १} इडाऽ२३ ।

^{२ २ २ २ २ २} हाउहाउहाउ । ^{३ २ २} आहा । (द्विः) । ^{३ २ २} आहाइ । ^{१ २} इयाहाउ । (त्रिः) । ^{३ २ २} आहोऽइ । (द्विः) ।

^{३ २ २} आहोऽइ२ । ^{३ २ २} याऽ२३४आहोवा ॥ ^{३ २ २} एऽ३ । ^{३ २ २} घेनु ॥

(दी० ३३ । प० ३७ । मा० २६) ७ (ट्ट । ११८)

(७०।१)   ॥ पयस्साम । प्रजापतिर्गायत्र्यग्निः(प्रजापतिः) ॥

^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ२इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अमेयुङ्क्वाहीऽइयेतवा ।

^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अमेयुङ्क्वा । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} हीयतवा । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अमेयुङ्क्वाहीऽइयेतवा ॥ ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ२इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ ।

^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अश्वासोदाइवाऽइसाधवाः । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अश्वासोदाइ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} वासाधवाः । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अश्वासोदाइवाऽइसाधवाः ॥

^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ२इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अरंवहान्तीऽइआशवाः । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अरंवहा । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} तीयाशवाः ॥

^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} अरंवहान्तीऽइआशवाः ॥ ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ३ । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोऽ२इया । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} इयोइयाऽइउवाऽ३ ॥

^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} आऽ२ । (त्रिः) । ^{२ ३ २ १ — १ २ ३ २ २ २ २ २ २ २ २ २} हस्स्थिऽइऽइपयाऽइऽइऽइऽ ॥ (दी० २८ । प० ३५ । मा० १९) ८ (णो । ११९)

पवित्र आक्षिरसः । पवमानः सोमः । जगती । (ऋ० ९।८३।३)
 अरुरुचदुषसः पृश्निरग्रिय उक्षा विभक्तिं भुवनानि वाजयुः ।
 मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षसः पितरो गर्भमा दधुः ॥ ५९६ ॥

७१ अरुरुचदुषसः पृश्निरग्रिय उक्षा मिमेति भुवनेषु वाजयुः ।
 मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षसः पितरो गर्भमादधुः ॥५९६॥

(७१।६)

॥ स्वर्ज्योतिषी द्वे । प्रजापतिर्जगती आदित्यः सोमो वा ॥

हाउहाउहाउ । स्वर्विश्वम् । (त्रिः) । अरुरुचन् । (त्रिः) । उपसःपृश्निराऽऽप्रायाः ॥
 हाउहाउहाउ । स्वर्विश्वम् । (त्रिः) । उक्षामिम । (त्रिः) । तिभुवनेषुवाऽऽजायुः ॥
 हाउहाउहाउ । स्वर्विश्वम् । (त्रिः) । मायाविनः । (त्रिः) । ममिरजस्यमाऽऽयाया ॥
 हाउहाउहाउ । स्वर्विश्वम् । (त्रिः) । नृचक्षसः । (त्रिः) । पितरागर्भमाऽऽदाधुः ।
 हाउहाउहाउ । स्वर्विश्वम् । (द्विः) । सुवाऽऽरेर्विश्वाऽ । वाऽऽ ॥ एऽऽ । सुवाऽऽरेऽऽधुः ॥
 (ऋ० ३१।६०।३९।१।१८।४८) (टी । १२०)

(७१।६)

हाउहाउहाउ । ज्योतिर्विश्वम् । (त्रिः) । अरुरुचन् । (त्रिः) । उपसःपृश्निराऽऽरे ।
 प्रायाः ॥ हाउहाउहाउ । ज्योतिर्विश्वम् । (त्रिः) । उक्षामिम । (त्रिः) ।
 तिभुवनेषुवाऽऽरे । जायुः ॥ हाउहाउहाउ । ज्योतिर्विश्वम् । (त्रिः) । मायाविनः । (त्रिः) ।
 ममिरजस्यमाऽऽरे । याया ॥ हाउहाउहाउ । ज्योतिर्विश्वम् । (त्रिः) । नृचक्षसः । (त्रिः) ।
 पितरागर्भमाऽऽरे । दाधुः । हाउहाउहाउ । ज्योतिर्विश्वम् । (द्विः) । सुवाऽऽरेर्विश्वाऽ ।
 वाऽऽ ॥ एऽऽ । ज्योतीऽऽरेऽऽधुः ॥ (ऋ० ३१।६०।३९।१।१८।४८) (टी । १२१)

द्वे ज्योतिषी द्वे । प्रजापतिर्जगती आदित्यः सोमो वा ॥

७२ इन्द्रमिद्धाधिनो वृहत्० । (ऋ० १।७।१; सा. १९८, ७९६; प्रा. मे. ३४०)

७३ उच्चा ते जातमन्धसः० । (ऋ० ९।६।१।१०; सा. ४६७, ५९२-९३, ६७२-७४; प्रा. मे. ८१४-१६)

७४ विश्वतोदावन्विश्वतः० । (न ऋग्वेदोद्यः; सा. ४३७, प्रा. मे. ७६५-७६६)

(७२।१)

॥ यण्यम् । प्रजापतिर्गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रमिद्धाधिनोवृहत् । एऽर । इन्द्रमर्कभिः । अकिंणोवा ॥ ओहावाओहावाओहावा ।
 ओहावाइ । (त्रिः) । इन्द्रवाणीरनुऽर३पताउ । वाऽर३ । ईऽर३४डा ॥श्री॥ ओहावा (३) ।
 ओहावाइ । (त्रिः) । इन्द्रइद्रयोऽर३ःसचाऽर३ । संमिश्रआवचोऽर३युजाऽर३ ॥
 ओहावा (३) । ओहावाइ । (त्रिः) । इन्द्रोवज्रीहिराऽर३रण्ययाउ । वाऽर३ ॥
 ईऽर३४डा ॥श्री॥ ओहावा (३) । ओहावाइ । (त्रिः) । इन्द्रवाजेपुनोऽर३अवाऽर३ ।
 सहस्रप्रधनाऽर३इषुचाऽर३ ॥ ओहावा (३) । ओहावाइ । (त्रिः) ।
 उग्रउग्राभिरूऽर३तिभाउ । वाऽर३ ॥ इद्स्थिइडाऽर३४५ ॥

(दी० ७१ । प० ३७ । मा० ३६) ११ (सू । १२२)

(७२।१)

॥ अपत्यम् । प्रजापतिर्गायत्री सोमः ॥

हाउहाउहाउ । उच्चातेजातमाऽर३०धसाऽर३ः ॥ हाउहाउहाउ ।
 दिविसङ्गमियाऽर३इदाऽर३इ । हाउहाउहाउ । उग्रशर्ममहाऽर३इश्रवाउ ।
 वाऽर३ ॥ ईऽर३४डा ॥श्री॥ हाउहाउहाउ । सनइन्द्राययाऽर३ज्यवाऽर३इ ॥
 हाउहाउहाउ । वरुणायमरूऽर३द्वियाऽर३ः ॥ हाउहाउहाउ । वरिवावित्पराऽर३इस्रवाउ ।
 वाऽर३ ॥ ईऽर३४डा ॥श्री॥ हाउहाउहाउ । एनाविश्वानिआऽर३र्यआऽर३ ॥ हाउहाउहाउ ।
 युम्नानिमानुषाऽर३णाऽर३म् ॥ हाउहाउहाउ । सिषासन्तोवनाऽर३महाउ ।
 वा ॥ इद्स्थिइडाऽर३४५ ॥

(दी० ४१ । प० २४ । मा० ४१) १२ (घ । १२३)

॥ आयुर्नवस्तोभे द्वे, आयुस्साम । प्रजापतिर्विष्टारपंक्तिरिन्द्रः ॥

उवा । विश्वतोदावन्विश्वतोनआभर ॥ हाउ(३)वा । यन्वाशविष्टमीमहे ।

आयुः । हाउ(३)वा ॥ स्रवः । हाउ(३)वा ॥ ज्यातिः ।

॥ ईऽर३४५ ॥

(दी० १० । प० १२ । मा० २२) १३ (फ्रा । १२४)

णि] [१२२] ११ यण्वोत्तरयोरवाचि १३.११.७; [१२३] १२ [१२४] १३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

७५ स्वाद्वोरिन्था विषूवतः० । (ऋ० १।८४।१०; सा. ४०९, १००५, आ. ने. ७१३)

७६ इन्द्रो मदाय वावृधे० । (ऋ० १।८१।१, सा. ४११, १००२; आ. ने. ७१६-७२२)

(७५।२)

॥ नव स्तोभम् ॥

विश्वतोदावन्विश्वतानआ । भराआवा । (त्रिः) । हाआवा । (त्रिः) । हाऽरेओऽर३४वा । (द्विः) ।

हाउवा ॥ विश्वतोदावन्विश्वतानआभर । भराआवा । (त्रिः) । हाआवा । (त्रिः) ।

हाऽरेओऽर३४वा । (द्विः) । हाउवा । यन्त्वाशविष्टमीमहे । महाआवा । (त्रिः) ।

हाआवा । (त्रिः) । हाऽरेओऽर३४वा । (द्विः) । हाउवा । इडा । इडाआवा । (त्रिः) ।

हाआवा । (त्रिः) । हाऽरेओऽर३४वा । (द्विः) । हाउवा ॥ सूवः । सुवाआवा । (त्रिः) ।

हाआवा । (त्रिः) । हाऽरेओऽर३४वा । (द्विः) । हाउवा ॥ ज्यातिः ।

ज्याताआवा । (त्रिः) । हाआवा । (त्रिः) । हाऽरेओऽर३४वा । (द्विः) ।

हाउवाऽ३ ॥ इदस्थिइडाऽर३४५ ॥ (ङी० १२६ । ष० ६१ । ऋ० ५९) १४ (को । १२५)

(७५।१)

॥ रायो वाजीय-वार्हद्विरे द्वे, रायो वाजीयम् । रायोवाजः पंक्तिरिन्द्रः ॥

एस्वादोः ॥ इत्याविषूवतोमधोऽपिबन्तिगौऽरियाः । इडा । याइन्द्रणसवाऽश्वाऽरीः ।

वृष्णामदन्तिशोऽ३ । माथा ॥ वस्वीरनुस्वराऽर३होइ ॥ जायमाऽ३श्वाऽर३ ॥

इदस्थिइडाऽर३४५ ॥ (ङी० ८।५० ९ । ऋ० ७) १५ (ङे । १२६)

(७६।१)

॥ वार्हद्विरम् । वृहद्विरिः पध्यापंक्तिरिन्द्रः ॥

इन्द्रामदा ॥ यवावृधेशवसेवृत्रहाऽरनुभाइ । अथा । तमिन्महत्सुवाऽश्जाऽइष्ट् ।

ऊतिमभैहवाऽ३ । माहाइ ॥ सवाजेपुप्रनाऽर३हाइ ॥ वाइपदाऽ३श्वाऽर३ ॥

आऽर३४था ॥ (ङी० ८।५० ९ । ऋ० ६, १३ (वृ । १२७)

७२ इन्द्रमिन्द्राग्निनो वृहत्० । (मा० १।१५।१। सा. १२८, ७६६; पा. मे. ३४०)

७३ उरुना ते जातमन्धसः० । (मा० १।१५।१। सा. ४३७, ५६२-६३, ६७२-७४; पा. मे. ८१४-१६)

७४ विश्वतोदायन्विश्वतः० । (न. अग्नेशिवः सा. ४३७, पा. मे. ७६१-७६६)

(७२।१)

॥ यण्वम् । प्रजापतिर्गायत्रीन्द्रः ॥

इन्द्रमिन्द्राग्निनो वृहत् । एऽ२ । इन्द्रमकेभिः । अकिणोवा ॥ ओहोवाओहोवाओहोवा ।
ओहोहाइ । (त्रिः) । इन्द्रवाणीरनुऽ२३पताउ । वाऽ३ । ईऽ२३४डा ॥ श्री ॥ ओहोवा (३) ।
ओहोहाइ । (त्रिः) । इन्द्रइन्द्रयोऽ२३ःसचाऽ३ । समिश्रआवचोऽ२३युजाऽ३ ॥
ओहोवा (३) । ओहोहाइ । (त्रिः) । इन्द्रोवज्रीहिराऽ२३ण्ययाउ । वाऽ३ ॥
ईऽ२३४डा ॥ श्री ॥ ओहोवा (३) । ओहोहाइ । (त्रिः) । इन्द्रवाजुनोऽ२३अवाऽ३ ।
सहस्रप्रधनाऽ२३इपुचाऽ३ ॥ ओहोवा (३) । ओहोहाइ । (त्रिः ।
उग्रउग्राभिरुऽ२३तिभाउ । वाऽ३ ॥ इद्स्थिहडाऽ२३४५ ॥

(दी० ७१ । प० ३७ । मा० ३६) ११(ख । १२२)

(७३।१)

॥ अपत्यम् । प्रजापतिर्गायत्री सोमः ॥

हाउहाउहाउ । उचातजातमाऽ२३धसाऽ३ ॥ हाउहाउहाउ ।
दिविसङ्गमियाऽ२३ददाऽ३इ । हाउहाउहाउ । उग्रशर्ममहाऽ२३इश्रवाउ ।
वाऽ३ ॥ ईऽ२३४डा ॥ श्री ॥ हाउहाउहाउ । सनइन्द्राययाऽ२३ज्यवाऽ३इ ॥
हाउहाउहाउ । वरुणायमरुऽ२३द्वियाऽ३ ॥ हाउहाउहाउ । वरिवोवित्पराऽ२३इत्तवाउ ।
वाऽ३ ॥ ईऽ२३४डा ॥ श्री ॥ हाउहाउहाउ । एनाविश्वानिआऽ२३र्थआऽ३ ॥ हाउहाउहाउ ।
युग्नानिमानुषाऽ२३णाऽ३म् ॥ हाउहाउहाउ । सिपासन्तोवनाऽ२३महाउ ।
वाऽ३ ॥ इद्स्थिहडाऽ२३४५ ॥

(दी० ४१ । प० २४ । मा० ४१) ११(घ । १२३)

(७४।१)

॥ आयुर्नवस्तोभे द्वे, आयुस्साम । प्रजापतिर्विष्टारपंक्तिरिन्द्रः ॥

हाउहाउहाउवा । विश्वतोदायन्विश्वतोनआभर ॥ हाउ(३)वा । यन्वाशविष्टमीमहे ।
हाउ(३)वा । आयुः । हाउ(३)वा ॥ स्रवः । हाउ(३)वा ॥ ज्योतिः ।
हाउहाउहाउवाऽ३ ॥ ईऽ२३४५ ॥

(दी० १० । प० १२ । मा० २२) ११(फा । १२४)

८० इमानु कं भुवना० । (ऋ० १० । १५७ । १ः सा. ४५२, १११०; क्र. नं. ७९२)

८१ अचिक्रदद्वापा हरिः । (ऋ. ९।२।६; सा. ४९७, १०४२; क्र. नं. ९१८)

(८०।१)   ॥ भद्रम् । प्रजापतिर्भुवनो द्विपदाविराड्विश्वे देवाः ॥
 हाइहा । (त्रिः) । इहाइहा । (त्रिः) । औहोऽर । इहा । (द्वे द्विः) । औहाइहाऽ३४ ।
 औहावा ॥ इमानुकंभुवनासीषधमाऽ३ । इहा । इन्द्रश्चविश्वचदेवाऽ३ः ।
 इहा । हाइहा । (त्रिः) । इहाइहा । (त्रिः) । औहोऽर । इहा । (द्वे द्विः) ।
 औहाइहाऽ३४ ॥ औहावा ॥ एऽ३ । भद्रम् ॥   (दी० ४२ । प० ३०।ना० १६)२१ (जू । १३२)

(८०।२)   ॥ श्रेयस्साम । विराट् प्रजापतिर्विश्वे देवाः ॥
 हाइया (त्रिः) । इयाइया (त्रिः) । औहोऽर । इया । (द्वे द्विः) । औहाइयाऽ३४ ।
 औहावा ॥ इमानुकंभुवनासीषधमाऽ३ । इया । इन्द्रश्चविश्वचदेवाऽ३ः । इया ।
 हाइया । (त्रिः) । इयाइया । (त्रिः) । औहोऽर । इया । (द्वे द्विः) । औहाइयाऽ३४ ।
 औहावा ॥ एऽ३ । श्रेयाऽ३४५ः ॥   (दी० ४३ । प० ३० । ना० १६)२२ (जू । १३३)

(८१।१)   ॥ तन्वोतुनी द्वे, (तन्तुसाम) । प्रजापतिर्गायत्री सोमः ॥
 हाउतनुः । (त्रिः) । हाउविश्वम् । (त्रिः) । अचिक्रदद्वापाहराइः ॥ महान्मित्रानादशताः ॥
 तश्चरियणादियुताइ ॥ हाउतनुः । (त्रिः) । हाउविश्वम् । (द्विः) । हाउ । वाऽ३३ ।
 वाऽ३३४ । औहावा ॥ एऽ३ । तन्तूऽ३४५ः ॥ (दी० २२ । प० २० । ना० २९)२३ (जो । १३४)

(८१।२)   ॥ ओतु साम ॥
 हावोतुः । (त्रिः) । हावैही । (त्रिः) । अचिक्रदद्वापाहराइः ॥ महान्मित्रानादशताः ॥
 तश्चरियणादियुताइ ॥ हावोतुः । (त्रिः) । हावैही । (द्विः) । हाउ । आऽ३३ ।
 हाऽ३३४ । औहावा ॥ एऽ३ । आतूऽ३४५ः ॥ (दी० ३१ । प० २० । ना० १६)२४ (नि । १३५)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][१३२]२१ इह ८.४.१०; [१३३]२२ अचिक्रदद्वापाहराइः १३ ८.५ [१३४] २३

[१३५]२४ (इयद् सूत्रानि न सन्ति)
 * वनतो भक्ति विमलः [प्रति. सू० १.१२.१६, १७] इत्यन्तः ।

- ७७ स्वादोरित्था विषूवतः० । (ऋ० १।८४।१०; सा. ४०९, १००५; ग्रा. मे. ७१३)
- ७८ उभे यदिन्द्र रोदसी० । (ऋ० १०।१३।४।१; सा. ३७९, १०९०; ग्रा० मे. ६५०)
- ७९ स्वादोरित्था विषूवतः० । (ऋ० १।८४।१०; सा. ४०९; १००५ ग्रा. मे. ७१३)

(७७।१) ॥ संकृति पार्थुरश्मे द्वे, संकृति । प्रजापतिः देवा वा पंक्तिरिन्द्रः ॥
 एस्वादोः ॥ इत्थाविषू२र३हो२र३ । वता२र३ः । हाओवा । (त्रिः) । हा२र३ओ२र३४वा॥ (द्विः)
 हाउवा । मधोऽपिवन्तिगौर्याः । याइन्द्रेणसयावरीः ॥ वृष्णामदन्तिशोभथा ॥
 वस्वीरनुस्वराज्यम् । हाओवा । (त्रिः) । हा२र३ओ२र३४वा । (द्विः) । हाउवा३ ।
 हा२र३ । आ२र३ । ऊ२र३ । ई२र३४५ ॥ (दी० ३० । प० २३ । मा० १८) १७ (त्रै । १२८)

(७७।२) ॥ पार्थुरश्मम् । पृथुरश्मिः प्रजापतिः पंक्तिरिन्द्रः ॥
 एस्वादोः । आ२र३४वा ॥ इत्थाविषू२र३वताः । अथा ॥ एमधोः । आ२र३४वा ॥
 पिवन्तिगौर्याः । अथा ॥ एयाई । ओ२र३४वा ॥ द्रेणसया२र३वराइ ।
 अथा ॥ एवृष्णा । आ२र३४वा ॥ मदन्तिशो२र३भथा । अथा ॥ एवस्वीः ।
 आ२र३४वा ॥ अनुस्वरा२र३जियाम् । अथा२र३४५ ॥ (दी० २ । प० २० । मा० ८) १८ (त्रै । १२९)

(७८।१) ॥ श्येन-वृषके द्वे, (श्येनम्) । पत् प्रजापतिपदानि जगतीन्द्रः ॥
 ऊभाइ ॥ यदिन्द्रो२र३दसाइ । इडा ॥ आपा ॥ प्राथउपा२र३इवा । इडा ॥ माहा ॥
 तन्त्वामहा२र३इनाम् । इडा ॥ साम्रा ॥ जंचर्षणा२र३इनाम् । इडा ॥ देवी ।
 जनित्र्यजा२र३इजनात् । इडा ॥ भाद्रा ॥ जनित्र्यजा२र३इजनात् ॥ इडा२र३४५ ॥
 (दी० २ । प० १८ । मा० १२) १९ (जा । १३०)

(७९।१) ॥ वृषकम् । प्रजापतिः पंक्तिरिन्द्रः ॥
 एस्वादोः । (द्विः) । इत्थाविषू२र३वताः । इडा ॥ एमधोः ॥ (द्विः) ।
 पिवन्तिगौर्याः । इडा ॥ एयाई ॥ (द्विः) । द्रेणसया२र३वराइ । इडा ॥
 एवृष्णाः (द्विः) ॥ मदन्तिशो२र३भथा । इडा ॥ एवस्वीः । (द्विः) । अनुस्वरा२र३जियाम् ॥
 इडा२र३४५ ॥ (दी० २ । प० २० । मा० १२) २० (त्रै । १३१)

॥ दश चतुर्थः शकः ॥ ४ ॥

[चान-तन्-सूत्राणि] [१२८] १७ [१२९] १८ [१३०] १९ [१३१] २० (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)
 वृषकम् पदानि जगतीन्द्रः पंक्तिरिन्द्रः - [प्रथि. सू. १.१२.१४] इत्यर्थः ।

८० इमानुकंभुवना० । (ऋ० १० । १५७ । १; सा. ४५२, १११०; आ. ने. ७९२)

८१ अचिकदहृषा हरिः । (ऋ. १।२।६; सा. ४१७, १०४२; आ. ने. ९९८)

(८०।१)   ॥ भद्रम् । प्रजापतिर्भुवनो द्विपदाविराद्विश्वे देवाः ॥
हाइहा । (त्रिः) । इहोइहा । (त्रिः) । ओहोऽर । इहा । (द्वे द्विः) । ओहाइहाऽ३४ ।
ओहावा ॥ इमानुकंभुवनासीपधेमाऽ३ । इहा । इन्द्रश्चविश्वेचदेवाऽ३ः ।
इहा । हाइहा । (त्रिः) । इहोइहा । (त्रिः) । ओहोऽर । इहा । (द्वे द्विः) ।
ओहाइहाऽ३४ ॥ ओहावा ॥ एऽ३ । भद्रम् ॥ (ऋ० ४० । १० । ३।१।० । १६) १३ (आ. ने. १३२)

(८०।२)   x ॥ श्रेयस्साम । विराद प्रजापतिर्विश्वे देवाः ॥
हाइया (त्रिः) । इयाइया (त्रिः) । ओहोऽर । इया । (द्वे द्विः) । ओहाइयाऽ३४ ।
ओहावा ॥ इमानुकंभुवनासीपधेमाऽ३ । इया । इन्द्रश्चविश्वेचदेवाऽ३ः । इया ।
हाइया । (त्रिः) । इयाइया । (त्रिः) । ओहोऽर । इया । (द्वे द्विः) । ओहाइयाऽ३४ ।
ओहावा ॥ एऽ३ । श्रेयाऽ२३४ ॥ (ऋ० ४० । १० । ३।१।० । १६) १३ (आ. ने. १३२)

(८१।१)   ॥ तन्वोतुनी द्वे, (तन्तुनाम) । प्रजापतिर्विश्वे देवाः ॥
हाउतन्तुः । (त्रिः) । हाउविश्वम् । (त्रिः) । अचिकदहृषातन्तुः ॥ तन्वोतुनीनामः ॥
संश्रियेणादिद्युताद ॥ हाउतन्तुः । (त्रिः) । हाउविश्वम् । (त्रिः) । हाउतन्तुः ।
श्राऽ२३४ । ओहावा ॥ एऽ३ । तन्तुऽ२३४ ॥ (ऋ० ४० । १० । ३।१।० । १६) १३ (आ. ने. १३२)

(८१।२)   ॥ तन्वोतुनी द्वे, (तन्तुनाम) । प्रजापतिर्विश्वे देवाः ॥
हावातुः । (त्रिः) । हावही । (त्रिः) । अचिकदहृषातन्तुः ॥ तन्वोतुनीनामः ॥
संश्रियेणादिद्युताद ॥ हावातुः । (त्रिः) । हावही । (त्रिः) । हावही । (त्रिः) ।
श्राऽ२३४ । ओहावा ॥ एऽ३ । हावहीऽ३४ ॥ (ऋ० ४० । १० । ३।१।० । १६) १३ (आ. ने. १३२)

[साम-तन्व-श्रियाणादिद्युताद] (१३१) १३ (आ. ने. १३२)
[१३१] १३ (आ. ने. १३२)
x अन्ते द्विः अन्तः [तन्तुनामः] (१३१) १३ (आ. ने. १३२)

८४ असावि देवम् । (श्रु० ७२१११; तां० ३१३; प्रा. मे. ५२७-५२८)

(८४१)

॥ इपविश्वज्योतिषी द्वे, (इपःसाम) । प्रजापतिस्त्रिष्टुभिन्द्रः ॥

हाह । हाऽ३ । ओऽ३४वा । (त्रीणि त्रिः) । आसा । विदाइ । वाऽ३ङ्गाऽ३ ।
जीकमन्धाः ॥ नाया । स्मिन्नाइ । द्रोऽ३जनु । पेमुवाचा ॥ वोधा । मसाइ ।
त्वाऽ३हरि । अश्वयज्ञैः ॥ वोधा । नस्तो । माऽ३मन्ध । सामदेषू । हाह ।
हाऽ३ । ओऽ३४वा । (त्रीणि त्रिः) । हाह । हाऽ३ । ओऽ३४वाऽ३५६ ॥
इऽ३३४५ ॥

(दी० १२ । प० ३५ । ना० ७) २९ (जे । १४०)

(८४२)

॥ विश्वज्योतिस्साम । [सर्वाण्याद्यं पुनः] ॥

इऽ३रयो । (त्रिः) । एही । (त्रिः) । ह२ । (त्रिः) । ओहा । (द्विः) । ओहाइ ।
असाविदाइ । वंगोक्त्रजीऽ३रे । कमाऽ३०धाः । इऽ३रयो । (त्रिः) । एही । ((त्रिः)) ।
ह२ । (त्रिः) । ओहा । (द्विः) । ओहाइ । नियस्मिन्नाइ । द्रोऽ३जनुपेऽ३रम् ।
जोऽ३रचा ॥ इऽ३रयो । (त्रिः) । एही । ((त्रिः)) । ह२ । (त्रिः) । ओहा । (द्विः) ।
ओहाइ । वोधामसाइ । त्वाहरियाऽ३रे । श्वायाऽ३रज्ञैः ॥ इऽ३रयो । (त्रिः) ।
एही । (त्रिः) । ह२ । (त्रिः) । ओहा । (द्विः) । ओहाइ । वोधास्नस्तो ।
मामघसोऽ३रे । मदाऽ३रइष । इऽ३रयो । (त्रिः) । एही । (त्रिः) ।
श (त्रिः) । ओहा । ओहा । ओऽ३रहाउ । वाऽ३ ॥ एऽ३ । विश्वज्योतीऽ३३४५ः ॥

(दी० ६८ । प० ७५ । ना० १४१) ३० (णी १४१)

॥ दस पञ्चमः सप्तः ॥ ५ ॥

॥ इति (क्रमे) आरण्यका ने तृतीयेत्यादिः प्रयाठकः ॥

साम-तन्त्र-सूत्राणि [१४०] २९ (प्रथक सूत्राणि न सन्ति)
१.४.६; स्वे स्वरपरे १२.५.८;

[१४१] ३० मात्रा ८.४ ८; गुणक १२.२.३;

८५ महि त्रीणामवरस्तु० । (ऋ० १०।१८५।१; सा. १९२; प्रा. मे. ३३३-३३४)
 ८६ नाके सुपर्णमुप० । (ऋ० १०।१२३।६; सा. ३२०, १८४६; प्रा. मे. ५४२)

(८५।१) ॥ द्रविणविस्पर्द्धसी द्वे, (द्रविणम्) । प्रजापतिर्गायत्री मित्रावरुणोर्यमा ॥

हाउमहि । (त्रिः) । महीऽरमहि । (त्रिः) । माहमाहे । (त्रिः) । महित्रीणामवाऽरस्तु ।
 ओहोहोवाऽर ॥ युक्षमित्रस्याऽर्यम्णाः । ओहोहोवाऽर ॥ दुराधर्षवरुऽरणस्या ।
 ओहोहोवाऽर ॥ हाउमहि । (त्रिः) । महीऽरमहि । (त्रिः) । माहमाहे । (द्विः) ।
 महि । माऽरहाऽर ३४ ओहोवा ॥ ए । महि । (द्वे द्विः) । ए । महीऽर ३४५ ॥
 (दी० ४३ । प० ३१ । मा० ८) १ (टै । १६२)

(८५।२) ॥ विस्पर्द्धस्साम । प्रजापतिर्गायत्री मित्रावरुणोर्यमा ॥

हाउदिवि । (त्रिः) । दिवीऽरदिवि । (त्रिः) । दाइवेदाइवे । (त्रिः) ।
 महित्रीणामवाऽरस्तु ॥ युक्षमित्रस्याऽर्यम्णाः ॥ दुराधर्षवरुऽरणस्या ॥
 हाउदिवि । (त्रिः) । दिवीऽरदिवि । (त्रिः) । दाइवेदाइवे । (द्विः) ।
 दिवि । दाऽरइवाऽर ३४ ओहोवा ॥ ए । दिवि । ए । दिवि । ए । दिवीऽर ३४५ ॥
 (दी० ३४ । प० २८ । मा० १९) २ (दो । १४१)

(८६।१) ॥ याम-भाषुच्छन्दसे द्वे, यामम् । [प्रथमस्य] यमास्त्रियुवादित्यान्तर्गतः परः पुष्यः ॥

ओहोइ । इयाहाउ । ओहोहोऽश्वा । नाकेसुपा । णमुपयत्पतंतम् ॥
 ओहोइ । इयाहाउ । ओहोहोऽश्वा । हाइवेना । तोअभ्यचक्षतन्वा ॥ होइ ।
 इयाहाउ । ओहोहोऽश्वा । हाइरण्यपा । क्षवरुणस्यदूतम् ॥ ओहोइ । इयाहाउ ।
 ओहोहोऽश्वा ॥ यामस्ययो । नौशकुनभुरण्युम् । ओहोइ । इयाहाउ ।
 ओहोहोऽश्वाऽर ॥ हाउवाऽर ॥ इऽर ३४५ ॥ (दी० ३१ । प० २५ । मा० १६) ३ (डू । १४४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१४२] १ योनिः ८.६.३; विही योनिष्टः १२.६.८; [१४३] १
 [१४४] ३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

वृत्तेषु पुरमेधावाग्निरसौ । इन्द्रः । अनुष्टुप् । (ऋ० ८ । ८९ । ५)

यज्जायथा अपूर्व्यं मघवन्वृत्रहत्याय ।

तत्पृथिवीमप्रथयस्तदस्तभ्ना उत धाम् ॥ ६०१ ॥

११

यज्जायथा अपूर्व्यं मघवन्वृत्रहत्याय ।

तत्पृथिवीमप्रथयस्तदस्तभ्ना उतो दिवम् ॥ ६०१, १४२९ ॥

(१११६)

॥ वायोः स्वरसामानि पद् । वायुरनुष्टुविन्द्रः ॥

यज्जायथाः ॥ अपूर्विया । हाउ । मघवन्वृ । हाउ । वृहत्याया । हाउ ।

पृथिवीम् । हाउ । अप्रथयाः । हाउ । एओहावादीशाः ॥ तदस्तभ्नाः ॥

॥ उतोदिवाम् । हाउ । एओहावाऽऽ ॥ अस्स्थिपयाऽऽ३४५ः ॥

(दी० १२ । प० १८ । ना० १७) ९ (जे । १५०)

॥ द्वितीयं स्वर साम ॥

यहाउयज्जायथाः ॥ अपूर्विया । होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउ । मघवन्वृ ।

होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउ । वृहत्याया । होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउ ।

तत्पृथिवीम् । होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउ । अप्रथयाः । होइ । (त्रिः) ।

हाउहाउहाउ । एओहावादीशाः ॥ तदस्तभ्नाः । होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउ ॥

उतोदिवाम् । होइ । (त्रिः) । हाउहाउहाउ । एओहावाऽऽ ॥ अस्स्थिपयाऽऽ३४५ः ॥

(दी० १३ । प० ३९ । ना० ५३) १० (डि । १५१)

॥ तृतीयं स्वर साम ॥

उ । ओहोऽऽ । यज्जायथाऽऽ ॥ अपूर्विया ॥ होववाऽऽ३होइ । मा ।

वृत्रहत्याया । होववाऽऽ३होइ । तार् । पृथिवीमप्रथयाः । होववाऽऽ३होइ ।

होवादीशाः ॥ होववाऽऽ३होइ । तार् । अस्तभ्नाउतोदिवाम् । होववाऽऽ३होइ ।

होवाऽऽ ॥ अस्स्थिपयाऽऽ३४५ः ॥

(दी० १७ । प० १८ । ना० १७) ११ (जे । १५२)

९२ यो रयि वो रयिन्तमः० । (ऋ० ६।४४।१; सा. ३५१; प्रा. मे. ६०२-६०३)

(९१।४)

॥ चतुर्थं स्वर साम ॥

याज्ञायाज्ञा ॥ यथाअपूर्वियाओऽरेहो । हाऽरेइया । ओऽरेहो ।
 माघवन्वृत्रहत्यायाओऽरेहो । हाऽरेइया । ओऽरेहो ॥ तात्पृथिवीमप्राथयाओऽरेहो ।
 हाऽरेइया । ओऽरेहो ॥ तादस्तभ्राउतादिवामौऽरेहो । हाऽरेइया ।
 ओऽरेहावाहाउवाऽरे ॥ एऽरे । पयारऽरे४५ः ॥ (दी० ८ । प० १५ । मा० ११) १२ (ण । १५)

(९१।५)

॥ पञ्चमं स्वर साम ॥

हुवाहोऽरेइ । (त्रिः) । यज्जायथाः । अपूर्विया ॥ मघावन्वृ । वृहत्याया ॥
 तात्पृथिवीम् । अप्राथयाः ॥ तदस्तभ्राः ॥ उतादिवाम् । हुवाहोऽरेइ । (द्विः) ।
 हुवाहोऽरेऽरे । उहुवाऽरेहाउ । वाऽरे ॥ हस् ॥ (दी० ७ । प० १७ । मा० १२) १३ (छ । १५)

(९२।१)

॥ षष्ठं स्वर साम ॥

योरयिंघोराऽरेयिन्तमाः ॥ योद्युम्नाऽरे४इयू । म्नावत्तमाऽरेऽरे ।
 सोमाःसुऽरे४ताः । साइन्द्रतायेऽरे ॥ अस्तिस्वाऽरे४धा ॥ पतेऽरे ।
 माऽरे४दाः । उहुवाऽरेहाउ । वा ॥ अस् ॥ (दी० ४ । प० ११ । मा० ८) १४ (तै । १५)

(१)

॥ विष्णोस्त्रोणि स्वरीयांसि पञ्चानुगानम् । पञ्चानां वायुरनुष्टुविन्द्रः ॥

हाउहोहाइ । (त्रिः) । अन्तरिक्षं सुवर्द्धिवंजग । न्मा । (द्वे त्रिः) ।
 परात्परमैरय । ता । (द्वे द्विः) । परात्परमैरय । त । ओहोवाहाउ ।
 वा ॥ ए । यज्ञादिवामूद्वादवमादनाघर्मोज्यातिः ॥ (दी० २४ । प० १९ । मा० ८) १५ (धै । १५)

(२)

हाउहोहाइ । (त्रिः) । अन्तरिक्षं सुवर्द्धिवंजग । न्मा । (द्वे त्रिः) । परात्परमैरय ।
 ता । (द्वे द्विः) । परात्परमैरय । त । ओहोवाहाउ । वा । ए ।
 पृथिव्यन्तरिक्षन्धारापः कनिकदात्सिन्धुरापोमरुतामादयन्तांघर्मोज्यातिः ॥
 (दी० २५ । प० १९ । मा० ८) १६ (भै । १५)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१५३] १२ [१५५] १४ [१५७] १६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) ; [१५४] १३ तादेर्मुनि ७.३
 [१५३] १५ तदोनि १३.७.२; नवन्वस्वरी स्वरीयसि प्रयात्राव १३.१०.२; तद्वयादिः ११.१०.५;

१३ यज्ञायथा अपूर्व्यं । (क्र० ८ । ८९ । ५ : सं० ६०१, १४२९; आ० गा. ९१)

(३)

हाजहाहाइ । (क्रिः) । अन्तरिक्षं सुवर्द्धिवंजग । न्मा । (द्वे क्रिः) । परात्परमैरय ।
ता । (द्वे क्रिः) । दिवामृद्धानसमैरयन् । हायऽइ ।
हाऽइ३४वा ॥ यज्ञायथा अपूर्व्यं । हायऽइ । हाऽइ३४वा ॥
तेजायथा अपूर्व्यं । तैजःसमैरयन् । हायऽइ । हाऽइ३४वा ॥ सुवर्द्धिम्याज्यातिः ।
सुवःसमैरयन् । हायऽइ । हाऽइ३४वा ॥ ज्यातिवर्द्धिम्याज्यातिः ।
ज्यातिःसमैरयन् । हायऽइ । हाऽइ३४वाऽइ५६ ॥ वर्द्धिम्याज्यातिः ॥

(दी० ३६ । प० ३५ । न० १६) १७ (इ । १५८)

(३३)

हाजहाहाइ । (क्रिः) । अन्तरिक्षं सुवर्द्धिवंजग । न्मा । (द्वे क्रिः) ।
परात्परमैरय । ता । (द्वे क्रिः) । परात्परमैरय । त । आहोवाहाड । वा ॥
ए । हायच्छहस्तयच्छ । ए । मनआजायच्छ । ए । मनामहिमानंयच्छ ।
ए । यज्ञःस्त्वर्षियच्छ । ए । प्रजावर्षयच्छ । ए । पशून्विशंयच्छ ।
ए । ब्रह्मक्षत्रयच्छ । ए । स्वर्ज्यातिव्यच्छ ॥

(दी० ३१ । प० ३३ । न० ८) १८ (गै । १५९)

(३३)

हाजहाहाइ । (क्रिः) । अन्तरिक्षं सुवर्द्धिवंजग । न्मा । (द्वे क्रिः) । परात्परमैरय ।
ताऽ । (द्वे क्रिः) । यज्ञायथा अपूर्व्यं ॥ भवन्वृत्रहत्याया ॥ तस्युथिवामप्रायायाः ॥
तदस्तत्राजतादाइवाम् । हाजहाहाइ । (क्रिः) । अन्तरिक्षं सुवर्द्धिवंजग ।
न्मा । (द्वे क्रिः) । परात्परमैरय । ता । (द्वे क्रिः) । परात्परमैरय । त ।
आहोवाहाड । वा ॥ ए । तेजायमःसंक्रोडन्तेविशुभवाव्युगापास्त्रजस्वतीन्मैरुद्रि सुवनानिचक्रुः ॥
इत्यिहाऽइ३४५ ॥ इऽइ३४५ ॥

(दी० ४५ । प० ४० । न० २०) १९ (जी । १६०)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] १५८] १७ तदस्तत्राजतादाइवाम् नान्तत्र १३.३.५. परन्त इति १३.११ ३: नो सुवर्द्धिम्याज्यातिः

(१३।३)

॥ इयुगानम् । विष्णुः वायुरनुष्टुविन्द्रः ॥

हाउहोवा । (त्रिः) । परात्परमैरय । ता । (द्वे द्विः) । परात्परमैरय । त ।
 औहोवाहाउ । वा ॥ इन्द्रोधनुः । (त्रिः) । आपोधनुः । (त्रिः) । भूमिधनुः । (त्रिः) ।
 अन्तरिक्षन्धनु । (त्रिः) । द्योधनुः । (त्रिः) । परन्धनु । (त्रिः) । व्रतधनु । (त्रिः) ।
 सत्यधनु । (त्रिः) । ऋतधनु । (त्रिः) । इडाधनुः । (त्रिः) । स्वधनुः । (त्रिः) ।
 ज्योतिधनुः ॥ (त्रिः) ॥ (दी० ७१ । प० ४७ । मा० २५) २० (सु । १६१)

(१३।४)

हाउहोवा । (त्रिः) । परात्परमैरय । ताऽ (द्वे त्रिः) । यज्जायथाः ।
 अपूर्विया । अपूर्वियाऽ३ । आपूर्वाऽ२३४या ॥ मधवन्वृ । ब्रहत्याया ।
 ब्रहत्यायाऽ३ । ब्राहत्याऽ२३४या । तत्पृथिवीम् । अप्राथयाः । अप्राथयाऽ३ः ।
 आप्राथाऽ२३४याः ॥ तदस्तन्नाः । उतोदिवाम् । उतोदिवाम् ।
 ऊतोदाऽ२३४वाम् । हाउहोवा । (त्रिः) । परात्परमैरय । ताऽ (द्वे द्विः) ।
 परात्परमैरय । त । औहोवाहाउ । वा ॥ ए । तेजाधर्मः संक्रीडन्तेवायुगोपा-
 स्तेजस्वतीभरुद्धिभुवनानिचक्रदुः ॥ (दी० ४७ । प० ३८ । मा० १८) २१ (जै । १६२)

(१३।५)

॥ चतुरनुगानम् । विष्णुः । वायुरनुष्टुविन्द्रः ॥

हाऽरऊवाक् । (त्रिः) । होवा । (द्विः) । होवाऽ३ । हाउवा । ए ।
 ताकप्रजाङ्गभोनायमदध्मह्याचपराचपथिभिश्चरन्ताऽ२३४५ः ॥ (दी० ७१ प० ११ मा० ८) २२ (जै । १६३)

(१)

हाऽरऊवाक् । (त्रिः) । होवा । (त्रिः) । अयं सशिङ्गतेऽ३ । होइ ।
 यस्माद्यावापृथिवीभुवनानिचक्रदुः । होइ । अयं सशिङ्गतेऽ३ । होइ ।
 यस्मादापआपथयोभुवनानिचक्रदुः । होइ । अयं सशिङ्गतेऽ३ । होइ ।
 यस्मात्समुद्रियाभुवनानिचक्रदुः । होइ । अयं सशिङ्गतेऽ३ । होइ ।
 यस्माद्विश्वाभूताभुवनानिचक्रदुः । होइ । हाऽरऊवाक् ॥ (त्रिः) । होवा । (द्विः) । होवाऽ३ । हाउवा ॥
 ए । आपः । आपः । आपाऽ२३४५ः ॥ (दी० १९ । प० ३३ । मा० २९) २३ (दो । १६४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][१६१]२०[१६२]२१[१६३]२२ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) ; [१६४]२३ द्वि धा हिभ्यो या दे वयः १३ ५.६ ;

(२)

हाऽरुक्वाक् । (त्रिः) । होवा । (त्रिः) । येभिर्विया । श्वमेरायाऽरः ॥ तेभिर्विया ।
 क्षुर्हीमादाऽरम् ॥ येभिर्भूताम् । सहस्साहाऽरः ॥ तेभिस्तजआपः ।
 आपाऽर । येभिर्व्यन्तरिक्षमेरायाऽरः । हाउवा ॥ ए । आपः । आपः । आपाऽर ३४५ ॥

(वी० १३ । प० २० । ल० १७) २४ (णे । १६५)

(१)

हाऽरुक्वाक् । (त्रिः) । होवा । (त्रिः) । यज्जायथाअपूहोऽर । वायाऽर ।
 मयवन्वृत्रहाहोऽर । त्यायाऽर ॥ तत्पृथिवीमग्राहोऽर । धायाऽरः ॥
 तदस्तम्नाउतोहोऽर ॥ दाह्वाऽरम् । हाऽरुक्वाक् । (त्रिः) । होवा । (द्विः) । हावाऽर ।
 हाउवा ॥ ए । तजाघर्मः संक्रोडन्तेशिशुमतीवायुगोपास्तजस्वतीमलङ्गिषुवनानिचक्रुऽर ३४५ ॥

(वी० १६ । प० २३ । ल० २०) २५ (गौ । १६६)

[इन्द्रपर्वणि ७९ तामानि]

॥ सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥

॥ इति (अमे) आरण्यक्येने कृतीयः प्रथमः ॥ ३ ॥

॥ इति इन्द्र-नाम द्वितीयं पर्वं समाप्तम् ॥

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१६५] २४ वेद अर्धर्षी १३.९.४:

[१३३] २५

अथ (वाचो-)व्रतपर्व ।

९४ आ तू न इन्द्र वृत्रहन्० । (ऋ० १।३२।१; सा. १८१; भा. मे. ३२०)

(१)

॥ वाचो व्रते हे । वाग्यजुर्वाक् वाक् त्रिष्टुप् वाक् ॥

ओम् । हुवेवाचाम् । वाचंवाचं हुवेऽर् । वाक्शृणोतुशृणोतुवाऽर्क् । वाक्समैतुसमैतुवाऽर्क् ॥
वाग्रमताम् । रमताम् । रमाऽर्३ । तुवाऽर्३४ओहावा ॥ इहा ॥ (त्रिः) ॥

(२)

(दी० २१ । प० ११ । मा० ६) १(कू । १६७)

हुवाइवाचाम् । वाचं हुवाह ॥ वाक्शृणोतुऽर्३ । शाऽर्३णोतुवाक् । वाक्समैतुऽर्३ ।
साऽर्३मैतुवाक् ॥ वाग्रमताऽर्३म् ॥ रम । तुवाऽर्३४ओहावा ॥ माऽर्३३४इ ॥ (त्रिः) ॥

(दी० १३ । प० १२ । मा० १०) २(ठौ । १६८)

(९४।१)

॥ शशस्य कर्षुशयस्य व्रतम् कर्षुसाम । शशो गायत्रीन्द्रो वृत्रहा ॥

आतूनाऽर्३इन्द्रवृत्रहन्हाउ ॥ आस्माकमाहाउ । धामागहाहाउ ॥ माहान्महाहाउ ॥
भिरुऽर्३ । ताऽर्३३इभाइ । उहुवाऽर्३हाउ । वा ॥ अस्स्थिकट्स्थिमृत्स्थिहस्स्थिवाक् ।
ऊऽर्३३४५ ॥

(दी० ६ । प० १० । मा० १३) ३(ङि । १६९)

* ॥ अनयोर्मूलं न ऋक्, अपि तु स्तोमः सचैपः—स्तो० प० १-२.

हुवे । वाचम् । वाचम् । हुवे । वाक् । शृणोतु । शृणोतु । वाक् । वाक् ।
समैतु । समैतु । वाक् । वाक् । रमताम् । रमतु । वाक् । मै ।

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][१६७]१[३६८]२[१६९]३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

सत्रस्य ऽऋद्धिरस्य गन्म ज्योतिर्मृता अभूम ।

दिवं पृथिव्या अध्यारुहामाविदाम देवान्स्वज्योतिः ॥ (वा. व. १५२)

१५ इमसू षु त्वमस्माकं । (ऋ० १ । २७ । ४; ल. २८, १४१७; प्र. नं. ४०)

(१)

XII सत्रस्यद्धि लाम ॥ प्रजापतिस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

ओहावाओहावाओहोऽश्वा । अगन्मज्योतिः । (द्विः) । अगन्मज्योतिः॥ अमृताअभूम । (द्विः) ।
अमृताअभूमा । तरिक्षंपृथिव्याअध्यारुहामा । (द्विः) । तरिक्षंपृथिव्याअध्यारुहाम ।

दिवमन्तरिक्षादध्यारुहाम । (त्रिः) । अविदामदेवान् । (त्रिः) । तसुदेवेरगन्महि (त्रिः) ।
ओहावाओहावाओहोऽश्वा ॥ सुवज्योतीऽऋद्धः ॥ (वा० ६० । २०२१ । १७०) ३ (पे । १७०)

१५१६) ॥ प्रजापतेः प्रतिष्ठा लाम । प्रजापतिः नात्वव्यपतिः ॥
ममूप ॥ त्वमस्मा । काम् । सनिगायअन्नव्या संसम् ॥ आश्रदवाह ॥

गाऽऋवाऽऋद्धओहावा ॥ चाऽऋद्धः ॥

(१) ॥ व्यापति । प्रजापतिर्देवगणितिमिन्द्रः ॥ (ऋ० १ । २७ । ४) (ऋ० १७१)

हाउहाउ । एवाहियेवाऽऋद्धओहावा ॥ एऽऋ । भूमापाऽऋद्धः ॥ भी ॥ १ ॥

हाउहाउ । एवाहियेवाऽऋद्धओहावा ॥ एऽऋ । रुमापाऽऋद्धः ॥ भी ॥ २ ॥

हाउहाउ । एवाहियेवाऽऋद्धओहावा ॥ एऽऋ । आमुनेऽऋद्धः ॥ भी ॥ ३ ॥

हाउहाउहाउ । एवाहियेवाऽऋद्धओहावा ॥ एऽऋ । उनेतिऽऋद्धः ॥ भी ॥ ४ ॥

XIII अरम सुते न म सु. यदि ए रवेणाम् । अरमसु— अरमसु १७१६)

अगन्म । ज्योतिः । अमृताः । अ । सुताः । अभूम । अन्तर्गन्म ।

पृथिव्याः । आधि । आ । अरमान् । दिवम् । अन्तरिक्षात् । आधि । आ । अरमान् ।

अविदाम । देवान् । संम् । उ । देवेः । अरमान् हि ।

एव । हि । एव । सुताः । अरमान् । अरमान् । अरमान् ।

अरमान्-अरमान्-अरमान् । अरमान् । अरमान् । अरमान् ।

वामदेवो गौतमः । प्रजापतिः । अनुष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१६

मयि चर्चा अथो यशोऽथो यज्ञस्य यत्पयः ।

परमेष्ठी प्रजापतिदिवि व्यामिव हंहतु ॥ ६०२ ॥

(१६।१)

॥ परमेष्ठिनः प्राजापत्यस्य व्रतम् । परमेष्ठयनुष्टुप् परमेष्ठी ॥

हाउहाउहाउ । आनोऽरन्नुवाह । (द्विः) । आनोऽरन्नुवाऽर । याऽर३४ओहावा ।

रक्षतनोरक्षिताराऽर३४५ः । हाउहाउहाउ । आनोऽरन्नुवाह । (द्विः) ।

आनोऽरन्नुवाऽर । याऽर३४ओहावा । गोपायतगोपायिताराऽर३४५ः ।

हाउहाउहाउ । आनोऽरन्नुवाह । (द्विः) । आनोऽरन्नुवाऽर । याऽर३४ओहावा ।

मयिवच्चः । अथोयाऽश्शाऽरः ॥ अथायज्ञ । स्ययात्पाऽश्याऽरः ॥ परमेष्ठी ।

प्रजापाऽश्तीऽरः ॥ दिविद्यामि । वद्वंहाऽश्तूऽर३ । हाउहाउहाउ । आनोऽरन्नुवाह । (द्विः) ।

आनोऽरन्नुवाऽर । याऽर३४ओहावा । रक्षतनोरक्षिताराऽर३४५ः ।

हाउहाउहाउ । आनोऽरन्नुवाह । (द्विः) । आनोऽरन्नुवाऽर । याऽर३४ओहावा ।

गोपायतगोपायिताराऽर३४५ः । हाउहाउहाउ । आनोऽरन्नुवाह । (द्विः) ।

आनोऽरन्नुवाऽर । याऽर३४ओहावा । ए । रक्षतनोरक्षितारोगोपायतगोपायितारः । (द्वे द्विः) ।

ए । रक्षतनोरक्षितारोगोपायतगोपायिताराऽर३४५ः ॥ (दी० ७५ । प० ४८ । मा० ४७) ७ (वे । १७३)

(१) ४ ॥ परमेष्ठिनः प्राजापत्यस्य व्रतम् (कृष्ण व्रतम्) । अंगिरास्त्रिष्टुप् सोमः ॥

सोमासोऽश्मा । (त्रिः) । यत्रचक्षुः । तदाभाऽश्राऽर ॥ यत्रश्रात्रम् ।

तदाभाऽश्राऽर ॥ यत्रआयुः । तदाभाऽश्राऽर ॥ यत्ररूपम् । तदाभाऽश्राऽर ॥

यत्रवच्चः । तदाभाऽश्राऽर ॥ यत्रतेजः । तदाभाऽश्राऽर ॥ यत्रज्योतिः ।

तदाभाऽश्राऽर ॥ सोमासोऽश्मा । (द्विः) । सोमाराऽश्जाऽर३न् । हाऽरहाऽर३४ओहावा ।

इत्स्थिइडाऽर३४५ ॥ (दी० १३ । प० २२ । मा० ११) ८ (ठ । १७४)

४ ॥ अस्य मूलं न ऋक् अपि तु स्तोमः, संचपः—स्तो० प० २२

सोमसोम । सोम । सोम । यत्र । चक्षुः । तत् । आ । भर । यत्र । श्रात्रम् ।

तत् । आ । भर । यत्र । आयुः । तत् । आ । भर । यत्र । रूपम् । तत् ।

आ । भर । यत्र । वच्चः । तत् । आ । भर । यत्र । तेजः । तत् । आ । भर ।

यत्र । ज्योतिः । तत् । आ । भर । सोम । राजन् ॥

गोतमो राहुगणः । सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० १।९।१।१८)

सं ते पर्यामि समु यन्तु वाजाः सं वृष्ण्यान्यभिमातिपाहः ।

आप्यार्यमानो अमृताय सोम दिवि श्रवांस्युत्तमानि धिष्व ॥ ६०३ ॥

गोतमो राहुगणः । सोमः । त्रिष्टुप् । (ऋ० १।९।१।२२)

त्वमिमा ओषधीः सोम विश्वास्त्वमपो अजनयस्त्वं गाः ।

त्वमा तंतन्योर्वृन्तरिक्षं त्वं ज्योतिषा वि तमो ववर्थ ॥ ६०४ ॥

१७ सं ते पर्यासि समु यन्तु वाजाः सं वृष्ण्यान्यभिमातिपाहः ।

आप्यार्यमानो अमृताय सोम दिवि श्रवांस्युत्तमानि धिष्व ॥ ६०३ ॥

१८ त्वमिमा ओषधीः सोम विश्वास्त्वमपो अजनयस्त्वं गाः ।

त्वमातनोरुर्वन्तरिक्षं त्वं ज्योतिषा वि तमो ववर्थ ॥ ६०४ ॥

(१७।१) ॥ सोम व्रतम् । सोमस्त्रिष्टुप्सोमः ॥
 ओवाऽऽऽऽ । (त्रिः) । संन्तेपया । सीऽऽऽऽसमु । यन्तुवाजाः ॥ संवृष्ण्या ।
 नोऽऽऽऽभि । मातिपाहाः ॥ आप्यार्यमा । नोऽऽऽऽमृ । तायसामा ॥
 दिविश्रवा । सीऽऽऽऽउत्त । मानिधिष्व । ओवाऽऽऽऽ । (द्विः) । ओऽऽऽऽ ।
 वाऽऽऽऽऽऽ । ओहावा ॥ प्य [त्रिर्गसेद्] ॥३॥ (ऋ० १९।१०।२३ । न०५)३ (गु । १७५)

(१८।१) ॥ सोम व्रतम् । सोमो विराद् सोमः ॥
 हाउहाउहाउ । हौवाऽऽऽऽ । (त्रिः) । हाह । हौवाऽऽऽऽ । (द्विः) । हौवाऽऽऽऽ । (त्रिः) ।
 हौऽऽऽऽवाऽऽऽऽऽऽ । (द्विः) । हौऽऽऽऽवाऽऽऽऽऽऽ । ओहावा । त्वमिमाओषधाःसोमविश्वः ॥
 त्वमपोअजनयस्त्वंगाः ॥ त्वमातनोरुर्वन्तरिक्षम् ॥ त्वंज्योतिषावित्तमोववर्थ ।
 हाउहाउहाउ । हौवाऽऽऽऽ । (त्रिः) । हाह । हौवाऽऽऽऽ । (द्विः) । हौवाऽऽऽऽ । (त्रिः) ।
 हौऽऽऽऽवाऽऽऽऽऽऽ । (द्विः) । हौऽऽऽऽवाऽऽऽऽऽऽ । ओहावा ॥ ए ।
 जनदिवमन्तरिक्षपृथिवीविश्वभोजसंपूरुपाअजाजनः । इदमिदंइडाऽऽऽऽऽऽऽऽ ॥
 (ऋ० १०।१०० । न०५)३ (पा । १७६)

[सोम-सन्ध-सु-व्रतम्] १७५.३ ३५४ ३५५ ३५६ ३५७ ३५८ ३५९ ३६० ३६१ ३६२ ३६३ ३६४ ३६५ ३६६ ३६७ ३६८ ३६९ ३७० ३७१ ३७२ ३७३ ३७४ ३७५ ३७६ ३७७ ३७८ ३७९ ३८० ३८१ ३८२ ३८३ ३८४ ३८५ ३८६ ३८७ ३८८ ३८९ ३९० ३९१ ३९२ ३९३ ३९४ ३९५ ३९६ ३९७ ३९८ ३९९ ४०० ४०१ ४०२ ४०३ ४०४ ४०५ ४०६ ४०७ ४०८ ४०९ ४१० ४११ ४१२ ४१३ ४१४ ४१५ ४१६ ४१७ ४१८ ४१९ ४२० ४२१ ४२२ ४२३ ४२४ ४२५ ४२६ ४२७ ४२८ ४२९ ४३० ४३१ ४३२ ४३३ ४३४ ४३५ ४३६ ४३७ ४३८ ४३९ ४४० ४४१ ४४२ ४४३ ४४४ ४४५ ४४६ ४४७ ४४८ ४४९ ४५० ४५१ ४५२ ४५३ ४५४ ४५५ ४५६ ४५७ ४५८ ४५९ ४६० ४६१ ४६२ ४६३ ४६४ ४६५ ४६६ ४६७ ४६८ ४६९ ४७० ४७१ ४७२ ४७३ ४७४ ४७५ ४७६ ४७७ ४७८ ४७९ ४८० ४८१ ४८२ ४८३ ४८४ ४८५ ४८६ ४८७ ४८८ ४८९ ४९० ४९१ ४९२ ४९३ ४९४ ४९५ ४९६ ४९७ ४९८ ४९९ ५०० ५०१ ५०२ ५०३ ५०४ ५०५ ५०६ ५०७ ५०८ ५०९ ५१० ५११ ५१२ ५१३ ५१४ ५१५ ५१६ ५१७ ५१८ ५१९ ५२० ५२१ ५२२ ५२३ ५२४ ५२५ ५२६ ५२७ ५२८ ५२९ ५३० ५३१ ५३२ ५३३ ५३४ ५३५ ५३६ ५३७ ५३८ ५३९ ५४० ५४१ ५४२ ५४३ ५४४ ५४५ ५४६ ५४७ ५४८ ५४९ ५५० ५५१ ५५२ ५५३ ५५४ ५५५ ५५६ ५५७ ५५८ ५५९ ५६० ५६१ ५६२ ५६३ ५६४ ५६५ ५६६ ५६७ ५६८ ५६९ ५७० ५७१ ५७२ ५७३ ५७४ ५७५ ५७६ ५७७ ५७८ ५७९ ५८० ५८१ ५८२ ५८३ ५८४ ५८५ ५८६ ५८७ ५८८ ५८९ ५९० ५९१ ५९२ ५९३ ५९४ ५९५ ५९६ ५९७ ५९८ ५९९ ६०० ६०१ ६०२ ६०३ ६०४ ६०५ ६०६ ६०७ ६०८ ६०९ ६१० ६११ ६१२ ६१३ ६१४ ६१५ ६१६ ६१७ ६१८ ६१९ ६२० ६२१ ६२२ ६२३ ६२४ ६२५ ६२६ ६२७ ६२८ ६२९ ६३० ६३१ ६३२ ६३३ ६३४ ६३५ ६३६ ६३७ ६३८ ६३९ ६४० ६४१ ६४२ ६४३ ६४४ ६४५ ६४६ ६४७ ६४८ ६४९ ६५० ६५१ ६५२ ६५३ ६५४ ६५५ ६५६ ६५७ ६५८ ६५९ ६६० ६६१ ६६२ ६६३ ६६४ ६६५ ६६६ ६६७ ६६८ ६६९ ६७० ६७१ ६७२ ६७३ ६७४ ६७५ ६७६ ६७७ ६७८ ६७९ ६८० ६८१ ६८२ ६८३ ६८४ ६८५ ६८६ ६८७ ६८८ ६८९ ६९० ६९१ ६९२ ६९३ ६९४ ६९५ ६९६ ६९७ ६९८ ६९९ ७०० ७०१ ७०२ ७०३ ७०४ ७०५ ७०६ ७०७ ७०८ ७०९ ७१० ७११ ७१२ ७१३ ७१४ ७१५ ७१६ ७१७ ७१८ ७१९ ७२० ७२१ ७२२ ७२३ ७२४ ७२५ ७२६ ७२७ ७२८ ७२९ ७३० ७३१ ७३२ ७३३ ७३४ ७३५ ७३६ ७३७ ७३८ ७३९ ७४० ७४१ ७४२ ७४३ ७४४ ७४५ ७४६ ७४७ ७४८ ७४९ ७५० ७५१ ७५२ ७५३ ७५४ ७५५ ७५६ ७५७ ७५८ ७५९ ७६० ७६१ ७६२ ७६३ ७६४ ७६५ ७६६ ७६७ ७६८ ७६९ ७७० ७७१ ७७२ ७७३ ७७४ ७७५ ७७६ ७७७ ७७८ ७७९ ७८० ७८१ ७८२ ७८३ ७८४ ७८५ ७८६ ७८७ ७८८ ७८९ ७९० ७९१ ७९२ ७९३ ७९४ ७९५ ७९६ ७९७ ७९८ ७९९ ८०० ८०१ ८०२ ८०३ ८०४ ८०५ ८०६ ८०७ ८०८ ८०९ ८१० ८११ ८१२ ८१३ ८१४ ८१५ ८१६ ८१७ ८१८ ८१९ ८२० ८२१ ८२२ ८२३ ८२४ ८२५ ८२६ ८२७ ८२८ ८२९ ८३० ८३१ ८३२ ८३३ ८३४ ८३५ ८३६ ८३७ ८३८ ८३९ ८४० ८४१ ८४२ ८४३ ८४४ ८४५ ८४६ ८४७ ८४८ ८४९ ८५० ८५१ ८५२ ८५३ ८५४ ८५५ ८५६ ८५७ ८५८ ८५९ ८६० ८६१ ८६२ ८६३ ८६४ ८६५ ८६६ ८६७ ८६८ ८६९ ८७० ८७१ ८७२ ८७३ ८७४ ८७५ ८७६ ८७७ ८७८ ८७९ ८८० ८८१ ८८२ ८८३ ८८४ ८८५ ८८६ ८८७ ८८८ ८८९ ८९० ८९१ ८९२ ८९३ ८९४ ८९५ ८९६ ८९७ ८९८ ८९९ ९०० ९०१ ९०२ ९०३ ९०४ ९०५ ९०६ ९०७ ९०८ ९०९ ९१० ९११ ९१२ ९१३ ९१४ ९१५ ९१६ ९१७ ९१८ ९१९ ९२० ९२१ ९२२ ९२३ ९२४ ९२५ ९२६ ९२७ ९२८ ९२९ ९३० ९३१ ९३२ ९३३ ९३४ ९३५ ९३६ ९३७ ९३८ ९३९ ९४० ९४१ ९४२ ९४३ ९४४ ९४५ ९४६ ९४७ ९४८ ९४९ ९५० ९५१ ९५२ ९५३ ९५४ ९५५ ९५६ ९५७ ९५८ ९५९ ९६० ९६१ ९६२ ९६३ ९६४ ९६५ ९६६ ९६७ ९६८ ९६९ ९७० ९७१ ९७२ ९७३ ९७४ ९७५ ९७६ ९७७ ९७८ ९७९ ९८० ९८१ ९८२ ९८३ ९८४ ९८५ ९८६ ९८७ ९८८ ९८९ ९९० ९९१ ९९२ ९९३ ९९४ ९९५ ९९६ ९९७ ९९८ ९९९ १०००

९९
१००

इन्द्रो राजा जगतः० । (ऋ० ७२७३; सा. ५८७; आ. गा. ३६-३७)
अभी नवन्ते अद्भुहः० । (ऋ० ९१००११; सा. ५५०; प्रा. मे. १०८०-१०८२)

(९९।१)

॥ भारद्वाजस्य व्रतम् । भारद्वाजस्त्रिष्टुभिन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । वाग्ददद । ददाऽरया । इन्द्राराजा । जगतः । चर्षणीनाम् ॥
आधिक्षमा । विश्वरू । पयदस्या ॥ तताददा । तीऽरेदाशु । पाइवखनी ॥
चौदद्राधाः । उपस्तु । तंचिदवाक् । हाउहाउहाउ । वाग्ददद ।
ददाऽरयाऽऽ । हाउवाऽऽ ॥ ईऽर३४५ ॥

(१००।१)

(दी० १५।५० २०। मा० १२)११ (आ।१७७)

॥ भरद्वाजिनां व्रतम् । भरद्वाजोऽनुष्टुप्तोमेन्द्रौ ॥

हाउहाउहाउ । वाजऽरम् । (द्विः) । वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) ।
वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) । वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) ।
वाजम् । विवाऽरेविवि । (त्रिः) । विविहोऽरेविवि । (त्रिः) । व्यश्रवाइवि । (त्रिः) ।
अभिनवन्तआऽरद्भुहाऽरेः । दूहाद्भुहः । (त्रिः) । प्रियमिन्द्रस्यकाऽरमायाऽरम् ।
मियमियम् । (त्रिः) । वत्सन्नपूर्वाऽरयूनीऽरे । युनीयुनि । (त्रिः) ।
जातश्रिहन्तिमाऽरताराऽरेः । तरातरः । (त्रिः) । हाउहाउहाउ । वाजऽरम् । (द्विः) ।
वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) । वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) ।
वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) । वाजम् । एऽर । वाजऽरम् । (त्रिः) ।
तीऽरेविवि । (त्रिः) । विविहोऽरेविवि । (त्रिः) । व्यश्रवाइवि । (द्विः) ।
वाजम् ।
ऽर३श्रवाउ । वा । ए । सुधामधाम । (द्वेद्विः) । ए । सुधामधामाऽर३४५ ॥

(दी० ६३।५० ८५। मा० ६८)१२ (णै । १७८)

मधुच्छन्दा वैश्वामिनः । अग्निः । गायत्री । (ऋ० ११११)

अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥ ६०५ ॥

१०१

अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥ ६०५ ॥

१०२

इन्द्रं नरो नैमाधिता० । (ऋ० ७२७१; सा. ३१८; प्र. नं. ५४०)

(१०११६)

॥ यम व्रते द्वे. (यम व्रतम्) । यमो गायत्र्यग्निः ॥

मनाहाउ । चयोहाउ । वचोहाउ । अग्निम् । इडाऽरइ । पुरोहाऽरइ । वृत्वाऽरइ ॥

इहाउ । इडाहाउ । आयुर्हाउ । यज्ञ । स्वदाऽरइ । वृत्वाऽरइ । वृत्वाऽरइ ॥

सहाउ । ज्योतिर्हाउ । ऋतं हाउ । हाता । रथाऽरइ ॥ रत्नधाऽरइ । माऽरइ ॥

एऽरइ । महाऽरइ ॥

(षो० १८ । १० । २० । नं० ११) १३ (षो । १७५)

(१०११६)

॥ अक्षिरस्तां व्रतम् । अक्षिरस्तास्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । हाऽरइ । ओऽरइ । वाक् । (द्वे त्रिः) । ओम् । (त्रिः) । ओम् । (त्रिः) ।

हाऽरइ । ओऽरइ । वाक् । (द्वे त्रिः) । एआयुः । (त्रिः) । आयुः । (त्रिः) ।

इन्द्रं नरो नैमाधिताहवाऽरइ ॥ यत्पायायुनजते धियाऽरइ ॥ श्रानृपाताश्रवणधकाऽरइ ॥

आगामतिव्रजेभजातुवाऽरइ । हाउहाउहाउ । हाऽरइ । ओऽरइ । वाक् । (द्वे त्रिः) ।

ओम् । (त्रिः) । ओम् । (त्रिः) । हाऽरइ । ओऽरइ । वाक् । (द्वे त्रिः) ।

एआयुः । (त्रिः) । आयुः । (त्रिः) । आयुऽरइ । आहावा ॥ १॥

आयुर्वा अस्मभ्यवचोषादवन्वाऽरइ ॥

(षो० १८ । १० । २० । नं० ११) १३ (षो । १७५)

[साम-सं-सुजाति] [१५५] [१५८०] १३ ।

॥ वामदेवो गौतमः । अग्निः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ४।१।१६)

ते मन्वत प्रथमं नाम धेनोस्त्रिः सप्त मातुः परमार्णि विन्दन् ।

तज्जानतीरभ्यनूपत वा आविभुवन्नरुणीयशसा गोः ॥६०६॥

१०३ इमा उ वां दिविष्टये० । (ऋ० ७।७।११; सा. ३०४, ७५३; प्रा. मे. ५१७)

१०४ ते मन्वत प्रथमं नाम गोनां त्रिः सप्त परमं नाम जानन् ।

ता जाननिरभ्यनूपत क्षा आविभुवन्नरुणीयशसा गावः ॥ ६०६ ॥

(१०३।१) ॥ अश्विनो व्रते द्वे । अश्विनौ बृहत्यश्विनौ ॥

होइहाऽ३ । इहोइहाऽ३ । (द्वेत्रिः) । इमाउवांदिविष्टयाओहाउ ॥

उसाहवन्तेअश्विनाओहाउ ॥ अयं वामह्वयसेशचीवसओहाउ ॥ विशंविशं हिगच्छथाओहाउ ।

होइहाऽ३ । इहोइहाऽ३ । (द्वेद्विः) । होइहाऽ३ । इहोइहाऽ३४ । ओहोवा ॥

इऽ५हीहीहीहीहि ॥ (दी० २८।५० १८। मा० २२) १५ (डा । १८१)

(१०३।२) होइहा । इहोइहा । (द्वेत्रिः) । इमाउवांदिविष्टयाहोहाउ ॥ उसाहवन्तेअश्विनाहोहाउ ॥

अयं वामह्वयसेशचीवसहोहाउ ॥ विशंविशं हिगच्छथाहोहाउ । होइहा ।

इहोइहा । (द्वेद्विः) । होइहा । इहोइहाऽ३४ । ओहोवा ॥ इऽ२ । (त्रिः) ॥

(दी० १४।५० २० मा० १८) १६ (नै । १८२)

(१०४।१) ॥ गवां व्रते द्वे । गावस्त्रिष्टुःगावः ॥

हाउहाउहाउ । गावाहाउ । (त्रिः) । वृषभपत्नीहाउ । (त्रिः) । वैराजपत्नीहाउ । (त्रिः)

विश्वरूपाहाउ । (त्रिः) । अस्मासुरमध्वंहाउ । (त्रिः) । तेमन्वतप्रथमन्नामगोऽरेनाम् ॥

त्रिःसप्तपरमन्नामजाऽरेनान् ॥ ताजानतीरभ्यनूपताऽरक्षाः ॥ आविभुवन्नरुणीयशसागाऽरेवाः ।

हाउहाउहाउ । गावाहाउ । (त्रिः) । वृषभपत्नीहाउ । (त्रिः) । वैराजपत्नीहाउ । (त्रिः) ।

विश्वरूपाहाउ । (त्रिः) । अस्मासुरमध्वंहाउ । (त्रिः) । अस्मासुरमध्वाऽरेहाउ ।

वा ॥ ग । गावावृषभपत्नीवैराजपत्नीविश्वरूपाअस्मासुरमध्वम् । (द्वेद्विः) ।

ए । गावावृषभपत्नीवैराजपत्नीविश्वरूपाअस्मासुरमध्वाऽरेऽ४५म् ॥

(दी० १२९।५० ४३। मा० ४६) १७ (दू । १८३)

- १०७ इन्द्रं नरो नैमाधिता० । (ऋ० ७३७११; सा. ३१८; प्रा. मे. ५४०)
 १०८ अभि त्वा शूर नोनुमः० । (ऋ० ७३२१२२; सा. २३३, ६८०; प्रा. मे. ३७७-३७८)

(१०७१) ॥ अङ्गिरसां व्रते द्वे ॥ अङ्गिरसस्त्रिष्टुचिन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । इन्द्राऽ३१२३म् । हाउहाउहाउ । नरो नैमाधिताह्वान्ताइ ।
 ह्वान्ताइ । ह्वान्ताऽ३इ । ओइ । ह्वन्ताइ । वन्ता । ओहोवा । एहिया ॥ हाउहाउहाउ ।
 यत्पाऽ३१२३ । हाउहाउहाउ । योयुनजतेधियास्ताः । धियास्ताः ।
 धियास्ताऽ३ः । ओइ । धियस्ताः । यस्ता । ओहोवा । एहिया ॥ हाउहाउहाउ ।
 शूराऽ३१२३ । हाउहाउहाउ । नृषाताश्रवसश्चकामाइ । चकामाइ ।
 चकामाऽ३इ । ओइ । चकामाइ । कामा । ओहोवा । एहिया ॥ हाउहाउहाउ ।
 आगोऽ३१२३ । हाउहाउहाउ । मतिव्रजेभजातुवान्नः । तुवान्नः । तुवान्नाऽ३ः ।
 ओइ । तुवान्नाः । वन्ना । ओहोवा । एहिया । हाउहाउहाउ । वाऽ३ ॥ ईऽ२३४५ ॥
 (दी० ५३ । प० ४७ । मा० ४८) १ (द्वे । १८७)

(१०८१)

हाउहाउहाउ । हाहाउ । (त्रिः) । इहाहाउ । (त्रिः) । इयाहाउ । (द्विः) ।
 इयाऽ३हाउ । वा । अभित्वाशूरनोनुमोहस् ॥ अदुग्धाइवधेनवाहस् ।
 ईशानमस्यजगतःस्वदृशं हस् । ईशानमिन्द्रतस्युपोहस् ॥ सहस्वान्तसहसस्पतिरादिधवद्वस् ॥
 स्वजिद्वाजसातमोदिधवद्वस् । हाउहाउहाउ । हाहाउ । (त्रिः) । इहाहाउ । (त्रिः) ।
 इयाहाउ । (द्विः) । इयाऽ३हाउ । वा ॥ इडाहस्स्थिहस्स्थिइडा ॥ (त्रिः) ॥
 (दी० २८ । प० ३१ । मा० ३७) २ (द्वे । १८८)

॥ भरद्वाजो वाहस्पत्यः । वैश्वानरोऽग्निः । जगती । (ऋ० ६ । ८ । १)

पक्षस्य वृष्णो अरुषस्य नू सहः प्र नु वोचं विदथा जातवेदसः ।

वैश्वानराय मतिर्नव्यसी शुचिः सोम इव पवते चारुरग्रये ॥६०९॥

११० उदु त्यं जातवेदसम् । (ऋ० १ । ५० । १; सा. ३१; आ.मे.५०)

वामदेवो गौतमः । रात्रिः । अनुष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१११ आ प्रागाद्भद्रा युवतिरहः केतून्त्समीर्त्सति ।

अभूद्भद्रा निवेशनी विश्वस्य जगतो रात्री ॥ ६०८ ॥

११२ प्रक्षस्य वृष्णो अरुषस्य नू महः प्र नो वचो विदथा जातवेदसे ।

वैश्वानराय मतिर्नव्यसे शुचिः सोम इव पवते चारुरग्रये ॥६०९॥

(११०।१) ॥ अहोरात्रयोर्व्रते द्वे, (अहर्व्रतम्) । अहर्गीयत्रीसूर्यः ॥

हाउ(३)वा । प्रागन्यदनुवर्तेतरजोपागन्यत्तमोपपतिभ्यसा । हाउहाउहाउ ।

उदुत्यज्जातऽइवाइदाऽसाऽइम् ॥ हाउहाउहाउवा ।

प्रागन्यदनुवर्तेतरजोपागन्यत्तमोपपतिभ्यसा । हाउहाउहाउ । देवंवहन्तिऽइकाइताऽवाऽ

हाउहाउहाउवा । प्रागन्यदनुवर्तेतरजोपागन्यत्तमोपपतिभ्यसा । हाउहाउहाउ ।

दशेविश्वायऽइसूराऽयाऽइम् ॥ हाउहाउहाउवा ॥ ए ।

अरुरुचद्रोमो अरुरुचदुपसादिविस्रयोविभातीऽइऽइम् ॥ (दी० ४२ । ५० १५ । मा० २७) ५(जे ।

(१११।१) ॥ रात्रेर्व्रतम् । रात्र्यनुष्टुप्प्रात्रिः ॥

होऽइ । (त्रिः) । आप्रागाद्भद्रायुवतिः ॥ होऽइ । (त्रिः) । अहःकेतून्त्समीर्त्सति ॥

होऽइ । (त्रिः) । अभूद्भद्रानिवेशनी ॥ होऽइ । (त्रिः) । विश्वस्यजगतोरात्री ।

होऽइ । (द्विः) । होऽइ । वाऽइ । हाउवाऽइ ॥ इऽइऽइम् ॥

(दी० १४ । ५० २२ । मा० १६) ६(श्रू ।

(११२।१) ॥ विष्णोर्व्रतम् । विष्णुर्जगती वैश्वानरः ॥

हाउहाउहाउ । ऊऽइ । (द्विः) । ऊऽइ । वाऽइ । हाउवाऽइ । हस्स्थिहहस् ।

अचिःकोचिस्तपोहरः । प्रक्षस्यवृष्णो अरुषस्यनूमाऽइऽइहाः ॥

प्रनोवचोविदथाजातवेदाऽइऽइसाइ ॥ वैश्वानरायमतिर्नव्यसेशूऽइऽइचीः ॥

सोमइवपवतेचारुरमाऽइऽइयाऽइइ । हाउहाउहाउ । ऊऽइ । (द्विः) ।

ऊऽइ । वाऽइ । हाउवाऽइ ॥ इऽइऽइम् ॥

(दी० २२ । ५० १९ । मा० १७) ७(झे । १

११५ इन्द्रं नरो नेमधिता० (ऋ० ७।२७।१; सा० ३।१८; प्रा० मे० ५।४०)

(११४।२)

हाउहाउहाउ । ऊऽर । (त्रिः) । पि । (त्रिः) । इयो । (त्रिः) । इयावा । (त्रिः) ।

इयावाहाइ । (त्रिः) । उदुऽर । (द्विः) । उदु । उदावा । (त्रिः) ।

उदावाहाइ । (त्रिः) । ब्रह्मा । णीऽश्एर । तश्रवस्या । स्या । स्या । स्यावा । (त्रिः) ।

स्यावाहाइ । (त्रिः) ॥ इन्द्रऽरम् । (द्विः) । इन्द्रम् । इन्द्रावा । (त्रिः) ।

इन्द्रावाहाइ । (त्रिः) । समा । येऽरमह । यावसिष्ठा । ष्ठा । ष्ठा । ष्ठावा । (त्रिः) ।

ष्ठावाहाइ । (त्रिः) ॥ आयोऽर । (द्विः) । आयः । आयावा । (त्रिः) । आयावाहाइ । (त्रिः) । विश्वा ।

नीऽश्श्रव । सातताना । ना । ना । नोवा । (त्रिः) । नोवाहाइ । (त्रिः) ॥

उपऽर । (द्विः) । उप । उपावा । (त्रिः) । उपावाहाइ । (त्रिः) । श्रोता ।

मइव । तोवचाऽसी । सी । सी । सोचा । (त्रिः) । सोचाहाइ । (त्रिः) ।

हाउहाउहाउ । ऊऽर । (त्रिः) । पि । (त्रिः) । इयो । (त्रिः) । इयावा । (त्रिः) ।

इयावाहाइ । (द्विः) । इयावाऽरेहाउ । वाऽर ॥ ईऽर३४५ ॥

(दी० १।५६ । प० १।१।मा० ४२) १० (घ्रा । १९६)

॥ दश तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

(११५।१) ॥ इन्द्रस्य सञ्जयम् । इन्द्रस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउहाउहाउ । विश्वाधनानिसंजित्यवृत्रहाभूयासुतिः । होइ । (द्वेत्रिः) ।

उरुघोषंचक्रेलोकम् । होइ । (द्वेत्रिः) । वृत्रमेभ्योलोकभ्यानुदानः ।

होइ । (द्वेत्रिः) । इन्द्रन्नरो । नेऽरमधि । ताहवन्ताइ ॥ यत्पारियाः ।

युनज । ताइधियस्ताः ॥ शूरांनृषा । ताऽश्श्रव । सश्वकामाइ ॥

आगोमताइ । व्रजेभ । जातुवन्नाः । हाउ(३) । विश्वाधनानिसंजित्यवृत्रहाभूयासुतिः ।

होइ । (द्वेत्रिः) । उरुघोषंचक्रेलोकम् । होइ । (द्वेत्रिः) । वृत्रमेभ्योलोकभ्यानुदानः ।

होइ । (द्वेद्विः) । वृत्रमेभ्योलोकभ्यानुदानः । होऽर । वाऽर३४ओहोवा ॥

ए । वृत्रंजघन्वाऽपतद्ववारयत्तमः । (द्वेद्विः) । ए । वृत्रंजघन्वाऽपतद्ववारयत्तमाऽर३४५ ॥

(दी० १।१० । प० ५७ । मा० ५५) ११ (कु । १९७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [१९६] १० [१९७] ११ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

११९ अभि त्वा शूर नोनुमः० । (ऋ० ७३२।२२; सा. २३३, ६८०; आ. मे. ३७७-३७८)
 १२० इन्द्रं नरो नैमधिता० । (ऋ० ७२७।१; सा. ३१८; आ. मे. ५४०)

(११९।१)

॥ जमदग्नेर्व्रतम् । जमदग्निर्वृहतीन्द्रः ॥

हाउ(३) । हहाउ । (त्रिः) । हहहाउ । (त्रिः) । कपाऽर३उ । (त्रिः) ।

हाऽर३ओऽर३ । (द्विः) । हाऽर३१उवाऽर । अभित्वाशूरनोऽर३ । आउ । वाऽर३ ।

नूऽर३४माः । ईडा । (त्रिः) । ज्योतिष्पतस्स्वःपतान्तरिक्षं पृथिवीपञ्चप्रदिशक्रपीन्दैवान्वर्णम् ॥

अदुग्धाहवधाऽर३१उवाऽर३इ । नाऽर३४वाः । ईडा । (त्रिः) ।

ज्योतिष्पतस्स्वःपतान्तरिक्षं पृथिवीपञ्चप्रदिशक्रपीन्दैवान्वर्णम् ॥

इंशानमस्यजगतस्सुवाऽर३१उवाऽर३ । हऽर३४शाम् । ईडा । (त्रिः) ।

ज्योतिष्पतस्स्वःपतान्तरिक्षं पृथिवीपञ्चप्रदिशक्रपीन्दैवान्वर्णम् ॥

इंशानमिन्द्रताऽर३१उवाऽर३ । स्थूऽर३४माः । ईडा । (त्रिः) ।

ज्योतिष्पतस्स्वःपतान्तरिक्षं पृथिवीपञ्चप्रदिशक्रपीन्दैवान्वर्णम् । हाउ(३) ।

हहाउ । (त्रिः) । हहहाउ । (त्रिः) । कपाऽर३उ । (त्रिः) । हाऽर३ओऽर३ । (द्विः) ।

हाऽर३१उवाऽर ॥ ए । व्रतमसुवरेशकुनः ॥

(दी० ६४ । प० ५४ । मा० ४९) १५ (घो० २०१)

(१२०।१)

॥ युग्यञ्च दशस्तोभम् । जमदग्निस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउ(३) । ओहा । (त्रिः) । हाओवा । (त्रिः) । ऊऽर । (त्रिः) । ओऽर । (त्रिः) ।

हाउवाक् । (त्रिः) । आयुर्यन् । (त्रिः) । एआयुः । (त्रिः) । आयुः । (त्रिः) ।

वयाः । (द्विः) । वयः । इन्द्रन्नरोनैमधिताहवाऽरन्ताइ ॥ यत्पायायुनजतेधियाऽरस्ताः ॥

शूरोनृपाताश्रवसश्चकाऽरमाह ॥ आगामतिव्रजेभजातुवाऽरन्नाः । हाउ(३) ।

ओहा । (त्रिः) । हाओवा । (त्रिः) । ऊऽर । (त्रिः) । ओऽर । (त्रिः) ।

हाउवाक् । (त्रिः) । आयुर्यन् । (त्रिः) । एआयुः । (त्रिः) । आयुः । (त्रिः) ।

वयाः । (द्विः) । वाऽर । याऽर३४ । ओहावा ॥ ए । आयुद्धाअस्मभ्यं वचोधादेवेभ्याऽर३४५ ॥

(दी० ९५ । प० ६४ । मा० ५९) १६ (मो । २०२)

१२२ सत्यमित्था वृषेदसि० । (ऋ० ८।३३।१०; सा. २६३; ग्रा. गे. ४५६)

(१२२।१)

॥ प्रजापतेश्चाष्टानिधनम् । प्रजापतिर्वृहतीन्द्रः ॥

अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) । तमोजसा । सुवोजासाऽऽर (द्वे द्विः) ।
 तमोजसा । सुवो । जाऽऽर । साऽऽर ३४ । ओहोवा । असिप्राणएअसि । (त्रिः) ।
 एअसि । (त्रिः) । सत्यमित्थावृषाऽऽरइदाऽऽर ३४सी । एअसि । (द्विः) । ए ।
 आऽऽर । साऽऽर ३४ । ओहोवा । इडाङ्गच्छसूर्यङ्गच्छे । डाङ्गच्छसूर्यङ्गच्छे ।
 डाङ्गच्छसूर्यङ्गच्छ ॥ अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) ।
 तमोजसा । सुवोजासाऽऽर । (द्वे द्विः) । तमोजसा । सुवो । जाऽऽर । साऽऽर ३४ ।
 ओहोवा । असिचक्षुरेअसि । (त्रिः) । एअसि । (त्रिः) । वृषजूतिर्नोऽवाऽऽर ३४इता ।
 एविता । (द्विः) । ए । वाऽऽर ३ । ताऽऽर ३४ । ओहोवा । अन्तरिक्षंगच्छनाकेविभाहि । (त्रिः) ॥
 अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) । तमोजसा । सुवोजासाऽऽर । (द्वे द्विः) ।
 तमोजसा । सुवो । जाऽऽर । साऽऽर ३४ । ओहोवा । असिश्रोत्रमेअसि । (त्रिः) । एअसि । (त्रिः) ।
 वृषाह्युग्रशृण्विपेपराऽऽरवाऽऽर ३४ती । एवति । (द्विः) । ए । वाऽऽर । ताऽऽर ३४ ।
 ओहोवा । स्वर्गच्छज्योतिर्गच्छ । (त्रिः) ॥ अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) ॥
 तमोजसा । सुवोजासाऽऽर । (द्वे द्विः) । तमोजसा । सुवो । जाऽऽर ।
 साऽऽर ३४ । ओहोवा । असिज्योतिरेअसि । (त्रिः) । एअसि । (त्रिः) ।
 वृषोअर्वावताऽऽरइअऽऽर ३४ताः । एश्रुतः । (द्विः) । ए । अऽऽर ।
 ताऽऽर ३४ । ओहोवा ॥ अतिज्योतिर्विभाह्येअति । (द्विः) । अतिज्योतिर्विभाह्येअतीऽऽर ३४५ ॥
 (दी० १४६ । प० १३६ । मा० ४०) १८ (कौ । २०४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][२०४]१८ तदाद्यन्त एऽष्टानिधने १३.९.६; ष्यञो विश्रुमतः १३.९.७; उज्जु रसंधिः ९.७.२; सि रेफिणि ९.७.३;

१२२ सत्यमित्था वृषेदसि० । (ऋ० ८।३३।१०; सा. २६३; प्रा. ने. ४५६)

(१२२।१)

॥ प्रजापतेश्चाष्टानिधनम् । प्रजापतिर्वृहतीन्द्रः ॥

अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) । तमोजसा । सुवोजासाऽऽर ((द्वे द्विः)
 तमोजसा । सुवो । जाऽऽर । साऽऽर३४ । औहोवा । असिप्राणएअसि । (त्रिः) ।
 एअसि । (त्रिः) । सत्यमित्थावृषाऽऽरइदाऽऽर३४सी । एअसि । (द्विः) । ए ।
 आऽऽर । साऽऽर३४ । औहोवा । इडाङ्गच्छस्यङ्गच्छे । डाङ्गच्छस्यङ्गच्छे ।
 डाङ्गच्छस्यङ्गच्छे ॥ अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) ।
 तमोजसा । सुवोजासाऽऽर । (द्वे द्विः) । तमोजसा । सुवो । जाऽऽर । साऽऽर३४ ।
 औहोवा । असिचक्षुरेअसि । (त्रिः) । एअसि । (त्रिः) । वृषजूतिर्नोऽवाऽऽर३४इता ।
 एविता । (द्विः) । ए । वाऽऽर३ । ताऽऽर३४ । औहोवा । अन्तरिक्षगच्छनाकेविभाहि । (त्रिः) ॥
 अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणित्रिः) । तमोजसा । सुवोजासाऽऽर । (द्वे द्विः) ।
 तमोजसा । सुवो । जाऽऽर । साऽऽर३४ । औहोवा । असिश्रोत्रमेअसि । (त्रिः) । एअसि । (त्रिः) ।
 वृषाह्युग्रशृण्विपेपराऽऽरवाऽऽर३४ती । एवति । (द्विः) । ए । वाऽऽर । ताऽऽर३४ ।
 औहोवा । स्वर्गच्छज्योतिर्गच्छ । (त्रिः) ॥ अभिप्रघ्ना । तमोजसा । तमोजासाऽऽर । (त्रीणि त्रिः) ।
 तमोजसा । सुवोजासाऽऽर । (द्वे द्विः) । तमोजसा । सुवो । जाऽऽर ।
 साऽऽर३४ । औहोवा । असिज्योतिरेअसि । (त्रिः) । एअसि । (त्रिः) ।
 वृषोअर्वावताऽऽरइश्रुऽऽर३४ताः । एश्रुतः । (द्विः) । ए । श्रूऽऽर ।
 ताऽऽर३४ । औहोवा ॥ अतिज्योतिर्विभाह्येअति । (द्विः) । अतिज्योतिर्विभाह्येअतीऽऽर३४५ ॥
 (दी० १४६ । प० १३६ । मा० ४०) १८ (कौ । २०४)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][२०४]१८ तदाद्यन्त एऽष्टानिधने १३.९.६; न्यङ्गे विश्रुमतः १३.९.७; उज्जु रसंधिः ९.७.३; सि रेक्किणि ९.७.३;

आत्मा(ब्रह्म) । आत्मा अभिर्वा । त्रिष्टुप् । (ऋ० ३।२६।७)

अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुरमृतं म आसन् ।

अर्कस्त्रिधातू रजसो विमानोऽजस्रो घर्मो हविरस्मि नाम् ॥ ६१३ ॥

विधामित्रोः गाथिनः । अग्निः । त्रिष्टुप् । (ऋ० ३।५।५)

पाति प्रियं रिपो अग्रं पदं वेः पाति यहुश्चरणं सूर्यस्य ।

पाति नाभा सप्तशीर्षाणमग्निः पाति देवानामुपमादमृष्वः ॥ ६१४ ॥

१२४ अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुरमृतं म आसन् ।

त्रिधातुरर्को रजसो विमानोऽजस्रं ज्योतिर्हविरस्मि सर्वम् ॥ ६१३ ॥

१२५ पात्यग्निर्विपो अग्रं पदं वेः पाति यहुश्चरणं सूर्यस्य ।

पाति नाभा सप्तशीर्षाणमग्निः पाति देवानामुपमादमृष्वः ॥ ६१४ ॥

(१)

*अग्नेरिलादं पञ्चानुगानम्, इरात्रं वा । अग्न्यनुष्टुप्वात्मा ॥

हाउ(३) । ऊँऽऱ । (त्रिः) ॥ हुऊँऽऱ । (त्रिः) ॥ इयाहाउ । (द्विः) ।

इयाऽरेहाउ । वाऽरे ॥ इट्स्थिइडा२३४५ ॥ (दी० ३ । प० १२ । मा० १०) १ (ठौ । २०७)

(१२४।१) ॥ अग्नेरिलादं पञ्चानुगानम् । अग्निस्त्रिष्टुप्वात्मा (अग्निःवा) । (तत्र द्वितीयमिदम्) ॥

हाउ(३)वा । अग्निरस्मिजन्मनाजातवेदाः । इडा । सुवः । इडा ॥ हाउ(३)वा ।

घृतमेचक्षुरमृतमआसन् । इडा । सुवः । इडा ॥ हाउ(३)वा । त्रिधातुरर्करजसोविमानः ।

इडा । सुवः । इडा ॥ हाउ(३)वा । अजस्रज्योतिर्हविरस्मिसर्वम् ।

इडा । सुवः । इडा ॥

(दी० १९ । प० २० । मा० २१) २ (न । २०८)

(१२५।१) ॥ अग्नेरिलादं पञ्चानुगानम् । अग्निस्त्रिष्टुप्वाग्निः (तत्र तृतीयमिदम्) ॥

हाउ(३) । पात्यग्निर्विपोअग्रंपदंवेः । हाऽरे१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः ।

इह । हाऽरे१उवाऽ२३ । ज्योऽ२३४तीः ॥ हाउ(३) । पातियहुश्चरणं सूरियास्या ।

हाऽरे१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः । इह । हाऽरे१उवाऽ२३ । ज्योऽ२३४तीः ॥ हाउ(३) ।

पातिनाभासप्तशीर्षाणमग्निः । हाऽरे१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः । इह । हाऽरे१उवाऽ२३ ।

ज्योऽ२३४तीः ॥ हाउ(३) । पातिदेवानामुपमादमृष्वः । हाऽरे१उवाऽ२३ । सूऽ२३४वाः ।

इह । हाऽरे१उवाऽ२३ । ज्योऽ२३४तीः ॥ (दी० २८ । प० २८ । मा० ३२) ३ (डा । २०९)

॥ अस्य मूलं न ऋक् अपि तु स्तोमः स चैपः—

हु ॥

२-सूत्राणि] [२०७] १ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

सर्गा १३.४.१०;

[२०९] ३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

अन्तरिक्षसदः । स्थतेभ्योवादेवादेवभ्यानमः । यदेवादेवाः । पृथिवीपदः ।
 स्थतेभ्योवादेवादेवभ्यानमः । यदेवादेवाः । अप्सुपदः । स्थतेभ्योवादेवादेवभ्यानमः ।
 यदेवादेवाः । दिक्षुसदः । स्थतेभ्योवादेवादेवभ्यानमः । यदेवादेवाः । आशासदः ।
 स्थतेभ्योवादेवादेवभ्यानमः । अवज्यामिवधन्वनावितेमन्युन्नयामसिमृडतान्नइह ॥ अस्मभ्यम् ।
 इडाऽऽ३भा ॥ यहदंविश्वंभूतम् । युयोऽऽआउ । वाऽऽ३ ॥ नाऽऽ३४माः ॥

(२) (दी० १२६ । प० ३७ । मा० ३२)६ (सा । २१२

अधिप । ताइ । मित्रप । ताइ । क्षत्रप । ताइ । स्वःपताइ । धनपताऽऽइ ।
 नाऽऽ३माः ॥ नमउत्ततिभ्यश्चोत्तन्नानभ्यश्चनमोनीपंगिभ्यश्चोपवीतिभ्यश्चनमोस्यङ्ग्यश्चप्र ।
 तिदधानभ्यश्चनमःप्रविध्यङ्ग्यश्चप्रव्याधिभ्यश्चनमःत्सरङ्ग्यश्चत्सारिभ्यश्चनमःश्रि ।
 तेभ्यश्चाइभ्यश्चनमस्तिष्ठञ्चोपतिष्ठञ्चनमोयतेचवियतेचनमःपथचविपथायच ।
 अवज्यामिवधन्वनावितेमन्युन्नयामसिमृडतान्नइह ॥ अस्मभ्यम् । इडाऽऽ३भा ॥
 यहदंविश्वंभूतम् । युयोऽऽआउ । वाऽऽ३ ॥ नाऽऽ३४माः ॥

(३) (दी० २६ । प० १९ । मा० १५)७ (घु । २१३)

अधिप । ताइ । मित्रप । ताइ । क्षत्रप । ताइ । स्वःपताइ । धनपताऽऽइ ।
 नाऽऽ३माः । नमोन्नायनमोन्नपतयएकाधायचावपन्नादायचनमोनमः ।
 रुद्रायतोरसदेनमःस्थिरायस्थिरधन्वननमःप्रतिपदायचपटरिणेचनमस्त्रियंवाकायचक ।
 पदिनेचनमआश्रायभ्यश्चप्रत्याश्रायभ्यश्चनमःऋव्यभ्यश्चविरिम्फभ्यश्चनमःसंवृतचविवृतच ।
 अवज्यामिवधन्वनावितेमन्युन्नयामसिमृडतान्नइह ॥ अस्मभ्यम् । इडाऽऽ३भा ॥
 यहदंविश्वंभूतम् । युयोऽऽआउ । वाऽऽ३ ॥ नाऽऽ३४माः ॥

(दी० ३५ । प० १९ । मा० १६)८ (भू । २१४)

× एतेषां षष्ठादि त्रयाणां मूलानि न ऋचः अपि तु स्तोभाः, ते चैते—

अधिपते । अधि । पते । मित्रपते । मित्र । पते । क्षत्रपते । क्षत्र ।
 पते । स्वःपते । स्वाऽऽ३रिति । पते । धनपते । धन । पते । नमः ।
 मन्युना । वृत्रहा । वृत्र । हा । सूर्यण । स्वराद् । स्व । राद् । यज्ञेन ।
 मधवा । दक्षिणा । अस्य । प्रिया । तनूः । राज्ञा । विशम् । दाधार ।

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][२१२]६ दे विवृ साम्यो वा ते साः १३.१.१०; मि यु जाभ्य ओष्ठयवति १३.५.५; वि १३.८.९; [२१३]७[२१४]८ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

नारायणः । पुरुषः । अनुष्टुप् । (ऋ० १०।१०।१,४)

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ ६१७ ॥
त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहार्भवत्पुनः ।
ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशने अभि ॥ ६१८ ॥

१३१ अक्रान्तसमुद्रः प्रथमे० । (ऋ० १।१७।४०; सा. ५२९, १२५३; भा. मे. १०३०)

१३२ सहस्रशीर्षाः पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं सर्वतो वृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ ६१७ ॥

१३३ त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहार्भवत्पुनः ।
तथा विष्वङ् व्यक्रामद्दशनानशने अभि ॥ ६१८ ॥

१३१।१) ॥ दीर्घतमसोऽर्कः । दीर्घतमास्त्रिष्टुप्सोमः सूर्यो वा ॥
याउ । (त्रिः) । अक्रान्तसमुद्रः प्रथमाइविधमान् । विधमान् । (द्विः) ।
यन्प्रजाभुवनास्यगोपाः । स्यगोपाः । (द्विः) । वृपापावित्राधिसानोअव्याइ ।
अव्याइ । (द्विः) । आयाउ । (त्रिः) । वृहत्सोमोवावृधसुदानोअद्राइ ।
अद्राइ । नोअद्राइऽ३ उवाऽ२३ ॥ एऽ३ । धस्वानोअद्रीऽ२३४५ः ॥
(ऋ० २० । १०२० । म० २८ । १६ (म० । २१८)

१३१) ॥ पुरुषव्रतानि पञ्च । पुरुषोऽनुष्टुप्पुरुषः ॥
हाउ । (त्रिः) । सहस्रशीर्षाः पुरुऽ२३पाः ॥ सहस्राक्षः सहस्राऽ२३पात् ॥
मिं सर्वतोवाऽ२३र्त्वा ॥ अत्यतिष्ठद्दशाङ्गुऽ२३लाम् । उहुवाहाउ । (द्विः) ।
ऽ३हाउ । वाऽ३ ॥ इत्यस्थिइडाऽ२३४५ ॥ (ऋ० १० । १०१० । म० १०) (म० । २१०)

१३१) ॥
होवाऽ२ । (त्रिः) । त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुऽ२३पाः ॥ पादोऽस्येहार्भवत्पुनः ॥
विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशनेऽ२३भी । उहुवाहावाऽ२३ । (द्विः) ।
। होऽ२ । वाऽ२३४ । ओहोवा । इऽ२३४डा । उहुवाहावाऽ२३ । (द्विः) ।
। होऽ२ । वाऽ२३४ । ओहोवा । इऽ२३४वाः । उहुवाहावाऽ२३ । (द्विः) ।
। होऽ२ । वाऽ२३४ । ओहोवा ॥ उऽ२३४५ ॥ (ऋ० १० । १०१० । म० १०) (म० । २१०)

म-तन्त्र-सूत्राणि ॥ १८॥ १३१-१३३ (१३१-१३३) ॥ १३१-१३३ (म० । २१०)

नारायणः । पुरुषः । अनुष्टुप् । (ऋ० १०।९०।५)

तस्माद्विराळजायत विराजो अधि पूरुषः ।

१२६ स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ ६२१ ॥

ततो विराडजायत विराजो अधि पूरुषः ।

१२७ स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ ६२१ ॥

कया नश्चित्रः० । (ऋ० ४।३१।१; सा. १६९, ६८२; प्रा. जे. २०४-२०६)

वामदेवो गौतमः । यावापृथिवी । त्रिष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१२८ मन्ये वां यावापृथिवी सुभोजसो ये अप्रथथाममितमाभि योजनम् ।
यावापृथिवी भवतश्शयोने ते ना सुञ्चतमश्हसः ॥ ६२२ ॥

३३।१)

(३)वा । ततोविराडजायत ॥ हां(३)वा । विराजोअधिपूरुषः ॥ हाउ(३)वा ।

गोअत्यरिच्यत ॥ हाउ(३)वा । पश्चाद्भूमिमथोपुरः । हाउहाउहाउवाउइ ॥ ३२३४५ ॥

(दो० ११।५०१०।न० ११।१७(स्त्रो । २२३)

( ) ॥ पुरुषव्रते द्वे, पश्चानुगानञ्चैकानुगानञ्च । पुरुषोनायवर्गभ्ररपुरुषः,
विश्वेदेवा वा । (तत्रेदं द्वितीयमेकानुगानम्) ॥

। अस्मीनस्मिन् । (त्रिः) । नृम्णाइनृम्णम् । (त्रिः) । निधाइमाहे । (त्रिः) ।

त्रडइआभूइश्वाडरेत् ॥ ऊतीसदावूइश्धाःसाइश्खाडरे ॥ कयाशचिष्टइयावाड?नाडरे ॥

। अस्मीनस्मिन् । (त्रिः) । नृम्णाइनृम्णम् । (त्रिः) । निधाइमाहे । (त्रिः) । निधाडरेइ ॥

। आहोवा ॥ सुवज्योतीडरेइइइ ॥ (दो० ११।५०१०।न० ११।१७(स्त्रो । २२३)

॥ यावापृथिव्योः (यौमितम्) । यो ज्योतिष्मता जगती यावापृथिव्या ॥

। रूपम् । मन्येवायावापृथिवीसुभोजाडरेत् ॥ यावापृथिवीभवतश्शयोने ते ना सुञ्चतमश्हसः ॥

। रूपम् । (द्वेः) ॥

(दो० ३३।५०१०।न० ११।१७(स्त्रो । २२३)

सान-तन्त्र-सुशालि] २२३] ३३३] ३३३] ३३३] (३३३] ३३३]

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । अनुष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१३३ हरी त इन्द्र इमश्रुप्युतो ते हरितौ हरी ।

त त्वा स्तुवन्ति कवयः परुषासो वनगवः ॥ ६२३ ॥

॥ वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । अनुष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१४० यद्वाचो हिरण्यस्य यद्वा वचो गवासुत ।

सत्यस्य ब्रह्मणो वचस्तेन मा सःसृजामसि ॥ ६२४ ॥

(६३३१) ॥ श्रीणि लोकानां व्रतानि दिवोऽन्तरिक्षस्य पृथिव्याः । अन्तरिक्षं गायत्रीन्द्रः ।
(तत्रेदं द्वितीयमन्तरिक्षस्य व्रतमिति) ॥

माः । (छिः) । वागीयम् । कयानश्चित्रऽ३आभूऽ१वाऽ२त् ॥ ऊतीसदावुऽ३धाःसाऽ१साऽ२ ॥

कयानश्चित्रऽ३वावाऽ१र्चाऽ२ ॥ वाक् । (छिः) । वागीयाऽ२ । वाऽ२३४ओहावा ॥

प । अन्तरिक्षमलिलहलायाऽ२३४५ ॥ (श्लो १३ । पं १२ । मा० ८) २० (ठै । २२६)
(६३३१) ॥ विपरिनि हे, तत्र द्वितीयमिदं पृथिवीव्रतम् । पृथिवीज्योतिष्मतीजगतीद्यावापृथिव्या ॥

प्रतिष्ठासिप्रति । ष्टा । (छेत्रिः) । वर्चासिमनोसिण्ही । मन्यवाद्यावापृथिवीसुभाजसावही ॥

यत्रमथथानमितमभिगाजनामही ॥ द्यावापृथिवीभवतःस्योनाण्ही ॥

वर्चासुवनम् । हगाण्ही । प्रतिष्ठासिप्रति । ष्टा । (छेत्रिः) । वर्चासिमनोसिण्हीऽ३ ।

हाउमा ॥ प । भुवम् । (छेत्रिः) ॥ (श्लो ४७ । पं २५ । मा० ९) ०१ (जं । २२७)

(६३३२) ॥ कश्यपस्यगाम व्रतम् । कश्यपोऽनुष्टुप्चन्द्रः ॥
श्रीतान्द्रश्मश्रुणी ॥ उतातेहरिताऽ१उदाऽ२री ॥ तन्त्वास्तुवन्तिकाऽ३ ।

साधाः ॥ परुषामावनाऽ३ । गावाः ॥ कश्यपगइन्द्रमुद्दिउतिमधवचिन्द्रमुद्दिउतिमुद्दिउतिप्रभ-

विदतेन्द्रस्वसृताऽ२३४५ ॥ (श्लो ५ । पं ७ । मा० ९) ०० (ध्रु । २२८)

॥ अथ पद्यः २८५ ॥ ३ ।
(६३३३) ॥ अथ पद्यः २८५ ॥ ३ ।

(६३३३) ॥ अथ पद्यः २८५ ॥ ३ ।
हाउऽ३ । अदमन्नादा । विः । अदमन्नादा । हमन्नादा । हमन्नादा ।

हैविवाऽ३ । छिः । हैविवाऽ३ । हाउऽ३ । यद्वाचोहिरण्य । स्या ॥ यद्वावचोसिण्ही ।

वा । मन्त्यस्यवचोसिण्ही । वाः ॥ तदपामऽसृत्राम । माः । हाउऽ३ ।

अदमन्नादा । (छिः) । अदमन्नादा । हमन्नादा । (छिः) । हैविवाऽ३ । (छिः) । हैविवाऽ३ ।

हाउऽ३ । वाः । प । अदमन्नादाहैविवाऽ३ । (छेत्रिः) । प ।

अदमन्नादाहैविवाऽ३ । (६३३३) ॥ अथ पद्यः २८५ ॥ ३ ।

(६३३३) ॥ अथ पद्यः २८५ ॥ ३ ।

(१४०।६)

हाउ(३) । मनोजयित् । (त्रिः) । हृदयमजयित् । (त्रिः) । इन्द्रोजयित् । (त्रिः) ।

अहमजपम् । (त्रिः) । हाउ(३) । यद्वर्चाहिरण्य । स्या ॥ यद्वावर्चागवासु ।

ता ॥ सत्यस्यन्नहणाव । चाः ॥ तेनमासःसृजाम । साइ । हाउ(३) ।

मनोजयित् । (त्रिः) । हृदयमजयित् । (त्रिः) । इन्द्रोजयित् । (त्रिः) ।

अहमजपम् । (त्रिः) । हाउ(३) । वा ॥ ए । मनोजयिन्द्रुदयमजयिदिन्द्रोजयिदहमजपम्(द्वेत्रिः)

ए । अहःसुवर्ज्योतीऽर३४५ः ॥

(दी० ४९ । प० ४५ । मा० ४२)६ (ना । २३४)

(१४०।७)

हाउ(३) । वयः । (त्रिः) । वयोवयः । (त्रिः) । हाउ(३) । यद्वर्चाहिरण्य ।

स्या ॥ यद्वावर्चागवासु । ता ॥ सत्यस्यन्नहणाव । चाः ॥ तेनमासःसृजाम ।

साइ । हाउ(३) । वयः । (त्रिः) । वयोवयः । (त्रिः) । हाउ(३) वा ॥ ए ।

वयोवयोवयः (द्वेत्रिः) । ए । अहःसुवर्ज्योतीऽर३४५ः ॥

(१४०।८)

(दी० ३४ । प० ३३ । मा० ३०)७ (दौ । २३५)

हाउ(३) । रूपम् । (त्रिः) । रूपरूपम् । (त्रिः) । हाउ(३) ।

यद्वर्चाहिरण्य । स्या ॥ यद्वावर्चागवासु । ता ॥ सत्यस्यन्नहणाव । चाः ॥

तेनमासःसृजाम । साइ । हाउ(३) । रूपम् । (त्रिः) । रूपरूपम् । (त्रिः) ।

हाउहाउहाउ । वा ॥ ए । रूपरूपरूपम् । (द्वेत्रिः) । ए । अहःसुवर्ज्योतीऽर३४५ः ॥

(१४०।९)

(दी० ४९ । प० ३३ । मा० ३०)८ (दौ । २३६)

हिहियऊऽर । (त्रिः) । उदपत्तम् । (त्रिः) । ऊर्ध्वानभाःस्यकृषि । (त्रिः) ।

व्यद्योत्सम् । (त्रिः) । अततनम् । (त्रिः) । हाउ(३) । यद्वर्चाहिरण्य ।

स्या ॥ यद्वावर्चागवासु । ता ॥ सत्यस्यन्नहणाव । चाः ॥ तेनमासःसृजाम ।

साइ । हिहियऊऽर । (त्रिः) । उदपत्तम् । (त्रिः) । ऊर्ध्वानभाःस्यकृषि । (त्रिः) ।

व्यद्योत्सम् । (त्रिः) । अततनम् । (त्रिः) । हाउ(३) । वा । ए ।

उदपत्तमूर्ध्वानभाःस्यकृषिव्यद्योत्समततनम् । (द्वेत्रिः) । एऽइ ।

पिन्वस्वाऽर३४५ ॥

(दी० ५० । प० ४९ । मा० ३५)९ (शु । २३७)

१११ यस्यदमा रजः० । (न ऋग्वेदीयः सा. ५८८; आ. गा. ३८)

(१११०)

हाउ(३) । प्रथे । (त्रिः) । प्रत्यष्ठांम् । (त्रिः) । हाउ(३) । यद्वर्चाहिरण्य ।
स्ता ॥ यद्वावचोगवामु । ता ॥ सत्यस्यन्नक्षणाव । चाः ॥ तेनमासःसृजाम ।
हाइ । हाउ(३) । प्रथे । (त्रिः) । प्रत्यष्ठांम् । (त्रिः) । हाउहाउहाउ ।
ना ॥ ए । प्रथप्रत्यष्ठांम् । (द्वेत्रिः) । ए । अहःसुवर्ज्यातीऽर३४५ः ॥
(दी० ४० । प० ३३ । ना० २४) १० (वी । २३८)

॥ दशतमः खण्डः ॥ ७ ॥

(११११)

॥ कश्यपव्रतं दशावुगानम् । कश्यपो नायत्रीन्द्रः ॥

हाउ(३) । हाउरइ । ऊऽर । (द्वेत्रिः) । काहहहहहह । (त्रिः) । हाउरइ । ऊऽर ।
ऊऽर । ऊऽर । (चत्वारिः) । काहहहहहह । ऊऽर । (द्वेत्रिः) ।
हाउ(३) । यस्यदमारजायूऽरजाः ॥ तुजनेवनःसूऽरवाः ॥ हाउ(३) । हाउरइ ।
ऊऽर । (द्वेत्रिः) । काहहहहहह । (त्रिः) । हाउरइ । ऊऽर । ऊऽर । ऊऽर । (चत्वारिः) ।
हाहहहहहह । ऊऽर । (द्वेत्रिः) । हाउ(३) । आइन्द्रस्य ॥ तियाऽरम्पूऽरहाऽर३४५ः ॥
नाःसुवरिवाऽर३४५ः ॥
(दी० १५१ प० ३३ । ना० २४) ११ (वी । २३९)

(११)

॥ कश्यपप्रीवा (द्वितीयं) । कश्यपोऽनुष्टुम्भः ॥

हाउ(३) ॥ अहोऽऽअहोऽऽ । अहो । आहोऽऽआहोऽऽ । आहो ॥ एऽहोऽऽइ ॥ एहो । दाऽर ।
हाउवाऽऽ ॥ प्रजाभूतमजीजनेऽऽ । इदस्तिइवाऽर३४५ः ॥ (दी० १५१ प० ३३ । ना० २४) १२ (वी । २४०)

॥ अस्य मूलं न ऋग्वेदि तु शतानामवर्तः ॥

अहोइति । आहोइति । एहोइति । प्रजाः । प्र । जाः । भूतम् । अजीजने । प्रजाभूतम् ।
[साम-तन्त्र-सूत्राणि ११३८-११३९]

॥ कश्यपप्रीवा ॥

१४२ इन्द्रं नरो नैमथिता० । (ऋ० ७।२७।१; सा. ३।१८; प्रा. गे. ५४०)

१४३ यो नो वनुष्यन्नभिदाति० । (न ऋग्वेदीयः; सा. ३।३६; प्रा. गे. ५६९)

(१४२।१) ॥ कश्यपव्रतं दशानुगानम् (तृतीयं) । कश्यपस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउ(३) । फालफलफलफलफल् । (त्रिः) । हाउ(३) । इन्द्रन्नरोनैमथिताहवाऽरन्ताइ ॥

यत्पार्यायुनजतेधियाऽरस्ताः ॥ शूरोनृपाताश्रवसश्चकाऽरमाइ ॥ आगोमतिव्रजेभजातुवाऽरनाः ।

हाउ(३) । फालफलफलफलफल् । (त्रिः) । हाउ(३) । वा ॥ मनःसुवरिडाऽर३४५ ॥

(दी० २३ । प० १६ । मा० ५२) १३ (दा । २४१)

(१४३।१) ॥ कश्यपव्रतं दशानुगानम् (चतुर्थं) । कश्यपस्त्रिष्टुविन्द्रः ॥

हाउ(३) । हाउहोहोहोहोहो । (त्रिः) । हाउ(३) । योनावनुष्यन्नभिदातिमाऽरताः ॥

उगणावामन्यमानस्तुरोऽरवा ॥ क्षिधीयुधाशवसावातमाऽरइन्द्रा ॥

अभीष्यामवृषमणस्त्वोऽरताः । हाउ(३) । हाउहोहोहोहोहो । (त्रिः) । हाउहाउहाउ ।

वा ॥ एवयःसुवरिडाऽर३४५ ॥

(दी० ५२ । प० १६ । मा० २१) १४ (च । २४२)

(१) × ॥ (प्रजापतेर्हृदयं) कश्यपव्रतं दशानुगानम् (पञ्चमं) । कश्यपोऽनुष्टुप्प्रजापतिः ॥

हाउ(३) । इमाः । (त्रिः) । प्रजाः । (त्रिः) । प्रजापते । होइ । (द्वेद्विः) ॥

प्रजापते । हाऽर३१उ । वाऽर ॥ ए । हृदयम् । (द्वेद्विः) । ए । हृदयाऽर३१उ ।

वाऽर ॥ प्रजारूपमजीजनेऽर ॥ इट्स्थिइडाऽर३४५ ॥ (दी० २१ । प० २३ । मा० १६) १५ (गू । २४३)

(१) ॥ कश्यपव्रतं दशानुगानम् (इडानां संक्षारः षष्ठः) । कश्यपोऽनुष्टुप्प्रजापतिः ॥

हाउ(३) ॥ इडा । (त्रिः) । सुवः ॥ (त्रिः) । ज्यातिः ॥ (द्विः) । ज्याताऽर३४ ।

ओहावा ॥ ए । इडासुवज्योतीऽर३४५ ॥ (दा० १४ । प० १३ । मा० ९) १६ (दो । २४४)

× अस्य मूलं न ऋक् अपि तु स्तोमः स चैपः—

इमाः । प्रजाः । प्र । जाः । प्रजापते । प्रजा । पते । हृदयं । प्रजाः ।

प्र । जाः । रूपम् । अजीजने ॥ (स्तोमपदपाठे २-७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि . [१४१]१३ [२४२]१४ [२४३]१५ [२४४]१६ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

वामदेवो गौतमः । इन्द्रः । त्रिष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१४४ सहस्तन्न इन्द्र दद्ध्योजो ईशो ह्यस्य महतो विराग्निन् ।
ऋतुं न वृष्णस्थविरं च वाजं वृत्रेषु शत्रून्सुहना कृधी नः ॥६२५॥

१४५ ते मन्वत प्रथमं० । (ऋ० ४।१।१६; सा. ६०६; आ. गा. १८२)
वामदेवो गौतमः । गावः । त्रिष्टुप् । (न ऋग्वेदीयः)

१४६ सहर्षभाः सहवत्सा उदेत विश्वा रूपाणि विभ्रतीद्विर्घ्नीः ।
उरुः पृथुरयं वा अस्तु लोक इमा आपः सुप्रपाणा इह स्त ॥६२६॥

(१४५।१) ॥ कश्यपव्रतं दशानुगानम् (प्रथमम्) । कश्यपस्त्रिष्टुपिन्द्रः ॥
हाउ(३) । आइही । (त्रिः) । ओहा । ओहा । ओहाऽइ । हाउ(३) ।
सहस्तन्नइन्द्रदद्ध्योऽरजाः । आयाऽरउ । ऊ । आयाउ ॥ (त्रीणित्रिः) ।
इशस्यमहतोविराऽरशाइन् । आयाऽरउ । ऊ । आयाउ ॥ (त्रीणित्रिः) ।
ऋतुमनुष्णस्थविरंचवाऽरजाम् । आयाऽरउ । ऊ । आयाउ ॥ (त्रीणित्रिः) ।
वृत्रेषुशत्रून्सुहनाकृधाऽरइनाः । आयाऽरउ । ऊ । आयाउ ॥ (त्रीणित्रिः) ।
हाउ(३) । आइही । (त्रिः) । ओहा । ओहा । ओहाऽइ । हाउहाउहाउ । वा ॥
१ । आयुद्धीअस्मभ्यंचोधादेवभ्याऽरइः ॥ (दं० ४६ । प० ५६ मा० ५१) २७ (घ । २४५)

(१४५।१) ॥ गवां व्रते द्वे, (प्रथमामिदं) । कश्यपस्त्रिष्टुपिन्द्रः ॥
हाउ(३) । तेमन्वतप्रथमन्नामगो । नाम् । नाम् । नाम् ॥ हाउ(३) ।
विस्तसपरमन्नामजा । नान् । नान् । नान् ॥ हाउ(३) । ताजानतीरभ्यनूपता ।
घाः । (त्रिः) ॥ हाउ(३) । आविशुवन्नरुणयिंशसागा । वाः । (त्रिः) ।
हाउ(३) । वा ॥ ए । दुघाः । (द्वेद्विः) । ए । दुघाऽरइः ॥ (दं० २७ । प० २८ । मा० ३०) २८ (जी । २४६)

(१४६।१) ॥ सभास्तत्ताम । गावस्त्रिष्टुगावः ॥
हाउ(३)वा । सहर्षभास्तसहवत्साउदेत ॥ हाउ(३)वा । विश्वारूपाणि विभ्रतीद्विर्घ्नीः ॥
हाउ(३)वा । उरुःपृथुरयंवाअस्तुलोकः ॥ हाउ(३)वा । इमाआपःसुप्रपाणाइहस्त ।
हाउ(३)वा ॥ अश्वमिष्टायेऽइहस् ॥ (दं० २५ । प० २६ । मा० २७) २९ (मा । २४७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] १४५-१४६-१४७-१४८-१४९

११० अभिरस्मि जन्मना० । (ऋ० ३।२।७; सा. ६१३; आ. गा. २०८)

(११७२) ॥ कश्यप पुच्छं दशमम् । कश्यपस्त्रिष्टुविन्द्रः अभिर्वा ॥

हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) । ऐहीऽर । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) ।

हाहाउ । (त्रिः) । हाउ(३)वा । प्रजाताकमजीजनेहस् । इहाऽर ३४५ ।

हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) । ऐहीऽर । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) ।

हाहाउ । (त्रिः) । आयाउ । (त्रिः) । अभिरस्मिजन्मनाओऽइहो ।

हाऽरइया । ओऽइहो । हाऽरइया । ओऽइहोऽइ ॥ हाउ(३) ।

वाग्महहहह । (त्रिः) । ऐहीऽर । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) ।

हाउ(३)वा । उदयनामिहरमिहराणोहस् । इहाऽर ३४५ । हाउ(३) ।

वाग्महहहह । (त्रिः) । ऐहीऽर । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) ।

आयाउ । (त्रिः) । वाग्मदाओऽइहो । हाऽरइया । ओऽइहो । हाऽरइया ।

ओऽइहोऽइ । हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) । ऐहीऽर । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । हाउ(३)वा । रायस्पोपायसुकृतायभुयोसहम् ।

इहाऽर ३४५ । हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) । ऐहीऽर । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । आयाउ । (त्रिः) । घृतंमनश्चरुमृतंमआमानोऽइहो ।

हाऽरइया । ओऽइहो । हाऽरइया । ओऽइहोऽइ । हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । हाउ(३)वा ।

उदयनामिहरमिहराणोहस् । इहाऽर ३४५ । हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । आयाउ । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । हाऽरइया । ओऽइहो । हाऽरइया ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । वाग्महहहह । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । हाउ(३)वा ।

उदयनामिहरमिहराणोहस् । इहाऽर ३४५ । हाउ(३) । वाग्महहहह । (त्रिः) ।

मिहाउवाक् । (त्रिः) । ऐहिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । आयाउ । (त्रिः) ।

उदयनामिहरमिहराणोहस् । इहाऽर ३४५ । हाउ(३) । हाऽरइया । ओऽइहोऽइ ॥

५४८]

३) वाग्धहहहह । (त्रिः) । एहीऽर । (त्रिः) । एहिहाउवाक् । (त्रिः) ।
उ । (त्रिः) । हाउ(३)वा । चराचरायवृहतइद्वाममिद्वृहद्वस् ।

हाउ(३) । वाग्धहहहह । (त्रिः) । एहीऽर । (त्रिः) ।
हिहाउवाक् । (त्रिः) । हाहाउ । (त्रिः) । आयाउ । (त्रिः) ।

त्रिस्मिस्वामीऽरहो । हाऽरइया । औऽरहो । हाऽरइया । औऽरहोऽर ।
हाउ(३) । वाग्धहहहह । (त्रिः) । एहीऽर । (त्रिः) । एहिहाउवाक् । (त्रिः) ।

हाहाउ । (त्रिः) । हाउ(३)वा ॥ एयशोकान्धूतमततनप्रजाउसमचूकुपपशुभ्याहम् ।
हाऽरइया ॥ (इ० १११ । प० २३८ । ना० २२१) = (ग । २४८)

हाहाउ । (त्रिः) । हाउ(३)वा ॥ एयशोकान्धूतमततनप्रजाउसमचूकुपपशुभ्याहम् ।
(इ० १११ । प० २३८ । ना० २२१) = (ग । २४८)

(१) ॥ आनडड्रते द्वे, निहवामि निहवौ द्वावनडड्रते वा निहवम् । प्रजापतिरनुष्टुबिन्द्रः ॥
रतीऽरइति । (त्रिः) । इतिमात्राचरतिवत्सकाऽरइति । (द्विः) ॥

इतिमात्राचरतिवत्सकाऽरइः । आऽरइ । ताऽरइ३ । औहोवा । ए ॥
(इ० १११ । प० १५१ । ना० १११) = (ले । २४९)

(२) ए । इति । ए । इतीऽरइ३ ॥
x ॥ अभिनिलवमेतदनुडड्रतं वा ॥

स्वयंस्कृन्वाइ । स्वयंस्कृन्वाऽरइ । (द्वेद्विः) । स्वयंस्कृन्वाइ । स्वयम् ।
कृऽर । न्वाऽरइ३ । औहोवा ॥ ए । स्कृन्व । (द्वेद्विः) । ए । स्कृन्वाऽरइ३ ॥
(इ० १११ । प० १५१ । ना० १११) = (त्र । २५०)

[वाचोमतपत्रेपि ८३ तानानि]

॥ इत्यस्य मूलं न कर्तव्यम् ॥

॥ इति (इति) इत्यस्य मूलं न कर्तव्यम् ॥

॥ इति वाचोमत-तानानि तुतीयं पर्वं समाप्तम् ॥

॥ इति वाचोमत-तानानि ॥

ॐ अस्य मूलं न कर्तव्यम् ॥ इत्यस्य मूलं न कर्तव्यम् ॥
ति । मात्रा । चरति । वत्सकः ॥ इत्यस्य मूलं न कर्तव्यम् ॥

स्वयम् । स्कृन्वे । स्कृन्वे ॥ इत्यस्य मूलं न कर्तव्यम् ॥

[तान-तन्त्र-समाप्तिः]

अथ शुक्रिय-पर्व ।

१४८ अग्निमूर्धा दिवः० । (ऋ० ८ । ४४ । १६; सा. २७,१५३२; ग्रा. गे. ४६)

१४९ अया रुचा हरिण्या० । (ऋ० ९।१११।१; सा. ४६३,१५९०; ग्रा. गे. ८०५-८०७)

१५० प्रक्षस्य वृषणः० । (ऋ० ६।८।१; सा. ६०९; अ. गा. १९३)

(१४८।१) ॥ अग्नेर्व्रतम् । अग्निर्गायत्र्यग्निः ॥

हाउहाउहाउ । भ्राजाओवा । (द्विः) । अग्निमूर्धादिऽश्वाःकाऽकूऽरत् ॥

पतिःपृथोवीऽयाआऽयाऽरम् ॥ अपाऽरताऽसिऽजाइन्वाऽतीऽरत् ॥

हाउ(३) । भ्राजाओवा । (द्विः) । भ्राजाऽश्वाऽवाऽवऽद ॥ ए ।

विश्वस्यजगताज्योतीऽरत् ३४५ ॥ (दी० ३६ । प० १३ । मा० १७) १(गे । २५१)

(१४९।१) ॥ वायोर्व्रतम् । वायुरत्यष्टिःसोमः ॥

भ्राजा । (द्विः) । भ्राजाऽरत् ३ । वाऽर । अयारुचाहरिण्यापुनानः ॥

विश्वाद्देपाऽसित्तरतिसयुवग्भिः । सूरानसयुवग्भिः । धारापृष्टस्यरोचत ।

पुनानोअरुषोहरिः ॥ विश्वायद्रूपापरियासृक्काभिः ॥ सप्तास्यभिःक्रकभिः ।

भ्राजा । (द्विः) । भ्राजाऽरत् ३ । वाऽर ॥ ए । विश्वस्मेजगतेज्योतिः ।

ज्योऽरताऽरत् ३४ओहावा ॥ इत्स्थिइडाऽरत् ३४५ ॥ (दी० ३४ । प० १९ । मा० १२) २(धा । २५२)

(१५०।१) ॥ महावैश्वानर व्रते द्वे । वैश्वानरो जगती वैश्वानरः ॥

हाउ(३) । ओहा । (द्विः) । ओहाइ । वयोहोइ । (त्रिः) । पयोहोइ । (त्रिः) ।

चक्षुहोइ । (त्रिः) । श्रोत्रहोइ । (त्रिः) । आयुहोइ । (त्रिः) । तपोहोइ । (त्रिः) ।

वचोहोइ । (त्रिः) । तेजोहोइ । (त्रिः) । सुवहोइ । (त्रिः) । ज्योतिहोइ । (त्रिः) ।

प्रक्षस्यवृष्णाअरुपस्यनुमाऽरत् ३हाः ॥ प्रनोवचाविदथाजातवेदाऽरत् ३साइ ॥

वैश्वानरायमतिन्नव्यसशूऽरत् ३चीः ॥ सोमइवपवतचारुरयाऽरत् ३याऽरत् ३इ ।

हाउ(३) । ओहा । (द्विः) । ओहाइ । वयोहोइ । (त्रिः) । पयोहोइ । (त्रिः) ।

चक्षुहोइ । (त्रिः) । श्रोत्रहोइ । (त्रिः) । आयुहोइ । (त्रिः) । तपोहोइ । (त्रिः) ।

वचोहोइ । (त्रिः) । तेजोहोइ । (त्रिः) । सुवहोइ । (त्रिः) । ज्योतिहोइ । (त्रिः) ।

ज्योतिहोऽरत् । वाऽरत् ३४ओहावा ॥ ए । अग्निःसमुद्रमाक्षयत् । ए । अग्निमूर्धामवद्विवः ।

ए । आयुद्धाअस्मभ्यंवचोघादेवभ्याऽरत् ३४५ ॥ (दी० १०० । प० ७९ । मा० ७८) ३(भै । २५३)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि][२५१]१ धि ८.५.१०; [२५२]२ ज्जोष्टवेन्तस्थि १३.३.३; [२५३]३ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति)

कायमानो वना त्वं । (ऋ० ३।१।२; सा. ५३; आ. मे. ९०-९१)

॥ वैश्वानरो बृहती वैश्वानरः ॥

वाऽऽश्म । (त्रिः) । आयुः । (त्रिः) । ज्योतीः । (त्रिः) । ज्योतीवा । (त्रिः) ।
 ज्योतीवाहाइ । (द्विः) । ज्योतीवाऽऽहाड । वा । इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् ।
 इन्दुरिडासत्यम् । सत्यम् । सत्यम् । सत्यावा । (त्रिः) । सत्यावाहाइ । (द्विः) ।
 सत्यावाऽऽहाड । वा । इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् । कायमानो वना तुवाम् ।
 तुवाम् । तुवाम् । तुवोवा । (त्रिः) । तुवोवाहाइ । (द्विः) । तुवोवाऽऽहाड ।
 इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् ॥ द्यौभूतपृथिवी । पृथिवी । (द्विः) ।
 पृथिव्यावा । (त्रिः) । पृथिव्यावाहाइ । (द्विः) । पृथिव्यावाऽऽहाड । वा ।
 इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् ॥ यन्मातरजगन्नापाः । अपाः । अपाः ।
 अपोवाहाइ । (द्विः) । अपोवाऽऽहाड । वा ।
 वैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् ॥ सहस्तेजआपः ।
 आपः । आपोवा । (त्रिः) । आपोवाहाइ । (द्विः) । आपोवाऽऽहाड ।
 इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् ॥ नतत्तेअप्रमृपनिवर्तनाम् ।
 तनावाहाइ । (द्विः) । तनावाऽऽहाड ।
 इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् ॥ उपादिशोज्योतिः । ज्योतिः ।
 ज्योतीवाहाइ । (द्विः) । ज्योतीवाऽऽहाड ।
 इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् । यद्दूरतन्निहाभुवाः । भुवाः ।
 भुवावाहाइ । (द्विः) ।
 भुवावाऽऽहाड । वा । इहस्ववैश्वानरायप्रदिशोज्योतिवृहत् । जोऽऽश्म । (त्रिः) ।
 आयुः । (त्रिः) । ज्योतीः । (त्रिः) । ज्योतीवाहाइ । (द्विः) । ज्योतीवाऽऽहाड ।
 वा ॥ घमामरुद्धिर्भुवनपुचक्रदत् । इदंस्थिहाडऽऽश्म ॥ (ऋ० ३।१।२; सा. ५३; आ. मे. ९०-९१)

वातं वैखानसाः । अग्निः पवमानः । गायत्री । (ऋ० १।६६।१९)

अग्र आयूषि पवस आ सुवोर्जमिषं च नः ।

आरे वाधस्व दुच्छुनाम् ॥ ६२७ ॥

विभ्राद् सौर्थः । सूर्यः । जगती । (ऋ० १०।१७०।११)

विभ्राद् बृहत्पिवतु सोम्यं मध्वायुर्दधद्यज्ञपतावविहुतम् ।

वातजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पुपोप पुरुधा वि राजति ॥ ६२८ ॥

१५२ अग्र आयूषि पवस आसुवोर्जमिषं च नः ।

आरे वाधस्व दुच्छुनाम् ॥ ६२७ ॥

१५३ अग्निमूर्धा दिवः० । (ऋ० ८।४४।१६; सा. २७.१५३२; आ. मे. ४६)

१५४ विभ्राद् बृहत्पिवतु सोम्यं मध्वायुर्दधद्यज्ञपतावविहुतम् ।

वातजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पिपति बहुधा वि राजति ॥ ६२८ ॥

(१५२।१)

॥ सूर्यस्य भ्राजा भ्राजे द्वे, भ्राजम् । द्वयाः सूर्यो गायत्र्यग्निः ॥

भ्राजा । (द्विः) । भ्राजाऽ३१उ । वाऽ२ । अग्र आयूषि पवसे ॥ आसुवोर्जमिषं च नः ॥

आरे वाधस्व दुच्छुनाम् ॥ भ्राजा । (द्विः) । भ्राजाऽ३१उ । वाऽ२ ॥ ए । भ्राज । (द्वेऽग्निः) ॥

(दी० २१ । प० १७ । मा० ५) ५ खु । २५५)

(१५३।१)

॥ आभ्राजम् ॥

आ । भ्राज । (द्वेऽग्निः) । अग्निमूर्द्धादिऽ३वाः काऽ१कूऽ२त् ॥ पतिः पृथोविऽ३या आऽ१याऽ२म् ॥

अपाऽरेताऽसिऽ३जा इन्वाऽ१तीऽ२ ॥ आ । भ्राज । (द्वेऽग्निः) । आ ।

भ्राजाऽ३३वा ॥ ए । आभ्राज । (द्वेऽग्निः) ॥ (दी० २१ । प० २१ । मा० ५) ६ कु । २५६)

(१५४।१)

॥ वायोर्विकर्णभासे द्वे, मृत्योर्वा । विकर्णं वायुर्जगती सूर्यः ॥

हाहाउ (त्रिः) । इडा । त्रिः) । हस् । (त्रिः) । ऋतम्मे । त्रिः) । विभ्राद् बृहत्पिवतु सोमियाऽ२म्माधूऽ२ ।

आयुर्दधद्यज्ञपताववाऽ२इहताऽ२म् ॥ वातजूतायां अभिरक्षताऽ२इत्मानाऽ२ ॥

प्रजाः पिपति बहुधा विराऽ२जातीऽ२ । हाहाउ । (त्रिः) । इडा । (त्रिः) ।

हस् । (त्रिः) । ऋतम्मे । (त्रिः) । औहोवाहाउ । वा ॥ फाऽ२द् । ऋतम्मे । (त्रिः) ।

औहोवाहाउ । वा । फाऽ२द् । ऋतम्मे । (त्रिः) । औहोवाहाउ । वा । भाऽ२द् ॥

(दी० ३४ । प० ४३ । मा० २२) ७ दा । २५७)

[साम-तन्त्र-सूत्राणि] [२५५] ५ (पृथक् सूत्राणि न सन्ति) [२५६] ६ पूर्वार्धे १३.७.४; त्रिकस्य शुक्रिये चरे १३.१०.३; [२५७] ७ मे हसि च १३.३.४; उन् १३.१०.४; स्वारे विकर्णं १३.११.११;

(२)   ❀॥ ऐन्द्रं महादिवाकीर्त्यं सौर्यं वा । त्रिवानाम द्वितीयानुगानम् ॥

^{२ २ २} एवाहियेवाऽ^२३^३४^३औ^३हो^३वा । ^{५ २ २}हं^२स्थि^२हं^२हं^२स्थि^२हं^२हं^२ऽ^२३^३४ । ^{५ २ २}औ^३हो^३वा । (त्रीणि त्रिः) ॥
^{२ २ १}हियेवा । ^{२ १}हियमाह । ^{२ १}हिइन्द्रा । ^{२ २ १}हिपूपा^१न् । ^{२ २ १}हिदेवाऽ^१३^१४^१५ः ॥

(दी० ३० । प० १४ । मा० १३) १० (मि । २६०)

(३)   ×॥ ऐन्द्रं महादिवाकीर्त्यं सौर्यं वा । स्कन्धोनाम तृतीयानुगानम् ॥

^{२ २ २}वयो^१मनो^१वयः^१प्राणाः । ^{२ २}वयश्च^१क्षु^१र्घयः^१श्रोत्राम् । ^{२ २ २}वयो^१घोषो^१वयो^१त्राताम् ।
^१वयोऽ^२३^२भूता^२उ । ^१वाऽ^१३ ॥ ^{१ १ १}ई^१ऽ^१३^१४^१५ ॥ (दी० ७ । प० ६ । मा० ४) ११ (त्री । २६१)

(४)   ॥ ऐन्द्रं महादिवाकीर्त्यं सौर्यं वा । कीकसोनाम चतुर्थानुगानम् ॥

^{२ २ १}वयो^१मनाऽ^१३^१ः । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१वा । ^{२ २ १}वयः^१प्राणाऽ^१३^१ः । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१वा ।
^{२ १}वयश्च^१क्षु^१ऽ^१३^१ः । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१वा । ^{२ २ १}वयः^१श्रोत्रा^१ऽ^१३^१४^१म् । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१वा ।
^{२ २ १}वयो^१घोषा^१ऽ^१३^१ः । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१वा । ^{२ २ १}वयो^१त्रता^१ऽ^१३^१४^१म् । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१वा ।
^{२ २ १}वयो^१भूता^१ऽ^१३^१४^१म् । ^{१ २ ३}होइ^१हो^१वाओ^१ऽ^१३^१४^१५^१वाऽ^१६^१५^१६ ॥ ऊ^१ऽ^१३^१४^१५ ॥

(दी० ८ । प० १५ । मा० २१) १२ (णी । २६२)

(५)   +॥ ऐन्द्रं महादिवाकीर्त्यं सौर्यं वा । पक्षोनाम पञ्चमानुगानम् ॥

^{१ १}ऊ^१ऽ^१३^१४^१र्क । ^२हा^१उ^१(३) । ^{२ २}हो^१ऽ^१३^१४^१वाक् । (त्रीणि त्रिः) । ^{१ १ १}धर्मा^१ऽ^१३^१४^१धर्मः । (त्रिः) ॥

(दी० १२ । प० १२ । मा० १८) १३ (छै । २६३)

❀ अस्य मूलं न ऋक्, अपि तु स्तोमः; स चेषः—

^{३ २}ए^२व । ^२हि । ^३ए^२व । ^२हि । ^३अग्ने । ^२हि । ^३इन्द्र । ^२हि । ^३पूषन् । ^२हि । ^३देवाः ॥ (स्तोमपदपाठे २-९)

× (११-१२) अनयोर्मूलं न ऋक्, अपि तु स्तोमः; स चैपः—

^{१ २ २}वयः । ^{३ २}प्राणः । ^{१ २ २}चक्षुः । ^{२ २ २}श्रोत्रम् ॥ (स्तोमपदपाठे २-४, ६)

+ ॥ अस्य मूलं न ऋक्, अपि तु स्तोमः; स चैपः—

^{२ २}ऊर्क । ^{२ २}धर्मा^१धर्मः । ^{१ २ २}धर्मः । ^३धर्मः ॥ (स्तोमपदपाठे २-९)

१५६ विभ्राद् वृहत्पिपवतु० । (ऋ० ३०।१७०।३: सा. ६२८, १४५३: आ०गा० २५७)

(६) +॥तवश्यावीयम्, ऐन्द्रं महादिवार्कित्यं सौर्यं वा । पक्षोनाम पश्यानुगानमपि ॥
धर्मविधर्मं । (त्रिः) । सत्यं गाय । (त्रिः) । ऋतवद् । (त्रिः) । ह०व्वड२र०म्वड२र०वम् ॥ (त्रिः) ॥
(वी० ३ । प० १२ । ना० ३) १४ (ठि । २६४)

(१५६।७) ॥ ऐन्द्रं महादिवार्कित्यं सौर्यं वा । आत्मा नाम सप्तमानुगानम् ॥
आहोहोवाहोइ । (द्विः) । आहोहोवाहाड३१ड । वाड२३ । भूड२३४वात् ।
विभ्राद् वृहत्पिपवतुसोम्यं । धोहोहोवाहोइ । ओहोहोवाहोइ । ओहोहोवाहाड३१ड ।
वाड२३ । जाड२३४वात् । आयुदेधघज्ञपताविहुतम् ॥ ओहोहोवाहोइ । (द्विः) ।
ओहोहोवाहाड३१ड । वाड२३ । वाड२३४द्वात् । वातजूतायोअभिरक्षतिस्मना ॥
ओहोहोवाहोइ । (द्विः) । ओहोहोवाहाड३१ड । वाड२३ । काड२३४वात् ।
प्रजाःपिपतिवहुधाविराजति । ओहोहोवाहोइ । (द्विः) । ओहोहोवाहाड३१ड ।
वाड२ ॥ ए । अभाजीज्यातिरभाजीड२३४५न् ॥ (वी० ७५ । प० ३० । ना० २२) १५ (जा । २३५)

(८) ॥ ऐन्द्रं महादिवार्कित्यं सौर्यं वा । ऊर्णामाष्टमानुगानम् ॥
भूमिः । (त्रिः) । अन्तरिक्षम् । (त्रिः) । यौः । (द्विः) । घाड३४ । जाहावा ॥
एड३ । भूतायाड२३४५ ॥ (वी० ७५ । प० ३० । ना० ८) १६ (छै । २६६)

(९) ऐन्द्रं महादिवार्कित्यं सौर्यं वा । ऊर्णाम नवमानुगानमपि ।
घौः । (त्रिः) । अन्तरिक्षम् । (त्रिः) । भूमिः । (द्विः) । भूनाड३४ । जाहावा ॥
एड३ । आयुपेड२३४५ ॥ (वी० ७५ । प० ३० । ना० ८) १७ (खै । २६७)

(१०) ॥ ऐन्द्रं महादिवार्कित्यं सौर्यं वा । पुच्छं नाम दशमानुगानम् ।
हाड(३) । ज्यातिः । (द्विः) । ज्याताड३४ । ओहावा ॥ हड२३४५ ॥
(वी० ७५ । प० ३० । ना० ५) १८ (हु । २६८)

+ अन्य मूलं न ऋषु अपि तु स्तोमः न वैराः—

धर्मं । विधर्मं । वि । धर्मं । सत्यं । गाय । ऋतं । वद । ह० । वम् ॥ (मीमांसकः २०१)

[साम-सुप्र-सुवादि ॥३३४॥१४ वी० ३०।१७०।३: सा. ६२८, १४५३: आ०गा० २५७]
[२६६] १६ वी० ३०।१७०।३: सा. ६२८, १४५३: आ०गा० २५७]

कुत्स आक्षिरसः । सूर्यः । त्रिष्टुप् । (ऋ० १।११५।१)

चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

आप्रा घानापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगत्स्तस्थुषश्च ॥ ६२९ ॥

सारंपराज्ञी । आत्मा, सूर्यो वा । गायत्री । (ऋ० १०।१८९।२)

अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती ।

व्यन्यन्महिषो दिवम् ॥ ६३१ ॥

१५७ चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

आप्रा घावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगत्स्तस्थुषश्च ॥ ६२९ ॥

१५८ अक्षन्नमीमदन्त० । (ऋ० १।८२।२; सा. ४१५; प्रा. मे. ७२६)

१५९ अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती ।

व्यन्यन्महिषो दिवम् ॥ ६३१, १३७७ ॥

(१) ॥ एकविंशत्यनुगाने आदित्यव्रतम् । एतत्त्वाम सुपर्णमित्याचक्षते ॥

मन्त्वाभूतान्वरयन् । हाइ ॥ सन्त्वाभव्यान्वरयन् । हाइ सन्त्वाभविष्यद्वरयत् ।

हाइ ॥ मन्त्वाभुवनवरयत् । हाइ ॥ सन्त्वाभूतान्वरयत् । हाइ ॥

(बी० १४।५० १० । मा० १०) २९ (ना० । २६९)

॥ इति म मे आरण्यकगाने पठन्याहः प्रपाठकः ॥

(१२७-१२८)

आदित्यव्रतम् ।

उर्वोऽर्ऽउर्वि । उर्विहोऽर्ऽउर्वि । (द्वित्रिः) । इर्वोऽर्ऽइर्वि । इर्विहोऽर्ऽइर्वि । (द्वित्रिः) ।

अर्ऽमोऽर्ऽअमि । अमिहोऽर्ऽअमि । (द्वित्रिः) । अर्ऽमोऽर्ऽअमि । अमिहोऽर्ऽअमि । (द्वित्रिः) ।

॥ अस्य मूले न ऋकः अपि तु स्तोत्रः; स च यः—

मम् । न्वा । भूतानि । वरयन् । मम् । न्वा । भव्यानि । वरयन् ।

मम् । न्वा । भुवनम् । वरयन् । मम् । न्वा । भुवनम् । वरयन् ।

मम् । न्वा । भूतम् । वरयन् ॥ (स्तोत्रावच्छेदः)

अदित्यव्रतं कथितं पञ्चमः ॥ अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच ।

अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच ।

अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच ।

अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच । अदित्यव्रतं पञ्चमं वाच ।

सार्धराज्ञी । आत्मः, सुवो वा । गायत्री । (ऋ० १०।१०।११)

आयं गौः पृश्निरकमीदसदन्मातरं पुरः । पितरं च प्रयन्त्स्वः ॥६३०॥

१६० आयङ्गौः पृश्निरकमीदसदन्मातरं पुरः ।

पितरं च प्रयन्त्स्वः ॥ ६३०, १३७६ ॥

असिहोऽरआसि । (ङीणित्रिः) । पतिर । स्वपामाषधीनाऽरम् । औइ ।

पताहराऽर३४सी । (चत्वात्तित्रिः) । चाइ । त्रदवानामुदगादनीकम् ॥

वाइश्वपान्देवानां सप्तमिदजज्ञ्योतिराततऽरम् । हाइ । (द्वेत्रिः) ।

आयुषन् । (त्रिः) । अवः । (त्रिः) । चक्षुमित्रस्यवरुणस्याग्नेः ॥ सुवःसं सपसं क्षापी । (त्रिः) ।

जनावनश्सुवाऽरःसुवः । जनाऽरवनाऽरम् । सुवाऽरःसुवः । (ङीणित्रिः) ।

आप्राघावापृथिवीआन्तरीऽर३धाऽरम् । सुपिप्रसुपाएही । त्रिः) । अस्तापतस्वभानवाएही ।

विभ्रानविष्टयामताएही । ग्रावाणावहिपिप्रियाएही । इन्द्रस्वरं हियं वृहादही ।

इन्द्राऽर । स्यराऽर । हियाऽरम् । वृहदिन्द्रस्वरं हियं वृहादही । (नन्यतरिः) ॥

स्येआत्माजगतस्तास्थुपाऽर३धाऽरम् । अन्तधरतिरोचनाएही । (त्रिः) ।

अस्यप्राणादपानताएही । (त्रिः) । प्यरुपन्महिपादियामही । (त्रिः) ।

प्राएतिप्राएति । (त्रिः) । प्राऽ एति । (द्वेत्रिः) । प्राऽर३ । एनाऽर३४आहावा ॥

एऽर३ । देवादिवाज्यातीऽर३४५ः ॥ (ऋ० १०।१०।११) (ऋ० १०।१०।११)

(१६०।१) गन्धर्वापसरसां आनंश्रमात्मानयो ही । अतीयेगत्तये मूरः त्रयेऽमूरौ गायत्री मूरः ॥

उविऽर । (त्रिः) । हिगिऽर । (त्रिः) । हिगिगि । (त्रिः) । आयङ्गौःपृश्निरकमीदही । (त्रिः) ॥

असदन्मातरंहराएही । (त्रिः) ॥ पितरं च प्रयन्त्स्वः । (त्रिः) । उवीऽर । (त्रिः) ।

हिगिऽर । (त्रिः) । हिगिगि । (त्रिः) ॥ (ऋ० १०।१०।११)

उवी । (त्रिः) । हिगी । (त्रिः) । हिगिगी । (त्रिः) । आयङ्गौःपृश्निरकमीदही ॥

असदन्मातरंहराएही ॥ पितरं च प्रयन्त्स्वः । (त्रिः) । उवी । (त्रिः) । हिगी । (त्रिः) ।

हिगिगी । (त्रिः) ॥ (ऋ० १०।१०।११)

[सप्तम-सप्तम-सप्तमि] (१६०) । गन्धर्वापसरसां आनंश्रमात्मानयो ही । अतीयेगत्तये मूरः त्रयेऽमूरौ गायत्री मूरः ॥

१६१ उदु त्यं जातवेदसम् । (ऋ० १।५०।१; सा. ३१; आ. ने. ५०)

१६२ चित्रं देवानाम् । (ऋ० १।११५।१; सा. ६२९; आ. गा. २७०)

(१६१-१६२।१)

॥ सौर्यातीपङ्कः । उदुत्यंगायत्रीचित्रंस्त्रिष्टुप्सूर्यः ॥

हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भ्राजाआवा । (त्रिः) । ^३ उदुत्यञ्जा । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} चित्रन्देवानामुदगादनीऽरइकाऽइम् ॥

हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भ्राजाआवा । (त्रिः) । ^{२ २} तवेदसम् । (त्रिः) । ^१ चक्षुर्मित्रस्यवरुणास्यआऽरइमाऽरइः ॥

हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भ्राजाआवा । (त्रिः) । ^{२ २} देववहा । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} आप्राद्यावापृथिवीआन्तरिऽरइक्षाऽइम् ॥

हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भ्राजाआवा । (त्रिः) । ^{२ २} तिकेतवः । (त्रिः) । ^{१ २ २} सूर्यआत्माजगतस्तास्थुपाऽरइश्वाऽइम् ॥

हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भ्राजाआवा । (त्रिः) । ^{२ २} दशविशा । (त्रिः) । ^{१ २ २} सूर्यआत्माजगतस्तास्थुपाऽरइश्वाऽइम् ॥

हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भ्राजाआवा । (त्रिः) । ^{२ २} यस्यस्यम् । (त्रिः) । ^{१ २ २} यसुऽरइरियाउ । वाऽइ ॥ एऽइ ।

देवादिवाज्यानीऽरइ४५ ॥

(दी० १३६ । प० ५० । गा० ५४) ४ (डी । २७३)

(१)

५॥ इन्द्रस्य सधस्थम् । इन्द्रोऽनुष्टुप्सूर्यः ॥

हाउहाउहाउ । ^{३ ३ ३ ३ १ २} सहाभ्राज । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} सहाभ्राजा । ^{१ २ २ २} पाभ्राजा । (त्रिः) ।

पाभ्राज । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अभाजीन् । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} व्यभाजीन् । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} अदिद्युत् । (त्रिः) ।

अदिद्युत्द्विषंभृतः सहाभ्राजऽरहान् ॥ अदिद्युत्दभ्राद्राऽरभ्राद् ॥ अदिद्युत्दमोअरुऽरचात् ॥

अदिद्युत्दमोउपमाअगोचाऽरवाः । हाउ(३) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} सहाभ्राज । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} सहाभ्राजा ।

पाभ्राजा । (त्रिः) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} पाभ्राज । ^{१ २ २ २} अभाजीन् । (त्रिः) । ^{१ २ २ २} व्यभाजीन् । (त्रिः) ।

अदिद्युत् । (त्रिः) । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अदिद्युताऽइत् । हाउवा ॥ ए ।

अदिद्युत्दमोअरुऽरचाऽरवाऽरिष्ययाविभानीऽरइ४५ ॥

(दी० ५४ । प० ३३ । गा० ३३) ५ (त्रि । २७४)

५ अम्य मृते न ऋच, अपि तु इनायः, न चयः—

अदिद्युत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} विषम् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} भृत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} सः । ^{३ ३ ३ ३ १ २} वृत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अदिद्युत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अभाट । ^{३ ३ ३ ३ १ २} प्र ।

अभाट । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अदिद्युत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} वः । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अरुचत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} अदिद्युत् । ^{३ ३ ३ ३ १ २} वः । ^{३ ३ ३ ३ १ २} उपयः ।

अरुचयः । ॥

[...]

१६३ अन्तश्चरति रोचनास्य० । (ऋ० १०।१८९।२; सा० ६२९; आ० गा० २७०)

१६४ आयङ्गौः पृथिः० । (ऋ० १०।१८९।३; सा० ६३०; १३७६; आ० गा० २७१)

(१६३।१)

॥ मरुतां भूतिस्ताम । मरुतो गायत्री सूर्यः ॥

^{३ १ २} औहोऔहोवा । होइ । (द्वेद्विः) । ^{३ १ २} औहोऔहोवा । हाऽ३१७ । वाऽ२३ ।
^{३ १ २} भूऽ२३४वात् । अन्तश्चरतिरोचना ॥ ^{३ १ २} औहोऔहोवा । होइ । (द्वेद्विः) ।
^{३ १ २} औहोऔहोवा । हाऽ३१७ । वाऽ२३ । जाऽ२३४नात् । अस्यप्राणादपानता ॥
^{३ १ २} औहोऔहोवा । होइ । (द्वेद्विः) । ^{३ १ २} औहोऔहोवा । हाऽ३१७ । वाऽ२३ ।
^{३ १ २} वाऽ२३४त् । व्यख्यन्महिषादिवम् ॥ ^{३ १ २} औहोऔहोवा । होइ । (द्वेद्विः) ।
^{३ १ २} औहोऔहोवा । हाऽ३१७ । वाऽ२३ । काऽ२३४रात् । औहोऔहोवा ।
^{३ १ २} होइ । (द्वेद्विः) । ^{३ १ २} औहोऔहोवा । हाऽ३१७ । वाऽ२३ । भूऽ२३४तीः ।
^{३ १ २} औहोऔहोवा । होइ । (द्वेद्विः) । ^{३ १ २} औहोऔहोवा । हाऽ३१७ । वाऽ२ ।
^{३ १ २} अभ्राजोऽज्यातिरभ्राजोत् । औहोऔहोवा । होइ । (द्वेद्विः) । औहोऔहोवा । हाऽ३१७ ।
^{३ १ २} वाऽ२३ ॥ एऽ३ । सर्वान्कामानशामहोऽ२३४५ ॥ (ऋ० १२।१५००० । सा० ४९) (टो । २७५)

१६४।१)

॥ सर्ववश्यनि (सर्वराजानो वा) त्रीणि । प्रजापतिर्गायत्री सूर्यः ॥

^{३ १ २} हाउहाउहाउवा । इन्द्रः । ^{३ १ २} भ्राजाओवा । (द्विः) । ^{३ १ २} आयङ्गौःपृथिरक्रमदिही ॥
^{३ १ २} हाउ(३)वा । इडा । ^{३ १ २} भ्राजाओवा । (द्विः) । ^{३ १ २} असदन्मातरंपुराएही ॥ हाउ(३)वा ।
^{३ १ २} साल्यम् । ^{३ १ २} भ्राजाओवा । (द्विः) । ^{३ १ २} पितरंचप्रयन्त्स्वाएही ॥ हाउ(३)वा ॥ दौषीः ॥
 (ऋ० ४८।१०००० । सा० २६३) (टो । २७६)

[सान-तन्त्र-सूत्राणि] [१७५] न वि १३.२.१०; अउउ न १३.२.१०; अविजयते वि १३.२.१०
 [१७६] उ सानतानः १३.२.१०; अविजयते १३.२.१०

आर्यभट्ट-नने ५१

सापरंज्ञी । धारमा, सूर्यो वा । गायत्री । (ऋ० १०।१८९।३)

त्रिंशद्दाम वि राजति वाक्पतङ्गाय धीयते । प्रति वस्तोरह द्युभिः ॥६३२॥

१६५ अन्तश्चरति रोचनास्य० । (ऋ० १०।१८९।२; सा. ६२९; धा. गा. २७०)

१६६ त्रिंशद्दाम वि राजति वाक्पतङ्गाय धीयते ।

प्रति वस्तोरह द्युभिः ॥ ६३२, १३७८ ॥

(६६५।१)

हाउ(३)वा । भूतम् । भ्राजाओवा । (त्रिः) । अन्तश्चरतिरोचनाएही ॥

हाउ(३)वा । पृथिवी । भ्राजाओवा । (त्रिः) । अस्यप्राणादपानताएही ॥

हाउ(३)वा । साहः । भ्राजाओवा । (त्रिः) । व्यख्यन्महिषोदिवामेही ॥

हाउ(३)वा ॥ तेजः ॥

(धी० ५१ । प० २० । मा० २६) ८ (कू । २७७)

(१६६।१)

हाउ(३)वा । आपः । भ्राजाओवा । (त्रिः) । त्रिंशद्दामविराजताएही ॥

हाउ(३)वा । ऊषा । भ्राजाओवा । (त्रिः) । वाक्पतङ्गायधीयताएही ॥

हाउ(३)वा । दीशः । भ्राजाओवा । (त्रिः) । प्रतिवस्तोरहद्युभाएही ॥ हाउ(३)वा ॥ ज्योतिः ॥

(धी० ५१ । प० २० । मा० २७) ९ (के । २७८)

(१)

×॥ सर्पस्य घर्मरोचनमिन्द्रस्य घा ॥ घर्मो (सर्पो)ऽनुष्टुप्चर्यः ॥

उद्यल्लोकानरोचयः । होइ ॥ इमाल्लोकानरोचयः । होइ ॥ प्रजाभूतमरोचयः ।

होइ ॥ विश्वभूतमरोचयः । होऽरहाऽर३४ओहोदा ॥ घर्मोज्यातीऽर३४५ ॥

(धी० १६ । प० ९ । मा० ९) १० (घो । २७९)

× अस्य मूलं न ऋक, अपि तु स्तोभः स चैपः—

उद्यन् । उत् । यन् । लोकान् । अरोचयः । इमान् । लोकान् । अरोचयः ।

प्रजाः । प्र । जाः । भूतम् । अरोचयः । विश्वम् । भूतम् । अरोचयः ॥ (स्तोत्रपदपठे २-१०)

प्रस्कम्बः काण्वः । सूर्यः । गायत्री । (ऋ० १।५।१-३)

अप॒ त्ये ता॒यवो॑ यथा॒ नक्षत्रा॑ यन्त्य॒क्तुभिः॑ । सूराय॑ विश्वचक्षसे ॥ ६३३ ॥

अदृ॒श्रमस्य॑ के॒तवो॑ वि॒ रश्मयो॑ जना॒ अनु॑ । भ्राज॑न्तो अ॒ग्नयो॑ यथा ॥ ६३४ ॥

१६७ उदु॒ त्यं जा॒तवे॑दसं० । (ऋ० १।५।१; पा. ३१; मा. मे. ५०)

१६८ अप॒ त्ये ता॒यवो॑ यथा॒ नक्षत्रा॑ यन्त्य॒क्तुभिः॑ । सूराय॑ विश्वचक्षसे ॥ ६३३ ॥

१६९ अदृ॒श्रमस्य॑ के॒तवो॑ वि॒ रश्मयो॑ जना॒ अनु॑ । भ्राज॑न्तो अ॒ग्नयो॑ यथा ६३४ ॥

(१६७-६९।१)

॥ पटैन्द्राः परिष्वय ऋतूनां प्रथमं । इन्द्रो गायत्री सूर्यः ॥

हाउ(३) । भ्राजाआवा । (ऋः । दिदीहि॑विश्वतस्पृथुः । उदु॒त्यंजा॑तऽश्वाइदा॑साऽरम् ॥
 दे॒वंव॑हन्तिऽश्काइ॑ताऽश्वाऽरः ॥ दृ॒श्विश्वा॑यऽश्चूरा॑साऽरम् ॥ श्री॥ अप॒त्येता॑यऽश्वाया॑साऽरः ॥
 नक्ष॑त्रायन्तिऽश्वाक्तू॑साऽरः ॥ सूराय॑विश्वऽश्वाक्षा॑साऽरम् ॥ श्री॥
 अदृ॒श्रमस्य॑श्काइ॑ताऽश्वाऽरः ॥ वि॒रश्मयो॑जऽश्ना॑साऽरम् ॥
 भ्राज॑न्तोअ॒ग्नयो॑या॑साऽरः ॥ हाउ(३) । भ्राजाआवा । (ऋः) ।
 भ्राजा॑श्वाऽरः ॥ इ॒रश्मयो॑जऽश्ना॑साऽरम् ॥ (ऋ० ४० । १० । १९ । मा० २५) ११ (ऋ । २८०)

॥ द्विर्दिवः सप्तः ॥१॥

(१६७ ६९।१)

हाउ(३) । शुक्राआवा । (ऋः) । दिदीहि॑विश्वतस्पृथुः । उदु॒त्यंजा॑तऽश्वाइदा॑साऽरम् ॥
 दे॒वंव॑हन्तिऽश्काइ॑ताऽश्वाऽरः ॥ दृ॒श्विश्वा॑यऽश्चूरा॑साऽरम् ॥ श्री ॥
 अप॒त्येता॑यऽश्वाया॑साऽरः ॥ नक्ष॑त्रायन्तिऽश्वाक्तू॑साऽरः ॥
 सूराय॑विश्वऽश्वाक्षा॑साऽरम् ॥ श्री॥ अदृ॒श्रमस्य॑श्काइ॑ताऽश्वाऽरः ॥
 वि॒रश्मयो॑जऽश्ना॑साऽरम् ॥ भ्राज॑न्तोअ॒ग्नयो॑या॑साऽरः ॥
 हाउ(३) । शुक्राआवा । (ऋः) । शुक्रा॑श्वाऽरः ॥ इ॒रश्मयो॑जऽश्ना॑साऽरम् ॥

(ऋ० ३४ । १० । १९ । मा० २५) ११ (ऋ । २८१)

प्रस्कम्भः कण्वः । सूर्यः । गायत्री । (ऋ० १।५।२-३)

अप॒ त्ये ता॒यवो॑ यथा॒ नक्षत्रा॑ यन्त्य॒क्तुभिः॑ । स॒राय॑ विश्वचक्षसे ॥ ६३३ ॥

अ॒ष्टश्र॑मस्य के॒तवो॑ वि र॒श्मयो॑ ज॒नो॑ अनु । भ्राज॑न्तो अ॒ग्नयो॑ यथा ॥ ६३४ ॥

१६७ उ॒हु॒ त्यं जा॒तवे॑दसं० । (ऋ० १।५।१; ण. ११; प्रा. मे. ५०)

१६८ अप॒ त्ये ता॒यवो॑ यथा॒ नक्षत्रा॑ यन्त्य॒क्तुभिः॑ । स॒राय॑ विश्वचक्षसे ॥ ६३३ ॥

१६९ अ॒ष्टश्र॑मस्य के॒तवो॑ वि र॒श्मयो॑ ज॒नो॑ अनु । भ्राज॑न्तो अ॒ग्नयो॑ यथा ६३४ ॥

(१६७-६९।१)

॥ प॒रिन्द्राः॑ परिधय ऋतूनां प्रथमं । इन्द्रो गायत्री सूर्यः ॥

हा॒उ(३) । भ्रा॒जाआ॑वा । (ऋः । दि॒दीहि॑ विश्वतस्पृथुः । उ॒दुत्यं॑ जा॒तऽइ॒दा॑ऽसा॒ऽरम् ॥

दे॒वंव॑हन्तिऽइ॒काइ॒ता॑ऽवा॒ऽरः ॥ दृ॒शेवि॑श्वायऽइ॒स्रा॑ऽया॒ऽरम् । श्री॥ अ॒पत्यं॑ ता॒यऽवो॑या॒ऽथा॑ऽरः ।

नक्ष॒त्राय॑न्तिऽइ॒याक्त्वा॑ऽभा॒ऽरः ॥ स॒राय॑ विश्वऽइ॒चाक्षा॑ऽसा॒ऽरम् ॥ श्री॥

अ॒ष्टश्र॑मस्यऽइ॒काइ॒ता॑ऽवा॒ऽरः ॥ वि॒रश्म॑यो॒जऽइ॒ना॑ ५आ॒ऽनू॑ऽरम् ॥

भ्राज॑न्तो अ॒ग्नयो॑या॒ऽथा॑ऽरः । हा॒उ(३) । भ्रा॒जाआ॑वा । (ऋः) ।

भ्राजा॑ऽइ॒ओ॒ऽवा॒ऽरः ६५६ ॥ इ॒ऽरः ३४५ ॥ (ऋ० ४० । १० । १५ । न० २५) ११ (ऋ । २८०)

॥ द्वि॒तः॑ स॒धः ॥ १॥

(१६७ ६९।२)

हा॒उ(३) । शु॒क्राआ॑वा । (ऋः) । दि॒दीहि॑ विश्वतस्पृथुः । उ॒दुत्यं॑ जा॒तऽइ॒दा॑ऽसा॒ऽरम् ॥

दे॒वंव॑हन्तिऽइ॒काइ॒ता॑ऽवा॒ऽरः ॥ दृ॒शेवि॑श्वायऽइ॒स्रा॑ऽया॒ऽरम् ॥ श्री ॥

अ॒पत्यं॑ ता॒यऽवो॑या॒ऽथा॑ऽरः ॥ नक्ष॒त्राय॑न्तिऽइ॒याक्त्वा॑ऽभा॒ऽरम् ॥

स॒राय॑ विश्वऽइ॒चाक्षा॑ऽसा॒ऽरम् ॥ श्री॥ अ॒ष्टश्र॑मस्यऽइ॒काइ॒ता॑ऽवा॒ऽरः ॥

वि॒रश्म॑यो॒जऽइ॒ना॑ ५आ॒ऽनू॑ऽरम् ॥ भ्राज॑न्तो अ॒ग्नयो॑या॒ऽथा॑ऽरः ।

हा॒उ(३) । शु॒क्राआ॑वा । (ऋः) । शु॒क्राऽइ॒ओ॒ऽवा॒ऽरः ६५६ ॥ इ॒ऽरः ३४५ ॥

(ऋ० ३४ । १० । १५ । न० २५) १२ (ऋ । २८१)

[साम तन्त्र-सूत्राणि] [२८०] ११ [२८१] १२ (५५२ सूत्राणि न सन्ति)

प्रस्कण्डः काण्डः । लयः । गायत्री । (ऋ० १।५।७-९)

वि घामेपि रजस्पृथ्वहा मिमानो अक्तुभिः । पश्यञ्जन्मानि सूर्य ॥ ६३८ ॥

अयुक्त सप्त शुन्ध्युवः सूरौ रथस्य नप्यः । ताभिर्याति स्वयुक्तिभिः ॥ ६३९ ॥

सप्त त्वा हरितो रथे वहन्ति देव सूर्य । शोचिष्केशं विचक्षण ॥ ६४० ॥

१७३ उद्घामेपि रजः पृथ्वहा मिमानो अक्तुभिः ।

पश्यञ्जन्मानि सूर्य ॥ ६३८ ॥

१७४ अयुक्त सप्त शुन्ध्युवः सूरौ रथस्य नप्यः । ताभिर्याति स्वयुक्तिभिः ॥ ६३९ ॥

१७५ सप्त त्वा हरितो रथे वहन्ति देव सूर्य । शोचिष्केशं विचक्षण ॥ ६४० ॥

(१७६-७५५)

हाड(३) । सत्याआवा । (द्विः) । दिदीहि विश्वतस्पृथुः । उद्घामेपि रजःपांसुः ॥

अहामिमिनोऽज्ञाक्तुऽभाऽरहः ॥ पश्यञ्जन्मानिऽसूराऽश्वाऽर ॥ श्री ॥

अयुक्तसप्तऽशुन्ध्युऽश्वाऽर ॥ सूरारथस्यऽनेनाप्राऽश्वाऽर ॥

ताभिर्यातिस्वऽयुक्ताऽश्मीऽर ॥ श्री ॥ सप्तत्वाहरिऽनोगऽश्वाऽर ॥

वहन्ति देवऽसूराऽश्वाऽर ॥ शोचिष्केशं विऽचायाऽश्वाऽर ॥ हाड(३) ।

सत्याआवा । (द्विः) । सत्याऽश्वाऽश्वाऽर ॥ इऽर ॥

(१७६-७५५)

(१७६-७५६)

हाड(३) । ऋताआवा । (द्विः) । दिदीहि विश्वतस्पृथुः । उद्घामेपि रजःपांसुः ॥

अहामिमिनोऽज्ञाक्तुऽभाऽरहः ॥ पश्यञ्जन्मानिऽसूराऽश्वाऽर ॥ श्री ॥

अयुक्तसप्तऽशुन्ध्युऽश्वाऽर ॥ सूरारथस्यऽनेनाप्राऽश्वाऽर ॥

ताभिर्यातिस्वऽयुक्ताऽश्मीऽर ॥ श्री ॥ सप्तत्वाहरिऽनोगऽश्वाऽर ॥

वहन्ति देवऽसूराऽश्वाऽर ॥ शोचिष्केशं विऽचायाऽश्वाऽर ॥ हाड(३) ।

ऋताआवा । (द्विः) । ऋताऽश्वाऽश्वाऽर ॥ इऽर ॥

(१७६-७५६)

१७६ उदु^{१३} त्प^२ जातवेदसं० । (ऋ० १।५.०।१; सा. ३१; प्रा. मे. ५०)

१७७ चित्रं^३ देवानाम्० । (ऋ० १।११५.११; सा. ६२९; भा. गा. २.७०)

(१) *॥ वागादिपित्र्यंसाम (चाङ्मनः) । ऋतवोऽनुष्टुप्सूर्यः ॥

वाक्॥ मनःप्राणःप्राणापानोव्यानश्चक्षुःश्रोत्रं शर्मवर्मभूतिःप्रतिष्ठा । आदित्यःपित्र्यम् । (त्रिः ।
आयुःपित्र्यम् । (त्रिः) ॥ (दी० १५ । प० ८ । मा० ७) १७ (वे । २८६)

(१) ॥ चक्षुस्साम । मित्रावरुणौ गायत्री सूर्यः ॥

अन्तदेवपुऽश्रोचाऽसाऽरइ । (त्रिः) । अन्तथरतिऽश्रोचाऽनाऽर ॥

अस्यप्राणादऽपानाऽताऽरइ ॥ व्यख्यन्माहिऽषादाऽइवाऽरम् ॥

अन्तदेवपुऽश्रोचाऽसाऽरइ । (द्विः) । अन्तदेवपुऽश्रोऽरइ । चाऽर ॥

साऽर२४ । आहावा ॥ एऽर ॥ देवादिवाज्यातीऽरइ४५ः ॥

(दी० २० । प० १४ । मा० ९) १८ (भो । २८७)

(१७६-७७१) ॥ श्रोत्रं साम । मित्रावरुणयोर्द्वितीयोऽतीयंग । उदुत्यं गायत्रीचित्रं त्रिष्टुप्सूर्यः ॥

हाउ(३) । भ्राजाभ्राज । (त्रिः) । आयूरायुः । (त्रिः) । उदुत्यंजा । (त्रिः) ।

तवेदसम् । (त्रिः) । चित्रन्देवानामुदगादनीऽरइकाऽरम् ॥ हाउ(३) ।

भ्राजाभ्राज । (त्रिः) । आयूरायुः । (त्रिः) । देववहा । (त्रिः) ।

चक्षुर्मित्रस्यवरुणास्यआऽरइग्राऽरइ ॥ हाउ(३) । भ्राजाभ्राज । (त्रिः) ।

आयूरायुः । (त्रिः) । तिकतवः । (त्रिः) । आप्राद्यावापृथिवीआन्तरीऽरइक्षाऽरम् ॥

*॥ अस्य मूलं न ऋक्, अपि तु स्तोभः; स चैषः—

वाक् । मनः । प्राणः । प्र । आनः । अपानः । अप । आनः ।

व्यानः । वि । आनः । चक्षुः । श्रोत्रम् । शर्म । वर्म । भूतिः । प्रतिष्ठा । प्रति ।

स्था । आदित्यः । आ । दित्यः । पित्र्यम् । आयुः । पित्र्यम् । (स्तोभपदपाठे २-१०)

१७८ उदु त्यं जातवेदसं । (ऋ० १।५०।१; सा. ३१; प्रा. मे. ५०)

१७९ इन्द्रं नरो नेमाधितां । (ऋ० ७।२७।१; सा. ३१८; प्रा. मे. ५४०)

हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) । आयूरायुः । (त्रिः) । दशेविश्वः । (त्रिः) ।

स्येआत्माजगतस्तास्थुषाऽ२३श्वाऽ३ । हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) ।

आयूरायुः । (त्रिः) । यस्येयम् । (द्विः) । यसुऽ२३रियाउ । वाऽ३ ॥ एऽ३ ।

देवादिवाज्योतीऽ२३४५ः ॥

(ऋ० १।३ । ५० । ६० । सा० ४७) १९ (गो। २८८)

(१) ॥ इन्द्रस्य शिरस्साम । तृतीयेऽतीपंग इन्द्रो गायत्री त्रिष्टुप्सूर्यः ॥

हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) । उदुत्यंजा । (त्रिः) । हाउ(३)वा ।

आचिः । इन्द्रंनरोनेमाधिताहवाऽ२३०ताऽ३इ ॥ हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) ।

तवेदसम् । (त्रिः) । हाउ(३)वा । शोचिः । हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) ।

देवंवहा । (त्रिः) । हाउ(३)वा । तापः । यत्पायायुनजताइधियाऽ२३स्ताऽ३ः ॥

हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) । तिकेतवः । (त्रिः) । हाउ(३)वा ।

हारः । हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) । दशेविश्वः । (त्रिः) ।

हाउ(३)वा । साहः । श्रानृपाताश्रवसाश्चकाऽ२३माऽ३इ ॥ हाउ(३) ।

आजाआवा । (त्रिः) । यस्येयम् । (त्रिः) । हाउ(३)वा । नारः । हाउ(३) ।

आजाआवा । (त्रिः) । दशेविश्वः । (त्रिः) । हाउ(३)वा । भाऽ२ः ।

आगोमतिमज्ञेभजातुवाऽ२३श्वाऽ३ः । हाउ(३) । आजाआवा । (त्रिः) ।

यस्येयम् । (त्रिः) । हाउ(३)वाऽ३ ॥ इऽ२३४५ ॥ (ऋ० १।६४। ५० । ७६ । सा० ९६) २० (अ० २८९)

अथ महानामन्यार्चिकः ।

॥ प्रजापतिः । इन्द्रर्षिलोकयात्सा ॥

- ६४१ विदा^३ मघवन्^१ विदा^३ गातु^३मनुश^२सिषो^३ दिशः^२ ।
 शिक्षा^१ शचीनां^२ पते^३ पूर्वीणां^३ पुरुवसो^२ ॥ १ ॥
- ६४२ आभिष्ट्वमभिष्टिभिः^३ स्वाऽऽज्ञाशुः^२ ।
 प्रचेतन^१ प्रचेतयेन्द्र^३ युम्नाय^३ न इषे^३ ॥ २ ॥
- ६४३ एवा हि शक्रो^३ राये^३ वाजाय^३ वज्रिवः^३ ।
 शविष्ठ^१ वज्रिभृञ्जसे^३ माहिष्ठ^३ वज्रिभृञ्जसे^३
 आ याहि^१ पिब^३ मत्स्य^३ ॥ ३ ॥

(१) ॥ महानाम्नी साम । इन्द्रो विराडिन्द्रः, इन्द्रः शक्ररिन्द्रः ॥

एऽऽ२ । विदामघवन्विदाः ॥ गातुमनुशसिषः । दाइशाऽऽ३ उवाऽऽ२३ ।
 इऽऽ३४डा ॥ एऽऽ२ । शिक्षाशचीनाम्पताइ ॥ पूर्वीणाम्पूरुऽऽ२ । वसाऽऽ३ उवाऽऽ२३ ।
 इऽऽ३४डा । आभिष्ट्वमभाऽऽ२इ । ष्टिभिराऽऽ३ उवाऽऽ२३ । इऽऽ३४डा ।
 स्वर्माऽऽ३ऽऽ२ः । हाऽऽ३ उवाऽऽ२३ । इऽऽ३४डा । प्रा । चेतनप्रचेतया ॥
 इन्द्रो ॥ युम्नायनाऽऽ२इपाइ । इडा ॥ इन्द्रो ॥ युम्नायनाऽऽ२इपाइ ।
 अथा ॥ इन्द्रो ॥ युम्नायनाऽऽ२इपाइ । इडा । एवाहिशक्रोरायेवाजायवाऽऽ३ज्ञाऽऽ३वाः ।
 शविष्ठवज्रिभृञ्जसे । जासाइ ॥ माहिष्ठवज्रिभृञ्जसेहो ॥ जासाऽऽ३ उवाऽऽ२३ ॥
 इऽऽस्त्रिइडाऽऽ३४५ ॥ आया ॥ हिपिबमाऽऽ२स्तुवा ॥ इडाऽऽ३४५ ॥

(१० ३२ । १० ३६ । १० ३०) १ (चौ । १)

६४४ वि॒दा रा॒ये सु॒वीर्यं भ॒वो वा॒जानां॑ पतिर्वि॒शां अनु॑ ।
मं॒हिष्ठ॑ वज्रि॒न्नृञ्ज॑सै यः शवि॒ष्ठः शू॒राणाम् ॥ ४ ॥

६४५ यो मं॒हिष्ठो म॒घोना॑मश्शु॒र्न शौ॒चिः ।
चि॒कित्वा॑ अ॒भि नो॑ नयेन्द्रो॒ विदे॑ तमु॒ स्तुहि ॥ ५ ॥

६४६ ई॒शो हि श॒क्रस्त॑मू॒तये॑ ह॒वामहे॑ जेतारमपराजितम् ।
स नः स्व॒र्षद॑ति द्वि॒षः क्रतु॑श्छन्द॒ क्रतं॑ बृ॒हत् ॥ ६ ॥

(२)

ए॒ऽऽ॒ । वि॒दा रा॒ये सु॒वीरि॑याम् ॥ भु॒वो वा॒जा॒ना॒म्पति॑र्वि॒शाऽऽ॒ । अनु॑आ॒ऽऽ॒ । उ॒वाऽऽ॒ ।

ई॒ऽऽ॒ । ४॒डा ॥ ए॒ऽऽ॒ । मं॒हिष्ठ॑वज्रि॒न्नृञ्ज॑साइ । यः शवि॒ष्ठः शू॒राऽऽ॒ । णाऽऽ॒ । उ॒वाऽऽ॒ ।

ई॒ऽऽ॒ । ४॒डा ॥ यो मं॒हिष्ठो॑ म॒घोऽऽ॒ । नाऽऽ॒ । उ॒वाऽऽ॒ । ई॒ऽऽ॒ । ४॒डा ॥

अश्शु॒र्न शौ॒चाऽऽ॒ । हाऽऽ॒ । उ॒वाऽऽ॒ । ई॒ऽऽ॒ । ४॒डा । चाइ । कि॒त्वा॑ अ॒भि नो॑ नया ॥

ई॒न्द्रो ॥ वि॒दे॒त॒मू॒ऽऽ॒ । स्तु॒हाइ । इ॒डा ॥ ई॒न्द्रो ॥ वि॒दे॒त॒मू॒ऽऽ॒ । स्तु॒हाइ ।

अथा ॥ ई॒न्द्रो । वि॒दे॒त॒मू॒ऽऽ॒ । स्तु॒हाइ । इ॒डा ।

ई॒शो हि श॒क्रस्त॑मू॒तये॑ ह॒वाऽऽ॒ । मां॑ऽऽ॒ । हाइ । जेतारमपराऽऽ॒ । जा॒इता॑म् ॥

स नः स्व॒र्षद॑ताऽऽ॒ । हाइ ॥ द्वाइ॒पाऽऽ॒ । उ॒वाऽऽ॒ ॥ इ॒द्र॒स्थि॒इ॒डाऽऽ॒ । ४॒डा ॥

क्रा॒तूः ॥ छ॒न्द॒क्र॒ताऽऽ॒ । म्बृ॒हात् ॥ इ॒डाऽऽ॒ । ४॒डा ॥ (दी० २३ । प० ३५ । मा० २४) १ (टी । २)

- ६४७ इन्द्रं धनस्य सातये हवामहे जेतारमपराजितम् ।
 स नः स्वर्षदति द्विषः स नः स्वर्षदति द्विषः ॥ ७ ॥
- ६४८ पूर्वस्य यत्ते अद्रिवाँऽशुर्मदाय ।
 सुम्न आ धेहि नो वसो पूर्तिः शविष्ठ शस्यते ॥
 वशी हि शक्रो नूनं तन्नव्यं सन्न्यसे ॥ ८ ॥
- ६४९ प्रभो जनस्य वृत्रहन्समयेषु ब्रवावहे ।
 शूरो यो गोषु गच्छति सखा सुशेवो अद्रयुः ॥ ९ ॥

(१)

ए२२ । इन्द्रं धनस्य सातयाइ ॥ हवामहे जेतारमपराऽ२२ । जितमाऽ३१ उवाऽ२३ ।
 ई२३४डा ॥ ए२२ । सनः स्वर्षदति द्विषाः ॥ सानः स्वर्षदताऽ२३ ।
 द्विषाऽ३१ उवाऽ२३ । ई२३४डा । पूर्वस्य यत्त आऽ२२ । अद्रिवाँऽ३१ उवाऽ२३ ।
 ई२३४डा । अशुर्मदायाऽ२२ । हाऽ३१ उवाऽ२३ । ई२३४डा ।
 स । म्ना धेहि नो वसाउ ॥ पूर्तिः ॥ शविष्ठशाऽ२३ स्यताइ । इडा ॥
 पूर्तिः ॥ शविष्ठशाऽ२३ स्यताइ । अथा ॥ पूर्तिः ॥ शविष्ठशाऽ२३ स्यताइ । इडा ॥
 वशी हि शक्रो नूनन्तन्नव्यं साऽ३१ न्याऽ३३ साइ । प्रभो जनस्य वाऽ३३ । ब्राह्मन् ॥
 समयेषु ब्रवावऽ३३ हाइ ॥ वाहाऽ३१ उवाऽ२३ ॥ इत्स्थि इडाऽ३३ ४५ ॥ शूरो ॥
 योगोषु गाऽ२३ च्छताइ ॥ इडा ॥ साखा ॥ सुशेवोऽ३३ अद्रयुः ॥ इडाऽ२३ ४५ ॥

(इ० १० । ५० ३९ । नान २५) (८ । ३)

॥ अथ पञ्च पुरीषपदानि ॥

- ६५० (१) एवाहोऽश्व ।
 (२) एवा ह्यग्ने ।
 (३) एवाहीन्द्र ।
 (४) एवा हि पूषन् ।
 (५) एवा हि देवाः ॥१०॥

(४)

आइवा ॥ हियेवाऽर३४५ । होइ ॥ हो । वाहाऽर१उवाऽर३ ॥
 इऽर३४डा ॥ आइवा ॥ हियमाऽर३४५इ । होइ ॥ हो । वाहाऽर१उवाऽर३ ॥
 इऽर३४डा ॥ आइवा ॥ हिइन्द्राऽर३४५ । होइ ॥ हो । वाहाऽर१उवाऽर३ ॥
 इऽर३४डा ॥ आइवा ॥ हिपूपाऽर३४५न् । होइ ॥ हो । वाहाऽर१उवाऽर३ ॥
 इऽर३४डा ॥ आइवा ॥ हिदेवाऽर३४५ः । होइ ॥ हो । वाहाऽर१उवाऽर३ ॥
 इऽर३४डा ॥

(दी० ८ । प० ३० । मा० १९) ४ (गो । ४)

॥ इति पञ्च पुरीषपदानि ॥

प्ररुक्त्वः कृण्वः । सूर्यः । अनुष्टुप् (ऋ० १।५०।१०)

उद्वयं तमसस्परि ज्योतिष्पश्यन्त उत्तरम् ।

देवं देवत्रा सूर्यमार्गन्म ज्योतिरुत्तमम् ॥

(१) ॥ उद्वयमेकं साम ॥

उद्वयाऽवमे ॥ तमऽसास्परारऽइ । ज्योतिःपश्यन्तउत्तराऽरम् ॥

स्वःपश्यन्तउत्तराऽरम् ॥ देवदेवत्रासुराऽरयाऽर३४आहोवा ॥ अगन्मज्योतिरुत्तमाऽरम् ॥

(१) (दी० ८ । प० ६ । मा० ७) ५ (टे । ५)

धत्त्सवितुर्वरेणियोम् ॥ भार्गोदेवस्यर्धोमाहीऽर । धियोयानःप्रचोऽर१२३ ॥

हिम्०स्थिआऽर । दायो ॥ आऽर३४५ ॥

(दी० ६ । प० ६ । मा० २) ६ (का । ६)

५॥ अथ भारुण्ड साम ॥

हाउ(३) । ऊऽऱवदः । (त्रिः) । वदोवदः । (त्रिः) । वदोनृम्णानिपुरायः । (त्रिः) ।
 यमोहाउ । (त्रिः) । पितरोहाउ । (त्रिः) । भारुण्डोहाउ । (त्रिः) ।
 इमं स्तोमाम् । अहातेजा । तावेदसहोयेऽ३ । होयेहोये ॥ हाउ (३) ।
 ऊऽऱवदः । (त्रिः) । वदोवदः । (त्रिः) । वदोनृम्णानिपुरायः । (त्रिः) ।
 यमोहाउ । (त्रिः) । पितरोहाउ । (त्रिः) । भारुण्डोहाउ । (त्रिः) । रथामिवा ।
 संमाहमा । मानीषयहोयेऽ३ । होयेहोये ॥ हाउ(३) । ऊऽऱवदः । (त्रिः) ।
 वदोवदः । (त्रिः) । वदोनृम्णानिपुरायः । (त्रिः) । यमोहाउ (त्रिः) ।
 पितरोहाउ । (त्रिः) । भारुण्डोहाउ । (त्रिः) । भद्राहिनाः । प्रमातिरा ।
 स्यासं सद्दहोयेऽ३ । होयेहोये ॥ हाउ (३) । ऊऽऱवदः । (त्रिः) । वदोवदः । (त्रिः) ।
 वदोनृम्णानिपुरायः । (त्रिः) । यमोहाउ । (त्रिः) । पितरोहाउ । (त्रिः) ।
 भारुण्डोहाउ । (त्रिः) । अग्नाइसख्याइ । माराइषामा । वायतवहोयेऽ३ ।
 होयेहोये ॥ हाउ ३) । ऊऽऱवदः । (त्रिः) । वदोवदः । (त्रिः) ।
 वदोनृम्णानिपुरायः । (त्रिः) । यमोहाउ । (त्रिः) । पितरोहाउ । (त्रिः) ।
 भारुण्डोहाउ । (द्विः) । भारुण्डोऽ३हाउ । वा ॥ ए । वदोवदोनृम्णानिपुराययमोवःपितरोभारुण्डः ।
 ए । वदोवदोनृम्णानिपुराययमोवःपितरोभारुण्डः । ए ।
 वदोवदोनृम्णानिपुराययमोवःपितरोभारुण्डोऽ३४५ ॥ (द्विः ५५५ ५० ५१८ ५० ५१३) ७ (दि । ७)

[आरण्यकानान सामसंख्या २९०]

॥ इत्वारण्यकानाने भारुण्डेनसह महानाम्नी सप्तमं गानं समाप्तम् ॥

॥ इति आरण्यकानानं समाप्तम् ॥

× इदं शाखान्तराद्यं इति वदन्ति ।
 कः वदन्तस्तेन भारुण्ड इति ।

५॥ अथ भारुण्डस्य पाठान्तरम् ॥

^५उद्धयाम् । ^{२ १}तमसस्पारीऽ२ । ^{१२}ज्योतिःपश्यन्तउत्तराऽ२म् । ^१स्वःपश्यन्तउत्तराऽ२म् ।
^{२ १}देवन्देवत्राऽ२स्त्रऽ२३४रीम् । ^{१ २ २२ २ ३ २}अगन्मज्योतिरुत्तमाऽ१म् । ^२स्वसारः ।
^{२ २}आतातुनआतातूऽ३४ । ^{३२ ४ ५}ओहोवा । ^{१ १२}ओऽ२वातः । (त्रिः) । ^{२ २ २२}वातोवातः । (द्विः) ।
^{१२ २ १२ २}वातोनृम्णानिपूऽ३याः । ^{१ २}यमोहाउ । (त्रिः) । ^१पितरोहाउ । (त्रिः) ।
^{१२ २ २}भारण्डोहाउ । (त्रिः) । ^{३२ ४ ५}इमाऽस्तोऽ२३४माम् । ^{१ २}अहोतेऽ२३४जा ।
^{१ २ २ २}तावेदसेऽ३ । ^{१ २}होइ । ^{३२ ४ ५}होइयेऽ३ । (त्रिः) । ^{१ २}होइये । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}उऽ२वातः । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}वातोवातः । (द्विः) । ^{१ २ २ २}वातोनृम्णानिपुराऽ३याः । ^{१ २}यमोहाउ । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}पितरोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}भारण्डोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २}रथामीऽ२३४वा ।
^{१ २ २ २}सम्माहेऽ२३४मा । ^{१ २ २ २}मानीपया । (त्रिः) । ^{१ २}होइ । ^{१ २ २ २}होइयेऽ२ । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}होइये । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}उऽ२वातः । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}वातोवातः । (द्विः) ।
^{१ २ २ २}वातोनृम्णानिपुराऽ३याः । ^{१ २ २ २}यमोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}पितरोहाउ । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}भारण्डोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}भद्राहीऽ२३४नाः । ^{१ २ २ २}प्रमातीऽ२३४रा ।
^{१ २ २ २}स्यासऽसदेऽ३ । ^{१ २ २ २}होइ । ^{१ २ २ २}होइयेऽ३ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}हाइये । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}उऽ२वातः । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}वातोवातः । (द्विः) । ^{१ २ २ २}वातोनृम्णानिपुराऽ३याः ।
^{१ २ २ २}यमोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}पितरोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}भारण्डोहाउ । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}अमाइसाऽ२३४ख्याइ । ^{१ २ २ २}माराइपाऽ२३४मा । ^{१ २ २ २}वायन्तवाऽ३ । ^{१ २ २ २}होइ ।
^{१ २ २ २}होइयेऽ३ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}होइये । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}उऽ२वातः । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}वातोवातः । (द्विः) ।
^{१ २ २ २}वातोनृम्णानिपूऽ३याः । ^{१ २ २ २}यमोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}पितरोहाउ । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}भारण्डोहाउ । (त्रिः) । ^{१ २ २ २}भारण्डाऽ३४ओहोवा । ^{१ २ २ २}ए । ^{१ २ २ २}वातोनृम्णानिपुरयद्यमःपितरोभारण्डः । (त्रिः) ।
^{१ २ २ २}ए । ^{१ २ २ २}वातोनृम्णानिपुरयद्यमःपितरोभारण्डाऽ२ । ^{१ २ २ २}इऽ२३४५ ॥ १ ॥

* अस्वप्नः पितृव्यादीन्व्यवहारी दृश्यते इति सत्यत्वनः । अत्रस्वर विषये सम्प्रतिपक्षं प्रमाणकोपकभयो ।
 यथानानुस्वरानिर्विदाः ।

ॐ नमस्तामवेदाय ।

• अथ शाखान्तरस्थं तवश्यात्रीयं साम ।

हरिः ॐ

ॐ ह॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । आ॒भूः । आ॒भू॒मि॒दि॒व॒म॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । आ॒भुवः । आ॒क्र॒चा॒य॒जू॒ऽपि॒सा॒मा॒नि ।
 आ॒मा॒गो॒दे॒व॒स्य॒धी॒मा॒ही॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । आ॒स्वः । आ॒प्रा॒णो॒पा॒नो॒व्या॒नः॒स॒मा॒न॒उ॒दानः ।
 आ॒धि॒यो॒पा॒नः॒प्र॒चो॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । आ॒म॒हः । आ॒ज॒नः । आ॒त॒पः । आ॒स॒त्य॒म् ।
 आ॒पु॒रु॒षाः । आ॒प॒रो॒र॒जो॒ऽऽ॒मृ॒तो॒म् । आ॒ह॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । हि॒म् । आ॒ऽऽ॒र ।
 दा॒यो । आ॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । आ॒भू॒मि॒र॒न्त॒रि॒क्ष॒न्धोः । आ॒त॒त्स॒वि॒तु॒र्व॒रे॒णियो॒म् ।
 आ॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । हा॒उ(३) । हो॒ऽऽ॒वाक् । आ॒त्र॒हो॒जो॒य॒जो॒ऽऽ॒मृ॒तो॒म् । आ॒ऽऽ॒र॒३१३॑ ।
 हा॒उ(३) । हो॒ऽऽ॒वाक् । (त्रिः) । आ॒प्रा॒णो॒पा॒नो(नो)व्या॒नो॒स॒मा॒न॒उ॒दानः ।
 धि॒यो॒पा॒नः॒प्र॒चो॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । आ॒ऽऽ॒र॒३१३॑ । हा॒उ(३) । हो॒ऽऽ॒वाक् । (त्रिः) । ध॒मो॒ऽऽ॒र॒ध॒मः । (त्रिः) ।
 ध॒मो॒वि॒ध॒मो(त्रिः) । स॒त्य॒ज्ञाय ।(त्रिः) । ऋ॒त॒व॒द ।(त्रिः) । ह॒ऽऽ॒व॒ऽऽ॒र॒म् व॒व॒ऽऽ॒र॒म् व॒म् । (त्रिः) ॥ १ ॥

इति तवश्यात्रीयं साम समाप्तम् ।

आरण्यकगानानां गानसंख्या ।

अर्कपर्व ।

प्रपाठकः ।	प्रथमोऽर्धः ।	द्वितीयोऽर्धः ।	योगः ।	सर्वयोगः ।
१	२७	२८	५५	
२	३४	×	३४	८९

द्वन्द्वपर्व ।

२	×	२२	२२	
३	३०	२५	५५	७७

शुक्रियपर्व ।

४	२०	२०	४०	
५	२२	२२	४४	८४

वाचोव्रतपर्व ।

६	१९	२१	४०	४०
---	----	----	----	----

(योगः—२९०)

„ .....×.....×.....(१)

महानाम्नी पर्व ।

१—महानाम्नीसाम आरण्यकगानस्य परिशिष्टं वर्तते उद्वयामे साम च ।

२—भारुण्डं साम, तथा तवद्यावाविं साम, एते द्वे क्रमशः परिशिष्ट रूपे स्तः ।

